

TARANTULA

De Paepe & Depuydt

TARANTULA

thriller

© 2015 – Herbert De Paepe & Els Depuydt & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be
www.depaepe-depuydt.be

Omslagontwerp: Toni Mulder, Mulder van Meurs
Vormgeving binnenwerk: theSWitch

NUR 305
ISBN 978 94 6001 326 3
D/2015/11.676/252
e-boek
ISBN 978 94 6001 327 0

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

It was without exception the most curious and interesting spectacle I ever beheld: I could not have believed how wide was the difference between savage and civilized man: it is greater than between a wild and domesticated animal, inasmuch as in man there is a greater power of improvement.

Charles Darwin, The Voyage of the Beagle

PROLOOG

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

9 januari 2014

Luitenant João Cruzeiro van de Braziliaanse kustwacht kijkt fronsend naar het oplichtende stipje op zijn radarscherm. Hij trommelt nerveus met zijn vingers op het klavier. Een lijst rolt over het vette computerscherm. Zijn lippen bewegen zachtjes mee terwijl hij de scheepsnamen overloopt. Tegelijk laat hij zijn linkerwijsvinger over het radarscherm dansen. Nadenkend tikt hij met de vingernagel op dat ene stipje te veel.

Luitenant Cruzeiro neemt de kaki hoorn van de verweerde telefoon en drukt op de knop met cijfer negen. Vrijwel onmiddellijk weerklinkt een stem aan de andere kant van de lijn. 'Pinto. Wat scheelt er?'

Cruzeiro veegt het zweet van onder zijn schotelvormige uniformpet en schraapt zijn keel. 'Luitenant João Cruzeiro op rapport. Commandant Pinto, ik geloof dat ik met een spook-bliep zit opgescheept.'

Stilte in de hoorn. Cruzeiro perst zijn mokkabruine lippen op elkaar en denkt aan zijn magere, maar broodnodige salaris. Een statisch gekraak weerklinkt en Pinto zegt met een metalen stem: 'Je gelooft het, of je weet het?'

Cruzeiro slikt, knippert met zijn koolzwarte ogen en staart naar het onmiskenbaar oplichtende puntje aan de rand van de Braziliaanse territoriale wateren. 'Ik weet het, commandant.'

'Negentig procent van de Brazilianen had mijn vraag niet

eens begrepen.’ Pinto klinkt gespannen en geamuseerd tegelijk. ‘Het gros van onze landgenoten denkt dat “geloven” en “weten” synoniemen zijn. Dat valt me mee van je, luitenant.’

Een volgende elektrische siddering knispert door de telefoonlijn. ‘Hou de bliep in de gaten en wacht tot je een *visual* hebt. Dan bel je me terug, begrepen?’

De verbinding wordt onmiddellijk verbroken. Cruzeiro, die zich helemaal alleen twintig meter hoog in zijn controletoren in de haven van Rio de Janeiro bevindt, staat nog een paar seconden bevestigend in het ijle te knikken en legt dan de beduimelde hoorn op de haak. Hij neemt zijn pet af, legt deze op de tafel achter zich en haalt zuchtend zijn hand door zijn dunner wordende haar. Na een laatste blik op het radarscherm duwt hij met zijn knieholten zijn stoel naar achteren. Hij staat op, veegt de kruimels van het kaasbroodje dat hij een uur geleden heeft gegeten van zijn broek en zet een pas opzij naar de telescoop die voor het gebogen, met aangekoekt zeezout vervuild observatieraam staat opgesteld. Drie punten oostwaarts, dertig zeemijl breedte... Hij brengt zijn oog bij het oculair en draait secuur aan het objectief. Langzaam wordt het beeld in de cirkel scherper. Een volmaakt kalme zee onder een felblauwe lucht. Fregatvogels die gracieus zeilen op de thermiek. En een knalrood vrachtschip, dat er op het eerste gezicht leeg uitziet, en vlammend en uitdagend in de felle zon om zijn as ligt te draaien.

Cruzeiro probeert het beeld nog dichterbij te halen. Hij heeft geen naam of nummer op de flank van het schip gezien, maar wel een vlag in de radarmast. Hij concentreert zich tot het uiterste om het sterk ingezoomde beeld trillend te houden. Een donkerblauwe vlag met sterren en een miniatuurversie van de Union Jack in de rechterbenedenhoek. Een Australisch schip. Zonder zijn oog van de telescoop weg te nemen, tast João Cruzeiro naar de hoorn van de telefoon.

Commandant Marco Medeiros Pinto, hoofd van de Braziliaanse kustwacht kwartiersectie Rio Atlantico, staat op de boeg van de gedrongen, maar uiterst wendbare en zwaarbewapende interventieboot. De schroeierende middagzon weerkaatst genadeloos op het zee-oppervlak, maar toch heeft Pinto zijn zware katoenen uniform dichtgesnoerd tot de laatste knoop. Strak als een standbeeld staart hij door zijn spiegelende zonnebril naar het water, dat zo glad is als een biljartlaken. Zijn in smetteloos witte handschoenen gestoken handen houdt hij keurig op zijn rug. Met zijn tong drukt hij tegen zijn voortanden, een nauwelijks merkbare zenuwtrek. Dit is het soort man wiens leeftijd op geen twintig jaar nauwkeurig te schatten valt.

Commandant Pinto heeft de azuurblauwe wateren voor de kust van Rio de Janeiro te vaak doorkruist om nog acht te slaan op de wit-zwart gevlekte dolfijnen die voor de boeg om de beurt door het diepblauwe oppervlak klieven. Hij heeft vdes te meer oog voor het rode spookschip dat een kwartier geleden aan de horizon is opgedoemd en dat ze stilaan beginnen te naderen. Terwijl de motoren van de interventieboot een toerental lager draaien en de hete wind minder hard aan zijn uniformpet rukt, knijpt Pinto zijn ogen tot spleetjes. Geen rook uit de scheepsschoorsteen. Geen beweging aan dek. Geen lading. Geen teken van leven. Geen kentekens te bespeuren. Alleen die ene, tot de draad versleten Australische vlag onder het stilgevalen molen-tje van de radarmast.

Pinto haalt zijn handen van achter zijn rug, kraakt uitgebreid met zijn vingers en vist een telescopische verrekijker uit een smal borstzakje op zijn uniform. Hij trekt de lens uit, houdt de kijker voor zijn rechteroog en brengt nauwkeurig het beeld in focus met zijn in fluweelzacht katoen gehulde duim en wijsvinger. Een leeg dek. Geen levende ziel te bekennen. Geen meeuwen, dus ook geen recent afval. Een lege stuurcabine. Een leeg vrachtschip op drift... alhoewel! Pinto krijgt de vertrouwde hoekige vorm in zicht van één container, stevig vastgesjord op het dek. Eén grijze, gehavende container.

Een tiental gewapende elite-agenten flankeert commandant Pinto. Ze zijn van top tot teen in het zwart gehuld als ninja's, met zware precisiegeweren op hun schouders. Dodelijk geconcentreerde ogen zijn zichtbaar door een spleet in hun glimmend zwarte skimutsen. Ze behoren tot het BOPE-team, het *Batalhão de Operações Policiais Especiais*, de *killers* die meestal worden ingezet om de drugskartels in de favela's tegen de heuvelflanken van Rio op te doeken. Wat nooit lukt, maar wel altijd een breed in de lokale media uitgesmeerde portie bloedvergieten met zich meebrengt. Nu omsingelen ze met paramilitaire precisie de geïsoleerde container op het dek van het spookschip. Parelend condensatiewater en gesis van koelgas hebben al verraden dat het om een nog werkende vriescontainer gaat. Een handgebaar van commandant Pinto is genoeg voor de elite-agenten om vooruit te stormen en met laserbranders de container open te snijden. Met een klap klettert een bij de randen rokende driehoek van metaal op het gloeiend hete dek. Een wolk van vloeibare stikstof ontsnapt uit de container. De ninja's verdwijnen in de mist met hun wapens in de aanslag. Minder dan een minuut later komen ze terug uit de ijzeren kist.

'Dit kunt u beter met uw eigen ogen komen bekijken, commandant,' zegt een van de BOPE-mannen terwijl hij de bivakmuts van zijn hoofd trekt, het zweet van zijn voorhoofd veegt en de veiligheidspal op zijn wapen vastklikt.

Commandant Marco Medeiros Pinto bukt zich en stapt door het driehoekige snijvlak de container in. De stikstofnevels trekken langzaam weg en hij ziet op het koude metaal de omtrekken van een lichaam verschijnen. Het stijfbevoren lijk van een naakte, blanke man.

DEEL 1

HET LIJK

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO
15 januari 2014

De omgebouwde bakfiets piept en kraakt terwijl Wolf Goegebeur hem op de helling moeizaam naar boven probeert te trappen. De enige berijdbare straat die zich door de sloppenwijk Rocinha slingert, was in de jaren vijftig van de vorige eeuw een raceparcours vol verraderlijke haarspeldbochten. Achter de tribunes van de toeschouwers schreeuwden toen nog goudkop-leeuwaapjes in de laatste restjes regenwoud die tegen de steile flanken van de *morros* van Rio de Janeiro groeiden. Tegenwoordig hebben de woudreuzen en lianen plaatsgemaakt voor een anarchistisch labirint van baksteen en beton: de grootste favela van Zuid-Amerika.

‘Lobo!’

Een groepje kinderen komt uit de zijsteegjes gesprongen. Ze zijn vuil en hun smerige t-shirts zitten vol gaten. Allemaal dragen ze plastic teenslippers, het enige Braziliaanse icoon dat de immense kloof tussen arm en rijk overbrugt. ‘Lobo!’ roepen de kinderen opgewekt en ze helpen hem zijn bakfiets te duwen op wat nu de Estrada da Gavea heet, steil omhoog tegen de Morro do Cochrane.

Aan één ding hebben de tweehonderdduizend inwoners van Rocinha geen gebrek en dat is uitzicht. Ironisch genoeg is het

wel een uitzicht op alles wat ze nooit zullen bereiken, denkt Wolf terwijl het egaal groene, gemanicuurde terrein van de Gavea Golfe Clube zichtbaar wordt, een in deze context bijna obscene uiting van overvloed die de favela scheidt van de superchique strandwijk São Conrado, waar miljonairdochters paraderen in korte designjurkjes die per stuk evenveel kosten als zes maanden schamel loon van de gemiddelde Rocinhero. Maar dat heeft geen invloed op het goede humeur van de kinderen van de favela. Zij kraaien van de pret terwijl ze de bakfiets voortduwen door de drukke straat. Wolf – of liever: Lobo, zoals ze hem hier noemen – hoeft zelfs niet meer te trappen en vindt zijn adem terug. Hij leunt achteruit in het zadel, plooit zijn handen onder de blonde dreadlocks in zijn nek en geniet van de warme januarizon op zijn gezicht. Een glimlach verschijnt in zijn warrige baard als hij denkt aan de nijldige windstoten die op dit ogenblik wellicht striemend koude regengordijnen over de dijk van De Haan jagen. Wolf Goegebeur heeft nog geen seconde spijt gehad dat hij zijn geboortedorp aan de Belgische kust heeft ingeruild voor de explosieve Braziliaanse metropool.

ZWEDEN, DUVED

23 januari 2014

Rosie Banks heeft nog nooit eerder met winterbanden gereken, maar nu ze de baanvastheid ervaart van haar huurwagen op de bevroren Zweedse landweg, maakt ze een mentale notitie om ook haar rode Nissan Micra thuis in Londen van dit soort superbanden te voorzien. In perfect Engels vertelt haar gps haar de volgende afslag ‘scherp naar rechts’ te nemen. Ze vertraagt tot bijna stilstand en laat de Saab knisperend over het laagje bevroren sneeuw een bocht van honderd graden maken. Ze tuurt door de voorruit en ziet dat het kale landweggetje

maar drie huizen telt. Haar gewatteerde laars drukt nog één keer voorzichtig het gaspedaal in.

‘U bent op uw bestemming... U bent op uw bestemming... U bent...’

Rosie legt de gps het zwijgen op en parkeert naast de moderne woning, die als een piramide uit de sneeuw oprijst.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

9 januari 2014

Commandant Pinto krabt onder zijn pet. Vanop de kade observeert hij hoe het Australische spookschip de haven van Rio wordt binnengesleept. Zijn gezicht staat op onweer, want hij weet dat zodra die roestige schuit aanmeert, het mysterie dat zich aan boord bevindt, meteen ook een Braziliaans probleem wordt. Of preciezer: een probleem van Rio, en zijn stad heeft al problemen genoeg. Aangezien op dat schip zelfs geen halve gram drugs is teruggevonden, heeft de commandant elke interesse al snel verloren. Een bevroren vent aan boord? Voor zijn part mag het Kapitein Iglo zelf zijn, het zal hem worst wezen. Australisch lijk, Australisch probleem. Het BOPE-team heeft wel wat beters te doen, op de *morros*, met het WK voetbal in het vooruitzicht. Met tegenzin ziet hij donkere rookwolken ontsnappen uit de schoorsteen van de sleepboot, die het schip loskoppelt en snel uit de weg vaart. Het momentum zorgt ervoor dat het lege containerschip met een doffe klap tegen de half in het water hangende tractorbanden terechtkomt. Onmiddellijk, ruim voor het logge vaartuig terug het dok in veert, springen havenarbeiders aan boord, die verzilde scheepskoorden naar de kaai gooien.

Commandant Pinto houdt zijn ogen gericht op de boeg van het schip en zegt: ‘Daar zijn we dan, Cruzeiro. Heb je dat koord

gezien? Vanaf nu is dit zootje ons probleem. Correctie: jouw probleem. Want jij gaat ervoor zorgen dat die Australische visstick zo snel mogelijk terug *Down Under* belandt, begrepen? Aangespoelde problemen zijn niet onze problemen, nietwaar Cruzeiro?’

De transpiratie legt een film op de huid onder Cruzeiro’s uniform. Terwijl de zwarte kadehulpjes in bloot bovenlijf aan de touwen rukken, knikt hij: ‘Begrepen, commandant.’

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

15 januari 2014

De kinderen helpen Lobo met zijn bakfiets omdat ze weten dat die jonge kerel met zijn rare accent prachtige verhalen vertelt, over geschiedenis en over de wereld. Over getallen en over letters. Over dieren, planten, gebouwen, boeken en films. Lobo zegt zelf dat zijn bakfiets een school op drie wielen is, maar daar moeten de kinderen altijd hard om lachen. Die Lobo toch! Hij is nog grappiger dan de grote maskers in papier-maché die de oompjes beschilderen in de sambaschool. Felle kleuren en grote, starende ogen. Grappig, maar niet zo grappig als Lobo, die de bak van zijn driewieler omtovert tot een poppentheater waar de personages hen leren wat ze eigenlijk op school zouden moeten leren. Maar daar is meester Pico ofwel dronken, ofwel afwezig. Of meestal beide. De kinderen fladderen rond de bakfiets van Lobo als motten rond een vlam, tot de brommertjes de namiddag aan stukken rijten.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

9 januari 2014

Luitenant Cruzeiro houdt zijn rechterpink in zijn oor om het geraas van het vliegtuig te dempen dat zopas is opgestegen van de Aeroporto Santos Dumont en met loeiende motoren hoogte probeert te winnen boven de azuurblauwe Baia de Guanabara. Hij staart somber naar het politiebootje dat naar het kunstmatige, rechthoekige Ilha das Cobras vaart, dat enkel door een brug is verbonden met het vasteland van de metropool. Cruzeiro wordt misselijk als hij denkt aan de knisperende paperassen die daar op dit moment ongetwijfeld van hand tot hand gaan.

De politieboot legt aan langszij het Australische schip. Een donkerblauwe lijszak wordt overgeladen. Die heeft de politie van Rio altijd in voorraad, denkt Cruzeiro, met dank aan BOPE. Hij ademt diep in en uit, zet zijn pet recht en loopt naar zijn verbleekte groene dienstwagen.

ZWEDEN, DUVED

23 januari 2014

Rosie Banks heeft de motor nog maar twee minuten geleden stilgelegd en nu al voelt ze de vrieskou door alle kieren van het voertuig naar binnen sijpelen. Ze huivert en trekt de kraag van haar jas tot onder haar verkleumde oren. Het is nog geen drie uur in de namiddag en het begint al te schemeren. Het egale grijs van de Zweedse winterlucht begint asgrauw te verkleuren in het westen. De top van het piramidevormige huis is volledig van glas. Een warm geel licht doet de punt ontvlammen als de borrelende krater van een lome vulkaan.

Ze is thuis, denkt Rosie. 'Ze is thuis, Ebbie,' fluistert ze

tegen zichzelf. Ze trekt een schapenwollen muts over haar oren en stapt uit. De diepe kou is verlammend. Rosie klappt het portier dicht. Bijna huppelend om niet te bevriezen loopt ze naar de voordeur van de piramide.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

15 januari 2014

Als vogeltjes die verschrikt wegfladderen wanneer een dorre tak breekt, vluchten de kinderen abrupt in de betonnen steegjes en op de haastig gemetselde trappen naar de hoger gelegen krotten. Wolf moet zijn voeten stevig op het gebarsten asfalt planten om te vermijden dat zijn schoolfiets achterwaarts de helling af rolt. Hij klemt zijn tanden op elkaar en wacht af. De brommertjes zijn links en rechts van hem gestopt. De jonge kerels erop dragen geen helmen. Hun uitdrukkingssloze gezichten zitten verborgen achter dure, donkere zonnebrillen. Ze laten hun tweetaktmotoren stationair draaien en geven af en toe knetterend gas. Twee minuten geleden barstte de hoofdstraat van Rocinha nog van het leven, maar nu is er vrijwel geen kat meer te bekennen. Winkeliers hebben razendsnel hun versleten bakken met waren naar binnen gesleept en de luiken neergelaten. Mannen die van hun werk in Copacabana terugkeerden en op hun mountainbikes puffend de heuvel op klommen, hebben zich omgekeerd en suizen uit het zicht na de eerste bocht. Zwangere huisvrouwen kloppen een code op de dichtstbijzijnde huisdeur en worden door oudjes met angstige ogen naar binnen getrokken, waarna sleutels knarsend worden omgedraaid in droge sloten. Het leven in de favela valt stil, want de jongelui op de venijnig pruttelende brommertjes zijn luitnants van het Comando Vermelho, het machtigste drugskartel van de stad. Dat wist Wolf al voordat hij de rode hand zag die ze allemaal

getatoeëerd hebben op hun rechterpols. Maar zij kennen hem ook.

‘Opkrassen, Lobo,’ zegt een jongen van hooguit zestien. Zijn haar is geblondeerd. De platinakleur steekt af tegen zijn roodbruine huid en het rode Armani t-shirt dat hij draagt. ‘Ik meen het, Lobo. Rechtsomkeer.’

Wolf kijkt naar de duidelijk afgetekende vorm van een zwaar pistool onder zijn broeksriem. Hij kent twee van de jongere broertjes van deze aartsgevaarlijke kerel. Ze komen naar zijn lessen. Ze hebben het weleens over Frango, hun stoere broer die zijn drugszaakjes op orde heeft.

‘Zijn er problemen op komst?’ vraagt Wolf.

De blonde jongen knikt zonder hem aan te kijken. ‘Scheer je weg, man. Ze zijn al onderweg. Hou je twee, drie dagen gedeisd. Ontspan je. Rust wat uit op het strand. Kijk naar tv roc. En kom dan terug.’

Wolf weet dat deze jongens geen grapjes maken. Hij stapt langzaam van zijn bakfiets. Geen plotse bewegingen maken. In zijn ooghoek ziet hij een illegale elektricien, die daarnet nog aan de kluwens zwarte kabels boven op een elektriciteitspaal aan het morrelen was, van de top van zijn ladder springen en wegvluchten over de daken. Wolf draait steunend zijn driewieler 180 graden om en gaat weer zitten.

‘Hopelijk begeven mijn remmen het niet.’

Nee, de jongens van het Comando maken geen grapjes. Hun gezichten blijven onbewogen als Lobo naar beneden rolt op zijn zelfgebouwde vehikel. Ze weten wat er zal komen. Als de knalpotten van hun brommertjes niet zo’n hels kabaal maakten, hadden ze vast de wieken van de naderende helikopters horen weergalmen tussen de volgebouwde heuvelflanken.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

10 januari 2014

Luitenant Cruzeiro huivert, tegelijk van de kou en van de kilte van de plaats waar hij zich bevindt. Het is niet zijn eerste keer in het mortuarium op het Ilha das Cobras, maar hij zal er nooit aan wennen. Als een zoon van Bahia, de snikhete provincie in het noorden van het land, vindt hij het zelfs in Rio soms aan de frisse kant. De veertien graden die de centrale airco dag en nacht in het lijkenhuis garandeert, is de koudste temperatuur die hij ooit heeft gevoeld. Het bloed dat door Cruzeiro's aderen vloeit, is dan ook honderd procent Afrikaans. Salvador, de hoofdstad van Bahia, ligt in vogelvlucht dichterbij de Afrikaanse Westkust dan bij de grens tussen Brazilië en Peru, diep in het Amazonewoud. Iets wat de slavenhandelaars ook wisten toen ze Cruzeiro's overgrootvader aan land brachten om op de rubberplantages te werken.

De luitenant knippert met zijn ogen. Zoals gewoonlijk in het zwijgende gezelschap van aflijvigen, dwarrelen zijn gedachten naar zijn voorouders. Hij schudt de mijmeringen uit zijn pikzwarte hoofd en knikt naar de lijkschouwer, een oude, kale vent die het weinige haar dat nog rond zijn oren wil groeien, in vettige grijze slierten op zijn schouders laat hangen. Hij draagt een gevlekte laboratoriumjas, tuurt door een piepklein leesbrilletje naar een dossier dat hij in zijn met levervlekken bedekte linkerhand houdt geklemd en trekt dan zonder aarzelen een op gesmeerde rollagers gemonteerde lade uit de muur.

Cruzeiro haat dit moment. Hij steekt zijn pink in het blikken doosje Vicks crème dat hij heeft klaargehouden en veegt een dosis vlak onder zijn neusgaten.

De lijkschouwer ziet het geamuseerd gebeuren. 'Nog altijd niet gewend aan de geur van je cliënteel, luitenant Cruzeiro?' vraagt hij met een raspende stem die getuigt van decennia onafgebroken kettingroken.

‘Gaaf u dat nu echt elke keer opnieuw vragen, dr. Fodor?’

De dokter grijnst. ‘Natuurlijk. De pretjes zijn al zo zeldzaam in mijn beroep.’ Hij trekt het groene laken van het lijk. ‘Of dacht je soms dat deze jongen nog een greintje gevoel voor humor onder de stramme leden heeft?’

Cruzeiro trekt een zuur gezicht en kijkt naar de huid van de dooie, die doet denken aan het vergeelde kaarsvet dat je aan de voet van kandelaars in kerken vindt.

‘We hebben onze vriend langzaam ontdood,’ zegt Fodor. ‘Je wil niet weten hoeveel rollen keukenpapier ik heb gebruikt om hem elke tien minuten van kop tot teen droog te deppen. Wedden dat dat weer gezeik oplevert met de boekhouding als ik eind deze maand mijn onkostennota inlever?’ Hij schuift zijn leesbrilletje wat verder op zijn rimpelige neus en leest: ‘Blanke man van een jaar of veertig. Geen opvallende uiterlijke kenmerken. Eén onbeduidende moedervlek op de binnenkant van de linkerdijs, nauwelijks groter dan een sproet. Geen tatoeages. Vrij gaaf gebit voor zijn leeftijd. Een zestal vullingen, één kroon. Klein ontbrekend stukje van de rechtersvoorsnijtand, maar zo te zien moet dat al in zijn kindertijd zijn gebeurd, toen de tand nog aan het groeien was. Wat nog?’ Hij bladert. ‘In milde mate last van aambeien. Autopsie van thorax wijst uit dat hij heeft gerookt, maar waarschijnlijk niet meer de laatste paar jaar van zijn leven. Gedronken hoogstwaarschijnlijk wel, want last van een duidelijke, maar wellicht nog symptoomvrije steatose.’

Cruzeiro fronsst geërgerd zijn wenkbrauwen. ‘Dokter...’

Fodor kijkt op. ‘Ah, excuseer. Steatose, dat wil zeggen: een vette lever, luitenant.’ Hij kijkt de havenpolitiebeambte aan met een besmukte grijns. ‘Maar dat bedoelde u vast niet? U wilt graag dat ik *to the point* kom?’ Hij klapt het dossier dicht, legt het op een tafeltje van roestvrij staal en neemt zijn leesbril af. ‘Goed, luitenant. Ik stel voor dat u zich driedubbel schrap zet, want onze John Doe is niet zomaar een lijk.’

ZWEDEN, DUVED

23 januari 2014

Pas na de derde keer aanbellen hoort Rosie gestommel achter de pijnboomhouten voordeur. Ze trappelt met haar voeten in de aangestampte sneeuw om te vermijden dat de vrieskou in haar tenen knijpt. Haar adem doet condensatiewolkjes ontstaan in de kegelvormige lichtstraal uit een automatische waaklamp die is aangeknipt toen ze de oprit betrad. Duved in januari is een gemeen koude plek.

De deur gaat op een kier. Het bleke, maar gezonde gezicht van een elfjarig meisje verschijnt. Ze zegt iets kortst in het Zweeds.

‘Sorry, maar ik versta je niet,’ antwoordt Rosie in het Engels. ‘Jij bent Line, is het niet?’

Het meisje antwoordt niet, maar Rosie ziet aan haar gezicht dat ze begrijpt wat ze zegt.

‘Ik ben Rosie. Rosie Banks uit Engeland. Is je mama thuis? Ze weet wel wie ik ben, we hebben al contact gehad per e-mail.’

‘Correctie: u hebt mij een hele rits e-mails gestuurd, waarop ik nooit heb geantwoord.’ De deur wordt wat verder opgetrokken. Rosie herkent het mooie gezicht van Anna Lindqvist, al ziet ze er merkbaar ouder uit dan in Ebbies documentaire, of op de achterflap van haar boek *Mensenvlees*. ‘Misschien noemt u dat contact, ik noem het stalken. Maar goed, kom binnen. In deze tijd van het jaar kost het een fortuin aan brandhout om in het deurgat te staan palaveren.’

De voordeur zwaait helemaal open en Rosie treedt binnen in een zee van hout, natuursteen en warm licht.

‘Laarzen en sokken uit,’ zegt Anna terwijl ze naar het goed-gevulde schoenenrek bij de deur wijst en zelf op blote voeten over een bruingrijs rendiervel door de gang naar een blankhouten schuifdeur loopt.

Rosie staat op één been te hinken terwijl ze de dikke lams-

wollen sok van haar voet trekt. Ze durft zich niet vast te houden, uit schrik om een vlek te maken op de leemkleurige muur. Nu Anna Lindqvist haar heeft toegelaten in haar huis, wil Rosie absoluut vermijden dat Anna zich bedenkt en haar alsnog de deur wijst. Ze slaagt erin ook het schoeisel van haar andere voet te verwijderen, haalt snel haar vingers door haar korte zwarte haar, trekt haar jas uit, hangt die aan de kapstok en stapt in de richting van de halfopen schuifdeur. De zachte rendierpels knispert onder haar voetzolen, die nog natintelen van de kou.

‘Schuif de deur achter u dicht,’ hoort Rosie. Ze steekt haar hoofd binnen en wordt overweldigd door een gevoel van ruimte. Het piramidevormige interieur heeft iets van een woonkathedraal, met een immens vierkant grondplan als woonoppervlak en schuin oplopende wanden die elkaar in de nok ontmoeten onder een spitse koepel van glas. Een ranke metalen trap cirkelt langs de wanden omhoog naar wat op verschillende niveaus hangende slaapkamers moeten zijn. In één hoek staat een open keuken, met een stapel vuile vaat in de afwasbak. In het midden liggen zitzakken rond nog meer rendierhuiden, die lukraak over het geboende parket liggen gestrooid.

‘Ga zitten,’ zegt Anna terwijl ze zelf haar benen onder zich vouwt in een van de zitzakken en glimlacht naar het vierjarige jongetje dat op het parket met een autootje zit te spelen. Line zit inmiddels in kleermakerszit in een flauw verlichte hoek en tokkelt verwoed op een tablet in een roze etui.

Anna neemt Rosie met een priemende blik op. ‘Ik zou u iets te drinken aanbieden, maar eigenlijk hoop ik dat u nog sneller weer weggaat dan dat u een kop thee kunt leegdrinken, *miss Banks*.’

Rosie kucht onwennig. Ze heeft weinig ervaring met zitzakken en heeft het gevoel alsof ze lomp achterover ligt, als een boerin in het hooi. Ze kruist haar enkels en staart naar haar rood aangelopen tenen. Het zilverblonde kind aan haar voe-

ten moet Seamus Apinsa zijn, Anna's zoon die werd verwekt tijdens die acht fatale dagen in de Okavango Delta, nu bijna vijf jaar geleden. 'Ik besef dat het brutaal van me is om zomaar aan uw deur te komen kloppen, mevrouw Lindqvist,' begint ze voorzichtig, 'maar het voelde alsof ik geen keus had.' Haar blik kruist kort die van Anna, die niet reageert maar haar blijft aanstaren. Rosie vervolgt: 'Hebt u mijn mails eigenlijk gelezen?'

'Ja,' antwoordt Anna kortaf. 'Eerst die van Ebenezer en dan die van jou.' Ze zegt iets in het Zweeds tegen haar dochter, die zuchtend rechtkrabbelt, met tegenzin haar tablet opzijlegt en naar de keukenhoek sloft. 'Ik zal u bij nader inzien toch maar die kop thee uitschenken, juffrouw Banks.'

'Hartelijk dank!' Rosie is nauwelijks in staat haar opluchting te verhullen. 'En noemt u mij alstublieft Rosie.'

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

15 januari 2014

Wolf Goegebeur geniet van de lange schaduwen die de hoogbouw over het avondlijke Ipanema werpt. Nu de hitte van de dag voorbij is en de kantoorgebouwen leeglopen, wordt de strandpromenade, net als 's morgens vroeg, overspoeld door sportende mensen. Op het strand zelf spelen ze bossabal en beach volley, op de promenade doen ze aan snelwandelen, rollerskaten en steppen. Een graatmager vrouwtje van een jaar of negentig in Adidas-outfit en gloednieuwe sneakers duwt haar looprek telkens tien meter vooruit, waarna ze halt houdt en haar armen vijf keer boven haar hoofd samenbrengt.

Glimlachend stuurt Wolf zijn bakfiets een zijstraat in. Hij rijdt tot bij een flauw verlichte bar en maakt zijn fiets met een stevig kettingslot vast aan een verkeerspaal. Zijn glimlach sterft weg wanneer een ritmisch gebrom boven zijn hoofd weerklinkt.

In de streep diepblauwe avondlucht die boven de grootstedelijke canyon zichtbaar is, vliegen drie politiehelikopters westwaarts.

De bar is klein, maar oergezellig. De plankenvloer is bezaaid met lege schelpjes van geroosterde pindanootjes. Boven de toog is een afdakje van bamboetwijgen gebouwd. Een hangmat hangt slap en leeg in een hoek. Zeesterren en anemonen zijn tegen de wand gespijkerd. Lome bossanova van Virginia Rodrigues weerklinkt zacht uit verborgen luidsprekers. De baas van de zaak, een diep gebruide Carioca van een jaar of vijftig met een zongebleeke hangsnor en een kapsel dat al drie decennia uit de mode is, hakt met een machete de kop van verse kokosnoten. Wolf is de eerste klant van de vooravond.

‘Lobo! *E ai, como e que e?* Je bent er vroeg bij vanavond, makker. Te lui om dat fietsgedrocht van jou op de berg te duwen?’

Wolf duwt de knokkels van zijn vuist tegen die van de barman. ‘*Claro que sim!* Maar er is rottigheid op til in Rocinha, Everton. De kerels van het Comando hebben me zelf naar beneden gestuurd.’ Hij wijst met zijn wijsvinger naar boven, waar een vissersnet aan het plafond hangt. ‘En er zijn heli’s op weg. Rottigheid, ik zeg het je.’

Het gezicht van Everton betreft. Hij legt zijn machete opzij, zet de piepkleine televisie achter de bar aan en trommelt op de versleten afstandsbediening. De ene lamme soap na de andere flitst over het scherm, onveranderlijk met zweterige close-ups van overdreven dramatisch kijkende acteurs. En dan verschijnt het logo van tv ROC in de linkerbovenhoek van het scherm. Schokkerige beelden, gemaakt met een handcamera, tonen zwaar bewapende BOPE-agenten in zwart gevechtstenuue die aan kabels uit helikopters in het labirint van de favela worden gedropt. Verscholen achter betonnen muurtjes worden ze onder vuur genomen door pubers van het Comando Vermelho. Het lijken beelden uit Gaza, Syrië of Bagdad, denkt Wolf bij zichzelf, maar het gebeurt hier en nu in Rio, op nog geen tien

kilometer van de relaxte strandwijk die zich klaarmaakt voor een avond van eten, drinken en vertier.

ZWEDEN, DUVED

23 januari 2014

Ondanks de Scandinavische haardwarmte in het huis van Anna weegt een kille sfeer op de kiem van conversatie tussen de twee jonge vrouwen.

Rosie kucht droog en haalt een vinger door haar haar. 'Het spijt me, Anna. Het spijt me echt dat ik zo onaangekondigd op je drempel verschijn en nog ongeheelde wonden kom openrijten.'

'Spijt?' reageert Anna koel. 'Spijt kan hoogstens achteraf komen. Niet terwijl je bezig bent juist dat te doen waarvan je beweert spijt te hebben. Want waarom doe je het dan? Je klinkt al even oprecht als de stationomroepers die twintig keer per dag door de intercom vragen om hen te excuseren voor de zoveelste vertraging. Of dacht je dat die echt verteerd worden door spijt?'

Rosie staat een moment perplex. Met grote ogen kijkt ze de Zweedse blondine aan, totaal onvoorbereid als ze was op de preek die ze zonet heeft gekregen.

En dan barst ze in lachen uit. Een onbedaarlijke, hikkende zenuwlachbui, die ze als rollende golven uit haar longen hoest tot kriebelende tranen aan haar wangen bengelen. Ze houdt een hand omhoog, probeert iets te zeggen, maar nog voordat ze één medeklinker kan uitbrengen, begint ze het alweer uit te gieren.

Anna's gelaatsspieren spannen zich op. Ze staat op het punt boos te worden, maar dan hoort ze een kristalhelder stemmetje. Het is de kleine Seamus, die zijn speelgoed laat staan en Rosie met een stralend gezichtje aankijkt. Eerst langzaam, maar al snel uitbundig begint hij kirrend met haar mee te lachen.

Anna ontdooit als een gletsjertong in de eerste zomerzon.

Ze neemt Seamus op schoot, bedenkt zich en duwt het kind in de armen van Rosie. Die hikt nog na van haar nerveuze lachbui. Ze is het niet gewend om met kinderen om te gaan en kijkt onwennig in de lachende ogen van het jongetje. Met de rug van haar hand veegt ze een kloddertje kwijl uit zijn opgekrulde mondhoek.

‘Wat is hij groot geworden,’ zegt ze. ‘Ik ken hem alleen als peutertje uit de documentaire.’

‘De documentaire...’ Anna zucht diep en wrijft met haar voetzool over de ruwe haren van de rendierpels, als een merrie vol opgekropte energie die ongedurig wordt in het starthok, net voor de beslissende race. ‘Achteraf gezien weet ik niet wat me het meeste ongeluk heeft bezorgd: die acht dagen in de hel van de Okavango, of de lawine van horror die op me is neergekomen sinds de dag dat die vervloekte documentaire werd uitgezonden.’

Achtentwintig december tweeduizend tien, weet Rosie uit het hoofd. De dag dat Andries Swartwater, de Zuid-Afrikaanse seriemoordenaar die een groepje reizigers in de Okavango Delta in Botswana had geïnfilteerd, was ontsnapt uit het Miugalaigh Asylum for the Criminally Insane op het gelijknamige eiland aan de Schotse westkust.

‘Dat begrijp ik, Anna. En nee, je hoeft niet bang te zijn dat ik alweer zal zeggen dat het me spijt.’ Rosie glimlacht naar Seamus, die paardje begint te rijden op haar knie. ‘De documentaire, dat was Ebenezer.’

Anna herinnert zich de journalist Ebenezer Buckthorne alsof ze hem gisteren heeft ontmoet. Een ontwapenende Brit met net genoeg *Cockney charm* om sexy te wezen, zonder té *working class* te worden. *A lad*. Robbie Williams, maar dan zonder de stem. En zowel Zion als zichzelf hadden zich laten inpakken door zijn charisma. De gladde klootzak had hen zelfs zover gekregen dat ze hun eenjarig zoontje voor de camera brachten. Het zoontje dat...

Anna knippert een keer of tien met haar ogen, in een poging te wennen aan het heden. 'Want dat is alles wat we hebben.'

I beg your pardon?

'Oei, ik sprak Zweeds. Ik werd even meegesleept door mijn gedachten. Het spijt me.'

Rosie lacht. 'Nu doe je het zelf ook! Ik zou maar vast gaan solliciteren bij de spoorwegen.'

Een koor van lachende stemmen galmt harmonieus tussen de pijnhouten balken, een geluid dat in geen maanden in de piramidevormige woning te horen is geweest.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

10 januari 2014

Luitenant João Cruzeiro blijft staan waar hij staat. Het eerste wat ze hem indertijd op de politieschool hebben geleerd, was nooit een positie innemen waarin je moet opkijken naar je gesprekspartner. Vandaar dat kleine flikken vaak gefrustreerde ettertjes zijn, een regel die opgaat tot ver buiten de stadsgrenzen van Rio de Janeiro.

'Zeg wat je te zeggen hebt, Fodor.' Cruzeiro zet zich schrap, ondanks de olifantenhuid die hij net als elke andere diender in Rio heeft gekweekt in de loop der jaren.

Dr. Fodor neemt een plastic zakje van de lijktafel. 'Dit zat in zijn maag,' zegt hij.

Cruzeiro fronst zijn wenkbrauwen. 'Wat is dat? Een simkaart?'

Fodor knikt. 'Een Australische simkaart, aangevreten door maagzuur.'

'Bizar. Wie vreet er nu telefoonkaarten? Maar daar is hij vast niet aan gestorven?'

De dokter wrijft raspand over zijn kin. 'Nee. Hij moet niet

zo heel lang geleden lelijk op zijn gezicht gevallen zijn, want hij heeft een breuk aan de bovenkant van zijn linkeroogkas. Die is vrij recent, maar wel mooi geheeld, dus dat is evenmin de doodsoorzaak. Maar wacht!’

Fodor haalt een vergrootglas tevoorschijn dat zelfs Sherlock Holmes enigszins *oversized* zou gevonden hebben en houdt het voor zijn gezicht. Zijn grijsgroene rechteroog wordt grotesk uitvergroot en zijn grijns ontbloot meer tandvles dan vergeelde bijters. ‘Kom kijken, luitenant. Dit heb je vast nog nooit gezien.’

Cruzeiro zet een stap dichterbij het lijk. Fodor brengt het vergrootglas tot bij de wasachtig bleke hals en wenkt met zijn hoofd. De uitdrukking op zijn doorgroefde gezicht is als van een kind dat een zelfgevonden meikever uit een luciferdoosje haalt.

De luitenant neemt zijn uniformpet af, leunt dichterbij, knijpt één oog dicht en kijkt door de loep. Die is sterk genoeg om hem de individuele poriën te laten onderscheiden, maar hij ziet ook een groter gaatje, waarrond de huid vaag is verkleurd en verschrompeld.

‘Zie je dat?’ De dokter weet zijn enthousiasme nauwelijks te onderdrukken. ‘Dat is de wond van een injectienaald. In zijn hals. Dat had je wellicht zelf ook wel kunnen bedenken, luitenant Cruzeiro, maar nu komt de clou.’

Cruzeiro strekt zijn ruggengraat en kijkt Fodor teleurgesteld aan. ‘Een overdosis? Jij denkt dat ik onder de indruk ben van een overdosis? In deze stad?’

Fodors zelfingenomen glimlach wordt nog breder, zodat nu ook de verbrokkelde restanten van zijn achterste kiezen zichtbaar worden. ‘Een overdosis? O ja. Absoluut. Maar dan wel een overdosis curare, het sterkste gif dat je op dit continent uit een plantenwortel kunt trekken.’

‘Mato Grosso, *certeza?*’ João krijgt flashbacks naar de spotgoedkope, op krantenpapier gedrukte strips die hij als kind verslond. Het was lopendebandwerk uit Argentinië dat slordig

in het Portugees was vertaald, maar dat wist hij toen nog niet. Hij was er dol op, want het waren broeierige avonturenverhalen over ongeschoren blanke bonken met hoge jukbeenderen die het opnamen tegen vergeten Indianenstammen in het Amazonegebied. Of in Mato Grosso. Indianen die zich zonder uitzondering in het struikgewas verscholen om met lange blaaspijpen gifpijltjes gedoopt in curare naar de helden te schieten.

Fodor haalt zijn schouders op. 'Mato Grosso, Roraima, Solimões, Pantanal... Mijn gok is net zo weinig waard als de jouwe. Maar alvorens je om de locatie van de vergiftiging te bekommeren, zou ik me eerst en vooral zorgen maken over het tijdstip van de moord.'

'De moord?'

'Luitenant! Jij kent toch evenmin als ik junkies die zichzelf een overdosis curare inspuiten via de hals? *Com licença!* Het tijdstip, Cruzeiro. Het tijdstip!'

João Cruzeiro zet zijn pet terug op zijn kruin. 'Wat is er met het tijdstip?'

'Vriend João.' Fodor houdt het vergrootglas voor zijn gezicht. Zijn pokdalige neus lijkt op een overrijpe framboos. 'Onze kille vriend hier, die is al twee maanden dood.'

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

16 januari 2014

Wolf laat het licht van de bar achter zich en stapt de zwoele nacht in. Hij haalt diep adem in een poging de ravage die de *caipirinhas* in zijn hersenen hebben aangericht, uit zijn hoofd te doen waaien. Hij staat onvast op zijn benen en zoekt steun aan een met meeuwenstront besmeurde vensterbank. Met bloeddoorlopen ogen kijkt hij de hoogte in. De lichtvervuiling van de stad maakt dat enkel de helderste sterren zichtbaar zijn.

Een vliegtuig daalt met knipperlichten naar de luchthaven. De BOPE-helikopters zijn nergens meer te bespeuren.

Wolf legt een hand over zijn gezicht en drukt op zijn oogbollen. Hij denkt aan de kinderen van Rocinha, nu het nacht is en de oorlog tussen BOPE en het Comando vuil gespeeld zal worden. Met een laserzoeklicht op hun automatische geweren zullen de agenten een voor een de krotten uitkammen. Wie niet onmiddellijk doet wat ze zeggen, kan een salvo tussen de ogen verwachten. Ook kinderen. BOPE weet dat het Comando soms jongetjes van vijf, zes jaar gebruikt om hun drugspakketten te transporteren. En dat die jongetjes bewapend worden.

Hij schudt zijn hoofd, waarbij de dreadlocks rondom zijn inmiddels betraande gezicht dansen. Met onvaste hand vist hij het sleuteltje van het fietsslot uit zijn broekzak. Hij kijkt over zijn schouder naar twee jonge kerels in surfbroeken die achter hem over het trottoir voorbijslenteren. Altijd over je schouder kijken in Rio, hebben ze hem geleerd. Zeker na zonsondergang. Het duo negeert hem en loopt door. Wolf peutert het slot open en gaat op het zadel zitten. De twee voorwielen van de bakfiets houden hem in evenwicht. Hij duwt op de trappers en rijdt de verlaten straat op, in de richting van de lichtjes van Copacabana. Daar wacht zijn bed in het pension waar hij nu al meer dan drie jaar verblijft.

De zwaailichten van een politiewagen kleuren de muren blauw. Een korte stoot van de sirene doet Wolf opschrikken. Hij rijdt op de Rua Saint Roman, aan de voet van de Favela Pavão-Pavãozinho, op de *morro* die Ipanema scheidt van Copacabana, en waar ook het Pura Vida Hostel is gelegen. Een niet ongevaarlijke straat, maar normaal geen buurt waar je wordt tegengehouden voor een verkeersovertreding. Een overtredding die hij trouwens bij zijn beste weten niet heeft begaan, los van het feit dat hij een glas te veel op heeft. Hij checkt vlug de lichtjes op zijn fiets, die helder branden. Zuchtend vertraagt hij, rijdt dicht tegen de trottoirband en wacht tot de politiewagen naast

hem komt rijden. Een arm met drie gouden armbanden rond de pols verschijnt uit het raampje van het passagiersportier. De hand gebaart dat hij moet stoppen. De politiewagen rijdt Wolf voorbij en parkeert schuin voor hem, met één voorwiel op het trottoir.

‘Wat is dit? Verkoop jij ijsjes?’ De flik, die ondanks de duisternis van de verlaten straat een zonnebril draagt, tikt met zijn matrak op de laadbak van de bakfiets. Hij kijkt met een spottend grijnsje naar zijn collega. ‘Wat jij, Luiz? Ik lust wel een hoorntje, het is warm vanavond. Vanille, liefst.’

Luiz grinnikt schaapachtig. ‘Nou, fietsmannetje? Zou jij niet antwoorden als mijn collega je iets vraagt? Verkoop jij ijsjes?’

Wolf schraapt zijn keel. ‘Nee, ik verkoop geen ijsjes,’ antwoordt hij zo neutraal mogelijk.

‘Ho, een buitenlander!’ lacht de eerste flik, de man met de gouden armbanden. ‘Hoor je dat accent, Luiz? Wat denk je? Ik gok op een Duitser. Of een Zweed.’

‘Ik ben Belgisch.’

‘Ah, nog een geluk dat ik er geen geld op verwed heb, dan. Een Belg hé? En rijden ze in België allemaal met zo’n rare fiets?’ Zonder een antwoord af te wachten, voegt de flik eraan toe: ‘Maak die bak eens open.’

Wolf stapt af en opent de laadbak.

Luiz begint te rommelen in het didactisch materiaal en de spullen die Wolf in zijn fiets heeft verzameld. Alsof hij precies weet waar te zoeken, haalt hij er vrijwel meteen een pak van bruin papier uit. Hij scheurt er een hoekje af en steekt zijn pink in het pak. Wit poeder blijft aan zijn vinger kleven. Luiz likt er zuinig aan met het puntje van zijn tong en knikt naar zijn collega.

‘Dus toch vanille-ijs in voorraad, Belg?’

De gouden armbanden rinkelen wanneer de flik Wolf hard in de maag slaat met zijn matrak.

ZWEDEN, DUVED

23 januari 2014

‘Momentje.’ Anna staat op en brengt Seamus bij zijn zusje in de keukenhoek. ‘Jullie kunnen alvast de balletjes uit de diepvries halen en ontdooien in de microgolfoven. Neem er maar genoeg, want volgens mij zal mevrouw hier ook blijven eten.’

Rosie zet grote ogen op, staat op het punt de prille uitnodiging af te slaan, maar leest dan op Anna’s gezicht dat ze haar vertrouwen definitief heeft gewonnen.

Anna schuift haar zitzak dichterbij die van Rosie en gaat opnieuw zitten. ‘Vertel.’

‘Hij is terug, Anna. Hij leeft nog. Hij nadert. Ik voel het. Ik weet het.’

Anna voelt een siddering over haar ruggengraat lopen. ‘Hij?’ Haar stem dempt zich tot fluisterniveau. ‘Swartwater?’

Rosie knikt aarzelend. ‘Ik weet het bijna zeker. En geloof me, ik besef welke wonden dit bij jou openrijt, maar ik zou je er niet op deze manier mee confronteren als ik er niet van overtuigd was dat je gevaar loopt. Reëel, acuut gevaar.’

Anna zeg niets en staart naar haar gelakte teennagels, die in de rendierenpels grijpen. Het bloedrood steekt fel af tegen de zachte crèmekleur. Beelden schieten door Anna’s hoofd. Beelden die ze heeft gezien op een Brussels politiekantoor. Foto’s van een gerechtsfotograaf, die door een slordige flik in dezelfde map waren gestoken als de uitvergrote foto’s van de beveiligingscamera van metrostation Anneessens, waarop ze haar man had geïdentificeerd, alsook de Britse clochard die hem op gruwelijke wijze heeft vermoord. Post-mortemfoto’s waren het, van Zion Apinsa, vastgebonden in een nachtelijke metrotunnel, vooroverhangend met zijn tong uit zijn mond, helemaal leeggebloed. Zijn broek op zijn enkels, verminkt vlees tussen zijn zwart kroezelend schaamhaar. En een grotesk uitgedijde plas helderrood bloed naast de met politielint afgezette sporen.

Anna hapt naar adem, krult haar tenen zodat ze de rode nagels niet meer ziet en fluistert: 'Waarom heb je dat niet gezegd in je e-mails? Misschien dat ik dan...'

Een zenuwtrek doet de linkerpink van Rosie beven. Ze maakt een vuist. 'Ik wilde je dit in eigen persoon komen vertellen, Anna. Ik wist niet hoe je zou reageren. Na zijn ontsnapping is Swartwater erin geslaagd naar Australië te vluchten. Nog tijdens zijn vlucht heeft hij Edmund Lancaster vanop afstand gemanipuleerd om jullie te stalken, en Zion...' De woorden haperen in haar keel. 'En Zion...'

Anna knikt met een verbeterd trek om haar mond. 'Dat is ondertussen tweeënhalf jaar geleden. Waarom nu?'

Rosie kijkt haar begrijpend aan. 'Een jaar geleden vertrok Ebbie... Ebenezer naar Australië. Wij twee zaten Swartwater toen dicht op de hielen, maar ons onderzoek is verstrikt geraakt in een machtsstrijd tussen de ego's van hoofdredacteurs.' Ze grinnikt humorloos. 'Dat er bovendien een web van amoureuze intriges doorheen was gesponnen, maakte de zaak nog ingewikkelder.' Ze slikt. 'Anna, Ebenezer is nooit teruggekeerd uit Australië.'

'Wat zeg je?'

'Hij ging praten met een lokale journalist die misschien meer wist, die Swartwater mogelijk zelfs had gezien of gelokaliseerd, ergens in een mijnstadje in de Outback. Coober Pedy, heet het. Het was allemaal niet erg duidelijk, vandaar dat hij ter plekke op onderzoek uit ging.'

'En hij is nooit teruggekeerd?'

Rosie schudt haar hoofd.

Anna duwt met de toppen van haar vingers tegen haar kloppende slapen. 'En jij bent hem niet eens achterna gereisd, om hem te gaan zoeken?'

'Natuurlijk wel!' Ze fronst boos haar wenkbrauwen. 'Wat dacht je? Maar van Ebenezer was geen spoor te bekennen. Bij immigratie wisten ze me te vertellen dat hij was ingestempeld

en dat ze met hem een eitje te pellen hadden, want hij was al langer in het land dan zijn toeristenstempel toeliet. Hij is dus nooit uitgestempeld geweest. Toen ging ik op zoek naar die regiojournalist. Verschillende getuigen vertelden me dat die met de trein vertrokken zou zijn uit het stadje, maar niemand wist waarheen en voor hoelang. Blijkbaar was het vod waarvoor hij schreef, al eerder failliet gegaan en was de man een nog vreemdere vogel geworden dan hij al was. De drank wellicht. Van Ebenezer had niemand daar gehoord. Ze herkenden hem niet op foto, hij stond niet in de logboeken van de hotels, niets.'

'En Swartwater? Is hij daar geweest?'

'Dat weet ik bijna zeker, maar iedereen die ik heb gesproken, hield de lippen stijf op elkaar. Op den duur ben ik ten einde raad gaan aankloppen bij een tehuis voor mishandelde Aboriginalvrouwen.' Ze bijt op haar onderlip. 'Swartwaters voorgeschiedenis kennende...'

Anna denkt onwillekeurig terug aan de drie misbruikte, halfnaakte reizigers die ze aantroffen op de aanlegsteiger van een verlaten lodge in de Okavango Delta in Botswana, vijf jaar geleden. De eerste slachtoffers van Andries Swartwater die ze in de ogen heeft gekeken. Dode ogen in een tegen wil en dank nog levend lichaam.

Rosie schudt zachtjes van nee. 'Maar ook dat spoor liep dood. Dat tehuis leek wel een burcht. Er werd mij al dringend verzocht hen met rust te laten nog voordat ik één woord in de videofoon aan de toegangspoort had kunnen zeggen. Maar net toen ik wou weggaan, ging de deur op een kier. Een heel dikke blanke vrouw starde me met één oog aan. Ze siste iets over "de reverend". Dat reverend Whyte een banvloek heeft uitgesproken over Coober Pedy. Dat alle inwoners moeten zwijgen tegen vreemden die hun neus in hun zaken komen steken.'

'Een soort omerta?' vraagt Anna.

'Ja, daar kwam het op neer. De dikke vrouw sloeg een kruis-teken, zei dat ik moest vertrekken en de deur ging weer op slot.

God... later vernam ik dat dit soort tehuizen overal in de Outback bestaan, als je ze weet te vinden tenminste. Het is een lokaal probleem, met drank en drugs en sociale uitsluiting van Aboriginalgemeenschappen. Niks met onze zaak te maken.'

'En die reverend Whyte?'

Rosie zucht. 'Een soort ranzige evangelist uit het hoge noorden van Australië. Steenrijk en zo gek als een achterdeur. Hij heeft een eigen radiozender en reist het land rond om in voetbalstadions hatelijke donderpreken te gaan geven. Dat heeft hij ook in Coober Pedy gedaan, heb ik uitgezocht, toevallig of niet in de periode dat Swartwater er is geweest. Maar die man wordt omringd door een *firewall* van lijfwachten en *spin doctors*. Onmogelijk om tot bij hem te komen. Ik zie me nog makkelijker een interview met Swartwater zelf regelen.' Ze lacht flauwtjes. 'Dus daar stond ik dan, met mijn kop tegen de muur. Er zat niets anders op dan met lege handen terug te keren naar Engeland, en een "luchtweduwe" te worden.'

'Waren jij en Ebenezer getrouwd?'

'Nee... hij was... nou ja, het was ingewikkeld. Maar net toen hij vertrok, waren we weer dichterbij elkaar toegegroeid. Denk ik. Hoop ik.' Ze legt een hand op die van Anna. 'Het spijt me, ik had het woord "weduwe" niet mogen gebruiken. Niet bij jou... Maar je weet wat ik wil zeggen. Als je de partner bent van iemand die wordt vermist, dan heb je niet meer dan lucht in handen. Wat moet je dan doen, als het lang genoeg heeft geduurd om elk spatje hoop te doen vervliegen? Een herdenkingsdienst organiseren rond een foto en een lege kist?'

Anna knijpt in Rosies hand, zonder woorden.

Rosie slikt een krop weg en zegt: 'Terug in Engeland dus. Zonder man. Zonder verhaal. Allebei de hoofdredacteurs boos, teleurgesteld en geërgerd. Ergo: zonder job. Inmiddels bijna zonder geld, waardoor ik uit pure wanhoop een job bij Starbucks heb aangenomen. Een vriend van me in Notting Hill wist dat ze daar een nieuwe barista zochten. Ik vond het goed

om even niet met mijn hoofd bezig te zijn maar met mijn handen. En de rekeningen moesten worden betaald. Maar toen...' Rosie aarzelt een moment. 'Toen barstte de hel los. Thuis. In Engeland. Er gebeurde iets met de dochter van Roger Stone. Stone was de hoofdredacteur van Ebenezer. En Stone zelf... Iedereen die met de zaak te maken had, ging dood. Werd uitgeschakeld. Ik... het was vreselijk. Zelf werd ik ook... Zes maanden lang ben ik buiten strijd geweest... Het was... verschrikkelijk.' Tranen stromen over haar gezicht.

'Hoe bedoel je?' vraagt Anna. Ze haalt een pakje papieren zakdoekjes uit haar mouw en geeft er eentje aan Rosie.

'Ze hebben mij ook proberen te pakken, Anna. Ik ben overvallen in een steegje en voor dood achtergelaten.'

Anna slaat haar handen voor haar mond. 'O nee toch.'

'Jawel. Ze hebben zogezegd de dader gevonden. Een gestoorde vrouw. Maar ik weet dat het niet waar is. Het moeten de pionnen van Swartwater zijn geweest. Ze hebben ons allemaal het zwijgen opgelegd.'

'Heb je dit aan de politie verteld? Of ben je het zelf gaan uitzoeken?'

'Mijn leven hing aan een zijden draadje, Anna. Ik heb zes maanden in een coma gelegen. Mijn geheugen was weg, mijn motoriek, ik heb alles opnieuw moeten leren.'

Anna kijkt Rosie geschokt aan. Ze rilt ondanks het warme haardvuur. 'Rosie, wat ben ik blij dat je hier zit. Je ziet er oké uit nu.'

'Mmm, toch niet helemaal. Ik heb een lange revalidatie achter de rug. Flarden van die bewuste avond, toen ik een gesprek had met Stone, zijn teruggekomen, maar ik herinner me niet alles meer. Ook aan de overval zelf heb ik alleen nog vage herinneringen. Het enige wat ik zeker weet, is dat de dader geen vrouw was. Maar ja, de politie en de media hebben toen goede cijfers gescoord bij de publieke opinie en ze konden weer overgaan tot de orde van de dag.'

‘En jij?’

‘Ach, ik vecht elke dag om een beetje meer van mijn oude zelf terug te krijgen. Autorijden lukt weer, maar met de fijne motoriek heb ik nog problemen.’ Ze grijpt moeizaam naar haar kopje. ‘Zie je?’

Anna reikt haar vlug de kop hete thee aan. Rosie knikt dankbaar. Na een pauze, waarin ze een paar keer diep ademhaalt, zegt ze: ‘Zo zat het dus. Tot ik vorige week een e-mail kreeg van de Australische ambassade in Brazilië.’

Anna houdt haar adem in.

Rosie krabt aan haar neus en zegt: ‘Ze hebben... er is een ongeïdentificeerd lichaam gevonden op een op drift geslagen containerschip voor de kust van Rio. Een Australisch vrachtschip.’

‘Ebenezer?’

Als uit een kraan die plots wordt opengedraaid, stromen de tranen over Rosies gezicht. ‘Ik weet het niet,’ stottert ze met een piepstemmetje. ‘Het zou hem kunnen zijn. Ze... ze hebben een shortlist met vermiste personen die in aanmerking komen. Ebbie staat er ook op. Nu willen ze dat ik naar Rio reis om hem te identificeren...’

‘Hoe zijn ze bij jou terechtgekomen? Had Ebenezer geen vrouw?’

‘Een ex-vrouw.’ Rosie heeft het moeilijk om de bitterheid in haar stem te verbergen. ‘Mijn voormalige bazin, om precies te zijn.’ Ze aarzelt. ‘Die inmiddels... verongelukt is. En hij heeft ook een stokoud moedertje. Maar ik ben het die hem als vermist heeft opgegeven in Australië. Vandaar.’

Van achteraan in de keuken klinkt de stem van Line. ‘Mama, de balletjes zijn ontdooid. En je moet eens door het raam kijken mama, het sneeuwt zo hard.’

Anna knijpt een laatste keer in Rosies hand. ‘Als het Ebenezer is,’ fluistert ze in Rosies oor, ‘dan is Swartwater weer *on the move*. En dan zijn we nergens veilig. Jij niet, ik niet, mijn

kinderen niet. Deze keer moeten en zullen we hem voor zijn, Rosie.'

Ze staat op, loopt naar het raam en veegt een waaiertje in de condensatie. 'Ik kom eraan, Line!' roept ze naar de keuken. 'En als ik die sneeuw zie, zal Rosie vanavond niet alleen bij ons blijven eten, maar ook overnachten.'

'Wat leuk,' roept Line.

'Wat leuk!' echoot haar kleine broertje.

De vrouwen kijken elkaar begrijpend in de ogen. Een noodverbond is gesmeed.

Ik heb zacht gesproken. Denk ik. Mijn tong botst tegen mijn tanden als een ongebakken worst die uit je vingers glipt, op het rooster van de barbecue stuitert en door de spijlen in de hete as terechtkomt. Ik heb haar niet goed meer onder controle. Ik lispel en ik verlies hele lettergrepen in een blob van nat vlees tegen ivoor. Maar mijn stembanden, die beheers ik nog. Ik heb ze leren beheersen, want te luid spreken weergalmt in mijn hoofd. En dat doet pijn sinds...

Ik heb zacht gesproken. Ik weet het wel zeker. Hij heeft me niet gehoord. De televisie stond op en ik ben met de telefoon naar de keuken gegaan. En ik heb zacht gesproken. Maar de man aan de andere kant van de lijn, de man aan de andere kant van de wereld heeft me begrepen.

Nu zit ik in de fauteuil. Het is 23 graden. Dat is het altijd, daar hoef ik geen thermometer voor te kopen. Hij zit recht tegenover me, maar hij vermoedt niets. Hij kijkt boos, maar dat is omdat ik de televisie heb uitgezet. Hij mompelt de hele tijd woorden en namen. Wraak, Rosie, Anna, maar ik kan er geen touw aan vastknopen. Het is bedtijd. En dan ga ik naar boven. Daar heb ik wel een thermometer. Die was blauw toen ik hem kocht, maar nu is hij helemaal verbleekt. De kleur van de hemel vlak naast de zon, waar je net naar kunt kijken zonder verblind te worden. Met één oog, want anders krijg ik hoofdpijn.

Ik heb zacht gesproken. En nu ga ik roepen en tieren, want anders wil hij weer niet onder de wol. Gisteravond heb ik daarbij op mijn tong gebeten. Het prikt nog als ik een zuurtje snoep. Vanavond wordt het vast nog moeilijker. Dat gezeik over die tv. Maar hij weet dat ik de akelige heer die op het scherm was, niet kan uitstaan. En dan zet ik het uit. Het is tenslotte mijn tv.

De klok aan de wand kan ik niet meer lezen. Het zijn de wijzertjes die ik niet snap. De cijferklok op de oven, dat lukt nog wel.

Rode, oplichtende, geruststellende cijfers. Soms bouw ik ze na met lucifers op de keukentafel. Lucifers gedoopt in knalrode nagellak. Ik sta op en breng mijn gezicht heel dicht bij de oven. Ik zie niet meer zo goed en hij wil niet dat ik een bril draag. Hij wil niet dat een opticien naar mijn ogen kijkt. Ach, hij is een ourwe zeur. Ik kijk naar de oplichtende streepjes en leg in mijn hoofd de druipende lucifers op tafel. Ja hoor, het is bedtijd. Tijd om te gillen en te brullen. En dan naar boven. En me geen zorgen maken. Want ik heb zacht gesproken.

DEEL 2

HET ONDERZOEK

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO
15 januari 2014

Luitenant João Cruzeiro vloekt binnensmonds. De avondse pc in zijn oververhitte kantoortje naast de controletoeren kucht en reutelt als een negentigjarige roker. Typisch, denkt hij. Om het even welk joch op om het even welke straathoek in Rio heeft op zijn al dan niet gestolen smartphone een betrouwbaardere internetverbinding dan de Braziliaanse kustwacht. Hij knarsetandt terwijl op het flinkerende scherm eindelijk het e-mailvenstertje opengaat.

From: legal@australembass.br

To: j.cruzeiro@ilha_cobras.br

Subject: RE: Missing Persons List

Dear Luitenant Cruzeiro,

We regret to inform you (...)

Cruzeiro had zijn woordenboek Engels-Portugees al klaargelegd, maar hij laat het ongeopend. Hij trommelt met zijn vingers op de glimmende cover en leest peinzend de verdere inhoud van

de e-mail. Het spijt ons u te moeten mededelen, blablabla. In de door u opgegeven tijdspanne, blabla, geen vermiste personen die voldoen aan de beschrijving, blabla. Hoogachtend en steeds bereid tot verdere medewerking, bla.

Een diepe zucht. Cruzeiro haalt zijn hand van het koele karton van het woordenboek, steekt zijn vingers onder zijn uniformpet en strijkt door zijn zweterige haardos. *Deus me livre!* Nu moet hij alweer naar commandant Pinto bellen! Zachtjes wiegt hij zijn hoofd heen en weer terwijl hij met zijn ogen een langpootmug volgt die traag door het zwoele, hete vertrek vliegt, op zoek naar een uitgang.

Hij neemt de hoorn van de haak, raspt met zijn omvangrijke voortanden over zijn onderlip en drukt de negen in. De telefoon gaat één keer over.

‘Pinto.’

‘Commandant, luitenant Cruzeiro aan de lijn.’

‘Cruzeiro. Je hebt de visstick geïdentificeerd?’

‘*Quem me dera*, commandant. *Quem me dera!*’

‘Je klinkt als mijn ouwe grootmoeder, Cruzeiro. Wat is er aan de hand? Zeg niet dat de kangoeroeneukers niet willen meewerken?’

‘Dat is het niet, commandant. Integendeel, ik heb nu al antwoord gekregen van de ambassade. Maar het is een dood spoor, commandant. Ze zeggen dat ze niemand missen die twee maanden geleden zou verdwenen zijn. Tenminste, niemand die overeenkomt met het signalement van onze vis... nou ja, onze John Doe hier.’

‘Onze John Doe? *Solta*, Cruzeiro. Stop met je avonden door te brengen met dvd’s van *CSI*. Dan zal je misschien stoppen met te praten als een Amerikaan. Het klinkt potsierlijk, Cruzeiro. Kom eens een keertje buiten, man. Ga naar het strand. Ga naar de meisjes. Doe eens wat met je leven, kerel!’

Cruzeiro’s gezicht verstrakt. Hierom haat hij het dus om naar Pinto te bellen, omdat die gemene klootzak altijd binnen

de minuut persoonlijk wordt. Hij slikt de woede in zijn stem weg en antwoordt: 'Begrepen, commandant. Maar wat wilt u dat ik nu doe, in verband met het onderzoek?'

Het blijft een paar seconden stil aan de andere kant van de lijn. 'We moeten ervan af, Cruzeiro. Dat lijkt komt niet verder dan het Ilha das Cobras, begrepen? Als we dit zelf niet kunnen oplossen, krijgen we geheid bonje met het centrale commissariaat in het centrum. Dat wil ik niet, luitenant. En dat wil jij ook niet, dat verzeker ik je. Oké, waar staan we? Wat was de actieradius waarop ze hebben gezocht?'

'Minus twee maanden, plus en min tien dagen.'

'Tien dagen?! *Porra!* Zelfs jij zou beter moeten weten, Cruzeiro. Dacht je nu echt dat je van die ouwe Fodor een tijdstip van overlijden hebt gekregen op tien dagen nauwkeurig? Dat levend skelet kent zijn eigen leeftijd nog niet op tien jaar nauwkeurig! Terugmailen naar de ambassade, Cruzeiro. Jezelf eerst omstandig verontschuldigen voor je eigen naïeve domheid. En vervolgens vriendelijk vragen of ze hun databanken nogmaals voor ons willen uitvlooien, maar dan met een uitgebreid tijdsbestek. Minus twee maanden. Verdomme, nee, maak er maar meteen min tien maanden van. Alles van 2013. Aan het werk, Cruzeiro. Nu!'

João Cruzeiro staart naar de hoorn, waaruit enkel nog een ritmische pieptoon weerklinkt. Zweet sijpelt door zijn dikke wenkbrauwen en prikt in zijn gelige oogbollen. Hij háát Marco Medeiros Pinto. Die eikel is alleen maar opgeklommen tot hoofd van Rio Atlantico omdat hij dan straffeloos zijn ondergeschikten kan vernederen.

De grote zwarte hand komt weer op het woordenboek terecht. Cruzeiro draait zijn krakende bureaustoel naar de computer, haalt nerveus de muis heen en weer om het scherm te doen oplichten en klikt dan nijdig op de *reply*-toets van het verouderde e-mailprogramma.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

16 januari 2014

Het centrale politiekantoor van Rio de Janeiro heeft veel weg van een versterkte burcht, maar dan van beton, en met prikkeldraad vol scheermesjes in plaats van kantelen. Doordat het in de schaduw ligt van het gigantische Maracanã-voetbalstadion, valt nauwelijks op dat het de grootste politiepost van Zuid-Amerika is. Het gebouw is stervormig. Vijf armen zijn in drie verdiepingen volgepropt met kantoren, verhoorkamers en archiefzalen. En centraal ligt wat bij zowel de flikken als de onderwereld van Rio bekendstaat als de 'Kooi'. Eigenlijk zijn het een tiental kooien, want in Rio kan je leden van rivaliserende bendes niet samen in voorhechtenis houden. Ze moorden elkaar uit met de blote hand, terwijl de flikken er grijnzend staan op te kijken. Soms komt hen dat goed uit, maar meestal houden ze de fracties netjes gescheiden. Het is zo'n dekselse schoonmaakklus anders, om van het papierwerk nog maar te zwijgen. Netjes gescheiden in stalen kooien, eveneens stervormig opgesteld, telkens met anderhalve meter buffer ertussen, waar de betonnen vloer glimt van de fluimen die de gearresteerden met grote regelmaat in elkaars richting mikken. In elke kooi past een tiental personen, rechtopstaand. Maar omdat binnenkort alle voetbalogen op Brazilië zullen gericht zijn, wil het land nog snel wat venijn van de baan, dus het is druk in de bajes. Na de BOPE-raid op Rocinha zit er geen tien, maar twintig man in elke kooi, goed aangestampt.

De Kooi wordt dag en nacht hel verlicht door grote plafondlampen, zoals die ook in film- en tv-studio's worden gebruikt. Er is maar één raam, twaalf meter hoog in de muur. Het is klein en gaat niet open. Het lijkt geen nut te hebben, maar het is strategisch geplaatst. Dat merkt Wolf Goegebeur wanneer hij zijn dichtgeslagen ogen genoeg opentrekt om naar het raam te kijken. De zon komt op en de rode ochtendlucht tekent steeds

scherper de contouren af van Cristo Redentor, het 38 meter hoge Christusbeeld dat op de top van de Corcovado-heuvel zijn armen uitstrekt over de stad. Wolf laat zijn blik terug naar beneden glijden. De doffe pijn in zijn maag is nog niet weggeëbd, maar de pijn in zijn gezicht valt wel mee, alles in acht genomen. Zijn oren fluiten enerzijds van de klappen, anderzijds van het niet-aflatende geroep en getier van de opgepakte jonge kerels in de kooien. Onophoudelijk schelden ze elkaar uit, tot hun stemmen schor worden en het begeven. Dan nemen anderen het over. Verwensingen. Vloeken. Bedreigingen. Fluimen. Af en toe komt een flik wijdbeens voor de Kooi staan. ‘Stilte, *filhos de putas*.’ Hij ratelt dan met zijn matrak over de tralies, van links naar rechts, van rechts naar links. *Ratatatatatata!* Daarna is het vijf minuten stil, maar dan zwelt het haatkoor weer aan. *Porra!*

‘Bleekscheet! Hé, bleekscheet! Slaag gekregen van je vriendje, homo?’

Wolf verstijft. Hij zou geen acht geslagen hebben op provocaties uit een naburige kooi, maar dit kwam van heel dichtbij.

‘Had je geen zin om aan zijn lul te sabbelen? Vloekt dat met je vegetarische overtuigingen, godverdomd wit mietje dat je bent? Sabbel je liever aan die vieze strooien dreadlocks van je, *faker?*’

Wolf zet zich schrap. Hij hoopt dat de volgende serie klappen niet in zijn maag zal belanden. Hij weet dat hij in de Kooi van het Comando Vermelho zit en hij weet dat die gasten al op zevenjarige leeftijd weten waar een stomp het langst pijn blijft doen.

‘Hé, bleekscheet! Kijk me aan als ik je wat vraag, *porra!*’

Wolf klemt zijn opgezwollen lippen over zijn tanden, in de hoop dat die dan niet losgemept zullen worden, en draait zich om. Hij kijkt recht in het gezicht van een hooguit vijftienjarige kerel met een van haat en agressie vertrokken gezicht. De jongen vertoont duidelijke Indiaanse trekken, maar zijn sproeten

en rosse dreadlocks verraden dat hij ook een blanke ouder moet hebben gehad. Zoals iedereen van het Comando Vermelho heeft hij een tatoeage van een rode hand op zijn pols. En dan breekt een kamerbrede glimlach door zijn verwoeste gezicht.

'Ta brincando! Lobo!'

Wolf staat perplex.

'Lobo! Ik ben het, Jacara!' De glimlach wordt nog breder.

Een lichtje gaat aan in Wolfs geheugen. Natuurlijk, Jacara. Het kaaimannetje. Hij kwam als een van de eersten in Rocinha bij zijn bakfiets, helemaal in het begin. De jongen had de gewoonte telkens op de grond te spuwen als hij een flik zag. Hij was heel trots op zijn bijnaam, want hij was opgegroeid met de geboortenaam Batisto do Cazinho in de gistende, immer vochtige junglestad Manaus, aan de samenvloeiing van de Amazone en de Rio Negro. De Amazone heeft de muggen, de Rio Negro niet. Allebei hebben ze kaaimannen. En Manaus heeft motorbendes. Jacara vertelde graag het sterke verhaal dat het litteken dat van zijn schouder tot zijn rechterschouder liep, het gevolg was van een gevecht met een kaaiman in de rivier. In Rio geloven ze dat, of ze doen tenminste alsof. In Manaus weten ze dat een kaaiman nooit zomaar een mens zal aanvallen. En ze weten ook dat Jacara zijn litteken heeft opgelopen in een messengevecht met de Burros do Bairro, de grootste motorbende van de stad, waarvan de leden hem nog diezelfde nacht duidelijk hebben gemaakt dat hij maar beter kon verhuizen. En zo kwam Jacara in Rio terecht, in Rocinha, waar de jongens van de *bloco* zijn junglehumor al vlug konden appreciëren. Een snuggere kerel die snel informatie opnam, merkte Wolf toen Jacara aarzelend wat lessen kwam volgen bij het mobiele schooltje. Maar zoals de meesten heeft hij het niet lang volgehouden.

Een immense opluchting maakt zich meester van Wolf. Wie een lid van het Comando persoonlijk kent, krijgt geen slaag meer in de Kooi.

ZWEDEN, DUVED

24 januari 2014

Het is al na negen uur als de opkomende zon het ijslaagje doet twinkelen dat de nachtvorst op de deken van sneeuw heeft gelegd. De ochtend in Zweden is perfect stil. De wegen zijn dichtgesneeuwd. De enige geluiden die de ijzige idylle verstoren, zijn takken die kraken onder het witte gewicht en het gefladder van donzige vogeltjes die de vorst uit hun vleugels proberen te slaan. Alle warmbloedige dieren liggen metersdiep onder de sneeuw in een diepe winterslaap verzonken, behalve de dampende rendieren in het hoge noorden en de grijze wolven die onder de sparrenbomen op hun kalfjes liggen te azen.

Binnen in het huis van Anna Lindqvist wordt hete thee met rendiermelk geschonken bij het *knäckebröd* met bosbessenjam. De kinderen kwetteren energiek.

‘Rosie! Rosie! Kijk naar je auto!’ lacht Line. In het snel helder wordende ochtendlicht zien ze door het raam hoe de straat is veranderd in een gestolde rivier van sneeuw, met bizarre witte grafheuvels waar de ingesneeuwde auto’s staan.

‘Rosie! Rosie! Auto!’ echoot Seamus, zijn ontwapenende glimlach gekaderd in een hartvormige lijst van bosbessenjam.

De vrouwen glimlachen terug, maar achter hun borstbeen krampt angst en woekert onzekerheid.

Anna neemt de theepot en vult de mok van Rosie een derde keer. ‘Line, neem je broertje mee en ga je handen en gezicht wassen. En dan trek je je schoenen en laarzen aan en je warme jas en wanten, en dan gaan jullie proberen Rosies wagen uit de sneeuw te graven, oké?’

Een uitstervend geluid stuitert door de piramide als de kinderen naar de badkamer hollen.

‘Ze zijn prachtig, Anna.’

De Zweedse knikt droef. ‘En ze zijn in gevaar. Vandaag nog niet en morgen vast ook nog niet, maar hij nadert, Rosie. Wat

je hebt verteld, heeft me de stuipen op het lijf gejaagd. Hij heeft Zion te pakken gekregen, maar ik ben aan hem ontsnapt. Eerst in Afrika en daarna in Brussel. Hij zal dit nooit laten rusten. Als hij mijn kinderen in het vizier krijgt...' Ze rilt.

'Het spijt me...'

'Nee!' Ze grijpt Rosies handen vast. Hun vingers verstrengelen zich, als de wortels van twee bomen in schrale grond die elkaar in evenwicht houden. 'Nee, Rosie. Integendeel! Ik zal je eeuwig dankbaar zijn dat je bent gekomen. Misschien besef je het nog niet ten volle, maar ik ben er heilig van overtuigd dat je het leven van mijn kinderen hebt gered.'

Rosie wordt warm. Een gloed vanuit haar binnenste verspreidt zich snel en kleurt haar wangen en oren vuurrood. 'Sorry,' zegt ze terwijl ze haar vingers loswrikt en zichzelf koelte toewuift met een servetje. 'De hete thee, het haardvuur.'

Anna glimlacht en drukt een warme kus op haar wang. 'Ik ga met je mee naar Brazilië, Rosie.'

Rosies adem stokt. 'Dat kan ik niet van je vragen. En de kinderen dan?'

Line en Seamus woelen in de verse sneeuw als jonge katten die verstrikt zijn geraakt in een bol breiwol. 'Mijn moeder woont sinds de dood van mijn vader op Groenland,' zegt Anna. 'Ze is een beetje... apart. Hoe zal ik het zeggen? Nou ja, eigenlijk is ze een kluizenaarster. Haar enige burens zijn Inuit. Pelsrobberjagers. Erg in zichzelf gekeerde mensen. Ze houden niet van indringers en hebben de wapens om dat duidelijk te maken.'

'Wapens?' Rosie trekt een vies gezicht.

'Harpoenen om robben te vangen. Pistolen om walrussen mee af te maken. Jachtgeweren om zich te verdedigen tegen ijsberen. Het is een wildernis, Rosie, maar mijn moeder kennen ze en respecteren ze. Als ik mijn kinderen naar daar breng, weet ik zeker dat ze hen zullen verdedigen met al wat ze in huis hebben. En niet alleen tegen arctische roofdieren, als je begrijpt wat ik bedoel.'

Rosie ademt diep in en uit. 'Weet je dat zeker? Swartwater is een meester-manipulator. Hij kan overal zijn tentakels uitslaan, misschien zelfs tot in Groenland. Het laatste wat ik wil, is jou en je kinderen in gevaar brengen.'

Anna steekt haar duim op naar het raam, want Line en Seamus hebben onder de sneeuw het eerste metaal van Rosies huurwagen blootgelegd. 'Heel zeker. In oorlogssituaties brengen mensen hun kinderen ook onder op een verre, veilige plaats tot het gevaar geweken is. En dit is oorlog, Rosie. Keiharde oorlog.'

'Een oorlog die we nooit kunnen winnen. Stel dat we dat monster ginds op het spoor komen, wat kunnen wij dan doen?'

Anna heeft een vastberaden trek om haar mond. 'De politie van Brazilië heeft jou gecontacteerd, juist?'

Rosie knikt.

'Als ze jou speciaal naar Brazilië halen om iemand te identificeren, zullen ze ons toch ook wel helpen om een seriemoordenaar op te pakken?'

Rosie knikt weer, maar iets minder overtuigd. 'Ik heb geen positieve ervaringen met de politie. Die van Groot-Brittannië was alvast niet geïnteresseerd in een portie onderzoeksjournalistiek naar de waarheid. De man is ontsnapt en in rook opgegaan, en zolang ze er verder geen last van hebben, blijft hij gewoon op een lijst van gezochten staan.'

'Je bent me speciaal in Zweden komen opzoeken om je verhaal te vertellen, Rosie. Je kan me hier niet achterlaten met al mijn twijfels en angsten. Ik moet met je mee of ik word gek.'

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

16 januari 2014

Sinds hij in de Kooi op de bescherming van Jacara kan rekenen, voelt Wolf geleidelijk de doodsangst uit zijn lijf wegstromen. Nu pas voelt hij hoe moe hij is. Bovendien heeft hij honger en dorst.

‘Hoe was het in Rocinha, Jacara?’

Het schriele kereltje haalt zijn schouders op. ‘Slecht, veronderstel ik. Maar ik heb niet gek veel gezien. Ik was al opgepakt nog voor de heli’s kwamen.’

‘Niemand anders gezien hier?’

‘Niemand! Geen levende ziel uit Rocinha die ik ken, tenminste. *Porra!*’

‘Verdomme, inderdaad. Dat wil misschien zeggen dat ze ter plekke een strafkamp hebben ingesteld. Dat is het *worst case scenario*.’

Jacara kijkt naar de grond en zucht. ‘Maar jij, Lobo? Jij was toch al weg nog voor de rotzooi losbarstte?’

‘Ja, maar ze kregen me in Ipanema te pakken.’

Jacara lacht spottend. ‘Wat heb je daar uitgevreten? Een klokhuis op straat gegooid? Tegen een struik gepist? In een toerist zijn cocktail geniesd?’

‘Jacara, ze hebben een kilo in mijn bakfiets gevonden.’

De jongen fluit tussen zijn tanden. ‘Een kilo? Echt waar?’

‘Echt waar. Zou het Comando mij zoiets lappen?’

‘Het Comando staat achter je, Lobo. Dat weet je.’

Wolf glimlacht bitter. ‘Dat weet ik, ja.’

‘Ay, *amigo*, het kan onlogisch klinken, maar we hebben je liever hier met twee blauwe ogen dan in Rocinha met een BOPE-kogel door je kop.’

‘Dus jullie hebben echt...’ Wolf maakt zijn zin niet af, maar knikt berustend. ‘Oké, boodschap begrepen, Jacara.’

Alweer verschijnt een flik. Jacara spuwt minachtend op de

vloer. In plaats van zijn matrak te trekken om de kooi te doen ratelen, zet de flik een klein, rond leesbrilletje op zijn neus, haalt een papiertje uit zijn borstzak en leest: 'Wolf... Go... Gogebu...'

Het is niet de eerste keer dat Wolf de tong van een Braziliaan hoort struikelen over de uitspraak van zijn naam. Hij steekt een hand op.

'Meekomen!' De flik duwt een sleutel in de poort van de kooi, kijkt het geteisem dat er het dichtste bij staat dreigend in de ogen en draait het slot open. Wolf wringt zich een weg naar buiten, laat zich handboeien en volgt de flik door de gang. Nu gaan we het krijgen, denkt hij bij zichzelf.

'Hoeveel keer heb ik je al gezegd me niet op het werk te bellen?'

João Cruzeiro voelt het zweet prikken onder zijn uniform-pet. Dit gezeik heeft hij nu echt niet nodig.

'Schat... Nee... Daarvoor bél je me niet op mijn werk, dat hadden we... Nee! Ik hang nú op. Neem een dweil en maak het boeltje schoon. Je belt me niet op het werk voor een lekkende wasmachine, *porra!* Ja... Ja, *dág* schat!'

João gooit de hoorn hard terug op de haak. Hij laat nog een vloek door het benepen, hete kantoortje knallen, hangt zijn pet aan een roestige spijker aan de muur en loopt naar het raam. Hij ademt een paar keer in en uit. Links van hem, in het dok, ligt het spookschip. Blauwe politietape wappert in wijde golven langs de rode flanken. De eenzame grijze container ligt als een monoliet op het dek. Een dozijn nors kijkende meeuwen zit in formatie op het dak. Hun gehaakte snavels wijzen naar het oosten. Verdomme, ze zal zelf toch wel weten dat ze eerst en vooral de stekker van de wasmachine uit het stopcontact moet trekken? Zou hij nog eens terugbellen?

Het irritante elektronische gepiep van de mailbox weerklinkt. João draait zich om en knippert met zijn ogen om weer te wennen aan de schemering in het kantoortje. De versle-

ten monitor wiegt op en neer. Met tegenzin schudt João aan de muis om het scherm tot leven te wekken. Dan ziet hij de afzender van het bericht. Het beeld van zijn slecht gehumeurde vrouw die op blote voeten het vuile wasvocht uit hun keuken staat te dweilen, verbleekt onmiddellijk.

From: legal@australembass.br

To: j.cruzeiro@ilha_cobras.br

Subject: RE: Missing Persons List

Dear Lt. Cruzeiro,

Please find attached the requested, updated list within the extended time frame. (...)

Onwillekeurig gaat João met zijn tong over zijn lippen. Hij dubbelklikt op het Excel-bestand in bijlage. Tergend langzaam verschijnt het logo van het zich moeizaam opstartende programma. Vervolgens bouwt zich een lijst op, eerst in ruwe pixels, en na een paar seconden leesbaar. Minstens twintig namen. Hij scrolt naar de linkerkolom. Zesentwintig namen, alfabetisch gerangschikt op achternaam, van Buckthorne tot Waylings.

Opnieuw rinkelt de telefoon. Cruzeiro zucht. Als het weer over die wasmachine gaat... Zonder zijn blik van het scherm te halen, grabbelt hij drie beltonen later naar de hoorn. 'Cruzeiro.'

De stem aan de andere kant van de lijn doet brandend maagzuur in João's slokdarm naar boven komen.

'Luitenant? Pinto hier. Zat je op de schijtpot of zo? Me niet laten wachten als ik bel, Cruzeiro. Jij wacht op mij, niet omgekeerd. Schijten doe je maar in je vrije tijd, begrepen?'

'Maar commandant, ik was niet...' João ziet bijtijds de zin-

loosheid van de conversatie in. 'Ik bedoel: begrepen, commandant.'

'Mooi. Hoe zit het inmiddels met onze visstick? Zo goed als opgelost, mag ik hopen?'

'Wel, ik krijg zonet...'

'Mooi! Zeer mooi! Maar ik bel voor wat anders. Er is een wagen onderweg van de Kooi naar het Ilha das Cobras. Een klantje voor je, een...' João hoort het ritselen van papieren. 'Een Belg, blijkbaar. Een zekere Wolf Goe... *Porra*, dat ga ik zelfs niet proberen luidop te lezen. Achtentwintig jaar, vannacht in Ipanema opgepakt in het bezit van een kilo. Zuiver spul, blijkbaar. Exportkwaliteit, vandaar dat de jongens van de Kooi niet kunnen wachten om hem in onze nek te droppen.'

In mijn nek zal je bedoelen, denkt João.

'Goed, neem die gast van ze over, geef hem een paar klappen tegen zijn Belgenmuil als hij praatjes heeft, en berg hem dan in je hok. Ik kom later vandaag wel even kennismaken.'

'Begrepen, commandant.'

'En Cruzeiro...'

Nu komt het, denkt João.

'Wat die kilo betreft... De jongens in de Kooi hebben het bakpoeder uit de kast gehaald, als je begrijpt wat ik bedoel. Zij een kilo, wij een kilo. Haal jij wat flappen uit de kluis voor die jongens? Drie, vier ruggen zou moeten volstaan om het papierwerk om te vouwen tot vliegertjes. Vijf ruggen, maximum. Anders bel je me, begrepen? Natúúrlijk heb je me begrepen. Op jou kan ik rekenen, Cruzeiro. Voor jou zit er ook een rug in.'

João moet het uiterste van zijn zelfbeheersing vergen om de commandant te bedanken. Het zuur schroeit zijn slokdarm. Hij walgt van de niet-aflatende corruptie. Maar een rug levert wel een nieuwe wasmachine op...

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

27 januari 2014

Het is broeierig warm in de taxi, die met grote vaart over een van de brede *avenidas* van Rio snelt. De hete tocht die door de open raampjes naar binnen flakkert, brengt een zoete geur van uitlaatgassen, zee en tropische bloemen met zich mee.

‘Die had ik beter in mijn rugzak gelaten,’ zegt Rosie met een blik op de dikke winterjas op haar schoot.

Anna glimlacht. Ook zij voelt zich gedesoriënteerd na de lange transatlantische vlucht via Stockholm en Parijs. Haar voeten steken nog in warme, gewatteerde laarzen, maar ze heeft haar bovenlaagjes al uitgetrokken op de luchthaven en geniet van de warme luchtstroom op haar blote schouders, die uit een kanariegeel topje steken. Buiten glijdt de oogverblindende mengeling van chaotische grootstad, wilde groene heuvels en postkaartperfecte oceaan voorbij. Terwijl in de verte een met toeristen gevulde gondel langs de kabelbaan langzaam naar de top van de Pão de Açúcar klimt, denkt Anna aan Line en Seamus, die mopperden en tegensputterden toen ze hen vertelde dat ze naar Groenland moesten, bij oma. Bij die gekke, wereldvreemde oma, weg van alles. Anna zucht in het besef dat haar kinderen nooit een normale jeugd zullen beleven. Daarvoor zijn er om hen heen te veel tragedies gebeurd. Maar momenteel, in hun stijf bevroren isolement in een gemeenschap die het gewend is zich te verdedigen tegen ijsberen, walrussen en narwals in volle doodstrijd, zijn ze veilig. Beschermd tegen de echte monsters van deze wereld. Voorlopig.

Anna schrikt op uit haar gedachten als de taxi tot stilstand komt en de meter reutelend een rekeningafschrift uitbraakt. Pura Vida Hostel.

Rosie tilt haar bagage op de drie treden voor de ingang en duwt tegen de deur. ‘Ik hoop dat ze hier Engels spreken. Op de school voor journalistiek heb ik nog wel een woord of twintig Spaans geleerd, maar mijn Portugees is nul komma nul.’

‘Hoe kan ik helpen?’ vraagt een boomlange, koffiekleurige man in krom Engels. Hij draagt een oranje harembroek en een verschoten Sepultura T-shirt en komt achter een sobere houten balie vandaan. Zijn asgrijze haar ligt in dikke lokken over zijn schouders.

Hij stapt met twee uitgestoken handen op de vrouwen toe en wil hun bagage overnemen. Anna zet haar reistas op de grond voor hij ernaar kan grijpen. Rosie schudt een van zijn uitgestoken handen. ‘*Senhor*, hoeveel kost een kamer hier?’

De man heft zijn handen ten hemel. ‘We zitten vol! Reclame in Lonely Planet is goed voor business. Maar ik heb iets speciaals voor jullie.’ Hij grijnst en laat een pauze vallen. Anna en Rosie kijken elkaar geamuseerd aan. ‘Ik zal het tonen.’ Hij wijst naar een smalle trap op het einde van de gang. Terwijl ze naar boven klimmen, elk met hun eigen reistas in de hand, ratelt de man een onsamenvattend verhaal af over een gast die niet meer is komen opdagen. Boven aan de trap ligt een nog smallere gang met deuren die wel heel dicht bij elkaar liggen. Geen kaarten die door elektronische sloten glijden hier. Het is er bloedheet. Een ouderwetse sleutel geeft knarsend toegang tot een van de kamers.

De vrouwen werpen verbaasd een blik in het kleine, rommelige vertrek en kijken elkaar lacherig aan.

‘Het ligt hier vol spullen!’ roept Rosie verbouwereerd tegen de uitbater. ‘Natuurlijk! Daarom bied ik jullie *half price!*’ Zijn grijns mist een paar tanden.

Anna wijst naar het tweepersoonsbed, waarop een vijftal kartonnen dozen staat gestapeld. ‘Dus dat wil zeggen dat de eigenaar van dit alles elk moment kan komen opdagen?’

‘Ik heb hem al meer dan een week niet gezien,’ zegt de kerel en hij haalt zijn schouders op. ‘*Gone with the wind!*’

‘Waarom ruim je deze spullen dan niet op?’

‘Hij is een goede vriend. Misschien komt hij nog terug.’

Rosie spert haar ogen wijdopen. ‘Dus deze kamer is al ver-

huurd aan een of andere slimmerd die een verdwijntruc heeft uitgehaald, en toch wil jij ons een half kamertarief aanrekenen om tussen zijn vuilnis te slapen?!

De grijns wordt nog breder. 'Oké *garotas*. *You win*. Kwartprijs en gratis ontbijt.' Hij kijkt hen vol verwachting aan. 'En vers fruit? *Deal?*'

Rosie en Anna wisselen een blik van verstandhouding en moeten zich inhouden om het niet uit te proesten.

'*Deal!*'

De man trekt de deur achter zich dicht. Ze horen hem de trap af stommelen.

'Ik moet eerst douchen,' zegt Anna. 'Ik ben helemaal plakkerig van de vliegreis en die hete taxirit.' Ze verdwijnt in de badkamer.

Rosie kijkt de kamer rond. Terwijl ze een doos onder het kleine bureaublad schuift, valt haar oog op een foto met ezelsoren. Ze neemt hem voorzichtig tussen duim en wijsvinger. Een blonde kerel lacht naar de lens. Hij staat op een wei vol jonge mensen, vast een muziekfestival. In zijn linkerhand klemt hij een slap plastic bekertje met een restje bier erin; met zijn rechterhand maakt hij het vredesteek. Hij heeft dreadlocks.

'Anna, kom eens kijken?'

Anna komt uit de douchecabine gestapt met een handdoek om zich heen geslagen. 'Zelfs op de koudste stand komt er lauw water uit de douchekop. Niet veel, maar het kan ermee door. Zei je wat?'

'Ik denk dat ik een foto van onze verdwenen gast heb gevonden.'

Anna bekijkt het kiekje en trekt haar wenkbrauwen omhoog. 'Dat is al heel wat beter dan *senhor* Colgate van beneden. Ik val niet echt op dreadlocks, maar deze knul weet ze te dragen. Een Braziliaan?'

'Moeilijk te zeggen...' Rosie draait de foto om. Handgeschreven letters in blauwe inkt. 'Wolf @ Pukkelpop 2011. *Minutes*

before the Storm. Nou, dat is in elk geval al in het Engels. Maar *what the hell* is Pukkelpop?’

‘Dat ken ik! Weet je dat niet meer, een jaar of drie geleden? Een rockfestival in België waar een apocalyptisch onweer overheen trok. Tenten ingestort, bomen omvergewaaid, vijf doden. Wij... ik woonde toen in België. Het was een paar weken na... na wat er met Zion is gebeurd. Het werd als een nationale ramp ervaren.’

‘Dus onze *roomie* is een Belg? En hij heet Wolf? Dat klinkt wild.’

Anna gromt als een roofdier.

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

16 januari 2014

Luitenant João Cruzeiro neemt het verroeste kraantje tussen duim en wijsvinger en schudt er voorzichtig aan, alsof hij een regenworm toont aan een kleuter. Een dun, bruinig waterstraaltje begint te druppelen, nauwelijks genoeg om het sponsje te bevochtigen dat hij in zijn andere hand houdt. Geduldig wacht hij tot de spons nat aanvoelt en loopt er dan mee terug naar de cel.

‘Psst. Hier!’ Hij steekt de druipende spons tussen de tralies naar binnen.

De kustwachtcel op het Ilha das Cobras is claustrofobisch klein. Wolf Goegebeur heeft geluk – als je dat gezien de omstandigheden zo mag noemen – dat hij er alleen zit, want in drukke tijden worden er wel eens vijf tot zeven personen in geperst. Hij kan nauwelijks uit zijn ogen kijken; die zijn dichtgemept door de ondervragers in de Kooi. Hij likt zijn gezwollen lippen, proeft geronnen bloed en neemt de spons aan. Zacht kreunend dept hij zijn pijnlijke gezicht. Het lauwe vocht brengt

een ogenblik van verlichting, waarna het vuurwerk van doffe en scherpe pijnen snel terugkomt.

‘Fatsoeneer jezelf,’ zegt João. ‘Straks komt de commandant.’ Hij heeft zijn woorden nog maar net uitgesproken als hij beseft hoe absurd ze zijn. Het t-shirt van de jongeman zit onder het bloed en zijn gezicht is onherkenbaar opgezwollen.

De luitenant zucht en bladert in het dossier. Hij krabt onder zijn pet. Een Belg? ‘Begrijp jij me eigenlijk?’ Hij leest de naam af: ‘Wolf? *Falas Brasileiro?*’

‘*Falo Portugues, sim,*’ klinkt het gedempt en onduidelijk, alsof iemand door een handdoek spreekt.

‘Mooi. Zoals ik al zei, straks komt de commandant. Heb je nog iets nodig?’

Met een humorloze grinnik gooit Wolf de smerige spons terug naar João terwijl hij achter zijn rug een middelvinger opsteekt.

Hij hoort een deur opengaan, maar kan vanuit zijn cel niet zien wie er binnenkomt. Een onaangenaam schelle stem spreekt op gebiedende toon Cruzeiro aan.

‘Toon me dat fraaie pakje eens een keertje, Cruzeiro. Ja, laat me dat eens zien.’

Twintig seconden in het gezelschap van commandant Marco Pinto is genoeg voor João om overal op zijn lichaam zweetparels te voelen prikken. Brandend maagzuur geselt zijn slokdarm en zijn hart slaat een slag over. ‘Zeker, commandant. Volgt u mij?’

De twee gaan een krakkemikkig deurtje binnen. Door de openstaande deur ziet Wolf een kluizenkamer, een benepen vertrek waaruit een ondraaglijke hitte naar buiten gutst. De decennia geleden witgekalkte muren zitten vol schimmel. In een bovenhoek hangt een piepklein vleermuisje. Eén wand is volledig ingenomen door een reeks metalen kluisjes, als in de kleedkamer van een voetbalploegje. João haakt een imposante sleutelbos van zijn wapenriem.

‘Nu gaan we het zien,’ zegt de commandant. ‘Draaien maar aan dat sleuteltje, Cruzeiro. Oei, dat kraakt! Wanneer heb jij de laatste keer de sloten van de kluizen gesmeerd, luitenant? Noteer dat maar vast op je to-dolijstje. Aha... Wat zien we daar?’

João haalt met twee handen een pakket uit de kluis en legt het voorzichtig op een gammel metalen tafeltje.

Pinto grijpt het vast en loopt met het pak tot voor de tralies.

‘Zie je dit, *senhor*... Help me even, Cruzeiro?’

‘*Senhor* Wolf, commandant,’ antwoordt João.

‘*Senhor* Wolf, juist.’ Pinto kijkt de toegetakelde jongeman geamuseerd aan. ‘Of Lobo, is het niet? Ik heb me laten vertellen dat jij zo goed Portugees spreekt, Lobo?’

Wolf antwoordt niet en ademt langzaam in en uit, wat pijnlijk is met zijn gekneusde ribben.

‘Hij is verlegen, luitenant. Of hij heeft last van de warmte, wie zal het zeggen? Maak jij eens een hoekje van dit mooie pakje open? Voorzichtig hoor. Gebruik een mesje.’

Cruzeiro pulkt aan het pakje tot sneeuwwit poeder zichtbaar wordt. Pinto steekt met grote ogen zijn tong uit, raakt het puntje aan met zijn pink, doopt de vinger in het poeder en wrijft het uit over zijn tandvlees.

‘Hm. Ja. Jaja. Geen absolute top, maar geen rommel ook. Wat denk jij, luitenant? Voor jou ook een pinkje? En jij, Lobo? Nu we hier toch zo gezellig samen zijn?’ Zonder antwoord af te wachten vervolgt hij: ‘Vijftig procent versneden, denk ik. Meer niet. Dat is in deze stad bijna synoniem voor puur, Lobo. Is het niet waar misschien, luitenant? *Porra*, dit is goed spul! *Porra de puta!* En daar loopt zomaar een toerist mee rond?’

‘Ik ben geen toerist, meneer. Ik ben welzijnswerker. Zo staat het ook op mijn verblijfsvisum.’

‘Hoor je dat, Cruzeiro?’ Pinto smakt met zijn verdoofde lippen. ‘Ik heb het niet al te goed verstaan, want onze Lobinho hier articuleert niet zo netjes. Ik ken tandeloze hoeren uit de Amazone die met een minder vettig accent spreken dan deze

jongen hier. Maar ik denk dat hij het over zijn visum had. Welnu, Lobo, luister goed. Ken je David Copperfield?’

Wolf is te verward door de plotse verandering van onderwerp om te reageren.

‘Nee? David Copperfield, de grote goochelaar? Kennen ze die niet in België? Tjonge, hoor je dat, Cruzeiro? Die Belgen weten duidelijk niet wat entertainment is. David Copperfield, *amigo*. Die man kan alles doen verdwijnen wat hij maar wil. Een passagiersvliegtuig? Tovert hij weg. Het Vrijheidsbeeld in New York? Tovert hij weg. *Magico*, Lobo. *Magico!* En ik kan dat ook. Let goed op!’

Commandant Marco Pinto knoopt zijn uniformjasje open, steekt het pakketje met de drugs erin en gespt de knopen weer dicht. ‘Verdwenen! Weggetoverd! Is dat geen geweldige truc? En het is nog niet gedaan. Luitenant?’

Met zijn gezicht op onweer haalt João een dossier uit zijn ladekast en overhandigt het aan zijn overste. Die plooit het in vier en steekt het in zijn achterzak. ‘Truc nummer twee. Oók verdwenen. En let nu goed op, want het beste moet nog komen. Luitenant Cruzeiro, geef Lobinho zijn paspoort eens terug?’

‘Maar dat heb ik net aan u gegeven, commandant!’ antwoordt de luitenant verbouwereerd.

Met een brede glimlach trekt Pinto de smetteloos witte voeringen van zijn voorste uniformzakjes naar buiten. ‘Ik denk het niet. Het is weg! Verdwenen!’

Ondanks zijn kloppende hoofdpijn begint Wolf te snappen welk spelletje de commandant aan het spelen is.

Pinto draait op zijn hakken naar Cruzeiro. ‘Luitenant, op welke grond houdt u deze man gevangen?’

João voelt zijn knieën knikken. ‘Bezit van een substantiële hoeveelheid cocaïne bestemd voor export, commandant.’

Pinto maakt een theatraal gebaar en kijkt gespeeld verbaasd. ‘Waarlijk? Kunt u me het bewijsmateriaal in kwestie voorleggen, luitenant? Uiteraard met het bijbehorende papierwerk?’

João schudt zijn hoofd.

‘Wat was dat, luitenant?’

Cruzeiro heft zijn kin omhoog, haalt diep adem en zegt luid en helder: ‘Nee commandant. Er is noch bewijsmateriaal, noch papierwerk om de beschuldiging te staven.’

De commandant spreidt zijn handen in een bijna pauselijk gebaar. ‘Luitenant, wilt u dan onmiddellijk deze ex-verdachte vrijlaten alstublieft? Zodra zijn paspoort is afgestempeld, kan hij terug naar zijn, hoe heet het ook alweer, welzijnswerk.’

Met een nog bredere glimlach richt Pinto zich tot Wolf. ‘Technisch gezien bevinden we ons in niemandsland, begrijp je, Lobinho?’ Hij wijst met zijn duim over zijn schouder. ‘Het Ilha das Cobras is een transitzone. Rio de Janeiro, en de rest van Brazilië, begint daar pas.’

‘Klootzak,’ zegt Wolf in het West-Vlaams.

‘Wat was dat, Lobinho? Was dat Belgisch voor “Ik vind mijn paspoort niet meer terug?” Wat jammer, jonge vriend. Het ziet ernaar uit dat je dan het wk voetbal zal moeten missen.’ Hij kijkt naar de kalender op de muur. ‘En het carnaval ook al. Wat een pech! Luitenant, u ontfermt zich verder over deze jonge illegaal?’ Pinto schudt de hand van João. Wolf ziet daarbij een rolletje bankbiljetten van eigenaar verwisselen. Hij is al te lang in Rio om daar verbaasd over te zijn. Gelaten kijkt hij naar de in de richting van het vasteland wegbenende politiecommandant.

‘En nu?’ vraagt Wolf aan João, die de lege kluis weer op slot doet.

‘Tja, als jij geen identiteitspapieren hebt, kan ik niets anders doen dan je vasthouden tot ik een vrachtschip bereid vind om je mee te nemen naar Europa.’

‘Het Belgische consulaat. Kan ik ze bellen?’

‘Zeker. Zodra je op dat schip zit.’

Wolf trilt van ingehouden woede. ‘Jullie leven in een klote-land, weet je dat?’

João is allesbehalve trots op zichzelf, maar hij denkt aan de

nieuwe wasmachine. Dat maakt het makkelijker, al blijft het zuur in zijn keel branden. ‘Hou op met klagen, Belg. De drugs zijn weg. Had je liever twintig jaar in de nor gezeten? Vergeleken daarmee is Rocinha een vakantieresort, makker. Vanaf nu krijg je geen slaag meer, ik geef je behoorlijk te eten en te drinken, en binnen hooguit een maand vind ik wel een vrachtschip dat je wil meenemen. Waarschijnlijk vroeger. En dan kan jij met je bleke velletje en je povere imitatie van negerhaar terug naar waar je vandaan komt. En ondertussen zal ik nog altijd zwart zijn en elke keer opnieuw bijna over mijn nek gaan als commandant Pinto langskomt, want een zwarte Carioca zal het nooit hoger schoppen dan een luitenant met een salaris van – en ik zal het speciaal voor jou even omrekenen – 450 euro per maand, hoewel een wasmachine voor een zwarte luitenant even duur is als voor een blanke commandant. Begrepen? Dus hou je mond of ik knip je dreadlocks eraf. Ik heb verdomme nog andere dingen aan mijn kop!’

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

27 januari 2014

‘Een leraar of zo?’

Rosie toont de kleurrijke prenten, met eenlettergrepige Portugese woorden eronder.

‘Ja, een onderwijzer blijktbaar,’ zegt Anna en ze neemt een van de prenten over. ‘Ofwel is dit de manier waarop hij zelf Portugees heeft geleerd? Een beetje infantiel misschien, maar het werkt wel. Toen ik in Brussel woonde, heb ik ook een boel Frans geleerd uit kinderboekjes.’ Ze pauzeert. Haar ogen worden glazig. ‘Al had Zion dat niet graag. Hij wou dat ik Nederlandstalige boekjes voor de kinderen kocht. “In mijn huis heet Kuifje Kuifje en niet Tintin,” zei hij altijd.’

Rosie kijkt haar niet-begrijpend aan, maar ze ziet Anna's emoties en wrijft zacht over haar arm. 'Wil je nog verder in de spulletjes van onze Wolf snuffelen?'

Anna schudt haar hoofd. 'Nee.' Ze haalt een zakdoekje uit haar mouw en snuit haar neus. 'Wanneer moesten we ook alweer bij de havenpolitie zijn? Ik ben helemaal gedesoriënteerd van de jetlag. Weet nauwelijks of het voor- of namiddag is.'

'Overmorgen pas.' Rosie huivert en legt de leerprenten terug in de kartonnen doos.

Anna staat op en neemt een toeristisch foldertje van het nachtkastje. 'Ik wil eerst mijn moeder bellen in Groenland om te horen of alles daar oké is. Laten we daarna de deur uitgaan, wat zon en frisse lucht happen. En dat in januari.' Ze wriemelt haar tenen in een stel plastic flipflops. 'Hier, de Corcovado. Met dat grote Christusbeeld erop. Je kan ernaartoe met een treintje. Doen?'

Ook Rosie haalt haar teenslippers uit haar reiszak. 'Doen! En daarna naar het strand!'

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

29 januari 2014

Als er geen tralies hadden gezeten tussen Wolf Goegebeur en João Cruzeiro, dan zou je hun samenzijn na dertien dagen en nachten bijna knus kunnen noemen. De nachten zijn akelig, dat wel. Voor hij afsluit en het piepkleine politiekantoorje op het Ilha das Cobras verlaat, geeft Cruzeiro Wolf altijd een volle fles mineraalwater, een kaars en twee lucifers, want alle lichten gaan uit. Dan hoort Wolf enkel nog het klotzen van de zee tegen de kaaimuur en het zoemen van de muskieten rond zijn hoofd. Verre kreten, sirenes en pistoolschoten uit de stad echoën een nacht vol ruw vertier en grootsteeds geweld. Wolf

ligt dan wakker, siddert en beeft, voelt zijn helende wonden steken en kijkt naar de kaarsvlam, die elke nacht rond vier uur de bodem van de schacht bereikt en met een flauw gesis uitflakert. Dan heeft hij nog een uur en twintig minuten duisternis voor de boeg alvorens de burgerlijke schemering roodgouden tropenlucht door de spijlen van zijn cel laat sijpelen. En dan weet hij dat João onderweg is met de bus.

‘*Bom dia*, Lobo!’

Wolf schrikt wakker. Al zijn gewrichten doen pijn. Dit heeft hij nu altijd. Heel de nacht bang naar de geluiden luisteren en pas tegen de ochtend sukkelt hij in een onrustige slaap.

‘*Bom dia*, luitenant Cruzeiro.’ Hij wrijft zijn ogen uit, strekt zijn stramme ledematen en neemt een slok van de nog halfvolle fles water.

‘Goed geslapen? Natuurlijk niet, niemand kan ooit goed slapen in zo’n cel, maar we moeten beleefd blijven, is het niet, Lobo? Goed geslapen, dus?’

‘Als een roos, luitenant.’

‘Mooi zo.’ Cruzeiro knipt zijn pc aan, die reutelend op gang komt. ‘Je zal je vandaag moeten gedragen, Lobo. We krijgen bezoek.’

‘De commandant?’

‘Nee, gelukkig niet. Twee Europese vrouwen. Ik zou dus graag hebben dat je je kalm houdt. Gewoon stilzitten. Wil je dat doen? Die dames staan straks misschien oog in oog met een vermiste dierbare. Laat ze met rust, *de acordo?*’

‘*De acordo.*’

‘Mooi. Dan breng ik straks voor jou *pão de queijo* mee.’

Van de paradijselijke schoonheid van de *morros* en strandwijken naar de industriële grijsheid van de haven en het Ilha das Cobras is een overgang die zelfs in een stad vol contrasten aankomt als een mokerslag.

‘Het lijkt wel of het hier overal naar diesel stinkt,’ fluistert

Anna. Bezorgd kijkt ze Rosie in het gezicht, die er nog bleker uitziet dan anders. Ze lopen achter de zwarte politieagent door een lange, kale gang waarin elke hoek en kier begroeid is met mos en schimmel.

Rosie antwoordt niet. Ze wankelt op haar hakken, die hard door de gang echoën. Het is warm en benauwd in het gebouw, maar toch wil het zweet niet komen. Ze raakt haar wang aan, die koel, bijna koud aanvoelt. Het is een opluchting als ze even later het gebouw uit stappen en diagonaal een ruw geasfalteerd binnenplein oversteken, waarop slordig een paar verroeste scheepscontainers zijn geparkeerd. De zon brengt weer wat leven onder haar huid.

De agent draait zich half om, zonder vaart te minderen. 'Opgepast, dames. Hier slingeren altijd wel wat glassplinters, roestige spijkers en scherpe stukken ijzerafval rond.' Hij wijst naar een klein gebouwtje aan de rand van het havendok, naast iets wat op de controletoren van een luchthaven lijkt. 'Eerst even naar mijn kantoor voor het papierwerk, waar ik u desgewenst een glaasje water kan aanbieden, en daarna zal ik u naar het lijkenhuis begeleiden.'

Rosie en Anna kijken instinctief naar hun voeten en zien meteen dat de agent niet heeft overdreven. Het hete asfalt ligt bezaaid met vlijmscherpe rommel. Waarom ruimt hij het gewoon niet op, denkt Rosie, maar João Cruzeiro weet wel beter: geen enkele blootsvoetse gevangene uit zijn cel raakt verticaal over dit plein gerend en aan de andere kant ligt alleen maar water. Slordigheid en verval als spontane barrière. *The Brazilian Way*.

'Een ogenblikje,' zegt Cruzeiro als ze voor de deur van zijn kantoortje zijn gearriveerd. Hij gaat alleen naar binnen, sluit de deur achter zich en zet drie passen naar de cel van Wolf. 'Het bezoek is hier, Lobo. Hou je gedeisd.' Hij grijpt de hoek van een beduimd gordijn en trekt het voor de tralies van de cel.

Onwennig trippelen Anna en Rosie het kantoortje bin-

nen. Het is er zo mogelijk nog warmer en bedompter dan in de beschimmelde gang.

‘Mevrouw...’ João kijkt op zijn papieren. ‘... Banks, is het niet? U bent mevrouw Rosie Banks? Mooi, wilt u dan hier even tekenen?’

Rosie bekijkt het formulier en zet meteen haar journalistieke stekels op. ‘Ik spreek geen Portugees, agent. Ik weet graag waar ik mijn handtekening onder zet.’

Cruzeiro ademt uit door zijn neus en bekijkt zacht kreunend de flinke lap kleingedrukte tekst. ‘Meent u dat nou? Het komt erop neer dat u geregistreerd bent, dat u hier bent geweest en dat u belooft de identificatie naar eer en geweten uit te voeren.’

‘En wat nog meer?’

João zucht diep en begint prevelend aan een onhandige, monotone simultaanvertaling van het document.

Anna draait verveeld heen en weer. Hoe kan iemand hier werken, vraagt ze zich af. Geen lucht. Geen ruimte. Geen koelte. En het stinkt hier bovendien. En wat zou er achter dat vieze laken zitten? Het is in elk geval geen raam...

Er zit een kier tussen het vlekkerige gordijn en de muur. Anna zet zachtjes een paar schuifelende passen naar achteren, gluurt erdoor en schrikt.

‘Oké, ik zal tekenen,’ zegt Rosie en ze kriebelt haar handtekening op het formulier.

‘Dank u,’ zegt Cruzeiro en hij kijkt in de richting van Anna, die ondertussen weer dichterbij is geschuifeld. ‘U hebt begrepen dat u ook de volle verantwoordelijkheid draagt voor de begeleidende dame?’

Rosie knikt.

‘Dan kunt u mij volgen.’

Weer steken ze het gevaarlijke binnenplein over, dit keer naar een ander, platter gebouw zonder ramen, waar een tiental zwoegende airco’s druipend aan de buitenmuren hangt.

Anna fluistert in Rosies oor: 'Rosie. Je raadt nooit wat er achter dat laken zat!'

Rosie frons en zegt met onvaste stem. 'Nu niet, Anna.'

De ouwe dr. Fodor krijgt niet vaak vrouwelijk bezoek, tenzij het in verregaande staat van ontbinding verkeert. Hij grijnst tot al zijn tandvlees te zien is terwijl hij Rosie en Anna de hand schudt.

'Welkom, welkom. Voelt u zich vooral op uw gemak. Mijn klantjes bijten niet. Ik run het rustigste hotel van heel Brazilië!'

João rolt met zijn ogen, maar zegt niets. Hij haat het als Fodor denkt grappes te moeten maken met mensen die hun dierbaren komen identificeren.

'Goed, ter zake.' Hij trekt een met inox beklede lade uit de muur. Een geurloze wolk van vloeibaar stikstof kringelt een moment door de lijkenzaal. Onder een groen laken zijn de contouren van een lichaam zichtbaar. 'Dit hoeft maar zo lang te duren als u zelf wilt. Ik neem het laken weg van het hoofd en leg het terug zodra u mij een teken geeft, afgesproken? Neem uw tijd, of dat nu een seconde is of een halfuur, dat maakt u zelf uit, akkoord?'

'Maar reageer niet voor u zeker bent, mevrouw Banks,' voegt Cruzeiro eraan toe.

Rosie knikt en ademt diep in en uit. Ze omhelst Anna stevig en gaat dan vlak naast het lichaam staan. 'Oké,' zegt ze. 'Ik ben klaar.'

Fodor neemt het laken met twee handen vast en plooit het tot onder de kin van een wasachtig bleek, met piepkleine ijskristallen bezaaid gezicht van een man.

Rosies ogen puilen bijna uit haar kassen. Ze slaat haar handen voor haar mond en roept tussen haar vingers uit: '*Oh my God!*'

Hij wil op reis. Ik heb eerst voorzichtig met mijn ogen geknipperd. Dat doet nog altijd pijn. En ik heb naar zijn roestige rolstoel gewezen. Hij mompelde iets over olie. En hij vloekte. Denk ik, want hij is nog altijd niet goed te verstaan. En ik heb moeite om te volgen als hij meer dan tien woorden na elkaar uitspreekt. Alsof ik ben vergeten wat er na tien komt. Elf, twaalf... Maar als ik daarover begin na te denken, vergeet ik meteen wat er vóór tien komt. En dan weegt mijn hoofd zo zwaar, alsof iemand loden gewichtjes aan mijn wenkbrauwen heeft gehangen.

We zitten op een trein die van oost naar west rijdt. Dat weet ik omdat we soms de zee kunnen zien aan onze linkerkant. Eén keer reed de trein heel traag, en toen ik mijn hoofd in mijn nek legde, zag ik koala's in de eucalyptusbomen, als rijpe vruchten in de zon. Hij slaapt overdag, maar als het donker wordt en de trein door een blauwig maanlandschap klieft, wordt hij wakker. Dan moet ik Snickers-repen in zijn scheve mond duwen en de chocolade van zijn kin vegen. En dan schieten zijn ogen van links naar rechts, als van een roefdier op de nachtelijke savanne. Dan moet ik een piepklein kaartje in een gsm duwen en dan belt hij mensen in een taal die ik niet versta. Op fluistertoon en tergend langzaam, want elk woord kost hem moeite. Een beetje zoals ik, maar bij mij blijven de woorden haperen in mijn hoofd, bij hem in zijn mond. Wanneer hij zwijgt, neem ik de gsm over, haal er het kaartje uit en slik het in. Ik heb er nog twintig in mijn binnenzak zitten. En de buikpijn leidt af van de eeuwig zeurende knelling in mijn voorhoofd.

Het lijkt of we nooit zijn vertrokken. Net dezelfde woestijn als thuis: vlak, heet en rood. Ik laat me hypnotiseren. De airconditioning in de trein is uitgevallen. Om de tien minuten galmen excuses door de intercom, maar ik vind de temperatuur heerlijk. Net als thuis, de hitte voelen tot in elke vezel van mijn lichaam,

als tijdens een rugbymatch in de volle middagzon. Hij slaapt. Zijn hoofd geeft kleine rukjes naar rechts. Een streep kwijl sijpelt uit zijn mondhoek naar beneden. En ik ruik dat hij het in zijn luier heeft gedaan. Ik glimlach en leun achterover. De hitte verdooft mijn brein. Een tijdelijke oase van rust in mijn geaborteerde zenuwbanen.

Het lijkt een eindeloze reis, maar eindelijk rijdt de trein de stad binnen. Een grote stad, ver weg van alles, als een nederzetting op Mars. We komen aan in het station. Ik zie hem op het perron. De man die mijn opvolger wordt.

DEEL 3

DE LICHTEKOOI

CHILI, VALPARAISO

16 november 2013

De tachtig jaar oude *ascensor* begint knarsend en krakend aan zijn vijfenveertig graden steile tocht naar het hoogst gelegen stadsdeel. Door het bestofte ruitje van het aan een ratelende ketting omhoog zwoegende trammetje vonkt een flits van wit metaal in de pupil van een gedrongen vrouw met een snor. Haar nylon voorschoot ruist in de wind terwijl ze schor vloekend met een bezem naar twee vechtende honden slaat, die jankend wegduiken onder de beschimmelde palen waarop de gammele huizen rusten. Welke gek kruipt midden in de namiddag in die rammelende doodskist, denkt ze hoofdschuddend. Ze klopt de bezem uit tegen de gevel, snuift luid en glipt door de kier terug in haar duistere, tegen de heuvelwand hangende huisje.

De *ascensor* komt met een galmende metalen slag tot stilstand. Sputterend ratelt de glijdeur open. Het bovenstation geeft uit op een lange, smalle tunnel, die aan de andere kant uitmondt in een ijzeren loopbrug naar het hoogste plein van de *cerro*.

‘*Luz?*’ vraagt de man wiens zware accent verraadt dat hij niet van hier is. Hij wrijft zacht over zijn stoppelbaard.

De bejaarde vent achter het loket kijkt er niet van op. Hij weet dat de haven die zich honderdvijftig meter lager bevindt,

de poort naar de South Pacific vormt en daar zijn al veel vreemdere vogels aangespoeld dan dit stelletje.

'Automatico,' zegt hij, met een uitnodigend handgebaar. 'Adelante!' Terwijl hij een gulzige, tandeloze hap neemt van zijn lauwe *empanada pino* kijkt hij belangstellend naar het dansende achterwerk van de jonge meid in kort afgesneden jeansshorts die de rolstoel voortduwt. Lekker, denkt hij. Alleen jammer van die tatoeages. De grijsaard gunt de scheefgezakte vent in de rolstoel geen blik waardig. Zolang hij zelf nog rechtop loopt, zijn dagelijkse voorraad *empanadas* verteert en elke avond met de bus naar El Plan kan afdalen om *pisco sours* te zuipen met de andere gepensioneerde dokwerkers, iets waar zijn loontje bij de *ascensores* net voor volstaat, weigert hij aftakelende mensen in de ogen te kijken.

Maar de man in de rolstoel takelt niet af. Hij revalideert. Maandenlang heeft hij niets gevoeld aan de rechterkant van zijn lichaam, maar nu beginnen ijskoude tintelingen door zijn geëlektrocuteerde spieren te lopen, als ijsscherven die knisperen en breken onder zijn huid. Zijn grijs is nog altijd verwrongen, onzichtbaar in de duisternis van de tunnel. De banden van de rolstoel zoemen over het gepolierd beton en de hakken van het meisje kletteren door de donkere hete ruimte. En dan slaat de elektriciteit aan, met een statische ontlading die stuitert tussen de glimmend gele tegelwanden. Een rij knetterende buislampen trekt een kaneelgele streep van licht over het plafond. De man met de stoppelbaard die om *luz* smeekte, kijkt met een kinderlijk gelukzalige glimlach naar de stippellijn van licht boven zijn hoofd. Het katoen van zijn beige zomerpantalon kleurt langzaam donkerder terwijl hij in zijn broek plast.

Een vervelend neveneffect, denkt de man in de rolstoel, wriemelend in een poging de tienduizenden speldenprikken in zijn lichaam te neutraliseren. Dat krijg je bij amateurwerk. Klassiek. Laat een simpel kinderverhaaltje van oor tot oor doorfluisteren door verstandige volwassenen en op het einde

krijg je in het beste geval een verminkte travestie van het oorspronkelijke vertelsel. Hij forceert zijn nekspieren en probeert met zijn bochtige bakkes te glimlachen naar de getatoeëerde wangen van het Indiaanse meisje dat hem voortduwt.

Een drietal meter voordat ze de zonovergoten loopbrug bereiken, maken de lampen een sissend geluid en wordt de tunnel weer donker, als een zwarte staart die achter een hongerig beest aan sleept. Het glasheldere licht van een late lentenamiddag in november gooit zijn tentakels naar hen uit. Valparaiso, de Parel van de Pacific, ligt aan hun voeten.

Pezige, gebruiende kerels staan op de kade. Meeuwen en albatrossen werpen vluchtige schaduwen op hun ontblote bovenlijven. Aan het andere eind van de baai glinsteren het glas en metaal van de chique badstad Viña del Mar, in schril contrast met de oliebevlekte, afgebrokkelde charme van de eeuwenoude haven van Valparaiso.

‘De dino’s hebben honger,’ zegt een van de kerels. Hij haalt een wijsvinger door zijn snor terwijl hij met zijn hoofd in zijn nek naar de cirkelende vogels kijkt. ‘De containers zijn hermetisch gesloten, het vlees is keihard bevroren en toch weten ze dat er schapen in zitten.’

Zijn kompaan, een oudere, gedrongen vent met een kale schedel die glinstert in de ochtendzon, geeft een teken aan de kraanbestuurder. De container die boven hun hoofd hangt te bengelen, draait een kwartslag. De man knikt en maakt een neerwaartse beweging met zijn gehandschoende hand. ‘Ach nee,’ zegt hij. ‘Ooit al gehoord van een albatros die schapenvlees lust?’ Hij schudt zijn hoofd. ‘Je kan wel merken dat jij bent opgegroeid in Santiago, José. Geen zeebenen. Straks zeg je nog dat ze *empanadas* gaan draaien.’

José staat op de toppen van zijn tenen en geeft een duw tegen de hoek van de container, zodat die perfect op zijn plaats op de loskaai terechtkomt. Met een lenige beweging klimt hij erbo-

venop en maakt de ketting los, die ratelend tegen de wand door de kraan naar boven wordt getrokken. Dan leunt hij met zijn handen op zijn knieën en roept naar beneden: 'Dino's zijn niet kieskeurig, Raul. Ze zouden zelfs een hap uit die hardgekookte kaalkop van jou pikken als je weer eens staat te suffen.'

'Haha.' Raul lacht gemaakt. 'Nog maar het twaalfde grapje over mijn gebrek aan haarbegroeiing vandaag. Je begint je vorm te verliezen, José. Misschien samen met je haar, wie weet? Ben jij ook al niet de dertig gepasseerd?'

'Negenentwintig, om precies te zijn.' José springt naar beneden. 'En hoor eens, hoeveel keer moet ik het nog over dino's hebben voor jij me eens vraagt wat ik bedoel?'

Raul grijnst. Hij knijpt zijn ogen halfdicht om te zien hoe de matrozen op het zwarte schip de ketting vastklinken aan de volgende container. 'Vertel het eens. Weer naar Discovery Channel gekeken zeker?'

Josés ogen schieten vol vuur. Hij knikt enthousiast. 'Gisterenavond. Het ging over vogels.'

'Zeevogels?'

José schudt ongeduldig van nee. 'Vogels in het algemeen. Dus eigenlijk ook zeevogels, maar dat is het punt niet. Nee, het ging over de afkomst van vogels. Blijkt dus dat zij een overlevende tak van dinosaurussen zijn, van dezelfde familie als de velociraptors uit *Jurassic Park*.'

Rauls blik verstart. 'Allemaal propaganda,' zegt hij. 'Dinosaurussen hebben nooit bestaan. God heeft de wereld geschapen in zes dagen.' Hij slaat een kruisteken. 'Dus hou maar op met die godslasterende verhalen en ga aan het werk. Daar is de volgende container al.'

José zwijgt. Achterlijke ouwe lul, denkt hij. Je hersens zijn duidelijk gaar gekookt onder dat lelijke ei dat doorgaat voor een kop. Dino's bestaan niet... Idioot. Ze vliegen op dit eigenste moment boven je rotkop, dommerik.

Humeurig wacht José op de volgende container, die zachtjes

schommelend tussen wal en schip hangt. Een dikke zeeleeuw die op een havenboei ligt te zonnen, flapt met haar staart en honkt luid naar het stalen gevaarte dat een schaduw over haar logge lichaam werpt. José begint te signaleren naar de kraanbestuurder, maar ziet dan het met een verfspuitbus aangebrachte teken op de zijwand: een rode hand.

‘Raul...’ Hij wijst.

Raul ziet de graffiti en knikt. Hij steekt beide handen in de lucht en klemt zijn polsen tegen elkaar. De kraanarm komt onmiddellijk krakend tot stilstand. José rent twintig meter verderop en wijst met wijde gebaren naar een lege plek op de kade. Terwijl de kraan weer tot leven komt, tuurt hij naar de kleurrijke heuvels die als een reusachtig amfitheater rond de benedenstad staan gekromd, een grandioze arena met uitzicht op de eindeloze mysteries van de Stille Zuidzee. In de verte daalt kronkelend een zilveren *trike* uit de heuvels neer, een gepimpte motor met een chopperstuur en twee dikke tractorbanden achteraan. Zijn aandacht wordt opgeslorpt door het manoeuvreren van de container op zijn eenzame plaats. Als hij opkijkt, komt de *trike* in een wolk van benzinedampen en knalpotlawaaï aangereden.

‘Is de container al open?’ Een zwaar getatoeëerde jongen van hooguit zeventien springt van de achterstoel, een koevoet in de hand. De man vooraan is een stuk ouder, met tatoeages op zijn kale schedel en een lange, grijze baard die wappert in de zeewind. De jonge kerel begint zonder op antwoord te wachten met zijn koevoet aan de containerdeur te wrikken. Met een klap slaat ze open. Een witte wolk van vochtige vriesdamp ontsnapt, als stoom uit een oververhitte theeketel. Verwoed begint de jongen bevroren schapenkarkassen uit de container te sleuren, die dampend op het beton liggen te knisperen.

Raul wil iets zeggen, maar José legt bijtijds een vinger op zijn lippen. Na zeven schapen komt een exemplaar tevoorschijn waarop net hetzelfde symbool is gespoten als op de buitenkant van de container. De getatoeëerde jongen houdt het karkas in

beide handen vast als een baby en toont het aan de man achter het stuur. 'Ya!' bromt die en het schaap wordt vastgesjord op de bagagedrager van de *trike*. Zonder José en Raul nog een blik waardig te gunnen, rijden de kerels terug hun heuvel op.

'Ik zei het je toch?' Tientallen meeuwen en albatrossen strijken neer op de schapenkarkassen en beginnen verwoed met hun snavels in te hakken op het bevroren vlees.

'*Madre Madonna de Dios mio,*' prevelt Raul en hij slaat nog een kruisteken.

Het hoofdkwartier van Los Reyes del Cerro, de meest gevreesde bende van Valparaiso, bevindt zich op de top van de Cerro del Milodon. Het lijkt wel een fort, met kantelen van golfplaat en wachttorens uit vertimmerde palletten, met daarop gewapende wachters en grote, ingevette toortsen voor als het straks donker wordt. Het uitgestrekte binnenplein lijkt ook al geënt op een middeleeuws kasteelplan, met slordig in elkaar getimmerde hutten en een heuse *donjon* van gyprocplaat, goedkope planken en geperste houtschilfers. En overal, waar je ook kijkt, schreeuwerige graffiti.

'Hoger!'

De dikzak is zo breed als hij hoog is, maar dat belet hem niet om energiek op en neer te stuiteren terwijl hij Andries Swartwater aanmoedigt, die met zijn ene lamme arm probeert een gewicht van vijf kilogram boven zijn scheefgetrokken gezicht uit te tillen.

'Hoger! Je kan het!'

'*Schroef jou groot klep toe!*' snauwt Swartwater in het Afrikaans, gevolgd door gekreun. Bijna slaagt hij erin zijn arm te strekken en dan klettert het staal tegen de ruw aangelegde betonvloer op het binnenplein.

'*Muy bien,* Andries!' schalt de irritante dikzak. Het zweeft stroomt van zijn gezicht, dat getooid is met donkerblauwe, schijnbaar kriskras over elkaar geplaatste letters, cijfers en sym-

bolen. Onder aan zijn eerste kin begint een dun, gevlochten sikje.

‘Laat hem met rust, Gordito,’ zegt de meid die op een plooiestoeltje naast hen zit. Het is dezelfde lichtekooi die Swartwater in zijn rolstoel van de *ascensor* naar boven heeft geduwd. Ze zit geduldig haar knalrode naaldhakken op te poetsen terwijl ze met gekruiste enkels haar hielen voor zich uit op het hete beton laat rusten. ‘Laat hem met rust, want je wilt hem niet nijdig krijgen.’ Ze haalt haar stralendste glimlach boven voor Andries en gaat door in het Engels. ‘Dat volstaat inmiddels, is het niet, Andries?’

Swartwater hijgt na en negeert haar.

‘Je maakt vorderingen, geloof me. Gordito is onuitstaanbaar, dat weet ik, maar hij is goed. Héél goed. Als iemand jou uit die rolstoel kan krijgen, dan is hij het.’

Swartwater veegt met een spastisch gebaar het kwijl uit zijn mondhoek. ‘Hou je mond, Gatalata. Laat me met rust. En ga hem halen.’

Gatalata houdt op met schoenpoetsen. ‘Nu?’

‘Nu.’

Ze zucht diep, laat de schoen naast zich op de grond vallen en loopt op blote voeten over het beton in de richting van de *donjon*. Net voordat ze aan het touw trekt dat dienstdoet als deurklink, ratelt een salvo uit een machinegeweer op de zuidelijke wachttorens. Het is alsof een veer zich opspant in Gatalata’s lichaam. Elke pees in haar armen, handen, benen en voeten wordt in een fractie van een seconde keihard, als een prooi-dier dat alle potentiële energie klaarhoudt om te vluchten voor naderende tanden.

Maar dan gilt de wachter op de toren: ‘*El Trike!*’ en Gatalata verandert onmiddellijk van een opgeladen pezenbundel in de verleidelijke bimbo die ze vijf seconden tevoren ook al was. Ze trekt haar jeansshort recht, plaatst haar rechterbeen vooruit en wacht tot de grote poort openzwaait.

Terwijl het zweet over zijn rug stroomt, denkt Swartwater aan de eerste keer dat hij in Valparaiso was, inmiddels meer dan twee jaar geleden. Het was toen hij als John Newcastle, beeldhouwer uit Melbourne, met een luxecruise onderweg was van Engeland naar Australië. Valparaiso was hun laatste Zuid-Amerikaanse halte alvorens het schip koers zette naar Paaseiland, om dan de Stille Oceaan over te steken. Terwijl de andere opvarenden in grote bussen naar Viña del Mar werden gevoerd om aan de boulevard grote zeevruchtenschotels met uitstekende Chileense chardonnay te verorberen, was Andries in zijn eentje de heuvel op geklommen. Aan de rand van een steil kronkelweggetje stond Gatalata. Ze heeft hem daar en dan uitbundig gepijpt voor een biljet van twintig dollar. Andries vond het een unieke mix van passie en professionaliteit. Hij had zijn bionische kunstarm losgemaakt en over haar rug naar beneden laten glijden. Toen had hij gevraagd wat haar tatoeages voorstelden. Gatalata had de achterdocht van een opgejaagd roofdier in zijn bilspieren gevoeld. En ze had geantwoord: 'Als jij me vertelt wat er met je arm is gebeurd.'

'Afgebeten door een nijlpaard in Afrika.'

'Het zijn *gangtattoos*. Wie ze kan lezen, weet dat ik lichaam en geest ter beschikking heb gesteld van de bende. Ik ben de hoer van Los Reyes del Cerro.'

'Ik gebruik jou als onderpand,' had hij in haar oor gehijgd terwijl hij zijn kunstarm tussen haar benen stak. 'Als ik klaar ben in Australië, kom ik terug naar hier. En dan breng ik de grootste en mooiste diamanten voor je mee die je ooit hebt gezien.'

Het bevroren schapenkarkas wordt door twee mannen van de *trike* gehaald. Ze slingeren het zo hoog als ze kunnen door de lucht. Wanneer het weer op het beton terechtkomt, breekt het beest in scherven, als een vaas die van een vensterbank is gevallen. Tussen de stukjes geel bot en rozebruin bevroren vlees rollen diamanten zo groot als knikkers alle kanten uit. Een ervan stuiterd tegen Gatalata's grote teen.

Ze wist wel dat hij ergens haar schat had verborgen, maar dit had ze niet verwacht. Ze kijkt vragend naar Andries.

‘Ik had het je beloofd,’ zijn de woorden die hij vormt met zijn verwrongen lippen.

‘Rodeo! Rodeo!’

Andries Swartwater haalt zijn verkrampte vingers door de diamanten die op een zwart fluwelen doek op zijn schoot liggen. Ze rinkelen zoals enkel stenen uit Zuidwest-Afrika dat kunnen. Miljoenen jaren lang gekneet tussen de knarsende aardlagen onder de zinderende Namib-woestijn, onder de trippelende voeten van de Bosjesmannen en de vederlichte galop van de oryxen. Geoogst door besnorde blanke Afrikaners met roodverbrande nekken, gepolijst door jongens in Johannesburg met lange, ranke vingers en een loep in de oogkas geklemd, en gestolen door een kleine, dikke, Russische Jood met een Antwerps accent.

‘Rodeo! Rodeo!’

Twee kerels slepen een tatami tot op het midden van het binnenplein. Vanuit alle kieren, deurtjes en gaten komen nog meer volgetatoeëerde bendeleden, de meesten van hen niet ouder dan een jaar of achttien, bijna allemaal met littekens op hun bovenlijf die wijzen op oude messteken of woekerend genezen schampschoten.

Ze rinkelen als dauwdruppels die van de vleugels van een libel in de Okavango worden geschud, denkt Swartwater, en hij kan bijna de zoete geur van de waterlelievelden ruiken, waar-tussen een krokodil door het ondiepe moeraswater ruist, op zoek naar vissen, kikkers of een jonge dik-dik die op rillende pootjes aan de oever van het groene water nipt.

‘Rodeo! Rodeo!’

De man met de stoppelbaard wordt door de ontklede lichtekooi uit de *donjon* geleid. Hij knippert met zijn ogen tegen het scherpe zonlicht. De aanblik van besneeuwde Andespieken aan

de ene kant en de diepblauwe oceaan aan de andere kant doet hem duizelen. Hij strompelt en struikelt, zijn tong rust op zijn onderlip als een mongool, maar de lichtekooi wijst hem de weg, naar de tatami. Hij kijkt naar haar op, voelt een soort herkenning maar kan het niet plaatsen. Ze is oogverblindend bloot, haar strakke lichaam als een vleselijk boek dat verhaalt over een leven van zonde op de Cerro. Gezichten, planten, gotische letters en symbolische cijfers krioelen over haar rug en billen. Haar buik en volle borsten zijn vrijgelaten, zodat ze vooruit lijken te priemen als bij een Venusbeeld uit de oudheid. Op haar geschoren venusheuvel staat een hartje in prikkeldraad getekend. Ze duwt de man met de stoppelbaard op de tatami en manipuleert hem tot hij op zijn rug ligt. De jonge kerels worden wild en dringen om de tatami heen, hun zweterige spierbundels tegen elkaar schurend als hammen aan de haak.

'Rodeo! Rodeo!'

Gatalata wappert met haar handen voor zich uit en baant zich een weg door de haag van opgewonden gangbangers. Ze loopt elegant op Swartwater af, wiens rolstoel in de schaduw staat geparkeerd. Naast hem staat een vent van meer dan twee meter lang. Iedereen in de *compound* van de Reyes staat vol tatoeages, maar bij deze kerel is geen vierkante centimeter gave huid meer te bekennen. Pas van dichtbij kan je met zekerheid zien dat hij zwart is geboren, met een donkerblauwe weerschijn van de overvloedige inkt.

'Eentje voor El Rey,' fluistert Gatalata in Swartwaters oor.

Andries concentreert zich, waarbij zijn mond nog scherper trekt dan gewoonlijk. Zijn kromme wijs- en middelvinger klemmen zich om de perfect geslepen diamant, die salvo's van veelkleurig prismalicht afvuurt in alle richtingen. Gatalata steekt haar lange, lenige tong uit en hij legt de diamant erop, als een onder zijn soutane pulserende priester die de hostie geeft aan een bloedmooi nonnetje dat hij niet mag aanraken. Een fractie van een seconde voelt Andries de vochtige warmte van

haar tong op zijn vingertoppen, maar dan slurpt Gatalata als een kameleon de diamant naar binnen in haar mond. En ze lonkt naar El Rey.

'Rodeo! Rodeo!'

El Rey was nog maar zeven toen zijn ouders op het eiland New Ireland in Papoea-Nieuw-Guinea besloten al hun hebben en houden op de prauw te laden die al vijf generaties in de familie was. El Rey, die toen nog Topatangi heette, had nog al zijn melktanden, maar was al een meter zestig lang. De prauw was een schoolvoorbeeld van de superieure zeemanskunst die de volkeren van de zuidelijke Pacific al vele eeuwen beheersten, een catamaran van riet, gevlochten mangrovewortels en buigzaam eucalyptushout. Op het sierlijke zeil stond een paradijsvogel in baltshouding geschilderd en een rank sjamanenmasker – dat vandaag in het nationaal museum van Santiago de Chile prijkt – sierde de boeg. Drie jaar lang bezielde de familie de Stille Oceaan, dezelfde reis die hun pionierende voorvaderen duizenden jaren eerder hadden gedaan, en die ervoor had gezorgd dat de beeldhouwers van Paaseiland, de vulkanentemmers van Hawaï, de atolvissers van Mangareva, de koppensnellers uit de binnenwouden van Salomon, de walviskoningen van Tonga en de dansende strijders uit Aotoarea elkaar tot de dag van vandaag kunnen verstaan. Topatangi verloor zijn melktanden en zijn onschuld. Hij leerde vechten tegen gepiercete piraten en tegenspartelende zeilvissen. Hij leerde stormen en tsunami's trotseren en haalde op zijn twaalfde de twee meter. Zijn eerste tatoeage werd gezet met een geslepen bamboenaald door een visser in Fiji. De inkt baande zich een weg onder zijn huid. Sindsdien ging hij op zoek naar de naald op elk eiland waar ze aanmeerden. Met de puberjaren kwam naast de lengte ook de breedte. Zijn vader verdronk en zijn moeder stierf aan dysenterie. Topatangi joeg met de kracht van de wanhopige jeugd de prauw door nat en koud regenweer, tot hij aan de grond liep aan de kust van een kil, groen land waar zwijgzame, gedron-

gen mensen in paalwoningen woonden, zich voor de wind verschuilen in dikke anorakken en mosselen met kip begroeven onder gloeiende keien als ze honger hadden. De inwoners van het eiland Chiloë hadden in geen duizend jaar een zwarte man op hun stranden zien aanspoelen. Ervan overtuigd dat het een oceaanduivel betrof, gingen ze eerst bidden in hun houten kathedralen en joegen daarna met knuppels, kettingen en vis-haken de demon van hun eiland. Verbittert vluchtte Topatangi noordwaarts, door het wilde vulkanenland van de Mapuche tot in de vruchtbare, milde valleien vol druiven en olijven. En toen sloeg opnieuw de onmiskenbare geur van de zee in zijn neusgaten. Hij negeerde de blikken, week af naar het westen, zag de waanzinnige heuvelstad die zich als een omhelzing om de oceaan mantelde en wist dat hij zijn bestemming had bereikt. Op dat moment stond hij op de top van de Cerro del Milodon. De koele zucht van de Andes streelde zijn nek en de vertrouwde hitte van de Stille Oceaan ademde in zijn gezicht. Hier sticht ik mijn koninkrijk, dacht hij. Hier word ik El Rey.

'Rodeo! Rodeo!'

Gatalata drukt haar lippen op die van El Rey. Ze opent haar mond, hun tongen vinden elkaar en de diamant verhuist van eigenaar. De lichtekooi glimlacht naar de zwarte reus, strijkt met een hand over zijn kruis en loopt op haar tenen terug naar de tatami. De jongenshaag opent zich opnieuw. De man met de stoppelbaard kijkt in paniek naar de joelende lijven om zich heen.

'Rodeo! Rodeo!'

De lichtekooi knielt voor de man met de stoppelbaard. Een gejuich stijgt op. Ze knoopt zijn gulp open, haalt er zijn lul uit en maakt hem met vaardige bewegingen hard. Terwijl een donderend geschreeuw haar trommelvliezen geselt en de wachters op de torens in extase hun machinegeweren leegschieten op overvliegende ibissen, gaat ze schrijlings op de Europeaan zitten. Ze

leidt hem met ervaren vingers bij haar naar binnen en begint hem te berijden als een jockey. Haar heupbewegingen worden steeds wilder. Het geraas van de Reyes wordt oorverdovend.

'Rodeo! Rodeo!'

'Rodeo, huevones!' schreeuwt de lichtekooi en ze maakt lasobewegingen met haar rechterhand boven haar hoofd. Iemand frisbeet een sombrero in haar richting. Ze plaatst die met een geile blik schuin op haar hoofd, lanceert een 'yeehaa!' en blijft met ritmische heupbewegingen de man neuken, die met wanhopig tollende ogen de schuimbekkende Latino's langs de tatami in de gaten houdt.

Andries Swartwater graait nog eens door de resterende diamanten op zijn schoot en betreurt dat daaronder nog steeds niets beweegt. Met afgunst kijkt hij opzij naar El Rey, die duidelijk een knoert van een erectie heeft onder zijn met tribal-symbolen gebatikte pareo.

'Wat een eersteklashoer is zij toch,' lispelt hij in het Spaans.

Andries herkent enkel het woord *puta*. Maar dat volstaat om hem te ontstemmen.

'Rodeo! Rodeo!'

's Nachts dansen vuren op de toppen van de *cerros*. Dat was al zo toen de Inca's hier de meest zuidelijke uitlopers van hun rijk markeerden met laaiende vlammen. Dat was zo toen de Spanjaarden de heuvels bestookten met kanonvuur. En dat is vandaag nog steeds zo, vooral op de Cerro del Milodon, waar de enclave van de Reyes wordt afgebakend door met olie opgefokte toortsvuren, die wild flakkerend aan de sterrenhemel lijken te likken.

Op het binnenplein woedt een nog groter vuur, waarboven een spit draait waaraan de stukken van het schaap hangen te garen. Dikke druppels vet vallen sissend in de vlammen. Wie onder de wind zit, krijgt een geur van gebraden vlees, prikkelende rook en verschroeide kruiden in zijn neusgaten.

Koud wordt het niet, 's nachts in Valparaiso in november, maar door de koele wind boven op de *cerro* heeft Gatalata een veelkleurige deken over haar schouders gelegd. Ze knabbelt peinzend aan een maïskolf. Zo lijkt ze wel een Indianenmeisje uit de hoge Andes, denkt Andries terwijl hij haar zwijgend gadeslaat. Een wild, ongetemd Indianenmeisje, vrij van voorbehoud en schuld, twee remmende eigenschappen die de Spanjaarden samen met hun religie naar de Nieuwe Wereld hebben overgevoerd. Met zijn ene hand, waarin hij opnieuw een beetje kracht heeft, klemt hij zijn rolstoel vast. Steunend probeert hij zichzelf een beetje hoger op in zijn zitje te hijsen. Gatalata ziet het en maakt aanstalten om hem te komen helpen, maar hij schudt van nee. 'Het lukt wel. Haal me liever een brokje van dat vlees.'

Gatalata laat de deken van alpacawol van haar schouders glijden en loopt sierlijk naar het vuur. Ze draagt enkel een vergulde bikini. Het licht van de dansende vlammen krioelt over haar lichaam. Alle hoofden draaien in haar richting. Een dronken kerel die met twee anderen bij het vuur zit, neemt een slok vuurwater, slaat zijn hoofd achterover, gorgelt en trekt dan met één hand Gatalata's broekje naar beneden. Ze vloekt luid en stampet naar hem met haar hiel. Hij grijpt haar enkel, zodat ze haar evenwicht verliest en op het beton terechtkomt. De kerel omklemt nu ook haar andere enkel en probeert haar benen open te wurmen, maar dan voelt hij plots een grote, ijzersterke hand die hem langs achter bij de keel grijpt. Zijn adem wordt afgesneden en hij laat Gatalata gaan, die snel van hem wegstuift. De hand is van El Rey. Hij trekt de kerel rechtop, tot hij hem in de ogen kijkt. Onder het bezopen rechteroog van de stikkende man staan drie tranen getatoeëerd.

Het geroezemoes op het binnenplein verstomt door de plotse uitbarsting van geweld. Alleen het geflakker van het vuur en het geknisper van het vlees echoot nog tussen de geïmproviseerde bouwsels. Alle ogen draaien zich naar Swartwater, die

roept, met een stem luider en vaster dan sinds zijn beroerte: 'Rey, knijp hem niet dood. Breng hem bij mij. En Gatalata, waar blijft mijn stukje vlees?'

Andries Swartwater is als enige wakker als de opkomende zon de Andestoppen in een rode gloed zet. De Reyes slapen, of zijn angstig weggevlucht na zijn machtsvertoon van afgelopen nacht, of verschuilen zich in hun krotten. Er staan zelfs geen wachters op de torens. Hij geniet van de rust. Het vuur smeult nog na en af en toe ploft nog een stukje hout, diep onder de aslaag. Wat rest van het schaap op het spit, is verkoold en koud.

Andries wurmt zijn verwrongen hand in het zakje dat aan de leuning van zijn rolstoel is bevestigd. Hij laat zijn vingers een moment lang door de diamanten rinkelen en trekt er dan iets rechthoekigs uit. Het is een tablet. Hij wipt de lederen flap opzij en drukt met zijn kromme wijsvinger op de 'aan'-knop. Het scherm licht op. Met de ene, verkrampte hand die hem nog rest, zou hij geen toetsenbord meer kunnen bedienen, maar het touchscreen van een tablet lukt verbazend goed. Hij opent de sterk beveiligde mailbox die hem is toegewezen. Eén bericht, van de andere kant van het continent. Van het Comando Vermelho. 'Schip nog niet aangekomen. We houden u op de hoogte.' Een grijns plooit om zijn scheve mond.

Iemand zegt iets over stromatolieten. Ik kijk naar de vormeloze, slijmerige klompen vlak onder het zeeoppervlak. Het lijken wel van die knödels die ik in mijn soep kreeg toen ik door Duitsland reisde. Hoe deed ik dat toen? Ik spreek niet eens Duits. Behalve die knödels is er eigenlijk niets meer wat ik me herinner van Duitsland. Of van de rest van Europa, waar ik nog veel meer talen niet kon spreken. Zelfs mijn eigen taal beheers ik niet behoorlijk meer. Ik, die er nochtans mijn brood mee verdiende.

Die jonge vent blijft maar lullen over stromatolieten. Dat het de oudste levende wezens op de planeet zijn. Dat ze alleen aan deze kust nog te vinden zijn. Dat moet je ons continent nageven, wij grossieren in bizarre levensvormen. Een buitenaardse planeet, verloren gelegd tussen twee oceanen.

Een pijnscheut door mijn voorhoofd. Te veel nagedacht. Te veel moeilijke woorden gebruikt. Ik weet dat ik dat niet meer kan. Niet meer, sinds hetgeen hij met me heeft gedaan. En nu wil hij dat ik hetzelfde doe, bij de vent die vastgebonden op het strand ligt, met zijn geknevelde en gekneusde gezicht tegen het rechterwiel van de rolstoel. Heb je al eens een rolstoel door mul zand proberen te duwen? Het doet je respect krijgen voor de slaven die de bouwstenen van de piramiden door de woestijn hebben gezeuld tot bij het plateau van Gizeh. Ai. Nog een pijnscheut. Ik weet dat ik zoveel niet mag nadenken.

De jongeman met zijn rare accent stopt eindelijk met zaniken over stromatolieten. Hij overlegt met hem, buigt zich naar hem toe. Geeft hem iets langwerpigs, verpakt in krantenpapier. De krant. Zou die nog bestaan? In de verte zie ik het silhouet van de grootstad. Torentjes van Lego, die heen en weer lijken te sidderen in de opstijgende warmte.

Ze lijken het eens geworden, inmiddels. Hij vraagt of ik het gereedschap bij me heb. Wat een vraag. Sinds hij me heeft gedwon-

gen het op mezelf te gebruiken, draag ik het dag en nacht bij me. Ik laat het gereedschap uit de smalle zak glijden die ik speciaal hiervoor aan mijn broekspijp heb genaaid. Vreselijke hoofdpijn heb ik toen gehad. De naald. De draad. Het precisiewerk. Bij elke steek leek het of ik mijn eigen frontale hersenlob terug aan elkaar probeerde te naaien.

'Doe het,' zegt hij. Hij is soms moeilijk te verstaan. Minder moeilijk dan ik. Mijn tong zit tegenwoordig in de weg. Maar twee woorden van één lettergreep komen er nog vlotjes uit. Bij hem zowel als bij mij. 'Ja baas.' Hij knikt naar de man met het vreemde accent. De stromatolietengek. Die brengt zijn gsm tegen zijn oor en speurt tegelijk de zee af met een compacte, krachtige verrekijker. Pijnscheut.

DEEL 4

DE MEESTER

RIO DE JANEIRO

29 januari 2014

‘Jacara!’

Jacara, een brede grijs op zijn jonge gelaat, maakt met beide armen pauselijke gebaren naar links en rechts terwijl hij heupwiegend de hoofdstraat van Rocinha beklimt. De favela likt zijn wonden na 72 uur oorlog met de politie. De elite-agenten van BOPE hebben zich teruggetrokken en de helikopters met zoeklichten staan weer achter hun prikkeldraad op Niteroi. De vrouwen, die zich drie dagen en nachten verschanst hebben in hun onafgewerkte krotten, staan met verbeterde gezichten op hun gettoslippers glasscherven en kogelhulzen bijeen te vegen. Bruingebrande kerels in ontbloot bovenlijf met een werfhelm op hun kop zijn in de elektriciteitspalen geklommen om de losgerukte kabels te herstellen. Karretjes en kraampjes met fruit, telefoonkaarten, sigaretten en schreeuwerige roddelblaadjes gaan opnieuw open langs de kant van de weg. Luike gaan omhoog, waar mensen onder het licht van een naakte peertje werken aan kleurrijke kostuums vol pluimen en glitter. Ongewassen kinderen dribbelen hun slecht opgepompte voetballen over de trappen en drempels. En ook de brommertjes zijn opnieuw opgedoken. Knetterende tweetakmotoren, kruidig uitlaatgas. Ze cirkelen rond Jacara, in wat de favela-versie van een erehaag moet voorstellen.

'Jacara! E ai, como e que e?'

Jacara is bij de eerste lichting vrijgelatenen. Ze beginnen altijd met het kleine grut. Of met wie de flikken als klein grut beschouwen. Na de grote vissen die smeergeld hebben betaald natuurlijk. Al worden die meestal niet eens opgepakt. Zij worden dagen op voorhand getipt, zodat ze tijdens een raid op het strand kunnen gaan liggen, tot het weer eens is overgewaaid. En dat doet het altijd.

Jacara houdt zich stoer. Zijn grijns heeft iets schelmachtigs gekregen, omdat er een hoek van zijn linkervoortand is gemept. *'Tudo bom, jongens. Een makkie. Rechtop slapen is iets wat went. Rechtop schijten iets minder.'*

De kereltjes op hun brommertjes lachen, maar Jacara bergt zijn grijns op. *'Hoeveel deze keer?'*

Ze stoppen met hanerig aan de gashendel te rukken. *'Zeven,'* zegt Frango, de oudste van de bende. Met zijn zestien jaar draagt hij een natuurlijk leiderschap uit.

'Wie?'

'Rico, zijn broer en hun moeder. Een granaat, uit de heli.'

'Coitadinha! Wie nog?'

'O Coco en zijn nieuwe hulpje. Kogels. Gallinha, die zo dom was om te blijven tippelen. En een klantje uit Gavea, te hard op zoek naar zijn fix om uit de vuurlinie te blijven. Hilfiger, noemden we hem.'

'Ta brincando! Die ken ik. Blond? Lichtblauwe pull over zijn schouders? Geen neustussenschot meer?'

'Dezelfde. Lompweg platgereden door een pantserwagen.' Frango wijst naar de overkant van de straat, waar een jonge vrouw met een enorm dikke kont een bloedvlek uit het asfalt staat te schrobben. *'Daar was het.'* Hij grinnikt. *'Een klant kwijt, maar eigenlijk was het wel grappig.'* Ook zijn grijns smelt weg als ijs in de middagzon. Lachen gebeurt zelden oprecht in Rocinha, en het duurt nooit lang. *'Verder hebben we geprobeerd Lobo weg te jagen. Ik hoop maar dat hij op tijd de morro*

af is geraakt met die bakfiets van hem. Al hebben we dubbel zeker gespeeld deze keer. Die stijfkop is in staat om tussen de kogelregens door te lopen als hij denkt een kind te kunnen redden.'

Jacara's gezicht klaart op. 'Dan kan ik je geruststellen, *gostoso!* O Lobo zat bij me in de Kooi!'

Frango kijkt opgelucht. 'Mooi. Een kilo drugs in zijn bakfiets en een goedgeplaatste tip doen het altijd. Misschien krijgt hij een paar klappen, maar niets waar de meiden op zullen afknappen. Hoezeer hun vuisten ook jeuken, de flikken houden zich wel wat in als ze een buitenlander bewerken. Zeker als het een blanke is. Zelfs al helpt hij de...'

De jongen wordt onderbroken door zijn vibrerende smartphone. Hij vist hem uit de zak van zijn baggy jeans en strijkt met zijn duim over het scherm, dat onmiddellijk oplicht. Hij fronst zijn wenkbrauwen.

'Oké, wie begrijpt hier Engels? Jij, Jacara?'

Jacara wrijft peinzend over zijn kin. Stiekem is hij er trots op dat hij na 72 uur zonder scheren al stoppels begint te voelen. Dat kunnen de jongere dealertjes op de brommers zelfs nog niet zeggen. 'Engels? Is dat bericht van...'

'Van de westkust, inderdaad.'

Bij gebrek aan westkust heeft nog niemand in Brazilië ooit de zon zien ondergaan in de zee. Het is de stiekeme wens van elke Braziliaan, want er is geen volk ter wereld dat zo geobserveerd is door zon, zee en strand. En seks natuurlijk. 'Lees het voor. Of nee, dat zou afschuwelijk klinken. Spel het.'

'M-A-R-K-E-T-C-L-E-A-R?'

Jacara ziet de letters dansen voor zijn geestesoog. Zijn Engels is niet geweldig, maar beter dan dat van de overgrote meerderheid van de bewoners van Rocinha. Hij vertaalt de woorden uit Chili in het Portugees: 'Ze willen weten of de kust weer veilig is voor handel. De Reyes worden ongeduldig.'

Frango haalt zijn schouders op. 'Het is zo veilig als een kin-

dercrèche, nu BOPE weg is. Maar veel business gebeurt er toch niet tot het carnaval, wat denken jullie?’

Nu breken alle grijnzen door de deken van onvermijdelijk doemdenken die over de favela hangt en maar één keer per jaar, voor een paar kleurrijke weken, wordt opgeheven. ‘*Tem razão*. Ik denk dat we eerst en vooral in de sambaschool aan de tunnel worden verwacht.’

De tweetakmotoren beginnen opnieuw te knetteren. ‘Spring achterop, Jacara. Dit jaar zullen ze in de Sambodromo hun ogen niet geloven! *Bem lembrado!*’

Jacara hijst zijn rechterbeen over het passagierszadel van de brommer. De vibraties van de motor zinderen door zijn bekken naar zijn borstbeen. ‘Samba *motherfuckeeer!!*’

Vier brommertjes spuwen gal en lawaai door de favela. Gedurfd bochtenwerk in de neerwaartse haarspeldbochten van het voormalige racecircuit. Acht wild kloppende gettohartten op weg naar de sambaschool van Rocinha, aan de voet van de grootste schaduwstad van Rio.

In de hostelkamer gaat Rosie bij Anna op het bed zitten. Ze kijken elkaar recht in de ogen. Rosie heeft de hele taxirit van het Ilha das Cobras terug naar Ipanema geen woord gezegd. Ze legt haar handen op haar dijen en zegt: ‘Die man in het lijkenhuis, dat was Ebenezer niet.’

‘Niet? Maar ik dacht... ik dacht dat je wegrende omdat je de aanblik van Ebenezer niet aankon,’ zegt Anna. Ze rilt. De centrale airco staat op zijn hardst in de vroege namiddag, wanneer de schoonmaaksters in de weer zijn in de kamers.

‘Is je notebook ingeschakeld?’ vraagt Rosie.

Anna begrijpt er steeds minder van. ‘Euh... ja, ik wou net gaan skypen met de kinderen.’

‘Open je Facebook eens,’ dringt Rosie aan. Ze buigt zich naar Anna toe en tikt met haar wijsvinger een naam in de zoekfunctie. Een profiel verschijnt. Een Australiër met lange, zwarte haren.

Anna kijkt Rosie vragend aan.

‘Dit was hem, Anna. Het was niet Ebenezer. Het was deze man.’

Anna leest de naam die boven aan het profiel prijkt. Op dat moment valt de airconditioning uit. Het wegvallen van het constante gezoem laat een leegte achter.

‘Wie is dit?’ vraagt Anna. ‘Hoe ken je die man?’

‘Simon Dracovic.’

‘Wie?’

‘De journalist van de *Cooper Pedy Regional Times*, de Australische krant waarover ik je in Zweden al vertelde. De journalist met wie Ebenezer een afspraak had, maar die van de aardbodem leek verdwenen toen ik in Australië op onderzoek uit ging.’

Het blijft even stil in de kamer. De matras golft wanneer Anna haar benen onder haar zitvlak vouwt. Een denkrimpel verschijnt tussen haar ogen. ‘Waarom heb je dat niet eerder gezegd, in plaats van ervandoor te gaan?’ Ze kijkt bezorgd. ‘Tegen die luitenant, en vooral tegen mij?’

Rosie zucht en slaat haar ogen neer. Onwillekeurig begint ze steeds harder in haar eigen dijen te knijpen. ‘Ik... Ik weet het niet. De emotie... Anna, ik verwachtte dat Ebbie daar zou liggen. Toen ik zag dat hij het niet was, trok er een soort waas door mijn hoofd. Een golf van opluchting, maar zo heftig dat ik me niets meer herinner. Wat ik heb gezegd of niet gezegd. Hoe we daar weg zijn geraakt. Wat jij hebt gezegd, wat de flik heeft gezegd. Niks meer, het is weg.’

‘Je had een black-out?’

Rosie twijfelt. ‘Veeleer een aanval van extreme tunnelvisie, als ik erop terugkijk. Er was in mijn brein maar plaats voor één gedachte: het is Ebenezer niet. Ebbie leeft nog.’

Anna legt haar hand op die van Rosie. Die is haar voor en zegt: ‘Ik weet het, Anna. Je hoeft het me niet te vertellen. Dit bewijst niet dat Ebbie nog leeft. Juist. Maar het bewijst ook niet dat hij dood zou zijn.’

‘Natuurlijk niet, Rosie. Dat zeg ik ook niet.’

‘Nee, oké...’

Het wordt weer stil in de kamer, op het hernieuwde suizen van de airco na, maar in hun hoofden stuiteren de gedachten heen en weer.

Simon Dracovic van de *Cooper Pedy Regional Times*, denkt Anna. De laatste plaats waar Swartwater is gezien. Mijn God, wat komt die hufter nu dichtbij. Ze huivert.

Rosie beseft dat het onderzoek dat zij en Ebenezer deden, aanleiding heeft gegeven tot op zijn minst één voortijdige dood. En het kan bijna niet anders dan dat Swartwater er iets mee te maken heeft. Dat betekent dat Ebbie, als hij nog leeft, in groot gevaar is. Ze ziet zijn lachende gezicht voor zich. Zijn eeuwige stoppelbaardje.

‘We moeten terug naar die politiemanager,’ zegt Anna. Het geluid van haar stem doet het beeld van Ebenezer verpulveren in Rosies hoofd. ‘Terug naar het Ilha das Cobras. Dracovic identificeren. En er was trouwens nog iemand anders in het kantoortje van die luitenant.’

Rosie kijkt verrast op. ‘Nee, dat kan niet. Het was er zo klein, dat zou ik gezien hebben.’

‘Toch wel. Herinner je je dat er een gordijn hing?’

Rosie knikt. ‘Een voorraadkast? Of een lege cel?’

‘Een volle cel, bedoel je. Er zat iemand achter dat gordijn.’

‘Was het dat wat je me probeerde te zeggen toen we naar het mortuarium liepen?’

Nu knikt ook Anna. ‘Rosie, je gelooft het nooit. Het was onze voorganger in het hotel, ik zweer het. Het was onze kerel van op de foto’s. Ik twijfel er geen seconde aan.’ Ze trommelt druk op naar notebook en tikt een nieuwe naam in de zoekmachine. Het scherm flinkt en toont het Facebookprofiel van Wolf Goegebeur. Dreadlocks. Goodlooks. ‘Kijk, hier staan nog tientallen foto’s. Bovendien droeg hij een t-shirt van het Pura Vida Hostel. Hij was het. Wolf Goegebeur!’

Rosie rolt met haar ogen. 'Dat is wel zeer toevallig. Jij ziet overall wolven.'

'Ik zie heus geen spoken. Als we dan toch teruggaan, vind ik dat we hem moeten aanspreken,' zegt Anna vastberaden.

'Komaan Anna, dat is toch onze zaak niet? Het is niet omdat we in zijn oude kamer logeren, dat we hem opeens kennen. Help me liever met mijn oorringen.' Ze toont Anna een paar oorringen die ze op het strand heeft gekocht.

'Mooi. Krijg je die niet zelf in je oren?'

Rosie haalt haar schouders op. 'Een van de dingen die niet meer lukken sinds ik in een coma heb gelegen. Ik ben meer een vrouw van het grove werk nu.'

'Lach er maar mee,' zegt Anna. 'Je mag blij zijn dat je nog leeft.'

Rosie zoekt haar portefeuille in de broek die over een stoel hangt. Twee rode plekken op haar dijen verraden waar ze te hard heeft geknepen. Ze haalt haar wijsvinger door de tientallen notitiebriefjes, rekeningafschriften en visitekaartjes. Ze plukt er het kaartje uit dat luitenant Cruzeiro haar heeft gegeven. 'Hier! Kom, laten we...' Ze leest zorgvuldig de naam op het kaartje. '... luitenant João Cruzeiro bellen. Er staat een telefoon beneden aan de receptie.'

Luitenant Cruzeiro tuurt naar zijn computerscherm. Secuur kopieert hij de gegevens van de tabel op zijn scherm in een schrift op zijn bureau. Hij loopt zeker drie maanden achter met zijn administratie. Als hij zich er nog even op toelegt, is hij weer bij. Terwijl hij de cijfers en letters kopieert, begint zijn ouderwetse telefoon te rinkelen. Nu even niet, denkt hij geïrriteerd. Cruzeiro blijft zich concentreren op het kopieerwerk. Hij noteert blind, zonder zijn blik van het scherm weg te halen. Een l. Een i. Een c en een o. Een r.

'Hé, Cruzeiro, telefoon!' roept Wolf van achter de tralies.

'Lobo, hou je klep! *Puxa!*'

Een n en een e. Klaar. Cruzeiro kijkt op. Het gerinkel gaat door.

‘Telefoon! Hallo! Het werkt als volgt: je haakt af, je spreekt in de hoorn en dat irritante gerinkel houdt op.’

Deze keer antwoordt Cruzeiro niet. Hij negeert het gerinkel en zet in mooie, afgeronde letters zijn handtekening op de juiste plaats in zijn schrift, dat hij nadien ostentatief dichtklapt. ‘Zo. Dat is geregeld.’ Hij kijkt tevreden. ‘En nu de telefoon. Want ik ben een man, en mannen kunnen maar één ding tegelijk, waar of niet, Lobo?’

‘Niet waar,’ klinkt het van achter het gordijn. Nog meer gerinkel. ‘En neem nu alsjeblieft die telefoon op.’

‘Cruzeiro. *Sim. Sim... Yes, I speak English...* Jazeker, juffrouw Banks, uiteraard herinner ik me uw bezoek. U zegt? *Puxa!* En daar bent u zeker van? *Yes... Yes...* Absoluut. Ja, als u een print van die foto kunt meebrengen, dan zou ons dat een heel eind vooruit helpen. Ja... *Yes...* Natuurlijk, zo snel als u kunt. Ik verroer geen vin. Tot straks, juffrouw Banks. Ja, tot zo meteen.’

De droge klik van een hoorn die op de haak wordt gelegd. ‘Waren dat de lieflijke Europese dames die hier vanochtend zijn geweest?’

João is in zijn nopjes. ‘Niet dat het jouw zaken zijn, Lobo, maar het lijkt erop dat ik met een doorbraak zit. Eindelijk.’ Hij staat op en wrijft zich in de handen. ‘Als het klopt wat ze zegt, ben ik een lijk armer, Lobo. En dat maakt me erg *happy*. Dan laat ik mijn vrouw een *feijoada* maken, Lobo. Ik zou je zelfs trakteren op een *caipirinha*, als ik daar mijn job niet bij riskeerde.’

‘Een verse *agua de coco* dan?’

Cruzeiro priemt zijn wijsvinger in de richting van het gordijn. ‘Dat, jonge vriend, dat kan ik geregeld krijgen.’

‘Mooi,’ zegt Rosie en Anna ziet dat ze straalt. Het telefoongesprek is afgelopen, maar Rosie blijft vaag glimlachend met de hoorn in haar handen voor zich uit staren.

‘Kunt u alstublieft inhaken, juffrouw? Ik verwacht nog telefoontjes deze namiddag.’ De hostelbaas bekijkt de twee jonge vrouwen die op blote voeten voor zijn balie staan met geïnteresseerde verwondering. Wanneer er geen reactie komt, neemt hij voorzichtig de hoorn uit Rosies handen en hangt hem op de haak. Ze kijkt de lange man verlegen aan.

‘Sorry, ik... ik was in gedachten verzonken.’

Hij lacht zijn geruïneerde gebit bloot. ‘Dat zie ik, ja. Jullie belden met de politie?’

Rosie ademt uit. ‘Min of meer. De havenpolitie.’

Zijn borstelige wenkbrauwen wippen de hoogte in. ‘Hávenpolitie?’ Hij kijkt naar hun blote voeten. ‘Zijn jullie schoenen in het water gevallen?’

Anna grijpt Rosie geïrriteerd bij de elleboog. ‘Goed, laat maar zitten. Kom je mee, Rosie?’

‘Maar...’ sputtert ze tegen. ‘En Wolf dan? Heeft deze man het recht niet om te weten waar Wolf zit?’

De hostelbaas verslikt zich bijna in zijn kauwgom met *guarana*-smaak. ‘Wolf? Lobo? Weten jullie meer over Wolf?’ Het raderwerk in zijn hoofd maalt steeds sneller. ‘Is hij bij de havenpolitie? Waarom?’

Tegen haar zin antwoordt Anna: ‘We denken... Nee, we weten dat hij daar zit. In een cel, achter een gordijn. Ik heb hem gezien. Ik weet het bijna zeker. We hebben genoeg foto’s van hem gezien in de kamer.’

‘Ho, hebben jullie in zijn spulletjes zitten rommelen?’

Anna schudt verveeld haar hoofd. ‘Ja... Nee... Ach man, vind je dat dat er nu toe doet?’

‘Nee, akkoord. In de cel bij de havenpolitie, zeg je?’ Hij denkt na. ‘Dan ben ik bang dat ze hem willen uitwijzen. Dat is een job voor meester Abraxo.’

Rosie houdt haar hoofd schuin. ‘Meester wie?’

‘Meester Abraxo is een levende legende. Hij is tweeënnegentig. Tweeënnegentig, kun je je dat voorstellen? En hij doet

nog vijftig, zestig zaken per jaar, helemaal alleen. Hij heeft zelfs geen klerk in dienst.'

'Vijftig zaken...' zegt Anna. 'Wat bedoel je? Is die Abraso een advocaat?'

'Abraxo. Meester Abraxo alsjeblieft juffrouw, een beetje respect graag. Toen hij opgroeide in een villa van Niemeyer tegen de heuvelwand van São Conrado, kon hij nog racewagens tegen de *morro* op zien snellen. Toen kwamen de eerste krotten, en later beton en baksteen, en de favela kreeg vorm onder zijn ogen. Daar liep ik ook rond, in wat toen aan het uitgroeien was tot Rocinha. Eerst was ik gelukkig, tot de *traficantes* kwamen. Zij zochten jonge kereltjes uit het getto om kleine hoeveelheden coke te verhandelen. Nooit meer dan tien, twintig gram. Dat bleef nog net onder de radar van de politie. Toen tenminste nog. Tot de *traficantes* eerst hebberig werden, en toen gewelddadig.'

'Jij was een drugsdealer?' vraagt Rosie verbluft.

'Iedereen die ik toen kende, was een drugsdealer,' antwoordt de man. 'Dat was nog voor de grote raids van BOPE. *Porra*, ik denk zelfs dat BOPE toen nog moest worden opgericht. Maar de gewone politie, die kwam dagelijks naar Rocinha. Toen werden wij opgepakt en vlogen we voor een paar dagen de gevangenis in. Soms kregen we daar slaag, maar meestal was het één groot feest. We kenden daar iedereen, het leek wel een zomerkamp. Dachten we toen. Tot meester Abraxo kwam.'

'Heeft hij jou verdedigd?'

'Natuurlijk. Hij en ik hebben een voorgeschiedenis. En ik heb sindsdien nooit meer een voet in Rocinha gezet. De overtuigingskracht van die man, dat is uniek. Dus als nu blijkt, zoals jullie zeggen, dat Lobo in hechtenis zit te wachten op zijn uitlevering, dan garandeer ik dat meester Abraxo hem binnen de vierentwintig uur vrij krijgt.'

Rosie glimlacht. 'En dan zijn wij onze kamer kwijt.'

De eigenaar kijkt nogmaals naar de benen van de twee vrouwen. 'Of het wordt nóg knusser, dat kan ook. Ga naar boven,

trek jullie schoenen aan en vertrek naar de haven. Als je de kans krijgt, zeg tegen Lobo dat ik meester Abraxo op de zaak zet. Alles komt goed.'

Alles komt goed, denkt Anna bitter. Het zal wel. Jij weet nog geen kwart van wat er gaande is, gluurder. 'Kom mee, Rosie,' zegt ze terwijl ze naar haar tenen kijkt. 'Meneer heeft gelijk, we kunnen moeilijk zonder schoenen bij de kustwacht arriveren.'

Wolf Goegebeur zit in zijn cel en tokkelt op het versleten Tetris-spelletje dat hij van de luitenant heeft gekregen. De batterij is bijna leeg; de lcd-kristallen zijn grijs en lui geworden. Het doet hem denken aan de tv-quiz die hij als student won en waar hij genoeg geld aan overhield om zijn bakfiets te kopen.

Zuchtend legt Wolf het zieltogende spelletje opzij, drinkt nog eens van zijn inmiddels lauw geworden *agua de coco* en gaat met zijn handen in zijn nek op het harde bed liggen. De beurse plekken op zijn lichaam voelen al een stuk minder pijnlijk aan. Ze trekken alleen nog wat na. Niks aan de hand. Niks vitaals geraakt.

Net wanneer hij begint weg te soezen, hoort Wolf Cruzeiro terugkomen. De kenschetsende zwarte bas bromt tussen enkele vrouwenstemmen door. Hij haalt zijn handen van achter zijn dreadlocks, buigt en strekt zijn vingers een paar keer en gaat rechtop zitten. Zouden het dezelfde vrouwen zijn van deze ochtend? Toen die blonde godin achter zijn gordijntje in zijn cel heeft gegluurd? De buitendeur gaat open.

Cruzeiro maakt de zin af die hij op het binnenplein was begonnen. '... opnieuw de administratieve formaliteiten uitvoeren, dat begrijpt u.'

'Uiteraard.' Een vrouwenstem. Brits accent. Geschuifel van voeten over de betonnen vloer.

'U maakt het onze diensten en uzelf niet makkelijker, dat begrijpt u?'

'Ik was niet zeker.'

‘Rosie was emotioneel in de war, meneer.’ Een tweede stem. Een onbestemder accent. Europees. Misschien Noord-Europees. Scandinavisch? Dit moet de stem van de blonde godin zijn! ‘Ze heeft... Het moest eerst bezinken.’

João's bromstem. ‘Ik begrijp het. Het is bezonken. Kunt u dan nogmaals de formulieren invullen, juffrouw Banks?’

Rosie Banks is dus de naam van het Britse meisje. Wolf prent het in zijn hersenen. Ze zegt: ‘Alles? Dan ga ik even zitten, als u dat goed vindt? U hebt een pen? Ah, bedankt.’ Even stilte. ‘Maar zeg eens, luitenant, hoe is dit lichaam hier eigenlijk terechtgekomen?’

‘Daar mag ik niets over kwijt, juffrouw.’

‘Met het vliegtuig?’

Cruzeiro lacht. ‘Nee, niet met het vliegtuig.’

‘Met een schip dan.’

Dat vrouwtje vraagt door, denkt Wolf terwijl hij naar de binnenkant van zijn gordijn staart, dat langzaam heen en weer wappert tegen de tralies. Cruzeiro laat zich er nu al inluizen.

‘Juffrouw, ik mag er niets over kwijt.’

‘U bent van de kustwacht, nietwaar?’

‘Inderdaad.’

‘Dan moet het een schip geweest zijn. Hij is toch niet aangespoeld? Hier zitten haaien, toch?’

Er klinkt aarzeling en ergernis in de stem van Cruzeiro. Hij begint zelfs een beetje te stotteren, de arme kerel. ‘Juffrouw, kunt u zich be-beperken tot het invullen van de papieren? Dan kunnen we zo snel mogelijk naar dr. Fodor.’

Wolf is net aan een grijns begonnen als een paar gelakte nagels zijn gordijn een twintigtal centimeter opzij trekken. De blonde godin. Zij is het! Die lange gouden lokken. Die stralende blauwe ogen. Die parelende glimlach. Ze kijkt naar binnen en fluistert: ‘We weten wie je bent, Wolf. Nog even geduld. Iemand komt je vrijlating regelen.’

Het gordijntje plooit zich terug in zijn oorspronkelijke vorm.

Was dit echt? Wolf kan zich niet inhouden en roept: 'Wie... wie ben jij? Waar ken je mij van?'

Nu klinkt Cruzeiro echt boos. 'Nee maar... hebt u co-contact gehad met de gevangene, juffrouw? *Puxa!* Zomaar achter mijn rug, terwijl ik erbij sta? U w-weet toch dat u hier helemaal niet hoeft te zijn? Jufvrouw Ba-Banks doet de identificatie. *Isto me deixa p-puto da cara!*'

Wolf moet op zijn vuist bijten om het niet uit te proesten. *Puto da cara?!* Hij wist niet dat Cruzeiro zoveel vuilbekkerij in de aanslag had.

Het Britse meisje zegt: 'Ik ben klaar, luitenant. Ziehier het formulier.'

'Ja. Het werd tijd. Kom mee. En jij, blonde, jij ook. En laat ik jou hier nooit meer terugzien, begrepen?' Het gemopper sterft weg als ze door de deur naar het binnenplein gaan. 'Een beetje fluisteren met mijn ge-gevangene. De brutaliteit! Nee maar. Waar hebt u die manieren geleerd?'

Commandant Marco Medeiros Pinto rukt de klink bijna van de deur als hij het kantoor binnenstormt. Zijn gezicht kleurt hoogrood, zijn oren bijna paars.

Oei, de baas balanceert op het randje van een hartaderbreuk, denkt luitenant João Cruzeiro en stiekem hoopt hij dat zijn gedachten zich in realiteit zullen omzetten.

'Cruzeiro! Wat is me dit voor iets, luitenant? Lig ik me daar in mijn bed in een boekje te bladeren met – al zeg ik het zelf en ik ben nochtans een kenner – zéér creatieve foto's van Russische jongedames die recentelijk naar Brazilië zijn geëmigreerd, en dan krijg ik, in het holst van de nacht, een telefoontje van jou dat ze je gevangene van onder je neus vandaan komen plukken. Je éenige gevangene, in een land vol overbevolkte norren vol aartsgevaarlijke drugsbendes die elkaar naar het leven staan en niet aarzelen om de keel van hun cipiers als pasmunt te gebruiken om te krijgen wat ze willen.' Hij komt vlak voor João staan

en houdt zijn wijsvinger op een millimeter van het tipje van zijn neus. 'Dat is de realiteit in deze job, Cruzeiro. Zeker voor – ik zeg het niet graag, maar dat maakt het niet minder waar – negers in uniform, zoals jij. Ik heb je de verantwoordelijkheid gegeven voor één gevangene. Eén. Een blanke hippie. Een Europeaan dan nog. Het soort wandelend lauw washandje dat ik omverknal met één welgemikte derderangsscheet, Cruzeiro.'

João slikt moeizaam een prop slijm, maagzuur en opstijgend braaksel door. Hij knikt en zegt: 'Ik weet het, commandant. U hebt gelijk.'

'Denk je dat ik jouw affirmatie nodig heb om te weten dat ik gelijk heb?' Cruzeiro trekt met een ruk het smoezelige gordijn opzij dat voor de cel in Cruzeiro's kantoortje hangt. 'Ik zie zelf ook wel dat ik gelijk heb, incompetente oetlul. Omdat deze cel leeg is, weet je wel? Leeg! Net als jouw schedel! En heel binnenkort ook jouw loonzakje, daar zal ik persoonlijk voor ijveren!'

Het zweet breekt luitenant Cruzeiro uit. Het is hier echt veel te warm om een uniform te dragen, denkt hij, maar hij beseft meteen dat dat niet de reden is voor zijn transpiratie. Hij denkt aan de droge tik die een uur eerder tegen de deur van zijn kantoor weerklonk.

Eerst dacht hij dat een slaapdronken meeuw tegen de wand van zijn kantoortje was gevlogen, maar dan hoorde hij opnieuw het harde geluid. Hij keek op zijn horloge. Het was pikdonker. Het miezerde buiten, een bijna hete motregen die sluiers van duistere damp langs de flanken van de *morros* omhoog joeg. Hij ging naar de deur en opende ze op een kier. Het versleten uiteinde van een natte wandelstok miste op een haar na zijn rechteroogbol.

'Maak open!' klonk het. 'Een oude man in de regen laten wachten. Heeft je moeder je dat geleerd?'

João trok de deur open. Net op dat moment gleed een felle lichtstraal van de vuurtoren over de rommelige binnenplaats. De harde schaduwen kromden als natte was in een rukwind en

toonden het verweerde gezicht van een stokoude man in een rolstoel. Het pokdalige, met diepe rimpels doorgroefde gelaat van de ouwe glom lijkwit in de lichtbundel. Hij droeg een rubberen badmuts op zijn kale schedel. Zijn handen, met knokige vingers die deden denken aan verdorde takken van een gespleten knotwilg, klemden zich rond een handvat dat een tandwiel met ketting aandreef. Eén klein wiel vooraan rustte op de drempel. De afgesleten band stond zo goed als lek. Twee grotere, al even verroeste wielen, droegen de houten stoel waarin hij zat. Een geblokte wollen deken onttrok de benen en het onderlichaam van de ouwe aan het gezicht. Een licht zurige geur walmde het kantoor binnen.

‘Laat je me nog binnen, of hoe zit dat?’

Cruzeiro stapte opzij. Met een gekraak als van een vuilnis-kar die knerpend een container naar haar verslindbak hijst, reed meester Constantin Rasputin Abraxo zichzelf naar binnen.

Commandant Pinto briest: ‘Wat ik nog altijd niet begrijp: een levend lijk komt hier naar binnen gerold, hij haalt een formulier uit zijn verstorven brieventas en jij draait onmiddellijk de cel-deur open! Wat is het probleem, Cruzeiro? Een opacomplex?’

João voelt een stresskramp van links naar rechts door zijn schouderbladen trekken. ‘Nee, commandant, het probleem is dat ik het bewijsmateriaal niet kon voorleggen aan meester Abraxo.’

Al het rood trekt onmiddellijk weg uit Pinto’s gezicht. ‘Be... bewijsmateriaal?’

Cruzeiro voelt een scheut van hoop door zijn borstkas schieten. De reactie van de commandant verraadt dat hij de verduisterde lading coke nog niet heeft verlap. ‘Geen bewijsmateriaal, geen zaak, commandant Pinto. Ik moest de gevangene wel laten gaan.’

Pinto kijkt alsof hij zonet een levende pad heeft doorgeslikt. ‘Laten gaan, als in...’

‘Als in: bevel om het grondgebied van Rio niet te verlaten tot het onderzoek is afgerond.’

‘*Puxa-saco*,’ fluistert Pinto terwijl hij voor zich uit staart in het ijle.

‘U zegt, commandant?’

Marco Pinto antwoordt niet, verlaat het kantoor en slaat met een zinderende klap de deur achter zich dicht. De klink springt eraf. Het heldere gerinkel van het koper op de tegelvloer klinkt als muziek in de oren van luitenant João Cruzeiro.

DEEL 5

DE BRAAI

AUSTRALIË, PERTH
18 februari 2013

Hoewel het ook 's avonds erg warm blijft op Rottnest Island, trippelt een rilling over de ruggengraat van Melissa Stone. De blonde jongen die ze die middag op het strand heeft leren kennen, sabbelt aan haar oorlel. Zijn tong speelt met het zilveren oorringetje. De warme adem uit zijn neus kriebelt in haar gehoorgang. In vier van de achttien lentes die Melissa telt, heeft ze jongens gekust. In twee gevallen zelfs al meer dan dat. Maar geen enkele keer heeft ze erbij gerild, zelfs niet in de kilte van een gure avond in Londen, als de wind de vuilnis door de beregende straten van de stad jaagt. Maar nu rilt ze wel, ook al is het op dit eilandje voor de Australische westkust heter dan op de hondsdagen van om het even welke Britse zomer. Ze voelt dat dit geen gewone jongen is. Zijn vreemde naam. Zijn accent. Die intrigerende tatoeage onder zijn linkertepel. En de volwassen manier waarop hij haar behandelt, ook al kan hij hoogstens twee jaar ouder zijn dan zij. Zo helemaal anders dan de Engelse en de Australische jongens, want die hebben met elkaar gemeen dat ze in hun studentenjaren, en vaak nog een hele tijd erna, enkel geïnteresseerd zijn in *binge drinking*, rumoerige rugby op groot scherm in de pub en obscene gebaren maken naar het andere geslacht tijdens *wet T-shirt contests*. Dat

interesseert deze jongen helemaal niet. Melissa heeft hem nog niets anders dan water zien drinken. Op het heetst van de dag hangt hij aan de fitnessrekken op het strand zonder een druppel zweet te laten. En nu zit hij naast haar op de drempel van zijn strandcabine. Ze heeft er zelf ook een, aan het meer, die ze deelt met twee vriendinnen. Die zitten vast te zuipen met een bende Aussie studenten. Hier is het rustig. Ze heeft zich tegen de schouder van de jongen aan laten zakken. Hij stopt met sabbelen en fluistert lieve woordjes in haar oor. Ze wordt helemaal wild van dat accent. Ze steekt haar borsten vooruit in haar bikinitopje en kruist instinctief haar benen. Hij glimlacht vragend en wijst naar de tatoeage op haar enkel. Een klavertje drie.

‘Om me voor altijd te herinneren aan de drie dingen die mijn overleden opa me heeft geleerd,’ zegt ze schuchter terwijl ze haar oranje slipper tegen haar voetzool doet klappen.

‘Wat heeft je opa je geleerd dat ik je niet kan leren?’

O mijn God, dat accent. Ze haalt diep adem en staart naar drie grote witte pelikanen die rakelings boven de perfect kalme zee scheren. ‘Dat is privé, mijn lieve jongen. Maar wat kan jij me leren?’ Ze streelt met haar wijsvinger over de tatoeage op zijn borst. ‘Misschien kun je me wel leren wat dit wil zeggen? Wat zijn het? Cijfers? Runentekens?’

Teder neemt hij haar hand. Hij laat haar gelakte vingernagel over de inktlijnen onder zijn huid gaan. Drie zevens, in cirkelvorm tegen elkaar geschikt. ‘Dit heet een triskelion,’ zegt hij.

‘Een triskelion? Verwijst dat ook naar drie wijsheden?’

‘Naar zeven maal zeven maal zeven wijsheden,’ antwoordt hij mysterieus.

Ze trekt haar hand terug. ‘Die gaan we dan in elk geval niet allemaal opnoemen,’ zegt ze opgewekt. ‘Al moet ik toegeven dat ik zelfs niet één wijsheid had verwacht op Rotto. Dat valt me van je mee.’

Alweer glimlacht de blonde jongeman, maar net als hij probeert zijn arm om haar schouder te leggen, springt Melissa recht.

Haar kastanjekleurige krulletjes dansen in haar nek. ‘Kom,’ zegt ze, ‘laten we nog een wandeling op het strand maken voor het donker wordt. Misschien zien we wel zeeschildpadden.’

‘Oké,’ zegt hij. ‘Trek je me overeind?’

Brenda Milk en Sharon Whitstable kennen Melissa Stone al van op de kostschool, toen Melissa’s vader nog een ambitieuze reporter was op de buitenlanddesk van de BBC-nieuwsdienst. Zijn werk riep hem vaak naar Afrika, zodat de moeder van zijn dochter er al snel vandoor ging met de uitbater van een B&B wat verderop in hun Londense straat, om samen een pensionnetje in Zuid-Spanje op te starten. Melissa moest dus wel naar de kostschool, maar dat vond ze niet erg, want al na twee dagen waren Sharon, Brenda en zij hartsvriendinnen voor het leven. Toen haar vader – die inmiddels was opgeklommen tot hoofd-redacteur documentaires – haar aanbood om na de middelbare school een voorbereidend jaar internationale politieke relaties te gaan volgen aan de universiteit van Perth in Australië, had ze onmiddellijk toegestemd, op voorwaarde dat haar hartsvriendinnen meereiden. Dat ze eigenlijk al had besloten om eenmaal terug in Londen helemaal niet naar de universiteit te gaan, maar gehandicaptenzorg te gaan studeren aan een sociale hogeschool, had ze er maar niet bij verteld. Daar was nog tijd genoeg voor.

In Perth gearriveerd, hoorden de meisjes al snel vertellen over Rotto, zoals de *locals* Rottnest Island noemen. Je komt er makkelijk met een ferry uit de haven van de alternatieve kunstenaarswijk Fremantle. Drie keer per jaar, na de examens, wordt het eiland overspoeld door studenten. Op Rotto rijden geen auto’s, dus hun ouders hebben liever dat ze zich daar gaan bedrinken dan in de stad zelf. Het is een paradijselijk oord vol tropische planten, witte stranden, blauwe lagunes, oogverblindende binnenmeren, groene heuvels en losse zeden. Niemand op Rotto draagt meer dan badkledij. In de meer *tacky* bunga-

lowparken staat zelfs een grote ton naast de receptie waarin de studenten worden verzocht hun kleren te gooien tot ze weer naar het vasteland vertrekken. Brenda, een guitig meisje met een wipneus vol sproetjes en piekerig ros haar, heeft er zelfs haar hele voorraad slipjes in gekieperd, maar daar heeft ze ondertussen wel een beetje spijt van. Al is dit momenteel de laatste van haar zorgen, want daar zijn de Aussie laatstejaars-studenten weer met een verse *pitcher* mojito.

‘Melissa is weer alles aan het missen,’ roept Sharon in Brenda’s oor. Haar stem is schor van de hele dag boven de luide dubstepbeats uit te gillen. Sharon heeft lang blond haar, maar haar donkere wenkbrauwen verraden dat het geveerd is. Ze heeft mollige billen en een buikje, maar schaamt zich niet voor de rolletjes die uit haar bikinibroekje puilen.

Brenda haalt haar schouders op. ‘Ach, ze amuseert zich wel met haar Zuid-Afrikaan. Mooie jongen trouwens hé? Knap en gespierd en gesofisticeerd. Het leven is niet eerlijk. Wij moeten het hiermee stellen.’ Ze maakt een hoofdknik naar de flink behaarde, ietwat uitgezakte kerels die de koele cocktails naar binnen gieten alsof het limonade is. Hun knielange surfshorts vertonen vlekken van barbecuevet, ketchup en kots.

Sharon lacht en forceert nogmaals haar stem. ‘Hey *mates*, hou nog wat over, wij lusten ook nog wel een slok!’

Melissa Stone verdwijnt uit hun gedachten, die ze laten wegglijden in een roes van alcohol, muziek en jonge lichamen.

Zeeschildpadden heeft Melissa niet gezien. Dat maakte haar ook niet uit, want de strandwandeling met de exotische blonde jongen heeft zoveel vlinders in haar buik gepompt dat zelfs een uit de zee opduikende blauwe vinvis alleen maar ongewenste afleiding zou zijn geweest. Het lauwe zand onder hun voeten en de bloedrode zon die in de oceaan leek weg te smelten, volstond. En nu staan ze terug voor zijn hut. Het is donker. De cabines aan deze kant van Rottnest Island zijn goedkoop en

hebben maar elektriciteit tussen zes en acht 's morgens, en vijf en negen 's avonds. Daarna zwijgen de generatoren en verschijnen een voor een kaarslichtjes op de voorportalen.

'Kom je mee naar binnen?' vraagt de jongen. Zijn heldergroene ogen lijken op te lichten.

Melissa is zich erg bewust van het kloppen van haar hart. 'Heel graag.'

'Op één voorwaarde,' fluistert hij.

Haar hart slaat een slag over. 'Ja?'

'Dat je me een van de drie wijsheden van je grootvader verklapt.'

Door zijn woorden voelt ze opnieuw het prikken van de tatoeëernaald in haar enkel. Ze knijpt in zijn hand. 'Oké. Zijn eerste wijsheid was: vergeet nooit dat een vlinder die één keer met zijn vleugels klapt, een orkaan kan veroorzaken aan de andere kant van de wereld.'

Hij zwijgt. In het duister hoort ze hem nadenken. 'Je mag binnen,' zegt hij uiteindelijk.

GROOT-BRITTANNIË, LONDEN

18 februari 2013

Roger Stone heeft geen bijnaam op de redactievloer van de BBC. Dat is uitzonderlijk voor een hoofdredacteur, maar in zijn geval is het niet nodig, zo krijgt elke stagiair of verse kracht te horen, want zijn naam zegt genoeg. Roger Stone heeft een hart van steen. Maar die steen spat uiteen tot een zielig hoopje gruis als hij de e-mail opent die van een Australisch adres in zijn nochtans goed afgeschermd mailbox is terechtgekomen. En waarin iemand die slecht Engels schrijft, meldt dat ze zijn dochter hebben ontvoerd.

Stone onderdrukt de neiging om meteen een vlammend

antwoord te sturen en haalt diep adem. Hij kan zijn vijanden niet meer op de vingers van twee handen tellen, en hij twijfelt er niet aan dat hij tot in Australië hartgrondig wordt gehaat, maar dreigen met de ontvoering van zijn dochter? Dat is nieuw. En onwaarschijnlijk. En vast niet meer dan een misselijke grap. Hij staat op, sluit de deur van zijn kantoor, neemt zijn smartphone en belt het nummer van zijn dochter. Nog voordat de telefoon overgaat, hoort hij een klik en de opgenomen stem. 'Dit is Melissa, de biep komt eraan, *you know what to do.*'

Stone kijkt nerveus op zijn horloge en hoofdrekent. Het is een uur of elf's avonds in Perth. Zou ze al slapen? Of zit ze met haar vriendinnen in zo'n discotheek waar de muziek snoeihard staat? 'Melissa, schat, dit is papa. Bel je me snel eens terug? *Love you.*'

Haar vriendinnen. Melissa heeft hem ook hun nummers gegeven, maar die heeft hij niet in zijn smartphone geprogrammeerd. Hij gaat terug naar zijn bureau en begint verwoed te rommelen in de jungle van papieren rond zijn laptop. Het was een gekleurd briefje. Geel of groen, uit zo'n meisjesschriftje gescheurd. Of was het blauw? Het speldje had dezelfde kleur toen hij het... Het speldje! Natuurlijk! Hij keert zich abrupt om en ziet meteen het papiertje aan zijn prikbord hangen. Het is knalroze. Stone zet zijn bril op het puntje van zijn neus en leest de eerste naam. Sharon... Hij tikt haar nummer in. Geen verbinding. Vloekend probeert hij het opnieuw, deze keer wel met de internationale code voor Australië ervoor. Geen toon, alleen een klik en: 'Sharons toestel. De echte Sharon is iets leukers aan het doe...' Stone haakt in en probeert het andere nummer. Brenda. O ja, die kent hij. Dat is die rosse. De beltoon weerklinkt.

AUSTRALIË, PERTH

18 februari 2013

Brenda Milk dacht na de derde mojito dat haar evenwichtsvermogen het had begeven. Rotto, de dronken Aussies en de luidsprekers waaruit onophoudelijk dubstep hamert, waren beginnen te tolleren. Nu gaat het beter. Ze voelt een vage misselijkheid, maar de frisse avondwind die van over het meer in haar neusgaten waait, doet wonderen. Ze zit op een lage steiger met haar voeten in het koele water. Weerspiegelde sterren dobberen in het rimpelende oppervlak en worden geïmiteerd door dansende vuurvliegjes. Nachtzwaluwen maken geruisloze duikvluchten. Een kookaburra roept kort en hard vanuit een eucalyptusboom aan de overkant. Als de doffe bassen en verre stemmen van het vakantiedorp er niet waren geweest, zou Brenda zweren dat ze alleen op de wereld is.

Dan voelt ze haar gsm trillen, die in een waterdicht hoesje tussen haar bleke borsten bengelt. Ze trekt de raspande velcro los, haalt het toestel eruit en fronst naar het oplichtende scherm. Een Engels, onbekend nummer?

‘Brenda?’ Het blijft stil aan de andere kant van de lijn. Stone zou zweren dat hij krekels hoort tsjirpen, maar dat kan ook het geluid van de zwoegende slagaders in zijn hoofd zijn, die bijna bezwijken onder zijn veel te hoge bloeddruk. ‘Brenda?’

‘Ja, hallo, wie is dit?’

Stones zucht van opluchting is hoorbaar tot aan de andere kant van de wereld. ‘Brenda, dit is Roger Stone. Je weet wel, de vader van Melissa.’

Brenda fronst haar wenkbrauwen. ‘Meneer Stone? Natuurlijk. Hoe maakt u het?’

‘Jajaja. Is mijn dochter daar bij je?’

Brenda bijt op haar onderlip en denkt aan Melissa’s amoureuze escapade, die op dit moment wellicht naar een hoogtepunt toe aan het groeien is. ‘Euh... Ja en nee, meneer Stone.’

‘Ja en nee? Wat is dat voor een antwoord?’ Stone zet het op een ijsberen rond zijn bureau. ‘Waar zijn jullie eigenlijk?’

‘Op Rotto, *sir*. Rottnest Island. We zijn het einde van de tussentijdse examens aan het vieren.’

Nog meer opluchting wordt gemarineerd met een insijpend schuldgevoel, wanneer Roger Stone beseft dat hij niet eens wist dat zijn dochter pas examens heeft gehad. ‘Rotto, *ey*? En jullie zijn aan het vieren? Jullie, dus ook Melissa? Geef haar eens door, wil je?’

‘Nou... Dat zal moeilijk gaan, meneer.’

Opnieuw beukt een voorhamer tegen het graniet van Roger Stones hart. ‘Hoezo?’

‘Wel, Melissa bevindt zich momenteel in het strandkamp hier een paar kilometer vandaan. Met een vriendje.’ Brenda knijpt haar ogen dicht en vervloekt zichzelf binnensmonds. *Too much information*, wellicht. Dit zal haar vriendin haar vast betaald zetten.

Rustig, denkt Stone bij zichzelf. Dit is niet zo erg. Integendeel. Dit is de normale gang van zaken. Een vriendje. Een strandeiland. Examens vieren. Niets aan de hand. Ze redt zich vast wel. En van een ontvoering is duidelijk helemaal geen sprake. ‘Oké Brenda. Hoe laat is het daar nu? Late avond? Gedraag jullie een beetje, oké? En zodra je Melissa terugziet, vraag haar om me onmiddellijk te bellen, goed? Haar gsm staat uit.’

Dat verwondert me niet, denkt Brenda. ‘*Will do*, mister Stone. *Toodaloo*.’

GROOT-BRITTANNIË, LONDEN

18 februari 2013

Toodaloo mijn harige ballen, denkt Stone nijdig, en hij gooit zijn smartphone op zijn bureau. Hij gaat zitten, wekt zijn lap-

top, leest de dreigmail nog eens aandachtig en klikt dan op de reply-knop.

RE: melissa in our posession

To: comando777@westnet.au

From: rstone@bbcintra.co.uk

You're fucking with the wrong bloke, you useless cunt. Ik geloof geen seconde dat je mijn dochter in handen hebt, maar dat zal me niet tegenhouden om je op te jagen als aangeschoten wild, just for the sport of it.

Roger Stone verzendt de e-mail zonder hem te herlezen en belt onmiddellijk daarna zijn archiefdienst. 'Mercury, ben jij het? Robbie, luister. Laat alles vallen en breng me binnen het halfuur alles wat je kan vinden over "Comando 777". Wat? Nee, ik weet ook niet wat dat voor iets is, maar drie cijfertjes ingeven in jullie zoekbestand, dat zal toch wel lukken, mag ik veronderstellen? Er is hoogstwaarschijnlijk een link met Australië. West-Australië. Perth en/of Rottnest Island. Wat? Eén t, twee t's, weet ik veel, zie ik eruit als een spellingchecker? Zoek het op. Breng me de informatie. Maar staar je niet blind op die mogelijke Australische link. Denk breed. Bewijs dat je de belastingponden van ons dichtslibbende koninkrijk waard bent.'

AUSTRALIË, PERTH

18 februari 2013

De hitte van de dag hangt nog in de hut. Het is er stikdonker. De lach van een gekko klinkt door de dikke lucht. Melissa laat zich leiden door de zachte, milde gebaren van haar vriend.

Voorzichtig, bijna teder drukt hij op haar schouders, tot ze een matras onder haar zitvlak voelt. Ze zitten naast elkaar op zijn bed, bil tegen bil. Zijn hand glijdt van haar schouder naar beneden en maakt handig het bovenstukje van haar bikini los. Ze laat hem begaan en geniet van zijn warme, satijnen handen op haar borsten.

‘Hoe heet jij eigenlijk?’ fluistert ze.

Terwijl hij de *lanyard* met haar gsm over haar hoofd laat glijden en voorzichtig naast het bed op de grond legt, zegt hij: ‘Teun.’

‘Toy?’

‘Teun. Teun Verwoere.’

‘Mag ik je Toy noemen?’

‘Alleen als ik met je mag spelen.’ Hij maakt aanstalten om haar broekje uit te trekken, maar ze legt haar hand op de zijne. ‘Nee. Dit doe ik alleen met jongens die alle drie de wijsheden van mijn opa kennen.’ Ze zoekt zijn mond. Ze laten zich kussend achterovervallen op het bed. Ze streelt zijn rug en klemt haar dijen om zijn gespierde heupen.

Teun geeft haar een speels likje op de lippen. ‘Wat zijn de twee andere wijsheden, schoonheid?’

‘Alles op zijn tijd. Toon eerst maar eens dat je de eerste wijsheid hebt begrepen.’

‘Wil je dat ik met mijn vleugels klapper?’

Ze lacht en strekt haar hoofd achteruit, naast de matras. Haar ogen zijn wijdopen gesperd, wat desoriënterend werkt in de totale duisternis. En juist op dat moment licht het scherm van haar smartphone op. ‘*Daddy*’, leest ze. Een flauw, groenig licht werpt lange schaduwen in de cabine. Melissa denkt eerst dat haar hart explodeert. Dan lijkt het of honderden stukjes verbrijzeld glas op haar huid worden afgevuurd. En vervolgens gilt ze als een speenvarken op weg naar de slachtbank.

In de hoek van de hut staart een man haar met een indringende blik aan. Een kerel met een scheefgezakt gezicht waar

een streepje kwijl aan bengelt. Hij zit onderuitgezakt in een rolstoel en plooit zijn half verlamde lippen in een verwrongen grijns.

AUSTRALIË, PERTH

28 januari 2013

Voetstappen op de trap. Ebenezer Buckthorne zet zich schrap tegen de pijn waarvan hij weet dat die zal komen. Zijn ademhaling versnelt. Hij is bang dat het die jonge kerel zal zijn. Die is het ergst. Bij elke adem kolken de stofdeeltjes door het lemmet van zonlicht dat door een kier in de kelder snijdt. Een been verschijnt. Nog een. Witte sportschoenen. Hij is het. Ebenezer spant elke spier in zijn lichaam op en beeldt zich in dat hij een stalen pantser om zich heen heeft gebouwd.

De jonge kerel zet een volle emmer met een dweil erin op de keldervloer. 'Vandaag gaan we Guantanamootje spelen,' zegt hij. '*Waterboarding*, noemen ze het. Je vraagt je af wie zo'n term bedenkt. *Waterboarding*. Het klinkt als een sport die je kan laten sponsoren door een merk van surfkledij. Hm, wat denk je?' Hij kijkt Ebenezer vragend aan. 'Jij bent de journalist, toch? Heb je dat nooit onderzocht? Heeft de CIA communicatiespecialisten in dienst om dat soort terminologie te bedenken? Hm?'

Ebenezer zwijgt. De ketting om zijn polsen rinkelt zacht.

De jonge kerel hurkt neer, vist de dweil uit de emmer en wringt hem uit. Het water gutst uit het loodzware textiel. 'Je bent weer van plan om niets te zeggen hé? Dat is onverstandig, meneer Buckthorne. Daar komt nodeloos lijden van, dat weet je inmiddels. En nodeloos lijden, daar hou ik niet van. Diep vanbinnen schuilt er een grote softie in me. Dus ik zal het toch eerst nog maar een keer netjes vragen. Ik wil een antwoord op vier vragen.' Een plons als de jongeman de dweil terug in de

emmer laat vallen. Hij telt af op zijn vingers. 'Eén: hoe ben jij de connectie tussen Swartwater en de Afrikaner Weerstandsbeweging op het spoor gekomen? Twee: wie is er naast jou nog meer van op de hoogte dat de AWB over een onderzeeër beschikt? Drie: in hoeverre weten Roger Stone en Wilma Brixton wat jij weet, en zijn ze van plan die informatie te publiceren en/of uit te zenden? En ten slotte: wie is Rosie Banks?'

Ebenezer Buckthorne slikt een bol taai speeksel weg en zegt met raspende stem: 'Zoals ik de vorige keer en de keer daarvoor al heb gemeld: ik zeg niks tenzij je Swartwater bij mij brengt, of mij bij Swartwater.'

Een zucht weerklinkt door de duistere kelder, gevolgd door het gulzige druipen van een oververzadigde dweil die met een natte klap over Ebenezers neus en mond wordt gegooid. Gorgelend probeert hij naar adem te happen terwijl de jonge kerel gulpjes water uit de emmer op de dweil giet. Zijn neus, mond en oren lopen vol. Alle sinussen en holtes in zijn hoofd tintelen en prikken. Zijn hart pompt als bezeten. Hoewel hij rationeel weet dat het niet waar is, jaagt zijn overlevingsinstinct paniekboodschappen door zijn brein. Hij is me aan het verzuipen! Hij verzuipt me, als een zak jonge hondjes in de sloot!

Hoewel de lucht in de kelder stinkt naar zweet en schimmel, ademt Ebenezer in en uit zo diep als hij kan, en hij geniet van elke teug. Urenlang heeft hij liggen spuwen en reutelen voordat elk restje water uit zijn longen was gehoest. Die smeerlap heeft dan nog vuil water gebruikt ook, denkt hij. Zwart water vol zeepresten, waar iemand boven een terras mee heeft gedweild. Of een barbecue schoongemaakt. Maar hij heeft gezwegen, al weet hij zelf minder en minder waarom.

Alweer voetstappen op de trap. Nu al? Ebenezer kucht. Zijn keel is rauw. Hij is er echt nog niet klaar voor. Niet nu al. Niet opnieuw. Hij spitst zijn oren als een impala op de nachtelijke savanne. Het zijn niet zomaar voetstappen. Er volgt ook tel-

kens een gebonk en een gekraak. En gesmoord gevloek van een verwrongen stem. Ebenezer trekt zijn kleverige oogleden van elkaar. Zijn bloeddorlopen ogen rollen in hun kassen. Geen schede van zonlicht meer in de kelder, enkel een vaag blauwig restschijnsel van de volle maan die neerkijkt op dit doodnormale huis in deze doodnormale voorstadswijk in Perth, West-Australië. En kunstlicht van boven. Twee witte sportschoenen. Maar ook een wiel op de trap. Twee wielen. De jonge kerel hijst zwetend een rolstoel naar beneden de kelder in. Trede per trede. Moeizaam. Tot ze de keldervloer bereiken. Een werveling van razende adrenaline trekt door Ebenezers lichaam. Hij herkent de man in de rolstoel onmiddellijk, ondanks het scheefgezakte, getekende gezicht. Dit is Andries Swartwater.

Swartwater heeft maar één arm meer. En hij heft hem moeizaam op om met kromme vingers naar een dikke spin te wijzen die aan een draad hangt in een hoek van de kelder. 'Als ik een spin zie,' klinkt het onvast en slurpend. 'Als ik een spin zie, dan trap ik ze niet dood.'

Ebenezer weet wat zal volgen. De spinnenmetafoor maakt deel uit van het vaste repertoire van Swartwater. Dat herinnert hij zich uit zijn onderzoek voor de documentaire indertijd. Hij had net dezelfde speech afgestoken tegen een van zijn slachtoffers in de Okavango. Was het Anna Lindqvist? Nee, dat kan niet...

'Nee, ik trap haar niet dood. Ik trek langzaam alle acht haar poten uit. Een voor een.' Swartwater laat een pauze vallen en zegt dan in het Afrikaans tegen de jongeman: *'Ons spreek nu. Ga jy bloempies pluk.'*

Zonder een woord te zeggen, loopt de kerel lenig de trap op. Swartwater kijkt hem na en wacht tot de voetstappen zijn uitgestorven. Hij schakelt weer over op verminkt Engels. *'Alright, I'm listening.'* Want je hebt geen poten meer over, jongen.'

Als een gebroken vat dat in één keer helemaal leegloopt, vertelt Ebenezer alles wat hij weet. Hoe hij de overlevende

safarireizigers uit de Okavango heeft gecontacteerd. Hoe hij op een zijspoor werd gezet door zijn hoofdredacteur, die eigenlijk zelf de documentaire had willen draaien. Hoe hij *cavalier seul* is gegaan toen uit documenten van Rosie Banks bleek dat Swartwater na zijn spectaculaire ontsnapping uit de Schotse gevangenis wellicht gevlucht was naar Australië. Dat het verhaal strandde op de botsende ego's van Roger Stone van de BBC en Wilma Brixton van *The Times*. Dat daar ook een amoreus kluwen van gebroken relaties aan vasthing. Dat ook de link met de Afrikaner Weerstandsbeweging duidelijk werd. Het besef dat zij over een duikboot beschikken, wat de onwaarschijnlijke ontsnapping verklaart. En de perfide alliantie die Swartwater aanging met de Australische haatprediker Ronnie Whyte om wraak te nemen op rabbi Lev Samovsky, die eerder zijn Afrikaanse plannen had gedwarsboomd. Alles, tot en met het verrassende contact met regiojournalist Simon Dracovic in Coober Pedy in de Australische Outback, en zijn eigen vertrek naar *Down Under*.

Swartwater heeft geen woord gezegd tijdens de klaterende biecht van Ebenezer. Na afloop knikt hij begrijpend. Hij reikt naar een bezemsteel die in de hoek staat, grijpt die vast en tikt drie keer hard tegen het plafond. Vrijwel onmiddellijk komt de jongeman naar beneden gerend.

‘Geef het bevel door,’ zegt Swartwater. ‘We gaan voor de dochter.’

Een brede glimlach verschijnt op het gezicht van de jonge kerel. Hij knijpt in de handvatten van de rolstoel en begint zijn baas de trap op te wurmen.

Ebenezer Buckthorne heeft zich nog nooit zo leeg gevoeld. Tranen en snot lopen over zijn gezicht. Hij wil dood. Maar het mag niet.

AUSTRALIË, PERTH

19 februari 2013

Mosman Park is een doorsnee voorstadswijk op de relatief smalle strook land tussen de zee en het estuarium van de Swan-rivier, ver genoeg van het stadscentrum van Perth om rustig te zijn, ver genoeg van Fremantle om saai te zijn. In lichte pastelkleuren geverfde, losstaande huizen staan in de schaduw van weelderige bomen en struiken, die het hele jaar in bloei lijken te staan. De geur van bloemen en rijp fruit wordt in Mosman Park elke vooravond gedempt door kruidige rookwolken van tientallen barbecues. De *barbie* is een Australisch instituut. Net als de *braai* in Zuid-Afrika, zodat de vele Afrikaner inwijkelingen uit Gauteng, Mpumalanga en Kwazulu-Natal zich thuisvoelen in Mosman Park. West-Australië lijkt wel de Karoo, maar dan blanker.

Andries Swartwater zit in de schaduw van een magnoliastruik in de tuin van de lichtblauwe villa op nummer 358, Golf Avenue. Hij houdt een spiesje in zijn klauw en trekt er zo goed en zo kwaad als hij kan met zijn tanden een brok af. Het vlees is taaier dan hij had verwacht, maar wel smaakvol. Beetje droog ook, maar kruidig. Hij zwaait naar Simon. Die idioot brengt hem nog een biertje. De anderen eten volop van het vlees, met grote kwakken zoete steaksaus erop uit plastic tubes die ze importeren uit Johannesburg. Ze lachen en praten, drinken pils uit blikjes en gooien af en toe een handvol droge kruiden op het vuur, wat een aromatische rookwolk door de wijk jaagt. Op een omgekeerd bierkrat staat een ouderwetse cd-speler, die onafgebroken Afrikanerhits spuit. Of *boere-treffers*, zoals op het schreeuwerige cd-doesje staat te lezen, naast foto's van pafferige witte boerinnen met een bos op de wangen en roodgebrande kerels met stierennekken en dikke snorren. Eén treffer vangt aan en alle conversaties stoppen. Een bijna sacrale stilte volgt. Een vent met een diepe, weinig wendbare stem

debiteert in het Afrikaans een paar bombastische regels tekst over een cruciale veldslag in de *Boer War*. De mannen rond de barbecue krijgen tranen in de ogen en klemmen hun tanden op elkaar. Ze leggen hun hand op hun hart, daar waar onder hun kaki hemden het triskelion is getatoeëerd. En dan barsten ze als één man los als het refrein begint. Luidkeels brallen ze mee: *'De la Rey, De la Rey, sal jy die boere kom lei!'* De jonge, engelachtige kerel met zijn blonde haren zingt het luidst. Hun Australische burens hebben geen flauw idee waar het liedje over gaat, maar ze kunnen het zo stilaan uit het hoofd meezingen. Swartwater zingt niet mee. Hij kauwt, geniet en voedt zich. En vraagt zich af of het vlees van de twee prooien boven aan zijn lijstje ook zo taai zou smaken. Een plan rijpt in zijn hoofd. Hij grinnikt. Ontsnapt in Afrika en nipt ontsnapt in Londen. Dat betekent niets. Niemand ontsnapt aan Swartwater.

GROOT-BRITTANNIË, LONDEN

18 februari 2013

Het is al na tien uur, maar Roger Stone zit nog altijd aan zijn bureau. Hij kauwt op een maagpastille en herleest voor de driehonderdste keer de twee bijkomende e-mails die het 'Comando 777' heeft gestuurd. Angst en twijfel zijn in zijn krop geslopen. Zou iemand echt zijn dochter hebben ontvoerd? Zijn duim glijdt nerveus over het aanraakscherm van zijn smartphone. In zijn adresboek scrolt hij naar de naam van zijn ex. Moet hij Margaret op de hoogte brengen? Zijn duim zweeft nog boven het scherm als het toestel begint te trillen. Inkomend gesprek. Brenda Milk.

'Brenda. Is Melissa bij je?'

Stone hoort meteen aan het kleine, snikkerige stemmetje van Brenda dat ze niet belt met goed nieuws. 'Meneer Stone...'

piept ze. 'Meneer Stone... Melissa is verdwenen. Ze... Ze is niet naar de hut gekomen vannacht. En... We dachten dat ze bij haar vriendje was blijven slapen, maar...'

'Welk vriendje?' blaft hij.

'Ik weet het niet.' Ze snikt. 'Ze kende hem nog maar pas. Een Zuid-Afrikaan. Zijn hut is helemaal leeg. Ze zijn weg, meneer Stone. Melissa is niet meer op het eiland.'

Een Zuid-Afrikaan, denkt Stone geërgerd. Gaat ze naar huis komen met een neger? Dan zwaait er wat. Maar dan lopen de regels van de e-mails weer door zijn hoofd. Geen politie. En niets op tv, of ze gaat eraan. Zou het toch echt zijn? Of is zijn dochter ervandoor met een vakantielief? Zo dom is Melissa toch niet?

'Meneer Stone? Wat moet ik toch doen?'

'Brenda, blijf waar je bent. Ik neem het eerste vliegtuig naar Perth, ik vind Melissa en ik geef haar en die Zuid-Afrikaan een flink pak voor de broek. Opgelost. Hou je telefoon in de gaten, *love*. Geen politie erbij halen. Bel me zodra je iets nieuws ziet of hoort. Maak je geen zorgen, ik betaal je roamingkosten wel. Tot over een paar dagen.' Zonder antwoord af te wachten verbreekt hij de verbinding. Hij legt de smartphone op zijn bureau, grijpt de hoorn van zijn vaste toestel en drukt de sneltoets in voor het thuisnummer van zijn persoonlijke secretaresse. Zoals gewoonlijk neemt ze al na één beltoon op. 'Cynthia.'

'Cynthia. Stone. Laat je breiwerk vallen en boek voor mij onmiddellijk een ticket naar Perth. Australië.'

Tegelijk ratelt de smartphone op het dure hout van het bureau. Een van zijn journalisten. Hij drukt de smartphone tegen zijn andere oor. De hoorn van het vaste toestel vliegt op de haak.

'Stone, ik denk dat ik uitgevogeld heb waar die 777 voor staat.'

'Nou?'

'Drie zevens worden gebruikt in een triskelion. Een swas-

tika-achtig symbool. De drie zevens zouden een tegengewicht vormen voor de drie zessen van de antichrist.'

'Symboolgezwets man. Wat probeer je me nu te vertellen? Dat de vrijmetselaars mij een kloot willen afdraaien?'

'Nee Stone.' De journalist aan de andere kant van de lijn slikt hoorbaar. 'Het triskelion wordt als symbool gebruikt door de Afrikaner Weerstandsbeweging.'

'Nee...' Stone laat zijn gsm uit zijn hand vallen. De awb. De haartjes op zijn nek komen rechtop. Een Zuid-Afrikaans vriendje... Het zal godallemachtig toch niet waar zijn dat Andries Swartwater iets met de verdwijning van zijn dochter te maken heeft?

AUSTRALIË, PERTH

18 februari 2013

Ebenezer Buckthorne zit weggekropen in een hoek van de kelder en duwt beide handpalmen tegen zijn oren. Hij knijpt zijn ogen stijf dicht. Het litteken boven zijn oog klopt en pulseert. De pijn vermengt zich met het ondraaglijke geschreeuw van het meisje.

Teun Verwoere verheft zijn stem om boven het geroep uit te komen. Stervormige bloedspatten beschilderen zijn blote bovenlijf. De zware lucht in de kelder is zo heet als in een oven. De geur van vers bloed voegt er iets zoeterigs aan toe. Vleesvliegen krioelen op het plafond.

'Opa-wijsheid nummer twee!' brult de blonde jongeman terwijl hij de enkel van het meisje stevig vasthoudt en met de figuurzaag door haar scheenbeen probeert te zagen. 'Laat nooit een herkenbare tatoeage zetten als je de dochter van een hoge piet bent!' De metalen tanden haperen in het bot en de pezen. Ze gilt en krijst. Haar naakte lichaam schokt en stuiptrekt op

de ruwe vloer, maar ze kan niet weg. Haar polsen zitten gevangen in gietijzeren klemmen die aan een dikke ketting in de muur zitten gemetseld.

Teun vloekt. Een streep helrood bloed striemt zijn engelachtige gezicht, als het masker van een schurk uit een superheldencomic. 'En opa-wijsheid nummer drie: ik ben jouw speelgoed niet!' Steunend stuwt hij de zaag verder door het onderbeen van Melissa Stone. Die houdt op met schreeuwen, gaat in shock en trilt als een drillboor.

'Eindelijk!' roept Verwoere. Hij springt rechtop en houdt de voet van het meisje als een trofee naast zijn hoofd. De bebloede zaag gooit hij in de richting van Ebenezer. 'Schoonmaken. En slijpen. Dit ding is waardeloos.' Hij draait zich om. Swartwater zit in een blauw-wit gestreepte pyjama in een schommelstoel en wipt langzaam op en neer. Teun geeft hem de afgehakte voet. Swartwater krabt met zijn verkrampde wijsvinger aan de tatoeage van het klavertje en zet dan de bloederige stomp tegen zijn gezicht. Hij slurpt en ademt diep in tegelijk. Hoestend spuwt hij een fontein uit van bloed, speeksel en snot.

'Goed werk, Verwoere,' mompelt Swartwater hees. Zijn scheefgetrokken lippen trekken achteruit in een scheve grijns. Het bloed kleeft en glimt op zijn tanden. 'Inpakken en opsturen. Spoed.' Hij werpt een blik op het inmiddels roerloze meisjeslichaam. 'Hak haar in stukken, fileer haar en maak haar klaar voor de *braai*. En nodig de jongens uit. Zeg dat we Bok van Blerk zijn kutlied zullen zingen. Op *repeat*. Dan komen die idioten zeker.'

Teun Verwoere strijkt met vlakke hand over zijn borst. Melissa's bloed schuimt op zijn huid. 'Dat doe ik, Leier.' Hij plukt een vlok van het triskelion onder zijn tepel. 'Ik hoop dat u nu trots op me bent? Dat ik de schande van mijn grote broer heb uitgewist?'

Swartwater blijft moeilijk te verstaan. 'Je doet het niet slecht,' slist hij tussen zijn bloedbevleete lippen. Hij geeft de schom-

melstoel een zetje met het been dat hem het best gehoorzaamt. 'Maar je weet toch dat ik dol was op Frederik?'

Teun kijkt hem verwilderd aan doorheen zijn masker van bloed.

'Tot de maden uit zijn lijf naar beneden begonnen te vallen, in mijn schaamhaar,' zegt Swartwater. 'Dat was misschien niet honderd procent hygiënisch.' Hij draait een oog omhoog onder een half neergezakt ooglid. De vleesvliegen trippelen nerveus door elkaar op het plafond, klaar om in het zoete bloed te duiken. 'En dit lijkt me ook niet de meest ideale plaats voor vleesverwerking, dus voortmaken is de boodschap.'

GROOT-BRITTANNIË, LONDEN

20 februari 2013

Het humeur van Roger Stone is onder het nulpunt gezakt. Hij heeft al twee dagen moeten wachten voor de eerste vlucht van Heathrow naar Australië vertrok, en nu is zijn vlucht afgelast door plotse en hevige sneeuwval. Gelukkig voor hem is zijn BBC-kantoor niet zo gek ver van Heathrow, zodat de taxi na rechtsomkeer maar een dikke twintig minuten door de grijze, smeltende pap moet ploeteren voor hij terug op kantoor is. Onderweg heeft hij Wilma Brixton gebeld, hoodredactrice van *The Times*, met wie hij de afgelopen maanden in een wedloop heeft gezeten om als eerste het verhaal van Andries Swartwater te kunnen brengen. Stone huivert. Hij had beter moeten weten. Hij had zijn dochter naar Amerika moeten sturen. Of naar India. Of China. Of Irak of Afghanistan desnoods; nog liever Al Qaeda dan Swartwater. Toen Wilma opnam, drukte hij haar op het hart absoluut niets over de zaak-Swartwater te publiceren, als ze dat überhaupt al van plan was. Het leven van zijn dochter is in acuut gevaar. Ze begreep het en zei hem dat het Swartwater-spoor sowieso was doodgelopen.

‘Is die Rosie nog met de zaak bezig?’ had Stone gevraagd.

‘Het zou me verwonderen. Ik heb gehoord dat ze nu in een Starbucks werkt in Notting Hill.’

Terwijl zijn kantoorwijk in zicht komt, hangt Stone aan de telefoon met Cynthia. ‘Niet annuleren. Houden die tickets. Ik ben bijna terug op kantoor. Het moment dat die witte smeersapperij ophoudt met uit de lucht te vallen, sta ik binnen twintig minuten terug aan de *gate*. En Cynthia, je moet nog iets voor me doen. Kan je Rosie *dinges* voor me lokaliseren? Dat grietje dat bij *The Times* werkte? Ze perst koffiebonen in een Starbucks in Notting Hill, zo hoor ik.’

‘Rosie Banks? Het ex-vriendinnetje van Ebenezer Buckthorne? Ik zorg ervoor dat je haar aan de lijn krijgt.’

Roger knijpt zijn telefoon dood en kijkt naar de dikke, smeltende vlokken die het zicht in avondlijk Londen beperken tot een meter of vijf. Zo moet het geweest zijn toen de smog nog elke avond over de stad hing, denkt hij. Toen koningin Victoria elke keer met een vies gezicht in haar zakdoek keek toen ze er weer een lading vochtig roet in had gesnoten. Hij mijmert nog als de taxi stopt voor het BBC-gebouw. Terwijl hij een biljet van vijftig pond over de schouder van de chauffeur laat glijden, sputtert zijn smartphone alweer.

‘Stone.’

‘Cynthia. Ik verbind je door met Rosie Banks.’

Een klik, twee seconden knisperend ethergeruis en een heldere vrouwenstem. ‘Hallo?’

‘Roger Stone, BBC.’ Hij beent door de smeltende sneeuw over de patio van het kantoorgebouw en houdt zijn portefeuille tegen de magneetlezer aan de ingang. Een biep, en de draaideur begint te wentelen. ‘Ben jij in Australië een “Comando 777” tegengekomen?’

‘U overvalt mij, meneer Stone.’

‘Dat is mijn handelsmerk.’

Rosie slikt hoorbaar. ‘Ik weet niet waarover u het hebt. U

weet heel goed dat alle sporen lijken dood te lopen in de Outback. Dus zoekt u nu zelf maar uit wat u wilt weten, meneer Stone. Dit is voor mij al lang geen journalistieke zoektocht meer.'

Een golf van mildheid trekt over zijn harde gezicht. '*Hold on.*' Hij telt de dertig seconden zonder ontvangst af in de lift naar de vierde verdieping en stapt de gang in. '*I'm back.* Voor mij ook niet, *love.* Geen journalistieke zoektocht, bedoel ik.' Hij houdt halt bij zijn kantoor. Een groot pakket blokkeert de deur.

'Wat bedoelt u?' vraagt Rosie.

'Dat ik persoonlijk... Momentje. Dit is nogal een moment om pr-cadeautjes voor mijn deur te droppen. *Hold on again, love.*'

Stone geeft een schop tegen de met stempels en zegels bevelde kartonnen doos. Ze is zwaarder dan hij had verwacht. En dan trekt zijn hoofdhuid samen en waaieren priemen over zijn hele lichaam, want hij ziet dat de doos uit Australië komt.

'Hallo? Hallo, meneer Stone?'

Maar hij luistert niet meer naar Rosie. Stone duwt de deur van zijn kantoor open en deponeert de doos op zijn bureau. Met kloppend hart snijdt hij met de scherpe kant van een schaar de plakband open. Vergeelde proppen van oude Australische kranten. Hij graait erin en voelt iets hards. Plastic, en daaronder iets stevigs, dat toch meegeeft. Hij trekt het plastic uit de doos. De krantenproppen vliegen in alle richtingen, zoals de door de wind opgejaagde sneeuwvlokken buiten. Zijn ogen puilen uit. Wat hij in zijn handen houdt, maakt hem in één klap misselijk. Roger Stone braakt zijn hemd vol.

Diezelfde avond rijdt Margaret Lannigan van het viaduct ten noorden van Camden Town. Er zijn geen andere auto's betrokken bij het ongeluk. De wagen komt vijf meter lager tegen een betonnen pijler terecht. Margaret is de enige inzittende en over-

leeft het niet. De verkeerspolitie staat voor een raadsel waarom de ex-vrouw van BBC-hoofdredacteur Roger Stone op dat punt van de weg is geraakt, nota bene nadat het was opgehouden met sneeuwen.

Diezelfde avond wordt het lichaam van Robbie Mercury gevonden aan de oever van de Thames, in Woolwich voorbij de waterkering. De BBC-journalist lijkt verzopen, maar later onderzoek zal uitwijzen dat hij al dood was voordat hij in het water terechtkwam.

Diezelfde avond ontploft in de City de auto van Wilma Brixton, hoofdredactrice van *The Times*. Wilma en een niet nader genoemde Pakistaanse jongeman zijn op slag dood. De historische pub Ye Olde Cheshire Cheese wordt zwaar beschadigd. Groot-Brittannië staat drie weken in rep en roer door wat wordt beschouwd als een bloedige vergelding door moslimextremisten, nadat *The Times* een spraakmakende en controversiële reeks artikels heeft geplaatst over wat ze met grote koppen '*home grown terrorism*' noemde.

Diezelfde avond wordt Rosie Banks, op de terugweg naar huis na haar avondshift in Starbucks, in een steegje getrokken, gewurgd en voor dood achtergelaten. Rosie overleeft de aanval. Anderhalf uur later wordt ze gevonden door twee dronken broers die na het sluitingsuur uit de pub zijn gezet en in het steegje hun blaas komen legen. Ze is niet misbruikt en het weinige geld dat ze op zak heeft, is niet gestolen. Maar door zuurstoftekort in haar hersenen belandt Rosie Banks in een coma, die zes lange maanden zal duren.

De ochtend nadien treft Cynthia Rose, directiesecretaresse van de BBC-nieuwsdienst, haar baas Roger Stone dood aan in zijn kantoor. Hij heeft zich met zijn stropdas opgehangen aan een

buis van de verwarmingsinstallatie. Zowel zijn computer als zijn smartphone blijken gehackt, zodat zijn recent dataverkeer onmogelijk kan worden nagegaan.

AUSTRALIË, PERTH

19 februari 2013

‘Niet slecht,’ zegt een van zijn makkers tegen Teun Verwoere. Hij kauwt op het stuk barbecuevlees, dat druipt van het vet. ‘Schaap?’

‘Eerder een mak lammetje,’ zegt Teun. Hij kijkt naar Swartwater, die in de schaduw met zijn tanden een stuk vlees van een spies trekt. ‘Maar een schaap... Ik denk dat je me op een idee brengt.’ Het lijkt of een donkere wolk over de groene irissen van Teun Verwoere trekt. De muziek uit de versleten geluidsinstallatie zwelt aan.

‘De la Rey, De la Rey, sal jy die boere kom lei?’

GROOT-BRITTANNIË, LONDEN

19 maart 2013

Cynthia Rose draait een blik sperzieboontjes open, giet het vocht eruit en kiepert de boontjes in een pan gesmolten boter en gehakte uitjes. Het geurt heerlijk. De flat van de voormalige secretaresse van Roger Stone is klein, maar kraakhelder, en door het keukenraam heeft ze een uitzicht op Westminster Abbey waar elk luxehotel jaloers op zou zijn. Maar Cynthia is vrijwel niet meer buiten geweest sinds wat er de voorbije weken is gebeurd. Terwijl ze de koelkast openmaakt, probeert ze niet naar de diepvriezer te kijken die ernaast staat. Die trekt

ze nooit meer open. Nooit! Dan nog liever blikvoer eten. Ze neemt een papieren pakje uit de koelkast en draait zich om naar het aanrecht. Dan schalt de deurbel door het appartement. Cynthia schrikt zodanig dat ze het pakje uit haar handen laat vallen. Het papier scheurt open en een rauw koteletje stuitert over de geboende keukenvloer. Het laat een vaag bloedspoor na. Opnieuw de deurbel. Langer deze keer. Met trillende handen haakt Cynthia de hoorn van de parlofoon. Ze zegt niets, luis-tert alleen maar.

‘Mevrouw Rose? Westminster Police Department. Kunt u openmaken, alstublieft?’

In haar binnenste wist Cynthia Rose dat dit moment zou komen. En plots kan het haar allemaal geen moer meer sche-
len. Zelfs de rode veeg op haar smetteloze vloertegels maakt niets meer uit. Ze drukt op de knop die de voordeur ontsluit, hangt de hoorn op de haak en gaat in foetushouding op de keu-
kenvloer liggen, haar gezicht op een paar centimeter van het koteletje.

Het moment waarop Constable Robert Muse van de poli-
tie van Westminster het ijskoude, krakende plastic opent van het grote pakket dat hij in de onderste lade van de diepvriezer vond, weet hij dat zijn dagen als doorsnee speurdertje voorbij zijn. Hij heeft niet alleen de diepgevroren voet van de dochter van Roger Stone in handen, maar aan zijn voeten, opgerold als een worm, ligt de vrouw die wellicht verantwoordelijk is voor de meest spraakmakende reeks misdaden die Londen hadden opgeschrikt sinds de seriemoorden van de beruchte ‘Bosjesman’ tussen 1991 en 2003. Dit is zijn ticket naar een dikke promotie en zijn foto in alle kranten. Zeker de *tabloids*. *My God*, wat zul-
len de *tabloids* hiervan smullen!

Daily Express, zaterdag 21 september 2013

‘SECRUELLA’ ONTOEREKENINGSVATBAAR!

Moordende secretaresse verbannen naar instelling op Schotse rots

Op de laatste dag van het geruchtmakende ‘Secruella’-proces, gisteren in het Londense hooggerechtshof, hebben de gerechtspsychiaters het gebouw heimelijk langs de achteruitgang verlaten. Dat was om hun eigen hachje te redden, want de verontwaardiging in de rechtszaal was groot toen de voorzitter Cynthia Rose ontoerekeningsvatbaar verklaarde. Maar er is een *silver lining* aan deze donkere wolk van gerechtelijke willekeur. Hoewel de moordende secretaresse niet verantwoordelijk wordt geacht voor de gruwelijke misdaden waarvan ze werd beschuldigd, zal ze toch achter slot en grendel verdwijnen.

Commotie in het hooggerechtshof, gisteren in Londen. De voorzitter hamerde als bezeten en dreigde de zaal te laten ontruimen na de uitspraak van het vonnis. Cynthia Rose (51), alias Secruella, werd ontoerekeningsvatbaar verklaard voor de gruwelen die ze heeft aangericht. De voormalige secretaresse van de betreurde BBC-hoofdredacteur Roger Stone zal zich niet moeten verantwoorden voor het beramen van de ontvoering van - en vermoedelijk moord op - Stones dochter Melissa in Australië, in februari jongstleden. Secruella dient al evenmin te boeten voor de reeks verdachte ongevallen en overlijdens in de marge van de zaak.

De monsterachtige mevrouw Rose wordt niet langer vervolgd voor de verdrinkingsdood van Robbie Mercury, journalist in dienst van Roger Stone, noch voor het onwaarschijnlijke ongeval van Margaret Lannigan, ex van Stone en moeder van Melissa. Hoewel de dood door verhänging van Roger Stone als zelfmoord werd geklasseerd en dat hoogstwaarschijnlijk ook was, kan zulks zeker niet gezegd worden van het overlijden van

zijn concurrente van *The Times*, hoofdredactrice Wilma Brixton. Zij kwam om in een bomaanslag op haar wagen, de zoveelste verwerpelijke daad van Secruella. En ook hiervoor hoeft de wrede vrouw zich niet langer te verantwoorden.

Dan is er nog het tragische geval van Rosie Banks, een voormalige journaliste van *The Times*. De onfortuinlijke juffrouw Banks werd door de duivelse Cynthia gewurgd en voor dood achtergelaten. Ze overleefde de aanval en ligt nu nog steeds in een coma in Primrose Hospital. Pikant detail: juffrouw Banks had een relatie met de eveneens in Australië verdwenen BBC-journalist Ebenezer Buckthorne. Wellicht nóg een misdaad op het bloedige palmares van de verschrikkelijke kantoorwerkster.

Is het ten slotte nog nodig dat we onze lezers herinneren aan de meest verwerpelijke misdaad die Secruella op haar geweten heeft? Toen de moedige Constable Robert Muse van de politie van Westminster de horrordiepvries opende in de flat van Cynthia Rose in Victoria Street, en hij de afgehakte voet van de achttienjarige Melissa Stone in handen hield, beschreef hij dat als 'de vreselijkste ervaring in mijn leven' in een gesprek met deze krant. Wij vroegen Constable Muse om een telefonische reactie op de uitspraak van het gerecht. '*I stand corrected,*' sprak de politieman, hoorbaar aangeslagen. 'Dit is het vreselijkste moment in mijn leven. Misdaden gebeuren. Mensen als ik zorgen ervoor dat ze worden opgehelderd. En de taak van het gerecht is de schuldigen die wij aanbrengen, te veroordelen tot een gepaste straf. Dat is niet gebeurd. En dat is wraakroepend.'

Maar er is een troost voor de getroffen en voor de gekrenkte eer van Constable Muse. Aangezien Secruella sinds haar arrestatie geen zinnig woord meer heeft uitgebracht, en het gerecht haar dus knettergek heeft verklaard, zal Cynthia Rose voor onbepaalde tijd worden opgesloten in het Miughalaigh Institute for The Criminally Insane, de instelling voor de westkust van Schotland waar beruchte geesteszieke misdadigers als Edmund 'The Castrator' Lancaster en Andries 'The Bushman'

Swartwater hun tanden hebben kapot geknarst achter de tralies. Dat beiden er uiteindelijk in zijn geslaagd te ontsnappen uit het Instituut, is een feit waar de redactie graag de lezers hun eigen conclusie uit laat trekken.

DEEL 6

HET TRIO

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO
30 januari 2014

Wolf knijpt zijn ogen stijf dicht. De lichtstrepen van de nachtelijke taxirit door Rio gloeien nog na op zijn netvlies. Hij leunt met twee handen op de koele wasbak. Het uur van de wolf, dan komen de schimmen uit de goten en rioleringen gekropen. De laatste twee uur voor zonsopgang klauwen de zombies over de boulevards tussen de *morros*: de gedrogeerde hoeren, de van angst trillende junks, de perverten op zoek naar ziek vertier en de transseksuelen vol littekens. Ze hebben hem allemaal aangestaard door de neergelaten autoruitjes en hij ontweek hun blik zoveel hij kon. Harde koplampen, flikkerende neons en geïmproviseerde lampions als kerstlichtjes in de verre favela's, hoog op de heuvels. En ten slotte de verlichte ingang van het Pura Vida Hostel. Niemand meer bij de receptie, maar Cruzeiro heeft hem netjes zijn spulletjes teruggegeven. In een verzegelde plastic zak met een label eraan. Waaronder zijn sleutels. En nu staat hij in het zink van de wasbak te knijpen, in zijn verduisterde kamer, bang van het licht. Zich schrap zettend tegen de ontlading. De irreële pleinvrees na zoveel dagen opsluiting. Hij ademt diep in en uit.

Genoeg.
Zet je schrap.

Nog één keer inademen en de lucht langzaam uitblazen tussen getuitede lippen. De hartslag van de keel terug in de borstkas voelen zakken. De greep op het metaal lossen en opnieuw bloed in de vingers krijgen.

Oké.

Klaar.

Wolf tast op de muur van het krappe badkamertje tot hij de lichtschakelaar vindt. Doorheen zijn gesloten oogleden ziet hij een rozige gloed, die verandert in een stroom van ouderwets gloeilamplicht als hij zijn ogen opent. Douchen. Hij stript zijn kleren af, gooit ze achteloos op de grond, trekt het gordijn opzij en stapt in de krappe douchecel. Nu pas beseft hij hoezeer hij stinkt. Hij geeft een draai aan de elektrische schakelaar voor het warm water naast de douchekop, met flinterdunne draadjes die naar het boilertje lopen. Pas gearriveerde Europese toeristen krijgen er steevast angststuipen van, zien visioenen van het verkoelde lijk van Claude François, maar Wolf heeft inmiddels genoeg elektrische douches genomen om te weten dat het Braziliaanse systeem betrouwbaarder is dan het eruitziet. Je moet gewoon een paar minuten geduld oefenen voor je het water laat lopen. Naakt, kurkdroog en stinkend staat hij te wachten. Tot zijn oog valt op een paar ongewone voorwerpen in de bovenhoek van de douchecabine.

Een beha en twee damesslipjes hangen te drogen aan de stang van het douchegordijn.

Bijna een volle minuut staart Wolf naar het subtiel textiel, tot hij uit zijn mijmering ontwaakt doordat het lichtje op het elektrische verwarmingselement op groen springt. In plaats van de waterkraan open te draaien, slaat hij een handdoek om zijn middel. Hij trekt het douchegordijn open en zet de anderhalve pas naar de schuifdeur van het badkamertje, die hij nooit heeft gesloten. Het peertje gooit een flauw, hoekig licht in de kamer zelf. Hij tast langs de muur naar de schakelaar en trommelt erop met zijn beverige vingers. Een buislamp aan het plafond

komt knetterend tot leven. Net als de twee jonge vrouwen in het tweepersoonsbed, die ruw worden gewekt uit hun diepe slaap, om dertien minuten over vijf op een hete januarinacht in Rio de Janeiro. In zijn bed!

Rosie wordt eerst wakker en gilt. Dat doet ook Anna schrikken, die door de in de nacht vergaarde korstjes op haar oogleden een halfnaakte vent tegen de muur ziet staan. En hij ziet er al even geschrokken uit als zij. Ze wrijft in haar ogen en merkt tot haar ontsteltenis dat het Wolf Goegebeur is.

Wolf denkt dat hij hallucineert. Is dit een droom? Het meisje met het korte haar gilt. Ze liggen samen onder hetzelfde laken. In zijn bed. Terwijl zijn ogen gewend worden aan het licht, ziet hij dat een van hen de blonde godin is. De celfluisteraarster.

Hij knippert verbouwereerd met zijn ogen. 'Ben... ben ik in de verkeerde kamer beland? *Desculpa!*' Hij verontschuldigt zich instinctief in het Portugees. De jonge vrouwen in het bed kijken hem niet-begrijpend aan en hij herhaalt zijn woorden in het Engels. Maar onmiddellijk daarna ziet hij zijn spullen in de hoek staan. 'Nee... Júllie zijn blijkbaar in de verkeerde kamer beland!' Hij giechelt nerveus en drukt de toppen van zijn duim en wijsvinger tegen zijn oogbollen. 'Sorry, ik ben in de war... Ik kom net uit de... Nou ja...' Hij knippert nog eens en priemt zijn wijsvinger in de richting van Anna. Er zitten slaaprimpels in haar gezicht en haar blonde haar piekt alle kanten op. 'Maar jou ken ik!'

Anna komt onder het laken vandaan, veegt snel de slapers uit haar ooghoeken en gaat op de rand van het bed zitten. Ze draagt een te vaak gewassen T-shirt dat twee maten te groot is.

'Momentje,' zegt ze. 'Wij kennen jou ook. Maar we schrikken ons hier de pleuris, dus laat ons even op adem komen.' Ze klopt met haar vlakke hand een paar keer op de matras naast zich. 'Ga zitten, Wolf.'

Anna knikt naar de andere helft van het bed. 'Dit is Rosie. Ik ben Anna.' Rosie zwaait een keer van onder het laken. Ze

draagt enkel een slipje en heeft geen zin om als eerste kennismaking met hun roommate meteen met haar blote borsten te gaan zwaaien.

‘En ik ben...’

Anna onderbreekt hem. ‘Jij bent Wolf Goegebeur uit België. Het hostel was volgeboekt toen wij arriveerden. De baas had je al meer dan een week niet gezien en heeft ons dan maar je kamer verhuurd tegen een kwart van de prijs.’

‘Ah bon?’ Maar hoe hebben jullie me dan gevonden?’

‘Wolf,’ zegt Rosie terwijl ze de lucht opsnuift. *‘No offense,* maar je stinkt als een vent die dagen en nachten in de cel heeft doorgebracht.’ Ze kijkt naar de handdoek rond zijn middel. ‘Als jij nou eens die geplande douche gaat afwerken, dan kunnen wij ondertussen wat kleren aantrekken en straks op een fatsoenlijker manier kennismaken, oké?’

‘Shit, waarom ook niet?’

Terwijl Wolf in de badkamer verdwijnt, proesten Anna en Rosie het uit. ‘Jij wordt niet eens wakker als er een vent de kamer binnenkomt? Mooi is dat!’ zegt Rosie.

‘En jij dan? Jij sliep toch ook de slaap der onschuldigen?’

‘Ik begrijp er niets van. Normaal ben ik niet zo’n vaste slaper. Het zal de jetlag zijn. Ik besef nauwelijks of het dag of nacht is en het duurde zeker een minuut voor ik wist waar ik was.’

‘Wel, het is nu wel duidelijk waar we ons bevinden,’ zegt Anna en ze wijst in de richting van de badkamer. ‘Wat moeten we met hem aanvangen?’

Als Wolf uit de douche komt, gloeit het ochtendlicht in de kamer. Het kwartier voor de zon opkomt is altijd zijn favoriete moment van de dag geweest in Rio. Als het even kan, dan zit hij op dit uur met zijn voeten in het zand op een rots aan het strand, met een piepklein, bloedheet koffietje in zijn vuist, toe te kijken hoe de nog onzichtbare zon de oceaan in brand steekt. Als je goeie ogen hebt, en een beetje geluk, zie je net op

dat moment de dolfinen migreren op hun ochtendlijke foera-geertocht. Heel ver, vlak tegen de gloeiende horizon, hooguit vijf minuten zichtbaar voordat de kromming van de zon te veel tegenlicht geeft, de eerste lage stralen over de promenade van Ipanema glijden en het leger fitnessverslaafden arriveert. Het zijn altijd de jonge zwarte koffieventertjes die de dolfinen het eerst hebben gezien.

Maar zelfs in dit kleine kamertje aan de voet van de *morro* is het eerste Atlantische licht betoverend. Rosie en Anna hebben het raam opengezet. Een mild warme bries doet de gordijntjes opbollen. De ochtendrush is nog niet op gang gekomen. De buitenlucht stinkt nog niet naar diesel, maar geurt naar nectar en stuifmeel van de bloemen op de klimplanten tegen de gevel, gekruid met een vleugje zilt en zeewier.

‘En nu doen we het zoals het hoort, dames,’ zegt Wolf. Hij loopt op Rosie af en schudt haar beleefd de hand. ‘Wolf Goegebeur. Aangenaam.’

Rosie glimlacht. Ze heeft haar korte haren gekamd, maar één lok steekt als een weerbarstige pluim de verkeerde kant op. Ze draagt een lichtpaars katoenen zomerjurkje zonder mouwen, tot net boven de knie. Ze zit met gekruiste benen op de bureaustoel naast de dozen met Wolfs spullen en wipt nerveus haar blote voet op en neer. ‘Rosie Banks. *Likewise*.’

Anna zit op het bed. Een wit topje steekt fraai af tegen de afgesneden jeansshorts rond haar billen. Haar gepiercete navel is nog net zichtbaar. Haar lange slanke benen heeft ze zijlings onder haar zitvlak gevouwen en ook zij knijpt op haar beurt in de stevige hand van Wolf.

‘Anna Lindqvist,’ zegt ze. ‘We zijn je nog wat uitleg verschuldigd, Wolf. En daarna gaan we samen ontbijten.’

Wolf knikt met een flauw glimlachje. ‘Los van het feit dat ik vannacht geen minuut heb geslapen, lijkt me dat een puik plan. Vertel eens, wat weten jullie over mij?’

‘Ah! De kartonnen dozen, man! Of dacht je dat we daar niet

benieuwd naar waren?’ Anna werpt een half schuldig hoofdknikje in de richting van Wolfs spullen. Ze geeft hem een speelse por tegen zijn schouder.

‘Ja... Ja, denk ik.’ Hij weet met zichzelf geen raad. ‘Maar, er is zoveel meer!’ Wolf nipt van de kop thee die Rosie heeft gezet met de instantzakjes en de beduimelde waterkoker in de kamer. Het gouden ochtendlicht twinkelt door het raam naar binnen. Prille zonnestralen strelen hun voeten en benen en verdwijnen gezwind als de zon te hoog klimt.

‘Dus jullie hebben Abraxo op me afgestuurd? Ik wil niet ondanikbaar klinken, maar waarom?’

Rosie en Anna kijken elkaar aan. Het is Anna die haar keel schraapt en zegt: ‘Wij niet, Wolf. Alle krediet ligt bij de man aan de balie beneden.’

‘Max? Die zal zich wel hebben afgevraagd waar ik al die tijd bleef. Het verwondert me wel dat Abraxo zich een banale zaak als de mijne aantrekt.’

Rosie ontkruist haar benen. Ze geneert zich voor de rode vlek boven haar knie en trekt haar jurk wat verder naar beneden. ‘Je bent interessanter dan je denkt, Wolf.’

Hij stokt even, bekijkt haar van top tot teen en antwoordt dan: ‘Jij vast ook wel, Rosie.’ Hij wacht op de blos op haar wangen en de verlegen glimlach en slaat dan toe. ‘Ik ken niet zoveel Britse vrouwen die naar Brazilië komen om daar een lichaam te identificeren.’

‘Elke vrouw met een gebroken hart zou hetzelfde doen, Wolf.’ Ze klemt haar tenen om de verbindingsbuis tussen de poten van haar stoel. ‘Ik denk dat ik voor Anna en mezelf mag spreken als ik zeg dat ik al evenmin had verwacht ooit een toch al te krappe hostelkamer te delen met een vent die net uit de gevangenis komt.’

Anna heeft er genoeg van. Ze springt van het bed en opent het raam nog wat verder. ‘En ik denk dat we eerst en vooral samen moeten gaan ontbijten, oké?’

Ze krijgt geen tegenwind. Een verre klok slaat zeven.
'Die lange vent aan de receptie kan er maar beter zijn,' voegt ze eraan toe.

Wolf knikt. 'Hij is hier meestal wel vanaf zeven uur,' zegt hij.

'Nu dus,' zegt Anna, en ze laat haar voeten in haar teenslip-pers glijden. 'Ik lust wel een kaasbroodje.'

In de laatste weken voor het carnaval zweert bijna elke inwoner van Rocinha onvoorwaardelijk trouw aan de lokale *bloco*, een van de vele plaatselijke carnavalsparades die in alle wijken van de stad worden gehouden in de schaduw van de grote centrale sambaparade, die jaarlijks in kleurrijke tv-beelden de wereld wordt rondgestuurd.

Naast de sambaschool aan de ingang van de tunnel, net onder de eerste lukraak gebouwde vierkante constructies van de favela, staat een grote groene hangar met een halfcilindervormig golfplaten dak, van de soort die vaak dienstdoet als machinewerkplaats in technische scholen. Het is de enige plaats in Rocinha waar de luitenantjes van het Comando Vermelho zonder drugs en wapens aan het werk zijn.

Midden in de nacht is de binnenkant van de hangar nog altijd hel verlicht. Geluiden van hamers op metaal, sissende laspistolen en stemmen die instructies heen en weer schreeuwen weergalmen tegen de *morro*. Geen inwoner die het ook maar zou overwegen te klagen over het nachtlawaai. Trouw aan de *bloco* vertaalt zich ook in slapeloze januarinachten.

Binnen speelt geen funk, maar broeierige samba, op een illegaal geperste cd die vierentwintig uur per dag draait in een eindeloze *loop*. Terwijl ze sleutelen aan de immense constructie die ze aan het bouwen zijn, bewegen de jongens en mannen ritmisch met hun heupen. Hun vrouwen, zussen en dochters zijn er niet bij. Die zitten thuis onder een peertje te naaien aan hun flamboyante kostuums, met veel strategisch bloot en weel-

derige pluimen. Morgenvroeg komen ze naar de sambaschool, hun paradedansjes oefenen voor tijdens de *banda*. Ook dat is toewijding aan de *bloco*, het carnaval van de armen.

De hostelluitbater staat in de stadsarchieven opgetekend als Jesus Pio Redentor, maar hij had al vroeg door dat hij zo'n heilige naam niet verdiende. 'Max' was kort en handig, zoals alle namen in de favela. Toen een decennium later bleek dat de zanger van de eerste Braziliaanse metalband die internationaal doorbrak Max Cavallera heette, raakte Jesus nog gehechter aan zijn geadopteerde naam. Ondertussen draagt hij nog elke dag een van de vijftien Sepultura t-shirts die in zijn kleerkast hangen. Hij neemt een hap uit zijn *pão de queijo* en spreekt Wolf met volle mond aan in het Portugees: 'Maak je geen zorgen, we hebben tijd zat. Het hostel zit een week vooruit volgeboekt, dus er zal niemand in- of uitchecken. En als er toch iemand komt opdagen, werkt het kamermeisje ze wel buiten. Ze is van Rocinha, hé Lobo? Daar wonen de goeie.' Hij lacht vettig.

Wolf, Anna en Rosie zitten samen met Max rond een klein ontbijttafeltje onder een parasol. Het cafeetje ligt pal op de grens tussen de stranden van Ipanema en Copacabana. Snelwandelaars, joggers en fietsers glijden in colonnes over de wandelboulevard. Op de vismarkt naast de rotsen wordt de ochtendvangst van kronkelende octopussen en klauwende krabben uitgestald.

Anna nipt van de sterke, maar veel te zoete koffie. 'Netjes was het niet, Max, ons de kamer van een andere klant onderverhuren.'

Max grijnst. De kaas kleeft aan zijn weinige overgebleven tanden. Hij kijkt Wolf schalks aan en zegt in het Portugees met een scheef hoofdknikje in Anna's richting: 'Hoor haar bezig, Lobo! Het was wel dit wijf dat driekwart van de kamerprijs afpingelde!'

‘Spreek Engels, Max. Dat is beleefder,’ zegt Wolf.

‘Hey, ik doe mijn best. Ik ben maar een autodidact, dat weet je.’ Max gooit een lange grijze lok haar over zijn schouder naar achteren. ‘Ik heb geen kamer vrij, dat weten jullie. Ik kan geen klanten met geld laten schieten, anders ga ik failliet. Maar!’ Hij steekt een knokige wijsvinger in de lucht, die glimt van het kaasvet. ‘Ik heb nog een plooi bed over, perfect voor jullie kamer. Ik zal het installeren. En jullie krijgen een extra nacht gratis. Oké? Lobo, je kent het bed. Je hebt er nog op geslapen, in het begin.’

‘Dat herinner ik me,’ zegt Wolf. Hij drinkt zijn koffie leeg en bestelt met een handgebaar vier verse kopjes. ‘Stukken comfortabeler dan zo’n celbrits in elk geval. Maar wie zegt dat ik het ben die op het opklapbed zal moeten slapen?’ Hij knipoogt in Rosies richting.

Rosies oren beginnen te gloeien en dan wordt ze defensief. ‘En wanneer ga jij eens uitleggen waarom je in de nor bent beland?’ Ze voelt hoe Anna onder tafel vermanend in haar bil knijpt. Ze negeert het signaal. ‘Wel?’

Een flauw glimlachje speelt om Wolfs droge lippen. Zijn doorwaakte nacht begint door te wegen. Hij neemt een ferme slok van zijn derde koffie. ‘Oké, ik eerst. En dan is het jullie beurt, akkoord?’

Terwijl Rio verder ontwaakt, vertelt Wolf het verhaal van een sociaal geëngageerde West-Vlaamse talenstudent die in zijn afstudeerjaar net genoeg geld wint met een dwaze tv-quiz om zijn droomproject in Brazilië op te starten. Hij bestelt een stevige bakfiets in Nederland, laat die verschepen naar Rio de Janeiro en bouwt hem om tot een mobiel schooltje voor kansarme kinderen in de favela. Hij fietst zwetend en puffend de *morro* op naar Rocinha en slaagt erin het vertrouwen van de kinderen te winnen. Er worden af en toe accessoires uit zijn bakfiets gestolen, maar alle verhoudingen in acht genomen verloopt zijn intrede als mobiele onderwijzer in Rocinha vlotter

dan verhoopt. Zijn Portugees evolueert van academisch naar straatniveau en na zes maanden kent hij alle scheldwoorden van de *locals*, al blijft zijn West-Vlaams accent hardnekkig doorsijpelen. Ze zien geen enkele reden om hem nog Wolf te noemen en dopen hem om tot 'Lobo'. Hij wordt een van hen. Ondertussen hoort Max Jesus Pio Redentor, een van de weinige ondernemers die uit de drugs- en geweldhel van Rocinha is kunnen ontsnappen, jonge Belgische toeristen in zijn hostel vertellen over het schoolproject van Lobo. Hij besluit Wolf een gratis kamer aan te bieden zolang hij blijft werken met de kinderen van de favela. Maar wat nog belangrijker is, is dat Wolf inmiddels ook het vertrouwen heeft gewonnen van het Comando Vermelho, de drugsmafia die grote delen van Rio, waaronder Rocinha, controleert. De meeste favela's staan niet eens op de officiële stadsplannen, hebben bijgevolg geen lokaal bestuur, een gat waar het Comando met succes in is gesprongen.

'Op een bepaald moment kreeg ik uitnodigingen voor hun *bailes funk*,' vertelt Wolf. Hij ziet de ogen van Rosie en Anna oplichten, maar lacht bitter.

Max wordt plots bloederstig. 'Dames, ga *nóóit* naar een *baile funk* in de favela. Het klinkt misschien geweldig en...' Hij tekent imaginaire aanhalingstekens in de lucht '... authentiek, maar het is levensgevaarlijk.'

'En het heeft niets te maken met funk zoals wij het kennen,' voegt Wolf eraan toe. Met vier vingers bestelt hij meer koffie. 'Braziliaanse funk is *booty music*. Schudden en trillen met de kont. Letterlijk. Met het rokje omhoog geschoven over de tanga. Het komt uit Miami, oorspronkelijk. Miami Bass. *So far, so good*, maar toen de funk in Brazilië explodeerde, werd het genre gekaapt door de drugsbendes. Nou... eigenlijk vooral door het Comando. Ze betaalden de funkartiesten om nummers op te nemen waarin hun praktijken worden vergoelijkt, en de gevallen en opgesloten commandoleden worden verheerlijkt. Massa's funk-cd's zijn op dergelijke clandestiene manier tot

stand gekomen. En doorgaans klinken ze nog verdomd goed ook.'

'*Proibidão*,' zegt Max, waarna hij zacht een ritmisch deuntje neuriet. 'Dat wil zeggen: heel erg verboden. De cd's zijn alleen op straat te koop. De liedjes kan je alleen horen op illegale radiozenders.'

'En op elke *baile funk* dus,' voegt Wolf eraan toe. 'Op die danszondagen loopt het vol gewapende dealers, die jonge kereltjes uit de favela proberen te rekruteren voor het Comando. Soms voert de politie een razzia uit en dan komt het gegarandeerd tot een vuurgevecht. Echt levensgevaarlijk, die funkparty's.'

Anna luistert gefascineerd. 'Ben je op een van die feesten gearresteerd?'

'Nee,' zegt Wolf en hij wijst landinwaarts. 'Dat is in de straat hierachter gebeurd, 's avonds laat. Twee vooraf getipte flikken hebben een kilo cocaïne uit mijn bakfiets geplukt.'

Rosie kijkt bedenkelijk. 'Jij klust zelf bij als loopjongen voor het Comando Vermelho?'

Een triest lachje trekt over Wolfs gezicht. 'Ik ben niet gek. Nee, het Comando heeft die drugs in mijn fiets geplant en heeft de politie gebeld. Om me te beschermen.'

'Pardon?' Rosie verslikt zich bijna in haar kaasbroodje. 'Om je te beschermen?!'

'Yep. Zo wisten ze zeker dat ik de eerstvolgende dagen, waarschijnlijk zelfs weken, niet meer naar Rocinha zou kunnen komen.'

'Het Comando wist dat de raid van BOPE zou komen,' verduidelijkt Max. 'De drugs waren goed om de politie weg te houden en goed voor de veiligheid van Lobo. Het eerste is niet gelukt, het tweede wel.'

'Met die nuance dat ze niet hadden voorzien dat ik van de Kooi naar immigratie zou worden gestuurd. En daar hebben jullie me gevonden,' zegt Wolf.

Max trommelt met zijn wortelvingers op de tafel. 'Jullie kennen de rest van het verhaal.'

Hij richt zich naar Wolf en spreekt weer Portugees. 'Dit bloedhete tweetal kwam bij me, ze vertelden me waar je zat en ik heb Abraxo op je afgestuurd. En als jij vannacht effectief dat opklapbed gebruikt, kom ik je eigenhandig tussen die twee lekkere stukken gooien, begrepen? *Faço questão!*'

Anna fronst. 'Wat zegt hij?'

Wolf bijt een moment lang op zijn onderlip. 'Dat meester Abraxo naar het Ilha das Cobras is gekomen. En dat ik nu wel vrij ben, maar dat ik de stad niet mag verlaten. En dat ik mijn bakfiets kwijt ben.' Hij zucht diep. 'Dus ik weet niet of ik hier eigenlijk nog wel wil blijven. Mijn project in Rio is afgelopen, vrees ik.'

Anna legt haar hand op die van Wolf. Die kijkt in haar blauwe ogen en zegt: 'Maar genoeg over mij. Jullie zijn aan de beurt. Wat doen jullie hier? En wat hebben jullie te maken met dat lijk in de haven?'

En zo krijgt Wolf Goegebeur op een terras aan het strand van Rio de Janeiro voor het eerst de naam Andries Swartwater te horen.

'Sterk,' zegt Max als de jonge vrouwen twintig minuten later hun verhaal hebben afgerond. Hij gooit een paar verkreukte bankbiljetten op de ontbijttafel en schuift zijn stoel achteruit. 'Ik denk dat jullie het best met zijn drieën een bezoekje brengen aan Abraxo. Liefst vandaag nog. Ik maak wel een afspraak voor jullie.'

Jacara klapt zijn lasbril omhoog en veegt met de rug van zijn hand het zweet van zijn voorhoofd en zijn blote bovenlijf. Zijn litteken licht paars op, als een kloppende ader. Hij blaast op de nagloeiende kop van het laspistool en zet een paar passen achteruit. Peinzend overschouwt hij het gevaarte.

'Twijfels, Jacara?' vraagt Frango naast hem.

‘Nou...’ Jacara pulkt aarzelend aan zijn kin. Zijn ogen dalen neer van de metershoge constructie en blijven rusten op het verwrongen origineel op ware grootte in de hoek. ‘Twijfels... Ja, ik twijfel. Ik denk nog steeds dat we hem erbovenop moeten monteren. Wat denk jij, Frango?’

Frango kijkt fluitend naar het ontwerp van Jacara. Die woudaap is een geboren monteur. Steek hem een laspistool in zijn poten en hij verricht wonderen. ‘Erbovenop, zeg je?’

Jacara loopt naar de scheefgetrapte hoop metaal in de hoek. De twee nachten in de gracht hebben een roestlaagje op de buizen gelegd. Nee, Wolfs bakfiets heeft betere tijden gekend. Vél betere tijden. Dat doet Jacara pijn, want iedere *bloccero* uit Rocinha die straatles heeft gekregen van Lobo, heeft er niets dan goede herinneringen aan. Hij kijkt een laatste keer op naar de praalwagen die ze aan het bouwen zijn, een vijf meter hoog model in aluminium, bamboe en papier maché van Wolfs mobiele schooltje, met een niet eens zo slecht gelijkende reuzenpop ernaast.

‘Jawel,’ knikt Jacara. ‘We gaan de originele bakfiets monteren op de wagen. Dit is erfgoed, Frango. Rocinha-erfgoed.’

Hij klapt zijn lasbril terug naar beneden terwijl buiten de eerste ochtendschemering in de lucht hangt.

‘Wow, fraaie helpster die de meester in huis heeft gehaald,’ fluistert Rosie in Anna’s oor. Met Wolf tussen hen in zitten ze met drie op een rij op een designsofa in het futuristische huis van Constantin Abraxo. Ze kijken naar de langbenige blonde schoonheid die hun een koel glas water komt aanbieden op een zilveren plateau.

‘Dit is mijn echtgenote Lewina. Ze komt uit Oekraïne.’ De stem van Abraxo klinkt opvallend luid en vast voor een man die tweeënnegentig regenseizoenen heeft zien komen en gaan. Hij kijkt het drietal niet aan, maar zit in zijn driewieler voor het immense, in een boog van honderdtachtig graden gekromde raam.

Anna rolt met haar ogen naar Rosie, die op haar beurt haar wenkbrauwen optrekt naar Wolf. Ze denken onwillekeurig aan Cameron Diaz, Milla Jovovich en Jessica Rabbit als Lewina hen een fluorescerende glimlach schenkt en op haar roze muiltjes met naaldhakken terug naar de keuken trippelt. Haar minirokje is zo strak dat het elk moment met een knal in twee zakdoekgrote lapjes textiel dreigt te scheuren.

‘Heb je een rijbewijs?’ vraagt Abraxo. Achter hem, door het panoramische raam, glijden de zonnestralen over de top van de *morro* waarop het huis zich bevindt. Als een theaterdoek dat opengaat, ontstaat een adembenemend uitzicht op de kleurrijke lappendeken van Rocinha, aan de overkant van de vallei.

‘Heb ik... Ja, ik heb een Belgisch rijbewijs. Dat moet in een van de dozen in het hostel zitten. Maar...’

Abraxo knikt en noteert iets in de blocnote die op zijn schoot ligt. ‘Mooi. Zoek het en steek het op zak. Dat is bijna zo goed als je paspoort. Een rijbewijs. Weet je wat je daarmee kan doen, Lobinho?’

‘Euh, rijden?’

‘Nee, vliegen.’

Ook Rosie raakt in gedachten verzonken. Terwijl ze op een taxi wachtten, had ze Max even apart genomen.

‘*No offense*, maar mag ik eens wat vragen, Max?’

‘Dat mag,’ grijnsde hij terwijl hij de beduimelde bankbiljetten die hij aan het tellen was terug in de lade van de kassa aan de balie legde.

Rosie schraapte haar keel. Ik klink als een eend, dacht ze. ‘Hoe komt het dat jij op zulke goede voet staat met zo’n topadvocaat? Je verhaal van vanmorgen heeft me niet echt overtuigd.’

Max duwde de geldlade dicht en bleef met zijn lange lijf tegen de balie leunen. ‘*Pooooooooorra!* Jij wil alles weten, *Ingles!*’ Hij leunde met beide handpalmen naast de kassa en kwam langzaam rechtop. ‘Ik heb Abraxo overvallen, dertig jaar geleden.’

‘Vliegen?’

Abraxo vormt vleugels met zijn knokige handen vol levervlekken. ‘Vliegen, Lobo. Voor een binnenlandse vlucht in Brazilië heb je geen paspoort nodig. Een geldig rijbewijs volstaat, op voorwaarde dat twee getuigen die wel een paspoort hebben, met je meereizen en bevestigen dat jij het bent.’

Wolf zucht. Hij had meer verwacht van deze zogezegde toppleiter. ‘Meester, ik mag Rio niet eens verlaten. Denkt u nu echt dat mijn naam op een passagierslijst van zelfs een binnenlandse vlucht niemand zal opvallen?’

Abraxo krijgt weer die schalkse, welhaast jonge blik in zijn ogen. ‘Overschat het politie- en immigratie-apparaat van dit land niet. Geïntegreerde databanken? Vergeet het. Mijn ouwe kop eraf als jouw naam op dit moment ook maar ergens op een rode lijst prijkt in de luchthaven.’

Wolf ademt diep in en uit. ‘Meester, wanneer stel je dan voor dat ik die vlucht neem? En waar naartoe?’

Abraxo krijgt iets enthousiasts over zich, als een kind dat zopas een geweldig idee heeft gekregen voor eersteklas kattenkwaad. ‘Wat begint er binnen minder dan een maand, Lobinho?’

Wolf hoort flarden ritmische samba over de vallei de woning binnenflakkeren. Hij wijst vragend in de richting van het raam.

‘Inderdaad,’ knikt de grijsaard zo hard als zijn verkalkte nekwervels het toelaten. ‘Het carnaval!’

‘Overvallen?’

Max moest lachen met Rosies bijna verontwaardigde reactie.

‘Ben je nu al vergeten dat ik een ex-boefje ben uit Rocinha, Rosie? Terwijl wij onze afgetrapte plastic teenslippers probeerden te herstellen met gevonden spijkers en elastiek omdat onze gedroogde moeders zich niet eens een nieuw paar van

een halve dollar konden permitteren, lachte aan de overkant de witte ufo van Niemeyer ons dag en nacht uit. Op heel heldere nachten keken wij door wc-rolletjes en zagen we achter het grote raam mensen heen en weer lopen. Rijke, stinkend rijke mensen. Toen besloten we de vallei over te steken.'

'Om hen te gaan overvallen?'

Max knikte somber. 'En toen richtte mijn maat zijn pistool tegen het hoofd van die vrouw.'

'Rio is tijdens het carnaval zo lek als een zeef, kinderen. Zeker na de eerste twee dagen, als alles zo'n beetje uit de hand begint te lopen.'

Wolf wrijft over zijn gezicht. Die ouwe heeft gelijk. 'Dus u denkt dat ik dan naar de luchthaven kan? Om daar het vliegtuig te nemen? Waarheen dan?'

'Naar Manaus, Lobinho. Pal in het hart van het Amazonegebied.' Abraxo steekt zijn vulpen in de lucht. 'Pas op, Manaus is een grote, vrij goed georganiseerde stad. Maar alles wat er ten westen van ligt, is wetteloos.'

Wolf begint peinzend aan een van zijn dreadlocks te pulken. 'Dus met Manaus als uitvalsbasis...'

'... raak je uiteindelijk probleemloos het land uit, diep in de Amazone. Als een sluw, sluw wolfje.'

'Het land uit, naar...?'

Abraxo rinkelt met de fietsbel op het linkerhandvat van zijn rolstoel. 'Naar Peru.'

Rosie merkte dat Max nog altijd gêne en schuld voelde toen hij terugdacht aan de overval op het huis van Abraxo, dertig jaar geleden. 'Mijn maat Sopa zette zijn pistool tegen haar slaap. Het was alsof een vlies van voor mijn ogen trok. Ik had nog nooit zo glashelder kunnen zien. Wij, pubers in lompen, waren mensen aan het terroriseren in hun prachtige huis. Het leek irreal, maar ik zag het haarscherp, juffrouw. En toen gaf ik

een schop tegen de hand van Sopa, zo hard als ik kon. Een schot ging af. De kogel boorde zich in de muur. Abraxo's vrouw was ongedeerd. Mijn vrienden vluchtten onmiddellijk weg. Ik niet. Ik begon te beven en viel flauw. Toen ik wakker werd, lag ik in hun bed. Zijn vrouw depte een koud washandje tegen mijn hoofd. Ze heeft nog twintig jaar geleefd. Toen stierf ze. Kanker. En Abraxo vond Lewina op een website. Maar hij is al die jaren nooit vergeten dat ik het leven heb gered van zijn eerste vrouw. Ik, Jesus, een boefje uit de favela dat eigenlijk was gekomen om hen te beroven.'

Rosie ontsnapt uit haar gedachten als ze de koele druppels condensatiewater langs de rand van haar glas op haar knie voelt druppelen.

'Peru en Brazilië zijn niet bepaald beste maatjes,' draaft Abraxo door, 'maar geen van beide landen heeft de middelen om de immense grens in het Amazonewoud te bewaken. Eenmaal in Peru zijn je problemen met de Braziliaanse grenspolitie achter de rug, Lobo. Dan hoeft je enkel nog naar de Belgische ambassade in Lima te gaan en je staat al met één voet in Brussel.'

'Hola, een klein momentje beste meester,' haakt Rosie in. 'Dat is een heel mooi plan dat u daar hebt. Maar waarom zouden Anna en ik in godsnaam naar Manaus reizen? Kan je geen twee Brazilianen met Wolf laten meevliegen?'

Ze kijkt Wolf aan. 'Sorry Wolf, je lijkt een geschikte kerel, maar wij zijn hier voor totaal andere zaken.' Ze richt zich weer tot Abraxo. 'En er was ons gezegd dat u ons daarbij van nut kon zijn. Maar ik hoor niets van dat alles.'

De meester kucht en kijkt haar hoofdschuddend aan. 'Jufvrouw Banks, wat een totaal gebrek aan respect vertoont u. Nu, ik begrijp het wel, u kent mij niet. Die goeie ouwe Max heeft mij verteld waarom jullie hier zijn. Een lijk. Oude herinneringen. Jullie hebben al heel wat meegemaakt. Maar u zou toch

beter moeten weten dan uw oordeel zo snel klaar te hebben. Beseffen jullie op welk gevaarlijk terrein jullie zich begeven door naar hier te komen en lastige vragen te stellen?’

Rosie wordt vuurrood.

‘Inderdaad, juffrouw Banks, schaamte is op zijn plaats. Ik stuur u wel degelijk naar Manaus met een reden. Meer kan ik er nu nog niet over zeggen. Bereid u rustig voor op het carnaval. Ik zie u graag terug over drie weken.’

‘Wat?’ Rosie veert recht. ‘Waarom nu niet? U weet duidelijk meer. Waarom verdoet u onze tijd? We kunnen toch op zoek gaan naar Ebenezer? Die luitenant het vuur aan de schenen leggen? Ik wil de hele stad uitkammen als het moet.’

‘Rustig. Ga zitten.’ Verbouwereerd laat Rosie zich terug in de fauteuil zakken. Ze voelt zich net een klein schoolmeisje. Deze man lijkt door haar heen te kijken en haar volledig te doorgronden, ook al heeft ze hem nooit eerder gezien.

Anna heeft het hele gesprek in stilte gevolgd. Ze voelt zich niet op haar gemak, als was ze op audiëntie bij de koning zelf. Nu haakt ze ook in. ‘Het is waar wat Rosie zegt, meester. U kunt toch niet verwachten dat we drie weken carnavalskostuums gaan kiezen.’

Abraxo zucht. ‘Ha, de rusteloosheid van de jeugd. De waarheid is een geduchte tegenstander die veel geduld vergt, kinderen.’ Hij kijkt op zijn zakhorloge. ‘De tijd zal raad brengen. Goede raad. Doe wat jullie nuttig achten, maar wees voorzichtig. Over drie weken verwacht ik jullie hier terug. Dan zal ik jullie een plan voorleggen. Nu is het beter om niet meer te weten dan nodig.’

‘We kunnen de meester vertrouwen,’ zegt Wolf tegen Anna en Rosie. ‘Geloof me, echt. Als hij zegt dat hij over drie weken een plan zal hebben, dan is dat ook zo.’

In Ipanema strijkt Everton zijn snor glad, plaatst zijn handen wijd uiteen op de bamboe toog en glimlacht breed als Wolf de

deur van zijn bar openduwte. De aan een touwtje opgehangen halve kokosnoten aan de ingang klepperen vrolijk.

'Lobo! Tudo bem, amigo?' Je hebt me ongerust gemaakt, beste vriend!

Wolf glimlacht terug. Hij steekt een vuist naar voren. Zijn knokkels raken die van Everton. *'Tudo bem. Min of meer toch.'*

'En wat voor elegant gezelschap heb je meegebracht? Welkom dames!'

Rosie en Anna stappen over de drempel en knikken vriendelijk naar de gebronsde kerel achter de toog van cocktailbar Ipanema. Bijna simultaan kijken ze naar hun voeten. Honderden lege pindaschaaltjes knisperen onder de zolen van hun slippers.

Wolf legt een hand op Rosies schouder. 'Rosie Banks. Journaliste uit Engeland. En Anna Lind... Wat was het?'

'Lindqvist,' vult Anna aan. 'Uit Zweden.'

Wolf knijpt in Anna's pols. 'Kortom, Everton, dit zijn de twee jonkvrouwen die mijn kamer hebben gekraakt zodra ik mijn hielen had gelicht.'

Everton lacht klaterend. Hij maakt een zwaaigebaar naar zijn lege zaak, draait vier glazen om en zegt: 'Ga zitten. Het eerste rondje *caipirinhas* is op mijn kosten.'

Drie minuten later zet Everton vier drankjes met geelgroen vocht op het kleine ronde tafeltje. Onmiddellijk beginnen condensatiedruppels te parelen op de buitenkant van de glazen. De barman schuift een krukje bij en gaat ook zitten. 'Op jullie gezondheid en vooral op de jouwe, Lobo. We dachten je nooit meer terug te zien, maat. Zeker nadat je fiets helemaal verwrongen was teruggevonden in de gracht. *Porra*, man, we vreesden eerst dat je eronder lag!'

Wolf glimlacht triest. 'In een gracht? Dus daar is mijn fiets aan zijn einde gekomen. Ik hoop dat iemand nog wat krijgt voor het oud ijzer.'

De glazen klinken. Buiten zakt de zon naar de horizon. De

eerste vleermuizen zwermen uit de kloven en spleten op de heuvelflanken en scheren over de boulevards. 'Ach,' zegt Wolf. 'Ik veronderstel dat ik blij mag zijn dat ik zelf niet verwrongener ben geëindigd dan mijn fiets.' Hij richt zich in het Engels tot Anna en Rosie. 'Hij zegt dat ze het wrak van mijn fiets hebben gevonden.'

De vrouwen kijken hun ogen uit naar de hangmatten aan het plafond en de strandfoto's aan de muren en nippen gulzig van hun cocktail. De combinatie van zoete *cachaça* en zure limoen maakt hen licht in het hoofd. Rosie grijpt met haar mond naar het rietje in het glas, maar na vijf vergeefse pogingen moet ze het opgeven. Ze gromt, haalt het rietje uit het glas en neemt een gulzige slok. Anna kijkt haar bezorgd aan. 'Lukt het wel?'

'Dit is een van die kleine dingen die me er steeds weer aan herinneren dat ik nog niet de oude ben,' zegt Rosie. Ze kijkt tersluiks naar Wolf en Everton, die druk in gesprek zijn. 'Gelukkig hebben ze niets gezien.' Ze richt zich fluisterend tot Anna. 'Zeg alsjeblieft niets over de aanslag en mijn coma tegen Wolf. We kennen hem nog niet zo goed en we hoeven hem niet nodeloos ongerust te maken.'

'Zou hij ons niet beu worden na een paar dagen en ons uit zijn kamer gooien?' vraagt Anna.

'We gaan met hem mee naar Manaus om zijn lijf te redden, dus hij moet ons wel tolereren. Meer nog, ik vind dat hij wel iets terug mag doen. Wellicht kent hij hier veel mensen. Dat kan nog nuttig zijn.'

'Je ziet het wel heel zakelijk, Rosie.'

'Neen, ik ben gewoon realistisch. En ik vertrouw die Abraxo niet voor honderd procent. Met zijn "kom over drie weken terug" en "er is wel degelijk een reden dat jullie naar Manaus gaan". Als dit weer zo'n halfslachtige belofte is, kan hij het vergeten, oude wijze meester of niet.'

'Ik bewonder zijn levenskracht,' zegt Anna. 'Stel je voor, 92

jaar en nog altijd boefjes uit de favela op het rechte pad proberen te krijgen. Je moet het maar doen.'

'Hij kwam toch wat over als een soort *godfather*,' zegt Rosie. 'Een alwetende die ons leven in handen wil nemen en ons zegt wat we moeten doen.'

'Daar heb ik ook problemen mee,' zegt Anna. 'Maar hij heeft wel gelijk. We zijn op onbekend terrein en het is levensgevaarlijk om op het pad van Swartwater te komen. Dit kunnen we niet alleen aan.'

'En aan de autoriteiten hebben we hier nog minder dan in Groot-Brittannië, zoals ik al dacht. Abraxo zei het toch zelf?'

'Ik hoop dat hij ons niet louter gebruikt om Wolf het land uit te krijgen. Hebben we een andere keuze dan Abraxo te vertrouwen?'

'Ik zou er voorlopig van uitgaan dat hij bekwaam is en afwachten met welke informatie hij nog boven water komt,' zegt Rosie. 'Maar ondertussen ga ik niet stilzitten, hoor. Daar heeft hij me goed ingeschat, die ouwe. Al moet ik elke voordeur van Rio platlopen, als iemand hier Ebenezer heeft gezien, dan zal ik het weten.'

Anna zucht. 'Het carnaval is nog een maand. Tegen die tijd moeten we toch al een beter zicht hebben op de situatie. Stel dat we iets vinden, dan kunnen we alsnog de politie inschakelen. Maar je hebt gelijk, Abraxo straalt iets uit. En denk eens hoeveel contacten hij moet hebben in deze stad? Iedereen lijkt hem te kennen. Mijn intuïtie zegt dat dit juist is. Veel andere hulplijnen hebben we voorlopig niet.' Ze kijkt Rosie recht in de ogen. 'Laten we eerst nog eens drinken. Je hebt het verdiend. En ik ook.' Ze voegt de daad bij het woord en neemt een grote slok van het frisse drankje.

Everton kan Wolf niet blijven gezelschap houden. Drie rondjes *caipirinha* later is de cocktailbar volgelopen met een kleurrijk, informeel publiek. De opzwepende muziek uit de luidsprekers

klinkt een streepje luider om boven het lawaai van de stemmen uit te komen. Het Europese drietal is dicht bij elkaar gekropen rond het tafeltje. Hun hoofden raken elkaar bijna.

‘Dat is dan afgesproken?’ Rosie kijkt de andere twee aan met een blik die een duidelijk antwoord vereist.

Wolf knikt. ‘Het lijkt me fair.’

‘Mij ook,’ zegt Anna.

Rosie nipt tevreden van haar glas. ‘Dan recapituleer ik even.’ Ze schraapt haar keel en merkt dat de andere twee haar geamuseerd aankijken. ‘Wat? Ik heb twee jaar lang de redactievergaderingen buitenland van *The Times* genotuleerd. Als je op het einde het besprokene niet kunt recapituleren in drie heldere zinnen, is de vergadering vruchteloos geweest, zo heeft de ervaring me geleerd.’

Anna wrijft over haar kin. ‘Hey, daar durf ik helemaal niets tegen in te brengen. Recapituleren maar, meid!’

‘Akkoord,’ zegt Wolf. ‘Maar als je meer dan drie zinnen gebruikt, trakteer je nog een rondje.’

Rosie rolt met haar ogen als een meisje dat door een vervelende puberjongen wordt geplaagd op de speelplaats van de school. ‘Zoals je wil, Lobo. Zin nummer één. Wij gaan vanaf morgen samen met jou carnavalskostuums laten maken om binnen een maand gekostumeerd deel te nemen aan de parades, zodat we in het toppunt van het feestgewoel ongemerkt Rio kunnen ontvluchten en een vliegtuig kunnen nemen naar Manaus, in het Amazonegebied.’

Wolf knikt goedkeurend. ‘Nogal veel bijzinnen, maar verder wel correct.’

Ze geeft hem een stomp tegen zijn bovenarm. ‘Zin twee. We maken van de maand die ons nog rest tevens gebruik om, met de hulp van meester Abraxo en zijn Barbiepop, te gaan uitzoeken hoe de vork in de steel zit met de zaak rond mijn verdwenen Ebenezer, het aangespoelde lijk van die Australische journalist en het verband dat dit alles onvermijdelijk lijkt te hebben met Andries Swartwater.’

Alweer knikt Wolf.

‘Zin drie,’ besluit Rosie. ‘Zolang we alle problemen uit zin één en twee niet samen hebben opgelost, blijven we hokken op dat godverdomde kamertje in dat godverdomde hostel.’ En nu grijnst ook zij.

‘*Hear hear!*’ roept Wolf. ‘Drie volmaakte, welbespraakte volzinnen! Het volgende rondje is voor mij, Banks!’ Hij kiepert het lauw geworden bodempje van zijn *caipirinha* in zijn keelgat en loopt naar de bar.

Hun zesde *caipirinha* is halfleeg als Anna zegt: ‘Moeten we ons pact niet bezegelen met een gebaar?’ Haar helblauwe ogen fonkelen. De avond vordert en de zaak zit inmiddels overvol. De muziek wordt steeds opzwepender. Halfnaakte negerinnen staan ritmisch met hun kont te zwaaïen op luttele centimeters van hun tafeltje.

Wolf grijpt de handen van zijn kamergenotes vast, plaatst ze tussen de glazen midden op het tafeltje en legt zijn eigen handen erbovenop.

Anna schudt haar hoofd. ‘Dit is de beste bezegeling die je kunt bedenken? Een torentje van handen? En dan durven ze beweren dat wij Scandinaviërs de koele kikkers van Europa zijn.’ Zonder haar handen te bewegen buigt ze over het tafeltje naar Wolf, drukt haar lippen op de zijne en laat haar tong in zijn mond glijden.’

Rosie is nauwelijks gekomen van wat ze heeft gezien, als Anna zich ook naar haar toe buigt. ‘Rosie. Op het pact.’ Voor de eerste keer in haar leven proeft Rosie de zoete, warme smaak van de lippen van een vrouw.

Het kan verkeren in het leven, denkt Wolf. Gisteren nog in de cel, vandaag dit. Hij buigt zijn hals en tongzoent Rosie, die alleen maar kan denken: ‘Ik heb “mijn Ebenezer” gezegd. Hij moet hier nog ergens zijn. Mijn Ebenezer.’

‘Mijn hoofd draait,’ zegt Rosie. Ze schopt haar slippers uit, drukt haar handpalmen op haar gezicht en laat zich achterwaarts neerploffen op het tweepersoonsbed.

‘Zie je dat?’ lacht Anna naar Wolf terwijl ze haar jeansshort losknoopt. ‘Britse meiden kunnen niet drinken. Dat is een natuurwet, net als de zwaartekracht. Nou ja, ik spring nog snel eens in de douche. Lukt het?’

Wolf probeert het vouwbed open te klappen dat Max heeft klaargezet in hun kamer, maar hij vindt het mechanisme niet. ‘Nog niet. Ik denk dat hier een kinderslot op zit. Ik vind het wel. Neem je douche maar. Ik denk dat mijn douchegel er nog staat. Gebruik hem gerust als je wil.’

Een lachje glijdt over Anna’s gezicht. Mannen! Alsof een vrouw zijn goedkope douchegel zou willen gebruiken. Ze maakt haar beha los, trekt haar slipje uit, slaat een badhanddoek om zich heen en verdwijnt achter de deur van de badkamer.

Wolf kan het niet laten om met één oog naar een glimp van Anna’s blote rug en kont te gluren. Thuis in De Haan zijn er gasten die beweren dat de reputatie van Scandinavische vrouwen overdreven is, denkt hij. Ze weten niet wat ze zeggen. Hij knippert de slaap uit zijn ogen en probeert zich te concentreren op de ijzerwinkel van het klapbed. Niet gemakkelijk met zoveel *caipirinhas* in zijn lijf. Is dit een slotje? Moet hij dit ijzeren haakje opzij trekken? Het zit muurvast.

‘Ai! Godverdomme!!’

Rosie schrikt op uit haar halfslaap. Uit de badkamer hoort ze het geruis van water tegen het douchegordijn. Aan het voeteneind van het bed staat Wolf met een verwrongen gezicht op en neer te springen, zijn ene hand in zijn andere geklemd.

‘Wolf? Wat scheelt er?’

‘Dit klotebed!’ Hij geeft een trap tegen het koppige ijzer. ‘Ik krijg het niet opengeklapt en nu heb ik me er nog aan gesneden ook!’

Rosie gaat rechtop zitten, vouwt haar benen onder zich op

de matras en haalt een hand door haar verwarde haren. Ze merkt nu pas dat ze haar verkreukelde jurkje niet eens heeft uitgetrokken toen ze op bed belandde. 'Kom hier, arme jongen. Laat zien.' Hij gaat naast haar op het bed zitten. Ze neemt zijn hand in de hare. Een snijwondje in zijn duim, met nauwelijks een pareltje bloed.

'Wat?' Wolf kijkt naar haar gezicht. Hij ziet een uitdrukking die het midden houdt tussen geamuseerd en flirterig. 'Dit doet pijn hoor.'

'Is het waar?' vraagt ze plagerig. 'Zal ik er een kusje op geven?' Zonder antwoord af te wachten, brengt ze zijn hand naar haar lippen. Ze steekt zijn duim in haar mond en zuigt erop terwijl ze haar ogen strak gefixeerd houdt op de zijne. De geaccumuleerde vermoeidheid glijdt uit zijn botten. Het piekerige zwarte slaaphaar en de *tomboy*-achtige charme van het Engelse meisje doen iets in hem ontbranden. Hij trekt voorzichtig zijn duim uit haar mond en buigt zich naar haar toe. Hun lippen vinden elkaar. Tegelijk laten ze zich neerdalen op de matras. Hun kussen worden heviger. Hun neusgaten gaan wijder openstaan, op zoek naar zuurstof. Terwijl haar tong in zijn mond woelt, glijdt zijn hand over haar billen naar omhoog. Hij voelt het delicate kant van een tangaslipje. Moeiteloos vinden zijn vingers hun weg onder het textiel. Ze is nat, denkt hij.

Rosie voelt zijn vingers in haar schaamhaar kroezelen, maar zelf draagt hij nog altijd zijn belachelijke oranje hippiebroek. Ze klemt haar vingers om de rand en geeft er een ruk aan. Het goedkope, flinterdunne linnen scheurt als een natte servet. Zijn erectie floept tevoorschijn als een duiveltje uit een doosje. Rosie trekt haar gezicht weg van het zijne en steekt haar knokkels in haar mond om een opkomende lachbui tot bedaren te brengen. 'Sorry,' fluistert ze hikkend. 'Sorry!'

Wolf weet niet goed of hij zijn stijve moet verbergen of juist niet. 'Geeft niet,' hijgt hij. 'Copacabana. Een broek van nog geen vijf euro. Waar komt dat op neer? Vier pond?'

‘Wat maakt het uit?’ Rosie grijpt zijn lul en zoekt opnieuw de vochtige warmte van zijn mond op.

Dan komt Anna uit de badkamer, in een wolk van stoom en aroma. De handdoek die ze eerder rond haar lichaam had geknoopt, heeft ze als een tulband over haar natte haren gedrapeerd. Verder is ze poedelnaakt. Haar asblonde schaamhaar, in een keurige *Brazilian landing strip* geschoren, glimt van het vocht en staat als een interpunctie op het rozige begin van haar schaamlippen, die nog net zichtbaar zijn tussen haar slanke dijen. Ze ziet Wolf en Rosie in elkaar gehaakt op het bed en trekt aan een hoek van de handdoek. Haar lange, blonde haren geuren naar citroengras en vallen vanzelf in de plooi.

‘Hé, wat doen jullie nu?’

Wolf en Rosie kijken een moment verschrikt op. ‘Sorry Anna,’ lacht Rosie. ‘We moeten allemaal hier slapen. Wolf krijgt zijn bed niet open.’

‘Er is plaats voor drie,’ zegt Wolf. ‘Kom hier.’ Hij klopt met zijn hand op de linkerzijde van het bed. Anna gaat zitten en kan haar blik niet afhouden van zijn stijve lul. Als verdoofd scheurt ze de resten van Wolfs broek weg. Hij buigt zich naar haar toe en kust haar mond. Tegelijk voelt hij hoe Rosie zachtjes over zijn rug streelt en zijn nek kust.

Hij laat zich achterover vallen. Rosie komt schrijlings op hem zitten en neukt hem als een cowgirl terwijl zijn vingers met haar tepels spelen. Tegelijk tongzoent hij met de Zweedse, langzaam, als in *slow motion*. Zijn wijs- en middelvinger glijden in Anna’s vulva. Haar ene been ligt over zijn borstkas geplooid. Haar tenen spelen met de vlasachtige structuur van zijn dreadlocks. Ze hijgen en geven zich over aan de roes, drie jonge lichamen vol nachtelijke warmte en te veel *caipirinhas*.

Wolf duwt Rosie op haar rug en buigt zich naar Anna toe. Die heeft haar benen opgetrokken zover als ze kan. Haar enkels raken haar oren. Haar tietjes dansen mee met het ritme. Wolf neukt haar met langzame, diepe stoten. Tegelijk doet hij

verwoede pogingen om met zijn tong bij de vagina van Rosie te komen. Zij heeft zich aan het hoofdeinde van het bed tegen de warme muur geschurkt en steekt haar gezwollen kont uitnodigend achteruit. Hij proeft haar natte, zilte kutje en likt tot ze schokkend klaarkomt op zijn tong. Als ook Anna het uitschreeuwt onder zijn pompende bewegingen kan hij het niet meer houden.

De drie zijgen hijgend op het bed neer en blijven zwijgend liggen, in elkaar verstrengeld. De eerste zon tekent regenbogen in de damp die van het hete, vochtige bed omhoogkringelt. Ze slapen en ademen simultaan, als één wezen.

Zijn die stromatolieten anderhalf miljard jaar oud? Misschien wel, maar dit hebben ze vast nog nooit gezien. Ik kniel voor de man met de stoppelbaard. Ik klem zijn hoofd tussen mijn knie en het wiel van de rolstoel. Gesmoorde angstkreten verzuipen in de knevel. 'Don't be a baby!' Ik krijg het er foutloos uit. Misschien is die lob echt wel spontaan aan het dichtgroeien. Je weet het nooit. Daar moet deze baby zich dan ook maar mee troosten, straks.

Ik hou het gereedschap op een millimeter van zijn oogbol, die draait en tolt als een speelbal die kinderen in een fontein hebben geschopt. Op het eerste gezicht lijkt het op een schroevendraaier. Maar dat is het niet. Het gereedschap is scherper. En spits. En het dient niet om schroeven mee vast te draaien. Bovendien hanteer je het op een heel andere manier. Dit is hoe je het gereedschap gebruikt. Eerst zorg je ervoor dat het hoofd onbeweeglijk ligt. Dat is nu het geval. Mijn knie. Het wiel van de rolstoel. En dan neem je het gereedschap met duim, wijs- en middelvinger bijna helemaal vooraan vast, waar het metaal zilverachtig en rank is. Pijnscheut. Ik ben het gewend. Het heft van kunststof raak je nog niet aan. Kijk, ik zal het voordoen. Ik plaats het gereedschap zorgvuldig boven zijn rechteroog, drie millimeter boven de vouw waar het ooglid eindigt en waar de huid begint die de oogkas bedekt onder de wenkbrauw. Daar is het bot van de oogkas het meest fragiel, zonder dat je het risico loopt de oogzenuw te raken. Heeft hij me verteld. En hij heeft gelijk, want ik geef de achterkant van het gereedschap een mep met mijn vlakke hand, en het metaal boort zich doorheen de oogkas tot in de frontale hersenlob van de man. Weer een gesmoorde kreet. What a baby. Ik wrik één keer naar links, één keer naar rechts en trek het gereedschap er weer uit. Klaar. Het bloed dat over zijn gezicht stroomt, dat is niet erger dan een kind dat van zijn fietsje is gevallen. Hij raakt er wel overheen.

Met krakende knieën kom ik terug rechtop. Hij kijkt me aan, van beneden, in zijn rolstoel. Hij knikt goedkeurend. En dan laat hij een lange, smalle houten buis uit het krantenpapier glijden. Hij brengt ze met zijn overgebleven hand bij zijn mond. Met moeite wringt hij de pijp tussen zijn verstarde lippen. Hij richt ze naar me. En blaast. Een prik in mijn hals. Als van een wesp.

Het laatste wat ik me herinner is een speedboat die in volle vaart op het strand komt afgesneld. Als die maar niet vastloopt op de stromatolieten.

DEEL 7

DE KWEEN

CHILI, VALPARAISO

27 januari 2014

De taxirit van de Cerro del Milodon naar de haven lijkt wel een rondje op een achtbaan. De weg van gebarsten beton slingert tussen gammele paalwoningen en roestige kabeltrammetjes. Af en toe verschijnt een duizelingwekkend uitzicht op de oceaan, waar de zon net achter de horizon is verdwenen. Dan duikt de taxi weer onder houten voetgangersbruggen naar volgebouwde steegjes en wordt het donker in de wagen. De chauffeur ziet dat de gehandicapte passagier naast hem geen oog heeft voor de rit, maar één verkrampde vinger strategisch over een oplichtende tablet laat glijden.

Het eerste wat Swartwater ruikt wanneer de chauffeur het portier van de taxi opent, is een zoute visgeur. De aanwezigheid van zeven steile heuvels vlak achter de haven zorgt voor een bijna constante zeewind die snerpnd door de vlakke straten van El Plan waait.

‘*Momentito*,’ zegt de chauffeur. Hij maakt Swartwaters gordel los en haast zich naar de koffer. Steunend haalt hij de rolstoel uit het bagageruim en vouwt hem onhandig open. Hij leunt er een keertje stevig op, met twee handen. Mooi, dat is in orde.

‘Zo, *señor*. Hier is uw rolwagen. Zal ik u helpen?’

Swartwater maakt een afwijzend handgebaar, bedenkt zich en geeft de inmiddels uitgeschakelde tablet aan de chauffeur. 'Hou vast.' Hij concentreert zich tot het uiterste om zijn geëlectrocuteerde spieren opnieuw onder controle te krijgen. Zijn ene overgebleven klauw klemt hij om het frame van de wagen. Hij trekt zich overeind, huppelt met zijn goede been en zwaait zijn lamme poot op zijn plaats in de rolstoel. Met een plof laat hij zich vallen. Hij zit scheef, maar hij zit. Met een paar corrigerende bewegingen installeert hij zich zoals het hoort.

De taxichauffeur legt de tablet op Swartwaters schoot. 'Uitstekend, *señor*. Al had ik u met graagte een handje geholpen.'

Swartwater tast met zijn kromme wijs- en middelvinger in het borstzakje van zijn hemd en vist er een bankbiljet uit.

De chauffeur houdt zijn handpalmen als schokdempers voor zich uit. 'O nee, *señor*. Geen sprake van. Reyes en vrienden van de Reyes betalen niet.'

Swartwater zwaait met het biljet. 'Pak aan.'

'Nee, *señor*. Onder geen beding.'

Swartwaters wenkbrauwen zakken twee millimeter. Zijn blik boort zich in die van de taximan. 'Ik zei: pak aan. Nu.' Het bankbiljet flappert in de zilte wind.

De chauffeur slikt moeizaam en geeft het op. 'Dat had echt niet gehoeft...' Net op het moment dat hij het briefje van 5000 pesos wil aannemen, laat Swartwater het los. Het waait weg, wint snel hoogte en verdwijnt boven de gebouwen van de Mercado Central.

'Ik had gezegd: nu.' Swartwater duwt aan het linkerwiel. Zijn rolstoel zet zich in beweging.

De Avenida Cochrane is de hoofdader van het schipperskwartier van Valparaíso, een smerige laan vol messentrekkers, klaplopers en hoeren. Swartwater valt niet eens op, het zoveelste stuk menselijk wrakhout in een slecht afgestelde rolstoel. Hij heeft de grootste moeite om met één hand zijn wagen op het

trottoir te houden, maar niemand maakt aanstalten om hem te helpen. Daarvoor zijn de avondlijke bezoekers van de hoerenwijk te druk bezig het laatste stukje menselijkheid dat nog rest, in hun door drank, drugs en hiv uitgeteerde lijf ook nog naar de knoppen te helpen. Het kan hem niet schelen. Hij laveert tussen lege bierblikjes, slapende zwervers en platgetrapte injectiespuiten. En hij kijkt naar de halfnaakte vrouwen in de met rood neonlicht omkaderde etalages.

Een vent komt voor hem staan. Hij draagt in elke hand vijf plastic tassen vol rommel. Hij stinkt uren in de wind. Het vuil op zijn gezicht is zo aangekoekt dat ras noch leeftijd erop zijn af te lezen. Voorzichtig zet hij de plastic zakken naast zich op het kleverige trottoir. Hij mompelt iets in zijn wilde bruine baard en gluurdt met grote ogen van onder zijn borstelige wenkbrauwen naar de glimmende tablet op de schoot van de man in de rolstoel.

Swartwater knikt hem bemoedigend toe. 'Neem maar.'

De man kijkt een moment schichtig om zich heen en grijpt dan met beverige handen de tablet vast.

'Met je vinger over het scherm strijken,' zegt Swartwater. 'Gaat vanzelf.'

Het scherm licht op en het kleurrijke menu verschijnt. Een glimlach van verwondering zoekt zijn weg in de baard.

'En nu plaats je je vinger op dit icoontje. Dan krijg je foto's te zien.'

De zwerver probeert het. Zijn glimlach verstart. Een reeks foto's tolt over het scherm. Eén per seconde. Twee onthoofde torso's. Een afgehaakt vrouwenhoofd op een bezemsteel. Een overlans in twee gesneden vrouwenlichaam met een naakte man in het midden, badend in het bloed. De man mist een arm. Het is de man in de rolstoel...

De zwerver laat de tablet verschrikt terug in Swartwaters schoot vallen, slaakt een schreeuw en rent zonder te kijken de straat op. Een vrachtwagen kan hem niet meer ontwijken. Het

geluid van de zware banden van de tientonner die de botten van de landloper verbrijzelen, echoot tussen de gevels. Swartwater maakt snel een foto met zijn tablet, voordat een menigte komt toegelopen. Hij schakelt het toestel uit, laat het in een opbergvak van zijn rolstoel glijden en rijdt geamuseerd verder.

De neontinten van roze en rood prikken in zijn ooghoeken terwijl Swartwater zijn rolstoel over het bezoedelde trottoir van de Avenida Cochrane stuurt. Het laatste restje avondlicht is inmiddels uit de lucht geknepen. De nachtraven hebben bezit genomen van de wijk, een gedegenereerde meute waartegen de sukkelaars van overdag oppassende burgers lijken. Andries voelt zich thuis.

Het valt hem op dat alle hoerententen in de straat exotische namen hebben, als om het cliënteel te garanderen dat de lichtkooien achter de vitrine zeker geen buurmeisjes van hen zijn, laat staan hun zagezegd in Santiago studerende zusjes. Terwijl ze dat hoogstwaarschijnlijk wel zijn, denkt Swartwater, en hij grinnikt. Piccola Roma. Pattaya. Montevideo. Crazy Amsterdam. Bogota la Blanca. Lolo de Londres. Een kleine voor-sprong voor het oude continent, en geen enkele tent die verwijst naar Afrika. De vrouwen zien er ook allemaal gelijkaardig uit. Klein. Een dik achterste, dat ze telkens weer naar het glas keren als iemand passeert. Een bleekgeschminkt gezicht met onmiskenbare mestiezentrekken. Blonde, roze en paarse pruiken in Louise Brooks-snit. Het verveelt Swartwater. Niemand hier komt zelfs maar in de buurt van wat Gatalata te bieden heeft. Gatalata del Amazon...

Hij moet even halthouden voor twee dronkenlappen die midden op het trottoir aan elkaar beginnen te duwen en te trekken. Een kortstondige heisa van hese verwijten en ongecontroleerde bewegingen. Dan ziet hij, aan de overkant, in de vitrine van een bordeel met in flinkerende letters 'Pigalle' boven de deur, de vrouw naar wie hij op zoek is. Ze is langer, veel

langer dan haar vakgenotes op de *avenue*. Ze staat op een verhoog naast een gipsen reproductie van een Grieks adonisbeeld. Ze rust elegant op duizelingwekkend hoge hakken en aan haar slanke, in strakke netkousen gehulde benen lijkt geen einde te komen. Over haar perfect gedoseerde kont hangen de verleidelijke slippers van een pitteleer die ze losjes geknoopt boven haar blote borsten draagt. Een elegant hoedje staat scheef op haar halflange blonde krullen.

Dit is ze, denkt Swartwater. Hij steekt zijn hand op naar de potige deurman aan de overkant. Die kijkt bedenkelijk, maar haast zich de straat over als hij ziet dat de scheefgezakte man in de rolstoel met een pakketje bankbiljetten zwaait.

‘Mijn naam is wat jij wil dat mijn naam is, *querido*,’ zegt de rijzige hoer. Ze kijkt neer op de ineengezakte man in zijn rolstoel als een giraf op een wrattenzwijn. ‘Maar als de gordijntjes eenmaal dicht zijn, noemen ze me meestal Désirée.’

Swartwater verzwelgt in het barbieroze interieur. Een plastic Eiffeltoren met een slinger kerstlichtjes erin staat irritant te flikkeren in een hoek. ‘Désirée...’ mompelt hij. De begeerde, denkt hij erbij. Hij zal haar moeten leren begeren, want voorlopig begeert hij alleen haar ingewanden, die hij geduldig uit haar buik wil halen met een verwrongen spaak uit het wiel van zijn rolstoel. ‘Toon me wat je kan doen, Désirée.’

Een glimlach speelt om haar mondhoeken. Ze trekt het gordijn dicht, draait de deur in het slot en duwt zijn rolstoel naar het achterkamertje. ‘Had jij geen rolletje?’

‘Ik heb een rolletje.’ Swartwater zet het kokertje bankbiljetten recht op het nachtkastje naast het met overdadige art-nouveaukromen versierde hemelbed. Dat zal vast vreselijk kraken, denkt hij.

‘Mooi rolletje,’ zegt Désirée. Ze raakt het geld niet aan en begint haar pitteleer los te knopen. Bij het derde knooppje aarzelt ze. ‘Of wil je dat ik je eerst in het bed help?’

‘Nee, doe voort.’

Nadat ze de pitteleer heeft uitgetrokken en elegant over een krul aan het bed heeft gehangen, begint ze met haar vingertoppen de netkousen naar haar enkels te rollen. Wat is ze blank, denkt Swartwater. Dat gaat El Rey de ogen uitsteken. Hij bewondert haar ronde, melkwitte borsten. Haar mooie kont in een tanga. En hij weet dat zij is wat hij zoekt.

‘Oké,’ zegt hij. ‘Hou maar op. Je hebt de job.’

Désirée kijkt hem verbaasd aan. Ze legt haar handen op haar knieën. ‘Job?’

Swartwater is al onderweg naar de deur. ‘Morgen komt iemand je ophalen met een *trike*. Dat wordt even flink de benen spreiden, maar daar heb jij vast geen moeite mee, Désirée. En die brengt je dan ergens heen waar je nog veel meer van die rolletjes zal krijgen. Maak nu even de deur voor me open en vraag aan je aap op het trottoir of hij een taxi voor me belt.’

Désirée fronsst haar zorgvuldig geëpileerde wenkbrauwen. Ze komt overeind en plaatst haar handen in haar zij, topless, één kous afgerold tot onder haar knie. ‘Maar...’

‘De deur, schoonheid. Ik heb niet de hele nacht.’

Ze schudt het hoofd, graait het geld van het nachtkastje, slaat de pitteleer om haar schouders, gaat naar het voorvertrek, draait de sleutel om en duwt de deur open. De bouncer schrikt op. ‘N... Nu al?’ stottert hij. ‘Is er een probleem?’

‘Geen probleem,’ zegt Désirée. Ze steekt haar hoofd door de deur en kijkt naar links en rechts. ‘Bel even een taxi voor meneer, wil je? Vergeet er niet bij te zeggen dat hij in een rolstoel zit.’ Ze bukt zich en begint haar kous terug naar boven te rollen. ‘En ga daarna maar naar huis. We sluiten de zaak voor vanavond. En morgen hoeft je ook niet te komen.’

‘Maar Désirée...’

‘Bel nou maar die taxi.’

Uitstekend, Désirée, denkt Swartwater. Jij wordt een hit op de heuvel. Gatalata zal briesen, El Rey zal gnuiven en de Engelsman zal zich van frustratie op de slapen timmeren.

De Engelsman rekt zijn ledematen uit als een kat die pas is ontwaakt uit een dutje. Hij heeft alweer bar slecht geslapen op de vuile matras in een nog vuilere hoek van de *donjon*. Maar misschien toch nog net iets beter dan dit zootje hier, denkt hij als hij het binnenplein overziet. Overal stomdronken en gedrogeerde bendeleden, hun getatoeëerde lijven glimmend en bradend in de ochtendzon. Ratten komen voorzichtig snuffelen of er geen van hen begint te ontbinden. Ontbijt. De Engelsman heeft zijn ranzig t-shirt nog niet aan en kijkt naar zijn eigen bleke bast. Zijn buikje is verdwenen, daar heeft de lange scheepsreis wel voor gezorgd. En zijn hoofdpijn is verminderd. Er is een spanning voor in de plaats gekomen, een jeuk die als een wormpje door de voorkant van zijn hersenen kruipt en doorgesneden zenuwbanen probeert aan elkaar te knopen. Het voelt warm en koud tegelijk aan achter zijn rechteroog. Maar pijn doet het niet meer.

Swartwater komt het binnenplein opgerold. Hij zoekt een weg met zijn rolstoel tussen de half comateuze lichamen en houdt halt in een streep schaduw. Hij heft zijn klauw naar de Engelsman, die begrijpt dat hij een flesje water moet brengen. En dan haalt hij de tablet uit het opbergzakje. Hij tikt op het scherm, dat meteen oplicht. Het berichtenicoontje flinkt. Swartwater knijpt zijn scheve lippen stevig op elkaar, strijkt met zijn vingertoppen over het glas en begint te lezen. Het lokaas heeft gewerkt. Beter dan hij had durven te hopen zelfs. Niet alleen het vriendinnetje is naar Brazilië overgekomen, maar ze heeft de Zweedse met zich meegebracht. Met haar heeft hij nog meer dan één eitje te pellen. Hij acht er haar persoonlijk verantwoordelijk voor dat hij zijn arm is kwijtgeraakt. Dat hij is gevangengezet. Dat hij naar Australië is moeten vluchten. Zij en die sterrenkijker waar ze verliefd op werd. Van hem is hij goed afgeraakt. Maar zij... En ze heeft ook nog twee kinderen. Hij proeft hun namen op zijn tong.

El Rey verschijnt op het binnenplein. Zijn grote, donkere

gezicht staat op onweer. Hij loopt recht op Swartwater af. Al wie in zijn weg ligt, krijgt een trap. Net voor hij bij de rolstoel arriveert, komt de Engelsman aangelopen met het flesje water. El Rey grist het uit zijn handen.

‘Hé, geef op, ik heb dorst,’ zegt Swartwater.

El Rey schroeft de dop los, keert het flesje ondersteboven, wacht tot al het water op het warme beton is gekletterd en gooit het plastic weg. ‘Zo. Dorst gelest. En leg mij nu maar eens uit waarom jij vanmorgen vroeg een *trike* naar de Avenida Cochrane hebt gestuurd.’

‘Ik heb dorst,’ antwoordt Swartwater. Hij opent achteloos een spelletje patience op zijn tablet.

De Engelsman stottert: ‘Za... Zal ik een nieuw flesje halen?’

El Rey briest: ‘Jij zal helemaal niets. Scheer je weg!’

‘Zeker, Rey.’ De Engelsman buigt nederig het hoofd en schuifelt achterwaarts weg, als een slaaf in een vergeelde film over de suikerrietplantages in het zonovergoten zuiden van de Verenigde Staten.

‘Ik vroeg je wat, Andries.’

Swartwater klikt een aas naar het stapeltje boven op zijn scherm. ‘Dat ik dorst heb.’

El Rey laat een melodieuze Polynesische vloek van tussen zijn lippen ontsnappen. ‘*Ingles!* Kom terug! Haal een flesje water voor Andries en haast je een beetje.’

Swartwater schakelt zijn tablet uit en laat hem in het opbergvakje van zijn rolstoel zakken.

El Rey begint ongeduldig met zijn maatje negenenveertig op het beton te trommelen. ‘Wel?’

‘Ik heb nog steeds dorst. En toon eens een beetje geduld, dikzak. Wie denk je dat je bent? Pablo Neruda? Luister...’

Het overstuurde gebrom van een motor die zich omhoog hijst op de steile helling van de Cerro del Milodon klinkt steeds luider. De *trike* komt dichterbij en pruttelt, knalt en huilt. Verschillende bendeleden ontwaken pijnlijk uit hun bezopen slaap.

Grommend draait de motor stationair. De poort zwaait open. De *trike* spuwt een metaalblauwe rookwolk uit en rijdt met een wijde boog het binnenplein op. De Engelsman laat het tweede flesje water uit zijn handen vallen als hij de stralend blanke vrouw ziet die elegant van de kokend hete driewieler stapt. Boven op de *donjon* gluurde Gatalata naar de nieuwe arrivée terwijl ze doorgaat met haar ochtendritueel. Ze wrijft zichzelf van top tot teen in met kokosolie, iets wat ze heeft geleerd van haar grootmoeder in de Amazone.

Swartwater rukt als een bezetene aan het wiel van zijn rolstoel en draait rondjes om Désirée heen. Die plaatst één hand in haar zij, legt de andere in haar nek en lacht een perfect stel witte tanden bloot. Haar stralende blankheid echoot licht tussen het vermolmd hout en het bekraste beton van het Reyes-hoofdkwartier.

‘Jullie willen koningen zijn? Koningen?’ Swartwater spuwt de woorden uit, zo luid als hij kan. ‘Hier is jullie prinses!’ Hij blijft rondjes draaien. Zijn stem draagt naar alle kanten. ‘Mijn geschenk voor jullie! *Disfruta!*’

De bendeleden schudden de kater uit hun verzopen hoofden en krabbelen recht. Ze naderen, schuifelend, aarzelend, nieuwsgierig, als omstanders vlak na een ongeval, nog voordat het stof is gaan liggen.

‘Ze heet Désirée,’ roept Swartwater. Zijn stem is schor geworden, maar zijn mond trekt minder scheef dan voorheen.

‘Niemand zal zo genoemd worden in mijn kasteel,’ buldert El Rey. Hij stapt vooruit, tot vlak bij de hoer. Onderzoekend neemt hij haar kin tussen duim en wijsvinger. Désirée is een rijzige vrouw, maar dan nog kijkt ze op tegen de kleerkastbrede borstkas van El Rey. Spottend kijkt ze naar het bengelende zwarte vlechtje op zijn kin. ‘Als ze hier wil werken, dan zal ze voortaan Desiderata heten.’

Een koor van kreten en vuisten stijgt op. ‘Desiderata! Desiderata!’

El Rey maakt ritmische vuistslagen in de lucht en begint naast Swartwater rondjes te lopen om Desiderata heen. Zonder iets van zijn triomfantelijke gezichtsuitdrukking terug te nemen, buigt hij voorover en sist in Swartwaters oor: 'Eén nacht. Begrepen? Eén nacht.'

Andries duizelt van de rondjes. Alsof ze het hier langer dan één nacht zal uithouden, denkt hij. Hij geniet van de kriebels in zijn maag. Alsof ze meer dan één nacht nodig zal hebben om zijn punt te maken.

Het gescandeer houdt abrupt op. Gatalata verschijnt op het binnenplein. Ze draagt een hagelwitte, half doorschijnende body, die haar geoliede Indianenhuid doet glimmen als pas gepoetst koper. Ze schrijdt op blote voeten op het centrale punt van het plein af. Ze stopt bij Desiderata en blaast achteloos een kauwgumbel. 'Goedemorgen, *putana*,' zegt ze zonder haar aan te kijken. In plaats daarvan strijkt ze een groengelakte vingernagel over de netkousen op de lange, witte benen. 'Heb je het koud, meid?'

Désirée werpt een snelle blik op Swartwater en El Rey, en kan zo niet meteen opmaken wie van de twee de meest geamuseerde sneer over de lippen heeft hangen. 'Die kousen kan ik zo uittrekken, bubblegummeisje. Wat je van die lelijke graffiti op jouw korte beentjes niet kan zeggen!'

De diepe lach van El Rey rolt over het beton, gevolgd door een hees geblaf van Swartwater.

Gatalata's ogen vatten vuur, maar nog voor ze een repliek kan bedenken, legt Swartwater zijn hand op haar mond. 'Rustig maar, Gatalata. Straks krijg jij de avant-première, oké? Jij en Desiderata, een halfuur alleen op het boventerras van de *donjon*, met de middagzon op jullie bezwete kont. Oké? En kom dan maar bij me als je je nog zorgen maakt.'

El Rey heft een wijsvinger en opent zijn mond om iets te zeggen.

'Wat?' zegt Swartwater terwijl hij El Rey strak in de ogen kijkt. 'Wat?'

Zelfs een reus is niet bestand tegen de waanzinnige blik van Andries Swartwater. Een blik die nijlpaarden heeft getemd, oryxen heeft geveld en het laatste was wat tientallen slachtoffers hebben aanschouwd alvorens ze het tijdelijke met het eeuwige verwisselden, in een roes van pijn. 'De acordo,' zegt El Rey met een zucht. 'Ladies first.'

Swartwater knikt en legt zijn hand op de linkerbil van Désirée. 'Maak eerst een wandelingetje in de *compound*, meisje. Oriënteer je een beetje. Maak kennis met de jongens. En de meisjes. Flirt een beetje met ze.' Hij haalt zijn hand weg en geeft drie zachte tikjes op de in spierwit katoen gesnoerde venusheuvel van Gatalata. 'Maar laat niemand je overhalen om een tatoeage te zetten, begrepen, Desiderata? Dat staat zo vulgair op een blank lichaam.'

Na een handvol gesprekjes met naar drank en rook stinkende Reyes op het binnenplein voelt Desiderata hoe de zon haar huid schroeit. Ze gaat op zoek naar een streepje schaduw. Daar zit, in een goedkoop plastic klapzeteltje, de enige andere Europees uitzierende persoon in dit bizarre heuvelfort. Ze hurkt naast hem neer. Haar fraai gevormde knieën raken de rug van zijn hand.

'*Bonjour*. Ik ben Désirée. Of Desiderata. En hoe mag jij dan wel heten, blanke jongen?'

De Engelsman krijgt onmiddellijk een zenuwtic in zijn rechterwenkbrauw. Opnieuw voelt hij de jeukende worm door zijn frontale lob kronkelen. 'Ik... Ik weet niet meer hoe ik heet.'

Gatalata sluipt als een kat door de *compound*. Ze neemt een hap uit een *chirimoya*. Het witte sap loopt over haar kin. Ze maakt geen aanstalten om het af te vegen en knijpt haar ogen tot spleetjes. Nauwgezet, vanuit de schaduw, houdt ze de blanke hoer in de gaten.

Het is druk op de *cerro*. De toegangspoort is opgetrokken. Motoren rijden af en aan met ondoorzichtige pakketten op het bagagerek, geflankeerd door wachters met machinegeweren

kruiselings over hun blote bast gespannen. El Rey ijsbeert heen en weer aan de poort, blaft bevelen, inspecteert ladingen en spuwt in zijn walkietalkie. Swartwater doet een dutje in zijn rolstoel. De vingers van zijn ene hand maken onbestemde grijp-bewegingen. De Engelsman zit in kleermakerszit op het beton en legt geconcentreerd ingewikkelde patronen van kiezelsteentjes.

Desiderata schrijdt in de richting van de toiletten. Smerige, op mannenmaat gebouwde barakken zijn het. Gatalata komt uit de schaduw tevoorschijn. Ze bijt gulzig in haar *chirimoya* en spuwt een hard stuk vruchtvlees uit.

‘Daar wil je echt niet binnengaan, *putana*,’ zegt ze achteloos kauwend.

Een monkellachje speelt om Desiderata’s mond. ‘*Verdad?* En waar moet een meisje dan heengaan om haar neusje te poederen?’

Gatalata wipt nerveus met haar rechterbeen en neemt haar concurrente geduldig van top tot teen op. Een fronsrimpel verschijnt op haar voorhoofd. ‘Oké. Kom mee.’

Desiderata volgt het gespierde, katachtige meisje over het binnenplein. Die duwt het houten deurtje van de *donjon* open. ‘Bukken,’ zegt Gatalata en inderdaad, de blondine is te rijzig voor de lage ingang. Wanneer ze weer rechtop komt, ziet ze een paar tellen geen hand voor haar ogen. In het schemerduister liggen vieze matrassen tegen een houten wand vol graffiti. Overal slingeren beduimelde pornomagazines, platgedrukte bierblikjes en lege injectiespuiten.

‘Let maar niet op de rommel, hier slapen de jongens,’ zegt Gatalata. Ze kijkt van haar eigen gelakte tenen naar de schoenen van Desiderata. ‘Goed, je draagt je hakken. Hier moet je opletten, want je wil echt niet in zo’n vieze naald trappen.’ Voorzichtig zet ze haar voeten tussen de vuiligheid, tot ze een ruw getimmerde draaitrap bereiken. Ze klimmen naar boven. Het verschil met de benedenverdieping is enorm.

Gatalata wijst naar een verrassend grote en ruime loft met een dik tapijt, zijden kussens, lage tafeltjes met karaffen, kaarsen en olieflesjes en een deur vol kunstig houtsnijwerk. 'Hier mogen de jongens niet komen,' zegt ze. 'Althans niet zonder te betalen. Achter de deur vind je een echt vrouwentoilet. Ik maak het zelf schoon. Je kan van de rand eten.'

Desiderata knikt dankbaar. Ze trekt haar schoenen uit voor ze op het hoogpolige tapijt stapt. Gatalata staart nadenkend naar de grote witte voeten, gevangen in netkousen. Opnieuw verschijnt de fronsrimpel. Als Desiderata in het toilet is verdwenen, trekt ze behendig de witte body uit en hangt hem aan een haak. Poedelnaakt gaat ze in de kussens liggen, plukt een flesje olie van de tafel en begint haar benen in te wrijven.

Vijf minuten later gaat de deur weer open. Desiderata kijkt de naakte hoer in de kussens onverstoord aan. 'Een brandschoon toilet, inderdaad,' zegt ze afwachtend.

Gatalata rekt zich kronkelend uit. 'Dat weet ik. Heb je de bril terug omlaag gedaan?'

Desiderata perst haar lippen op elkaar.

Het pezige Indiaanse meisje gaat rechtop zitten. 'Ik haat het als iemand de bril omhoog laat staan, dat is alles,' zegt ze. De opgedroogde restjes *chirimoya* rond haar mondhoeken doen denken aan het onschuldige kind dat ze nooit is geweest. Ze springt lenig op haar twee voeten. 'Kom mee naar de toren.'

De toren op de *donjon* is verrassend stevig geconstrueerd, waarbij een betere houtsoort is gebruikt. Desiderata klimt op de sterke ladder en heeft daarbij een close-upzicht op de draaiende kont van Gatalata waar het gros van de Reyes een maandloon voor over zou hebben. Boven komen ze op een vierkant platform terecht, dat baadt in het zonlicht. Tegen de volledige wand is een met satijn beklede zitbank geïnstalleerd en het platform zelf bestaat volledig uit een ondiep bad met zachtjes pruttelend, aangenaam water erin. Gatalata gaat op haar rug liggen, met alleen haar gezicht boven water, en strekt haar ledematen uit

als een spin. Haar oren lopen vol, zodat ze zichzelf nauwelijks hoort als ze zegt: 'Je kleren moeten toch uit. Ze verwachten van ons dat we hier een nummertje maken. *Ladies first*, weet je wel.'

Desiderata aarzelt. Ze blijft op de bovenste trede staan en kijkt naar de lichtkringen die de zon op het water tekent.

Gatalata maakt langzame zwemmende bewegingen met haar armen en benen. 'Je zult hen op zijn minst je tieten moeten laten zien.'

Desiderata knoopt de pitteleer los. Haar hagelwitte borsten glimmen in het zonlicht. Ze stapt schoorvoetend in het water, dat aangenaam warm rond haar kuiten klotst, en loopt naar de rand. Gatalata komt rechtop en gaat erbij staan. Het uitzicht is ongelooflijk. Het binnenplein van een houten heuvelburcht, waar tientallen geile blikken naar boven staren. Daarachter de duizelingwekkende, kleurrijke afdaling naar de haven, een kronkelend labirint met scheefgezakte paalwoningen en krakende kabeltrammetjes, de stalen havenkranen en de azuren oceaan.

Gatalata trekt Desiderata tegen zich aan en begint haar hartstochtelijk te tongzoenen. Kreten en gejoel stijgen op van het binnenplein. Gashendels van motoren worden knallend opgedraaid. De man in de rolstoel wordt wakker en kijkt ook naar boven. Hij grijnst scheef.

'Verder hoeven we niet te gaan,' fluistert Gatalata, haar lippen op een centimeter van die van de kween. 'Want ik heb je door, *bitch*.'

Ik begin al over te geven nog voordat de speedboat het schip bereikt. Een grote, rode oceaanstomer vol containers, die in een vuile wolk van diesel wegvaart uit de haven. De hoofdpijn, erger dan de zwaarste migraine die ik ooit heb gehad, was al genoeg om me vreselijk misselijk te maken. Daar komt nu het gekantel en gebuitel van de speedboat bovenop. Harde klodders warm oceaanaanwater stuiven over de boeg in mijn gezicht. De zakdoek die ik tegen mijn oog gedrukt houd, raakt doorweekt met zout water. De wonde boven mijn ooglid prikt en brandt. Ik geef een tweede keer over. Het gele braaksel komt op de man terecht die het metaal in mijn oogkas heeft geboord. Hij ligt op de bodem van de speedboat en rolt van links naar rechts en weer terug. Zijn lange zwarte haren zijn doorweekt en kleven tegen zijn spierwitte gezicht. Is hij dood? Een flinterdun bloedstraaltje sijpelt uit de prikwonde in zijn hals. Kan een lijk bloeden?

Geen van de drie mannen in de speedboat let op mij, of op de kerel die op de bodem ligt te tolleren. De matroos aan het roer heeft een hangsnor die verbinding maakt met zijn bakkebaarden, zoals Lemmy, de zanger van... Een pijnscheut knettert door mijn voorhoofd. Lemmy, de zanger van... Dat meen je nu toch niet? Ik zou het duizend keer zeggen. 'The Ace of Spades'. Dat meen je nu toch niet, dat ik me de naam van Lemmy's rockgroep niet meer kan herinneren? Ik heb er nog een behind-the-scenes-documentaire over gemaakt. Er staat een trema op een van de letters van de naam. Ik wist perfect waar die moest komen, want Lemmy had erop gehamerd dat ik de naam juist moest spellen in de titel van de docu. Anders zou hij me een hengst verkopen tegen mijn lamme bakkes, had hij met zoveel woorden gezegd. Meende hij dat? Dat weet je nooit, met Lemmy. Maar ik heb toch zeker vijf keer gecontroleerd of het trema op de juiste plaats stond. En nu

herinner ik me zelfs de naam van de groep niet meer. Lemmy draait aan het roer. De boot lijkt wel over de baren te vliegen. Telkens als we opnieuw neerkomen op het wateroppervlak, golft een slag door mijn ruggengraat naar boven tot in mijn schedel en word ik nog misselijker. De jonge kerel die over de stromatolieten preekte tegen de man met de lange haren, doet zijn best om de rolstoel tegen te houden. Hij heeft heldergroene ogen, bijna katachtig, als de contactlenzen die ze de acteurs insteken die vampieren moeten spelen in films als... Shit, ook dit wil niet komen? Ik zou het duizend keer zeggen! Leicester Square heeft vol gehangen met die affiches. Tieners, vampieren... Met dat sexy celebritykoppeltje in de hoofdrollen. Vijf films in evenveel jaar, of het scheelt niet veel. Ah, ik kan niet meer denken. Mijn hoofd. Het zit er nog, maar ik kan er niet meer bij. De man met de vampierenogen blaft iets naar Lemmy. Het is een taal die ik niet begrijp en niet meteen kan thuisbrengen. Tot de verwrongen kerel in de rolstoel ook iets snauwt, in diezelfde taal. Het klinkt als Duits, of nee, Dutch, maar dat is het niet. Ze spreken Afrikaans.

We worden een voor een opgetakeld met een draailier. Ook de gehandicapte in de rolstoel. Ook de dode vent met zijn lange haren. Ik slaag erin nog eens over te geven terwijl ik vier meter boven de golven bengel. Waar het braaksel het water raakt, wordt het oppervlak snel troebel en zie ik in een wolk van luchtbelletjes grote vissenbekken in het rond happen. Ik verlies mijn zakdoek, maar het bloeden is gestopt. We zijn al een heel eind van de stad verwijderd. Ik zie geen land meer. Enkel nog de geblokte silhouetten van de hoge torens, die rechtstreeks uit het helblauwe zeewater lijken op te rijzen. En helemaal vooraan twee groene havenkranen, die van hieruit niet steviger lijken dan lucifertjes. Het rood van het containerschip blijkt van dichtbij erg smerig. Meer roest dan rood, met vuile olievezels die uit de patrijspoorten van de machinekamer in een hoek van vijfenveertig graden de boeg besmeuren. Ik zak door mijn benen als de lier me op het dek

neerzet. Twee blonde matrozen maken onmiddellijk het barnas los dat rond mijn lichaam zat gesjord en kijken verder niet naar me om. Ik lig met mijn wang tegen het koele metaal en dat doet me goed. Ik adem rustig in en uit. Ik kijk naar het antislipreliëf op het metaal. De misselijkheid ebt weg. Ik voel mijn hart kloppen in mijn rechteroog. Net voor ik mijn ogen wil sluiten, zie ik de beigeleurige band van de rolstoel dichterbij tollen en op luttele centimeters van mijn gezicht halthouden.

‘Sta op,’ zegt de man in de rolstoel, nauwelijks verstaanbaar. Jij bent vanaf nu mijn rechterarm en mijn linkeroog.’

Hij grinnikt.

‘En mijn stijve lul.’

DEEL 8

DE BLOCO

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO

24 februari 2014

‘Dat meen je niet!’

Rosie klapt dubbel van het lachen als Wolf van de betonnen trap tussen twee ruw gemetselde huizen naar beneden komt geslenterd. ‘Momentje, ik heb een carnavalspak besteld bij een *maminha* hier hogerop. Ik ga me verkleden en ben zo terug,’ had hij gezegd. En nu komt hij de volgepakte Estrada da Gavea op gewandeld in een *oversized*, blauw-met-wit gestreepte salopet, opgevuld met een dik kussen.

Anna, zelf in een knalgroen glitterjurkje gewrongen, kijkt hem vragend aan. ‘Wie moet jij voorstellen?’

Rosie hikt en veegt de lachtranen uit haar ogen. ‘Maar zie je dat dan niet?’ proest ze en ze wijst naar de rosse vlechten die van onder een zilvergekleurde plastic helm langs Wolfs wangen bengelen. ‘Hij is Obelix!’

‘Wie?’

Wolf kucht terwijl hij het strakke airhostesspakje van Rosie in ogenschouw neemt. ‘Je vergeet dat Anna Zweeds is, Rosie. Daar kennen ze Asterix en Obelix nauwelijks. Niet?’

Anna haalt haar schouders op. ‘Ik heb er nog steeds geen benul van waarover jullie het hebben. Asterix en...’ De rest van haar woorden verdrinkt in het ratelende getrommel van een

percussieband die door de smalle, steile straat trekt. De *bloco* in het hart van Rocinha is begonnen, een van de ontelbare lokale carnavalsparades die Rio de Janeiro elk voorjaar doen gonzen en zinderen in de aanloop naar het grote carnaval op de Sambodromo.

Wolf is opgelucht dat de lucht tussen hem en de twee jonge vrouwen is opgeklaard. Toen ze na die wilde nacht, inmiddels meer dan drie weken geleden, met zijn drieën poedelnaakt wakker werden in hetzelfde bed, was de spanning in de hosteltkamer te snijden. De gêne die ze voelden toen ze in de late voormiddag hun ogen opentrokken en het begon door te sijpelen wat er een paar uur eerder was gebeurd, werd nog versterkt door hun kater. Ze hadden geen woord gesproken. Wolf was alleen naar buiten gegaan en was op de eerste de beste bus gesprongen om ergens aan de andere kant van de stad in een *per quilo*-eetzaak een stevig bord *feijoada* te bestellen met een liter ijsgekoelde *guarana* erbij, om zijn maag en hersenen weer op gang te krijgen. Later hoorde hij dat de vrouwen het meteen heel rationeel met elkaar hadden uitgepraat en dat ze hadden besloten dat zo'n triootje niet voor herhaling vatbaar was. Voortaan zou het opklapbedje aan het voeteneind effectief gebruikt worden. En dat vond Wolf prima, want hoe opwindend die nacht ook was geweest, de complexiteit van een driehoeksrelatie kon hij op dit moment missen als kiespijn. Op elk moment eigenlijk.

Twee bezwete trommelaars maken zich los van de parade en komen breed grijnzend op Wolf af gelopen. Het zijn Jacara en Frango.

'Lobo!' roept Jacara in Wolfs oor. 'Je ziet er bespottelijk uit, man! Maar wat ben ik blij je te zien. Blijf vooral staan, want straks krijg je een verrassing voorgeschoteld.'

'Geweldige *bloco*, Jacara,' antwoordt Wolf. 'Ik had hem voor geen goud ter wereld willen missen!' Hij lacht naar de pezige kerel, die zijn trommelstokje net lang genoeg door de lucht laat

tollen om Wolfs hand te schudden. 'Zorg maar dat de favela straks niet van de berg dondert en de oceaan in kukelt, zoals jullie op die drums meppen!'

Jacara lacht hartelijk, knipoogt naar Anna en Rosie en glipt samen met Frango terug tussen de andere percussionisten. Ze geven pompend van jetje op de trommels die ze met een ruw koord om hun hals op hun buik dragen. Het aangeboren ritme in hun lendenen doet hun bekkens simultaan heen en weer schudden, wat aanstekelijk werkt bij de dikke rijen toeschouwers.

Ongelooflijk dat dit nauwelijks een paar weken geleden nog een onvervalste oorlogszone was, denkt Anna terwijl ze de kleurrijke parade voorbij ziet swingen. Toen ze elkaar beter leerden kennen in de week na die uit de hand gelopen seksnacht, had ze geïnteresseerd geluisterd naar Wolfs verhalen over de favela's van Rio. Hoe zowat de integrale arbeidersklasse in de stad in dit soort haast organisch gegroeide *bidonvilles* woont, de grootste en op een bepaalde manier ook wel best georganiseerde in hun soort ter wereld. De drugsbendes blijven de straten en stegen van de favela's verzieken, met straatteur, corruptie, angst en gewelddadige politierazzia's tot gevolg, maar tegelijk is het sociaal weefsel er vandaag sterker dan ooit tevoren. Er bestaat sinds kort wijkwerking in de favela's, er zijn bescheiden schooltjes, sportverenigingen en uiteraard de onvermijdelijke carnavalsgroepen. Grotere sloppenwijken als Rocinha zijn klaar om de gestigmatiseerde naam 'favela' af te gooien en te vervellen tot een legitieme *bairro*, een officiële wijk, die op elk stadsplan wordt aangeduid en waar mensen als volwaardige inwoners van Rio worden beschouwd. Maar zover is het nog niet, denkt Anna. Uit haar ooghoeken ziet ze jonge luitenantjes van het Comando Vermelho van achter hun patserige spiegelzonnebrillen de wacht houden op bijna elk plat dak. 'Kijk hen niet rechtstreeks aan,' had Wolf haar gewaarschuwd. Dat doet ze dan ook niet. Ze houdt haar hand boven haar ogen

en kijkt uit naar de volgende carnavalsgroep die van achter de bocht tevoorschijn komt.

Een bestelwagen zwoegt de helling op. De volledige breedte van het dak is ingenomen door een massieve luidspreker die zware funkbassen door de Estrada jaagt. Erachter komen de Rap-a-Rigas, een zwaar door het Comando gesponsord collectief meisjes van zestien, zeventien jaar die halsbrekende breakdancetoeren uithalen op rollende trampolines. Hun uniformen zijn verre van carnavalesk – een rood topje, pikzwarte hotpants en witte enkelverstevigers – maar toch behoren de lenige meiden van de Rap-a-Rigas tot de meest populaire groepen van de *bloco*. Ze maken achterwaartse salto's, draaien en dwarrelen door elkaar heen, alles op de dreunende beats van zweterige Carioca funk en sputterende hiphop. Anna houdt haar adem in, zo gevaarlijk lijken de sprongen en tuimelingen die de meisjes maken. Onwillekeurig denkt ze aan de turnlessen van Line, thuis in Zweden.

Terwijl applaus en gejoel weerklinken, zwaait Wolf naar een van de meisjes, die met beide handen over haar opgetrokken knieën haar beurt zit af te wachten op de rand van een trampoline. 'Camõa!' schreeuwt hij boven de bassen uit. Haar gezicht klaart op. Ze zwaait terug en werpt hem een kushandje toe.

Rosie brengt haar mond tot vlak bij Wolfs oor: 'Er komt geen einde aan je reeks vriendinnetjes hier!'

'Kom nou, Rosie,' blaast hij op zijn beurt in haar oor. 'Camõa heb ik leren kennen toen ze als spichtig kind voorzichtig naar mijn rijdend schooltje toe kwam om de verhaaltjes te horen. Ze is de jongste van een gezin van zeven. Zes broers, allemaal actief in het Comando. Al twee ervan zijn gesneuveld in de afgelopen twintig maanden. Haar vader zuipt en haar moeder lurkt van 's morgens tot 's avonds aan een crackpijp.' Hij draait zijn gezicht weer naar de stoet om nog een laatste keer naar het meisje te zwaaien. Inmiddels staat ze rechtop, klaar om aan haar acrobatische dans te beginnen. 'Bovendien is ze lesbisch.

Kan je je dat voorstellen, opgroeien als lesbienne in dit soort criminele macho-omgeving?’

Rosie knikt en zwijgt. Ze trekt haar gehuurde stewardessenhoedje wat schuiner over haar korte, donkere kapsel. Camôa zet zich drie keer hard op de trampoline af, maakt in de lucht een *grand écart* waarbij ze haar eigen tenen vastgrijpt, gaat tweemaal over de kop om dan weer feilloos te landen. Het is waar, denkt Rosie. Als dit meisje op de flanken van de volgende *morro* was geboren, was ze misschien wel opgeklommen tot het olympisch turnteam, in plaats van halsbrekende capriolen uit te halen in opdracht van een drugskartel. Het verhaal van dat meisje zou een pracht van een stuk kunnen opleveren voor de zondagseditie van *The Times*. Ze ziet het al helemaal voor zich: *centerpiece*, vierduizend woorden, met één grote, duizelingwekkende foto in het midden, van dit meisje in haar sexy uniform van kartelbabe, schijnbaar gewichtsloos in de lucht zwevend, met achter haar die eindeloos uitgestrekte favela tegen de smaragdgroene heuvel... Ze schudt de gedachten uit haar hoofd. Ze werkt niet meer voor *The Times*. Die tijd is voorbij. En ze moet zich trouwens concentreren op dat andere verhaal, waarin haar ex-vriend Ebenezer Buckthorne spoorloos verdwijnt in Australië nadat hij er ging praten met een lokale journalist. Dezelfde journalist die ruim een jaar later morsdood en stijfbevoren aanspoelt in een vriescontainer op een spookschip, hier enkele kilometers verderop, in de haven van Rio. Het verhaal van Ebenezer, waar ze nog geen zier mee is opgeschoten sinds ze in deze stad is geland. Samen met Wolf en Anna heeft ze honderden foto's van Ebenezer verspreid in toeristenwinkeltjes, hostels en restaurantjes. Met Wolf als tolk zijn ze van deur tot deur gegaan om te vragen of iemand de man op de foto heeft gezien. Tientallen keren heeft ze het nummer van Cruzeiro gedraaid, maar de luitenant was nooit bereikbaar. Ze is zelfs één keer, zonder dat Anna en Wolf het wisten, helemaal terug naar het Ilha das Cobras gegaan, maar daar botste ze op een

muur van bureaucratie. Nul resultaat hebben ze geboekt. Niemand die ook maar een blik van herkenning toonde bij de foto van Ebenezer. Dat frustreert haar, als journalist, maar nog veel meer als vriendin. Er zijn twee gevoelens waarmee Rosie niet om kan: machteloosheid en onwetendheid. En laten het nu net die twee gevoelens zijn die haar op dit moment om ter strakst naar de keel grijpen. Alleen het idee dat meester Abraxo straks misschien een oplossing zal aanreiken, houdt haar nog recht.

De funkbeats sterven stilaan weg. Een 'Oooh!' van bewondering golft door het publiek. Een vijf meter hoge praalwagen verschijnt aan de bocht. Wolf voelt zijn knieën knikken, want hij heeft meteen gezien dat de enorme constructie van aluminium, bamboe en papier maché hemzelf voorstelt, samen met de bakfiets waarmee hij jarenlang schooltje heeft gespeeld in de favela.

De praalwagen is helemaal omringd door meisjes in klassiek Braziliaans carnavalskostuum. Minuscule glitterbikini's, uitwaaiierende pauwenveren, kronen en diademen vol klatergoud, absurd hoge hakken en een sneeuw witte tandpasta-glimlach. Wie er niet rondom danst, zit erop. En allemaal schudden ze hun voluptueuze achterste op onweerstaanbare sambaritmes.

Wolf bijt op zijn onderlip als hij ziet dat boven op de praalwagen het opgetuigde wrak van zijn bakfiets is gemonteerd. De deuken en het roest hebben ze zo gelaten. Wie goed kijkt, merkt dat er zelfs nog wat groenig vuil aan hangt, van de twee etmalen dat het stukgestampte mobiele schooltje in een vieze gracht aan de voet van de *morro* heeft gelegen. 'Nondedju,' mompelt Wolf in het West-Vlaams. 'Godverdomme toch!'

Vier van de sambadanseressen maken zich los van het groepje en lopen tot bij Wolf. Ze kussen hem een voor een en heffen hem vervolgens met hun gespierde armen boven hun hoofd. Hun bolronde kont schuddend op het opzweepende ritme, tillen ze Wolf op de wagen. Die laat inmiddels zijn tra-

nen de vrije loop en klautert naar boven. Bij zijn bakfiets aangekomen aarzelt hij even. Hij streelt voorzichtig het verwrongen metaal. Maar dan slikt hij zijn emoties door en hij klimt op zijn oude fiets. Meteen laat de mc die de *bloco* voor de microfoon van commentaar voorziet, een donderend ‘*Senhoras e Senhores... Ooooo... LOBOOOOO!*’ door de luidsprekers galmen. De toeschouwers raken door het dolle heen. Vrouwen die even breed zijn als hoog, tollen zonder gêne om hun as. Kinderen dansen met meer ritmegevoel dan een noorderling na decennia van danslessen kan vergaren. Jonge kerels met bandana’s diep over hun wenkbrauwen getrokken zakken door hun knieën en flashen bendetekens met hun vingers terwijl ze lome hiphop-moves maken met hun heupen. De meisjes op de praalwagen schudden met hun borsten en laten hun bips op en neer wippen alsof er een motortje in zit. En Rosie en Anna schrikken zich een ongeluk als plots schoten van automatische geweren door de favela roffelen.

Luitenant Cruzeiro was niet in de stemming, maar zijn vrouw was formeel: ‘João, we hebben in al die jaren nog nooit de *bloco* van Rocinha gemist. Zelfs niet vorig jaar, toen die nieuwe paus kwam en jouw collega’s het nodig vonden de sambaschool binnen te dringen met hun godverdomde zwarte bivakmutsen.’

‘De macho’s van BOPE zijn mijn collega’s niet,’ had João geantwoord. ‘Ik werk bij de havenpolitie, dat weet je toch?’ Maar hij wist natuurlijk ook dat als Elena Cruzeiro zich iets in haar hoofd heeft gehaald, het ook zal gebeuren. Denk maar aan de kapotte wasmachine. Dat heeft ook geen week geduurd.

‘Het kan me niet schelen waarmee je bezig bent, we gaan,’ had Elena gezegd. Zo komt het dat hij nu in burger naast de Estrada da Gavea staat, met naast hem zijn vrouw, die ondanks haar gevorderde cellulitis en beginnende spataderen een belachelijk kort jurkje heeft aangetrokken. ‘Het carnaval is er niet alleen voor de afgetrainde *gostas* van Lebon,’ zo antwoordde

ze toen João had geopperd dat ze misschien toch beter een beha onder dat gedecolleteerde topje had aangetrokken. Dat haar zware borsten stilaan wel erg diep beginnen door te hangen, had hij er niet luidop bij gezegd. Dat weet ze zelf ook wel, maar het kan haar niet schelen. Glimlachend kijkt luitenant Cruzeiro naar zijn vrouw, die alles laat schudden en deinen op de spijkerhard door de speakers knallende samba. Een golf van euforie, die maar een paar seconden duurt, spoelt door zijn hartstreek, klimt langs zijn nek omhoog en doet zijn hoofdheid tintelen. Hij weet dat je zulke momenten moet koesteren als je in een stad als Rio de Janeiro woont. Zeker als je huis zich in Rocinha bevindt, waar je het met je eigen twee handen hebt gebouwd op een stuk steile grond dat niet van jou is, maar dat geldt evengoed voor je tienduizenden ongeregistreerde burens. Die betalen net zo min als jij grondbelasting. Of huurgeld. Maar ze moeten net als jou leven in een favela die wordt gecontroleerd door het Comando Vermelho. En dan blijven er weinig euforiemomenten als dit over. Koesteren is de boodschap. João begint net mee te dansen met de ritmische bewegingen van Elena als hij op de praalwagen die om de bocht is verschenen, de kerel ziet klimmen die dertien dagen lang in zijn cel heeft gezeten.

Rosie en Anna duiken instinctief weg voor het geweervuur. Ze kijken elkaar met grote ogen aan, verscholen in een woud van blote benen en dansende voeten in goedkope plastic flipflops. Schichtige hinds in een bos waar de jagers een eerste salvo hebben gelost.

‘Wat was dat?’ vraagt Anna. ‘Dat waren schoten, toch?’

Rosie voelt haar beenspieren trillen, asfaltdiep gehurkt als een Vietnamees vrouwtje achter een stomende kom noedelsoep. ‘Ik weet het niet. Ik hoop het niet. Vuurwerk misschien?’

Anna schudt haar hoofd. ‘Vuurwerk? Overdag? Hier? *No way*. En dit klonk trouwens niet als vuurwerk. Dit waren wapens, Rosie!’

Een nieuw salvo weerklinkt. Anna krimpt in elkaar, verliest haar evenwicht en rolt opzij. Rosie duikt naast haar en grijpt Anna stevig vast.

João Cruzeiro schudt zijn hoofd als hij Wolf Goegebeur na zijn klim triomfantelijk boven op de praalwagen ziet plaatsnemen. Discreet hoor, denkt hij, maar hij weet dat Lobo Rio de Janeiro niet mag verlaten. En Rocinha is Rio, tenminste toch al op zo'n tien procent van de meest recente stadsplannen die op de strandboulevard van Copacabana worden verkocht. En vervolgens ebben de restanten van zijn euforie helemaal weg, want aan de overkant van de Avenida ziet hij de twee Europese kippetjes staan die op het Ilha das Cobras het lijk zijn komen identificeren. Het bevroren lijk waarmee al zijn recente problemen zijn begonnen. Kippetjes die er op een of andere manier in geslaagd zijn Abraxo te mobiliseren om Lobo vrij te krijgen. Kippetjes met pit, zo gevaarlijk als roofvogels die hun nest beschermen. De voorbije drie weken hebben ze hem zo goed als gestalkt met hun telefoontjes. Die zwarte is de ergste. Die heeft het zelfs aangedurfd op eigen houtje tot aan het Ilhas das Cobras te komen. Gelukkig heeft hij dat kunnen afblokken. De havenpolitie houdt geen opendeur. Hij staat nog te aarzelen of hij wat meer naar achteren zou wijken om te voorkomen dat ze hem herkennen, als plots geweervuur een scheur trekt in het tapijt van overstuurde sambamuziek.

In theorie kost de grond in Rocinha helemaal niets, maar toch tellen de illegale, chaotisch opgetrokken panden van rauw beton langs de Estrada da Gavea een viertal verdiepingen. De gewapende wachters van het Comando die op de daken staan, bevinden zich nog altijd een paar meter hoger dan Wolf op zijn triomfwagen.

'Lobo!' roepen ze. 'Lobinho!' Ze richten hun machinegeweren op de helblauwe lucht en braken hun versie van vreugdevuur in de lucht.

Rosie en Anna knijpen hun ogen stijf dicht. Na drie ratelende salvo's is het geweervuur gestopt. De sambamuziek is ongehinderd blijven voortzeten. Er zijn geen paniekgeluiden te horen. Ze worden niet vertrappeld door massaal vluchtende voeten. Er lijkt helemaal niets te gebeuren.

Rosie opent voorzichtig haar ogen. Gebarsten asfalt, confettisnippers, platgetrapte drankbekers en -blikjes, en dezelfde dansende kuitjes als daarnet. 'Anna,' zegt ze terwijl ze aan haar schouder schudt. 'Anna!'

Alsof haar oogleden met lijm aan elkaar zijn geplakt, opent Anna voorzichtig haar ogen tot spleetjes. 'Is het voorbij?'

'Blijkbaar wel.' Rosie gaat op haar knieën zitten. De ruwe asfaltkorsten prikken in haar huid. 'Niemand lijkt zich te verplaatsen. Zou het dan toch vuurwerk geweest zijn?'

Anna krabbelt rechtop. 'Geen vuurwerk. Maar blijkbaar wel iets wat erbij hoorde.' Ze kijkt om zich heen. Uitgelaten feestgangers, koperkleurige, dansende vrouwen en breed glimlachende negers die hun hoofden ritmisch op en neer laten stuiten. 'Geen idee. Niemand lijkt erop te reageren.' De carnavalswagen met Wolf erop is al een eind verder gereden. Ze ziet enkel nog het achtereind ervan, dat beduidend ruwer is afgewerkt.

Rosie is ook overeind gekomen. Ze knijpt bemoedigend in Anna's schouderbladen, legt haar hoofd in haar hals en haalt een hand door haar korte haar. Op dat moment krijgt ze de wachters van het Comando in het oog, boven op het dak aan de overkant. Ze lopen stoer heen en weer tussen de verroeste staken verstevigingsijzer die om de twee meter als kale takken uit het beton steken, en ze drukken met de palm van hun handen nieuwe kogelmagazijnen in hun geweren. Natuurlijk, denkt ze. 'Zij waren het!'

'Wat? Wie?'

'Ik ga niet wijzen,' zegt Rosie. Ze herinnert zich de woorden van Wolf: kijk ze niet rechtstreeks aan. 'Maar die *lads* op

de daken. Zij hebben geschoten. In de lucht, veronderstel ik. Anders waren er nog wel meer mensen weggedoken, toch?’

Anna probeert in de hoogte te kijken zonder dat het opvalt. Inmiddels is een volgende wagen de Avenida opgereden, een platte oplegger met boomlange travestieten die niet bijster geslaagde pogingen ondernemen om te paaldansen rond gammel gemonteerde aluminium staken. ‘Inderdaad. Zij moeten het geweest zijn. Ze zijn aan het herladen. Wat denk je? Zou het een soort eresalvo geweest zijn, voor Wolf?’

‘Waarschijnlijk. Ik hoop het.’ Rosie kijkt een laatste keer in een flits naar de dealertjes in de hoogte en richt dan veiligheids-halve haar blik terug op straatniveau. En dan ziet ze, pal aan de overkant, luitenant Cruzeiro staan, in burger, die enigszins aarzelend een paar sambabewegingen uit zijn heupen perst.

De telefoon van João Cruzeiro trilt in zijn broekzak. Zijn carnavals-humeur bevriest onmiddellijk. Met tegenzin vist hij de eenvoudige gsm op. Op het scherm staat naast een animatie van een klepelend belletje de naam ‘Pinto’. João vloekt binnensmonds, trekt een verontschuldigend gezicht naar Elena, propt een wijsvinger in zijn linkeroor en drukt de telefoon tegen zijn rechter. ‘Commandant?’

‘Cruzeiro. Waar ben je? Wat een kabaal!’ De harde stem van commandant Marco Medeiros Pinto overstemt moeiteloos het gedreun van de travestietenwagen. ‘Waarom ben je niet op kantoor?’

Zoals gewoonlijk als de baas hem onder druk zet, voelt Cruzeiro het zuur uit zijn maag langs zijn slokdarm omhoog kruipen. ‘Ik heb een vrije dag genomen, commandant. *Bloco da Rocinha*. Zoals elk jaar. U hebt vorige woensdag de goedkeuring zelf ondertekend en ik heb dat netjes ingebracht in de boekhouding.’

‘Ho maar, Cruzeiro. Je weet toch wat ze zeggen van mensen die te veel moeite doen om zichzelf te rechtvaardigen? Weet je dat?’

‘Nee, commandant.’ Hij bijt zijn onderlip bijna stuk.

‘Dat ze iets te verbergen hebben. Kom je nu nog naar het kantoor of niet?’

‘Commandant, ik heb een dag vrij. Ik ben hier met mijn vrouw.’

‘Oké, per telefoon dan maar. Je staat op dit moment waarschijnlijk toe te kijken hoe die Belgische hippie waar je een tijdje op hebt gebabysit, op de schouders van dat narco-schoem door de favela wordt gedragen. Nietwaar?’

‘Dat klopt min of meer.’

Pinto klinkt plots ernstig en komt ter zake. ‘Laat hem met rust, oké? Dat ettertje heeft potentieel om ons beiden in dikke problemen te brengen. Het Comando houdt hem de hand boven het hoofd, dat weet je. Dat zie je, want je staat er met je stomme kop op te kijken. Het Comando heeft een kilo coke voor hem over gehad. Zonder discussie. Om hem uit de vuurlijn van BOPE te houden. Ik zal ervoor zorgen dat we die kilo kunnen houden. Maar jij moet je neus daar niet in steken, begrepen?’

‘Begrepen, commandant.’ Hoewel Cruzeiro gestopt is met dansen, zweet hij als een rund. Hij denkt aan zijn deel van de buit. En aan het brandschone, heerlijk geurende textiel dat Elena vanmorgen uit hun nieuwe wasmachine heeft gehaald.

‘Dus laat dat vooral je carnavalsvreugde niet vergallen, Cruzeiro. Geef je vrouw een welgemikte plak op die ferme bruine billen van haar, met mijn groeten.’ En bijna langs zijn neus weg: ‘Enneuh... als het Comando toch zou morren, dan ben jij het wiens nekwervels als eerste doorzeefd worden met kogels, toch? Zag ik daarnet niet op tv ROC dat de *traficantes* op de daken het niet hebben kunnen laten om een paar eresalvo’s de lucht in te jagen? Een kogel raakt zo vlug verdwaald, João.’

Cruzeiro antwoordt niet. Hij verlangt hevig naar drie maagtabletten en een groot glas koel water.

‘Het is geniaal,’ gaat Pinto onverstoord verder. ‘Ik ben nog niet klaar met dat Europese klootzakje. We hebben immers een

troefkaart achter de hand, luitenant. Die hippie mag de stad niet verlaten. Goed, dat is onzin, dat weet ik ook wel. Tijdens het carnaval is Rio nog meer lek dan gewoonlijk. Maar dan nog kan hij het land niet uit. Zoals je weet heb ik zijn paspoort gehouden. Maar ik heb al te veel gezegd. Laat hem met rust, oké?’

Net als dit nieuwe gegeven door het getergde brein van João Cruzeiro begint te stuiteren, ziet hij tot zijn afgrijzen het Britse meisje dat het diepvrieslijk heeft geïdentificeerd de straat oversteken in zijn richting.

‘Luitenant Cruzeiro!’ Het kortharige meisje steekt breed glimlachend haar hand naar hem uit. João knijpt zijn telefoon dood, laat hem terug in zijn zak glijden en veegt met een snelle handbeweging het zweet van zijn voorhoofd. Hij heeft er meteen spijt van als Rosie seconden later met een zuinig gezicht zijn klamme, kleverige hand schudt. Naar Braziliaanse carnavalsnormen is ze bescheiden en zedig verkleed, maar desalniettemin ziet hij de ogen van zijn vrouw vol jaloezievonken schieten.

‘Elena, dit is mejuffrouw Rosie Banks uit Engeland.’ Hij maakt de fout Rosies hand te lang vast te houden. Elena staat op het punt kokende lava te spuwen.

‘Je weet wel, van die zaak met het lichaam op het spookschip?’

Elena laat haar ogen van top tot teen over Rosie glijden, en dan weer terug. ‘Lichaam, zei je?’

João kucht nerveus. ‘Op de boot... Het schip... Maar het is nu...’

‘Ja, waar is het nu?’ haakt Rosie in. ‘Het lichaam, bedoel ik.’ Vriendelijk knikt ze naar João’s vrouw, die gereserveerd terugknikt.

‘Weg,’ zegt João. ‘Ik bedoel, gerepatrieerd. Terug naar Australië.’ Nog meer zenuwachtig gekuch. ‘Opgeruimd. Dus misschien moeten jullie ook maar eens oprassen. Jij, Lobo en...’

Op dat moment ziet hij dat ook Anna de straat oversteekt, in een sexy glitterjurk, een hoedje schuin op haar blonde lokken. 'En... e... en z... zij d... daar ook!'

Twee bochten verderop wordt de Estrada da Gavea te steil om de carnavalswagens verder omhoog te laten rijden. Hier begint het gevaarlijkste deel van de favela, want in Rocinha hebben de armste donders het spectaculairste uitzicht. Hoe hoger en steiler op de *morro*, hoe schameler de krotten. Daar wonen de mensen die helemaal niks hebben en elke dag drie kwartier door vuile en gevaarlijke trapsteegjes naar hun geïmproviseerde stulpje moeten klimmen. Dit is het gebied waar de controle van het Comando Vermelho de honderd procent benadert. En waar de gemiddelde levensverwachting onder de dertig jaar ligt.

Wolf knijpt in de hand van Jacara. 'Mijn werk in Rocinha zit erop, kerel. Ze hebben mijn paspoort ingetrokken, ik zit met een Braziliaans strafblad...'

'Je weet waarom het Comando die kilo in je fiets heeft verstopt, toch?'

Wolf knikt verbeten. 'Ik weet het. En op een bizarre manier apprecieer ik het ook. Anders had ik de schoonmaakoperatie van BOPE misschien niet overleefd.'

'Je was koppig genoeg om te blijven. Onze keuze was makkelijk.' Jacara kucht. 'De keuze van het Comando, bedoel ik.'

'Uiteraard.' Wolf grijpt opnieuw zijn hand en knijpt er nog wat harder in. 'De keuze van het Comando. Ik blijf tot carnavalszondag. Dan kom ik naar de Sambodromo, over zes dagen. Daar en dan vlucht ik.'

'Met die Europese meisjes, ik weet het.' Jacara lacht als hij het vragende gezicht van Wolf ziet. 'Wij zorgen voor een *bôa sorte*, Lobo. Echt waar man, je kan je niet voorstellen wat jij de afgelopen jaren voor ons hebt betekend. Respect.' De sproetige jongeman zakt door zijn knieën en doet een mal dansje.

Wolf klemt ontroerd zijn onderlip over zijn boventanden. 'Tot zondag dan,' stamelt hij ten slotte.

‘Waar ga je trouwens heen?’ vraagt Jacara. ‘Zonder paspoort moet je westwaarts... Of wil je weg via Paraguay? Je laten schoonspoelen door de Cataratas do Iguaçu?’

Wolf twijfelt een moment. Hij staart naar het woekerweefsel van het litteken dat uit Jacara’s t-shirt tevoorschijn komt en als een roze duizendpoot op zijn schouder kruipt. ‘We gaan via Manaus. En dan de rivier op.’

Het lijkt alsof de zon opgaat in Jacara’s gezicht. Hoewel de Burros do Bairro zijn jeugd in Manaus hebben gebroken, wordt hij telkens weer week als iemand het over zijn thuisstad heeft. ‘Lobinho! Beloof me dat je dan mijn mama gaat opzoeken, *sim*? Om te vertellen dat het goed met me gaat? Ze werkt in een reisbureautje aan de Opera.’

Wolf tikt met zijn wijsvinger tegen zijn slaap. ‘Aan de Opera.’

Hij neemt de jongen in een klemgreep vol mannelijke affectie. Ze laten elkaar los en knikken begripend, zonder nog een woord te zeggen.

Meester Constantin Rasputin Abraxo wringt zijn krakende en piepende rolstoel tot bij het raam. Hoge sluiers in de gloeiende lucht kondigen de avond aan. In de favela, als een omgegooide blokkendoos tegen de heuvel aan, worden al de eerste lichtjes aangestoken. Ze knippen en dansen als vuurvliegjes. In de dichtgebouwde steegjes van Rocinha wordt het een vol uur vroeger donker dan in de *avenidas*.

Abraxo knijpt zijn ogen tot streepjes. De oude meester zal volgende maand zijn drieënnegentigste verjaardag vieren, maar zijn zicht is nog zo scherp als dat van een twaalfjarige. Elk hoekje en kantje van de favela is op zijn netvlies gebrand. Hij ziet meteen als er iets is veranderd, zoals de toppen van de carnavalswagens die nu boven de onafgewerkte daken uitsteken. Ze zijn tot stilstand gekomen. De parade is voorbij, maar er zal nog heel de nacht door gedanst en gefuifd worden. Eerst op samba, zoals op elke *bloco*. Maar rond twee, drie uur ’s nachts

zullen de *narcos* van het Comando Vermelho hun eigen dj's achter de mengtafel positioneren. Dan eindigt het feest voor de gewone mensen van Rocinha. Dan zullen dure wagens en glimmende scooters op de Estrada da Gavea verschijnen, vol rijke jongeren uit de betere wijken. Ze kunnen zorgeloos hun dure voertuigen achterlaten. Gewapende luitenantjes van het Comando staan op wacht. Want de klantjes die naar hun *baile funk* komen, jagen in één nacht zonder verpinken het maandloon van een modale Carioca door hun neus. Er zijn nog zoveel problemen op te lossen in deze stad, mijmert Abraxo, en hij prevelt een schietgebedje richting Cristo Redentor dat hij honderd jaar mag worden. Het zal nodig zijn, want zijn agenda staat al volgeboekt tot 2018. Als Oscar Niemeyer het kon, dan kan Constantin Abraxo het ook.

De meester kijkt op zijn antieke zakhorloge, dat al zeventig jaar lang exact drieëndertig minuten voorloopt. Dat zou makkelijk te verhelpen zijn, maar Abraxo is gehecht aan die drieëndertig minuten. Die geven hem het gevoel dat hij altijd nog wel een halfuurtje tijd over heeft om, zoals nu, nadenkend door het raam te staren. Het is tijd. En hij weet dat Noord-Europeanen vrijwel altijd op tijd komen. Inderdaad, hij ziet de Belg, de Zweedse en de Britse de voetgangersbrug bij de tunnelingang oversteken. Hij is een veel te magere Obelix en zij zijn veel te sexy blank om na zonsondergang in de favela te vertoeven. Abraxo klapt met zijn knokige wijsvinger het zilveren dekseltje terug op de wijzerplaat. Er is met veel zorg een afbeelding van een scepter op gegraveerd, met daaronder een woord in cyrillisch schrift. Hij drukt op de knop en ziet op het schermpje naast de intercom hoe het hek openglijdt en de drie jonge Europeanen naar binnen gaan. Hun verkleedpartij kan hem niets schelen. Brazilië kent geen etiquette en al zeker niet tijdens het carnaval. Kreunend manoeuvreert hij zijn rolstoel naar zijn vaste plaats bij het raam. De hemel boven Rocinha kleurt inmiddels dieprood. Een heetwitte pijl klimt van tus-

sen het beton het zwerk in en penseelt een beverige boog van vuilgrijze rook. Feestvuurwerk, zou een toerist denken. Een signaal van het Comando Vermelho aan de omliggende *morros*, weten de *locals*. De vuurpijl explodeert niet, maar dooft uit in een niesbui van luie vonken. Abraxo kijkt er peinzend naar en laat zijn knokige hand over zijn gegroefde gezicht raspen. En dan glijdt zijn binnendeur open.

‘Meester Abraxo?’ Anna is de eerste die haar hoofd naar binnen steekt. Ze ziet de hoogbejaarde raadsman in zijn *vintage* driewieler bij het raam zitten.

‘Kom erin. Maak het jullie gemakkelijk. Neem iets uit de koelkast.’

Wolf komt terug met drie blikjes *guarana*. Zelf nipt Abraxo van een kleine, zilverkleurige zakflacon die hij uit zijn vestzak heeft opgediept. Hij tast opnieuw naar zijn zakhorloge. Achter een piepklein raampje in de wijzerplaat, waarvan de randen al een tikje roest vertonen, draait een ingenieus schijfje met de dagen van de week. ‘Maandag 24 februari,’ prevelt Abraxo peinzend. ‘Zondag gaan jullie naar de Sambodromo voor de grote parade. Trek iets anders aan. De rest van de week gaan jullie niet meer naar Rocinha. Blijf in de toeristenzones. Neem het kabelbaantje naar het Suikerbrood. Speel een partijtje *beach volley*. Bezoek de kathedraal. Ga eens wandelen in de Jardim Botânico. Dans mee met een parade in Copacabana of Ipanema. Maar mijd de favela’s.’

Rosie wipt nerveus op en neer. ‘Dat meent u niet! Moeten we nu nog een week de toerist uithangen? Ik dacht dat u een plan had? Hebben we daarop drie weken moeten wachten?’

‘Ik was nog niet klaar, juffrouw Banks. Ik wil je vooral adviseren het Ilha das Cobras te vermijden.’

Rosie kijkt naar haar voeten. Gelukkig hebben Anna en Wolf niet door waarop de advocaat zinspeelt. Maar ze is wel onder de indruk dat hij weet van haar bezoek aan het eiland.

‘We liepen daarnet Cruzeiro tegen het lijf,’ antwoordt ze.

‘Die man weet iets, ik móét hem opnieuw spreken. Ik had hem bijna waar ik hem hebben wilde.’

‘Ach Rosie,’ haakt Anna geïrriteerd in. ‘Op de rand van een zenuwinzinking heb je die man gekregen, meer niet. Is dat waar je hem wil hebben? Als je niet kunt ophouden met journalist spelen, ga dan terug naar Londen en zoek een job.’

Rosies gezicht betreft. ‘Jij weet maar al te goed waarom ik dit doe. Hoe... Waarom?’

‘Dames! Zwijg en luister. Laat Cruzeiro aan mij over. Hij heeft het lijk van Simon Dracovic volgens het boekje teruggestuurd naar Australië. Voor de rest weet die man nergens van. Hij probeert zo veel mogelijk onder de radar te blijven van zijn overste, commandant Pinto. Dat is de man die jouw paspoort heeft afgenomen, Wolf.’

Wolf knikt bevestigend.

‘O, dus het is die man die we moeten hebben,’ zegt Rosie wrang.

‘Neen, juffrouw Banks, juist integendeel. Als Pinto jullie nog zou contacteren, negeer hem. Ga in geen enkel geval in op een eventuele uitnodiging om naar zijn kantoor te komen. Jij hoeft dat juridisch gezien niet meer te doen, Lobo, en jullie al helemaal niet, dames. Pinto trekt zich geen bal aan van de zaak met het lijk. Die man is alleen geïnteresseerd in macht en snel geldgewin. Hoe verder jullie bij hem uit de buurt blijven, hoe beter.’

Rosie schraapt haar keel. ‘We weten nu wat we niet moeten doen. Maar wat doen we wel?’

Abraxo neemt het woord. ‘Dit is het plan voor het carnaval, want dat is het begin van alles. Eerst moeten we Wolf het land uit krijgen. Jullie gaan dus op zondag 2 maart naar de Sambodromo.’ Hij wijst met zijn verdorde vinger naar een laag tafeltje onder een schilderij van een lijnfiguurtje dat op en neer springt, waarbij knalgele stralen uit de bolle biceps springen. ‘Vergeet straks de tickets niet mee te nemen, ze zitten in de

groene envelop onder de Keith Haring. Daar kijken jullie naar de sambawedstrijd. Dans mee. Wees zichtbaar, maar *blend in*, dan ben je immuun voor BOPE. Want die zijn er ook hoor, in burger, maar even verbeterd en gebrainwasht. En wacht tot jullie benaderd worden door Camõa. Ze zal verkleed zijn als prinses Leia uit *Star Wars*. Gouden bikini, vlechtjes als koffiekoeken rond de oren gedraaid. Is dat duidelijk?’

‘En Jacara zal er ook zijn?’ vraagt Wolf.

‘Jacara en Frango. Je zal de rugdekking kunnen gebruiken.’

‘Begrepen,’ zegt Wolf. ‘Wat moet ik precies doen?’

‘Jij houdt deze dames te vriend. En over een week vliegen jullie samen naar Manaus, in Amazonas.’

Anna wipt nerveus op en neer met haar voet. ‘Eerlijk gezegd krijg ik stilaan zin om terug te vliegen naar Stockholm in plaats van naar dat Manaus van jullie.’

Rosie laat haar armen moedeloos in haar schoot vallen. ‘En het interesseert niemand nog een *fuck* wat er met Ebenezer is gebeurd?’ Haar ogen vullen zich met tranen. ‘U gebruikt ons gewoon om Wolf het land uit te krijgen.’

‘Je vergist je, juffrouw Banks,’ zegt Abraxo. Voor een zoveelste keer staan ze versteld van de helderheid en gevatheid van de negentiger. ‘In Manaus zal je iemand ontmoeten die je kan leiden naar Ebenezer Buckthorne.’

‘Wat?! Wie dan? Leeft Ebbie nog?’

‘Dat krijg je in Manaus te horen,’ antwoordt de raadsman.

Rosie barst uit: ‘Wij zijn geen marionetten die blind uw plannetje volgen. Ik heb recht op die informatie. We lopen nu al drie weken vruchteloos heel Rio rond met foto’s. Dus alsjeblieft, meester, zeg me nu wat u weet!’

‘Alles hangt samen met de reden waarom juffrouw Lindqvist jou heeft vergezeld over de oceaan,’ vervolgt Abraxo rustig. Hij kijkt Anna aan. ‘Ik ben jouw queeste evenmin uit het oog verloren. Je deed daarnet schamper over de journalistieke reflex van juffrouw Banks. Ten onrechte, juffrouw Anna.’ Hij

knipoogt naar Rosie met een ooglid dat zo verweerd is als de perkamenten kافت van het Gruuthusehandschrift. 'Haar zoektocht naar de spoorloze Engelsman heeft wel degelijk zin, juffrouw Lindqvist.'

'Hetgeen ik je in Zweden al heb gezegd,' voegt Rosie er met een klein stemmetje aan toe.

Abraxo grijpt de zakflacon en neemt nog een teug van zijn brouwsel. 'Ik heb aan Max Redentor de opdracht gegeven om jullie van het Pura Vida Hostel te verhuizen naar iets comfortabelers, goed? Met drie aparte kamers.'

Ik moet nu mijn troefkaart op tafel gooien, denkt Abraxo bij zichzelf. Ze raken geïrriteerd. Straks krijgen die meiden nog door dat mijn verhaaltje van vorige keer, over twee verplichte getuigen met paspoorten op het vliegtuig, een list was om hen bij Wolf te houden. Hij verheft zijn stem. 'Er is wel degelijk een link tussen deze zaak en het verdwijnen van Andries Swartwater in Australië.'

Anna wordt lijkkbleek. Ze neemt snel een slok van haar blikje frisdrank, om niet flauw te vallen.

'Juffrouw Lindqvist en juffrouw Banks, het staat jullie volkomen vrij om in de luchthaven van Manaus een vlucht terug naar Europa te boeken. Maar Swartwater verbergt zich met grote waarschijnlijkheid ergens in Zuid-Amerika.'

Het blikje *guarana* trilt in Anna's handen. Abraxo kijkt haar medelijdend aan en besluit: 'In Manaus zullen jullie door iemand worden opgewacht. Jij kent deze persoon, juffrouw Anna.'

'Wat bedoelt u, meester?' vraagt Anna met trillende stem. 'U maakt mij ontzettend bang.'

'Blijf kalm en bedenk wat hij voor jullie kan doen. Dus volg het plan, *faz, favor?*'

Rosie probeert het nog een allerlaatste keer. 'En waarom kunt u ons nu niet vertellen wie of wat we in Manaus gaan aantreffen?'

'Omdat jullie anders nooit zouden vertrekken.'

De mannen aan boord spreken meestal Afrikaans. Maar niet altijd. Er is er ook een die ze 'de Mexicaan' noemen. Als ik mijn dagelijkse drie rondjes rond de als bouwstenen opgestapelde vriescontainers heb gedaan en hij me daarna vraagt om zijn rolstoel op het achterdek klem te zetten en hem godverdomme met rust te laten, ga ik in mijn eentje over het schip dwalen. Zeeziek word ik niet meer. De scherpe pijn boven mijn oog is weggeëbd tot een doffe druk, alsof iemand met een fietspomp lucht achter mijn oog heeft geblazen die niet kan ontsnappen. Ik ben veranderd. De vent die me in de spiegel aankijkt, lijkt wel iemand anders. Ik wrijf over mijn stoppelbaard en mijn spiegelbeeld antwoordt dat ik van zijn gezicht moet afblijven. En het kan me niet schelen. Er is zo weinig dat me nog kan schelen. Vaak weet ik het gewoon ook niet meer. En raak ik de draad van mijn gedachten kwijt. Zoals nu. Wat ging ik vertellen? Dat ik mijn spiegelbeeld niet durf te scheren uit vrees dat hij mijn keel zal oversnijden. Nee... Dof, en blanco. Alsof er een barrière zit tussen mijn gedachten en de hersenen die ze moeten verwerken. Afrikaans! Juist! Ik was aan het vertellen dat de matrozen niet altijd Afrikaans spreken met elkaar. Ik hoor ze bezig terwijl ik het schip verken. Ze letten niet meer op mij. Het grappige is dat vaak een zinnetje Engels tussen hun discours in het Afrikaans sluipt. Of twee zinnetjes, vaak halfweg afgehakt en ingeslikt, waarna het weer verder gaat in die gutturale taal die ik niet begrijp. Puzzelstukjes zijn het, als korte sliertjes vermicelli die in een bord spaghetti zijn terechtgekomen. Puzzelstukjes die ik in elkaar probeer te leggen. Het is lastig. Mijn ooglid gaat ervan trillen. Vroeger was ik hier zo goed in, nu lijkt het of ik het opnieuw moet leren. Zo kom ik te weten dat de haven waaruit we vertrokken zijn die van Perth was. West-Australië. Ik herinner me helemaal niet hoe ik daar ben terechtgekomen. Ik was naar Australië gereisd, dat weet ik nog. Ik weet

zelfs nog waar ik heen zou gaan: Coober Pedy, in het hart van de Outback. Maar ik kan me niet meer herinneren wat ik daar ging doen. Wie ik daar ging ontmoeten. Waarom ik dan uiteindelijk op een strand aan de westkust ben terechtgekomen? O ja, er was een telefoontje. Toen ik nog op het vliegtuig zat. Verandering van plan. Ik moest niet in Coober Pedy zijn, maar in Perth. Ik hoor ook dat de matrozen allemaal in Perth wonen. Dat daar hele buitenwijken worden gekoloniseerd door uit Zuid-Afrika geëmigreerde Afrikaners die hun blanke levensstijl bedreigd zien in hun door een zwarte meerderheid geregeerde thuisland. Een levensstijl die neerkomt op hard werken op immense boerderijen, rondrijden in oversized pick-up trucks en pils uit blik zuipen terwijl reusachtige steaks liggen te sissen op de barbecue. Exact hetgeen waar de inwoners van West-Australië al twee eeuwen lang hun dagen mee vullen, dus de oude en nieuwe inwoners van Perth kunnen het uitstekend met elkaar vinden. Oké, ik heb een helder moment. Ik neem mijn notitieboekje en noteer het allemaal netjes, want straks ben ik dit allemaal weer vergeten. Mijn handschrift is ook veranderd. Het lijkt op dat van een twaalfjarig kind.

DEEL 9

DE BANANENBOOT

BRAZILIË, MANAUS

1 maart 2014

Philip Jefferson Owambo zit op een bankje in de ochtendzon. In het centrum van Manaus stinkt de Amazone naar benzine-dampen, maar de exotische palmen die de Praça São Sebastião afzomen, zitten vol luidruchtige papegaaien. De luchtvochtigheid is hoog. Philip heeft moeite met het invullen van de formulieren die hij op een beduimd karton op zijn knie heeft liggen. Zijn goedkope pen pakt niet op het vochtige papier. Nerveus krabbelt hij in de marge, in de hoop dat er blauwe inktlijntjes zullen verschijnen. Met een zucht geeft hij het op. Dat Ceçaro zelf zijn papieren invult. Hij kreunt en leunt genoegzaam achterover. Een rij in identieke beige uniformpjes gestoken schoolkinderen loopt dwars over het plein in de richting van de Opera. Hij steekt zijn duim op naar de kinderen. Vijfentwintig duimpjes gaan tegelijk de lucht in.

Philip grijnst en staat op. Hij negeert het pompeuze operagebouw en loopt onder de palmen door naar een van de vele touroperators langs het plein. Hij duwt de deur open, negeert de wachtende rugzaktoeristen en knipoogt naar de dikke vrouw die net van achter een gordijn komt dat een achterkamertje scheidt van de balie. 'Sorry, ik moest even iets in de brandkast leggen,' zegt ze. De volbloed Indiaanse schenkt hem een flauwe

glimlach en drukt op een knop die een klein deurtje in de hoek doet openspringen. Philip wringt zich erdoor en beklimt een smalle, krakende trap.

‘*O negro!* Twee uur te laat, zoals gewoonlijk.’

Philip kijkt minachtend naar de papzak die zwetend achter zijn bureau zit. Vervaarlijk balancerende stapels vol formulieren vormen een heuse favela van papier voor zijn dikke pens. ‘Zoals gewoonlijk, Ceçaro,’ antwoordt hij. ‘Net zoals iedere andere rivierboot die op om het even welke ochtend aanlegt aan de oever. Maar dat weet je net zo goed als ik, vet wrattenzwijn.’

‘Wat? Wat brabbel je daar, man?’

Philip grinnikt. Hij is het gewend dat de Brazilianen moeite hebben om zijn Angolees Portugees te begrijpen en dat buit hij graag uit door hen van tijd tot tijd een welgemikte Afrikaanse belediging naar het hoofd te slingeren. ‘Niets. Dat de goedkope rotpennen die je me geeft, niet schrijven in dit klimaat.’ Hij gooit zijn papieren voor Ceçaro’s neus. ‘Je zal ze zelf moeten invullen, vetzak. Bananen, één ton zeven. Kaai 3B. Acht uur zevenendertig. *Patati patata.*’

Philip draait zich om en loopt het beklemmende kantoor uit. ‘*Negro!*’ roept Ceçaro hem na. ‘Je bent een onuitstaanbare hufter! Ananassen, twee ton! Van de Plantação Verdo op rechteroever. Tegen overmorgen! En op tijd, of je zoekt maar een andere job!’

Philip luistert niet. Opgewekt loopt hij de trap af en knip-oogt opnieuw naar de vrouw. Ze neemt hem bij de schouder. ‘Philip, wacht. Er heeft iemand gebeld voor jou. Uit Rio! Hij belde drie weken geleden ook al, maar je zat toen nog op je boot. Ik heb het opgeschreven. Het is dezelfde familienaam als op het pakje dat ik heb toegestuurd gekregen voor in de brandkast.’ Ze schuifelt met haar vingers in de papieren achter de balie en trekt een gele post-it van een half ingevuld contract. ‘Hier is het. Abraxo. Het nummer is...’

Als zijn huid niet zo pikzwart was, zou de vrouw hebben

gezien dat het bloed plots wegtrekt uit zijn gezicht. 'Ik ken zijn nummer.' Hij slikt de verrassing weg. 'Mag ik hier eens bellen? Het is *long distance*. Rio...'

Maricela glimlacht. 'Doe maar, Philip. Ik verzin wel wat als Ceçaro zou klagen.'

'Je bent mijn woudaapje, Maricela.' Ze bloost. Hij neemt de ouderwetse telefoon van de haak en tikt zorgvuldig een lang nummer in.

'Philip Jefferson Owambo voor de meester... *Sim... Sim...* Ik wacht... Meester? U hebt geprobeerd me te contacteren? *Sim...* Ik... Helemaal tot aan de grens? O, zelfs over de grens! Jazeker... *Sim... Sim...* Dat is genereus, meester, *muito obrigado!* Morgen al? U kunt op me rekenen.'

Philip knijpt vriendschappelijk in de nek van Maricela en fluistert in haar oor: 'Wees maar gerust dat Ceçaro zal zeuren, want ik ga zijn boot kidnappen. Ik vrees dat hij lang op zijn lading ananassen zal mogen wachten. Morgen ga ik mijn nieuwe vracht afhalen op de luchthaven en dan ben ik ribbede.''

Maricela kijkt hem verschrikt aan. Hij knipoogt alweer. 'Maar daar weet jij helemaal niets van, is het niet, Maricela?' Hij drukt een dikke pakkerd op haar bolle rechterwang. 'Ik zal wellicht wekenlang weg zijn. Misschien wel maanden. Maar als ik terugkom, dan trakteer ik je in de *churrascaria*, akkoord?'

Maricela ziet hoofdschuddend hoe Philip het kantoortje verlaat en met vaste tred het plein oversteekt in de richting van de Porto Flutuante. Afrikanen, denkt ze. En ik die dacht dat Braziliaanse negers al kierewiet genoeg waren. Ze knippert een paar keer met haar ogen en glimlacht breed naar het stel Europese dertigers dat voor de balie op dikke rugzakken zit. Ze hebben twee blonde meisjes mee. De jongste houdt een pop van Schanulleke onder de arm geklemd. 'Waarmee kan ik jullie van dienst zijn?'

Philip drinkt een koffie in de Aeroporto Internacional Eduardo Gomes. Hij ziet de man achter de toog in de weer, die maar een streepje bleker is dan hijzelf. Hij schrikt op. Een gong weerklinkt door het luchthavengebouw van Manaus.

‘Vlucht 747 uit Rio de Janeiro is geland. Passagiers voor de terugvlucht worden verzocht zich naar Gate 3 te begeven.’

Hij schudt de Afrikaanse herinneringen uit zijn hoofd, giet de rest van zijn koffie naar binnen en loopt de bar uit, richting *Arrivals*. Hij baant zich een weg tussen een kleurrijk volkje van ecotoeristen in katoenen afritsbroeken, zakenmensen die komen profiteren van het gunstige belastingklimaat in deze afgelegen junglemetropool en hier en daar een Indiaan met een schijf in zijn uitgerekte onderlip. Hij tast in zijn achterzak naar een in vieren gevouwen papier. Hij zoekt een paal om tegen te leunen en vouwt het blad open. Er staan met viltstift drie namen op geschreven: ‘WOLF GOEGEBEUR - ROSIE BANKS - ANNA LINDQVIST’. Die laatste naam, zwart op wit, jaagt opnieuw een scheut van schuldgevoel door zijn hart. Philip Jefferson Owambo zucht diep, zet een spiegelende zonnebril op zijn neus, houdt het papier tegen zijn borstkas en wacht.

De reis lijkt wel eindeloos, maar de zee blijft kalm en ik word niet meer ziek. De zon schijnt elke dag. Tijdens een van onze wandelingen op het dek vraag ik hem wat er in de containers zit. Eerst begrijp ik hem niet, want zijn mond is vreselijk verwrongen. Ik knijp in de handvatten van de rolstoel en buig me naar hem toe.

‘Schapen.’

Ik voel zijn speeksel tegen mijn wang spatten. Ik geloof hem, maar niet helemaal. Ik weet namelijk wat er in de container zit die in het midden kruiselings boven op de andere staat. En dat is geen schaap. In mijn misselijkheid en algehele zwakte toen we net op het schip waren gearriveerd, was het nauwelijks tot me doorgedrongen en door de pulserende dofheid in mijn hersenen was ik het onmiddellijk daarna weer vergeten. Maar het is teruggekomen en ik heb het genoteerd in mijn boekje, in de mooie ronde letters die ik nu hanteer. Ze hebben de man met de lange haren in die vriescontainer gelegd. De man die me pijn heeft gedaan. Want die was al dood toen we aan boord werden getakeld.

Ik zit op een ton en kijk naar de vliegvisser die over het oceaanooppervlak scheren. De matrozen komen ook kijken. Aan de Engelse puzzelstukjes tussen hun Afrikaans door hoor ik dat we naderen. Kaap de Goede Hoop zou nog een dagreis verwijderd liggen. Ik heb een mindere periode, ben niet in staat verbanden te leggen. Ik weet niet in welk land Kaap de Goede Hoop ligt. Nou ja, ik weet het wel, maar ik kan er niet bij. De kastdeur van mijn geheugen is dichtgewaaid en ik kan alleen maar hopen dat het deinen van het schip ze straks weer doet openslaan. Ik noteer: Kaap de Goede Hoop.

Nauwelijks zijn de met smaragdgroen begroeide kliffen in zicht gekomen, of hij roept me bij zich. Ik duw zijn rolstoel naar zijn

kajuit. Ik durf nooit te schrijven in mijn notitieboekje als hij erbij is, maar ik zal zo precies mogelijk proberen te onthouden wat hij doet en zegt.

'Weet je waar we zijn?' vraagt hij.

'Kaap de Goede Hoop,' antwoord ik.

'En weet je waar Kaap de Goede Hoop ligt?'

Ik aarzel even. 'Ik weet zeker dat ik het weet, maar ik herinner me het niet meer. Het... het zit achter slot en grendel.'

Hij brengt zijn enige overgebleven hand naar me toe. Zijn vingers zijn verkramppt. Hij streelt met zijn duim over mijn rechteroogkas. Het is een zoete pijn.

'Dit is mijn land,' zegt hij. 'Het land dat ze van me hebben afgenomen.'

Plots heb ik een verrekijker in mijn handen. Zo'n ouderwetse, zoals in de piratenfilms, je weet wel, met Johnny. Eh... ik weet zijn achternaam niet meer. Johnny... Die piratenfilms. Ik weet het nog, maar het komt niet meer. Een verrekijker zoals de vrijbuiters die aan hun riem hadden hangen, een telescopische cilinder, in koper, en met slangenleer rond het oculair. Ik richt door de patrijspoort en stel scherp op de bovenkant van de kliffen.

'Kijk goed,' kwijlt hij in mijn oor.

Ik zie iets ritselen in het groen. Iets lichtbruins. Het is een aap. Een grote aap met een spitse snuit. Hij kauwt op een stuk fruit, dat hij met kleine, leerachtige handjes naar zijn bek brengt. Hij heeft lange hoektanden. En dan komt er nog een aap, die naar het stuk fruit probeert te grijpen. De eerste aap springt opzij, trekt zijn lippen omhoog en laat zijn tanden zien.

'Afrika,' zeg ik en ik laat de verrekijker zakken.

Hij knikt. 'Afrika.'

Ik schuif langzaam de telescoop in elkaar en trek hem weer uit. En opnieuw. En nogmaals. Mijn hersenen voelen weker aan dan ooit. Mijn tong wordt dik en rust op mijn onderlip. Ik kwijl. En ik weet niet wanneer precies het koele koper en stugge slangenleer zijn veranderd in warm, beaderd vlees. Ik trek zijn voorhuid

naar beneden en weer terug. En opnieuw. En nogmaals. En tegelijk zie ik zijn verkrampde vingers spelen met drie knoerten van diamanten. Ze vangen het licht dat van het zuidpunt van Afrika op de oceaan wordt gekaatst.

'Samovsky,' hijgt hij in mijn oor. 'De Russen hebben zijn opalen geplunderd.' Hij kreunt. Ik voel de telescoop groeien. En opnieuw. En nogmaals.

'Maar die achterlijke Joden wisten niet dat hij nog een partij diamanten achterhiel. In de Okavango. In het ruim van zijn rivierboot. Ingenaaid in de buik van een leeuw die hij had geschoten.' Hij zuigt het kwijl naar binnen door zijn scheve lippen. 'En die heeft hij nog mee kunnen grissen, nadat Zara me had aangevallen. Het trouwe dier. Ik neem het haar niet kwalijk. Trek harder. Alsof je de wortel van een kokerboom uit de zongebakken bodem van de Namib probeert te trekken, mijn jongen. Je kan het. Komaan.'

Een harde klap weerklinkt als de koperen telescoop van het kajuittafeltje rolt en op de parketvloer terecht komt. Witte, warme, kleverige vloei stof op mijn hand. Drie droge tikken wanneer hij de diamanten een voor een op het tafeltje legt.

'De Russen hebben Samovsky's diamanten nooit gevonden,' hijgt hij na. 'Ach, die zitten ondertussen vast ergens op de Krim, in een villa vol foeilelijke luxe. Opalen...' Hij snuift minachtend. 'Echt iets voor Russen. Veeg me af. Opalen, de meest kitscherige aller edelstenen. En dan nog. Maar ik heb ze. Samovsky's diamanten. De echte. Degene die hij me vijf jaar geleden had moeten geven in Antwerpen. In ruil voor de plannen...' Hij pauzeert en speelt met de glimmende stenen op het tafeltje. 'Dit zijn er drie. Ik heb er vijftien. Deze drie gaan terug naar Afrika. Ik niet. Ik kan niet meer terug. De andere twaalf zitten opnieuw in de buik van een beest. Maar geen leeuw, deze keer. Een schaap. Ja, de leeuw is een lam geworden. Zo diep is Swartwater gevallen.' Op zijn verkrampde mond verschijnt een wanstaltige grijns. 'Kom, berg mijn lul op. Dit is geen gezicht.'

DEEL 10

DE SAMBODROMO

BRAZILIË, RIO DE JANEIRO
2 maart 2014

‘Help me, Obi-Wan Kenobi. You’re our only hope.’

Camõa O Rappa glimlacht flauwtjes. Het is al de vijfde keer dat een toerist in de Sambodromo hetzelfde grapje maakt als ze haar zien passeren in haar Prinses Leia-kostuum. Ze negeert de dronken Brit, zet een paar passen en gaat in de schaduw staan. De Sambodromo, een brede, verkeersvrije straat in het stadscentrum met aan weerskanten betonnen tribunes waar 80.000 toeschouwers op kunnen plaatsnemen, is afgesloten en zit afgeladen vol. Straks begint de parade van de meest prestigieuze sambascholen van de stad, wat de Carioca’s graag ‘het grootste feest ter wereld’ noemen.

Maar Camõa is hier niet om te feesten, ondanks haar verkleedpartij. Haar ogen schieten heen en weer. In het kleurrijke gewriemel spot ze moeiteloos de mannetjes van het Comando. Jonge kereltjes in veel te dure kledij, hun bruine en zwarte gezichten verscholen achter spiegelzonnebrillen van Amerikaanse topmerken. Ze weet dat ze geen drugs op zak hebben en geen wapens dragen. Niet in de Sambodromo, niet op de dag van de parade. De drugskartels van Rio respecteren tijdens het carnaval een tijdelijk staakt-het-vuren. Hoge vertegenwoordigers van de rivaliserende kartels hebben in ultrageheim

topoverleg in de favela's op voorhand quota vastgelegd. Welke groep op welke dag de carnavalsvierders voorziet van speed en coke om nachtenlang te kunnen doorvieren, staat uitgetekend in een onwrikbare *roadmap*. Het Comando Vermelho heeft deze keer naast de grote parades gegrepen. In elke andere omstandigheid was daar een bloederige strijd van gekomen. Maar niet tijdens het carnaval. Dan houdt iedereen zich aan de afspraken. Vandaar dat de luitenantjes er zo relaxed bijlopen. Ze nippen van grote bekers *caipirinha* en tonen grijnzend hun met goud bezette gebit. Camõa weet dat ze van hen geen last zal hebben. Haar ogen springen weg.

'Hey, ik ben Jabba The Hut, kom je eens op mijn schoot zitten?' lalt met een moddervet accent een dikke Nederlander die een doordringende dranklucht verspreidt. Hij probeert zijn zweterige arm om Camõa's hals te leggen, maar ze duwt hem geërgerd weg. Ze heeft drie mannen in het oog van wie ze sterk vermoedt dat het politielui in burger zijn. Het zijn niet de fleurige hemden, shorts en sandalen die hen verraden, wel de onmiskenbare manier waarop ze regelmatig hun kin op hun rechterschouder laten zakken. De typische hoofdbeweging van iemand die in een microfoontje praat dat op een hemdskraag is vastgespeld. Mooi, denkt Camõa. Dit drietal verlies ik alvast niet uit het oog. Nu nog wachten op mijn drietal.

Een oorverdovende, overstuurde stem braakt uit de luidsprekertoers aan weerszijden van de Sambodromo. Niemand luistert naar wat de hyperenthousiaste omroeper in zijn microfoon brult, want al na twee woorden verdrinkt zijn stem in een nóg luider geratel van drums, bellen en andere percussie. Het is alsof er een ritmische golf doorheen de tribunes trekt. Het startschot is gegeven. Deinende caleidoscopen van kleur dwarrelen tussen het beton. De mensenmassa wordt uitzinnig, want het moment is aangebroken waarop de eerste van de twaalf beste sambascholen van de stad in een explosie van

glitter, bloot en cadans door de Avenida Marques de Sapucaí zal trekken.

Wel ja, loop nog wat meer met jullie hoofd in jullie kraag, het valt echt niet op, knettert het door het hoofd van commandant Marco Pinto. Hij ziet geërgerd zijn undercovercollega's door de menigte slenteren. In zijn ogen zijn ze net zo onopvallend als een zeehond in de woestijn. Dommekloten, denkt hij, en hij blaft een kort maar duidelijk bevel in het microfoontje. Het is maar een speldenkop groot, maar het is topkwaliteit die Pinto speciaal heeft besteld bij het FBI in Quantico. Het heeft hem nog een pak lobbywerk én smeergeld gekost om die aankoop erdoor te krijgen bij het hoogcommissariaat, maar nu heeft hij het allerbeste materiaal, identiek aan wat de beste federale speurders in de vs gebruiken om seriemoordenaars te lokaliseren, *homegrown* terroristen te snel af te zijn en potentiële klokkenluiders af te luisteren. Maar dan draait een van zijn undercovermannetjes zich naar hem toe, haalt zijn schouders op, wijst naar zijn rechteroor en schudt het hoofd.

'*Putinha safada de mierda!*' vloekt Pinto zo hard als hij kan, maar niemand hoort het. Geen enkel geluid raakt nog boven het gedreun van de sambadrams uit, die in ritmische dondersalvo's door de Sambodromo echoën en de eerste praalwagen van de dag begeleiden. De tachtigduizendkoppige menigte gaat totaal uit haar dak in een vlag van collectieve hysterie die normaal gezien alleen wordt aangetroffen bij belangrijke sportwedstrijden, rockconcerten of *dance-raves*.

Vol minachting kijkt hij naar de danseressen op de praalwagen. Naakt op swingende tepelfosjes en een string vol pauwen-, struisvogel- en papegaaienveren na. *Putinhas de mierda*. En zo'n klerelawaai dat zelfs zijn dure microfoontjes uit Virginia niet meer werken. Commandant Pinto vloekt nogmaals, pulkt het voorgevormde oortje uit zijn gehoorgang en propt het in zijn broekzak. Dan doe ik het maar weer zelf, denkt hij, en

hij drukt nerveus met zijn tong tegen zijn voortanden. Hij heeft goed geboerd sinds zijn verhuizing naar Rio, maar dat heeft hij godverdomme enkel en alleen aan zichzelf te danken. Zoals ook nu weer zal blijken. Als je wil dat iets goed gebeurt, doe het dan zelf. Zonder dure microfoontjes dan maar. Hij steekt zijn hand in zijn binnenzak en ritselt door het kleine, op stevig papier gedrukte boekje dat erin zit. En hij negeert de underco-veragenten straal.

Jacara en Frango staan in de schaduw tegen een pilaar geleund en werpen een verveelde blik op de sambadanseressen op de wagen. Zij verkiezen de kogelronde zwarte meloenkonten die als pudding op en neer trillen op de *bailes funk* in Rocinha. Samba is zo passé. En daarbij, ze zijn hier niet voor de muziek, de dans, de ambiance of de konten. Ze hebben een dubbele agenda. Ze zijn uitgestuurd door meester Abraxo om Wolf te helpen ontsnappen naar de luchthaven. Maar ze hebben ook een afspraak met commandant Marco Medeiros Pinto van de havenpolitie. Het Comando heeft in ondergrondse onderhandelingen een deal gesloten met de commandant. Het Comando zal hem niet verklikken bij zijn oversten voor het scheefslaan van de kilo coke die ze in Lobo's bakfiets hebben geplant. Pinto zal hen wat overblijft van de coke, teruggeven in de Sambodromo. Nog zo'n 750 gram, *mais o menos*, zo heeft hij het Comando verzekerd. Daar kunnen ze mee leven. Ze weten dat Pinto een *cut* aan João Cruzeiro heeft gegeven, een brave, ietwat domme diender die Lobo fair heeft behandeld in de cel op het Ilha das Cobras. Die zullen ze met rust laten. Dat is hen trouwens duidelijk opgedragen door Abraxo. Met Cruzeiro heeft de oude advocaat eigen plannetjes. Pinto is een ander verhaal. Er is vast ook wel wat poeder in Pinto's eigen lelijke neus verdwenen. Een diender die net drugs aan een kartel heeft overhandigd, kan niet veel gezag meer laten gelden als ze Wolf van hieruit naar de luchthaven brengen. Daar zullen ze wel voor zorgen. Mees-

ter Abraxo gedooft hun plannetje met Pinto, als ze de ontsnapping maar tot een goed einde brengen. De ouwe hoopt wellicht weer enkele zieltjes te kunnen redden. De twee grinniken.

‘Waarom in de Sambodromo, eigenlijk? Het stikt hier vast van de undercoverflikken. Om van BOPE nog maar te zwijgen.’ Jacara spuwt op de grond.

Frango schudt zijn hoofd. Jacara heeft niet eens in zijn oor gegild en toch heeft hij hem moeiteloos verstaan tegen de achtergrond van opzweepende ritmes en overstuurde mc’s. Jongens die drie keer per week achteloos tegen de luidsprekertorens hangen op funkfeesten en bovendien elke dag zonder oorbeschermers schietoefeningen houden op de top van hun *morro*, zijn het gewend om zich verstaanbaar te maken over een muur van 105 decibel heen. ‘Die zijn hier niet voor ons,’ zegt Frango. ‘Zolang de massa op het beton elkaar niet begint dood te drukken, zijn ze tevreden. De internationale pers is hier, al gezien?’ Zijn hoofdknik gaat naar de achterzijde van tientallen camera-mensen, die in alles geïnteresseerd zijn, behalve in twee puisterige pubers die ogenschijnlijk staan te lanterfantten in de relatieve koelte onder de tribune. Een plaats waar je niet eens een deftig zicht hebt op de zwiepende tieten en achterwerken van de danseressen op de wagens. ‘Het maakt hen geen moer uit dat wij hier staan. En de flikken al evenmin. Ze weten dat we geen wapens hebben, want we kwamen clean door de metaaldetector. Dus relax, Jacara. En kijk uit of je Pinto ziet.’

Jacara vist zijn gsm uit zijn achterzak en kijkt nogmaals naar de foto van Pinto die de top van het Comando hem heeft doorgestuurd. Hij is net van plan om Frango te vergasten op een grapje over hoe lelijk flikken zijn, als hij opkijkt en recht in het gezicht staart van de echte commandant Marco Medeiros Pinto. Instinctief spuwt hij op de grond.

Marco Pinto heeft niet alleen een hekel aan massabijeenkomsten en vrouwen, maar ook aan warm bier. Aan waspoeder in

zijn coke, terwijl poedersuiker even wit is. Aan luide muziek. Aan Luitenant João Cruzeiro. Aan mensen in het algemeen. Favela's. *Feijoada*. Maar wat hij echt haat, is dat hij in drugszaken telkens weer te maken krijgt met minderjarige knulletjes. Neem dit duo nu weer. Hoe oud zouden ze zijn? Vijftien? Zestien? Moet hij die nu echt serieus nemen? Hij zucht diep, haakt zijn politiebade van zijn riem en klapt hem open onder de neus van de pubers. De bleke werpt er een blik op en spuwt opnieuw op de grond. Hij buigt zich naar hem toe en vormt met zijn mond geduldig de letters c-o-k-e. Pinto knikt zenuwachtig en begint iets te zeggen.

'Wat?' schreeuwt Jacara. Hij houdt een hand als een schelp achter zijn oor. 'Spreek luider, man. Dit is sambazondag in de Sambodromo. Er is een tikje achtergrondlawaaï.'

Pinto negeert het sarcasme, prevelt in zijn binnenste een schietgebedje in het half-Burkinese dialect van zijn moeder, ademt in en brult zo hard als hij kan: 'Heren, ik heb de coke niet bij me. Maar ik heb iets veel beters!'

Frango en Jacara weten niet wat ze horen.

'Wat zeg je?' Jacara spant zijn stembanden tot het uiterste.

Pinto graait het kleine rode boekje uit zijn binnenzak. 'Dit is het Belgische paspoort van Wolf Goegebeur. Hiermee kan jullie Lobo probleemloos op het eerste vliegtuig naar Europa stappen.' Hij houdt het paspoort hoog, als een priester die een hostie wijdt.

Jacara's gezicht klaart op. Hij roept: 'Dat is geweldig! Geef op!'

'Dus... het is oké?' vraagt Pinto.

Jacara plukt het paspoort uit zijn vingers. Hij bladert erin, knikt goedkeurend, kijkt de politieman breed glimlachend aan en begint dan snel een voor een de pagina's uit het paspoort te scheuren, het Braziliaanse visum op kop. Nog voordat Pinto van zijn verbazing is bekomen, geeft Jacara de blaadjes door aan Frango, die ze aan kleine snippertjes scheurt. Dan beseft Pinto

dat hij zwaar in de problemen zit. *Porra*, die klootzakjes weten blijkbaar dat hij het visum ongeldig heeft laten verklaren bij de ambassade. Hij draait zich om, maar ziet de doorgang naar het centrale gedeelte van de Sambodromo versperd door Wolf Goegebeur in een wit cowboykostuum, witte hoed, witte laarzen en holster met neppistool inclus. Hij is vergezeld van zijn twee vriendinnetjes in zwarte catsuits die aan Catwoman doen denken, en een duidelijk jonger meisje dat is gekleed als een prinses uit een sciencefictionfilm. Met van die gedraaide vlechtjes op haar oren. Pinto voelt zich als een vlieg in een spinnenweb. Dit kan geen toeval zijn. Hij komt hier voor een drugsdeal die hij op slinkse wijze wou ombuigen tot paspoortdeal, en daar verschijnen die ellendige Europeanen op exact dezelfde plek. Een complot, dat is het. Maar wat zijn ze precies van plan?

Na de opluchting toen bleek dat zich achter de prinses-Leia-
vermomming niemand minder dan zijn atletische ex-studente
Camõa verschool, was de angst teruggekomen bij Wolf. Angst
dat hij te diep in de louche zaakjes van het Comando Vermelho
verzeild was geraakt. Angst voor het door en door corrupte
politieapparaat van Rio de Janeiro. Angst dat hij Rosie en Anna
had meegesleept in een levensgevaarlijk avontuur. Angst dat
het onstuimige plan van de excentrieke oude advocaat tot mis-
lukken gedoemd was. Angst dat hij nooit nog de Noordzeekust
zou terugzien. En plotse, acute angst dat het moment waarop
alles definitief in duigen zou vallen, heel nabij was. Hier en nu,
onder de tribunes van de Sambodromo, terwijl achter en boven
hen de ritmische razernij van het carnaval voortbeukt. Angst
die plots wordt verzacht wanneer hij de vertrouwde gezichten
van Jacara en Frango ziet. Ze hebben woord gehouden. Hij her-
kent ook de man die in het kantoortje van de havenpolitie zijn
paspoort heeft afgenomen.

‘Wolf Goegebeur!’ Pinto schreeuwt zijn stem schor als hij
Wolf, Anna, Rosie en Camõa ziet staan. Hij priemt een bevende

vinger in zijn richting. 'Wolf Goegebeur! Jij raakt nooit meer het land uit, hoor je dat? Daar heb ik persoonlijk voor gezorgd. Je kunt geen kant op! Jij gaat terug naar de Kooi!'

Instinctief gaat Camõa voor Wolf staan. Ze knijpt in zijn pols. Rosie en Anna zien het gebaar. Ze voelen dat de spanning toeneemt.

Als een schichtig prooidier, omsingeld door een roedel wolven, kijkt Pinto met korte rukken van zijn nekspieren om zich heen. Jacara en Frango kijken hem brutaal aan, door half dichtgeknepen oogleden. Ze staan op scherp en wachten Pinto's volgende stap af. Camõa staat tussen Pinto en Wolf in en laat haar tanden zien als een wilde kat. Rosie en Anna krijgen het bloedheet in hun nauwsluitende carnavalspakjes. Nerveus schiet hun blik van de ene pion naar de andere, in een zenuwschaakspel waarin zometeen de beslissende stukken zullen worden verplaatst.

In de *avenidas* rond de Sambodromo is het verbazend rustig. Het doffe gedreun van de paraderende sambascholen plant zich voort in het beton, maar buiten de tribunes is niets van het spektakel te zien. Zelfs de praalwagens die op hun beurt wachten, staan achter grote schermen en panelen met duur betaalde reclame voor sterkedrank, casinowebsites en sportkledij. De bij een privébewakingsfirma ingehuurde securitygorilla's aan de ingangen staan zich te vervelen en vegen het zweet uit hun borstelige wenkbrauwen. Wie binnen is, blijft binnen en geniet van het spektakel. Wie buiten is, heeft geen ticket kunnen bemachtigen, weet dat de Sambodromo vol zit en kijkt thuis op tv. De omliggende straten zijn zo goed als leeg. De jongens van de beveiliging kijken dan ook verbaasd op als in een aanzwellend, diep gebrom een colonne zware motoren nadert. Het zijn pikzwarte, piekfijn onderhouden Harleys, met verlaagde zitplaatsen, rook en vonken spuwende uitlaten aan elke kant, absurd verlengde stuurstangen en dikke achterbanden. Ze zijn met tien

en ze rijden in formatie, als een vlucht geharde koolganzen op de terugweg naar het hoge noorden. Synchroon leggen ze zich in de bocht en beginnen rondjes te rijden rond de Sambodromo. De kerels die erop zitten, dragen zwarte laarzen, zwarte jeans en zwarte t-shirts zonder mouwen, die hun gespierde bovenarmen vol krioelende tatoeages vrijlaten. Allemaal hebben ze een zwarte bandana met een gestileerde 'cv' in het grijs erop geborduurd voor hun neus en mond gebonden. Zodra de veiligheidsmannen dat laatste detail in de gaten krijgen, hangen ze hun walkietalkies terug aan hun riemen en kijken ze, nerveus een deuntje fluitend, de andere kant op.

Toen Jesus Pio Redentor, alias Max, een telefoontje kreeg van de Belgische ambassade, op een zondag nog wel, voelde hij dat er iets flink fout zat.

'Volgens onze gegevens logeert de heer Wolf Goegebeur, van Belgische nationaliteit, in uw hostel?' klonk het in correct Portugees met een zwaar Europees accent.

Max stond op dat moment te worstelen met een moordende kater na een avond doorzakken bij Everton in Ipanema. Geen enkele van zijn vrienden zal het ooit geloven, ook al heeft hij met zijn gsm foto's genomen, maar zijn naamgenoot Max Cavallera van Sepultura en Soulfly zat die avond in de bar. Everton stond erop heel de avond te trakteren. Het was een van die avonden die je onmogelijk kunt plannen of zelfs maar voorzien, maar die zich voor de rest van hun leven in het geheugen van de aanwezigen grift. Voor zover mogelijk, met zoveel gratis *caipirinha*.

'Nee,' antwoordde Max instinctief terwijl hij het alcoholrood uit zijn ogen probeerde te wrijven en een extra dosis pillen doorslikte om zijn epilepsie onder de knoet te houden. Hij wist wel beter dan zomaar meewerken met om het even welke autoriteit. En het was trouwens waar: Wolf en de twee jonge vrouwen logeerden al een week in het Marriott, op kosten van Abraxo.

'Nee?' De Belg aan de andere kant van de lijn zweeg vijf

seconden. Geritsel van papieren klonk door de hoorn. 'Volgens mijn documenten nochtans... Momentje... Ja, Wolf Goegebeur, Belg, ingecheckt in Pura Vida Hostel op 10 oktober 2010. U betwist dit?'

'Waarover gaat dit?'

De stem aan de andere kant van de lijn klonk droog en zakelijk. 'Wij hebben in opdracht van de kustwacht van Rio het visum van de heer Goegebeur met onmiddellijke ingang geschrapt. Wij willen hem daar graag van op de hoogte brengen en de heer Goegebeur vragen zich te melden. Dus ik vraag u nogmaals: betwist u dat de heer Goegebeur in het Pura Vida Hostel verblijft?'

Max betwistte helemaal niets, gooide de telefoon op de haak, trok een lade open en haalde er een zwarte bandana uit, met grijze letters c en v erop geborduurd.

Commandant Pinto trekt zijn dienstwapen, springt op Wolf af, klemt zijn linkerarm om zijn hals en drukt de loop van het wapen tegen zijn slaap.

'Je staat onder arrest, *filho de puta!* Je hebt recht op helemaal niets! Als je een advocaat wil, dan kan je mijn zak opblazen, want jij bestaat niet meer, mannetje!' Pinto hijgt en denkt koortsachtig na. Zijn stem wordt steeds heser. 'Al wat je ooit bent geweest, je hele miezerige bestaan, ligt daar in snippers op de grond!'

Hij begint Wolf voor zich uit te duwen, onder de tribunes door, naar de uitgang. Twee wijdogige politiemannen krijgen hen in de gaten en naderen omzichtig. Pinto haalt zijn badge uit het borstzakje van zijn uniformhemd. 'Commandant Pinto!' schreeuwt hij. 'Havenpolitie! Ik heb een verdachte onder arrest. Laat me door!'

De flikken knikken en gebaren naar een handvol verschrikte podiumtechnici dat ze opzij moeten gaan om de commandant en zijn gearresteerde te laten passeren.

Camõa neemt de verbijsterde Anna en Rosie bij de hand en vlucht weg. ‘Volg me,’ roept ze terwijl ze onder een rood-wit gestreept afscheidingslint duikt. Een moment lang denkt Rosie dat haar hoofd zal ontploffen wanneer ze aan de rand van de tribune vlak naast een basluidspreker passeren waaruit verschrikkelijk luid de ratelende sambaritmes knallen. Anna kijkt naar boven en ziet vanuit kikvorsperspectief een metershoge praalwagen en een tribune met een paar duizend dansende, stampende, zingende en brullende Carioca’s erop. Ze duizelt, maar wordt meegetrokken door Camõa, die tot haar verbazing onder de praalwagen duikt. Het is er donker en koel, en het drietal kan bijna rechtop staan: achttien reusachtige vrachtwagenbanden houden de wagen anderhalve meter boven het beton. Rosies oren fluiten als een stoomketel. ‘We blijven voorlopig hier, tot iemand ons in de gaten krijgt,’ drukt Camõa hen op het hart. ‘Maar vergeet niet zachtjes mee te stappen, want die wagen beweegt. En hou je klaar om op mijn teken verder weg te vluchten.’ Anna knikt, verward en angstig. De mengeling van lawaai, kleur en wemelende indrukken wordt geprojecteerd op het vreselijke beeld van Pinto die een pistool tegen Wolfs hoofd gedrukt houdt.

In het verlengde van schaduwen sluipend, langs pilaren glijdend en tussen geluidstorens door glippend, volgt Frango Pinto en Lobo in de richting van de uitgang. En ondertussen houdt hij Jacara in de gaten, die langs de zijkant op de tribunes is geklommen. De lenige half-Indiaan kijkt als een torenwachter uit over de omliggende straten, zijn hand boven zijn visarendogen. In de bocht waar de Rua Frei Caneca en Avenida Trinite e Um de Março elkaar ontmoeten, aan de zuidkant van de Sambodromo, verschijnen de tien zwarte Harleys. Ze liggen zo schuin in de bocht dat de knieën van de rijders bijna het asfalt raken. Het stijgende geronk van de motoren mengt zich met de ritmes die vanuit de Sambodromo tegen de tribunes gal-

men. Jacara draait zich om en lokaliseert Frango in de orgie van dans en kleuren beneden. Dat zijn ze gewend: in de favela klimt Jacara vliegensvlug tot op het hoogste punt van de *morro* en Frango weet dat hij op hem kan rekenen om de staat van het terrein in kaart te brengen. Op de daken van Rocinha, als ze de bewegingen van BOPE in de gaten houden, communiceren ze met het beruchte vingeralfabet van het Comando Vermelho. De gebarentaal telt meer dan driehonderd afgesproken tekens, die om de zoveel weken gewijzigd worden, zodat de politie ze niet kan decoderen.

De warme wind kolkt door de oorschelpen van Max. Doorheen het textiel van zijn bandana ruikt hij de zoete benzeengeur van de motoren voor hem. Hun geronk klinkt als een zwerm bijen die een vijandige korf omsingelt. In zijn borstkas voelt Max de pulserende bassen die tussen de tribunes door uit de Sambodromo ontsnappen. Opnieuw gaan hun motoren plat liggen als ze uit de Travessa Onze de Maio naar links de Rua Frei Caneca opdraaien, waar de metershoge betonnen drietand aan het zuidelijke uiteinde van de Sambodromo opdoemt.

Net als toen hij weken geleden werd weggevoerd door de politie, verbaast Wolf zich erover dat er zo weinig doorheen zijn hoofd spookt, nu hij de koele loop van een wapen tegen zijn wang voelt. Hij had zich dit soort momenten voorgesteld toen hij naar Brazilië vertrok en schrikt van de banaliteit van zijn gedachten. Dat hij naar de tandarts moet, want waar de loop van het pistool tegen zijn wang drukt, voelt hij een abces in zijn tandvlees. Dat die Pinto eigenlijk beter zou meegaan, want zijn adem stinkt verschrikkelijk. Dat de toeschouwers op de tribunes misschien denken dat dit bij het spektakel hoort, een flik die een cowboy met dreadlocks naar de uitgang duwt, tussen twee wanden vol glitter en pluimen.

De praalwagen komt tot stilstand. 'Nu!' Camōa neemt Anna en Rosie bij de hand en leidt ze onder de wielen vandaan. Ze rennen gebukt over de Praça de Apoteose. Niemand merkt hen op, want hier staan drie praalwagens in formatie, waarop evenveel sambascholen elkaar proberen te overtreffen in de flamboyante einddans, iets wat alleen de toeschouwers met duurbetaalde tickets in Setores 12 en 13 te zien krijgen, en de vips in de Cadeiras vlak naast de Pista de Desfile. Camōa trekt handig een nadarhek een centimeter of dertig opzij en ze glippen de backstage tussen de tribunes 10 en 12 binnen. Daar staat een leger homoseksuele couturiers de laatste touch aan de uitbundige outfits van de volgende danseressen aan te brengen. Ze kijken even verschrikt op, maar zuchten theatraal als ze zien dat de drie bezwete vrouwen meteen verder richting de uitgang rennen. Prinses Leia zowaar, *madre de Deus*. Ach, dit is Rio, ze hebben al gekkere dingen gezien.

Frango kijkt naar boven. Jacara staat nog steeds hoog op tribune 11. Frango wijst naar uitgang 9 en kromt zijn middelvinger. Jacara knikt en haakt zijn twee pinken in elkaar. Frango weet meteen wat hij bedoelt. Daarop draait Jacara zich om, net op tijd om de motoren van de Rua Frei Caneca weg te zien rijden, in zijn richting. Net voor ze onder het viaduct uit zijn gezichtsveld verdwijnen, seint hij de laatste gegevens naar hen door. Met duimen en pinken plooit hij een ruit, die hij drie keer op en neer beweegt. De voorste motorrijder geeft een ruk aan zijn stuur, draait knallend de gashendel open en rijdt vijftig meter op zijn achterwiel. Jacara bijt op zijn onderlip. Zijn boodschap is overgekomen. Terwijl de jongen zo snel als hij kan langs de achterkant van de tribune terug naar beneden klautert, slaat een van de motorrijders linksaf op de Avenida Salvador de Sa, waar hij meteen vaart mindert. De anderen maken juist extra vaart om nog één keer het drie kilometer lange parcours rond de Sambodromo af te rijden.

Max zet een laars aan de grond. De stationair draaiende motor van zijn Harley gromt onder zijn zitvlak. Hij verbreekt het contact niet en maakt geen aanstalten om af te stappen. Hij staat aan de kant van de Avenida, op een twintigtal meter van uitgang 9. Langzaam knoopt hij zijn bandana los, vouwt hem zorgvuldig op en steekt hem in zijn achterzak. De veiligheidsagenten aan de ingang, die hem nauwlettend in de gaten houden, weten wat dat betekent. Wat deze kerel ook van plan is, hij doet het zonder goedkeuring van het Comando. De agenten kijken elkaar aan, bemerken de angst in elkaars ogen en besluiten unaniem dat het tijd wordt voor een koffiepauze.

‘Waar is Wolf?’ gilt Rosie als het drietal doorheen uitgang 10 op de vrijwel lege Travessa Onze de Maio terechtkomt.

‘Ssst!’ Camõa legt een vinger op haar mond en houdt haar hoofd schuin. ‘Ik wil horen of ze eraankomen.’

Nu wordt Anna boos. ‘Of wie eraankomen? *Girlfriend*, wij gaan helemaal nergens heen zonder Wolf.’

Camõa legt een hand over Anna’s mond. ‘Zwijg nu. Luister! Ze zijn er! Hou jullie klaar!’

‘Maar...’ Rosie en Anna hebben echter geen tijd meer om nog te mopperen, want Camõa rent naar het kruispunt met de Avenida. Half in paniek, half radeloos lopen ze achter het meisje aan.

Buiten de carnavalsmaanden is de Sambodromo een straat als elke andere in downtown Rio de Janeiro. Bijna, want de dertien grote tribunes zijn vaste betonnen constructies, die heel het jaar door blijven staan. Er is zelfs een dwarsweg, de Avenida Salvador de Sa, die de Pista de Desfile doorsnijdt. Nu is die uiteraard afgesloten, maar de zwarte motoren die van het westen over de Avenida komen aangesneld, maken geen aanstalten om te vertragen, op drie na. Die drie pikken de vrouwen op, die hen op het kruispunt met de Travessa staan op te wachten.

Ze zijn nog maar net achter op de Harleys gehesen, als ze een vette knal horen en een diepblauwe rookwolk zien. De voorste motorrijder heeft een handgranaat gegooid in de hekken en afsluitingen achter Setor 10. Paniek breekt uit op de tribunes als de motoren door het vuur en de rook de Sambodromo binnenrijden en het centrale paradepad kruisen, richting uitgang 9. Iedereen staat perplex. De chaos zorgt ervoor dat de drie seconden die de motoren nodig hebben om de Pista de Desfile over te steken, in een flits voorbij lijken te zijn. Als vlak daarop de verschrikte chauffeur van een paradewagen het stuur omgooit, met zijn gevaarte tegen Setor 8 rijdt en tientallen danseressen op de tribune in het publiek tuimelen, is er zelfs niemand meer die merkt dat de motoren de Sambodromo alweer uit zijn.

Wanneer Commandant Marco Pinto de knal van de granaat hoort, bukt hij zich instinctief. Hij draait zich om, om te kijken wat er gebeurt. Meer heeft Max niet nodig. Hij trekt een pistool uit zijn broeksriem, richt en haalt de trekker over.

Wolf weet nog niet eens wat de eerste explosie te betekenen had, als seconden later vlak naast hem het hoofd van Marco Pinto uit elkaar spat. Zijn gezicht zit meteen onder heet bloed en blubberige hersenresten. Geschrokken valt hij achterover, maar hij wordt opgevangen door Frango, die in één beweging ook het pistool van Pinto opraapt. 'We halen je hieruit, Lobo,' roept de jongen in zijn oor.

In een rood waas ziet Wolf een zwarte motorfiets op zich afkomen. Een man met lang, grijs haar zit aan het stuur. Max. Frango helpt hem in het zadel en Wolf grijpt Max vast bij zijn middel. Hij knijpt zijn ogen stijfdicht wanneer hij voelt dat de motor een bocht neemt en met piepende banden snelheid wint. Hij likt zijn lippen en proeft de zoete smaak van vers bloed.

Een tweede granaat is niet nodig, want in al zijn overmoed heeft Pinto uitgang 9 al laten vrijmaken voor een triomfantelijke aftocht met zijn gearresteerde. De overige motorrijders kunnen gewoon buitenrijden langs de oostkant, nadat ze ook Frango en Jacara hebben opgeladen. Nog voor ze onder de Viaduto São Sebastião duiken, rijden al de motoren weer in colonne, weg van de Sambodromo, de brede boulevards van centraal Rio op. De actie heeft nog geen minuut geduurd. Niemand achtervolgt hen, want de veiligheidsmensen hebben nu af te rekenen met tienduizenden hysterische Carioca's die denken dat er een terroristische aanslag heeft plaatsgevonden op hún carnaval.

Meester Constantin Rasputin Abraxo voelt zich licht in het hoofd als hij de telefoon neerlegt.

'Scheelt er wat, Conz?' vraagt zijn asblonde Lewina bezorgd. Ze strijkt door wat rest van zijn dunne witte haar. 'Je bent zo bleek?'

Abraxo ziet de kamer om hem heen langzaam om haar as wentelen. Zijn knokige vingers knijpen in de leuning van zijn rolstoel. Nu nog niet. Alsjeblieft, nu nog niet. Hij heeft net bericht gekregen dat Max en het motorcommando Pinto hebben uitgeschakeld en dat ze zijn ontsnapt uit de Sambodromo. Hij had wel gedacht dat Pinto te dom zou zijn om te bedenken dat je in een onmetelijk land als Brazilië niet naar het buitenland hoeft te vluchten om uit de klauwen van je belagers te blijven. En dat je daar geen paspoort voor nodig hebt. Dat Pinto dood is, is mooi meegenomen. Maar ze zijn er nog niet. Het zweet breekt hem uit. Hij begint te hijgen en wordt misselijk van de draaiingen. Nee, nu nog niet. Alstublieft. Want ze zijn er nog niet.

De colonne Harleys stuift over de Avenida Republica do Chile, voorbij de moderne Catedral Metropolitana. Het is minder dan vier kilometer rijden naar de Aeroporto Santos Dumont, nog

geen tien minuten in vlot verkeer, maar zolang Wolf, Anna en Rosie niet op hun vliegtuig naar Manaus zitten, verslapt de concentratie van Max en zijn motards geen seconde. Ze kruisen verschillende keren politiecombi's, en de zon werd al drie keer verduisterd door een zwarte helikopter van BOPE, maar die gaan allemaal de andere kant op, naar de Sambodromo, waar onderbetaalde functionarissen zenuwachtig in hun archieven zoeken naar de noodevacuatieplannen, terwijl boven hen op de tribunes mensen elkaar in paniek vertrappelen en nu ook de praalwagens met overstuurde dieselmotoren doorheen de nadarhekken de omliggende straten proberen te bereiken.

Luitenant João Cruzeiro steekt gespannen maar tevreden zijn fonkelnieuwe gsm weer op zak. Hij trekt zijn schouders achteruit en staat fiks rechtop, piekfijn in uniform, voor zover zijn bierbuikje hem dat toelaat. De luchthaven ligt pal naast de zeehaven, en hij kent de politielui die de toegangswegen in de gaten houden. Vaak springen ze voor elkaar in, zodat ze elk om beurten officieus vakantie kunnen nemen. En uiteraard geven ze elkaar strategische tips, zodat zowel de haven- als de luchtvaartpolitie aan het jaarlijkse quotum drugsvangsten geraakt. Het was dus niet meer dan een collegiale vriendendienst om op verzoek van luitenant João de toegang tot de luchthaven een halfuur lang af te sluiten, vervolgens drie motoren door te laten rijden tot op het tarmac, met drie Europese passagiers achterop die nog absoluut op vlucht 714 naar Manaus moeten. Ze hebben het al bonter gebakken. Dit is Rio.

Maar wat Cruzeiro niet weet, is dat op hetzelfde moment een interventiewagen met twee gewapende getrouwen van commandant Pinto met loeiende sirenes vertrekt op het Ilha das Cobras, de brug naar de Via Elevada oversteekt en langs de baai richting downtown scheurt. Zij hebben – en daar had Cruzeiro niet aan gedacht, iets waar hij zich jaren later nog over zou schamen – alles doodgevoeld op tv gezien, want de

competitie tussen de sambascholen wordt integraal live uitgezonden. Als enige flikken in heel Rio, met uitzondering van de door Cruzeiro gemobiliseerde mannetjes aan de ingang van de luchthaven, zijn zij niet onmiddellijk naar de Sambodromo gesneld, maar hebben ze de telescoop op de uitkijktoren van het Ilha das Cobras gebruikt om in te schatten waar de motoren heen rijden.

Op het kruispunt van de Avenida Almirante Barroso en de Avenida Presidente Antonio Carlos slaat het hart van Max drie slagen over als hij de zwaailichten ziet. De wendbare politiewagen slipt tot midden op het kruispunt. Drie andere wagens die uit de richting van de musea komen, missen hem op een haar na en slalommen er luid toeterend voorbij. En dan komt Max' hart weer op gang. Met zijn hand boven zijn hoofd maakt hij een paar snelle vingergebaren. Onmiddellijk verspreiden de motoren zich in groepjes van drie. De tactiek mislukt echter onmiddellijk, want de politiewagen zet de achtervolging in van de motoren waar Anna, Rosie en Wolf op zitten. *Porra*, denkt Max terwijl hij zijn lippenn op elkaar perst. *Porra!* Een passagier met een bebloede kop in het zadel, discreet is anders. Ik zou mezelf ook achtervolgd hebben, al was ik een domme flik. Opnieuw laat hij een hand los en maakt een vingercode boven zijn hoofd. Zonder vaart te minderen, zoeven de motoren in een winkelhaak links de Avenida Franklin Roosevelt in. De flikken gieren hen achterna, maar als Max en co vervolgens rechts het voetgangerssteegje naar de Praça Virgilio de Melo Franco nemen, aarzelen ze een moment, om dan toch opnieuw gas te geven. De mensen op de terrasjes op het plein springen voor hun leven als de motoren en de wagen hun grote flessen bier en dampende schotels *feijoada* en *picanha* van de tafels rijden. De politiesirene dooft in een steeds lager klinkend decrescendo uit terwijl de wagen zich vastrijdt in het gras van het aanpalende park. Een sproeier staat er al drie uur het gazon te begieten,

wat de ondergrond tot modder heeft herschapen. De slippende achterbanden delven vlokken vochtige aarde op, die als projectielen terechtkomen in de gezichten van de paar terrasjesklanten die niet omver zijn gereden. Vloekend springen de twee havenagenten uit hun auto. Ze zien nog net de drie motoren in de dreven van het park verdwijnen. Maar ze weten dat de luchthaven hier vlak achter ligt, een paar honderd meter verder, aan de overkant van de Avenida General Justo. De agenten trekken hun pistolen en zetten te voet de achtervolging in.

‘Nooit zal ik nog muziek horen die me zo zoet in de oren klinkt als deze,’ zegt João Cruzeiro tegen niemand in het bijzonder. Zelfs voor een man die het al heel zijn leven lastig heeft met relativeren en humor, klinkt het overdreven plechtig.

‘Wat?’ vraagt de agent naast hem, maar Cruzeiro schudt zijn hoofd. ‘Luister,’ zegt hij, en met een steeds breder wordende glimlach hoort hij het bijna dierlijke gegrom van Harley Davidsons opzwellen.

Seconden later verschijnen de drie motoren aan de inrijpoort van de luchthaven. Ze stoppen vlak voor Cruzeiro, die in het midden van de weg in de houding blijft staan.

‘Is er een probleem?’ blaft Max, die nerveus aan zijn gas-handvat blijft draaien. ‘Ze zitten achter ons aan, weet je dat?’

Cruzeiro slaat groen uit. Dit had hij niet voorzien. ‘Achter jullie... Wie?’

‘Je eigen mannetjes, *porra!* Dus nogmaals, met aandrang, laat ons door!’

Nog beweegt Cruzeiro geen millimeter. Drie seconden later komen twee havenagenten zwetend en hijgend de hoek omgerend, hun wapens in de aanslag. Ze zien de stilstaande motoren, maar ook Cruzeiro, eerst zijn uniform, en dan de man zelf.

‘Sergeants, laat die wapens zakken!’ beveelt Cruzeiro met luide stem. Hij schrikt zelf van de autoriteit die hij uitstraalt.

‘Maar... luitenant,’ hijgt de dichtstbijzijnde flik, gesticule-

rend met zijn pistool. 'Weet u dan niet... wat er gebeurd is? Dit zijn... Deze lui hebben... commandant Pinto vermoord!'

Cruzeiro's ogen vatten vuur. 'En wat wil dat zeggen, sergeant?'

'Dat...' De man hapt naar adem en richt zijn pistool op Max. 'Dat we onmiddellijk deze man moeten arresteren!'

'Fout!' schreeuwt Cruzeiro, nu helemaal op dreef. 'Als Pinto dood is, dan wil dat zeggen dat ik de eerstvolgende bevelhebber ben van de havenpolitie van Rio de Janeiro. En ik geloof dat ik jullie zopas heb bevolen jullie wapens te laten zakken!'

'Maar...'

'Ik ga het niet nog eens herhalen, sergeant.'

'*Porra de mierda!*' Twee pistolen kletteren op het beton. Op een hoofdbeweging van Cruzeiro nemen de mannen van de luchthavenpolitie de wapens in beslag.

'Mooi. En nu gaan jullie nog iets voor me doen, begrepen?' Cruzeiro wijst naar Wolf, die nog altijd met zijn gezicht vol aangekoekt bloed en hersenweefsel tegen de rug van Max aangedrukt zit, in shock. 'Jullie gaan deze jongen begeleiden naar het toilet en hem helpen die corrupte smeerlapperij van zijn gezicht te wissen, begrepen? Zelfs op voorspraak van een hoge piet van de grenspolitie zal een vliegtuig van Varig geen vip aan boord nemen die net een douche heeft genomen in het bloed van een ander.'

'Nee!' De hoge, maar harde stem van Anna verrast iedereen. 'Wij zullen dat doen!' Ze neemt Rosie bij de hand, trekt haar van de motor en gaat tot bij Max. Ze geeft hem een kus op de wang.

Achter hen stijgt het hoge gehuil op van een jetvliegtuig dat naar de startbaan taxiet. Anna en Rosie helpen Wolf van de motor, en met zijn drieën strompelen ze het luchthaventerrein op. Wolf draait zich nog één keer om en maakt een overwinningsteken naar Cruzeiro, dat glimlachend wordt beantwoord. En dan hinken ze verder.

‘Heb je je rijbewijs mee?’ vraagt Rosie met een dun stemmetje. Anna begint met lange uithalen te lachen. Wolf en Rosie kijken eerst verbouwereerd, maar volgen dan hoestend en proestend haar voorbeeld.

Meester Abraxo krijgt zijn trillende handen niet in bedwang. Na de dertig jaar oude Laphroaig die Lewina hem heeft ingeschonken begon de duizeligheid wat af te nemen, maar hij heeft toch in zijn eigen schoot gekotst. Lewina wou hem meteen verschonen, maar toen ging de telefoon.

‘Giet me liever nog zo’n whisky uit,’ zegt Abraxo. ‘Wellicht schijt ik dan ook nog mijn pofbroek vol. Als je van de ene op de andere minuut oud wordt, kan je maar beter meteen *all the way* gaan. Kom, laat me maar. Mijn telefoon rinkelt, hoor je dat niet?’

Met haar ogen draaiend loopt Lewina naar de bar, deels gerustgesteld omdat haar man zijn beruchte bravoure heeft teruggevonden, deels doodongerust, want sinds ze hem kent, heeft haar Conz nog nooit zo’n moment van zwakte gekend.

‘Abraxo. Ja. Wat? Ha, Cruzeiro, jij weer. Je hebt me daarnet al half genezen. Ik reken op jou om nu weer een gezonde jongeman van me te maken, begrepen?’

João Cruzeiro steekt zijn vinger in zijn linkeroor, want het geraas van de jet die zich op de startbaan klaarmaakt voor het opstijgen, wordt oorverdovend. ‘Hoort u dat, meester?’ brult hij in zijn telefoon. ‘Dat is het geluid van vlucht 714 naar Manaus, met aan boord Anna Lindqvist, Rosie Banks en Wolf “Lobo” Goegebeur, klaar om op te stijgen.’ Gnuivend van trots houdt hij zijn adem in, klaar om het schouderklopje van de legendarische advocaat in ontvangst te nemen. ‘Meester?’ Hij kijkt achter zich en ziet de voorste wielen van het landingsgestel loskomen van het tarmac. ‘Het is gelukt, meester. Ze zijn vertrokken. Lobo en de twee vrouwen.’ Rimpels verschijnen in zijn voorhoofd. ‘Meester?’

Lewina haalt zuigend adem, gilt en laat het glas Laphroaig vallen. De roestbruine godendrank spat in druppels uiteen over de dure vloer, in een klaterende regen van glasscherven. Abraxo's driewieler is gekanteld. De oude meester ligt met zijn hoofd tegen het grote raam. Zijn vettige haren hebben een brede veeg achtergelaten op het glas. Zijn paarse tong hangt half uit zijn mond. Zijn breekbare lichaam is in een onnatuurlijke bocht gebogen. Naast hem, op de grond, ligt een ouderwetse telefoonhoorn. En op zijn kurkdroge, dode lippen rust een tevreden glimlach.

Het zicht op de stad is adembenemend. Ik ken het. Ik denk zelfs dat ik hier ooit al eens ben geweest, ofwel heb ik het in een tijdschrift gezien. Dat ongelooflijke beeld van die kilometersbrede Tafelberg die als een dreigend operadecor achter de witte stad is opgetrokken. Een neergestreken pteranodon, die met gevouwen vleugels de baaibewoners beschermt tegen de waanzin die kolkt, gist en bruist in het zwarte continent waar deze stad de witte teennagel van is. We stomen over de baai, voorbij het platte, desolate eiland waar op het keienstrand de robben hun spekneken tegen elkaar aan gooien terwijl ze honken als een scheepshoorn. Er is een betere reden dan de vechtende robben waarom door meeuwen en jan-van-genten geëscorteerde catamarans vol toeristen van 's morgens tot 's avonds aan- en afvaren, maar ik kan me ze niet herinneren. Ik sta op het achterdek en kijk naar de dolfinen die ons kielzog gebruiken als een wildwaterbaan om hun acrobatieën op te botvieren. Als het blauwe strand aan de overkant van de baai in zicht komt, gooit ons schip een anker uit. De speedboat wordt neergelaten, Swartwater en de man met de vampierenogen worden erin getakeld en ze razen richting zand. Ik mag niet mee. Ik pijnig mijn hoofd waar ik de naam Swartwater eerder heb gehoord, maar de vishaak in mijn voorhersen blijft in de weg zitten van mijn geheugen. En het kan me simpelweg niet genoeg schelen om door te denken. In plaats daarvan neem ik de telescoop uit mijn broekzak. Ik heb hem meegenomen uit zijn kajuit en hij heeft niet geprotesteerd. Ik schuif hem uit en balanceer het oculair op de reling van het schip. De deining in de baai is verwaarloosbaar. In een cirkel van licht zie ik dat de speedboat in een milde branding op het zand wordt getrokken. Iets verderop, op het strand, staat een ronde tafel met stoelen eromheen, een enorme goudkleurige fles in het midden en zeven kleine glazen. In een wijde halfcirkel eromheen staan om

de drie meter wachters in kaki uniform. Ze houden automatische wapens geklemd onder hun arm. Op hun schouder zit een embleem met drie zevens.

DEEL 11

DE NAAM

CHILI, VALPARAISO

28 februari 2014

Ebenezer Buckthorne. Het flitst door zijn hoofd. Zo snel als hij kan grabbelt de Engelsman in zijn broekzak naar het papiertje waarmee hij de poort van zijn geheugen wil openwrikken. Vlug, iets om te schrijven. Ebenezer Buckthorne. Hij weet dat de naam hem elk moment kan ontglippen. Zijn handen beven. Krampachtig klemmen zijn vingers zich om de plastic pen met stukgebeten uiteinde. Scheve, bibberende letters, als van een kinderhand. Ebenezer Buckthorne. Hij herleest het luidop. Proeft de lettergrepen op zijn tong. Geniet van het ploffen van de medeklinkers op zijn lippen. Voelt de klanken door zijn strottenhoofd gonzen. Ja, dit is zijn naam. Zwart op wit. Die kan hem nu niet meer ontsnappen.

Desiderata zit naast hem, in de schaduw van de *donjon*. Hij overhandigt haar een papierprop. Voorzichtig vouwt ze die open. Het blad staat volgekrabbeld met kriskras door elkaar geplaatste letters, woorden en tekeningetjes.

‘Waar wil je dat ik naar kijk?’ vraagt ze. Ze draait het blad ondersteboven en weer terug.

Hij wijst op de klimmende letters in een bovenhoek. ‘Hier. Dit is het.’

Desiderata knijpt haar ogen tot spleetjes. De tippen van haar lange, valse wimpers raken elkaar. 'Eben... Ebenezer... Buckthorne? Is dat het?' Ze kijkt hem aan. 'Is dat jouw naam?'

Ebenezer glimlacht en knikt. 'Dat is mijn naam.'

Ze geeft hem het papier terug. Hij maakt er opnieuw een prop van en steekt die diep in zijn broekzak. Ze wrijft over haar gladde kin en zegt: 'Kijk uit, Ebenezer. Dit is geen plaats om je echte naam te gebruiken.'

'Heet jij dan niet Desiderata?'

'Natuurlijk niet.' Ze ziet El Rey naderen, die met het zelf-vertrouwen van een buffel over het binnenplein schrijdt. 'En ook niet Désirée, geloof me maar. Dus wees voorzichtig, Ebenezer. Ze denken dat je dom bent. Een beetje simpel. Houden zo. Daar koop je in deze stad tijd en gezondheid mee.' Ze gaat rechtop staan en plaatst haar handen verleidelijk in haar zij. 'Eén dag tegelijk. En nu denk ik dat El Rey wat van me wil.'

'Wel wel,' sneert Swartwater terwijl zijn kromme vinger over zijn tablet glijdt. Hij probeert zijn hoofd om te draaien om Ebenezer aan te kijken, die zijn rolstoel duwt. 'Ze komt eraan, jongeman. O, nog niet meteen. Maar ze is onderweg. Van de ene heuvelstad naar de andere, al weet ze dat nog niet. Van oost naar west, dwars door de groene long van dit continent.'

Ebenezer heeft geen flauw benul waarover de man in de rolstoel het heeft.

'Toch wel flink van haar,' grijnst Swartwater. 'Zes maanden heeft ze in een coma gelegen, weet je dat? Amateurwerk van Bles. Of Cornelius. Weet ik veel, ik heb die twee boerenpummels nooit uit elkaar kunnen houden. Zes maanden. En nu is ze weer hoenderfris. *Right as rain*. Kan je van ons niet zeggen hé?' Hij lacht rappend, maar hij weet dat zijn spraak er zienderogen op vooruit is gegaan. En hij voelt ook de spierkracht in zijn benen terugkomen. 'Zes maanden. En weet je wat? Ze is niet alleen vertrokken. O nee. Ook het sletje van Apinsa gaat

inschepen. Tjonge, straks wordt het hier nog gezellig! Knus! Alle ouwe vriendjes weer samen, ik hou het nu al bijna niet meer droog.'

Ebenezer houdt zijn adem in. Apinsa. De exotische naam knettert door zijn gemutileerde zenuwbanen. Hij knijpt hard in de handvatten van de rolstoel en neemt de bocht rondom de *donjon*, naar de achterkant, het vaste traject van hun middagwandelingetjes. Apinsa. Oei, zou hij dat kunnen vasthouden? Nu kan hij het niet noteren. Apinsa.

Swartwater laat verschillende webpagina's over het scherm van zijn tablet glijden. 'Ik had nooit gedacht dat ik zo vlot met dit ding zou leren omgaan,' zegt hij. 'Wacht even, jongen. Stop met duwen. Lekker koel, hier in de schaduw. Kom even naast me staan. Nee, een man van mijn leeftijd en van die nieuwsoortige gadgets, dat gaat normaal gezien niet goed samen. Maar hey, kijk eens? Dit prul is gewoon superhandig. Je zou zweren dat het uitgevonden is door iemand die maar één hand heeft. Alhoewel, hoe zat het met die Steve Jobs? Die had op het eind geen lever meer zeker? Ook geen lolletje, vraag het maar aan de dochter van Stone.' Alweer die raspande lach. Vensters en foto's dansen over het scherm, tot de hand van Swartwater bevriest. De foto die aan zijn vingertop blijft kleven, toont het lachende gezicht van een pientere jonge vrouw met kort zwart haar. Swartwater houdt nauwlettend het gezicht van Ebenezer in de gaten en wacht af.

Dat is Rosie, denkt Ebenezer. Het is alsof de plotse herkenning van zijn voormalige vriendin een definitieve noodbrug legt tussen de neuronen die elkaar niet meer vonden in zijn hoofd. De dam die voor zijn geheugen was gebouwd, breekt. Een stortvloed van herinneringen en inzichten stroomt zijn voorhoofd in, wat koud en tegelijk weldadig aanvoelt. Rosie. Maar hij denkt aan wat Desiderata heeft gezegd. Hou je dom.

Swartwater begint langzaam te knikken. 'Je herkent haar.' 'Ik... Nee, wie is dit?'

Hij blijft knikken. 'O jawel, je herkent haar maar al te goed. En je bent slim genoeg om het te verbergen. Ebenezer, Ebenezer... Ben jij echt aan het herstellen van je lobotomie? Ik wist niet eens dat het kon. Maar goed, er is zoveel wat we niet weten over het menselijke brein. Misschien heeft Dracovic niet diep genoeg gesneden? Hmm. We komen erop terug.' Swartwater verwijdert de foto van het scherm en schakelt zijn tablet uit.

Ebenezer duizelt. Juist op dat moment weerklinkt een langgerekte schreeuw, die van boven op de *donjon* doorheen de *compound* galmt.

'Aha,' zegt Swartwater opgewekt. 'Ik denk dat El Rey de troefkaart van Désirée in zijn vette handpalm heeft liggen.'

Terwijl El Rey haar uitkleedt, houdt Desiderata haar ogen gericht op die ene tatoeage, op de zijkant van zijn indrukwekkende, glimmend zwarte borstspier. Het zijn drie zwarte tranen die worden opgevangen in een rode hand. Zij en de zwarte reus zijn nat. Ze staan rechtop in het ondiepe zwembad op de bovenste verdieping van de *donjon*. Elk kledingstuk dat hij van haar lichaam pelt, gooit hij achteloos naast zich in het water. Zijn kolenschoppen van handen glijden over haar spierwitte borsten en langs haar buik naar beneden.

'Eén dag, had ik gezegd,' fluistert hij in haar oor. 'En kijk, je bent hier nog altijd.'

'Eén dag is niet genoeg om mij te doorgronden, *huevon*,' hijgt ze terug. 'Zelfs een week niet. *Diablo*, zelfs geen jaar.' Zijn vingers haken zich vast achter de rand van haar string. Hij rukt het slipje naar beneden. Ze begint alvast te gillen. Eerst een hoog krijsen, dat al snel twee octaven zakt tot een diep, dierlijk gebrul.

El Rey knijpt met beide handen in de balustrade van gevlochten ijzerdraad die om de top van de *donjon* heen loopt. Helder water druipt uit de lange, glimmend zwarte sik op zijn kin en

loopt in het gootje tussen zijn getatoeëerde borstspieren. Zijn gebulder kaatst tussen de wanden van de *compound* en gutst eroverheen tot in de woonwijken op de westelijke helling van de *cerro*, waar oude vrouwtjes hun lederen oogleden dichtknijpen tot een web van rimpels en schietgebedjes prevelend bruingerookte vingers in hun harige gehoorgangen proppen. Hij ademt diep in en uit. Zijn zwarte neusvleugels, bij de weinige plekken op zijn lichaam die niet bezaaid zijn met tatoeages, zetten zich bol bij elke teug zuurstof. Zes meter onder hem komen de Reyes uit hun holen gekropen, verward, slaapdronken, met een kater en verlangend naar een naald in hun arm. Ze knipperen tegen het zonlicht en houden hun handen boven hun ogen terwijl ze proberen te zien wat hun leider bezielt om de hele *cerro* bijeen te brullen.

El Rey schudt zijn hoofd als een natte hond. Druppels wervelen als diamantstof rond zijn imposante stierenkop. Zonder zijn grip op het metaal te lossen, draait hij zich snuivend om. Hij bekijkt de hoer, die op haar rug in het bad ligt en hem uitdagend aankijkt. Haar borsten zijn bloot en steken als zon-gebleekte atollen boven het water uit. Haar netkousen zijn gescheurd. Haar slipje is tot halverwege haar billen afgerukt.

Ebenezer heeft de doorgeslagen gil van Désirée herkend. ‘Desiderata,’ mompelt hij, meer tegen zichzelf dan tegen iemand anders, maar Swartwater heeft het gehoord. Ebenezer wil de handvatten van de rolstoel loslaten, maar voelt Swartwaters dorre hand op de zijne.

‘Heb ik gezegd dat je mocht gaan?’

Het gegil gaat over in een zinderend gebrul. Ebenezer zet zich schrap. Zijn hart pompt vers bloed naar zijn frontale hersenlob. Zijn voorhoofd wordt dieproud.

‘Je krijgt het heet, Ebenezer. Gedraag je.’

Uit een ooghoek ziet hij de Reyes op het binnenplein verschijnen, als krabben die bij eb op het strand komen gekropen.

Zijn hoofd staat op springen. Hij staat klaar om weg te rennen. Hij laat los, maar dan grijpt Swartwater hem muurvast bij de pols en trekt hem zo dicht bij zijn gezicht dat diens lippen zijn oorlel raken.

‘Jij gaat helemaal nergens heen,’ sist Andries, ‘tenzij ik het zeg.’ Hij haalt lang en luidruchtig zijn neus op terwijl nog meer geschreeuw over de *compound* echoot. ‘En ik zeg dat je hier blijft.’ Hij bijt hard in Ebenezers oor.

Het instinct van Ebenezer is verminkt. Hij trekt zich met een ruk los, waarbij zijn oorschelp in tweeën scheurt. Een gele snijtand van Swartwater tolt door de lucht. Andries lost zijn grip niet. Ebenezer wrikt en sleurt, tot de rolstoel kapseist. Swartwaters tablet glijdt van zijn schoot. Het glas van het *touchscreen* valt aan scherven, die als ijs over het beton glijden. Swartwater belandt er middenin, zijn armloze kant eerst. Als hij Ebenezer ziet wegrennen naar de ingang van de *donjon*, trekt een rood waas over zijn netvlies.

Op het moment dat hij de *donjon* wil binnenlopen, staat Ebenezer oog in oog met Désirée. Ze is nat en haar kleren zijn gescheurd. Ze kijkt hem in de ogen, kust hem snel op de mond, fluistert iets in zijn oor en holt dan in de richting van de grote toegangspoort. Maar daar staat, tussen de gewapende wachters, nonchalant tegen een pilaar geleund, Gatalata. Ze kijkt naar boven. Daar mikt El Rey een gefrustreerde vuistslag in de lucht en hij knikt haar drie keer toe. Gatalata grijnst en ook zij heft haar vuist. Bij de *donjon* rijst Swartwater langzaam op tussen de glasscherven, als een leviathan die traag doorheen het zeeoppervlak breekt. Zijn benen trillen, maar hij komt op eigen kracht recht. Voorzichtig tilt hij zijn hoofd achterover. De schuine grimas op zijn gezicht begint te wriemelen als een worm. De spieren in zijn verlamde wang komen stuiptrekkend weer tot leven. Hij opent en sluit zijn mond, als een operazanger die voor de spiegel stemoefeningen doet. Een straaltje bloed

stroomt uit het gat waar zijn snijtand zat en loopt langs zijn onderlip over zijn kin. Maar zijn mond staat weer in evenwicht. Eenmaal klopt hij met zijn vuist tegen zijn borst, het geluid van een *silverback* die zijn evidente dominantie over een groep gorilla's onderstreept. Hij geeft een harde schop tegen de rolstoel, die schrapend over het beton tolt. Hij is terug. Swartwater staat rechtop en is niet van plan ooit nog te buigen.

Desiderata heeft het koud in de kerker waar ze nu al twee dagen en één nacht zit, diep ingegraven in de *cerro*. Alleen in de namiddag heeft ze een paar uur schemerlicht, als de zon recht in de schacht van de afgedankte *ascensor* schijnt. Dat beetje licht en warmte duurt niet lang genoeg om de vochtige kilte uit de kerker te verjagen. De lucifers bij het kaarsenstompje op het ruwe uitklaptafeltje aan de wand zijn klam. Maar dan glijdt de straal van een zaklamp door de schacht. De schaduwen van de tralies dansen als marionetten tegen de vochtige muur. Iemand komt naar beneden. Desiderata houdt haar adem in en probeert haar weinige kille kleren zo goed als het kan over haar rillende lichaam te draperen. En dan ziet ze dat het Ebenezer is, met brood, kaas en een kan water.

‘Ebenezer,’ zegt de lichtekooi met een voorzichtige glimlach. ‘Ik was zo bang voor jou. Ik was bang dat ze... dat hij jou iets zou aandoen. Hij had het gezien, niet? De kus, de woorden in je oor...’

Ebenezer knielt voor de cel en steekt het voedsel en de drank door de tralies. Voor ze het aanneemt, kijkt ze hem dankbaar in de ogen en streelt ze zijn polsen. ‘Ik ook,’ antwoordt hij. ‘Maar toen hij eenmaal op zijn benen stond, is hij op mij af gestapt. En toen heeft hij zijn ene arm om mijn nek gelegd. Het was... hoe moet ik het zeggen? Het voelde bijna vaderlijk aan. Hij lachte in mijn oor. Dat bloedde, en zijn mond bloedde...’ Hij voelt aan zijn oor, waar een slordig verband rond zit. ‘Maar hij lachte alleen maar. En hij herhaalde nog eens wat hij al eer-

der had gezegd. Dat we zo weinig weten over het menselijke brein.'

Desiderata brengt de kruik bij haar lippen en drinkt met voorzichtige teugjes van het water. Dan kijkt ze hem opnieuw aan. 'En vroeg hij niet wat ik in je oor had gefluisterd? Dat wij hier samen zullen ontsnappen?'

Ebenezer schudt zijn hoofd. 'Alleen maar lachen. Steeds luid. Tot ik er bijna doof van werd. En toen begon die gek boven op de *donjon* mee te lachen. Bulderen. Vreselijk luid. Mijn oren fluiten nu nog.'

'Die gek op de *donjon*? El Rey?'

'Ja. Wat heb jij... wat heeft die met jou gedaan, Désirée? Waarom die enorme schreeuw?'

'Straks.' Ze breekt een stukje van het brood en begint er zuinig op te kauwen. 'En Gatalata?'

Hij zucht. 'Nadat ze jou tegen de grond had gewerkt, is ze op de *donjon* geklommen. Tot bij El Rey. Triomfantelijk. Ervan overtuigd dat ze haar plaats als tophoer van de Reyes heeft heroverd.'

Desiderata knikt en proeft van de kaas. De zoute smaak prikkelt haar speekselklieren. 'Dan herhaal ik mijn belofte, Ebenezer. Wij gaan samen ontsnappen van deze heuvel. Dat beloof ik je. En dan kan jij naar dat meisje op de foto.'

Ebenezer schrikt. 'Hoe... hoe weet jij dat?'

'Die *donjon* is als een kraaiennest. Je ziet en hoort er alles. Hoe heet ze?'

'Ze... ze heet Rosie.'

Ze kauwt glimlachend. 'Rosie. Wat een fleurige naam. En heb je dat ook aan Swartwater gezegd?'

'Nee. Ik heb me dom gehouden, zoals je me had aangera- den.'

'Slim, Ebenezer. En vertel eens. Wie is Rosie?'

Nu de sluizen die zijn geheugen blokkeerden weer helemaal openstaan, wordt Ebenezer overspoeld door zijn eigen, verlo-

ren gewaande herinneringen. Hij vertelt op fluistertoon over zijn verhouding met Rosie Banks in Londen. Hoe ze samen hoogtes en laagtes hebben gekend. Hoe een nieuw spoor in het journalistieke onderzoek naar de zaak Andries Swartwater hen definitief weer in elkaars armen leek te drijven, tot hij het fatale besluit nam om naar Australië te trekken...

Desiderata luistert zonder hem te onderbreken. Als Ebenezer eindelijk stilvalt, neemt ze het doosje vochtige lucifers en reikt het hem aan door de tralies. 'Kan jij zo'n lucifer aansteken?'

Onmiddellijk flitst een herinnering naar zijn studententijd door Ebenezers hoofd, toen ze in de pub vaak hetzelfde probleem hadden toen een dronken medestudent alweer een glas bier over hun lucifers had omgestoten. '*Sure!*' Hij neemt een lucifer en strijkt de kop vlug een keer of vijf heen en weer tegen zijn jeans. Dan zet hij zijn vingernagel op de aanstrijkstrook van het doosje, plaatst er de lucifer naast en geeft een snelle knip. Het lijkt wel een goocheltruc: tussen twee vingers houdt hij plots een brandende lucifer.

'Mooi,' zegt Desiderata. Ze neemt het vuurtje aan en doet de kaars op haar tafeltje ontvlammen. Een warme, gele gloed laait door de cel. 'Ik weet iets van jou. Rosie. En nu mag jij iets van mij weten. Dan hebben wij een pact, akkoord?'

'Akkoord,' zegt Ebenezer. Zijn ogen worden groter als Desiderata langzaam het textiel van haar gescheurde broekje opzij plooit. Tussen haar sneeuw witte dijen ontspringt een forse, halfstijve penis.

We zijn nog niet zo lang onderweg als tijdens het eerste deel van onze zeereis, maar het lijkt nu al langer. Het komt doordat de zee ruwer wordt en de temperatuur bijna ondraaglijk heet. Het gezoem van de vriescontainers is aangegroeid tot een gehuil. Ik ga er vaak tussen zitten om af te koelen, al is dat millimeterwerk, want het metaal van elke container mag dan wel fris aanvoelen, de koelmotoren hebben ook een uitlaat, en die blaast verschroeiende lucht de al loodzware atmosfeer in. Ik zit verborgen tussen twee containers, met mijn rug tegen de wand. Het condensatiewater loopt langs mijn nek over mijn rug, wat heerlijk koel kriebelt. Ik ben vanmorgen opgestaan met een vrijwel leeg hoofd, wat een heerlijk gevoel is, maar waar ik ook een beetje bang van werd. Vandaar dat ik me hier heb verscholen om mijn notitieboekje te herlezen. Ik lees over het strand met de stromatolieten, het metaal in mijn oogkas, het gifpijlte in de nek van de beul met het lange haar, de speedboat waarop ik zo ziek werd en het optakelen naar de boot met de bevroren schapen. Over de man die zich Swartwater noemt en wil dat ik aan zijn telescoop trek. Over de drie diamanten van Samovsky die als bloedgeld moesten worden overgedragen aan de laatste kolonels van de Afrikaner Weerstandsbeweging op het strand van Blouberg. Omdat Swartwater er na zijn door hen georganiseerde en zorgvuldig uitgedokterde ontsnapping naar Australië zo'n bloederig zootje van heeft gemaakt. Een zodanig zootje dat de AWB zelfs de hoofdredactrice van een Engelse krant heeft moeten opblazen om te vermijden dat het deksel van de pot zou vliegen. Dit heb ik allemaal afgeluis- terd van de matrozen, die steeds minder discreet worden omdat ze op mij geen acht meer slaan en onder elkaar steeds meer Engels zijn beginnen te spreken. Niet onlogisch na jaren van inburgering in Perth, al is de verengelsing van de Afrikanergemeenschap in Zuid-Afrika zelf ook een niet te onderschatten factor. Wow! Waar

heb ik dit laatste vandaan? Dat stond niet in mijn boekje. Ik heb geredeneerd! Maar nee. De aanzet van euforie wordt onmiddellijk vermoord in een ondoorzichtige wolk van witheid, als ijs-water dat bij een bodempje pastis wordt gegoten. Ik kan zelfs niet meer lezen. Ik berg het notitieboekje op en kijk naar de zoekende druppels die van het staal naar beneden kringelen.

DEEL 12

DE BOODSCHAP

BRAZILIË, MANAUS

2 maart 2014

Vlucht 714 uit Rio landt met een zachte bons op het tarmac van de internationale luchthaven van Manaus. Een vlucht luidkeels kwetterende papegaaien begeleidt het vliegtuig terwijl het naar de gate taxiet. Het drietal in de stoelen 14 G, E en F heeft er geen oog voor. Ze zien lijkleek en trillen nog na van hun hectische ervaringen op het carnaval van Rio. De rustige, incidentvrije vlucht van meer dan drie uur was lang niet voldoende om hun gedachten te ordenen. Wolf, Rosie en Anna hebben geen woord gewisseld tijdens de vlucht, maar onder hun hersenpan knetterde en vonkte het in een kakofonie van tegenstrijdige gevoelens, een botsing van ratio en moraal, een verscheurd gevoel tussen wat moet gebeuren en wat tragisch is misgelopen.

Vooraf Anna wordt verteerd door twijfels. Ze weet dat ze nooit een moment van echte gemoedsrust zal kennen zolang Andries Swartwater vrij rondloopt, om het even waar op de aardbol. Ze laat haar hoofd tegen het kleine vliegtuigraampje zakken. Dromerig ziet ze het luchthavengebouw naderen, met daarachter een donkergroene muur van bomen en planten met dreigende wolken erboven. De papegaaien zijn opgevlogen. Ze voelt zich alsof er een baksteen op haar hart ligt. Ze denkt aan

haar kinderen, weggeborgen in de eeuwig duistere winter van Groenland. Vlak voor ze naar de Sambodromo vertrok, heeft ze nog met haar moeder gebeld. Line en Seamus zijn veilig, maar ze zijn een halve wereld van haar verwijderd en dat doet pijn. Hoewel haar verstand weet dat het tegendeel waar is, voelt het alsof ze faalt als moeder. Een stuk van haar zou liefst onmiddellijk een ticket naar huis kopen.

Philip Owambo werpt een zoveelste blik op het '*arrivals*'-bord. Vlucht 714 is geland. Elk ogenblik nu. Hij slikt moeizaam en wrijft het zweet uit zijn wenkbrauwen. Dat de blonde Zweedse heftig zal reageren, staat vast. Hij heeft alleen geen idee hoe erg het zal zijn. Hij ademt diep uit door zijn brede neusgaten en controleert voor de zoveelste keer het stuk karton dat hij in zijn zwarte hand klemt. 'GOEGEBEUR - LINDQVIST - BANKS' staat er met viltstift op geschreven, in onhandige, kromme drukletters. Oké, daar gaan we. Hij houdt het karton tegen zijn borst en wacht.

Toen een politieagent midden in de nacht aanbelde en kwam vertellen wat haar man was overkomen in de metro van Brussel, nu bijna twee jaar geleden, dacht Anna dat de wereld onder haar voeten weggleed. Dat deed hij niet. De wereld is een onverschillige bol die blijft doordraaien, een planetair reuzenrad vol wreedheden en af en toe een spatje liefde. Maar nu heeft ze het weer, het gevoel alsof zich een gapende leegte opent onder haar voeten. De woorden van Constantin Abraxo galmen na: 'Jullie worden opgewacht in Manaus. Het is iemand die je kent, Anna. Vertrouw me. En vertrouw hem.' En ja, ze herkent hem meteen. De man die het kartonnen kaartje omhooghoudt met hun namen erop. Ze zal nooit zijn gezicht vergeten. Die nacht in de Okavango Delta. Een vlot vol radeloze, angstige toeristen, al dagenlang verdwaald tussen hagen van papyrusstengels. Geknor van nijlpaarden, flappende krokodillenstaar-

ten in het water. Het verre gebrul van een leeuw. En dan: een krakende stem in het duister. Een opgezwollen, zwart gezicht in het licht van een knipperende zaklamp. Hoop, want dit was het gezicht van hun kapitein. De man die de Okavango kende als zijn broekzak, maar niet meer was teruggekeerd nadat hij met een motorbootje was weggevaren. De man die hen had verraden. Die een smerige dubbelrol speelde, een marionet van Swartwater. *Captain Philip*. Deze man is het die hen staat op te wachten aan de uitgang van een luchthaven in het hart van het Amazonewoud. En die zou ze moeten vertrouwen? Anna voelt zich alsof het lot haar luidkeels lachend in het gezicht spuwt. Een golf van radeloosheid kruipt uit haar buik omhoog. Ze heeft geen controle meer over haar lichaam. Ze zakt door haar benen, grijpt in haar haar en krijst met hoge stem: 'Neeeee!'

'Wat... wat scheelt er?' Wolf grijpt Anna's arm om haar te ondersteunen en kijkt niet-begrijpend naar de vent die hen staat op te wachten.

Rosie staart de man eveneens aan. Haar brein maalt verwoed. Ze kent hem ergens van, maar van waar?

'Laat me los!' schreeuwt Anna. 'Laat me los! Ik wil naar de balie! Een ticket kopen! Ik wil naar huis! Ik blijf hier geen seconde langer! Zien jullie dat dan niet? Die man...' Ze priemt een beverige wijsvinger in de richting van Philip. 'Die man... Hij is...' De rest van haar woorden verdrinkt in gesnik en gesnotter.

Rosie huivert. Een ijskoud gevoel van herkenning trekt over haar ruggengraat. Dit is Philip Jefferson Owambo! De enige hoofdrolspeler in de tragedie in Botswana die spoorloos wist te ontsnappen. Ebenezer heeft bij de research voor zijn BBC-documentaire geen enkele aanwijzing gevonden over wat er van de kapitein van de fatale houseboat was geworden. En nu staat hij hen hier doodleuk op te wachten, midden in Brazilië. Dit is geen toeval. Dit is geen noodlot. Dit is een complot. Rosie laat zich op haar knieën vallen naast Anna. Ze duwt Wolf weg.

‘Anna, luister naar me, ik ga met je mee. We vliegen terug naar Europa. Hier wordt een web om ons heen gespannen. Dit is levensgevaarlijk. We moeten weg. Nu!’

Anna knikt. Lange slingers bengelen aan haar neus en lippen. ‘We zijn in de val gelokt, Rosie. Zelfs die ouwe Abraxo zit mee in het vuile spel! Niemand... Niemand is nog te vertrouwen. We moeten hier weg. Zo snel mogelijk.’

Wolf weet niet wat hij hoort. Hij begrijpt het niet en voelt zich uitgesloten. Hij vloekt en loopt stampvoetend weg, tot bij Philip. Boos slaat hij het karton uit zijn handen. ‘Zie je dat?’ Hij wijst naar de twee hysterische vrouwen. ‘Straks staan de beveiligingsagenten hier. En dat kan ik missen als kiespijn. *Here’s the deal*, makker. Jij hebt tien seconden om te vertellen wie je *fucking* bent. Geen seconde langer.’

De telefoon rinkelt. Maricela do Cazinho steekt een wijsvinger op naar het Argentijnse koppeltje rugzaktoeristen dat voor haar zit. ‘*Momentito...*’ Ze weet dat Ceçaro in zijn kantoor boven op de houten vloer begint te stampen als ze de telefoon meer dan twee keer laat rinkelen. ‘Rio Negro Travel Manaus. Hoe kan ik u helpen?’ vraagt ze met een verveeld gezicht. Haar trekken verharden echter onmiddellijk. Ze spert haar ogen open. ‘U meent het? Dat is... mijn deelneming. Ik... Natuurlijk. Onmiddellijk, dat begrijp ik. Ik doe het nu. Dat is beloofd.’

Maricela legt de hoorn op het bureaublad en denkt een paar seconden na. Dan kijkt ze het verwaaide stelletje aan. ‘*Momentito. Desculpa.*’ Ze staat op en trekt het gordijn opzij dat haar scheidt van een piepklein achterkamertje. In de hoek staat een ouderwetse brandkast van donker geverfd staal, afgewerkt met sierlijke krullen aan de hoeken. Ze knielt neer en bijt op haar onderlip. Allerlei gedachten gieren door haar hoofd. Met bevende vingers draait ze aan de cijferknop. De geboortedatum van Batisto naar rechts. De samengetelde leeftijd die haar beide ouders bereikt hebben, naar links. En het nummer van haar

favoriete bijbelvers terug naar rechts. Een klik, en een zucht van maffe lucht die uit de kier ontsnapt. De brandkast gaat open. Tussen de contracten, waardepapieren en pakjes netjes samengebonden geld, ligt een antiek zakhorloge. Op de wijzerplaat staat iets in het Russisch gegraveerd. Maricela neemt het horloge en stopt het in een zak van haar wijde rok. Dan slaat ze een kruisteken en propt snel haar overige zakken vol geld. Ze neemt niet eens de moeite om de brandkast te sluiten en loopt met bonzend hart de zaak uit. De Argentijnen kijken elkaar verbouwereerd aan.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Het noorderlicht vult de hemel boven Groenland. Spookachtig groene wimpels wervelen in *slow motion* door het uitspansel en draperen een zijden sluier over de volle maan. De ijskristallen op de steile, diepgevroren noordoostkust van het onherbergzame eiland glinsteren als smaragden in de poolnacht. Na een maandenlange duisternis kent dit deel van de wereld weer enkele uren zonlicht, maar niet op dit uur van de dag. De grens tussen de kust en de zee is onduidelijk. Alles is vastgevroren. Ijsbergen die op het einde van de zomer nog tussen Nova Zembla en Halifax migreerden, liggen nog altijd gevangen in het pakijs, als scheefgezakte kathedralen in een bevroren moeras. De lente laat nog wel even op zich wachten. Op het knisperen van het ijs na, is er niet het minste geluid te horen.

En toch. Op één plaats, niet ver van waar de kliffen van het vasteland als dreigende muren boven het pakijs uittorenen, is er een wak. Het is langwerpig. Met regelmaat verschijnt een kaarsrechte tand van anderhalve meter uit het zwarte water. Het ivoor maakt dan een paar kabbelende rondjes en schraapt

tegen de voortdurend herbevrozende rand van het wak. Het zijn narwals, de eenhoorns van de poolzee. Nadat ze met hun fenomenale slagstanden de randen van het wak hebben afgeschraapt, verdwijnen de witte lansen. De walvissen krommen hun gestroomlijnde lichaam en spuiten een waterfontein van drie meter hoog de ijskoude nacht in. Dan duiken ze onder, voor meer dan een halfuur, op zoek naar inktvisjes en krill.

Maar vandaag zijn de narwals zenuwachtiger dan gewoonlijk. De slagstanden komen met vier tegelijk naar boven, in een dans van ivoren sabels. De anders zo zachtvaardige walvissen wriemelen nerveus door elkaar. Ze steken hun snuit uit het water. Het groengefilterde maanlicht weerspiegelt in hun natte huid. Hun kogelronde ogen tolleren in hun kassen. Sissend ademen ze uit door hun spuitgat. Staartvinnen slaan alarmearend op het wateroppervlak. En dan duiken ze allemaal tegelijk onder.

De stilte keert terug. Een nieuw gordijn van noorderlicht, blauwig deze keer, wentelt tussen de sterren. En dan verschijnen opnieuw luchtballonnen in het wak. En golfjes, die al snel beginnen te schuimen. Het oppervlak van het wak begint te kolken. Iets zwarts en metaalachtigs verschijnt boven water. Anders dan de zwaardachtige tanden van de narwals, die in alle mogelijke hoeken door het wak maalden, klimt dit langwerpige object recht omhoog. De druppels die aan de verdikking bovenaan bengelden, bevroren meteen tot spierwitte ijspegels. Daar zit een cirkelvormig object, waarin het noorderlicht vervormd wordt weerspiegeld. Een mechanisch gezoem weerklinkt en het ding begint langzaam 360 graden in het rond te draaien.

BRAZILIË, MANAUS

2 maart 2014

‘Mijn naam is Philip Jefferson Owambo.’ De zwarte man spreekt traag en helder Portugees, met een accent dat Wolf niet meteen kan thuisbrengen. ‘Ik ben Angolees, maar tijdens de burgeroorlog ben ik als jonge kerel via Namibië naar Botswana gevlucht.’

Wolf staat te trappelen van ergernis. ‘Maak voort man. Ga je heel je leven vertellen?’

‘In Botswana werd ik kapitein op een boot in de Okavango Delta. Een houseboat, waar toeristen op verbleven die op safarivakantie kwamen.’

Er gaat Wolf een licht op. Hij denkt aan de verhalen van Anna en Rosie. De haartjes in zijn nek komen recht. ‘Een boot op de Okavango? Toch niet die waarop...’ Hij kijkt achter zich naar Anna, die snikkend in Rosies armen ligt.

Philip knikt. ‘Die boot, inderdaad.’

‘Maar... Ben je helemaal gek geworden, man?’ Wolf wrijft over zijn voorhoofd. Dit kan gewoon niet waar zijn. ‘Ten eerste: wat doe jij hier? Waarom zit jij godverdomme niet in een Afrikaanse gevangenis?’

‘Meneer,’ antwoordt Philip zo rustig mogelijk, ‘u weet toch dat ik gestuurd ben door meester Abraxo?’

Wolf schudt zijn hoofd. ‘Waarom zou Abraxo zoiets doen? Waarom zou ik jou vertrouwen?’ Wolfs verontwaardiging slaat plots om in angst. Hij kijkt schichtig om zich heen. Dit is een internationale luchthaven. De veiligheidsagenten kunnen niet veraf zijn. ‘Je zal beter moeten doen dan zomaar beweren dat je gestuurd bent door Abraxo, makker.’

‘Dat ben ik ook van plan, meneer. Want meester Abraxo is voor mij niets minder dan een held. Hij heeft mij gered, meneer. Ik werd verteerd door wroeging. Ik had meegewerkt aan het plan van Swartwater, tot ik zag waartoe die man echt

in staat is. Hij had me diamanten beloofd, maar alle diamanten van de Namib wegen niet op tegen de smerlapperij waarmee hij bezig was. Ik ontsnapte, als een van de weinigen. Ik was een deserteur. Vogelvrij. Ik ben maandenlang ondergedoken in de favela. Maar toen kreeg ik een levenslijn toegeworpen, van meester Abraxo.'

Wolf slaat nerveus zijn vuist in de palm van zijn andere hand. 'Schiet op, man. We zijn met zijn allen een scène aan het maken, dat besef je toch? Het duurt vast geen minuut meer voor hier uniformen staan.'

Philip vertelt onverstoord voort. 'Abraxo was ervan overtuigd dat ik te redden was. De man heeft iets, iets messiaans, weet je dat? Veel meer dan een advocaat, is hij iemand die mensen die in het nauw zitten, de weg naar het licht wijst.'

Wolf begint te kalmeren. 'Ja, dat weet ik.'

'Hij regelde papieren voor mij, zodat ik aan de slag kon als kapitein op een bananenboot op de Amazone. Ik wist uiteraard dat hij me ooit zou vragen om hem een wederdienst te verlenen.' Philip zucht. 'Nu dus.'

Wolf begint Philip te geloven. 'Hoe heet de vrouw van Abraxo?' vraagt hij.

'Lewina.'

'En hoe oud is Abraxo?'

'Bijna 93.'

De twee mannen kijken elkaar een moment lang strak aan. 'Oké,' zegt Wolf. 'Blijf staan. Ik ga naar Rosie en Anna.' Hij zet drie stappen en draait zich dan bruusk om. 'En die diamanten?'

'Heb ik nooit gekregen,' zegt Philip emotioneel.

'Goed. Geef me twee minuten.'

'Neen!' krijgt Anna. 'Neen! Nooit! Natuurlijk niet! Hoe kun je dit zelfs nog maar overwegen?'

Wolf werpt een blik op Philip, die het karton met hun

namen opraapt, dubbelvouwt en in een vuilnisbak probeert te proppen. 'Maar... Hij klinkt oprecht, Anna. Hij is...'

Ze onderbreekt hem meteen. Door haar tranen heen lijkt haar blik de zijne te doorpriemen. 'Oprecht? Oprecht?! Manne-tje, ik heb het woord "oprecht" jaren geleden al uit mijn woordenschat geschrapt. Oprecht? Laat me niet lachen. Ik begin zo stilaan te betwijfelen of jij wel oprecht bent. Wat een vergissing!'

Rosie fronsst haar voorhoofd. 'Anna...'

'Niets te Anna'en. Vooral niet Anna'en. Want Anna is het beu, weet je dat? Ik boek nu onmiddellijk een ticket naar huis. En Rosie, als er nog een greintje gezond verstand in je hersens overblijft, dan ga je met me mee. Meneertje oprecht hier, daar wil ik niets meer mee te maken hebben.'

Wolf probeert kalm te blijven. 'Anna, ik begrijp je. Maar je weet toch dat deze man door Abraxo is gestuurd?'

Anna's stem verlaagt. Paniek en teleurstelling maken plaats voor woede. 'O ja? En dat verandert alles, of zo? Omdat die ouwe toch zo oprecht is, is dat het? Man, hoor jezelf eens bezig. Weg! Laat me met rust! Weg!!' Ze zwaait wild met haar armen en slaat hard tegen Wolfs borstkas. Die deinst verbouwereerd achteruit.

Rosie grijpt haar vast. 'Anna, kalmeer. Er komt een agent aan.'

Anna spert haar ogen wijd open. 'Uitstekend! Dan kan hij meteen die klootzak daar arresteren. Een handlanger van een internationaal gezochte seriemoordenaar! Wat heb je als diendertje nog meer nodig om een knoert van een promotie te maken?'

Nu is het Wolf die kwaad wordt. Hij sist tussen zijn tanden: 'Anna, hou op. Ik ben nog maar net uit de klauwen van de Braziliaanse politie ontsnapt.'

De kerel die op hen afkomt, is echter geen politieman. '*Seguridade Aeroporto*. Wat is hier aan de hand?'

Wolf schakelt onmiddellijk over op Portugees. 'Niets aan de hand, meneer. Deze dames zijn vermoeid. Jetlag, weet u wel. Een lange reis achter de rug. Het gaat zo over.'

De jonge vent ziet er niet bijzonder snugger uit. Hij denkt aan de hoop zorgen die een interventie met zich mee zou brengen. 'Goed, dat begrijp ik,' zegt hij, 'maar kan dat allemaal met wat minder misbaar, alstublieft?'

'Natuurlijk, meneer.'

'En dit is de aankomsthal. Het is niet de bedoeling dat u hier blijft rondhangen.'

'Begrepen. *De acordo, senhor.*'

De beleefde toon van Wolf stelt de vent gerust. Hij knikt en zet zijn uniformpet wat rechter op zijn hoofd. Anna glimlacht fijntjes naar hem. Hij knikt nogmaals en wandelt aarzelend verder.

'Bedankt, Anna,' fluistert Wolf.

'Jaja,' bromt ze. 'En dat is dan meteen het laatste wat ik voor jou heb gedaan. Ik meen het, ik ben hier weg. Ga je mee, Rosie?'

De Britse aarzelt.

Anna kijkt verwonderd. 'Je meent het? Je moet daar nog over nadenken ook? Besef je niet wie dat is, die neger daar? Wat die op zijn kerfstok heeft?'

Rosie zuigt een teug lucht door haar getuite lippen. De waanzinnige gebeurtenissen van de afgelopen maanden en jaren razen in sneltempo door haar hoofd. Het gezicht van Ebenezer hangt vertekend op haar netvlies en loopt uit als goedkope make-up in de regen. 'Ik ga met je mee,' zegt ze. 'We moeten hier weg. Anders overleven we dit niet.'

Wolf kijkt radeloos van de ene vrouw naar de andere. 'Dus... Dus dit is het? Na alles wat we samen hebben meegemaakt?'

Anna neemt een zakdoek en veegt haar gelaat schoon. Ze krabbelt recht en trekt fier haar schouders achteruit, zoals ze als kind bij de gymclub heeft geleerd. 'Dit is het.'

Wolf slikt. 'Rosie?'

Ze kijkt naar zijn dansende blonde dreadlocks. 'Sorry, Wolf. Ik ga mee met Anna. Ga maar, jij moet zo snel mogelijk het land uit.'

Wolf draait zich gekwetst om en loopt in de richting van Philip, die op een bankje is gaan zitten. Die spreidt vragend zijn zwarte handen. Wolf schudt zijn gepijnigde hoofd. Hij veegt zijn dreadlocks uit zijn gezicht. Als hij bijna bij Philip is, blijft hij stokstijf staan. Een kleine, mollige Indiaanse vrouw van een jaar of veertig komt puffend in hun richting gelopen. Ze houdt hijgend halt voor Philip. Wolf hoort verbijsterd wat ze tegen hem zegt: 'Philip! Hij is dood! Meester Abraxo, de man die je gisteren nog belde, is dood!' En dan slaat ze een kruisteken en haalt ze iets uit haar rok. Een antiek zakhorloge. Wolf herkent het onmiddellijk. Dit is het horloge dat Abraxo heeft geraadpleegd tijdens hun laatste bezoek.

'Wacht,' zegt Wolf met opgeheven wijsvinger. De vrouwen staan met hun koffers te wachten voor de lift naar de vertrekhal en de ticketbalie. 'Momentje. *Porra*, geef me een godverdomd momentje!'

Hij rent naar Rosie en Anna. Die laatste ziet hem komen en hervat haar tirade: '*No way*, makker! Ons besluit staat vast. Niet komen smeken, begrepen?'

'Abraxo is dood.'

'Wat?'

'Abraxo is dood,' herhaalt Wolf. 'Ik heb het zopas gehoord van een Indiaanse die...' Hij heeft niet door dat Maricela vlak naast hen is komen staan tot Rosie opzichtig met haar ogen draait. 'Wel... Van deze dame dus.'

Maricela toont zwijgend het zakhorloge aan het verbouwe-reerde drietal. Ze klikt op het mechanisme dat de wijzerplaat omhoog doet springen. Tussen de ragfijne radertjes, veertjes en tandwieltjes ligt een modern geheugenschijfje ter grootte van een vingernagel.

Maricela zegt in verrassend goed Engels: 'Ik heb gisteren

met een spoedzending een pakje toegestuurd gekregen uit Rio met het verzoek het zonder te openen in de brandkast te stoppen. En daarnet kreeg ik telefoon van Lewina Abraxo. Dat blijkt dus de vrouw van die meneer Abraxo te zijn.' Ze neemt er een morsig, handgeschreven briefje bij. 'Ik heb opgeschreven wat de vrouw zei: "De meester is gestorven. Pakje openen en met spoed overhandigen aan Philip Owambo. Druk op beide knopjes aan weerszijden wijzerplaat. Zorg ervoor dat de drie Europeanen de boodschap te zien krijgen."'

'De boodschap?' vraagt Rosie. Haar verslagenheid en angst worden fijngeknepen door haar nieuwsgierigheid. Anna zwijgt. Rosie zegt: 'Welke boodschap? En wie ben jij?'

'*The message*,' knikt Maricela. Ze pulkt het rechthoekige geheugenkaartje uit het oude horloge en toont het op de punt van haar wijsvinger. Zowel Rosie als Wolf herkent het meteen als een micro-sd-schijfje.

'Godver, dit had ik perfect kunnen afspelen op mijn fotocamera, als de flikken in Rio die niet aan gruzelementen hadden geslagen,' bijt Wolf.

'Ik kan het afspelen,' zegt Rosie. Ze vist haar telefoon uit haar zak en kraakt er handig de achterkant af. Ze neemt de batterij eruit en wijst met haar pink naar een gelijkaardig geheugenkaartje, dat naast haar simkaart in een metalen gleufje zit. 'Iemand zal me moeten helpen, wat zo'n klein schijfje vervangen, dat lukt me niet.'

Zonder een woord te zeggen, neemt Anna de telefoon over. Ze vervangt Rosies geheugenkaartje door dat van Maricela en drukt de batterij opnieuw op zijn plaats. Het toestel komt tot leven en de doorgroefde kop van Constantin Abraxo verschijnt op het scherm.

'Ik zal niet rond de pot draaien: als jullie dit filmpje zien, ben ik dood. Wees vooral niet triest. En stel geen vragen. Ik heb geleefd voor tien en heb daar ruimschoots de tijd voor gekre-

gen. Maar wees wel alert. Nu kan ik jullie niet meer helpen. Het plan is uitgestippeld, de lijnen zijn uitgetekend. Kromme lijnen. Niet evident. Niet voor de hand liggend. Maar wel lijnen die in de juiste richting wijzen. En daar hebben jullie vertrouwen voor nodig. Vertrouw de mensen die ik heb aangeduid om jullie te begeleiden. Ja, Anna Lindqvist, dat betekent dat je *captain* Philip moet vertrouwen. Hij spreekt de waarheid. Zijn berouw is oprecht. Sterker nog: zijn berouw is jullie beste garantie. Het verleden weegt even zwaar op zijn schouders als op die van jullie. Hij heeft evenzeer als jullie behoefte aan catharsis. Net als jullie kan hij niet doorgaan met zijn leven zolang Andries Swartwater vrij rondloopt. Verwijder de twijfel uit jullie hart en scheep in. Mijn zakhorloge wijst de weg. Vaarwel.'

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Line en Seamus weten dat het nog donker zal zijn als ze opstaan. Dat het nog donker zal zijn als ze ontbijten, naar school vertrekken en les krijgen van juffrouw Rasmussen. Pas tegen lunchtijd zullen ze de zon op hun gezichtjes kunnen voelen. Vanaf nu wordt het elke dag een beetje lichter, tot het nooit meer duister wordt.

Op dit vroege ochtenduur kleven hun koude neusjes tegen de bedompte ruiten. Het spooklicht is er weer. Dansende geesten in blauw en groen, hoog boven de donkere bergen.

'Poken, Line.'

'Nee, spoken, met een s, zoals in smurf.' Line Lindqvist kijkt haar kleuterbroertje streng aan, zoals alleen grote zussen dat kunnen.

'Smurf,' praat de kleine Seamus haar na, 'en poken.' Hij glimlacht breed naar zijn zus.

Line rolt met haar ogen. ‘Sssspoken.’ Ze haalt haar tengere schouders op en kijkt weer door het raam. ‘Ach, je leert het nog wel. Jij bent nog maar vier. Ik ben er al elf.’

‘Ppppoken!’

Martha Strømberg duwt de deur van de kinderkamer open. Ze ziet de ruggen en voetjes van haar twee kleinkinderen, allebei tegen het raam geplakt. Ze blijft een moment vertederd kijken en zegt dan: ‘Wel? Zijn jullie nog in pyjama? Snel, in jullie warme kleren. Het is bijna halfacht!’

‘Oma, kijk!’ Line draait haar hoofd om zover als ze kan en tikt ondertussen enthousiast met haar vingers tegen de ruit. ‘Het spokenlicht.’

Martha komt dichterbij, knijpt haar ogen tot spleetjes en kijkt door het raam. Een web van kraaienpootjes waaiert van haar ooghoeken naar haar hoge jukbeenderen. ‘Noorderlicht, inderdaad. Een reden temeer om jullie zo snel mogelijk aan te kleden, kinderen. Buiten is het noorderlicht nog tien keer mooier.’

Line kijkt haar oma recht in de ogen. ‘Gaan we weer met de sneeuwscooter naar school?’

‘Natuurlijk,’ glimlacht Martha. ‘Waarmee anders? Een skateboard?’

‘Kateboard,’ fluistert Seamus. Hij kan zijn ogen niet van het kleurenspektakel afhouden. Zijn adem vormt een eivormig condensatiewolkje op het glas.

BRAZILIË, MANAUS

2 maart 2014

‘Laat eens zien?’

Rosie steekt haar hand uit naar Maricela. De Indiaanse aarzelt een ogenblik en geeft haar dan het horloge. Rosie tuurt van

dichtbij naar de wijzerplaat. Met een frons in haar voorhoofd kantelt ze het horloge van links naar rechts. De veranderende lichtinval onthult een wirwar van tekens en symbolen tussen de cyrillische letters. De wijzers hebben minuscule tandjes die in alle richtingen draaien. Onder kleine venstertjes beweegt nog een verborgen mechaniek.

‘Ik denk dat we die ouwe Abraxo hebben onderschat,’ zegt Rosie. ‘Maar vertrouwen op een horloge? Hier staan we nu. God, wat is dit moeilijk.’ Ze kijkt Anna in de ogen. ‘Anna?’

De razernij en teleurstelling die zich in de keel van de Zweedse hadden opgekropt, beginnen weg te ebben. Een splintertje hoop doet het trillen van haar handen afnemen. Ze klemt haar tanden op elkaar, heft haar hoofd en staart recht in het gezicht van Philip. De lippen van de zwarte bewegen zonder geluid. ‘Het spijt me,’ leest ze af van zijn mond. ‘Laat me je helpen.’

Anna snuift sterk en hard. Ze priemt met haar wijsvinger in de richting van Maricela. ‘Ik wil eerst weten wie dat is,’ zegt ze terwijl ze met de rug van haar andere hand de opdrogende tranen van haar wangen veegt.

Rosie geeft het horloge terug aan Maricela. ‘Juist. Je hebt nog niet geantwoord. Wie ben jij?’

De Indiaanse draait verlegen met haar koolzwarte ogen. Haar koperen huid glimt in het licht van de grote studiospots aan het plafond van het luchthavengebouw. Doordat het kleine vrouwtje een tiental kilo’s te dik is, heeft ze minder rimpels dan haar leeftijd en leven rechtvaardigen. Als ze niet lacht, tenminste. Maar dat doet ze niet. ‘Mijn naam is Maricela do Cazinho. Ik werk in de stad, in het kantoor bij de Opera waar Philip zijn administratie in orde komt brengen.’ Wolf trekt zijn ogen wijd open, maar hij zwijgt. Maricela aarzelt. ‘Geloof me, Philip is een goede, zachtaardige en behulpzame man. Ik weet weinig over zijn verleden in Afrika, ik weet ook niet hoe of waarom jullie hem daar hebben gekend en wat daar is gebeurd. Maar

ik weet wat hij hier betekent. En ik ben van hier. Als jullie me vragen of Philip Owambo te vertrouwen is, dan antwoord ik zonder aarzelen: ja.'

Ze drukt Rosie opnieuw Abraxo's zakhorloge in de handen. 'Neem dit en laat je leiden door Philip. Als iemand het plan van de meester kan uitvoeren tot diep in de Amazone, dan is hij het.'

De glazen deuren schuiven open. De rode avondlucht is warm, maar minder heet dan in Rio. De vochtigheid valt echter als een klamme dweil op hun schouders. Het doet Anna beseffen dat ze wel heel weinig toiletpullen hebben meegebracht voor een lange bootreis. 'Maricela, was het niet? Kunnen Rosie en ik nog wat spulletjes gaan kopen?'

Voor het eerst in weken glimlacht Maricela. 'Laat dat maar aan mij over. Ik zorg ervoor.' Rimpeltjes verschijnen als accolades links en rechts van haar mond.

O ja, denkt Wolf. Ik herken die lach.

Maricela verdwijnt in een huppelende looppas uit het gezicht. Philip steekt een hand op naar een taxi. De chauffeur, die even pikzwart is als hij, steekt een duim in de hoogte, kijkt vreemd op als blijkt dat niemand van zijn passagiers bagage bij zich blijkt te hebben en laat alle ruitjes van de auto tegelijk naar beneden zoemen. Een vage kerosinegeur waait naar binnen, gemengd met warme, zoete tropenlucht. Het rood heeft razendsnel plaatsgemaakt voor zwart. In de Amazone valt de nacht als een hakmes. Met gierende banden zet de versleten auto zich in beweging.

Anna zit in het midden op de achterbank, tussen Wolf en Rosie. De kolkende luchtverplaatsing in de wagen beukt tegen haar trommelvliezen. De wind doet haar zweet opdrogen. Als ze niet in direct huidcontact tussen haar vrienden had gezeten, zou ze het vast frisjes hebben gekregen. Maar haar hart wordt ijskoud als ze vooraan kapitein Philip ziet zitten. Een man die

ze liefst nooit meer had ontmoet. Een man van wie ze jarenlang had gehoopt dat hij dood was. Of op zijn minst nooit meer zou opduiken. Maar dat was ijdele hoop. Iedereen uit de entourage van Swartwater duikt vroeg of laat terug op in haar bestaan, dat is nu wel gebleken. En dat zal alleen stoppen als de moordenaar die haar leven heeft geprobeerd te verwoesten, zelf wordt uitgeschakeld. Dat beseft ze. En dat zal ze moeten doen. Wat het ook vergt.

‘Tudo bom, tudo bem?’

Pas als de chauffeur het een derde keer vraagt, heeft Anna door dat zijn lachende ogen haar aankijken in de achteruitkijkspiegel.

Wolf redt haar. *‘Pois não!’* roept hij in het oor van de chauffeur. Die lacht nog wat breder en steekt alweer een duim op. Wolf buigt zich over Anna’s schoot om ook een duim te tonen die de chauffeur in de spiegel kan zien. Anna snuift zijn zweetgeur op. Ze wrijft onbewust over een bloedvlek die is achtergebleven op zijn witte cowboykostuum.

De taxi rijdt door donkere straten zonder verlichting. In de straal van de koplampen zien ze palmbomen voorbijflitsen en kraampjes met verdachte brochettes die op grote barbecues liggen te sissen. Ze passeren grote fabrieken waarvan de lichtjes aan Las Vegas doen denken, en geheel duistere krottenwijken waar vleermuizen met ontblote tanden duiken naar de insecten rond oplichtende sigarettenpeuken.

En dan doemt de Amazone op. Ze is zwart en onzichtbaar, maar de watertaxi’s aan de oever vormen een lint van licht. Nog meer lampjes dobberen, dieper op de brede stroom. Aan de overkant decoupeert een donkerpaars restant van daglicht het silhouet van het wuivende woud. De schreeuw van een ontwakende nachtuil galmt over het water. De auto stopt, Philip betaalt en met zijn viereen staan ze voor de machtigste rivier ter wereld. De bananenboten liggen zij aan zij tegen de kade. Ze wachten op het eerste daglicht, dat op de Amazone jaar in jaar

uit op hetzelfde moment tussen de bladeren schijnt. 's Nachts varen is te gevaarlijk. Dan komen de Indianen uit het woud de rivier op geroeid in hun prauwen, op zoek naar kaaimannen. En als ze die niet vinden, houden ze hun toortsen vlak boven het water. De nachtvlinders dansen eromheen. En dan komen de katvissen naar de oppervlakte. Zware, logge beesten met dikke, platte koppen. Aan weerszijden van hun brede bek waaieren ranke tentakels, die lijken op glibberige snorharen. Op het moment dat ze hun kop boven water steken om een mot weg te happen, slaan de Indianen een haak door hun verhemelte. En dan begint een worsteling tussen man en vis, een uitputtingsslag die tot drie kwartier kan duren en waarvan de uitkomst nooit op voorhand vastligt. Vroeger, toen de bananboten nog dag en nacht aan- en afvoeren, werd minstens één keer per maand een prauw overvaren. Dat duurde tot op een ochtend een met zoetwaterkrabben bezaaide bananenschipper aanspoelde op het strand van een luxehotel aan de Rio Negro, aan de westelijke rand van de stad. Er stak een vishaak door zijn verhemelte. De punt kwam tussen zijn twee ogen naar buiten. 's Anderendaags werden de nachtvaaarten afgeschaft. Sectoronderhandelingen op zijn Braziliaans. Alleen de weekelijkse passagiersboot uit Belem mag nog na duisternis aanleggen in Manaus, stapvoets, met Indianenscouts met toortsen op de boeg.

Philip heeft geluk dat zijn boot aan de buitenkant ligt, naast drie andere, gelijkaardige schuiten. Hij wordt niet geblokkeerd en het was ook een makkie voor de watertaxi om hen rechtstreeks in de boot af te zetten. De autobanden die met touwen aan de buitenboeg hangen, kraken ritmisch telkens als het tij de boten tegen elkaar drijft. Wolf, Anna en Rosie kijken hun ogen uit. Philip wil geen lamp aansteken om geen aandacht te trekken, maar het diffuse strooilicht van de loskade werpt lange schaduwen op het laaddek. Het is zo'n meter lager dan

het achterdek met de stuurhut. Nu er geen lading ligt, blijkt hoeveel plaats er is. Aan twee stevige, gekromde dwarsbalken zijn regenwerende zeilen van kunststof gespannen, hoog genoeg om er rechtop onderdoor te lopen. Zonder een woord te zeggen, is Philip begonnen met drie hangmatten aan de balken vast te sjoeren. Zelf heeft hij een smalle, maar comfortabele slaapbank in de stuurhut. Hij ontwijkt de blik van Anna. In haar zwarte catsuit lijkt ze bijna onzichtbaar. Vroeg of laat zal hij met haar moeten praten. Maar nu nog niet. Vaardig leggen zijn zwarte vingers strakke zeemansknopen in de touwen. En dan trekken zijn spieren zich strak. Als een wilde hond spitst hij zijn oren. De andere boten beginnen te wiebelen. Geklots en gekraak. Voetstappen op het hout. Hij ontspant. Het is Maricela, die een nylon zak draagt en handig op haar blote bruine voeten van boot naar boot springt.

‘Eén levering met dameswaar,’ zegt ze glimlachend. ‘En ook een kleinigheid voor meneer.’ Ze springt in het laaddek en zet de zak op de bodem. Fronsend kijkt ze naar de drie hangmatten die Philip aan het installeren is. ‘Drie?’ Vraagt ze in het Portugees. ‘Moet ik op die harde bank op het achterdek slapen, Philip? Met de uitlaatgassen in mijn gezicht? Of mag ik knusjes naast jou in de hut liggen?’

Philip schraapt zijn keel. ‘Ik... Maar Maricela, ik had geen idee dat je mee wou gaan?’

‘Wat dacht je?’ antwoordt ze. ‘Ceçaro zal woedend zijn. Je gaat zijn boot pikken. Denk je dat ik daar dan nog een toekomst heb? Die zweterige aap is in staat me verrot te slaan!’

‘Het spijt me, Maricela.’

‘Wat spijt je? Dat je me eindelijk een kans hebt gegeven om te ontsnappen uit dat claustrofobische kantoortje?’

Philip weet dat de aanwezigheid van Maricela een grote aanwinst zou zijn op hun tocht door het hart van de Amazone. Ze heeft haar jeugd doorgebracht tussen de Indianen in het regenwoud. Misschien kent hij de stroom ondertussen beter

dan zij, maar zij begrijpt als geen ander de schuwe mensen tussen de bomen, het kleine volk dat leeft van het woud en het water. 'Vooruit dan maar,' prevelt hij. En hij knoopt een vierde hangmat onder het zeil aan de balk.

'Wat vertellen ze?' vraagt Rosie.

Wolf zegt: 'Ze gaat ook mee. Maricela.'

Anna knikt. Ze opent de nylon zak. Maandverbanden. Toiletpapier. Zakdoeken. Zeep. Scheerschuim. 'Dat is goed nieuws,' zegt ze. Anna beseft dat Maricela Philip vertrouwt. En zij vertrouwt Maricela. Het is een eerste stap naar het onvermijdelijke.

Voor het eerst sinds hun inschepen neemt Philip het woord. 'Dames en heren, welkom op de Bem Lembrado. U dient te beseffen dat wij een illegale reis gaan maken. Nu, bij het nachtelijke vertrek. En zeker later, wanneer we verder stroomopwaarts varen en in het gebied van de goudzoekers, gokkers en houthandelaars zullen terechtkomen. Vanaf nu zijn wij geen medereizigers, we zijn lotgenoten. Laten we ons dan ook aldus gedragen.' En dan kijkt hij plots recht in de ogen van Anna. 'Verder hanteer ik aan boord een systeem dat gebaseerd is op vertrouwen. In de keuken staat een koelbox. Daarin zitten drankjes. Wie er een neemt, zet met potlood een streepje. Maar dat systeem herinnert u zich vast nog, mevrouw Lindqvist.'

Philip wacht het antwoord niet af en neemt de trapjes naar het achterdek. Het gulzige schokken van de dieselmotor jaagt ribbeltjes door het zwarte water. Maricela haalt de autobanden binnenboord. De Bem Lembrado maakt zich los van de kade en vaart langzaam de donkere Amazonenacht in.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

De periscope komt nog verder omhoog uit het water. De ijspegels onder het oculair groeien zienderogen. Het tuig draait nog één keer helemaal in het rond, en dan wordt heel het oppervlak van het wak pikzwart. Het zeewater stijgt en gutst over de randen van het pakijs. Een luik verschijnt. Met een luid gesis, als van stoom die uit een ketel ontsnapt, gaat het open. Een wolk warme lucht kolkt van onder de rand alle richtingen uit en sublimeert meteen tot een fijne mist van sneeuwkrystallen. Langzaam rijst het luik, tot het een hoek van negentig graden maakt met het donkere gevaarte eronder. Twee personen in thermisch pak kruipen eruit. Ze dragen zware rugzakken. Voorzichtig proberen ze met hun laarzen grip te krijgen op het natte, snel aanvriezende metaal van de onderzeeër. Hun gezichten zitten verscholen achter een dikke laag fleece. Een van hen gespt een pistool met een opvallend dikke loop van zijn gordel en schiet een zespuntige weerhaak over de rand van het wak in de richting van een schuin ophellende ijsberg. Het nylon touw dat eraan vasthangt, zingt in de koude lucht. De kram haakt in het ijs en het touw trekt strak. De mannen rukken er elk om beurten aan, zo hard als ze kunnen. Dan knikken ze naar elkaar. Ze knopen hun uiteinde van het touw aan een stalen oog naast het luik, klikken er zich met musketons aan vast en zetten voet op het pakijs.

BRAZILIË, MANAUS

2 maart 2014

Philip vaart heel traag. De motor brengt niet meer voort dan een dof gezoem, dat gedempt wordt door het donkere water en

het lover op beide oevers. Achter hen staat het silhouet van de bomen afgetekend tegen een vaag geel licht dat als een koepel boven de stad hangt. Al wat voor hen ligt, is aardedonker. Twintig minuten geleden is de maan als een bruistablet opgelost in een nachtelijke wolk. De Bem Lembrado vaart zonder lichten. Er zijn geen zandbanken in dit brede, diepe deel van de Amazone, maar de kapitein wil in geen geval een prauw raken. Maricela hangt helemaal vooraan over de boeg en staart met wijdopen kattenogen naar het zwarte wateroppervlak. Haar hoofd gaat langzaam heen en weer, in een bijna dierlijke concentratie.

Wolf, Anna en Rosie durven nauwelijks te ademen. Ze zitten doodstil naast elkaar op de trapjes tussen het voor- en het achterdek, als musjes op een tak. Ze voelen elkaars huid. Hun vingers vinden elkaar en verstrengelen zich.

Hoe verder ze van de stad wegvaren, hoe sterker de junglegeluiden worden. Af en toe horen ze geruis vlak bij hun hoofd, als van een zijden paraplu die open en dicht wordt geklapt. Vleugels.

‘Wat is dat?’ fluistert Rosie. ‘Vogels?’

Anna antwoordt: ‘Ik denk vleermuizen.’

Rosie huivert. ‘Ik blijf hopen dat het een uil is, als dat voor jullie hetzelfde blijft.’

Wolf wil iets zeggen, maar slikt zijn woorden in als een scherp ‘ssst!’ in hun richting wordt gesist. Maricela kijkt boos achter zich.

Niemand zegt nog iets. Het doffe gebrom van de diesel dempt het geroffel van de eerste nachtvlinders, maar de scherpe schreeuw van parkieten en papegaaien uit het woud galmt over de rivier, steeds sneller en talrijker, alsof de vogels massaal naar hun slaappleats vliegen en daar zo veel mogelijk kabaal bij willen maken. Daartussen klinkt een dieper geluid. Het heeft in eerste instantie iets menselijks. Een diepe, gulle lach vanuit de onderbuik, als van een rondbuikige dronkaard die net een

schuine bak heeft verteld. Maar de lach wordt snel luider, bijna hysterisch, een gebrul. Oorverdovend echoot het geroep tussen de oevers. En het wordt dieper in het woud beantwoord, tweemaal, driemaal.

Anna knijpt harder in Wolfs hand. ‘Maak je geen zorgen,’ fluistert hij. ‘Dit zijn brulapen. Die blijven helemaal boven in de boomkruinen. Ze doen ons niets. Ze klinken trouwens imponanter dan ze eruitzien.’

Een herinnering schiet door Rosies hoofd. Brulapen, jawel. Die heeft ze ook gezien toen ze met Ebenezer in Costa Rica was. In het woud rond die uitgedoofde vulkaan.

De apen tieren nog een tiental minuten naar elkaar en dan wordt het woud stiller. Hier en daar roept een geïsoleerde vogel kort maar hard. Nachtreigers kwaken als kikkers in het riet. Af en toe slaat een vis met zijn staartvin op het water. En dan dommelen de dieren van het licht langzaam in. Het Amazonewoud zal een dik halfuur muisstil blijven. Tot de eerste schreeuw van een boompanda, of heel misschien het verre gebrul van een panter, de kakofonie van de tropennacht zal inluiden.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

De uitlaat van de stationair draaiende sneeuwscooter braakt een wolk van gas en stoom uit, die grijsrood kleurt in het schijnsel van de achterlichten. Aningaag, in zijn overall van omgekeerd zeehondenvel, neuriet een oud Eskimoliedje, over een visser wiens prauw door een walvis naar een land wordt getrokken waar het ijs warm is en de zee groen, waar vissen in regenboogkleuren vlak onder het oppervlak zwemmen en de scherpe rotsen begroeid zijn met waaiers van happende wezentjes. Zijn oma zong het liedje altijd voor hem, in de iglo, toen hij onder

zijn stapel robbenvellen lag en toch de slaap niet kon vatten van de kou. Ze was moeilijk te verstaan, zijn oma, want ze had al jaren geen tanden meer en haar geest begon toen al weg te sijpelen. Nu nog, terwijl hij stampvoetend rond zijn sneeuwscooter ijsbeert, hoort Aningaaq de krakende stem van zijn oma. Het is een misvatting dat volkeren uit het Hoge Noorden het nooit koud krijgen. Hij heeft het altijd koud, behalve als hij het liedje van zijn oma neuriet. En dan nog. Het werkt niet altijd. Deze morgen werkt het in elk geval niet, dus hij hoopt dat de kinderen snel naar buiten komen. Een brede glimlach glijdt over zijn vaalgele gezicht, dat er door zijn piepkleine neus en rode bolle wangen uit ziet als een appel die uit het vriesvak komt. Zijn ogen zijn spleetjes, ragfijn en wimperloos. Hij lacht naar Line en Seamus, die in hun dikke anoraks als Michelinmannetjes uit het huis komen gewaggeld. Martha zwaait naar hem door een kier van de voordeur. Aningaaq weet hoe snel warmte uit huizen kan ontsnappen op een steenkoude ochtend als deze. Hij zwaait snel terug en de deur klapt dicht.

‘Goed geslapen?’ vraagt hij. Als hij lacht, trekt zijn gezicht vol fijne rimpels, alsof er een spinnenweb overheen is gewaaid. Seamus kijkt er nog altijd een tikje argwanend naar. Hij vertrouwt dat rare gele mannetje met zijn stinkende kap van zeehondenbont niet echt. Het vertrouwen van kinderen moet je verdienen. En als je er helemaal anders uit ziet dan ze gewend zijn, moet je daar dubbel zoveel moeite voor doen.

‘Héél goed!’ roept Line enthousiast. Ze gooit haar hoofd in haar nek en gaapt naar het noorderlicht.

Aningaaq volgt haar ogen. ‘Mooi vanmorgen, nietwaar?’

‘Als in een sprookje!’ antwoordt Line.

‘Pookje!’

‘Kom hier, pookje.’ Aningaaq neemt Seamus stevig beet onder zijn oksels en tilt hem achter op de sneeuwmobiel. Met Line heeft hij dat alleen de eerste schooldag geprobeerd. ‘Dat kan ik zelf wel,’ zei ze in een taal die hij niet begreep, en ze

sprong lenig in het zadel. Dat doet ze nu ook. Hij knikt, blaast een wolk condensatie uit en neemt plaats achter het stuur. De scooter pruttelt, sproeit een straal smeltend ijs achter zich en raspt over de brede laan tussen de lukraak geplaatste metalen huizen met roodgeverfde gevels en golfplaten daken, die kraken onder de dichtgevroren sneeuw.

‘Geen ijsberen vanmorgen?’ roept Line zo hard als ze kan in de beige kap met de bonten voering. Haar broertje heeft gelijk: dat pak stinkt naar pelsrobben.

Aningaag draait zijn hoofd half om, wat er eigenlijk alleen voor zorgt dat hij zijn gezicht in het dons legt. ‘Er is er eentje gesignaleerd aan het andere uiteinde van het dorp.’ Ze passeren een sneeuwruimer, die slordig langs de kant staat geparkeerd. Het ding, een cadeau van Kopenhagen, is in geen maanden gebruikt. Het metaal is helemaal berijmd, alsof iemand een satijnen vacuüm erover heeft getrokken. In de oksel van de linkerhefstang zit een verlaten pleviernest. ‘Maar ze hebben hem al verder weggejaagd. Die komt vandaag vast niet meer terug. Maak je geen zorgen. We kijken ervoor uit. Dat doen we al vele jaren.’ Hij neemt voorzichtig een bocht. De koplampen strelen over de hobbelige sneeuwvlakte die je met wat goede wil het dorpsplein zou kunnen noemen. Nog meer prefabhuizen van aluminium, een paar terreinwagens met rupsbanden, een voor de winter verlaten visdrogerij, een onhandig in elkaar getimmerd houten kerkje en een plat, rechthoekig gebouw met ongevoon grote ramen, waaruit zeeën van licht de bijeengewaaide sneeuwhopen spikkelen. Het is de school van Krimson, het meest noordelijke gehucht van Groenland.

BRAZILIË, AMAZONE

2 maart 2014

‘Chega!’

Maricela’s plotse stemgeluid klinkt hard en doet het drietal op de trap schrikken. Ze voelen aan het trillen van de boot dat Philip meteen de motor in zijn achteruit heeft gegooid.

Zonder recht te staan, rekt Anna haar hals. Een moment lang ziet ze duidelijk het geflakker van een toorts, een paar meter voor de boeg van de boot.

Maricela begint te spreken. Een hoge mannenstem antwoordt van op het water.

Rosie port Wolf aan. ‘Wat zeggen ze?’

‘Ik weet het niet. Ze spreken geen Portugees.’

‘Geen Portugees? Wat dan wel?’

Nog eens vijf minuten later heeft Rosie al spijt van haar vraag. De boot is een doodlopende zijtak van de rivier opgevaren. Daar ligt een groot drijvend platform in het water, aan alle hoeken verlicht met flakkerende toortsen. Tientallen mannen, vrouwen en kinderen zitten hen op te wachten. Sommigen dragen jeans en t-shirts met westerse opschriften, anderen hebben niet meer om het lijf dan een beschilderde lendendoek. Ze zijn allen klein en gedrongen, met glimmend gitzwart kort haar en een koperen huid. Aan het ene eind van het platform staat een meterslang fornuis met een hoop plastic stoelen en tafels er slordig omheen geplaatst. Uit verschillende grote potten kringelt stoom. Vijf jonge vrouwen, enkel gekleed in een kleurrijke rok die van hun middel tot op hun voeten reikt, roeren in onbestemde vloeistoffen, snijden bananen in stukken en stampen noten tot pulp in een vijzel. Tussen hun kleine borsten hangen halssnoeren van gedroogde woudvruchten en in de zon gebleekte slangenwervels. Een van hen houdt een zogende baby aan haar borst.

De andere kant van het platform doet Rosie nog het meest

denken aan de exotische marktjes waar je tussen de optredens doorheen kan struinen op wereldmuziekfestivals. Vijf rijen met een kitscherige collectie vol houten maskers in alle mogelijke grimassen, beschilderde fluitjes, met vogelpluimen versierde draagtassen, onhandig gekerfde bas-reliëfs met poema's en boa's erop, lederen pijlkokers met een boog uit balsahout, windbelletjes van lege notenschelpen, blaaspijpen die duidelijk van beschilderd plastic gemaakt zijn, geruite tafeldoeken en kus-senslopen, asbakken gemaakt van gedroogde schildpadjes, ruw houten slabestek, pluchen junglediertjes... De dagjestoeristen uit Manaus komen tot hier en niet verder, nadat ze de samenvloeiing tussen de twee kleuren water van de Amazone en de Rio Negro hebben bewonderd, een kaaiman hebben mogen vasthouden, naar piranha's hebben gevestigd en vruchteloos hebben gespeurd naar een zeldzame zoetwaterdolfijn. Hier komen ze om 'kennis te maken met de mysterieuze Indianenstammen uit de Amazone', zoals het in de flyers staat die Maricela jarenlang heeft uitgedeeld op de Praça São Sebastião. Nu zijn die toeristen weer weg. Ze zitten zich vol te vreten in een *churrascaria* in de stad, of zitten verderop stroomopwaarts van de Rio Negro dure Argentijnse wijntjes te drinken in hun 'ecolodge' waarvoor alweer twee hectare woud is moeten sneuvelen.

Niet dat de bewoners van het toeristenplatform geen echte Indianen zouden zijn. Ze bestaan uit twee grote, aangetrouwde families. De ene woont al twee generaties in de buurt van Manaus, de andere komt uit Roraima, maar kwam naar hier toen het aan de noordgrens eind jaren negentig te bar werd door het drugstransport. Als de toeristen komen, dan zetten ze hun pluimenhoeden op. De jonge meisjes zingen een liedje, met hun nasale stemmen en de oude Raon doet de truc waarbij hij een jong slangetje in zijn ene neusgat steekt en het er langs het andere weer uittrekt. Maar nu, nu zijn ze zichzelf. Geen schijn. Geen show. Niets te verkopen. En ze weten dat Maricela een van hen is. Zij heeft hen gevraagd of de Bem Lembrado een

nacht aan hun ponton mag liggen, uit het zicht van de hoofdader, naast de tientallen klotsende en dansende prauwen die met gevlochten lianen aan elkaar zijn gebonden. Een verzoek van een zuster wordt niet geweigerd.

Anna betrapt zichzelf erop dat ze haar hoofd wiegt en mee neuriet. Ze heeft goed gegeten. Heerlijke bakbananen met dikke notensaus, knapperig gegrilde okrascheuten in kruidige palmolie en vooral: een ongelooflijke weelde aan exotisch fruit waarvan ze driekwart voor het eerst ziet. Ze zit blootsvoets in kleermakerszit op het hout. Op haar schoot slaapt een jongetje van een jaar of twee. De peuter was poedelnaakt op haar af gekropen en had zich tegen haar aan genesteld. Ze had de slaap in zijn ogen herkend, sloeg een deel van haar rok over zijn bruine lichaampje en streelde zijn hoofd. Ze had even rondgekeken of de moeder hem niet zocht. Geen idee. Ze had wel eens ergens gelezen dat bij stammen als deze de kinderen door iedereen in de gemeenschap worden verzorgd en grootgebracht. Toen de drums en het gezang waren begonnen, was het jongetje meteen in slaap gevallen. En nu voelt ze tegen haar buik hoe hij simultaan ademt met het ritme van de muziek. De mannen zingen nauwelijks. Het is eerder een soort melodisch zuchten. En anders dan de uitbundige percussionisten in de steden aan de kust, slaan deze Indianen niet op hun drums. Ze strelen. Anna wiegt en neuriet en bijt in haar lip. De pijn in haar buik is er altijd en zal wellicht nooit meer weggaan, maar het spontane vertrouwen van dit piepkleine jongetje lijkt er extra munitie in te jagen.

Wolf wordt minder gegrepen door het monotone ritme van de Indianenmuziek. Daarvoor maalt zijn brein te sterk. Hij nipt van zijn palmbier, veegt met één hand zijn dreadlocks in zijn nek en denkt na. Het kan haast niet anders. Maricela is de moeder van Jacara. De jongen had het nog gezegd: een reisbu-

reautje aan de Opera. Het moet wel. Die Abraxo was echt geniaal. Heeft hij ook deze ontmoeting georkestreerd? Ongelooflijk hoe alle puzzelstukjes tot nu toe in elkaar vallen. En hoe ver ze tegelijk nog van hun doel af zijn. Hij voelt in zijn zak, haalt het zakhorloge eruit en houdt het tegen zijn wang. Het koele metaal verlicht de kloppende pijn in zijn rechterkaak, waar een abces op zijn tand broedt. Rosie heeft hem het horloge gegeven net voor ze aanmerden op het platform van de Indianen. 'De vrouwen moeten nu andere kleren aantrekken,' had Mari-cela gezegd. Ze danst met de andere Indiaanse vrouwen, enkel gekleed in een wikkelrok van haar lenden tot haar voeten. Maar tussen haar dikke, slingerende borsten geen slangenamulet, wel een zilveren kruis.

Wat heeft de oude meester nog allemaal voor hen in petto? Zelfs nu hij er niet meer is? Voor zichzelf ziet Wolf de toekomst redelijk simpel in. In Peru geraken, naar de ambassade in Lima gaan, een vervangpaspoort scoren en terug naar huis. Naar De Haan. Hij zou geld geven om nog eens het koele mengsel van zout, zeewier, jodium, zand, warme wafels, trappist en gebakken vis op te snuiven dat in dit seizoen in zijn geboortedorp hangt. En daar dan een Braziliaanse cocktailbar openen. Met de beste *caipirinhas* van de Belgische kust. Maar Anna en Rosie? Hun verhaal loopt nog. Hij is zijn bakfiets kwijt. Zij verloren dierbaren.

Aan de verste hoek van het platform, achter de dozen met trommels in alle mogelijke formaten, leunt Philip eenzaam over de reling. Hij heeft een ragfijn sigaartje opgestoken. De diepblauwe rook kringelt uit zijn neusgaten. In het stille water voor hem drijven de grote, perfect cirkelvormige bladeren van Amazonelelies. Een spitsmuisje loopt er nerveus overheen, want ze weet dat op dergelijke bladeren dikwijls insecten en spinnen terechtkomen die er niet meer af kunnen, verzwakt geraken en een makkelijke prooi vormen.

Het roetzwarte gezicht van de kapitein glimt van het zweet. Hij trekt de rook zo diep mogelijk in zijn longen. Waar is hij aan begonnen? Hij kijkt naar Maricela die in de verte staat te dansen. En stelt zich nogmaals dezelfde vraag. Waar is hij aan begonnen? Maar tegelijkertijd weet hij dat hij zal doen wat hij moet doen.

Ceçaro zit elke dag al bij zonsopgang in zijn met papieren overbeladen kantoortje boven het reisbureau. Dan kan hij het raam openzetten en waait heel even iets wat van veraf op koelte lijkt naar binnen. Vandaag zweet hij nu al als een rund. Zijn hoofd loopt paars aan.

‘Ga erachteraan! Nu! *Porra!*’ roept hij en hij gooit woedend de hoorn terug op de haak. Hier zal O Negro voor boeten. Wie denkt hij wel dat hij is? Ceçaro’s bloeddruk stijgt in het rood terwijl hij nog niet eens weet dat ook Maricela die ochtend niet zal komen opdagen.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

De man in het thermische pak wrijft over zijn pijnlijke biceps. Zijn kompaan kijkt hem misprijzend aan. Beiden hebben ze zich met hun klimtouwen op de steile kliffen gehesen, een keiharde klim van bijna zestig verticale meters.

‘Wat?’ vraagt de hijgende kerel met de brandende spieren. Ondanks de genadeloze kou zweet hij in zijn pak als een impala die ternauwernood aan de aanval van een jachtluipaard is ontsnapt.

‘Wat, wat...’ De andere man ergert zich zichtbaar. ‘Dit is nog maar het begin, *boykie!* Ben je nu al moe? Roep je nu al om je *mamsie?*’

De eerste vent knijpt nog één keer in zijn bovenarm en komt dan snuivend rechtop. De musketons en kettingen aan zijn romp rinkelen als kristal. Ademdamp kringelt in de blauw-groen oplichtende duisternis. 'Hou je mond, Bles. We zijn er, oké? Jij en ik. En Janus in de duikboot. Dus denk je echt dat dit het moment is om te gaan kijken als een *boerevrijster* uit Transvaal?'

Bles aarzelt een moment. Hij voelt elektriciteit van zijn overspannen hersenen naar zijn getrainde spieren trekken en weer terug. Een belediging die de draak probeert te steken met zijn mannelijkheid, die zou hij normaal gezien niet zomaar laten passeren, maar die *volstruisneuker* van een Cornelius heeft gelijk; ze zijn op missie. 'Oké oké. Ben je klaar? Dan gaan we.' Hij kijkt op de ingebouwde gps in de voering van zijn mouw. 'Een kwartier lopen tot Krimson. *Let's go, boykie.*'

BRAZILIË, AMAZONE

3 maart 2014

's Morgens vroeg is de Amazone op haar mooist. De stroom is spiegelglad. Kleine, blauwe zwaluwen scheren rakelings over het wateroppervlak. De zon zit nog achter de bomen en doet het groen van het woud elektrisch oplichten. Anna heeft nog nooit zo'n diepe, intense tint van groen gezien. Ze leunt rechts vooraan over de boeg, met één knie op de getimmerde zitbank. Ze is als eerste uit haar hangmat geklommen, toen het nog schemerduister was en ze de motor van de boot op gang voelde komen. Ze lagen er nog maar een goed uurtje in, na een lange, zwoele nacht bij de Indianen. Rosie, Wolf en Maricela slapen nog vast. Philip staat achter zijn roer in de stuurcabine. Ze weet dat hij haar kan zien, maar ze vermijdt het om in zijn richting te kijken.

Naast haar klotst een bodempje vuil regenwater in drie vastgebonden plastic emmers. Honderden muggenlarven krioelen erin. En zo ontstaat een epidemie van knokkelkoorts, denkt ze bij zichzelf. Ze knoopt het touw los en giet de emmers een voor een overboord. Bijna meteen ziet ze donkere silhouetten onder water voorbij glijden. Meterslange schaduwen, donkergrijs in het vuilgroen van de rivier. Gestroomlijnd en elegant, en muistil.

In de boomtoppen langs de oevers is de stilte snel voorbij. Daar ontwaken de vogels met duizenden tegelijk. Ze tsjilpen, krijsen en roepen, alsof ze opgewonden zijn dat er alweer een nieuwe dag is aangebroken. Misschien is dat ook wel zo, filosofeert Anna. Vogels hebben piepkleine breintjes. Misschien is er in hun geheugen maar plaats voor gebeurtenissen van pakweg een uur of zes terug. Toen was het donker. En dus voelt het voor hen alsof ze de allereerste keer de zon op hun nest zien schijnen. Elke ochtend opnieuw die verse verwondering. De herinnering aan gisteren, toen een boomslang haar muil opensperde en hun bijna uitgebroede eitjes een voor een naar binnen slokte, die herinnering is voor eeuwig gewist. De gelukzakken. Anna glimlacht flauwtjes. Hier waren zij en Zion dol op. Samen filosoferen tot in het absurde, liefst 's nachts, onder de sterrenhemel, iets waar hij veel van af wist. Gelukkige vogels. Alhoewel. Binnen twaalf uur staat hun kille doodsangst te wachten. Want dan zullen ze de zon die ze zo luidkeels hebben verwelkomd, zien verdwijnen in een scharlaken afscheid, zwanger van gevaar. En ook dat zal voor hen als de eerste keer aanvoelen.

De dieselmotor schakelt in een hogere versnelling. Het lage, sputterende gekef maakt plaats voor een luider gegrom. De Bem Lembrado zet zich schrap en ploegt stroomopwaarts op de Amazone, de prille ochtendzon in de rug.

Maar dan hoort ze Philip vloeken. Tenminste, dat veronderstelt ze, want de krachtwoorden zijn niet in het Engels en naar haar aanvoelen blaft hij ook geen Portugees. Afrikaanse

verwensingen rollen over het water. In zijn achteruitkijkspiegel ziet Philip drie speedboats naderen, in formatie. Nee toch. De rivierpatrouille van Ceçaro. Nu al?

‘Maricela! Wakker! Nu!’ beveelt hij luidkeels. De vrouw springt uit haar hangmat en kijkt verdwaasd om zich heen. Ook Wolf en Rosie schrikken wakker.

‘Wat gebeurt er?’ vraagt Wolf.

Rosie wrijft in haar ogen. Haar rechterbeen voelt gevoelloos aan, ingesnoerd door de touwen van de hangmat. Ze gaat even verliggen en meteen beginnen haar tenen te tintelen en wordt haar hele been warm. Een moment lang heeft ze geen idee waar ze is. ‘Wat... Is Ebbie... Ik bedoel... waar zijn we?’

De speedboats komen dichterbij. Hun gehuil scheurt de staalblauwe ochtendlucht in tweeën als een oud laken. Philip kijkt nerveus over zijn schouder. Zijn platte bananenboot is zelfs zonder lading log en weinig wendbaar. Ze hebben geen schijn van kans. Hij draait aan het roer om zo dicht mogelijk tegen de oever te varen en duwt de hendel vooruit op volle snelheid. Hij weet dat de speedboats veel sneller zijn dan de Bem Lembrado, maar elke seconde is een gewonnen seconde. Een plotse lichtflits verblindt hem in de spiegel. Een zonnestraal weerkaatst op het metaal van een wapen. Zweetparels verschijnen op zijn kale, gerimpelde voorhoofd. Hoe moet hij zich hieruit redden? Wapens heeft hij niet. Toen hij een nieuw leven begon in Zuid-Amerika, heeft Philip Owambo gezworen nooit meer een wapen aan te raken. Een eed waar hij nu spijt van heeft. De achteruitkijkspiegel vertelt dat de speedboats op tweehonderd meter zijn genaderd. Ze snijden messcherpe voren in de rivier. Drie grijze uitlaatwolken bollen op boven de stroom. Het lage ochtendlicht accentueert het krullen van de rook.

Maricela toont haar handpalmen. ‘Dit is ernstig,’ zegt ze tegen de drie Europeanen. ‘Hou jullie gedeisd. Blijf op het benedendek. Zit neer, zodat jullie hoofden niet boven de boeg uitsteken. Achteraan liggen reddingsvesten. Ik zal ze halen. Als

je in het water terechtkomt, zwem naar de oever, met de stroom mee. Dus terug naar waar we vandaan komen. Zoek een rietkraag op en verschuil je erin. Wees niet bang. Jullie zijn veel te groot voor de kaaismannen. Uit het water komen is gevaarlijker dan erin blijven. Oké?’

Zonder antwoord af te wachten, rent Maricela naar het achterdek. Anna, Wolf en Rosie hurken trillend op het hout, enkel gekleed in t-shirts en onderbroek. En dan horen ze Maricela, die al op het bovendek is, een langgerekt ‘Ooooo!’ uitroepen.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Terwijl Martha Strømberg de kleurrijke dekentjes in de kinderkamer opvouwt, bekruipt haar een vaag gevoel van onbehagen. Ze daalt de trap af, stapt de keuken in, neemt een handdoek van het rek en loopt de woonkamer binnen. Ze spreidt de handdoek uit op de salontafel. Boven de televisie hangt een kast van pijnboomhout, afgesloten met een hangslot. Martha steekt haar handen achter haar hoofd en gespt het gouden ketinkje los dat ze steeds om haar hals draagt. Er hangt een piepklein sleuteltje aan, waarmee ze de kast openmaakt. Drie lange jachtgeweren staan verticaal opgesteld. Het middelste wapen is een dubbelloops. Martha neemt het geweer en tilt het uit de met zacht katoen beklede metalen hingsels. Voorzichtig legt ze het wapen op de handdoek. Dan draait ze zich opnieuw om naar de kast. Onderaan zitten twee ondiepe laden. Ze trekt ze open. Patronen, cartouches, vervangstukken en flesjes olie in drie kleuren. Ze trommelt met haar vingers op de rand van de lade. Naast de blauwgelakte nagels van haar wijs- en middelvinger zitten diepbruine nicotinevlekken. Ze neemt een flacon met goudkleurige olie en duwt de lades opnieuw dicht. Ze

gaat aan de salontafel zitten en plaatst de olie naast een zilveren doosje. Ze opent het en haalt er een dun sigaartje uit. Met een routineuze beweging strijkt ze een lucifer aan en doet de kop gloeien. Terwijl donkerblauwe rook naar het plafond kringelt, begint ze handig de dubbelloops te demonteren, sigaartje in de mondhoek. Zorgvuldig oliet ze de onderdelen. In Groenland is elke inwoner verplicht een wapen in huis te hebben, tegen de ijsberen. In de slaapkamer van Martha Strømberg hangt een nog grotere wandkast, met nog meer geweren. In totaal heeft ze twaalf wapens. En ze weet hoe ze ze moet gebruiken.

BRAZILIË, AMAZONE

3 maart 2014

Ze komen allemaal tegelijk. Uit zijriviertjes van de Amazone, onzichtbaar verscholen achter riet en overhangende boomtakken. Uit verborgen lagunes, die er door hun talrijke waterlelies en rietbosjes uitzien als zompige weides. Of gewoon rechtstreeks vanaf de aanlegsteigers van hun gecamoufleerde hutten pal aan de oever, onzichtbaar vanop de rivier. Het zijn paalwoningen. In het droge seizoen zien ze er fragiel uit, als langpootmuggen die staan te trillen op hun te lange, ragfijne ledematen. Maar het zijn uitgekiende constructies, waarvan de hoogte werd bepaald door eeuwenlange kennis van het getij van de grote rivier, die tegelijk hun moeder en hun feeks is. De Indianen zijn niet bang van het wassende water. Integendeel. Het zoete water is hun bondgenoot.

Met getrainde peddelslagen roeien ze van beide kanten op de stroom. Als houten torpedo's klieven de Indianenprouwen pijlrecht af op de Bem Lembrado, alsof de overstuurde bananenboot een enorme magneet in haar boeg heeft liggen.

Maar dat geldt ook voor de speedboats. Die zijn vlakbij ge-

komen en breken hun formatie. De neus van de linkse boot komt omhoog. Hij verdubbelt zijn snelheid en probeert de Bem Lembrado voorbij te steken. Een grijzende blanke kerel met een ragfijn hitlersnorretje boven zijn dunne, bleke lippen en een scheve baret op zijn hoofd spreekt eerst een paar onhoorbare woorden in een radiomicrofoon. Vervolgens neemt hij een megafoon in zijn hand, trekt de hendel naar achteren en kucht er eens in.

‘Hier korporaal Bronco Aya Munch van de Manaus Corporade Securidade,’ klinkt het luid, hol en nasaal. ‘Gelieve onmiddellijk aan te leggen en u vervolgens over te geven. U bent in overtreding graad 4 ingevolge de ontvreemding van een transportboot klasse 2.1. Ik herhaal: gelieve onmiddellijk aan te leggen. Geef u over. Zoniet zullen wij ons genoodzaakt zien het vaartuig met geweld terug te vorderen.’

De stress die nog maar net uit Wolfs beenderen is weggeëbd na de adembenemende gebeurtenissen in de Sambodromo in Rio, neemt onmiddellijk weer bezit van zijn hersenstam. Hij is de enige van de drie Europeanen die de boodschap kan verstaan, maar hij kan op de bleke, angstige gezichten van zijn reisgenotes aflezen dat ze net zozeer als hij de ernst van de situatie inzien.

‘Blijf laag,’ sist hij. ‘Het zijn kerels van een beveiligingsfirma, in opdracht van de eigenaar van deze boot.’ Hij trekt een pijnlijk gezicht van te lang gehurkt te zitten en laat zich op zijn zitvlak zakken. Anna en Rosie volgen voorzichtig zijn voorbeeld.

Een schot weerklinkt. Doffer en minder luid dan van een pistool of een geweer. Met een gesis erachteraan en een flauwe rode explosie net boven de boomtoppen, die als een verslapende erectie meteen weer naar beneden cirkelt.

Philip is niet onder de indruk van het waarschuwingsschot. Een gevoel van euforie raast door zijn borstkas terwijl hij ziet hoe dozijnen prauwen een dubbele muur rond zijn boot vormen. Halfnaakte, beschilderde Indianen zingen hun ritmische

lied. Zodra ze klaar zijn met peddelen en hun positie hebben ingenomen, halen ze hun meterslange blaaspijpen tevoorschijn. En hun bogen. En de splinternieuwe, geladen jachtgeweren die ze voor vijf kilo peyote hebben geruild met een manisch-depressieve Duitser in Manacapuru die tegen al wie het wilde horen beweerde dat hij een neef was van de filmmaker Werner Herzog, maar in werkelijkheid afstamde van een naar Brazilië gevluchte derderangs ss-officier.

Het vuurgevecht is kort maar hevig. Het eerste schot komt vanaf de speedboats en schampt een van de houten balken op de Bem Lembrado, waaraan de hangmatten zijn bevestigd. Onmiddellijk vertrekt in een vlaag van welgemikte zuchten een zwerm van giftige pijltjes uit de blaaspijpen. Ze zoeken zich kringelend een weg omhoog, waarbij ze schril fluiten als spreuwen. Ze lijken een moment te aarzelen en dalen dan af op de aanvallers. De militaire precisie van de speedboats valt aan scherven zodra de eerste agenten de pijltjes met curare in hun huid voelen branden. De achterste boot ramt de tweede, die meteen kapseist, zodat de opvarenden als natte aardappelzakken op de Indianen in hun prauw terechtkomen. De mannetjes van Ceçaro krijgen nauwelijks de gelegenheid om weer boven water te komen. Als ze al niet verlamd zijn door de curare, krijgen ze bij hun eerste ademteug al meteen het uiteinde van een bronzen tomahawk tussen hun ogen. De opvarenden van de overige speedboats krijgen om de tien seconden een lading hagel te verwerken. Zich verweren is onbegonnen werk. De kogels komen van overal, vanop elke prauw. Van overal, behalve vanop de Bem Lembrado, de boot die ze kwamen enteren. In dure survivalkleren gehulde kerels grijpen naar hun tot pulp geschoten gezichten. Een tweede boot zinkt. De derde probeert rechtsomkeer te maken, maar vanuit drie prauwen die tegen de oever zijn blijven liggen, worden lianen gegooid met een lus eraan, die meteen verstrakken. De prauwen worden achter de vluchtende speedboat aan getrokken, waarbij de houten kano's

beginnen te stuiteren. Dat lijkt de Indianen echter niet te deren. Met glimmende messen tussen hun tanden trekken ze zich in het schuimbekkende water aan de touwen dichterbij. Een van hen gooit zijn machete vooruit. Het lemmet komt in de propeller van de buitenboordmotor terecht. Met een gekraak als van een boomstam die versplintert na een blikseminslag, ontploft de motor. De boot begint zinkend te tollen. Nog voor de opvarenden naar hun wapens kunnen grijpen, worden ze opgeslokt en tot pulp vermalen door hun zelf gecreëerde draaikolk van vlijmscherp metaal. Seconden later verschijnen de flappende staarten en happende muilen van hongerige kaaimannen.

Zo snel als ze gekomen zijn, peddelen de prauwen weer weg bij de bananenboot. Philip steekt zijn hand omhoog en knikt in alle richtingen. Zijn gebaar wordt veelvuldig beantwoord. Een hese, oude man met lange natte strengen grijs haar tegen zijn tengere blote bovenlijf, roept iets in zijn taal. Maricela staat klaar om het te vertalen, maar hij legt zijn wijsvinger op haar lippen. 'Dit heb ik zelf wel begrepen.'

Ze glimlacht en kust zijn vinger.

'Ga eens kijken hoe onze passagiers het stellen, alsjeblieft Maricela?'

'Met plezier, kapitein.' De veertigjarige Indiaanse kan zich de laatste keer niet herinneren dat ze zich zo nuttig heeft gevoeld. Met opgeheven hoofd daalt ze de trapjes af naar het benedendek.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Toen Line naar een katholieke Vlaamse school ging in Brussel, begon elke lesdag met godsdienst. Meestal zaten er toen maar drie meisjes in de klas, allemaal blond. De donkere kindjes wer-

den door hun moeders bewust een halfuurtje te laat naar school gebracht, zodat ze de godsdienstles oversloegen. Het was een elegante, stilzwijgende oplossing voor een levensbeschouwelijk grootstadsprobleem, dat door de directie werd getolereerd en gehonoreerd met attesten van voldoening. Niet dat Line zich daar ooit vragen bij heeft gesteld. Een kind koestert elke vorm van regelmaat, hoe krom ook. Terug in Zweden verdween de godsdienst van het curriculum. Daar begon elke even dag met een les Noors, en elke oneven dag met een les Deens. Ook goed. Maar Line keek toch op toen bleek dat in Groenland elke schooldag aanving met een cursus polaire overlevingstechnieken.

‘Wat moet ik doen als ik onderweg naar huis een ijsbeer tegenkom?’

‘Hoe blijf ik warm als ik ingesneeuwd geraak?’

‘Papa’s defecte sneeuwscooter herstellen: handleiding voor de kleine noorderling.’

‘Onze lieve robben en hun scherpe tanden.’

‘Handen boven het hoofd in de zomer: jagers en sterren hebben scherpe snavels.’

‘De lichtkogel: redder in nood, maar gevaarlijk voor onze oogjes.’

En Lines favoriete les: ‘Papa’s wapen is er voor onze veiligheid, maar raak het nooit aan!’

Bij deze lessen moeten alle leerlingen aanwezig zijn, elke dag, of de ouders verliezen hun schoolsubsidie. En ze zijn er allemaal, elke dag. Alle veertien kinderen van Krimson. Twee Zweden, drie Denen, een Canadeesje en acht Groenlanders.

Aningaaq glijdt langzaam op zijn sneeuwscooter tussen de huizen. De lichtstraal van een grote schijnwerper op zijn schouder zwiept van links naar rechts over de platgereden sneeuw, en dan weer terug. Hij doet dit elke dag nadat hij de kinderen heeft afgezet op de school. Een patrouille, op zoek naar ijsberen. Alle

straten van Krimson komt hij uit, systematisch, uit het hoofd. Achter de meeste ramen met driedubbel glas brandt een flauw licht. De inwoners zijn het gewend dat hun ontbijt van zeehondenspek en robbensoep wordt verstoord door een plotse, korte zee van scherp licht. Het geeft hen zelfs een behaaglijk gevoel, want ze weten dat Aningaaq over hen waakt.

De Groenlander laat de gashendel los en schijnt op één welbepaald punt voor zich in de sneeuw. Sporen. Pootafdrukken. Hij zwaait zijn been over het zadel van de scooter en stapt af. Op een wolkeloze dag als deze is het moeilijk in te schatten hoe oud afdrukken in de sneeuw zijn. Hij hurkt. Een ijsbeer, dat is zeker. Hij is alleen, maar dat is gelukkig meestal zo. Met zijn want schuurt hij over de rand van een pootafdruk. De sneeuw brokkelt lichtjes af. Aningaaq spreekt een paar zangerige woorden tegen zichzelf. Afgelopen nacht. Hij knikt. Zeker weten. Tegen de ochtend zelfs. Hij is nog in de buurt. Het is te gevaarlijk om aan te nemen dat de beer zou zijn vertrokken om niet meer terug te komen. Ze zullen erachteraan moeten. Het is te gevaarlijk.

Aningaaq klimt terug op zijn sneeuwmobiel. Zijn zoeklantaarn is uitgeschakeld. Hij rijdt snel en verbetent de straten uit, naar de plek net buiten het dorp die de inwoners kennen als Ganquuk, de sneeuwwijk. Hier wonen de clans van de dorpsoudsten: drie door eeuwenoude bloedbanden en zorgvuldig gearrangeerde huwelijken met elkaar vervlochten families. Raszuivere Inuit. Walvisjagers en ijss vissers. Sjamanen die de ijsgeesten raadplegen en de toekomst lezen in het noorderlicht. Meesterlijke bouwers van kano's uit walrushuid en uitgelezen mannen van poolhonden. De drie clans wonen in een verzameling traditionele iglo's die in een cirkel staan, met de ingangen naar binnen gericht. In het midden van de binnenplaats brandt een lange, slanke, eeuwige vlam, gevoed door walvisolie, waaromheen een dozijn weldoorvoede husky's liggen, of speels elkaars staart najagen. Drie artisanale sleeën, één per familie,

staan netjes naast elkaar geparkeerd. De riemen van gekauwd leer waarmee de poolhonden worden ingespannen, liggen slap en werkloos in de sneeuw. Aan een ruw houten staketsel, gemaakt van Siberische boomstammen die elke zomer door de noordelijke stroming over de Atlantische Oceaan worden gestuwd en op de kusten van IJsland en Groenland aanspoelen, hangen diepgevroren visfilets, lange repen zeehondenvlees en dikke walvishammen. Het is de volledige wintervoedselvoorraad van de drie families, op de occasionele sneeuwhoen na. Elk jaar doden ze ook minstens vijf ijsberen, maar die eten ze niet. Ze weten dat één ijsbeer op de drie ooit in zijn leven wel eens een portie mensenvlees te verorberen krijgt, wat het berenvlees taboe maakt. De pels wordt wel gebruikt. De stamoudsten dragen geen parka's van zeehondenleer, wel van spierwit ijsberenbont.

Aningaaq woont niet in Ganquuk. Hij maakt geen deel uit van de drie clans, maar ze respecteren hem. Hij parkeert zijn scooter buiten de kring van iglo's, waar de kano's van walvisribben en walrushuid op de zomer liggen te wachten. Wanneer hij de cirkel van woningen binnenstapt, beginnen de honden te blaffen en te huilen. Ze springen tegen hem op, hun raspende pootjes tegen zijn dijen, tong uit de mond, kwijl en dampwolken rond hun glimmende tanden. Aningaaq weet dat nu uit alle iglo's de jongste mannen zullen verschijnen, harpoenen in de hand. Ze zullen hem herkennen en een langgerekte, hese welkomstkreet slaken. Die zal hij moeten beantwoorden met een traditionele litanie van begroetingen, waarbij hij omstandig moet informeren naar de gezondheid van alle leden van de families. Protocol wordt op prijs gesteld door de Inuit. In de winter zijn de dagen lang en leeg, en met geen enkele conversatie wordt haast gemaakt. Zelfs niet als een ijsbeer rond het dorp dwaalt.

BRAZILIË, AMAZONE

3 maart 2014

‘Ik tril nog altijd,’ zegt Rosie enkele uren later terwijl ze haar handen voor zich uit houdt. Wolf grijpt ze vast en knijpt er lichtjes in om ze tot bedaren te brengen. Hij, Anna en Rosie zitten weer naast elkaar op wat zo stilaan hun plekje is geworden, op de op een na hoogste trede van de trap tussen het voor- en het achterdek.

Wolf laat zijn tong over zijn pijnlijke kies rollen. ‘Het is voorbij, Rosie. Ze zijn weg,’ probeert hij, maar hij hoort zelf wel hoe hol zijn woorden klinken. Doordat ze gehurkt op het benedendek zaten, hebben ze niets gezien van de korte, maar hevige slag op de rivier. Maar het geroep, de schoten, de ontploffingen en het ijzingwekkende gekraak van metaal en versplinterende botten zorgden ervoor dat de angst door hun lijf raasde.

‘Het lijkt wel of overal waar wij komen niets dan puin en rookpluimen achterblijven,’ zegt Anna. Ze kijkt Rosie in de ogen en glimlacht flauwtjes. Die wil teruglachen, maar in plaats daarvan begint haar onderlip te trillen. Terwijl ze huilt zonder geluid te maken, schuift de oever voorbij. Overhangende palmbomen, ondoordringbare struiken en donkergroene woudreuzen vol lianen, met af en toe een gelig strandje ertussen waarop ranke kaaimannen in de zon liggen terwijl witte vogeltjes op hun rug de parasieten tussen hun schubben vandaan pikken. Een dichtslibbend modderpaadje dat van een met algen begroeide aanlegsteiger de duistere jungle in loopt. Een bescheiden maïsplantage, net genoeg om een hele Indianenfamilie te voeden, waarin een eenzaam ezeltje het schaarse onkruid van tussen de stengels graast.

Na anderhalf uur valt de zijwind en draait hij naar het oosten, ten teken dat het middaguur nadert. Een warme walm van dieselrook mengt zich met een geur van mos, kruiden en zoet fruit. De zon brandt op hun huid, maar het is niet merkbaar warmer dan een paar uur geleden.

Wolf draait zich om en kijkt recht in een dienblad met potjes lekker ruikend eten. Ernaast liggen kleurrijke exotische vruchten, messen en lepels. Er staan drie grote glazen water bij.

Maricela zegt met een ironische blik: 'Ik kan dit hier neerzetten als jullie willen. Maar op de bank achteraan is het comfortabeler. En dan zet ik er een opklaptafeltje bij, handig voor iedereen.'

'Nee bedankt,' werpt Anna snel op. 'Hier lukt het prima.'

'Zoals je wil,' schokschoudert Maricela. Ze zet het dienblad achter hen op het dek. 'Smakelijk. Komen jullie straks helpen met de afwas?' Ze ziet Anna bleek wegtrekken en verstijven. Langzaam, met de krakende knieën eigen aan een te dikke vrouw van veertig, laat ze zich op haar hurken zakken, haar lippen vlak naast het oor van Anna.

'Je zal ooit met hem moeten praten, dat weet je toch?' Haar stem klinkt zacht in Anna's oor. Haar zangerige accent geeft de Zweedse kippenvel op haar nek en schouders. 'We leven met vijf op deze boot. Geen vier. En zeker geen drie.'

Zonder een antwoord af te wachten, loopt Maricela terug naar de stuurcabine, waar ook de kombuis is. Alleen Wolf kijkt haar na. Daarna begint hij te eten. Want het ruikt verdomd lekker.

Wolf schudt de druppels van het bord. Liever dit dan afdrogen met de beschimmelde handdoek die naast het kromgezakte plastic teiltje ligt dat dienstdoet als afwasbak. En dat is niet het enige wat er hier beschimmeld uitzielt, denkt Wolf. Hij werpt een zuinige blik op de doorgezakte eenpersoonsmatras die achter de stoel van de kapitein op de licht gebogen brits ligt, met het voeteneinde vlak naast de deur van het benepen toilet en de nog kleinere douchekamer. Nauwelijks beter dan wat hij had in zijn cel op het Ilha das Cobras.

'Klaar,' zegt Wolf tegen de kapitein. Hij gaat naast Philip staan. Voor hen op het benedendek ziet hij door de ruit Anna

en Rosie slapen in hun hangmat. Was dit een vakantie geweest, dan had het geleken op een middagdutje. Maar de ledematen van de vrouwen maken schokkerige bewegingen. Ze zuchten, kreunen en slaken klagerige kreetjes in hun slaap.

‘Wie overdag de duivel ontmoet, ruikt ’s nachts zijn stinkende adem,’ zegt Philip zonder Wolf aan te kijken. In de achteruitkijkspiegel werpt hij een vluchtige blik op Maricela, die op het bankje achteraan een bol alpaca wol op twee houten breipriemen heeft gezet. Wolf kijkt mee. Het zou een huiselijk Vlaams tafereeltje kunnen zijn, als ze haar beide voeten niet had gebruikt om de draad tussen haar tenen te leiden, als bobijnen op een spinnenwiel.

Wolf herhaalt: ‘Wie de duivel ontmoet... Jaja. Hoor eens, kerel, je beseft toch dat je nog een heel eind bergop hebt te klimmen om ons vertrouwen te winnen?’ Hij knikt met zijn hoofd naar de hangmatten. Anna draait zich zo bruusk om dat ze schommelt als een kind in een speeltuin, maar ze wordt niet wakker. ‘Voor al haar vertrouwen. Dat wordt niet klimmen, dat wordt alpinisme.’

‘Denk je dat ik dat niet weet?’ Philip zuigt de dikke, muffe lucht van de stuurcabine tussen zijn lippen. Sinds de passagiers aan boord zijn, heeft hij het dak nog niet opengeklapt. Het is bloedheet achter het glas, maar dat kan hem niet schelen. Niets kan ooit te heet zijn voor een zwarte die is opgegroeid in een door burgeroorlog verscheurd land.

‘Jawel,’ zegt Wolf. Het kompas dat links van het roer in een teiltje helder water dobert, wijst pal westwaarts. ‘Ik denk inderdaad dat je dat wel weet.’

Philip knikt. ‘Iedereen denkt dat ze mijn verhaal kennen. Met dank aan de BBC. En met dank aan het boek van die blonde mevrouw daar. *Well, fuck ‘em.*’ Hij buigt door zijn knieën en opent een kast onder het roer. Hij haalt er een fles brandewijn uit. Op het etiket staat de afbeelding van een ouderwets zakhorloge. Klipdrift Brandy. Hij schuift de fles in Wolfs rich-

ting. ‘Wel? Moet ik én deze boot over de rivier loodsen én uitschenken? Vul de glazen, dreadlocks. Dan vertel ik je mijn verhaal.’

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Zowel juffrouw Rina Rasmussen als meester Thor Grunvald komt uit Denemarken. Zij is de enige met een pedagogisch diploma, wat haar de facto lesgeefster, directrice en psychologe maakt van het dorpsschooltje van Krimson. Ze spreekt Deens, wat voor alle Groenlanders een tweede taal is die ze behoorlijk tot zeer goed beheersen. De lokale Inuit-taal spreekt ze niet, al heeft ze inmiddels wel al wat woordenschat opgepikt. Voornamelijk scheldwoorden helaas, die de Groenlandse leerlingen wel eens naar haar hoofd slingeren.

Meester Grunvald, die spreekt de taal wel. Thor is eigenlijk helemaal geen meester. Hij heeft niet eens een diploma middelbaar onderwijs. Hij is een halfbloed. Zijn vader was een Deense mijnbouwkundige, een heuse Viking met een woeste rosse baard. Een verstokte vrijgezel ook, die toen hij als dertiger door zijn firma voor een lange missie naar de Groenlandse hoofdstad Nuuk werd gestuurd, een lokaal meisje van zeventien zwanger maakte. Hij nam haar mee terug naar Denemarken, waar Thor werd geboren. Zijn moeder keerde nooit meer terug naar Groenland, ook niet toen zijn vader een paar jaar later verdronk tijdens olieboringen voor de kust van de Faeröer. Ze leidde een teruggetrokken bestaan op een flatje in Roskilde, waar ze haar weduwepensioentje spendeerde aan gebakjes, worstenbroodjes en liters knalroze aardbeienmelk. Met haar zoon sprak ze Groenlands. Met iemand anders sprak ze nooit. Ze werd steeds dikker, tot ze op vijfendertigjarige leeftijd een massieve her-

senbloeding kreeg. Thor was toen net achttien geworden. Een volle vierentwintig uur heeft hij naast haar lijk zitten te piekeren wat hij met zijn leven zou aanvangen. Uiteindelijk begroef hij zijn moeder, keerde Denemarken de rug toe en emigreerde naar Groenland. Met zijn Deense paspoort en kennis van de lokale taal vond hij een job in de school van Krimson, ondanks zijn gebrek aan diploma's. En Thor vindt het best dat men hem daar meester Grunvald noemt, hoewel hij vooral dienstdoet als conciërge en klusjesman.

'Line, heb jij je broertje nog voorgelezen uit ons Deens leesboek, gisteren?' Rina Rasmussen glimlacht naar haar Zweedse leerlinge.

'Ja juffrouw.'

Denen en Zweden kunnen elkaar verstaan, wat trouwens ook geldt voor Noren, al vinden ze elkaars accent, zinsbouw en woordkeuze raar en belachelijk.

'En begreep hij het verhaaltje?'

'Ik denk het wel, juffrouw.' Line schakelt over van houterig Deens op Zweeds: 'Is het niet, Seamus? Dat was een leuk verhaaltje hè, over Sören het kleine robbetje?'

De kleuter lacht en knikt heftig.

'Mooi zo, Seamus,' zegt juffrouw Rasmussen. Ze praat traag en articuleert zorgvuldig. 'Elke avond een verhaaltje, oké? En Line, het zou fijn zijn als je hier in de klas probeert om Deens te praten met Seamus. Wil je dat doen?'

Het blonde meisje knikt gehoorzaam. 'Ik zal mijn best doen, juffrouw Rasmussen.'

Ging het maar zo eenvoudig bij de Groenlandse leerlingen, denkt Rina bij zichzelf. Dat zootje schoolmoe ongeregeld krijgt van huis uit geen enkele impuls om hun best te doen op school. Het is uitgesloten dat ze hen zover zou krijgen om Deens te spreken, al was het maar met Line en Seamus, laat staan onder elkaar. Wat de kinderen uit Ganquuk betreft, die komen al helemaal niet naar school.

‘Goed,’ zegt juffrouw Rasmussen en ze klapt in de handen. ‘Dan gaan we nu rekenen. Pak jullie schriftjes!’

De Groenlandse kinderen laten luidkeels hun ongenoegen kennen. Alweer herkent ze de scheldwoorden. Lesgeven in deze verloren uithoek van de wereld is een aartsmoeilijke opdracht. Maar het is een opdracht, en ze wil en zal die met hart en ziel uitvoeren.

BRAZILIË, AMAZONE

3 maart 2014

Na het invallen van de duisternis vaart *captain* Philip door. Hoe meer afstand hij in zo kort mogelijke tijd tussen Manaus en de Bem Lembrado kan krijgen, hoe liever. Vanuit haar hangmat ziet Anna zijn silhouet in de stuurcabine. Het flauwe maanlicht zet zijn hoofd in een kille gloed. Angst, verwondering en wilskracht strijden om de bovenhand in haar hoofd. Ze rilt, omdat deze situatie haar wel heel erg doet denken aan vijf jaar geleden. Ze ligt weer wakker op een boot, met dezelfde kapitein aan het roer als toen. Ze ligt zo te draaien en te keren in haar hangmat dat ze er op een bepaald moment bijna uit tuimelt. Haar blote voeten raken het koele houten dek. Ze zucht en staat op. Dit heeft geen zin. Behoedzaam trippelt ze naar de reling en neemt een teug van de vochtige Amazonelucht. Zonder opzij te kijken naar de stuurcabine stapt ze voorzichtig de trapjes op naar het achterste deel van de boot. Ze weet niet hoelang ze starend over het donkere water op de achtersteven heeft gezeten, luisterend naar de oerwoudgeluiden, maar opeens staat Wolf naast haar.

‘Hey.’

‘Hey,’ antwoordt ze.

Hij komt naast haar zitten. ‘De zon komt al bijna op, zie je dat?’

Ze knikt. 'Ik kon niet slapen, ik zit hier al een tijdje.'

'Dat weet ik,' zegt Wolf. 'Ik heb je bijna uit je hangmat zien donderen.'

Anna glimlacht wrang. 'Ach, al die herinneringen, stopt het dan nooit?'

'Wil je erover praten?'

'Het is de situatie. Terug op een boot, overgeleverd aan de stuurmanskunsten van de kapitein. Ik kan geen kant op.'

'Maar wij zijn wel bij je.'

'Dat was in de Okavango ook zo, Wolf. Zion was toen bij me, en een groepje andere reizigers. Maar toch ging het compleet mis. Het gevaar kan achter elke hoek, achter elk gezicht schuilen. Wie zegt dat Philip echt tot inkeer is gekomen?'

'Hij lijkt me eerlijk, Anna.'

'Dat weet je niet, Wolf. Dat kun je nooit weten. Ik word gek van die machteloosheid. Wist ik maar of we goed bezig zijn.'

'Het komt goed, Anna, dat beloof ik je.' Hij schuift wat dichtër naar haar toe. Ze legt haar hoofd op zijn schouder.

'Je mag geen beloftes doen waarvan je niet zeker weet of je ze zal kunnen houden,' fluistert Anna. 'Maar toch, dank je, Wolf. Dank je, echt waar.' Ze springt recht en werpt knipperend een blik op de dieprode zon die achter hen het wateroppervlak in lichterlaaie zet. 'Kom, laten we de anderen gaan wekken.'

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

'Het noorderlicht is weg,' zegt Bles.

Cornelius kijkt naar de planeten en sterren boven zijn hoofd. 'Ja, maar ik denk niet dat we bang hoeven te zijn voor sneeuw. Het is onbewolkt.'

Gestaag ploegen ze met hun dikke laarzen door het ijs, snel

maar behoedzaam. In hun thermische pakken en met zware wapens in de hand, zien ze eruit als ruimtevaarders die een barre, onbekende planeet verkennen.

‘Kijk!’ Bles, die voorop loopt, houdt met zijn hand zijn kompaan tegen. Voor hen aan de horizon, in een koepel van kunstlicht waarin rook uit tientallen schoorstenen de donkere lucht in kringelt, ligt Krimson.

Cornelius kijkt op de gps in zijn mouw. ‘We naderen vanuit het noordoosten. Dat wil zeggen dat we de iglo’s van Ganquuk niet hoeven te passeren. Dat is goed, want volgens het plan dat we van het hoofdkwartier in Gauteng hebben doorgekregen, wonen daar de gevaarlijkste Eskimo’s.’ Hij toont Bles het oplichtende schermpje van de gps. ‘We bevinden ons op exact 1238 meter van de dorpsrand. En van daar moeten we naar de school. Die ligt naast de kerk. Zie je de toren?’

Op twee metalen windmolens en een radio-antenne na, is de houten kerktoren het enige zichtbare uitsteeksel in de skyline van Krimson, waar de aluminium bungalows hoogstens twee verdiepingen hebben.

‘Oké,’ zegt Bles. ‘Dat kan niet moeilijk te vinden zijn. Wat doen we als we onderweg iemand tegen het lijf lopen?’

Cornelius knikt. ‘Daar is Gauteng formeel in. Ten eerste is de kans klein dat we iemand op straat zullen aantreffen. Het vriest dat het kraakt en er is buiten sowieso niets te zien of te doen. En als we toch iemand zien: doodschieten. Tegen dat iemand merkt dat er een lijk in de straat ligt, zitten wij al terug in de onderzeeër.’

‘*He ek begreep.* En in de school?’

‘Twee blonde kinderen. Heel makkelijk. De rest heeft zwart haar. Ze zijn met veertien in het totaal, plus twee leerkrachten, *’n blondie en ’n swartie*. We moeten naar binnen, want de ramen hebben hier driedubbel glas. Daar zouden we wel kunnen doorheen schieten, maar dan geven we onze trefzekerheid prijs en dat knallende glas zou ook een hoop lawaai maken. Naar binnen dus. Eerst de twee leerkrachten.’

'Blam. Blam.'

'Juist, Bles. *Blam. Blam.* Twee keer *clean in die koppie*. Dan hebben we drie seconden voor de kinderen doorkrijgen wat er gebeurt en in paniek alle kanten zullen oprennen. Drie seconden, niet meer.'

'Nog eens *blam, blam.*'

'Blam. Blam. De twee blonde kinderen. Een *meissie* en een *kleuterjonkie*. Hoeft niet zo *clean* te zijn. Die mogen er flink toegetakeld uitzien, zo luiden de instructies. Dus nog een paar keer extra *blamblam*, Bles. Een paar extra grote gaten maken.'

Bles slikt van opwinding. Het lijkt wel of hij al bloed kan ruiken in zijn bevroren neusgaten. Dit klinkt net zo opwindend als de nachtelijke doodseskaders in Soweto waar zijn vader vaak over vertelde. *Blam blam*, van hut naar hut, en al die kleine *kaffer-koppies* die explodeerden als watermeloenen...

Cornelius rondt af: 'En dan maken we dat we wegkomen. Misschien kunnen we ergens een sneeuwscooter pikken, maar laten we daar maar niet te veel op rekenen. Terug naar de duikboot. De elf overgebleven kinderen zullen stennis maken. Heel het dorp zal op de school komen afgerend. En wij zijn pleite.'

'Begrepen.'

'De pas erin, dan. Voorwaarts.'

BRAZILIË, AMAZONE

4 maart 2014

Na een drietal uur varen in de milde ochtendlucht verandert het uitzicht van de oevers. De bomen, struiken en lianen verdwijnen en maken aan beide kanten plaats voor egaal groene bananenplantages. De planten lijken op palmen, maar ze zijn korter, groener en weelderiger, met heel grote, gekerfde bladeren die als parasollen het zonlicht tegenhouden.

Wolf en Maricela gaan van boord om enkele trossen te plukken, waarna Philip snel weer doorvaart.

De bananenplantages maken plaats voor de inmiddels vertrouwde muren van ondoordringbaar groen. Alleen de rivier zelf is van kleur veranderd. Van heldergroen is het water dichtgeslibd tot een gelige leemkleur.

Het landschap is monotoon en toch is er van alles te zien. Door de dichte bomen horen ze het gekrijs en gekwetter van honderden dieren. Af en toe zien ze kapucijnaapjes slingeren in een verre boomtop of kleurrijke papegaaien opvliegen, maar het regenwoud is karig met het tonen van zijn geheimen. Het is alsof de druipende bladeren van de reusachtige bomen alle leven opsorpen, inclusief dat van hen.

De tropenlucht weegt als lood. Doordat ze varen, staat er een zacht briesje, maar dat volstaat nauwelijks om hen enige koelte te verschaffen. De hoge luchtvochtigheid zorgt ervoor dat ze nat zijn van het zweet, zelfs al zitten ze doodstil.

Anna en Rosie hebben een teil water gevuld en er enkele ijsblokjes ingegoooid, wat hen een boze blik van Philip had opgeleverd, want die vindt dat ijs dient om drank te koelen en niets anders. Met hun blote voeten in het water zitten ze op het dek. Ze hebben uitzicht op Wolf. Die heeft van Maricela de opdracht gekregen het voorplecht te schuren en hij kwijt zich van die taak in bloot bovenlijf. Maricela is in de kombuis met potten en pannen aan het rommelen. Philip staat zoals gewoonlijk achter het roer.

‘Als je alles wat hiervoor kwam vergeet, lijkt het bijna een cruise,’ lacht Rosie. ‘Als die poetsende matroos ons nu nog een cocktail zou brengen, dan was het plaatje compleet.’

‘Hij hoort ons niet,’ zegt Anna. ‘Hij heeft het te druk met het zweet van zijn voorhoofd wissen.’

De twee vrouwen bekijken het tafereel een tijdje in stilte, tot Anna weer het woord neemt. ‘Hoe lang zouden we nog moeten varen, denk je?’

‘Geen idee. Philip zei dat het een drietal weken zou duren voor we aan de landsgrens komen. Waarom vraag je het niet?’

Anna knijpt haar lippen stijf op elkaar.

‘Je zult toch ooit eens twee woorden tegen hem moeten zeggen, Anna.’ Rosie richt zich op en kijkt de Zweedse doordringend aan.

‘Ik durf het niet, Rosie. En hij gaat me ook uit de weg.’

‘Dat is uit schaamte, voel je dat niet? Hij wordt verteerd door schuldgevoel.’

‘Is dat zo? In Afrika leek iedereen wel een ander gezicht te hebben. Een van onze reisgenoten leek de beminnelijkheid zelve maar achter dat masker van vriendelijkheid ging een seriemoordenaar schuil. De *polers* die ons in hun kleine bootjes rondvoeren, waren gemene handlangers. En ook Philip liet zich meeslepen door de belofte van geld en diamanten.’

‘Ik geloof hem als hij zegt dat hij Swartwater voor eens en voor altijd een halt wil toeroepen. Die man heeft veel goed te maken.’

‘Ik wou dat ik zo zeker was als jij, Rosie.’

‘Zolang jullie het verleden niet uitpraten, kan je niet verder. We zullen actie moeten ondernemen. Wellicht wordt het nog gevaarlijk. Als je elkaar niet vertrouwt, kan onze operatie mislukken. Daar straf je niet alleen jezelf mee, maar ook Wolf en mij.’

‘Ik zal het proberen.’ Ze zucht diep terwijl ze met haar voeten in de drijvende ijsblokjes roert. ‘Geef me nog een paar dagen.’

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Aningaaq kruipt op handen en knieën de iglo in. De jonge mannen met de harpoenen houden buiten de wacht. Er brandt geen vuur binnen, maar de lichaamswarmte van de gezinsleden die schouder aan schouder in het rond zitten, houdt de temperatuur ruimschoots boven het vriespunt. Vrouwtjes met een gerimpeld gezicht als van een appel die te lang in de mand heeft gelegen, neuriën een monotoon lied. Ze kauwen met hun blote tandvlees op een lap ongeloooid zeehondenleer. Het stilt hun honger tot 's avonds, wanneer gepekeld walvissteak met gedroogde steppekruiden op het menu staat. In het dorp is een kruidenier die tegen waanzinnige prijzen groenteconserven, diepgevroren lamsvlees en allerlei frituursnacks verkoopt. De clans van Ganquuk zuigen nog liever op een klont sneeuw dan dat ze die vuiligheid zouden eten. Hun ouders, grootouders, overgrootouders en voorouders overleven al ontelbare generaties op wat leeft onder het ijs. Dat zullen zij ook doen.

Aningaaq schudt de hand van de dorpsoudsten, telkens met een diepe buiging waarbij hun neuzen elkaar raken, en informeert uitgebreid naar hun gezondheid en die van de familie. Het antwoord komt in lagen en lijkt een eeuwigheid te duren. Daarna weet Aningaaq dat het moment is gekomen om het onderwerp aan te snijden waarvoor hij is gekomen.

‘Vannacht dwaalde een ijsbeer door het dorp.’

De kinderen, die in het midden van de iglo kibbelend bezig waren met een mes figuurtjes te snijden uit walrusbotten, houden op slag hun mond en luisteren ademloos naar de bezoeker. De oudsten knijpen hun ogen, die zonder merkbare wimpers toch al niet meer voorstellen dan schuine spleetjes, bijna helemaal dicht. Ze wiegen hun hoofden en denken na. Melodieuze keelklanken ontsnappen uit hun strottenhoofd. In de taal van de Inuit valt vaak niet op te maken of iemand spreekt of zingt. Ze overleggen.

‘Heb je hem gezien?’

‘Nee. Sporen, weglappend van Vinivi Street. Geen twaalf uur oud.’

Alweer schuddende hoofden en zangerig overleg. Aningaaq probeert de scherpe, olie-achtige visgeur die in de iglo hangt, te negeren.

‘We gaan met twee sleeën,’ zegt de eerste oudste ten slotte. ‘En harpoenen. Hoor je dat, Aningaaq? Als je een geweer durft ouder te halen, maken we meteen rechtsomkeer.’

‘Dat heb ik begrepen, edele narwalzoon.’

De tweede oudste gromt afkeurend. ‘Een ijsbeer in een nacht met noorderlicht in het oosten. Dat is nooit een goed voorteken. We zullen eerst een hoen proberen te vangen en haar ingewanden lezen.’

Aningaaq vraagt: ‘Kunnen we daarop wachten?’

De eerste oudste schudt zijn hoofd. ‘Nee, dat kunnen we niet. We gaan nu.’ Hij kijkt de man naast zich, die nog een stuk ouder lijkt, streng aan. De tweede oudste buigt zijn hoofd.

‘Mogen wij mee?’

Aningaaq voelt de opgewonden oogjes van de kinderen in de zijne priemen. ‘Nee jongens. Nog een paar jaar. Snijd voor ons een beeldje van de walvisrijder en geef het ons als we behouden terugkomen, akkoord?’

Met een mengeling van teleurstelling en berusting knikken de kinderen. Aningaaq drukt zijn neus nogmaals tegen die van de dorpsoudsten en kruipt dan achterwaarts uit de iglo. Buiten zijn de jonge kerels met de harpoenen al bezig met het inspannen van de husky’s.

BRAZILIË, AMAZONE

4 maart 2014

De zon staat laag en vlammend voor de boeg van de Bem Lembrado als Wolf beseft dat het die dag niet heeft geregend. Hij zit eenzaam op de achterste bank na een episode in het benepen, onverluchte toilet waarbij hij vooral de volgende bezoeker beklagt. Te veel onrijpe bananen.

De Amazone ligt als een breed lint van vloeibaar vuur achter hem, nog steeds dubbel zo wijd als de Schelde in Antwerpen, maar toch al minder hemelsbreed dan vlak bij de samenvloeiing in Manaus. Het kielzog van de propeller woelt visjes naar de oppervlakte. Een grote jaribu-ooievaar volgt hen. De imposante vleugelwijdte van de vogel doet Wolf denken aan een pterosaur, zoals hij die heeft gezien in gereconstrueerde filmbeelden in een documentaire van David Attenborough. Geregeld dipt de jaribu zijn zwarte kop in het water en vist er een makkelijk maaltje uit. Attenborough heeft vast ook ooit op dit stuk van de Amazone gevaren. Die is overal geweest. Overal. Dat mag je letterlijk nemen. Maar zou Attenborough ook soms bang zijn geweest? Bang voor wat na de volgende bocht in de rivier ligt? Bang om aan de kapitein te zeggen dat hij het waarschijnlijk geen week meer uithoudt zonder tandartsbezoek? Bang voor zijn groeiende gevoelens voor Rosie? Bang dat hij eenmaal in Peru, als hij zijn vervangend paspoort heeft, niet in staat zal zijn om zijn twee reisgenotes achter te laten? Niet alleen omdat hij zich een lafbek zou voelen als hij hen alleen zou laten. Nee, ook en vooral omdat hij bang is om terug te keren naar Europa, naar België, naar De Haan. Bang dat hij niet meer zal kunnen aarden in een doorsnee leventje als Vlaming. Zijn wilde dreadlocks eraf. Settelen. Een vrouw. Misschien een kindje. Een rilling trekt over zijn ruggengraat.

‘Hé, Lobo!’

Wolf knippert met zijn ogen. Tijdens zijn mijmeringen is

het donker geworden. Zo snel gaat dat, vlak onder de evenaar. Het is alweer een heldere nacht.

‘Hé, Lobo! Biertje?’

Philip leunt over de boord van de stuurhut en zwaait met een blikje bier. ‘Vangen! Eentje van mij.’ Hij gooit het blik naar Wolf, die het handig opvangt.

‘*Obrigado.*’ Voor hij het blikje opentrekt, houdt hij het een volle minuut tegen zijn kloppende wang. En hij denkt met gesloten ogen aan Rosie met haar benen in de lucht.

‘Kijk nu,’ zegt Anna en ze stoot Rosie aan. De twee vrouwen maken zich klaar om in hun hangmat te kruipen voor de nacht. Ze spreiden de slaapzakken uit en hebben een breed t-shirt aangetrokken als nachtkleed. Terwijl Anna in de hangmat klautert, wijst ze met haar kin in de richting van de stuurcabine, waar een eenzaam peertje gloeit. ‘Die Maricela laat er ook geen gras over groeien.’ De Indiaanse staat dicht tegen Philip aan, die zich concentreert op het roer.

Rosie grinnikt. ‘Het lijkt wel of ze al jaren aast op haar prooi en hem nu definitief aan de haak wil slaan.’

‘Als ze nog dichterbij hem komt, zit ze met haar neus in zijn oor,’ zegt Anna wrang.

‘En Philip heeft gewoon niets door.’

‘Typisch toch? Als een vrouw niet op de man af zegt dat ze verliefd op hem is, gaat er geen belletje rinkelen, zelfs geen heel kleintje.’ Anna gaat rechtop in de hangmat zitten, om geen moment van het tafereel te missen. Ze heft vertwijfeld haar armen in de lucht. ‘Hoe kan je toch zo blind zijn?’

Rosie kijkt Anna aarzelend aan.

‘Komaan vent, draai gewoon je gezicht naar haar toe en geef haar een kus.’

‘Ach, laat hen toch,’ zegt Rosie opgelucht. Ze had gevreesd dat Anna het idee van iemand die verliefd is op Philip weerzinwekkend zou vinden. ‘Als het moet gebeuren, zal het wel gebeuren.’

‘Misschien moeten we hen een handje helpen?’ oppert Anna. Ze trekt een peinzend gezicht. ‘Of net het tegenovergestelde. Misschien moeten we Maricela wel waarschuwen?’

Rosie draait zich naar de Zweedse toe. ‘Ben je gek?’

‘Oké,’ zucht Anna. ‘Dan niet. Dan maar weer gewoon naar bed om 21 uur, als gedisciplineerde matrozen.’ Ze durft niet te vragen naar Wolf, die na zeven blikjes bier ver heen is en ligt te snurken op de bank aan de achtersteven.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Martha Strømberg laat een reeks gore Zweedse vloeken uit haar mondhoek ontsnappen. Ze heeft al haar wapens terug in elkaar geschroefd. Ze heeft ze drie keer nageteld. Ze heeft de kasten nagekeken. Ze heeft overal gezocht. Ze heeft zelfs de kinderkamer ondersteboven gekeerd. Er is een wapen weg. Zonder twijfel. Het is verdwenen. Een handpistool. En het is geladen. De haartjes op haar hals komen recht terwijl een stoet van vreselijke mogelijkheden door haar hoofd marcheert. Is het pistool gestolen? Door wie dan, en waarom? Het zou de eerste keer niet zijn dat iemand door het lint gaat in een geïsoleerde Groenlandse gemeenschap. Het gigantische, grotendeels lege eiland kent relatief gezien het hoogste aantal doden door wapengeweld van het hele noordelijke halfrond. En de kinderen... Ze kijkt op haar horloge. De kinderen zitten op school. Thor Grunvald heeft daar ook een wapenkast. Ze moet hem waarschuwen. Ze maakt een koker met haar handen tegen het raam en staart in de opkomende zon van de late voormiddag. Niets of niemand te zien. Volstreekte stilte. Martha begint te trillen van angst, rukt zich los van het raam en loopt naar de telefoon.

‘Een ijsbeer!’

Cornelius kijkt verwoed om zich heen. ‘Wat? Waar?’

‘Daar!’ Bles wijst op een punt rechts van hen.

Dan ziet Cornelius het ook. Een ijsbeer komt nieuwsgierig op hen afgewandeld. Het beest bevindt zich zo’n driehonderd meter bij hen vandaan. Hij rent niet, maar stapt in een rechte lijn door de sneeuw, zijn kop van links naar rechts schuddend, af en toe opkijkend in hun richting.

Bles’ strottenhoofd vernauwt zich tot hij niet meer dan een bibberend vrouwenstemmetje voortbrengt. ‘En wat zegt Gauteng hierover, Cornelius? Die beer is banger van ons dan wij van hem, toch, Cornelius?’

‘*Not exactly.* We zijn hier niet in *Suid-Afrika*, Bles. Ijsberen behoren tot de weinige roofdieren die actief op mensen jagen.’ Hij kijkt nerveus van de naderende beer naar de gps op zijn mouw. ‘Nog tweehonderd vijftig meter tot de rand van het dorp. De ijsbeer is verder van ons verwijderd dan dat. We kunnen het halen.’

Bles kijkt sceptisch. ‘En waarom denk je dat hij ons niet zou volgen tot in het dorp?’

‘Dat weet ik niet. Maar we kunnen het proberen. En dan kunnen we altijd nog een kogel door zijn kop jagen. Als het echt moet. De instructies van Gauteng zijn duidelijk: alleen schieten voordat we in de school zijn gearriveerd als het echt niet anders kan.’

De twee hondensleeën winnen aan snelheid. De husky’s lopen perfect synchroon, als gedresseerde paarden. Aningaak moet de gashendel van zijn sneeuwmobiel helemaal opendraaien om hen te volgen. Ze zijn Ganquuk uit gereden en sleeën nu in een grote bocht om Krimson heen, op zoek naar sporen van de ijsbeer. De voorste honden zijn erop getraind de richting van berengeur te volgen. De harpoenen, waarvan de punt uit de slagtanen van een walrus is gekerfd, staan rechtop klaar in een

zak van robbenbont. Alleen de alleroudste clanvader van Ganquuk heeft een harpoen met een punt gesneden uit de eenhoorn van een narwal. Maar die wordt alleen gebruikt bij de jaarlijkse walvissenjacht, in de late lente.

De poolhonden leiden hen verder weg van het dorp, daar waar de sneeuwvlakte uitmondt op een strook vol gevaarlijke ijskloven en daarachter de kliffen naar de bevroren zee, vlak bij het wak waarin elke winter de narwals hun sabeldans uitvoeren. De leider van de voorste slee steekt een arm in de lucht en roept: 'Hoooo!' De colonne neemt een scherpe bocht en komt tot stilstand.

Aningaaq stuurt zijn scooter naar voor. 'En? Sporen?'

De Eskimo knikt en wijst naar de sneeuw. 'Ja, maar niet de sporen die we hadden verwacht.'

Twee paar voetstappen van zware sneeuwlaarzen lopen weg van de kliffen, in de richting van het dorp.

BRAZILIË, AMAZONE

5 maart 2014

'Neem er een hap uit. Rauw.'

'Wat? Je meent het?'

Philip knikt. 'Het beste wat er bestaat tegen een kater. Spar-telverse vis.'

Wolf kijkt met een zuur gezicht naar de kleine piranha die hij in zijn vuist houdt. Het beest wringt en wroet tussen zijn vingers. De scherpe tandjes maken knipgeluiden terwijl ze in de lucht happen.

'*No way, amigo*,' zegt hij en hij gooit de vis bij de andere in de emmer.

Philip haalt zijn schouders op. 'Zoals je wil.'

Die ochtend wist de kapitein dat ze een lang, recht en rustig

stuk van de rivier zouden opvaren. Daarom had hij het aangedurfd het roer aan Maricela te laten, zodat ze aan bakboord de vislijnen konden uitgooien. Rosie en Anna bleven liever op de achterstevan, met hun rug naar wat komen zou. Maar Wolf wou wel helpen, ondanks zijn houten kop. Elk twee lijnen, eerst met aas uit blik aan de haak. Daarna deden de kleine visjes dienst om grotere te vangen. En nu ligt al een dozijn middelgrote vissen in de emmers.

Wolf pulkt een brokje verse vis aan de haak en gooit hem overboord. 'Hoeveel hebben we er eigenlijk nog nodig? En hoe gaan we ze bewaren?'

'Regel nummer één van de Amazonevisser,' zegt Philip terwijl hij zijn twee dobbers in de gaten houdt, 'als ze bijten, dan vis je door.'

Wolf grinnikt. 'Die regel geldt niet alleen op de Amazone, denk ik.'

'Vast niet. Maar ik heb massa's zout aan boord, dus bewaren wat we niet opkrijgen, zal geen probleem zijn.'

Een stilte valt. De dobbers trekken verdrinkende lijnen door het gele water. Heldere watervalletjes klateren uit het woud in de rivier. Daarboven torent de begroeiing, dicht en donker, als in verdiepingen, elk in een andere tint van groen.

'Geniet ervan,' mijmert Philip.

'Van het vissen?'

Hij maakt een hoofdgebaar naar de oever. 'Hiervan. Van het groen. Want een uur verderop wordt het heel anders.'

'Weer plantages?'

'Nog niet. Nee, we komen straks in illegaal houtwinningsgebied.'

Wolf kijkt Philip vragend aan.

'Het is gewoon wat de naam zegt. Hele stukken van het woud worden omgehakt zonder vergunning en naar Colombia, Suriname of Guyana gereden met zware vrachtwagens, waar het hout wordt witgewassen. Ze maken zelfs hun eigen wegen,

stukken beter dan de officiële modderstrook die hier de Trans-
americana moet voorstellen.'

Tropisch hardhout, denkt Wolf. Voor tuinmeubelen, boekenkasten en parket in het rijke Westen. Tropisch hardhout, zoals... zoals dat daar? 'Kapitein!' Hij tikt Philip aan. 'Kijk daar, op de rivier. Is dat...?'

De mannen turen stroomopwaarts. Donkere, langwerpige vormen komen op hen af.

'Philip!' De schrille stem van Maricela, uit de stuurcabine. 'Philip, kom hier! Snel!'

Vloekend laat de kapitein de hengels vallen. Hij spurt de trapjes op en de stuurhut binnen.

'Daar!' zegt Maricela. Met een bevende vinger wijst ze voor zich uit. Achter haar verschijnen de verschrikte gezichten van Anna en Rosie, die komen kijken wat er aan de hand is.

Philip neemt het roer over. 'Oké, we hebben een probleem. Die klootzakken hebben hun boomstammen in de rivier geloosd.' Hij verheft zijn stem. 'Iedereen, weg van de relingen! En hou jullie vast!'

Als een Romeinse cohorte in slagorde komen honderden drijvende boomstammen op hen af. Philip zet de motor meteen in zijn achteruit. De boot daverd als een vrachtwagen na een klapband. Ze remmen af, maar door de stroming blijft het hout gevaarlijk snel naderen. Philips oogballen schieten nerveus van links naar rechts. De boomstammen komen samen en gaan weer open als de armen van een schaar, maar geen enkel gat is groot genoeg om de Bem Lembrado doorheen te loodsen. Het hout rolt en tolt, en doet het water schuimen. Hij moet een route kiezen. Bakboord... of stuurboord... nu! Hij gooit het roer om en duwt tegelijk de hendel volle kracht vooruit.

'Zet jullie schrap!'

Met een hels kabaal boort de boot zich tussen twee boomstammen. Ze schrapen tegen de flanken en duwen andere stammen uit koers. Natte schors springt naar alle kanten. Een

nieuwe boom botst met volle kracht frontaal op de boeg. Door de klap vallen de emmers omver. Tientallen flappende en buitende vissen krioelen over het benedendek. De boom gaat dwars liggen, komt onder de boeg terecht en trekt als een hefboom de boot scheef. Die helt een moment lang gevaarlijk over, maar vindt snel zijn vlakke evenwicht terug. En dan weer het gedaver.

‘Opgepast, tweede lading!’

Links en rechts kleurt de rivier gestreept donkerbruin, alsof ze worden aangevallen door een leger reuzenkrokodillen. Gebonk en gekraak, nog luider dan bij de eerste lading. Rosie gilt als het touw naast de verluchtingspijp loskomt en als een cobra tegen haar blote voeten slaat. Potten en pannen ratelen in de kombuis. De boot schudt heftig van links naar rechts.

En dan is het voorbij. Zacht als boter glijdt de Bem Lembrado over de Amazone, even vlot als voorheen. Het tropisch hardhout verdwijnt achter hen uit het zicht, als een wegtrekende onweersbui.

‘Iedereen oké?’

Anna kijkt naar haar krijtwitte knokkels en laat knikkend de bovenrand van de stuurhut los. Rosie schudt het touw van haar voeten. Meer dan wat rode striemen houdt ze er niet aan over. Wolf, die op het benedendek is gebleven, steekt een duim op. Maricela geeft Philip een klinkende kus op de wang. Zijn bezwete hoofdhuid glimt als ebbenhout.

Een zwerm cotinga’s, vogels zo groot als merels, komt als een glimmend blauwe wolk uit één enkele boom gesuisd. Ze strijken neer op het dek, pikken eerst de ogen van de vissen uit en rijten dan met hun scherpe, gehaakte snabels het rauwe vlees van de graat. Het spektakel duurt minder dan een minuut, waarna de zwerm met een triomfantelijk gekrijs opvliegt en op het dek niets achterlaat dan gebroken visgraten en verse vogeldrek.

Tijdens de lunch is het hard beginnen te regenen. De kapitein heeft de boot stilgelegd in een beschutte lagune om de schade aan de boeg op te meten, maar die blijkt best mee te vallen, een paar houtsplinters en de noodzaak van een nieuwe schilderbeurt niet te na gesproken. Philip lijkt meer te balen van de rotzooi die de cotinga's op het dek hebben achtergelaten.

Anna en Rosie komen de kombuis binnen, waar Maricela net een teil met heet water heeft gevuld voor de afwas. Ze giet een flinke scheut detergent in het sop, tot er grote schuimvlokken op het water komen. Naast haar staat een toren vuile borden en pannen.

'Laat ons je helpen, Maricela,' zegt Rosie.

Maricela heft haar natte handen in de lucht. 'Nee, nee, nu is het niet nodig. Houden jullie maar een siësta.'

'Komaan Maricela, we willen dit graag doen,' zegt Anna. 'Elke bezigheid is goed om de tijd te doden.'

'Bovendien zijn de mannen de smurrie van het dek aan het schrobben, dus daar willen we nu niet zijn,' vult Rosie aan. 'Het regent trouwens te hard.'

De vrouwen voegen de daad bij het woord en nemen elk een handdoek vast. Met zijn drieën staan ze op een rijtje in de kleine ruimte naast de stuurcabine die dienstdoet als keuken. Door het raampje zien ze de mannen bezig die met ruwe bezems de vogelpoep proberen weg te schuren. De gietende regen stroomt van hun blote bovenlijven. Maricela kijkt met vertederde blik uit het raam terwijl ze enkele borden te lijf gaat met het afwasborsteltje.

'Hij onderhoudt zijn boot wel goed, hè,' zegt Rosie, die Maricela's blik volgt.

'Die man verdient het om zijn eigen boot te hebben en niet voor zo'n klootzak als Ceçaro te werken,' zegt ze fel.

'Is dat zo'n rotbaas?'

'Hij zuigt zijn personeel uit. Dagenlang varen met tonnen vracht voor een aalmoes. Philip verdient zoveel beter.'

‘Een goede vrouw misschien ook?’ lacht Rosie.

Anna stoot Rosie verschrikt aan, maar Maricela antwoordt bloederstig: ‘Een vrouw zoals ik, ja. Samen zouden we onze eigen vrachtroute kunnen opstarten. Ik ken wel wat van boekhouding, door in dat reisbureau te werken. Nog zo’n uitzuigerij van Ceçaro.’

‘En goed Engels heb je daar ook geleerd, Maricela,’ zegt Anna.

‘Ik red me wel. Had ik Philip maar wat eerder gekend. Dan was het misschien allemaal anders gelopen. Dan hadden we...’

‘Een eigen boot gehad?’ vult Anna aan.

‘Kinderen gehad,’ zegt Maricela zonder aarzelen. Hier heeft ze duidelijk al vaker over nagedacht.

‘Heb jij dan geen kinderen?’ vraagt Rosie.

‘Natuurlijk wel. Drie. Maar ze wonen allemaal ver weg. Ze zijn helemaal hun vader, stuk voor stuk. De oudste is vijftien en woont in een favela in Rio. Batisto, heet hij. Ik weet niet wat hij daar allemaal uitspookt, maar veel goeds kan het niet zijn. Nu ja, hij moest wel verhuizen, want in Manaus had hij problemen met een straatbende. Een motorbende.’ Zonder overgang vraagt ze plots: ‘Hoeveel kinderen hebben jullie?’

‘Euh... ik heb geen kinderen,’ stamelt Rosie. Maricela kijkt haar ongelovig aan. Dan richt ze haar blik op Anna. ‘En jij?’

‘Ik heb er twee,’ zegt Anna. ‘Een meisje en een jongen.’

Maricela knikt instemmend. ‘Mooi. Is de vader nu bij ze?’

Anna wordt bloedrood.

‘Of is de klootzak ook gaan lopen, zoals de Braziliaanse mannen dat zo goed kunnen?’

Anna wringt de handdoek hard om haar vingers. ‘De vader, euh... de vaders...’

‘De vaders zijn er niet meer,’ haakt Rosie in. ‘Kom, geef me die grote pot eens, Maricela.’ Met veel lawaai neemt Rosie de grote kookpot uit de wasteil en begint hem omstandig af te drogen. Maricela beseft dat ze een gevoelige snaar heeft geraakt en buigt zich zwijgend over de rest van de afwas.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

‘Momentje, ik hoor de telefoon rinkelen.’

Juffrouw Rasmussen knikt naar Thor Grunvald, die de deur van het klaslokaal opentrekt. Het gerinkel van de ouderwetse telefoon schalt door de hal. Het toestel hangt naast de kapstokken met de winterjasjes van de leerlingen.

‘Krimson basisschool. Grunvald. Dag Martha. Wat zeg je, ik versta je niet door het kabaal. Ogenblikje.’

Hij laat de hoorn aan de draad hangen en loopt een paar passen terug om de deur van het lawaaierige klaslokaal dicht te doen. Hij stapt terug en neemt de hoorn opnieuw op. ‘Martha, ik ben terug. Wat? Een pistool? Ben je daar zeker van? Nee, hier is alles oké.’ Hij kijkt naar de jasjes. ‘Welke kleur hebben de jasjes van Line en Seamus? Ik ga het meteen na, blijf aan de lijn.’

Als een veiligheidsagent fouilleert Thor de kinderjasjes, op zoek naar een zwaar metalen voorwerp. Eerst die van Martha’s kleinkinderen, maar daar zit niks in. Vervolgens, uit voorzorg, alle andere jasjes. Hij haalt er een katapult uit, een zakmes en een scherpe kei, maar geen pistool. Gelukkig maar. Opgelucht zet hij de twee passen naar de telefoon. ‘Hallo Martha? Vals alarm hoor. Hier is helemaal geen...’

Thor Grunvald kan zijn zin niet afmaken. Hij laat de hoorn uit zijn hand vallen als hij plots het oorverdovende geluid van verbijzeland glas hoort, gevolgd door vier schoten.

BRAZILIË, AMAZONE

5 maart 2014

De kapitein vouwt een kaart open en plaatst zijn dikke zwarte wijsvinger op een plek waar de Amazone samenvloeit met een grote zijrivier.

‘We zijn hier, op een dik halfuur varen van de splitsing met de Purus. Daar zijn de houtkappers actief. Waarschijnlijk hebben ze de Purus ook al volgegooid met boomstammen, de onverantwoorde klootzakken. Ze krijgen ze allemaal niet meer op hun vrachtwagens geladen.’

Wat Philip er niet bij vertelt, maar wat wel door zijn hoofd spookt, is dat dit een gevaarlijke kentering betekent. Het illegale hout hoeft blijkbaar niet meer zo nodig de grens over. Met het groeien van de Braziliaanse middenklasse stijgt ook de binnenlandse vraag naar tropisch hardhout. En dan zijn de rivieren een veel goedkopere vorm van transport dan door de modder ploegende tientonniers.

‘Daar varen we dus in elk geval straal voorbij,’ gaat Philip verder. ‘Dan zouden we morgenavond in de buurt van onze eerste rivierstad moeten komen. Coari.’

Wolf haalt zijn tong van tussen zijn tandvlees en zijn wang. ‘Een stad? Met voorzieningen?’

Philip kucht. ‘Stel je er niet te veel van voor. Aanlegsteigers, paalhuizen en verhoogde houten loopbruggen in plaats van straten, om het stijgen van de rivier op te vangen.’

‘En hebben ze er ook een tandarts?’

‘Euh... vast wel, al moet je je daar geen steriele, met witte tegels bezette praktijk bij voorstellen, zoals in Europa. Maar hoor eens, ik ben allerm minst van plan om in Coari aan te leggen. Integendeel!’

Anna kijkt naar het pijnlijk vertrokken gezicht van Wolf en zegt: ‘Waarom niet? Zie je dan niet dat die jongen afziet?’

Philip antwoordt terwijl hij over haar heen kijkt. ‘Dat zie ik,

mevrouw. Maar landinwaarts achter de stad ligt een lagune die ze hebben drooggelegd. Weet je wat ze ervan hebben gemaakt? Een luchthaven is een te ambitieus woord. Een landingsbaan. Een goeie landingsbaan zelfs, lang en verhard. Precies de plaats waar Ceçaro een vliegtuig vol gewapende mannetjes zou kunnen neerzetten. Dus Lobo zal zijn tandpijn nog een tijdje moeten verbijten. Coari zullen we voorbijvaren, stil en donker, in het holst van de nacht.'

Rosie zegt: 'En als we die rotte kies zelf eens trokken?'

Een stilte valt.

'Wat?' zegt Rosie met grote ogen. 'Tom Hanks deed het toch ook zelf? In die film op dat onbewoond eiland, hoe heette die ook alweer?'

'*Cast Away*,' gromt Wolf. 'En nee bedankt. Ik hou het nog wel even uit.'

'Hier krijg je je tandarts.' Philip schuift zijn vinger een paar centimeter naar links. 'Voorbij Coari zullen we nog twee zijrivieren kruisen. De Japura stroomt uit het noordwesten, uit Colombia, en een paar uur verder zullen we de Jurua zien. Die komt uit Peru, het zuidwesten. En dan arriveren we in Fonte Boa.'

Anna vraagt: 'En waarom zou Ceçaro daar dan geen vliegtuig naartoe sturen?'

'Er was een landingsbaan,' antwoordt Philip, 'maar de vissers hebben die een paar maanden geleden gesaboteerd, zodat de goudzoekers ze niet meer kunnen gebruiken.'

Maricela's ogen beginnen te glinsteren. Ze is geboren in Fonte Boa. Ze ging naar school in Manaus en vond er werk. Maar telkens als ze zwanger was, nam ze de boot stroomopwaarts, want ze wou dat haar kinderen ter wereld kwamen op dezelfde plaats als hun moeder. Niet in een betonnen kraamkliniek, maar in de rivier, tussen de waterlelies. In de stromende regen, met een krakende bliksemschicht tussen de lianen op het moment dat een piranha de navelstreng doormidden beet en

het met bloed en slijm besmeurde kind voor het eerst een teug jungledamp in zijn longen zoog.

‘Ik kan je helpen,’ zegt ze. Ze knijpt haar ogen tot spleetjes en scant de boorden van de lagune. ‘Als *captain* Philip het toestaat, kan ik wat kruiden voor je plukken die de pijn draaglijk maken.’

‘Als je voortmaakt, Mari,’ zegt Philip. ‘Ik zou graag binnen een kwartier vertrekken. Het is opgehouden met regenen.’

Dolblij dat hij haar heeft aangesproken met een koosnaampje, trekt Maricela haar sandalen uit, legt een knoop in haar lange rok en zwaait haar benen over de rand, klaar om te waden in het ondiepe water van de lagune.

Het kruid smaakt zo bitter als gal. Wolfs hele wang zit er vol mee, zodat spreken moeilijk wordt. Maar de pijn in zijn kies is effectief verdoofd.

‘Maricela, mag ik je eens wat vragen?’

Ze zitten op de bank op de achtersteven. Een uur geleden zijn ze de monding van de Purus gepasseerd, een okeren maanlandschap vol dorre stompen waar ooit woudreuzen hebben gestaan. Ze hebben even verschrikt opgekeken toen Philip zijn middelvinger opstak naar een groepje haveloze houthakkers die aan de oever in het water stonden te plassen op een familie capibara’s, die soezend de nacht lagen af te wachten. De kerels lachten hun gebitloze tandvlees bloot en schudden hun lul heen en weer toen ze zagen dat er ook vrouwen aan boord waren van de Bem Lembrado. De capibara’s sisten boos tussen hun grote knaagdiertanden. ‘*Filhos de Putas!*’ had Philip geroepen. Maar het was bij haantjesgedrag gebleven.

‘Dat mag je zeker.’ Door het glas van de stuurcabine, naast de rug van Philip, ziet ze Anna en Rosie voor aan de boot een nieuwe poging ondernemen om vis te vangen. Ze verwondert zich er telkens weer over hoe bleke westerse vrouwen zelfs in de heetste uren van de namiddag in de zon willen vertoeven.

Vooral die blonde begint op haar schouders een dieprood kleurtje te krijgen. Het moeten echt wel grijze, kille landen zijn waar zij vandaan komen. Maar kijk, het lukt aardig. Ze hebben al een halve emmer vol.

‘Wel...’ aarzelt Wolf, ‘ik hoorde van Rosie dat jij een zoon hebt in Rio? Die in een favela woont?’

‘Batisto,’ zegt ze met een mengeling van trots en moederlijk gemis. ‘Vijftien jaar. Een schat van een jongen.’

‘Welke favela?’

‘Rocinha.’

‘En hij is uit Manaus gevlucht omdat hij problemen had met een motorbende?’

‘Ja...’

‘Waren dat de Burros do Bairro?’

Maricela voelt haar ogen prikken. ‘Ken jij...’

‘Hij heeft rosse dreadlocks. En een lang litteken op zijn borst. Iedereen in Rio noemt hem Jacara.’

‘Mijn kaaimannetje,’ jammert Maricela. Ze legt haar handen in die van Wolf. ‘Ken jij Batisto?’

Wolf slikt zijn bittere speeksel door. ‘Ik ken hem. Maar dat niet alleen, Maricela. Ik heb mijn leven aan hem te danken.’

‘Gaat het, Anna?’ vraagt Rosie. Haar stem klinkt zalvend in de dikke avondlucht. Net als de vorige dagen is de duisternis sneller gevallen dan ze hadden verwacht. Het strenge ritme van de Amazone is iets waaraan je moet wennen.

De rest van de namiddag is zonder incidenten verlopen. Hoog in de kapokbomen hebben ze het rode gezicht van een uakari-aap zien staren. En toen de hoge zon de regen deed verdampen tot wuivende sluiers, hadden een tiental morpho-vlinders zich uit het woud op de rivier gewaagd. De bijna lichtgevende kleur van hun grote vleugels deed denken aan het blauw op een laat schilderij van Van Gogh.

Philip heeft een paar kaarsen aangestoken en tuurt op het

drijvende kompas in de stuurcabine. Maricela staat over hem heen geleund en stelt hem voortdurend vragen. Anna en Rosie horen de schelle stem van Maricela en het brommende antwoord van de kapitein. In het Portugees.

Wolf heeft net een douche genomen en is bij Anna en Rosie komen zitten, die zich in de plastic stoeltjes op het voordek hebben genesteld, met hun voeten hoog op de reling. Anna klemt haar lippen op elkaar in een vertrokken grimas.

‘Problemen?’ vraagt Wolf.

‘Ach nee. Maricela was nogal tactloos aan de afwas vanmiddag,’ zegt Rosie.

‘Ik weet gewoon nooit wat ik moet antwoorden als mensen naar mijn kinderen vragen,’ zegt Anna. ‘En zeker niet als ze naar de vader vragen.’

‘Vertel toch gewoon de waarheid,’ zegt Wolf.

‘Zo simpel is het voor jou?’ vraagt Anna.

Wolf knikt maar beseft dat hij iets verkeerd heeft gezegd. Er breekt iets in Anna. ‘De waarheid? Als zestienjarige heb ik me laten zwanger maken door een vakantielief, een jongen die ik daarna nooit meer heb teruggezien. Dát is de waarheid. En als toeriste in Botswana heb ik de man van mijn leven ontmoet, maar niet iedereen had daar even goede bedoelingen, zodat ik zwanger bleek toen ik thuiskwam. Niet zo eenvoudig om zomaar even in de conversatie te gooien, vind je niet?’

Wolf antwoordt niet. Hij wordt vuurrood.

Anna begint onbewust luider te praten. ‘Ik weet dat jij veel ellende hebt gezien in Rio, Wolf, maar je mag niet afgestompt raken. Het is niet omdat die straatkinderen geen toekomst hebben, dat ik fluitend door het leven moet gaan om wat ik “maar” heb meegemaakt. Denk je dat het gemakkelijk was? En dan bleef ik in Brussel ook nog alleen achter met twee kinderen...’ Ze huilt en schreeuwt tegelijk. ‘Wat zegt dat over de vaders? Hé, Wolf, wat zegt dat over de vaders? Is dat waarheid genoeg voor jou?’

Philip en Maricela kijken hun kant uit, maar Rosie gebaart dat het oké is.

‘Sorry, Anna,’ zegt Wolf bedremmeld. ‘Het is inderdaad nogal complex.’

‘Ja, het is complex. En mijn kinderen zitten dan ook nog eens op een godverlaten stuk ijs bij mijn excentrieke moeder en ik mag hopen dat het daar allemaal goed gaat. God, wat mis ik ze. Ik mis ze zo.’ Met luide uithalen begint Anna te snikken.

Rosie buigt zich naar haar toe en neemt Anna in haar armen. ‘Stil maar, het komt goed.’

Wolf schuifelt dichterbij en slaat zijn armen om de twee vrouwen heen. Hij ziet dat ook over Rosies wangen tranen rollen. Hij streelt zacht door haar korte zwarte haar. Pas als Philip en Maricela uit de stuurcabine komen, laten ze elkaar los.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Janus baalt. Dit was niet afgesproken. De Beweging heeft hen niet voor niets voorzien van de meest moderne communicatiemiddelen. Dat ze er dan ook gebruik van maken, *potjiekos met kak nog an toe*. De Leier draait zich om in zijn graf. Alweer. Een beetje staan bonken op het bovenluik. Hoe is het mogelijk. Zouden die twee *boykies* erin geslaagd zijn hun walkietalkies te verliezen? Of konden de zenders niet tegen de vrieskou? Het is aangenaam warm in de onderzeeër. De illegale Oekraïense uraniumstaven in de reactor zouden hen desnoods nog tien jaar warm kunnen houden. Janus, in een t-shirt met een triskelion erop, kijkt door de periscoop. Niets. Duisternis. Alweer gebonk. Kak, wat een amateurs toch.

Hij drukt op de knop op de radio. ‘Bles. Cornelius. *Come in. Repeat. Bles. Cornelius. Come in.*’

Niets. Geen reactie. En alweer opdringerig gebons op het luik. Misschien is het wel een noodgeval? Zijn hun radio's kapot en moeten ze dringend weer naar binnen? Janus wrijft met de zool van zijn blote voet over de harige scheen van zijn andere been. Hij draagt een korte, kaki safaribroek, het uniform van de Afrikaner Weerstandsbeweging. Hij heeft geen zin om een teug vrieskou de duikboot binnen te laten. Hij, een zoon van de bloedhete Karoo. Maar hij beseft dat hij niet anders kan. Hij trekt een hendel omlaag. Sissend komt het luik los. Langzaam zwaait het open. Janus zet zich schrap tegen de kou, maar hij krijgt nauwelijks de gelegenheid om de vrieslucht te voelen. Het laatste wat hij te zien krijgt in zijn korte leven als fanatieke-ling, is het verwrongen gezicht van een woedende Eskimo die met grote kracht een harpoen tussen zijn ogen plant.

Bles raakt in paniek. 'Hij haalt ons in, Cornelius. Die ijsbeer haalt ons in. Ik ga schieten.'

'Nee, niet doen,' roept Cornelius hijgend. Ze lopen zo snel als ze kunnen. 'Niet schieten. We zijn zo goed als in het dorp. Een kwestie van meters.'

De beer is opgehouden met zijn kop van links naar rechts te zwaaien. Hij heeft zijn prooi gekozen en loopt recht op zijn doel af.

'O nee, o nee, o nee...' Bles kijkt om en struikelt. Hij valt languit in de sneeuw. De ijsbeer nadert hem tot op een paar meter.

'Niet schieten!' roept Cornelius. 'Dan hoort heel het dorp het!'

Overlevingsreflexen schieten door Bles' hersens. Hij is een goede soldaat, die niet snel een bevel zal negeren. Hij haalt zijn hand van zijn geweer en grijpt het andere wapen, dat aan zijn riem hangt. Hij draait zich op zijn rug en schiet de kram met weerhaken naar de kop van de beer. Die wordt vol in de snuit getroffen en steigert op zijn achterpoten. De nylon draad trekt

strak. Het klimpistool wordt uit Bles' hand gerukt. Hij voelt een krak in zijn ringvinger, gevolgd door een scherpe pijn. De beer rukt en sleurt met zijn kop, maar slaagt er niet in de stalen kram van zijn snuit te krijgen. Warme, dampende bloeddruppels spatten op de sneeuw. Het dier brult, steigert nogmaals en holt in paniek de straten van Krimson in.

BRAZILIË, AMAZONE

6 maart 2014

De volgende ochtend hangen lage wolken vlak boven de boomtoppen. Rode en gele vleugels van rondscharrelende ara's flakkeren door een zwoele, plakkerige mist. De boot ploegt traag stroomopwaarts. De kapitein heeft voor het vertrek zijn laatste vat dieselolie in de tank overgepompt. Nevelslierten hangen over het troebele water, waarop gifgroene visserspinnetjes dansen, op zoek naar kikkervisjes. Ze zijn alleen op de wereld.

'Wat ben jij in godsnaam aan het doen?' vraagt Wolf aan Anna.

De Zweedse zit in kleermakerszit op het voordek. Voor zich heeft ze drie lege blikjes uitgestald en met een naald uit de breitas van Maricela plukt ze een dood insect van een oude krant.

'Wacht, ik moet me even concentreren.'

Met haar tongpunt uit haar mond prikt ze het insect op de naald en steekt het in een van de blikjes. Ze vouwt er strak krantenpapier overheen en schrijft er iets op.

'Een mooie aanwinst voor mijn collectie,' zegt ze.

'Verzamel jij insecten?' vraagt Wolf verbaasd.

'Entomologie is altijd mijn ding geweest, maar ik heb er helaas nooit mijn beroep van kunnen maken.' Ze grinnikt. 'Te veel gerotzood op de schoolbanken en te vroeg moeder gewor-

den. Maar zelfs al werkte ik op een uitzendbureau, het is altijd blijven kriebelen.'

'Wel een toepasselijk woord als het over insecten gaat,' lacht Wolf.

Anna schiet ook in de lach. 'Ja, maar ik geef die krioelende pootjes geen kans, hoor. De pot in, mee naar huis, identificeren, determineren, classificeren en opprikken. Ik heb de hobby een beetje verwaarloosd na de dood van Zion, maar ik heb al mijn insecten bewaard. In de Okavango had ik zelfs een malariamug gescoord, een *Anopheles*, maar die is ginder gebleven. En ik denk niet dat ik terugga om het beestje te gaan halen.' Ze lacht weer, iets wranger dit keer.

'Fijn dat je er zo luchtig over kan doen, Anna.'

'Ik heb geen zin meer om er hele dagen zwaarmoedig bij te lopen. Wat haalt dat ook uit? Ik moet mezelf echt in de hand hebben voor we in Peru aankomen, Wolf.' Ze kijkt in de richting van de stuurcabine, waar Philip stuurs voor zich uitkijkend aan het roer wrikt. Hij maakt een grote bocht waarvoor hij beide armen nodig heeft. De boot zwenkt naar rechts.

'Pas op voor je andere insecten,' roept Wolf.

Anna kan nog net op tijd de krant toevouwen waarin haar twee andere vangsten zitten.

'Man, dat scheelde niet veel,' zucht ze. 'Zulke mooie exemplaren. Ik hoop dat ik hiermee heelhuids terug in Zweden geraak.'

'Ik hoop het ook, Anna, ik hoop het ook,' zegt Wolf. 'Zeg, is er hier eigenlijk geen malaria?'

'Jawel, maar niet zoveel en ook niet zo gevaarlijk als in Afrika. Het gaat om een andere soort. Nee, dat mag ik niet zeggen. Een andere stam, dat is het. En je weet toch dat overdag...'

Ze worden onderbroken door een gedempt, metaalachtig gerinkel. Het duurt een paar seconden voor ze doorhebben waar het geluid vandaan komt. Wolf steekt zijn hand in de zak van

zijn skateshorts en haalt er het antieke zakhorloge van meester Abraxo uit. Het ratelt als een slang en vibreert net zo efficiënt als een moderne gsm. Instinctief veegt Wolf met zijn duim over het zilveren deksel, met de gegraveerde cyrillische letters en de afbeelding van een scepter. Hij vouwt het open. De wijzers tellen achteruit, als in een goedkope horrorfilm.

‘Defect zeker?’ vraagt Anna.

‘Ik weet het niet,’ aarzelt Wolf. Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes en bestudeert de wijzerplaat. Even snel suizend als de ronddraaiende wijzers verschijnen kleurrijke icoontjes achter de drie uitgespaarde cirkelvormige raampjes in de plaat. ‘Zou ik ergens op moeten drukken?’

Anna legt de tip van haar wijsvinger op de vergulde knop aan de bovenkant van het horloge. ‘Hier misschien?’

‘Ja, doe dat maar, want het ding is op hol geslagen.’

Ze drukt de gegroefde knop in. Het gerinkel houdt onmiddellijk op. De tollende wijzers vertragen en stoppen. De wetteling onder de wijzerplaat houdt ook op. Voor één venstertje verschijnt een datum.

‘Zie je wel dat het kapot is,’ zegt Wolf. ‘Dit is de datum van overmorgen. Nee wacht, nog twee dagen erna. En de wijzers staan ook al niet correct.’

Voor het tweede raampje verschijnt een spin. En voor het derde een waterjuffer met geheven vleugels.

‘Mooi ding,’ zegt Anna.

Wolf lacht. ‘Het lijkt wel op jou afgestemd. Misschien moet je nog eens op de knop drukken. Wie weet verschijnt er dan wel een malariamug.’

Ze geeft hem een speelse tik tegen zijn wang. ‘Ik lach toch ook niet om jouw hobby’s?’

‘Weet jij dan wat mijn hobby’s zijn?’

Anna kijkt hem spottend in de ogen. ‘Jezelf in de problemen werken?’

Hij klapt het zakhorloge dicht en steekt het terug in zijn

broekzak. 'Onder andere. Maar mijn voornaamste hobby is me bemoeien met het privéleven van mijn reisgenoten.'

'O ja?'

'Zo vind ik bijvoorbeeld dat jij dringend met de kapitein moet praten. Echt praten.'

Anna vouwt haar benen van onder haar zitvlak en strekt ze voor zich uit. Ze wriemelt met haar tenen en ademt diep in en uit. 'Ik weet het,' zegt ze.

Ook 's namiddags klaart de mist niet op. Ze worden kletsnat van de warme nevel. Een waterfilm maakt het dek spekglad. De muggen, waar ze tot dusver nog niet al te veel last van hebben gehad, zijn blijkbaar het woud uit gevluht en dansen met duizenden tegelijk boven de rivier. Philip heeft aan bakboord, vlak naast de boeg, een grote anaconda door het water zien glijden. Maricela zag het ook, maar een blik van verstandhouding met Philip deed hen besluiten dat het niet nodig was de Europeanen daarop te wijzen. Toen een halfuur later een tamandua op een overhangende boomtak lag te slapen, heeft Philip wel even de motor stilgelegd. De miereneter opende één lui oog, bewoog zijn spitse snuit als een voelspriet in hun richting en sliep toen door.

'Mag ik even jullie aandacht?'

Philip is op zijn bed gaan staan en leunt met beide handen op de bovenrand van de stuurhut. Anna en Rosie bengelen in hun ondergoed in hun hangmatten, in een poging toch wat tocht op hun klamme, vochtige huid te voelen. Wolf zit helemaal vooraan op zijn eentje drie hengels in de gaten te houden. Hij heeft nog niets gevangen, maar het geeft hem iets te doen. Maricela is aan stuurboord een plastic bidon voor drinkwater aan het uitspoelen.

'Binnen een halfuur wordt het donker,' vervolgt Philip. 'Vannacht varen we door. We gaan blind varen. Ik moet wel. Blind, langzaam, omzichtig en met zo weinig mogelijk geluid.'

Ik kan uiteraard de motor niet afzetten, maar dat is het grootste probleem niet. Coari is niet aangesloten op het elektriciteitsnet. Overall brommen daar generatoren, dus de kans is miniem dat ze de Bem Lembrado zullen horen.'

'Blind varen, hoe denk je dat te doen?' vraagt Wolf.

'Wel... Ik had gehoopt op maanlicht, maar dat zullen we mogen vergeten. Het ziet er niet naar uit dat de wolken en de mist vannacht zullen optrekken. Wat ook in ons voordeel kan zijn; het is een mes dat aan twee kanten snijdt. Wij zien weinig, maar we worden zelf ook niet gezien. Om op je vraag te antwoorden, Lobo, ik heb de loop van de Amazone bij Coari in mijn hoofd geprent. Dat was niet zo heel moeilijk. De rivier is er vrij recht, breed en zonder zandbanken. Het moet lukken, want er zal sowieso lichtstrooisel van het stadje tot op het water komen. Nee, maak je geen zorgen. Ik loods ons er wel doorheen.'

Wolf geeft zich niet gewonnen. 'En een radar?'

Philip lacht. 'Radar? Waar denk je dat we zijn? Rio? Hier hebben ze helemaal geen radarinstallatie. Ik maak me meer zorgen om de geluiden. Twintig minuten voor Coari zal ik een sein geven. Dan zal het al donker zijn, voor alle duidelijkheid. Vanaf dan geven jullie geen kik meer. Het toilet wordt niet meer gebruikt. Er wordt niet meer gepraat. Ook niet meer rondgelopen. Niet kuchen of hoesten.'

'Snurken ook niet, veronderstel ik?' vraagt Rosie met een knipoog naar Wolf.

'Ik voel me niet aangesproken,' antwoordt die.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Met bonzend hart rent Martha in de richting van de school. Ze heeft niet eens haar sneeuwlaarzen aangetrokken. Haar blote voeten schuren op het harde ijs, maar ze voelt de kou niet. Haar kleinkinderen zijn in gevaar. Nog een minuut of twee, hoogstens. Rennen, Martha. Net zoals toen je jong was, op de marathon van Malmö, langs het water, met in de verte, aan de overkant van de Öresund, de skyline van Kopenhagen. Nog voor de brug er was. Rennen. Pijn en kou voelen kan later nog wel, tot de dag dat je as in de urn wordt gegoten. De kinderen. Ze rent de laatste bocht om en ziet tot haar afgrijzen dat het zijraam van de school gebroken is, dat de voordeur wijd openstaat en dat kinderen in paniek naar buiten komen gestormd. En alsof dat nog niet angstaanjagend genoeg is, ziet ze uit de andere straat die op het kerkplein uitkomt, twee zwaar bewapende mannen in thermische pakken op haar afkomen. Een van hen richt een wapen op haar.

BRAZILIË, AMAZONE

6 maart 2014

Coari lijkt meer op een filmset uit *Waterworld* dan op een stadje. Tussen de rivier en een ondiepe lagune vol slangen en kaaimannen is een doolhof gegroeid van palen, hutten, touwen en loopbruggen. In plaats van de kapokbomen te rooien, zoals in de meeste nederzettingen langs de Amazone, hebben de settlers van Coari ze laten staan en alleen de ondoordringbare struiken vol heliconia's weggehakt. De bomen doen dienst als funderingen waar ze hun woningen aan hebben opgetrokken. Lianen houden gammele touwbruggen bijeen waarover kinde-

ren als junglekatjes van de ene naar de andere hut klauwen. Op elk dak woekeren bromelia's en orchideeën. Hogerop, in de takken, wiegen met blauwgroene algen begroeide luiaards in *slow motion* heen en weer. Er zijn geen straten in Coari, maar de bevolking, die voor de helft uit Tuyuca-Indianen bestaat, beweegt zich even makkelijk voort in hun kleine eenpersoonskajaks als op de schommelende hangbruggen. De enige plaats die 's nachts met felle spots is verlicht, is de landingsbaan. Gelukkig voor de opvarenden van de Bem Lembrado ligt die ook het verst van de rivier verwijderd.

Klam zweet parelt op het voorhoofd van *captain* Philip. Hij heeft zijn ogen wijdopen getrokken. Zijn vingers dansen nerveus op het roer. In opperste concentratie stuurt hij de boot door het bijna volmaakte duister. De passagiers brengen zijn instructies goed in de praktijk. Meer dan het diepe gegrom uit het motorruim, het ritmische gedruuppel van de afvoer van het koelwater en de kreten van de onzichtbare nachtdieren rondom hem is er niet te horen. Het zou bijna idyllisch kunnen zijn, als de dreiging aan bakboord er niet was geweest. Het vage licht, geelgroenig diffuus in de nachtelijke mist. De verre echo's van menselijke stemmen. Klinkende flessen, brekend glas, gedempte vloeken. Flarden van ritmes, zowel modern als *tribal*.

En zelfs een streepje metal, hoort Wolf. Sepultura. Wat anders, zo diep in de groene long van Brazilië, het vreselijke, prachtige, verschrikkelijke, wondermooie land waar hij zoveel van heeft leren houden dat elke hartslag als de eerste paukeslag van een nieuw en opwindend avontuur klinkt. Of het startschot van een nieuwe tragedie.

Anna luistert naar de gutturale woorden die door de mist over het dek waaien. Ze kan niet eens uitmaken of de mensen aan wal Portugees of een Indianentaal spreken. Alles klinkt even onverstaanbaar en exotisch. Tranen stromen over haar wangen, maar ze weet dat ze niet mag snikken. Ze wil naar

Groenland bellen. De stem van haar moeder horen. En vooral die van haar kinderen.

Maricela zit onbeweeglijk op de bank op het achterdek. Met een warme gloed achter haar borstbeen ziet ze het donkere silhouet van Philip groenig oplichten, eerst bijna in tegenlicht, dan van opzij, waarbij ze de gespannen spieren in zijn nek ziet liggen, als gegoten brons. Terwijl de warmte door haar borstholte woelt, reciteert ze haar favoriete bijbelverzen in haar hoofd. Ze weet dat haar gebed exact 26 minuten in beslag zal nemen. En ze hoopt vurig dat ze tegen die tijd veilig en wel voorbij Coari zullen zijn.

Rosie heeft het verschrikkelijk warm. Het is niet heter dan de vorige dagen, zeker niet na zonsondergang, maar ze wordt gek van de vochtigheid, die op haar valt als in een sauna waar ze niet uit weggeraakt. Ze woelt in de hangmat. Haar billen kleven aan elkaar. Haar beha is kletsnat. Fuck, wat kan het me ook schelen, het is toch stikdonker, denkt ze bij zichzelf. Ze gespt haar beha los en laat hem naast haar op het dek vallen. Ze spreidt haar benen en legt haar enkels over de beide zijden van de hangmat. Onwillekeurig glijdt haar rechterhand in haar slip. Wat een oerwoud, denkt ze. Het wordt tijd dat we weer eens in de beschaving terechtkomen, zodat ik daar iets aan kan doen. En dan vinden haar vingertoppen haar vochtige schaamlippen. Haar ringvinger glijdt in haar vagina. Drie minuten later, wanneer de donkergroene schaduwen over het dek beginnen te glijden en een vaag mengsel van geluiden over de rivier stuitert, komt ze klaar. Zonder een kik te geven. Rosie ligt nog na te sidderen als plots een keiharde knal weerklinkt.

De hemel boven de rivier licht rood op. Philips hart slaat een tel over. Een noodsignaal? Een zoekpijl? Maar dan klinkt een tiental kleinere explosies en in de mist worden witblauwe lichtflitsen zichtbaar. Een brede grijns verschijnt op zijn gezicht. Vuurwerk! Natuurlijk! Hoe kon hij dat vergeten? Zes maart, dan vierten de Tuyuca-Indianen het feest van de caracara, de

hele nacht lang. Dit was nog maar de eerste vuurpijl; straks gaan ze een hels kabaal maken, en dansen, zingen en zuipen als Russen. Wat een meevaller, dit wordt een makkie. Hij schakelt de motor meteen op volle kracht. Een tweede pijl knalt, blauw deze keer. In het flakkerende licht ziet hij Rosie topless uit haar hangmat springen. Ja, hij heeft echt mazzel vanavond.

‘Rosie! Blijven liggen,’ sist Philip in de richting van het voordek. ‘Het is maar vuurwerk, er is niets aan de hand. Integendeel. Maar blijf liggen. Wees stil tot ik zeg dat het goed is.’

Wolf heeft ook gezien dat Rosie halfnaakt is. En Anna heeft gezien dat hij het heeft gezien. Ze voelt iets nieuws en onaangenaams knagen in haar binnenste.

Met in hun kielzog een regen van kleurrijk vuur, die steeds waziger wordt in de mist, laat de Bem Lembrado de feestende waterstad achter zich.

Philip draait zich om en glimlacht naar Maricela. ‘Gaait dit niet té gemakkelijk?’

Ze heeft haar gebed beëindigd en is vol vertrouwen. ‘Nee,’ zegt ze terwijl ze liefdevol een hand door zijn dunne kroeshaar haalt.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

‘Springen. Snel!’

Aningaaq hangt half over het ijs en steekt zijn hand uit. De jonge Inuit staat op de zinkende onderzeeër. Hij trekt met een ruk zijn harpoen los. Bloed, hersen- en schedelresten komen mee. Het zoute water van het wak gutst over de rand van het luik. De duikboot zakt weg. De Inuit staat al met zijn laarzen in het koude water. Hij zet zich schrap en springt als een kariboe naar voren. Hij prikt zijn harpoen in het ijs naast het

wak en gebruikt hem als een polsstok om zichzelf weg te slingeren. Lenig zwiept hij omhoog, laat de harpoen los en grijpt de hand van Aningaaq. Die boort al zijn krachten aan en hijst hem op. Hoog boven hen staan de andere clankrijgers van Ganquuk. Ze kijken naar beneden, waar het water lijkt te koken als de onderzeeër wegzakt in een werveling van luchtbell en opspattend schuim. De periscoop zakt scheef, komt tegen het ijs terecht en breekt af. De laatste nucleaire duikboot van de enige Afrikaanse atoomnatie verdwijnt in de diepte van de Poolzee, naar een anoniem zeegraf voor de noordoostkust van Groenland.

BRAZILIË, AMAZONE

7 maart 2014

Het geknal en geratel van het vuurwerk sterft weg en maakt opnieuw plaats voor stilte en oerwoudgeluiden. Philip blijft op volle kracht doorvaren. Bij zonsopgang blijkt de mist opgetrokken en bevinden ze zich in het mooiste, meest ongerepte stuk regenwoud dat ze tot dusver hebben gezien. Het eerste wat Rosie ziet als ze haar ogen opent, is een vlucht ara's die laag boven de rivier zweeft, met hun kop in de opkomende zon. Wolf staat alweer te vissen aan de voorboeg. Anna slaapt nog. De temperatuur is perfect. Het is een idyllische voormiddag. Tot de zon hoger klimt, de muskieten terugkomen en de hitte weer een warme, natte hand in hun nek legt.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Line Lindqvist staat met gespreide benen midden in het klaslokaal. Met twee handen houdt ze het rokende pistool van haar grootmoeder voor zich uit. Vier kogels heeft ze in de kop van de ijsbeer gejaagd. Het schuimbekkende, gewonde dier had zich met zijn volle gewicht tegen het lage raam van het klaslokaal geworpen. De drie glaslagen waren in één keer verbrijzeld en het beest was het lokaal binnengerold, waarbij het jufvrouw Rasmussen had verpletterd. Vervolgens had de ijsbeer de helft van de banken omvergelopen, zich verschanst tegen de muur en gesteigerd, waarbij zijn kop bijna het plafond ramde. Hij was bijna op een van de kinderen gesprongen toen Line het pistool uit haar rokje haalde. Ze had het vanmorgen meegenomen. Ze voelde dat dat moest. Ze had het gelezen in het noorderlicht. Benen gespreid, zoals in de les polaire overlevingstechnieken. Veiligheidspal neerhalen. En vier keer snel na elkaar schieten op doel.

Thor Grunvald komt vanuit de gang het klaslokaal binnengerend. Hij ziet de zieltogende ijsbeer op de grond liggen in een poel van bloed. De kinderen hebben de voordeur opengemaakt en vluchten naar buiten. Behalve Line, die als een standbeeld midden in de klas blijft staan. Haar gezicht is strak en onbewogen. Haar broertje ligt huilend op de grond en klampt zich vast aan haar been.

Voorzichtig stapt Thor op Line af. Hij gaat naast haar staan en maakt met langzame bewegingen aanstalten om haar het pistool af te nemen. 'Geef het aan mij, Line. Wees niet bang. Je krijgt geen straf. Je hebt het goed gedaan. Geef me het pistool.'

Hij neemt het wapen bij de nog hete loop, die zijn handpalm schroeit, maar hij verbijt de pijn en laat niet los. Zodra het harde staal van het pistool uit haar handen is, wordt Line weer

kind. Ze begint schokkend te huilen en valt in de armen van meester Grunvald. Terwijl die troostende woorden in haar oor fluistert, ziet hij over haar schouder het gebroken lichaam van Rina Rasmussen tussen de glasscherven op de grond liggen. Haar ruggengraat is in een onnatuurlijke hoek gebogen en haar open ogen staren uitdrukkelingsloos naar de muur.

‘Kom mee,’ fluistert Thor. Maar dan klinkt buiten weer een schot.

BRAZILIË, AMAZONE

7 maart 2014

Na de lunch toont Philip het hele gezelschap nog eens de resterende route, eerst noordwestwaarts voorbij de mondingen van de Japura en de Jurua, en vervolgens een lome bocht naar het zuidwesten, tot bij Fonte Boa. Nog twee dagen. 's Nachts zullen ze niet meer varen, want Philip begint behoorlijk last te krijgen van het opgehoopte slaapgebrek. Als hij de kaart weer dichtvouwt, gaan Wolf en Rosie naar buiten. Maricela aarzelt, maar Rosie trekt haar mee. Het is inmiddels gloeiend heet in de stuurcabine, zelfs met het dak open. Anna schuifelt onwennig van de ene voet op de andere. Philip pulkt aan de uiteinden van de versleten stafkaart.

Uiteindelijk neemt Anna het woord: ‘Jij hebt het wel goed voor elkaar, hè?’

Ze beseft meteen dat ze de verkeerde toon heeft aangeslagen. Philip krimpt in elkaar en kijkt van haar weg.

‘Sorry,’ zegt ze. ‘Ik bedoel dat het toch goed is dat je nu in Zuid-Amerika bent en op een boot kunt werken.’

Philip knikt. Dit gaat over feiten, hier kan hij op antwoorden. ‘Ik heb het allemaal aan meester Abraxo te danken. Als hij er niet was geweest...’

‘Het is wel een hele weg van Rio naar Manaus.’

Anna wou dat ze wat vriendelijker kon zijn, maar het lukt haar gewoonweg niet. Philip lijkt er echter geen aanstoot aan te nemen. Wat had hij tenslotte verwacht? Dat ze hem met open armen zou ontvangen, als een soort grote redder? Hij besluit beleefd te antwoorden op haar vragen, wat die ook zijn. Maar haar aankijken kan hij niet. Met zijn ogen op het roer vertelt hij hoe hij ontredderd strandde in Brazilië. ‘Het was het ideale vluchtland. Als Angolees spreek ik Portugees. De taal was dus geen probleem. Ik dwaalde wat rond in de favela’s, op zoek naar baantjes. Wie weet wat er met me zou zijn gebeurd als ik Abraxo niet was tegengekomen. Het was een schitterende zet van hem om me zover weg te sturen. Zet mij op een boot en ik voel me als een vis in het water. Ceçaro is niet de beste baas, om het zacht uit te drukken, maar werk was werk. Werk dat ik nu wel ben kwijtgeraakt, natuurlijk.’

Anna schrikt. Daar had ze nog niet aan gedacht. Philip riskeert een gevangenisstraf door hen op deze gestolen boot mee te nemen en de Amazone af te varen. Of erger nog.

‘Ik apprecieer wat je doet, Philip.’ Ze meent het, tot haar eigen verbazing.

Philip draait zich naar haar toe. Anna ziet tranen glinsteren in zijn ogen.

‘Kon ik de tijd maar terugdraaien,’ zegt hij. ‘In Afrika was ik dom en verblind. Iedereen was zo. We leefden daar van dag tot dag. Snel geld. Snelle vrouwen. Elk middel was goed, want ’s anderendaags kon alles gedaan zijn.’ Hij knijpt zijn ogen dicht en wiegt droef zijn hoofd heen en weer. ‘Neen, juffrouw Anna, ik wil geen excuses meer zoeken. Ik zal je helpen nu. Swartwater heeft jouw leven kapotgemaakt, maar dat van mij ook. Ik had jullie moeten helpen, ik...’

‘Dat vind ik ook,’ zegt Anna. Ze schrikt van de vastberadenheid in haar eigen stem. ‘Maar het had wellicht weinig uitgehaald. Ach, we kunnen gewoon niet weten hoe het zou zijn

gelopen. Het belangrijkste is dat we nu hier zijn. Wij leven nog. Wij wel...'

'Ik ben er voor jullie,' zegt Philip. Hij kijkt haar nu recht in de ogen. 'Wij leven nog. Maar Swartwater ook. Ik beloof dat ik jullie niet in de steek zal laten en alles zal doen wat binnen mijn mogelijkheden ligt om hem uit te schakelen en jullie veilig weer naar huis te sturen.'

Anna knikt weifelend. Een moment lang vraagt ze zich af of ze Philip moet omhelzen. Nee, dat is te vroeg. Dat komt er misschien nooit van. Hoeft ook niet. Maar ze steekt wel zonder aarzelen haar rechterhand uit. Philips grote, warme knuist omsluit haar ranke vingers helemaal, als een cocon. Hij legt zijn andere hand erbovenop.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

Nog voor de knal weerklinkt, voelt Martha de kogel rakelings langs haar oor suizen. Hij neemt zelfs een plukje haar mee. Slechts een van de twee kerels schiet op haar. De andere maakt aanstalten om het schoolgebouw binnen te gaan. Ze doet alsof ze haar handen in de lucht steekt, maar buigt dan plots haar ellebogen naar achteren en plukt twee automatische geweren uit de gekruiste holsters die ze op haar rug heeft gebonden. Terwijl haar tenen zich in de sneeuw graven om de terugslag op te vangen, lost ze salvo's in twee richtingen en raakt de twee kerels tegelijk. Het lijkt of er pluizige bommetjes ontploffen in hun dikke thermische pakken en Martha beseft dat ze kogelvrije vesten dragen. Ze aarzelt geen seconde. De mannen zijn uit hun evenwicht geslagen door de kogelregen tegen hun bast. Ze doen een poging om terug te schieten, maar ze richten er ver naast. Martha mikt opnieuw en de volgende lading kogels

verbrijzelt het gezicht van de Afrikaners, die als bloemzakken neerzijgen in de sneeuw.

BRAZILIË, AMAZONE

7 maart 2014

Een heldere namiddag volgt, bloedheet, met als enige vermeldenswaardigheden de twaalf keer terugkerende schaduw van een cirkelende harpijgier, een overzwemmende tapir met zijn neus als een snorkeltje boven water en het feit dat Rosie nog tot net voor zonsondergang enkel gekleed in een slip en een topje op de boot heeft rondgehuppeld. 'Wie er een probleem mee heeft, die moet maar zijn vinger opsteken,' riep ze voor heel de boot toen Maricela haar erop aansprak. 'Het is hier veel te *fuck-ing* warm voor een beha.' Niemand stak zijn vinger op.

Dan volgt een rustige nacht voor anker, in een inham aan de linkeroever, onder een parasol van overhangende palmtakken. Kapucijnaapjes trippelen over het dek en proberen met hun ranke pootjes de voorraadvaten open te pulken. Vleermuizen scheren met wijde bek over het dek. Uit het woud klinken aan beide kanten kreten van doodsangst en triomf. En nu de dieselmotor niet meer continu klopt, klinkt een oorverdovend gezoem van de muggen. Ze slapen dieper dan ooit sinds hun vertrek uit Manaus. Als ze hun ogen weer opendoen, begint de zon al boven de boomtoppen uit te klimmen en dansen waaierende lichtstralen van tussen de bladeren op het drogende dek.

Rosie komt uit de douche. Het water wordt gewoon opgepompt uit de rivier, maar dankzij Maricela's shampoo voelt ze zich heerlijk fris en schoon. Ze heeft een lang, wijd t-shirt aangetrokken. Ze glimlacht naar Anna, die met een handdoek staat te wachten. 'Jouw beurt.' Ze loopt de cabine uit en loopt

op natte voeten naar het achterdek, waar Wolf en Maricela over iets gebogen zitten.

‘Waar zijn jullie mee bezig?’ vraagt ze. Haar laatste woord wordt overstemd door de schreeuw van een brulaap uit de boomtoppen. Maar daar kijken ze inmiddels niet meer van op.

Wolf steekt het horloge van Abraxo in de hoogte. ‘Hier zijn we mee bezig.’

‘Dat oude horloge van Abraxo? Wat is daarmee? Zat er nóg een sd-schijfje in?’ Ze gaat zitten.

‘Nee,’ zegt Maricela. ‘Maar het horloge doet iets heel bijzonders. De wijzers lopen terug.’

‘En dat doet het nog maar sinds het is afgelopen,’ zegt Wolf. Rosie kijkt verbaasd. ‘Laat eens zien?’

Wolf geeft haar het horloge. Ze concentreert zich opdat haar vingers niet gaan beven en inspecteert de wijzerplaat. ‘En de datum klopt ook niet, zag je dat? De tiende maart, dat is overmorgen pas.’

‘Tegen die tijd zijn we in Fonte Boa,’ zegt Maricela peinzend. Ze knijpt haar ogen halfdicht en brengt haar hoofd tot vlak naast dat van Rosie. ‘De wijzers lopen achterstevoren... Hoe laat is het nu?’

‘Geen idee,’ zegt Rosie. Ook Wolf trekt een onwetend gezicht.

Maricela draait zich om. ‘Philip! Hoe laat is het?’

‘Kwart voor tien!’

‘Oké.’ Maricela concentreert zich weer op de wijzers. ‘Op dit horloge is het kwart over twee. Maar de wijzers lopen achteruit, dus om twaalf uur zal het de juiste tijd aanwijzen.’

Wolf klinkt sceptisch. ‘Nee, want de datum klopt dan nog altijd niet.’

Rosie zegt: ‘Maar dat zal hij morgen om middernacht wel doen.’

Maricela knikt. ‘Dan kloppen de datum én het uur.’

‘En wat betekenen die spin en die waterjuffer?’ vraagt Wolf.

‘Geen idee. Het zit hier vol spinnen en waterjuffers, maar wat dit wil zeggen, óf het iets wil zeggen, ik weet het niet.’

‘Het kan ook gewoon toeval zijn,’ zegt Wolf.

‘*Não senhor*. Herinner je je wat Abraxo zei in zijn laatste boodschap?’

Rosie knikt. ‘Het horloge wijst de weg.’

‘Inderdaad,’ zegt de Indiaanse. ‘Abraxo liet nooit iets over aan het toeval. Draag heel goed zorg voor dit horloge, Wolf. Ik begin te vermoeden dat de meester het heeft voorgeprogrammeerd.’

Vorbij de samenstroming met de Japura verbreedt de rivier en wordt ze nog wijder dan in Manaus. Om zo min mogelijk op te vallen, kiest Philip de middelste vaarroute, waardoor de oevers soms nauwelijks zichtbaar zijn. Tuffende passagiersferry’s en overvolle vrachtboten met exotische vruchten, spartelende vis of mekkerend kleinvee verraden dat ze in de buurt van een stad komen. Ze overnachten een laatste keer aan de steiger van een ananasplantage, net voor de plaats waar de Jurua helder Andeswater uit Peru in de Amazone loost, de reden waarom de Amazone hier zo breed is. Voor Wolf is het een slapeloze nacht. Zijn tandpijn is zo erg geworden dat zelfs de kruidenprop van Maricela niets meer uithaalt.

De volgende ochtend regent het zo hard dat ze nauwelijks een hand voor ogen zien. Het lijkt wel of alle muggen van de Amazone onder hun regenzeilen komen schuilen. Anna en Rosie worden gek van het gezoem, maar ze blijven kalm, want ze weten dat het eerste deel van hun tocht er bijna opzit. In de late namiddag van de negende maart klaart de hemel op. Wolken van stoom drijven uit het woud over de rivier en in die vochtige waas van waterdamp doemt aan de horizon Fonte Boa op, de wetteloze, bandeloze hoofdstad van de westelijke Amazone.

GROENLAND, KRIMSØN

10 maart 2014

De geur van kruut, bloed en heet metaal hangt nog in de lucht op het kerkplein als de hondensledes en de sneeuwscooter van Aningaaq er halthouden in een wolk van opstuivende sneeuw. De honden blaffen wild door elkaar heen, dol als ze worden van de geur van de leegbloedende ijsbeer in het klaslokaal.

Aningaaq springt van de sneeuwscooter en rent op Martha af, die onder een deken in de sneeuw zit, haar ongedeerde kleinkinderen tegen zich aan geklemd.

‘Zijn jullie oké? Wat is er gebeurd?’

‘Wij hebben gewonnen,’ zegt Martha vastberaden. ‘Voor de aller-, állereerste keer heeft *hij* niet gewonnen. We hebben teruggevochten. Eindelijk. En deze keer hebben wij gewonnen.’

Aningaaq trekt niet-begrijpend zijn wenkbrauwen op. ‘Wij... Hij... Waarover heb je het?’ Hij wil vertellen over de gezonken onderzeeër, maar luistert eerst naar Martha. ‘Van wie hebben jullie gewonnen?’

‘Wij hebben gewonnen van Swartwater,’ zegt Martha terwijl ze haar kleinkinderen nog steviger tegen de borst drukt. Een triomfantelijke glimlach verschijnt op haar mond. ‘Andries Swartwater.’

Volgens wat de navigator me heeft verteld, een sympathieke jonge vent wiens Afrikaanse naam ik absoluut niet kan onthouden en telkens opnieuw vergeet te noteren, zijn we opgeklommen langs de kust van Afrika. Die hebben we op geen enkel moment meer te zien gekregen, daarvoor voeren we te ver uit de kust. Gelukkig maar, voegde de jongeman eraan toe, want het is een desolate, mistige, akelige en gevaarlijke kust, met roestende scheepswrakken in plaats van vruchtbare mangrovebossen. Hij vertelde me ook, zo lees ik in mijn notitieboekje, dat voor deze kust in maart 1990 een Engels vrachtschip vol speelgoed is vergaan. Teddyberen, meer bepaald. De kapitein was vermist en kwam pas jaren later weer boven water in Londen. Ongedeerd, met een onduidelijk verhaal over wat er was gebeurd. Zijn naam was Dick Grant. De navigator keek me indringend aan toen hij die naam uitsprak, maar ik heb niet gereageerd. Hoe kon ik ook? Die naam zegt me niets. Ter hoogte van de monding van de Okavango-rivier op de grens tussen Namibië en Angola heeft ons schip vervolgens een noordwestelijke richting genomen, pal op koers naar de grillige kust van Brazilië.

Het is een onwerkelijk gezicht. De zee is zo vlak als een biljart-tafel. Fregatvogels en albatrossen cirkelen hoog boven de twee imposante vrachtschepen. Haaienvinnen verschijnen, snijden als een mes door het wateroppervlak en duiken dan weer onder. Nergens is een streep land te bekennen. Het zwarte schip blaakt in de zon. De laadkraan hijst een voor een met een enorme klauw de zoemende koelcontainers in de lucht, waarna ze zacht dansend worden overgebracht van het ene schip naar het andere. Het overladen duurt een dag en een nacht. Gespannen gekraak van stalen kabels, geratel van dikke kettingen en diep gekreun van zware metalen laadbakken. Ik maak er schetsjes van in mijn

notitieboekje. Vooral van die ene container waarop met een spuitbus rode verf het symbool van een hand is gespoten. De duim en de wijsvinger vormen een letter c. Niet dat ik goed kan tekenen, maar ik vind de juiste woorden niet. Ik schets met de zijkant van mijn potlood de gespierde silhouetten van de mannen in ontbloot bovenlijf die aan het werk zijn op het zwarte schip. Jammer dat ik de verrekijker niet meer heb, want ik heb de indruk dat hun koperkleurige lijven vol krioelende tattoo's staan.

DEEL 13

DE GOUDZOEKERS

BRAZILIË, FONTE BOA
9 maart 2014

BEM VINDO A FONTE BOA.

Het staat in aandoenlijk lelijke letters geschreven op een roestige metalen boog boven op de betonnen trappen die opklimmen van de haven. Een haven die zo goed als niets voorstelt: drie lege, kabbelende pontons waarboven aapjes vechten in de overhangende takken. Daarachter: een paar ingezakte barakken met golfplaten tussen de bomen. En die trap, met de verwelkomingsboog. Onder het Portugees staat in kleinere letters dezelfde boodschap in een andere taal. Maricela kan die lezen en begrijpen, want het is de taal van de Kuripako, de Indianenstam waartoe ze behoort. Maar Maricela staat op het dek en leest helemaal niets. Haar onderkaak zakt naar beneden. Haar ogen puilen uit hun kassen. Onder de metalen boog verschijnt een koperkleurige jongeman. Rossige dreadlocks dansen op zijn rug als hij huppelend de trap afdaald. Hij glimlacht zo breed dat zijn sproeten verdwijnen in diepe lachplooiën. Als hij een hand opsteekt en zwaait, wordt onder zijn versleten, mouwloos shirt een litteken zichtbaar dat van zijn schouder naar zijn borst loopt.

‘Mi carinho Batistinho!’

Maricela wacht niet tot Philip de boot goed en wel heeft

aangemeerd. Ze springt overboord op een ponton, rent zo snel ze kan de trap op en klemt de jongen zo stevig in haar armen dat ze beiden omvallen.

‘Is dat niet...’ Anna maakt haar zin niet af.

‘*Yep*,’ knikt Wolf. ‘Dat is Jacara. Hoe komt die hier terecht?’

‘Jacara...’ haakt Rosie in. ‘Haar zoon? Batisto? Die kerel die boven op de tribunes stond bij het carnaval?’

‘Dezelfde,’ zegt Wolf zonder zijn ogen van het moederzontaferreel af te wenden. ‘En ik ben er niet gerust op. Dat hij hier en nu opduikt is geen toeval.’

‘Uiteraard niet,’ zegt Anna.

Wolf knikt. ‘Integendeel. Dat hij hier is, wil zeggen dat er weer wat op til is. Jacara is een *problem solver*. Er is dus een probleem.’ Zijn gezicht vertrekt van de pijn.

Rosie neemt hem bij de arm. ‘Het grootste probleem is voorlopig dat jij nog altijd niet naar de tandarts bent geweest. Kom mee. Wedden dat Jacara je meteen het juiste adres toont? De rest kan wachten. De kapitein heeft gezegd dat we hier sowieso minstens één nacht moeten blijven, voor onderhoud van de boot.’

Wolf knikt met een verwrongen grimas. ‘*Let’s go*.’

Fonte Boa, op de rechteroever van de Amazone, bestaat uit twee delen. Van het haventje loopt een aardeweg schuin naast de rivier, tot bij het Indiaanse gedeelte, waar de Kuripako wonen. Die lijken in weinig op hun stamgenoten dieper in het woud, die naakt en beschilderd met felle kleuren op coati’s jagen en uakari’s uit de bomen schieten. De Kuripako van Fonte Boa dragen jeans en t-shirts, kweken kippen en frituren rode aardappelen. Maar toen Jacara Wolf aanraadde hun stamdokter te raadplegen, kreeg de bange westerling in hem de bovenhand en vroeg hij of er echt geen tandarts was in het andere, grotere deel van de stad. Daar waar de Portugese rubbermagnaten eind 19de eeuw neerstreken en stenen huizen, katholieke kerken en

een theater bouwden. Waar elk jaar de maagd van Guadalupe in processie door de met wuivende palmen afgelijnde straten wordt gedragen. Waar de inwoners van de tweede en derde generatie vissen op drie meter lange arapaima, een vissoort die zo groot wordt dat hun kieuwen het niet kunnen trekken, zodat ze af en toe boven water moeten komen om lucht te happen. Maar waar de vissers stilaan in de minderheid zijn geraakt. Dat was toen de goudzoekers arriveerden, gelukszoekers uit alle hoeken van de wereld. Zuipers, vechtersbazen en hoerenlopers. En zware gokkers.

Wolf zit achter op de motorfiets van Jacara. Langzaam rijden ze in het donker over de Rua Tertuliano Rodrigues, tussen het Indiaanse en het Portugese deel van de stad. De anderen hebben ze achtergelaten bij de familie van Maricela, waar ze onderdak krijgen. Hier op de verbindingsweg woont niemand, maar over een strook van tweehonderd meter aan beide zijden van de straat branden rode lichtjes in open barakken. Uitdaggend geklede Indiaanse meisjes draaien met hun kont, maken kusgeluidjes in de zwoele avondlucht en slaan met hun handen de vleermuizen bij hun gezicht vandaan. En dan stopt het en komen ze in een vervallen, maar charmant koloniaaal stadje terecht. Zoals overal in het Amazonegebied zijn de witgekalkte gevels ontsierd door grote vochtkringen en woekerende groene algen. De daken liggen vol apen- en papegaaienstront. In het licht van een zeldzame straatlantaarn zoekt een seconde lang een felgekleurde toekan in de richting van het woud.

‘De tandarts heet Theo Das Selvas,’ zegt Jacara over zijn schouder, ‘maar iedereen noemt hem O Cavador.’

Wolf trekt een scheve grijns. O Cavador. De Uitboorder. Dat belooft.

Jacara draait de gashendel aan het stuur dicht, zwenkt zijn motor naar de kant en stopt voor een lichtblauw huis met een fraaie, krullerige façade. Boven de gebarsten hardhouten voordeur staat een jaartal gegraveerd: 1897.

Jacara vist zijn gsm uit zijn broekzak en laat het scherm oplichten. 'Bijna zeven uur. De kans zit erin dat we hem nog redelijk nuchter treffen.'

Ze stappen van de motor. Jacara knikt naar Wolf, klopt drie keer hard op de deur en leunt dan op zijn gemak tegen de muur. 'Even geduld, O Cavador is niet van de snelste. Het is trouwens een figuur, Lobo. Schrik niet. Kleinzoon van een rubberbaron, door zijn pa naar de universiteit van Manaus gestuurd om tandarts te worden. Dat is het verste dat hij ooit van Fonte Boa is geweest. Hij haatte het daar en kwam zo snel mogelijk terug om hier een praktijk te starten.'

'Als enige tandarts van de stad?'

Jacara grijnst en veegt een dreadlock uit zijn gezicht. 'Aangezien je de Kuripako-medicijnman niet vertrouwt, wel ja, O Cavador is onze enige tandarts.' Zonder zijn rug van de muur te halen klopt hij zijdelings nog eens drie keer op de deur. 'In theorie zou hij massa's werk kunnen hebben, want de goudzoekers hebben zowat allemaal een ravage in hun mond. Maar dat rapaille kan het geen reet schelen dat hun tanden wegrotten. Alleen als het echt pijn begint te doen, komen ze langs om de tand te trekken. Anders niet.'

Gestommel weerklinkt achter de deur en ze gaat open. Een pezige kerel van middelbare leeftijd kijkt hen met grote ogen aan. Zijn grijze krulhaar staat in een bolle afro op zijn gerimpelde schedel. Voor zijn wenkbrauw- en wimperloze zwarte kraaloogjes balanceert een ragfijn leesbrilletje met halvemaanvormige glazen. Zijn bovenlip is zodanig smal dat zijn lange gele voortanden hem een hamsterachtig uitzicht geven. Hij draagt een keurig, tot op de draad versleten wit hemd en een donkere broek die wordt opgehouden door bretellen met figuren uit *The Simpsons* erop.

'*Sim?*'

Jacara maakt met zijn duim een achteloos gebaar naar Wolf. 'Tandpijn.'

‘Toerist?’

‘Min of meer. Maar hij spreekt Portugees. Zijn naam is Lobo.’

Theo Das Selvas aanschouwt boven de rand van zijn bril het van pijn verkrampte gezicht van Wolf. ‘Lobo hè? Kom binnen, *amigo*. Ik zal je uit je lijden verlossen.’

Jacara trekt zich los van de muur en zwaait zijn rechterbeen over het zadel van de motor. ‘Neem straks gewoon een motor-taxi, Lobo. *Rua de Ouro*. We hebben geen huisnummers, maar er staan maar vijf huizen. Als je terugbent, vertel ik je hoe het komt dat ik hier rondhang. Maar eerst de belangrijke zaken. Lobo. Cavador.’ De jongeman houdt zijn gestrekte wijsvinger bij zijn wenkbrauw, knipoogt, trapt zijn motor in gang en rijdt weg.

‘Kom erin,’ zegt de tandarts en hij zwaait de deur verder open. ‘Lobo. Is dat je echte naam?’

‘Ja en nee. Eigenlijk is het Wolf. Maar dat betekent...’

‘... Lobo,’ haakt Theo in. ‘Of dacht je dat ik geen Engels versta?’

Het is eigenlijk Nederlands, denkt Wolf, maar hij gaat er niet verder op in. De tandarts leidt hem door een donkere, schaars verlichte, muf ruikende gang. Links en rechts staren beschimmelde, onhandig ingekaderde foto’s van hautain neerkijkende voorouders hen aan. De vooroorlogse fotograaf heeft het zwart-wit subtiel bijgekleurd met een vleugje okerrood op de wangen en een hint van hemelsblauw rond de ogen.

‘Ga zitten. Maak het jezelf gemakkelijk.’ De tandarts maakt een achteloos gebaar naar een antieke tandartsstoel, naast een al even antieke zinken wasbak met een koperen kraan.

Godver, denkt Wolf, de laatste keer dat ik zo’n antiek ding heb gezien, was in het Huis van Alijn in Gent. Denk ik. Of was het in het Volksmuseum in Brugge? Het maakt niet uit, dit afgeleefde ding ziet er nóg ouder uit. En zeker nog versletener. Maar alles is beter dan de scherpe, kloppende pijn in zijn wang. Hij bijt op zijn onderlip en gaat zitten.

‘Je bent mijn eerste klant vandaag, weet je dat?’ zegt O Cavador. ‘Patiënt, pardon.’ Hij pompt met zijn voet op een hef-boompje naast de stoel, zodat die met milde schokjes achteruitglijdt. Met een routineus gebaar wrikt hij een sterke gloeilamp tot vlak boven Wolfs mond. De Belg voelt de warmte van de lamp op zijn lippen.

‘Mond open alsjeblieft. Wijder. Ja, zo...’

De ogen van de tandarts lijken wanstaltig groot, zo van dichtbij door zijn leesbril. Hij pookt met een gekromd ijzertje in Wolfs kiezenrij.

‘Aha, ik zie het al. Ja, dat is een lelijk gat in je achterste kies, mijn jongen. Ik zie de zenuw blootliggen. Het lijkt wel een klein, wit larfje. Haal ik een spiegeltje? Dan kan je het zelf eens zien.’

Wolf maakt een angstig geluid. O Cavador haalt het ijzertje uit zijn mond en houdt het rechtop, vlak naast zijn brilmontuur. Zijn gezicht blijft vlak bij dat van Wolf. ‘Wat zei je?’

‘Geen spiegeltje. Ik wil helemaal niets zien. Vul die kies, doc. Dat ik van de pijn verlost ben.’

Denkrimpels verschijnen tussen de wenkbrauwen van de tandarts. ‘Vullen... Makkelijker gezegd dan gedaan, makker. Dit is geen gat, dit is een grot. De cariës is te diep gevorderd om zomaar te kunnen vullen.’ Hij gaat rechtop staan, haakt zijn duimen achter zijn bretels en rekt zich uit. Zijn gewrichten poppen en kraken. ‘Ik zie twee mogelijkheden. Ofwel ontzenuw ik de tand, prop ik een stalen versteviging in het gat en proberen we hem alsnog te vullen. Zo’n constructie houdt het maximum twee jaar. Misschien drie, als je geluk hebt en van de harde borrelnootjes afblijft. Wellicht minder.’

Wolf knikt. ‘En de tweede mogelijkheid?’

‘Drastisch, snel, maar doeltreffend. Ik trek de kies en we gooien hem voor de piranha’s.’

‘No way,’ zegt Wolf zonder nadenken. ‘Ik ben nog veel te jong om kiezen te laten trekken. Herstel de *motherfucker*.’

‘De klant is koning. Patiënt, pardon.’ Theo rommelt in zijn stoffige laden en haalt er een fijn precisietangetje uit. Hij knijpt een paar keer in het luchtledige. ‘Hm. Beetje stroef.’ Zijn andere hand verdwijnt in de lade en komt tevoorschijn met een busje olie. ‘Een druppeltje waar het schroefje zit... Zo... Mooi. Kijk eens, het gaat nu piekfijn open en dicht. Net de muil van een pasgeboren kaaimannetje, hahaha!’ Hij houdt het tangetje vlak voor Wolfs ogen en maakt knippende bewegingen.

Wolf kreunt. ‘Doc, alsjeblieft.’

‘Sorry. Ik heb het al begrepen. De meeste klantjes worden op hun gemak gesteld als ik wat aardigheidjes uithaal. Sorry, patiënten. Jij niet. Jij bent eerder van het no-nonsensetype. Geen probleem. Mond open, alsjeblieft. Wijder...’

‘Maa...’ Wolf is nauwelijks te verstaan. ‘En de verdov...?’

O Cavador luistert niet. Met één handige beweging plukt hij de zenuw uit de rotte kies, als een kip die een pier uit de grond pikt. Wolf voelt een afgrijselijke pijnscheut, die als een bliksemschicht door zijn kaak tot in zijn schouder schiet, en dan terug naar boven stuitert. Hij slaakt een hartverscheurende kreet die in elke andere buurt door merg en been zou gaan. De burens van de tandarts van Fonte Boa zijn er echter aan gewend.

Rosie fluistert in Anna’s oor: ‘Als ik dit zie, denk ik dat we beter in onze hangmatten zouden gaan slapen.’

Anna voelt met vlakke hand de hardheid van het matje van gevlochten palmladeren. ‘Je hebt een punt,’ antwoordt ze, ‘maar die mensen zijn zo gastvrij. En je weet toch dat de kapitein vannacht de schade van de botsing met de boomstammen gaat herstellen? De hele nacht felle spots, mannenstemmen, lawaai van gereedschap en stinkende teer en vernis in onze neusgaten. Nee, dan nog liever dit.’

Rosie trekt haar neus op. Ze liggen naast elkaar op de houten etage van de hut van een van Maricela’s familieleden, vlak onder het zinken dak. Het is er stoffig, bedompt en bloedheet. ‘En heb je dat toilet gezien?’

Anna glimlacht in het halfdonker. 'Gezien wel. Gebruikt niet. Ik hou het wel op tot we morgen terug naar de boot gaan.'

'Dat red ik niet,' zegt Rosie. 'Niet na het schransmaal dat we vanavond per se moesten verstouwen. Wat vond je van die bakbananen?'

'Heerlijk! Maar het vlees dat erbij lag, daarvan wil ik liever niet weten wat het was.'

'Vlees? Ik dacht dat het vis was.'

Anna begint te giechelen. 'Rosie, hou op.'

'Serieus Anna, ik meen het. Vis, toch? Stevige vis weliswaar, maar volgens mij...'

Haar woorden verdrinken in het oorverdovende gekletter van dikke druppels die in een plotse stortbui op het dak hameren.

Dat ontbrak er nog aan, denkt Rosie. Ze gaat op haar rug liggen. Het hout drukt op haar schouderbladen. Met een diepe zucht vouwt ze haar handen achter haar hoofd.

'Ben jij knettergek, man?'

Wolf is in een reflex uit de tandartsstoel gesprongen. Hij zit voorovergebogen op zijn knieën te kreunen en heeft beide handen stevig om zijn geteisterde kaak geklemd. Het voelt alsof iemand drie keer per seconde een stroomstoot door zijn tandvlees jaagt. Hij wiegt radeloos heen en weer. 'Raaah, dit is afschuwelijk! Wie ben jij, Das Selvas? Een sadist? Een nazi? Waarom heb je me eerst niet verdoofd? Gek!'

De tandarts pulkt aan zijn krulharen en bekijkt aandachtig de bengelende tandzenuw in het tangetje. 'Mooi zo, hij is er helemaal uit.' Hij richt zijn blik op de grond. 'Waar denk jij dat je bent, vriend?' zegt hij afwezig. 'In Brussel?' Hij grinnikt. 'Verdoving... En waar zou ik die articaïne moeten halen, volgens jou? Bij de apotheek op de hoek? O wacht, die is er niet. In het ziekenhuis? O wacht, dat bestaat niet.'

Hij mikt achteloos de zenuw in een vuilnisbakje en spoelt

zijn tangetje af. Dan opent hij een wandkast, haalt er een fles met doorzichtig vocht uit en giet een bierglas vol.

‘Wat ik wel heb, is dit.’ Hij gaat naast Wolf staan en reikt hem het glas aan. ‘Zelfgestookt vuurwater van de Kuripako. Kom, wees geen mietje. Drink op en kom terug in de stoel zitten. Drama is nergens voor nodig. Het theater is twee straten verderop.’

Wolf neemt het glas aan, opent zijn verwrongen mond en neemt drie grote slokken. Onmiddellijk krijgt hij een hoestbui, waarbij spatjes bloed op de vloer terechtkomen.

‘Sterk spul, niet?’ O Cavador lacht weer als een knaagdier. ‘Drink nog maar wat.’

Wolf drinkt. De sterkedrank schroeit zijn slokdarm, maar vijlt bij elke slok meer scherpe puntjes van de pijn in zijn kaak weg. Hij plooit zich uit zijn foetushouding en krabbelt recht. Hij giet de rest van het glas in zijn keel en geeft het aan Theo. ‘Meer!’

De tandarts vult het glas opnieuw tot aan de rand en zet het naast de stoel. Wolf laat zich er met een plof in neerzakken.

‘Mooi zo. Je krijgt alweer wat kleur. Spoel maar na, als je het nodig hebt. Ik heb nog meer flessen. En vervolgens: mond open, dan kan ik weer aan het werk. Het ergste is achter de rug.’

Een regen gloeiende gensters van het laspistool doet de duisternis oplichten. Philip schuift het beschermmasker boven op zijn hoofd en veegt het zweet van zijn voorhoofd. ‘Lassen in de gietende regen. Er is geen grotere kloterij.’

Jacara, die van op het ponton zo goed en zo kwaad als het kan een grote paraplu boven Philips hoofd houdt, trekt een mondhoek op. ‘*Porra!* Hoor hem. Wie staat hier al een uur in de drup om jou droog te houden?’

Philip schakelt het pistool uit en trekt zich steunend terug binnenboord. ‘Noem je dat droog houden? Ik ben doorweekt.’

‘Nu nog mooier.’ Jacara vouwt de paraplu dicht en springt

ook aan boord. Hij volgt de kapitein naar de stuurhut. 'Ik sloof me hier uit en dan...'

Philip gooit het masker in een hoek en trekt zijn hemd uit. 'Stop met klagen, jochie. Dat staat je niet, op jouw leeftijd. Je hebt later nog tijd genoeg om te zeuren. Kom binnen en droog op. Dat rottige laswerk zit er tenminste op. Maar niet op mijn bed gaan zitten met je verzopen achterste, hoor je dat?'

'Ja pa,' zegt Jacara. Hij laat zich met een uitdagende plof op het bed zakken en gaat languit liggen. 'Wat? Ik zit toch niet?'

'Jij godvr...!' Philip maakt zijn zin niet af, want hij kan zijn lach niet inhouden. Hoofdschuddend gaat hij naast Jacara zitten. 'Hoe oud ben jij?'

'Vijftien.'

'Dat is oud genoeg.' Hij heft het deksel van de koelbox en neemt er twee blikjes bier uit. 'Bij ons in Afrika kregen we onze eerste kroes maïs-bier te drinken toen we negen waren. Waarna we midden in de nacht ergens in de bush werden gedropt en zelf onze weg naar het dorp moesten terugzoeken. En als we er dan uiteindelijk geraakten, sneed de maraboe met een roestige machete onze voorhuid eraf, om het te vieren.' Hij lacht luidkeels.

Jacara maakt sissend het blikje open, neemt drie lange slokken en boert. 'Ik was er zeven. En sindsdien mag ik mezelf Jacara noemen. Batisto is ergens op de bodem van dat eerste glas achtergebleven.'

'Oké, jij wint,' zegt Philip met een schuimsnor op zijn lippen. Zijn glimmend natte bovenlijf lijkt wel te dampen.

Ze drinken een paar minuten in stilte. De regen roffelt onophoudelijk op het dak van de stuurhut. In het zwarte water glijdt een anaconda langs de boeg. Hoog in de bomen krijst een ara naar de overkant van de rivier. De roep wordt beantwoord, alsof de vogels elkaar welterusten wensen.

Philip vermorzelt het lege blikje in zijn vuist. 'Wat doe je hier, Batisto?'

‘De meester.’

Philip knikt. Dat dacht hij al.

‘Abraxo heeft me een sd-schijfje met een videoboodschap laten bezorgen. Na zijn dood. Ik moest onmiddellijk de ferry naar Niteroi nemen, waar een vliegtuigje klaar stond. Een privévlucht. Een vliegtuig van...’ Hij aarzelt.

‘Zeg het maar. Want ik kan het al raden.’

‘Een vliegtuig van het Comando Vermelho. Ze vlogen me hierheen, met tussenstops in de Mato Grosso en de Pantanal. Vrachtje afleveren, vrachtje laden. Met een envelop erbij. Of een koffertje. Geen vragen, geen praatjes. Kalashnikovs in het vliegtuig, op de plaats waar de brandblussers en de reddingsvesten horen te hangen.’

Philip zucht. ‘En waar landde je toen?’

‘Op de landingsstrip in Amataura, eergisteren. Vervolgens met een snelboot stroomafwaarts naar Fonte Boa. Geen vrachtes, gelukkig.’ Een bittere trek verschijnt op zijn gezicht. ‘Hier ben ik geboren, man. Dit zijn mijn mensen. Ik wil de rottigheid van Rio liever hier niet binnenbrengen, begrijp je?’

Philip denkt aan de nog veel grotere rottigheid die hij in Botswana heeft achtergelaten en knikt. ‘Dat begrijp ik beter dan je vermoedt, jongen.’

‘Oké. Abraxo heeft me dus hierheen gestuurd. Maar waarom? Omdat zijn plan weer ingewikkelder in elkaar blijkt te steken dan we dachten.’

‘Typisch de meester.’

‘Inderdaad. Hij wil niet... Pardon, hij wou niet dat jullie zouden doorvaren tot het drielandenpunt. De grens met Colombia is te gevaarlijk. De kartels daar weten van de link met het Comando. Zelfs als jullie de grens niet oversteken, dan nog zouden ze het opvatten als een provocatie. Een inbreuk op hun territorium. Daar zou bloedvergieten van komen, met een internationaal politiek staartje eraan. Hoe dan ook zien te vermijden dus.’

Die jongen is vijftien, maar hij spreekt en redeneert als een vent van dertig, denkt Philip. Favelakinderen worden veel te vroeg volwassen. Dat hebben ze gemeen met oorlogskinderen.

Jacara neemt een slok van zijn bier en gaat verder. 'Maar hij heeft voor een oplossing gezorgd. Tenminste, ik moet voor die oplossing zorgen.'

Philip kijkt bezorgd. 'We gaan toch niet vliegen?'

'O, jawel!'

'En waarheen dan? Vergeet niet dat de Belg geen paspoort heeft. Ze moeten naar Peru. Zonder grenscontrole. Dat weet je toch?'

Jacara grijnst. 'Dat weet ik maar al te goed. En ik garandeer je dat het plan van de meester elke controle op voorhand uitsluit. Als ik het gerealiseerd krijg, tenminste.'

'Vertel!'

'Als je me eerst nog zo'n ijskoud biertje geeft.'

Wolf stapt van de drempel en zakt bijna door zijn knieën. Hij herpakt zich en knippert met zijn ogen. Het beetje licht in de straat wordt duizendvoudig vervormd door de gietende regen. Hij kijkt omhoog. De dikke druppels spatten uiteen op zijn gezicht. De regen, die zoals overal in de tropen lauwwarm is, stroomt over zijn wangen en maakt zijn dreadlocks zo dik als een opgerolde dweil.

Ik ben zat, denkt hij. Hij raspt met zijn tong over zijn tanden. Waar zat die zere kies ook alweer? Hé, die zit er nog altijd. Alleen wat dikker. Was die kies niet getrokken? Hij steekt zijn vinger in zijn mond en voelt. Pijn doet het niet meer. De kies is niet getrokken, maar gevuld. Zijn hoofd begint te tolleren. Hij leunt tegen een gevel. De natte steen voelt slijmerig aan, als de schubben van een vis. Tandpijn. En toen had Jacara iets gezegd. Toen hij achter op de motor zat. Dat was het! Een motor. Jacara had gezegd: als je klaar bent bij de tandarts, neem dan een motortaxi. Oké. Hij kijkt om zich heen. De straat is volkomen

leeg. Het enige geluid is het geraas van de regen, waardoor af en toe de scherpe lach van een gekko weerklinkt. Geen motortaxi. Dan maar te voet. Wolf haalt diep adem, schudt zijn dreadlocks uit als een natte hond en begint te strompelen. Na de eerste aarzelende stappen begint hij rechter te lopen. Regen ontnuchtert. Hier rechtsaf. Kwamen we niet langs hier? Hij denkt van wel. Jaja. Kijk maar, want daar op het eind, dat is toch die witte kerk waar ze voorbij zijn gereden? Hij vindt de weg vast wel terug. Dit is maar een stadje van niks. Zo uitgestorven als wat. Alhoewel. Brandt daar even verderop geen licht? Hé ja, en er klinkt muziek. Een bar? Dat zou welkom zijn, want hij heeft dorst gekregen van die glazen vuurwater.

Paulo, de stuurse barman van de Anaconda Bar, vindt het onzin dat het vijf minuten zou moeten duren om een *caipirinha* te shaken. Bodempje cachaça, limoensap erbij, handje suiker en een schep ijs. Klaar. Vijftien seconden. Roeren moeten ze zelf maar doen, daarvoor dient het lepeltje. Niet dat er vaak *caipirinhas* worden besteld. De meeste klanten zijn goudzoekers. Ruwe kerels die overdag diep in het woud de oevers van de zijriviertjes afgraven en kwik in het gele slib spuiten, in de hoop dat het zware metaal zich bindt met de aanwezige gouddeeltjes. Dat het kwik vervolgens terechtkomt in de arapaima's, en dus uiteindelijk ook in hun eigen maag, daar staan ze geen seconde bij stil. Zelfs niet als de geleidelijke kwikvergiftiging hun lever stilaan kapotmaakt, zodat ze hun dagelijkse dosis rum en bier steeds moeilijker verwerkt krijgen. Rum bestellen ze om zich moed in te drinken voor ze naar de Indiaanse hoerententen langs de Rua Tertuliano Rodrigues trekken. Bier drinken ze bij hun terugkeer, terwijl ze aan de toog pochen over hun bedprestaties en zich voorbereiden op de gevechten van middernacht.

Maar nu is er dus een doorweekte vreemdeling binnengekomen en die heeft een *caipirinha* besteld, hoewel hij zichtbaar

al dronken genoeg is. Met tegenzin zet Paulo de cocktail voor zijn neus. Deze jongen zal hij extra in de gaten moeten houden.

‘Paraplu vergeten, bleekscheet?’

Wolf kijkt naast zich. De man met het loodzware Bahia-
accent is pikzwart. Grijze, plukkerige krulhaartjes staan op zijn
kin. Hij drinkt bier uit een grote fles, met een piepschuimen
koelhouder errond. Hij steekt sober af tegen het schreeuwerige
interieur van de bar. Een matig getalenteerde broodschilder
heeft zich mogen uitleven op de muren, waarop allerhande fel-
gekleurde slangen door elkaar kronkelen.

‘Bono, laat hem met rust,’ zegt een blanke man met een
opgeblazen, roodverbrand gezicht.

Wolf grinnikt. ‘Bono? Heet jij Bono?’ Hij nipt van zijn glas.
‘Noemen ze je zo omwille van je scherpe, Ierse trekken? Of
wacht, misschien heb je een stem als een misthoorn. Dat zal
het zijn.’

‘Sta jij me uit te lachen, *filho de puta*?’

De blanke man legt een arm op Bono’s schouder. ‘Nee echt,
laat hem met rust. Hij heeft al een glas te veel op, dat zie je
toch?’

Wolf heft zijn glas. ‘Misschien, misschien ook niet. Hij heet
Bono. Ik heet Lobo. En jij? Robo? Klojo?’

‘Ik heet Aristide. De man achter de bar heet Paulo. En ik
raad je aan om kalm te blijven, want mijn vriend Bono hier is
nog bokskampioen geweest in Recife, in zijn jonge jaren.’

Bono toont zwijgend zijn vuist. Zijn misvormde vingers en
knokkels staan vol littekens.

Met de aandoenlijke gewichtigheid van een bezopene zet
Wolf met een zwaaiend gebaar zijn glas op de toog. ‘Paulo,
schenk iets in voor mijn nieuwe vrienden Bono en Aristide, als
je wil. En neem zelf ook iets.’

‘Ik drink niet,’ mompelt Paulo. De man is moeilijk verstaan-
baar boven de schelle Colombiaanse *cumbia* die uit een goed-
kope luidspreker aan het met vochtvlekken bevlekte plafond

schalt. Een traag draaiende spiegelbol verdeelt flauwe disco-lichtjes over de grotendeels lege bar. Hij zet een nieuwe fles bier op de toog en giet een piepklein glaasje boordevol rum. 'Jij hebt nog genoeg. Dat is dan achttien reais, met de *caipirinha* erbij.'

'Achttien reais. *Absofuckinglutely*.' Wolf tast naar zijn portefeuille. Het vergt wat moeite om hem uit zijn kletsnatte broekzak te trekken. Er zitten nog één biljet van vijftig en twee klamme biljetten van tien in. Godver, denkt hij, hoeveel heb ik aan die uitzuiger van een tandarts betaald? Ik dacht dat ik nog het tienvoud op zak had. Ik had die beul het nummer van mijn reisverzekering moeten geven in plaats van mijn geld. Hij gooit de twee biljetten van tien op de toog. 'Hier. Hou het kleingeld maar. *Saude!*'

Bono heft met tegenzin zijn fles. Aristide buigt naar de toog en slurpt van het volle glaasje zonder het vast te nemen. 'Lekker,' zegt hij. 'Hoor eens jongeman, jij hebt een bizar accent. Waar kom je vandaan?'

Wolf tekent met zijn vinger een ruwe schets van Amerika en Europa in het condensatiewater op de toog en trekt dan een grote boog tussen de Amazone en West-Europa. 'Belgica.'

Bono kijkt uitdrukingsloos naar de schets. Hij kan zich zelfs niet voorstellen hoe het zuiden van zijn eigen land eruitziet, laat staan dat België of Europa ook maar iets wakker maken in zijn murwgeslagen brein. Genoeg goud uit de rivier halen om terug te keren naar Recife, misschien een leuk huisje bij de zee kopen, of aan zo'n kasseisteegje in Olinda. Dat is het plan. De rest van de wereld mag voor zijn part verzengen in langzaam ter hemel klimmende paddenstoelwolken.

Aristide trekt zijn wenkbrauwen omhoog. '*Belgique? Oui monsieur!* Jupiler, *frites*, Manneken Pis, *l'Atomium!* Jean-Marie Pfaff!'

Wolf knikt glimlachend. Nu alleen Kuifje nog en het plaatje is compleet, denkt hij.

'Ik ben er als kind nog geweest,' zegt Aristide in formeel

Frans. 'Al herinner ik me dat eerlijk gezegd niet meer. Mijn ouders waren Frans, uit Rijsel. Vlak bij België, toch? Toen ik een jaar of acht was, verhuisden we naar Frans Guyana. Heerlijke jeugd man. Altijd zomer. We aten bananen en kokosnoten uit onze eigen tuin. Maar toen bezweek eerst mijn moeder aan malaria en drie maanden later mijn vader. Ik raakte op drift, trok zuidwaarts en belandde hier.'

Waar anders dan in een café hoor je een volslagen wildvreemde zijn levensverhaal vertellen in dertig seconden? Dat is overal ter wereld het geval, denkt Wolf.

Paulo mompelt: 'Aristide, hou op met dat koeterwaals. Je weet dat we er in Fonte Boa niet van houden als goudzoekers in hun eigen boerentaaltje zitten te konkelfoezen. We hebben hier heus geen nieuw '98 nodig.'

Wolf zegt: 'Geen probleem, *patron*. Mijn Portugees is ondertussen toch beter dan mijn Frans. Maar wat gebeurde er in '98?'

De vraag negerend, pikt Bono in: 'Hoe komt het dat je Portugees zo goed is, *Belgica*? En wat doe je hier?'

Ja, wat doe ik hier? Ik moest vast al terug zijn. Bij Maricela. Of op de boot. Hoe zat het ook alweer? Zou het nog steeds zo hard regenen? Hij knijpt zijn ogen stijfdicht om een duizeling te verjagen. Misschien zou een biertje helpen. Fris, koel en licht. Een *caipirinha* vlak na dat vuurwater van de tandarts was geen goed idee.

'Ik kom van bij de tandarts,' zegt hij. 'En Paulo, mag ik ook zo'n fles bier alsjeblieft?'

Eerst kijkt Bono hem verbaasd aan. Maar dan begint hij te lachen. 'Tandarts? Ben je bij die vleermuis van een Cavador geweest? Er zijn geen tandartsen in België, zodat je speciaal naar deze uithoek moest komen?' Hij buldert van het lachen en zegt met raspende stem: 'Paulo, die *Belgica* is oké. Zet die fles bier maar op mijn rekening.'

'*Muito obrigado*,' antwoordt Wolf. '*Estou mal de dinheiro*.'

‘Aha,’ zegt Aristide. ‘Zit je krap bij kas? Dan ben je op de juiste plaats beland, *mon ami belge*. Hoeveel heb je nog over?’

Wolf haalt zijn schouders op. ‘Nog één biljet van vijftig reais.’

‘Dat is niet veel. Maar waar wij je straks om middernacht naartoe kunnen brengen, zetten ze daar zonder discussie een nulletje achter, bij wijze van krediet. Dat is een mooi startbedrag, waar je dan weer een veelvoud van kunt terugwinnen.’

Bono voegt eraan toe: ‘Een veelvoud met twee nulletjes. Of drie.’ Zoals zoveel ongeschoolden in Noord-Brazilië kan hij rekenen als de beste.

Wolf neemt een slok van de ijskoude fles bier en trekt een niet-begrijpend gezicht. ‘En waar staat die geldfabriek?’

‘Bij de gevechten.’

‘De gevechten?’

Bono zet zijn gehavende vingers als een klauw op de toog. ‘De tarantulagevechten.’

‘Heb je al eens gehoord van de Reyes del Cerro?’

Philip, die zijn bovenlijf afdroogt met een handdoek, kijkt vragend. ‘Reyes del Cerro. Wat is dat? Colombiaans?’

‘Chileens,’ antwoordt Jacara. ‘Begonnen als een losse verzameling straatbendes in Valparaíso, tot een grote zwarte woesteling uit het niets verscheen en de macht greep.’ Hij ziet de pikzwarte rug van Philip. ‘Eh... Sorry, je weet wat ik wil zeggen.’

Philip haalt zijn schouders op. ‘Hey, we hebben allemaal een kleurtje. Die vent verscheen uit het niets, zeg je?’

‘Hij beweert dat hij van over de oceaan kwam. Uit Polynesië. Zijn naam klinkt ook zo: Topatangi. El Rey, de koning die zijn zootje straatrapuul met harde hand organiseerde en de Reyes del Cerro deed uitgroeien tot het belangrijkste drugskartel van de westkust. Ze bevoorraden alle kuststeden van Vuurland tot Lima, met een eigen schip. El Barco Negro noemen ze het, het zwarte schip. Geen naam, geen nationaliteit, geen kentekens.

Zwaarbewapend. Noch de Chilenen, noch de Argentijnen, noch de Peruanen durven er iets tegen te ondernemen.'

'De westkust. Dat is aan de andere kant van de Andes, jochie. Wat hebben wij daarmee te maken?'

'Alles, kapitein. Want de Reyes hebben hun blik op het oosten gericht. Ongeveer een jaar geleden is El Rey naar Rio gekomen, voor topoverleg met het Comando Vermelho.'

Philip schrikt op. 'Een oorlogsverklaring?'

'Nee, een aanbod tot samenwerking. De groei van de Reyes zorgde voor een probleem met de bevoorrading. De cocaplantages in Bogota en Medellin zijn en blijven *off limits*. Daar is niets aan te doen. De Colombiaanse grens oversteken, is zelfmoord, zelfs met de gezamenlijke vuurkracht van het Comando en de Reyes. El Rey kocht het gros van zijn coca in Bolivia, maar zoals je misschien wel weet, wonen daar louter onbetrouwbare lamaboeren op tienduizend meter hoogte. Ze kauwen de helft van hun bladeren zelf op, zoniet springen hun ogen uit hun kassen van de hoogteziekte.'

Philip lacht. 'Jij bent een geboren verteller, jongen. Ga door.'

'Wel, dan blijft Peru over. Peru is soft geworden sinds het Lichtend Pad is verslagen. Colombia is er niet in geïnteresseerd. En de grens met Brazilië is zo lek als een zeef. Ten westen van de Javari en de Ocayali liggen eindeloos grote cocaplantages op de flanken van de Andes. Moeilijk bereikbaar, maar zo goed als onuitputtelijk. Genoeg voor de integrale behoeftes van de Reyes en voor een toename van de omzet van het Comando met vijftig procent.'

'Oost en west dus.'

Jacara knikt en neemt een slok van zijn blikje bier. 'Oost en west. De Reyes op hun heuvel in Valparaiso, het Comando op hun heuvel in Rio. Als een tang op dit continent, van kust tot kust. Het was een episch plan. Maar er bleef een enorm logistiek probleem over: hoe zouden ze de oogsten transporteren?'

'Over de rivieren.'

‘Te traag en te gevaarlijk. Vergeet niet dat de Amazone voorbij Leticia bijna honderd kilometer lang de grens met Colombia vormt. Nee, El Rey heeft iets ingenieuzers bedacht. Snel, sluw en veilig.’

Philip gooit zijn handdoek in een hoek en trekt een kleurrijk Afrikaans hemd over zijn bast. De regen blijft op het dak van de stuurcabine dreunen, maar hij let er niet meer op. Hij wordt helemaal meegesleept door het verhaal van de jonge mesties.

Jacara krijgt een hoestbui en klopt een paar keer met zijn vlakke hand op zijn borst. ‘Pardon. De oplossing. Het Peruaanse leger heeft twaalf gevechtshelikopters. Het zijn oude Russische modellen, zoals ze in de jaren tachtig nog zijn ingezet door de Sovjets in Afghanistan. Ze hebben er nog het Lichtend Pad mee uit de bergdorpen gejaagd. Tegenwoordig worden de helikopters vooral door de douane gebruikt, sporadisch dan nog, om langs de grenzen te patrouilleren. Of door de politie, als er weer eens een sloppenwijk van Lima in de fik staat. Goed. Wat heeft El Rey gedaan? Hij heeft El Barco Negro naar de Perzische golf gestuurd. Hij heeft harde dollars op de tafel van de Ayatollahs gegooid. Die hebben daarop met graagte een oogje dichtgeknepen terwijl een identieke helikopter vanuit Afghanistan over Iraans grondgebied vloog, tot op het dek van de zwarte boot in de Golf. Een team van de Reyes verwijderde alle vervaagde Russische kentekens en bracht de kleuren van het Peruaanse leger aan. Dit was de dertiende Peruaanse legerhelikopter, maar officieel bestaat hij niet. Ze zijn nooit alle twaalf tegelijk in de lucht en sowieso nooit allemaal in dezelfde regio. Geen kat die er sindsdien op heeft gelet dat er een extra heli rondvliegt in het godvergeten grensgebied tussen Brazilië en Peru. Wat is er hier? Niets! Jungle, en Indianenstammen die denken dat zo’n overvliegende helikopter het gedonder is van de goden, of zoiets.’

Philips ogen worden groter. ‘Bedoel je nu dat...’

‘... dat die helikopter ons komt oppikken? O ja, dat bedoel ik.’

De kapitein schudt zijn hoofd. 'Ongelooflijk. Hier?'

'Nee, niet hier. Fonte Boa is te ver van Peru. Volgens het plan van Abraxo varen we nog verder tot Amataura. En daar worden we opgepikt door het "Peruaanse leger".' Hij grinnikt. 'In Amataura kijken ze al lang niet meer op van die zogenaamde Peruaanse grenspatrouilles. Meestal zien ze toch geen bal meer daar, van al de peyote die ze in elkaars neusgaten blazen.'

Philip ademt diep in en uit. 'Dat zal me leren om meester Abraxo te onderschatten. Zelfs vanuit zijn graf blijft die slimme oude intrigant aan de touwtjes trekken.'

'Hij is als de baron van Münchhausen,' zegt Jacara. 'De baron zat op zijn paard toen hij zich vastreed in de diepe modder. Hij greep zijn eigen kraag en trok zichzelf en zijn paard uit het drijfzand.' Hij lacht hartelijk en knijpt zijn bierblikje tot schroot. 'Heb ik altijd een grappig verhaaltje gevonden.'

Philip kijkt de jonge kerel die zich onbeschaamd op zijn bed heeft uitgestrekt, geïntrigeerd aan. 'Waar heb je dat toch allemaal geleerd? Jij bent toch nooit naar school geweest?'

'O jawel,' zegt Jacara. 'Ik ben wel naar school geweest. De school kwam naar ons toe, om precies te zijn. In Rocinha. De mobiele school van Lobo.'

Philip knikt begrijpend.

'Trouwens,' vervolgt Jacara, 'toen El Rey naar Rio kwam, hadden we een tolk nodig die Spaans en Portugees sprak. Raad eens wie zich van die taak heeft gekweten?'

'Nee toch! Lobo?'

'Onze Lobinho. Inderdaad. Met zijn Europees Spaans en in de favela gekruid Portugees. Hij deed het geweldig, als je dat wil weten. El Rey was in de wolken over hem.'

Philip duwt zijn tong in zijn wang. 'En nu zit hij met dikke tandpijn.'

Jacara springt rechtop als een knipmes. 'Daar zeg je zoiets. Hoe laat is het?'

'Iets over elfen.'

‘Dan is zijn behandeling bij de Cavador vast al afgelopen. Ik rijd maar beter naar het dorp om te controleren of hij heelhuids is aangekomen. Ik had hem gezegd een motortaxi te nemen, maar met dit weer...’

Om tien minuten voor middernacht is het gestopt met regenen. Toen was Wolf al door Bono en Aristide meegeloodst naar een goor binnenplein achter het theater. Op het hoogtepunt van de rubberperiode, toen het geld niet op kon, was dit de opslagplaats waar de weelderige decors van de operettes voor de Portugese baronnen werden bewaard. Het dak van glas en staal had het echter begeven tijdens een storm in 1927 en sindsdien is de jungle geleidelijk bezig de plek weer in te nemen. Tussen de gebarsten blauwe tegels groeien orchideeën en slingerplanten. Kapucijnaapjes jagen elkaar achterna op de afgebrokkelde muurresten. Colonnas vuurmieren marcheren over het terrein alsof het hen toebehoort.

Op het plein staat een twintigtal mannen in de halve duisternis rond een cirkelvormige, met kippengaas afgezette arena van zo’n anderhalve meter doorsnede. Hun stuurse, zwetende gezichten worden flakkerend verlicht door een kring van rokende toortsen, die de muffe geur van schimmel en humus verjagen. Een aantal van hen heeft een kooitje van ruw gevlochten palmladeren onder de arm, waar ze af en toe liefkozend in fluisteren. Allemaal stinken ze naar goedkope sterkedrank en zwaaïen ze verwoed met verkreukelde bankbiljetten. Geroep en gevloek echoot in het rond.

‘Welkom in de Arena das Tarantulas, Lobo,’ zegt Bono. ‘Zomaar kijken, dat mag niet. Wel als je meedoet. Geef me dat vijftigje eens?’

Wolf aarzelt. Het is zijn laatste geld. Ach, en dan? Binnen een paar dagen zijn ze toch Brazilië uit. Hij geeft het biljet aan Bono, die er onmiddellijk mee in de menigte verdwijnt.

‘Maak je geen zorgen, *mon ami*,’ zegt Aristide. ‘Binnen

de minuut is hij terug en krijg je vijf honderdjes. Die mag je gebruiken om in te zetten. Op het einde van de gevechten geef je ons vierhonderd vijftig reais terug, plus twintig procent van wat je hebt gewonnen. *D'accord?*

In Wolfs hoofd voelt het nog steeds alsof zijn hersencellen zwemmen in de alcohol. 'Ik... Twintig procent op het bedrag dat ik win? En wat als ik verlies?'

Aristide lacht schurend. 'Typisch Belgisch. Steeds uitgaan van het ergste scenario, zodat het uiteindelijk altijd wel lijkt alsof hun saai, bekrompen leventje nog meevalt. Kijk, daar is hij al.'

Breed glimlachend komt Bono op hen af met vijf gestreken biljetten van honderd reais tussen zijn vingers. 'Speelgeld, bleekscheet. Heb je het hem uitgelegd, Ari?'

'Twintig procent.'

'Twintig procent, inderdaad. Wat zeg je daarvan, bleekscheet? Klaar voor de arena?'

'Op één voorwaarde,' zegt Wolf met de vloeibare moed van iemand die te diep in het glas heeft gekeken. 'Dat je me vertelt wat er in '98 is gebeurd.'

Bono en Aristide kijken elkaar verbaasd aan en plooiën dan dubbel van het lachen.

'Hij heeft nog praatjes ook!' giert Bono.

Aristide knikt. 'Ver van huis, dronken, arrogant en leergierig. Ik denk dat we een echte speler hebben gevonden, Bono. Dit kereltje bevalt me wel. Vertel het hem maar.'

Terwijl Bono de biljetten in Wolfs vuist duwt, vertelt hij over de rellen van 1998, toen Fonte Boa werd overspoeld door gelukzoekers uit de uiteengevallen Sovjetunie. Ze kwamen om goud te vinden, maar ze hadden hun onderlinge strubbelingen met zich meegebracht. Slavische Russen werden op straat neergeslagen door orthodoxe Joden van de Zwarte Zee, waarna hun familie wraak nam door de huizen van de Joden in brand te steken. Hun leider, een kleine, dikke rabbi, lanceerde een

nog bloediger represaille. Opgeblazen lijken dreven door de zijstroompjes naar de Amazone en waren voer voor de piranha's en kaaimannen. Het was zo erg dat de Kuripako de hoerenstraat overstaken en met speren en blaaspijpen de Russen en Joden verjoegen. 'En zulke toestanden willen we hier niet meer,' eindigt Bono zijn verhaal. 'Wij willen vier dingen: goud, drank, hoeren en spelen. En dat laatste gaan we nu doen. Kom mee.'

Het drietal wringt zich tussen de gokkers naar voren. Wolf ziet niets in de arena. Er is helder gekleurd zand gestrooid op de natte tegels, maar verder niets.

Dan knielen twee mannen neer naast hun palmen kooitje, elk aan een tegenovergestelde kant van de arena. Nu pas ziet Wolf dat er op die plekken luikjes in het kippengaas zijn gesneden. Elk halen ze voorzichtig een enorme vogelspin tevoorschijn. Het zijn beesten zo groot als de handpalm van een volwassen man, met acht krioelende, fel behaarde poten, zes in alle richtingen draaiende ogen en een cijfer in hun dikke achterlijf geschoren. Ze krijgen elkaar in de gaten en beginnen nijdig te sissen uit hun van vlijmscherpe giftandjes voorziene muil. De spin van op het horloge, denkt Wolf.

De menigte begint te roepen en te joelen. Aristide roept in Wolfs oor: 'Dit zijn goliath-tarantula's. De grootste vogelspinnen ter wereld. Een lokale specialiteit, je vindt ze nergens anders. Het zijn mannetjes, heel territoriumgericht. Ze lusten elkaar rauw. Kies je favoriet en gok. Honderd is de minimuminzet. Maar dat is dan meteen ook een inzet voor mietjes. *T'es quand-même pas une tapette quoi?*'

Wolf voelt de adrenaline door zijn aderen gieren. Hij ziet de spin met nummer vier verwoed rukken aan de hand van zijn baasje.

'Vier!' zegt Wolf. 'Vijfhonderd op nummer vier!'

Aristide en Bono kijken elkaar aan. Bono knipoogt.

'Gesproken als een man, *mon ami*. Vijfhonderd op vier.'

'*Cala a boca! Pagamento!*' schreeuwt een man vlak naast de

arena. Het wordt op slag muisstil. Iedereen houdt zijn adem in. De twee strijders geven een kus op het achterlijf van hun spin en trekken tegelijk de luikjes open. De reusachtige spin-
nen doen het zand opstuiven wanneer ze als ratten naar elkaar toe rennen.

‘Wat bedoel je, hij is nog niet terug?’

Maricela zet haar tanden op elkaar. ‘Het is zoals ik het je zeg, Batisto. De vrouwen zijn boven aan het slapen, maar Wolf is nog niet terug.’

Nerveus kijkt Jacara naar de klok op de muur, naast de Indi-
anenmaskers van slangenschubben, plantenpitten en spitsmuis-
beenderen. Middernacht gepasseerd. Hij vloekt.

‘Niet hier, Batisto. Dat heb ik je al gezegd. Je hoeft je sme-
rige taal van Rio niet hier binnen te brengen.’

Jacara wil wat zeggen, maar houdt zich in. Hij snuift hard
door zijn neusgaten om te kalmeren. ‘*Desculpa*, moeder. *Des-
culpa*, tante Guadalinda.’

Het oude besje in de hoek van de kamer wuift zijn excuses
weg en gaat onverstoorbaar door met het borduren van kleur-
rijke stammenmotieven op een zwarte katoenen poncho.

Jacara loopt naar de telefoon en tikt het nummer van de
tandarts in. Hij laat de beltoon tien keer vruchteloos overgaan
en haakt dan in. ‘Ik ga hem zoeken. *Porra*, ik had hem nooit
alleen mogen laten. *Porra!*’

Maricela wil weer protesteren, maar het oudje is haar voor.
‘Laat hem,’ zegt ze in de zangerige Kuripako-taal. ‘De vloeken
van de Portugezen hebben geen vat op ons, dat weet je toch?’

Maricela knikt droef terwijl ze de motor de Rua de Ouro
hoort uit rijden.

Net voor ze elkaar raken, gaan de tarantula’s op hun achter-
ste poten staan, als steigende paarden. Ze gooien hun lijven
tegen elkaar en happen in het wilde weg. Met hun hakende

voorstesloten proberen ze elkaar omver te trekken. Ze vallen samen om. De spin met nummer vier tuimelt op zijn rug, maar krabbelt snel weer rechtop. De andere spin, die rugnummer zeven heeft, maakt gebruik van het moment van voorsprong en bijt zich vast in een achterpoot. Nummer vier begint als een bezetene om zijn as te tolleren, tot de andere moet loslaten. Met een sprong van bijna dertig centimeter zet vier de tegenaanval in. Ook hij bijt in een poot, maar dan dichterbij het gewricht. Het exoskelet kraakt en de poot laat los. Een bruinig vocht sijpelt uit de wonde. Enigszins uit zijn evenwicht geslagen, loopt tarantula nummer zeven naar de rand van de arena. Vier zit hem achterna, springt weer en knauwt nog een poot af.

De gokkers raken door het dolle heen.

‘Dat ziet er goed uit,’ roept Bono boven het gejoel uit.

Wolf brult: ‘Hoeveel staat nummer vier eigenlijk genoteerd?’

‘Vijf tegen één, bleekscheet. Als je wint, vang je tweeduizend vijfhonderd reals.’

Wolf schudt zijn vuist boven zijn hoofd. ‘Woehoe! Vechten, *motherfucker!*’

Tarantula nummer zeven wordt genadeloos opgejaagd door de duidelijk sterkere spin met nummer vier. Nog drie poten sneuvelen, en vervolgens nog een vierde. Ze blijven als dikke, zwartgeblakerde lucifers op het gele zand liggen. Met de moeder wanhoop sleept de gehavende tarantula zijn zware lijf door het zand met de twee overgebleven poten, waarbij hij een gebogen spoor achter zich laat. Vier houdt op met jagen en trippelt rustig om zijn gehandicapte tegenstrever heen, op zoek naar een goede aanvalshoek voor de genadestoot. Langzaam komt hij dichterbij, één harige poot tegelijk. Hij sist zachtjes. De uitgeputte nummer zeven is gestopt met zichzelf door het zand te zeulen. Als dood ligt hij tegen de grond. Vier komt nog dichterbij. Ragfijne straaltjes gif spuiten uit zijn monddelen en maken pareltjes in het zand. Nog dichterbij. Hij is klaar om weer te steigeren als plots tarantula zeven zijn achterlijf

kromt, een voorwaartse salto door het zand maakt en met de klauwtjes vooraan op zijn twee overgebleven poten razendsnel de zes ogen van nummer vier kapot krabt. Die raakt in paniek en trekt instinctief zijn kop achterover, waarna nummer zeven zijn tanden eronder zet en de kop in twee gemene knauwen van het middenlijf bijt. Verblind en hersenloos stuiptrekt het karkas van nummer vier nog een tiental seconden na, waarbij de acht poten ongecontroleerd in het zand graaien. Bruinig bloed spuit naar buiten waar de kop heeft gezeten. En dan zakt nummer vier door zijn poten. De tarantula met rugnummer zeven draait zich om en sleept zich met zijn twee poten terug naar het luikje waarachter zijn baasje wacht.

‘Porra porra porra!’

Vloekend springt Jacara van zijn motor voor het Teatro. Paulo van de Anaconda Bar heeft hem net verteld dat Lobo in de bar is geweest en dat twee *locals* hem hebben meegenomen naar de tarantulagevechten. En dat hij behoorlijk dronken was.

‘Porra, porra!’

Jacara loopt snel door het smalle steegje naast het operagebouw. Hij ruikt het smeulende vet van de toortsen al. Als hij op het binnenplein aankomt, ziet hij nog net hoe vier mannen Wolf tegen de grond houden terwijl een vijfde hem een paar klappen tegen zijn neus verkoopt.

‘Hou op,’ roept Jacara. ‘Hij hoort bij mij!’

‘Niets mee te maken, snotneus,’ zegt Bono terwijl hij nog een rechtse hoek tegen Wolfs gezicht mikt. ‘Deze bleekscheet heeft geleend, gegokt en verloren. En nu kan hij zijn schuld niet betalen. Dus we leren hem een lesje.’

‘Neem zijn geld,’ zegt Jacara snel. ‘Neem het allemaal.’

Een van de vier andere mannen geeft een schop tegen Wolfs lege portefeuille, die over de tegels schuift.

Jacara kreunt inwendig. Hoe kon Lobo zo dom zijn? ‘Oké.’

Hij haalt een rolletje bankbiljetten uit zijn zak en gooit het naar Bono. 'Is dit genoeg?'

Bono draait het rolletje tussen zijn vingers. 'Eigenlijk niet. Maar jij lijkt me een kereltje van goede wil. Goed dan. Neem de bleekscheet mee, maak dat je wegkomt en zorg ervoor dat we die verzopen dweil hier nooit meer terugzien.'

Hij gaat rechtop staan. De vier mannen laten los. Jacara helpt Wolf overeind. Zonder nog een woord te zeggen tegen de gokkers, hinken ze naar het steegje. Daar sist hij in Wolfs oor: 'Nou moet ik alweer je hachje redden, *burro*.'

Op het binnenplein vraagt Aristide aan Bono: 'Hoeveel is het?'

Bono haalt zijn schouders op en kijkt naar het rolletje geld. 'Duizend of zo. Maar dit is vast veel meer waard. *O relogio*.'

Hij haalt zijn hand uit zijn zak en plooit zijn vingers open. Op zijn handpalm ligt het antieke zakhorloge van Constantin Rasputin Abraxo.

Wolf kreunt. Zijn kop lijkt wel dichtgemetseld. Zijn lippen kleven met taai slijm aan elkaar. Voorzichtig probeert hij zijn gezichtsspieren uit. Alles doet pijn. Zowel vanbuiten als vanbinnen. Waar is hij eigenlijk? Hij zou zijn ogen moeten opentrekken, maar hij durft niet goed. Bang van het licht, bang van wat de dag zal brengen, bang van zijn eigen lichaam. Voorzichtig probeert hij zich om te draaien. Hij ligt op zachte kussens of een matras, dat valt mee. Hij trekt een tintelende arm van onder zijn lichaam vandaan. Met een lange zucht keert hij zich verder om, maar dan bliksemt een schrik door zijn lijf. Nog voor hij zijn ogen kan opentrekken, voelt hij één seconde de zwaartekracht en daarna komt zijn lichaam met een bons op de terracotta vloer terecht.

Op dat moment komt Anna binnen. Ze kijkt naar Wolf, die naast de smalle sofa op de grond is terechtgekomen. Zijn rechteroog is opgezwollen en begint blauw uit te slaan. Zijn neus is

dik en rood. Zelfs rechtop ruikt Anna de zurige dranklucht die uit zijn poriën wasemt. En hij blijft liggen. Ze laat een voet uit haar slipper glijden en port met haar tenen tegen zijn schouder. Hij kreunt. Hij leeft.

Ze port nog eens, harder nu. 'Wolf. Wolf! Doe je ogen open, man. Je bent uit je bed gevallen.'

Met tegenzin probeert hij zijn oogleden van elkaar te trekken. Dat lukt maar bij één oog. Verbaasd kijkt hij naar de blote voet, vlak naast zijn gezicht. 'Anna? Wat... Hoe laat is het?'

'Iets over halfzeven.' Ze trekt haar voet terug en wriemelt haar tenen in de slipper. 'En het is al licht. Wat zie je eruit man. En je stinkt!'

Wolf probeert te ruiken, maar zijn neusgaten zitten dicht. 'Halfzeven... En waar zijn we precies, als ik vragen mag?'

Anna rolt geërgerd met haar ogen. 'In Disneyland, op het reuzenrad. Waar anders? Komaan man, scharrel jezelf bijeen.'

Met grote moeite gaat Wolf rechtop zitten. Misselijkheid en doffe pijn kegelen door zijn ingewanden. Zijn hart ratelt alsof hij zonet een sprint heeft gelopen. Hij duwt zijn handpalm tegen zijn voorhoofd en probeert na te denken. De tandarts. De plotse, scherpe pijn. Voorzichtig laat hij zijn tong over zijn gebit glijden. De tand zit er nog, met een stevige kroon erop. Het is momenteel zowat het enige deel van zijn lichaam dat geen zeer doet. Het vuurwater. De regen. De bar. Een man die Frans sprak. Het steegje. De arena. En de tarantula's!

'We zijn in Fonte Boa,' zegt hij. 'Dat weet ik ook wel.' Hij legt een hand op de nog warme kussens in de sofa. 'Maar ik weet niet meer hoe ik hier ben geraakt. In dit huis. Op deze bank...'

Anna verliest haar geduld. '*Whatever*,' zegt ze met gespreide vingers voor zich uit. 'Hang jij gerust maar nog een beetje de clochard uit. Ik ga douchen, als hier tenminste een douche te vinden is. Straks komt Rosie naar beneden. Misschien heeft zij wat meer medelijden met dronkenlappen, maar op mijn sympa-

thie hoeft je niet te rekenen. Of dacht je dat dit een studentikoos backpackersreisje was? Iets om op je curriculum te zetten? Een avontuur? Een *sabbatical*?' Ze stapt boos weg.

Een paar glazen *guarana*, een koude douche, een gebakken ei en een door tante Guadalinda geprepareerd kruidenkompres tegen de rechterkant van zijn gezicht later, is Wolf min of meer de oude. Hij zit rond de tafel met Jacara, Maricela, Philip en Rosie. Anna is een luchtje gaan scheppen.

'Het is natuurlijk ook wel een beetje grappig,' grijnst Jacara. Wolf trekt een grimas. 'Ja hoor, ik kom niet meer bij.'

Jacara dramt door: 'Ja toch, Philip? Onze vriend hier gaat braafjes naar de tandarts en een paar uur later moet ik hem stomdronken tussen het schorriemorrie vandaan plukken, tot aan zijn nek in de speelschulden, ruzie met iedereen.' Hij schatertert.

Maricela kijkt haar zoon streng aan. 'Batisto, laat hem nu maar.'

Jacara luistert niet. 'Ik had het moeten weten. Hij was in Rio ook al zo. Een Europeaan die geen voet buiten Ipanema had moeten zetten als hij niet wou. Een van die rijke toeristen, zoals diegenen die voor het WK komen, of de Olympische Spelen. Maar nee, hij kwam met zijn fietsje naar Rocinha. Papte aan met crapuultjes zoals ik. Hahaha!' Hij geeft Wolf een mep tussen zijn schouderbladen. 'Die gast is een echte magneet voor hommeles, *porra*.'

Terwijl Wolf ineenkrimpt van de pijn, vraagt Rosie: 'Excuseer, maar zouden jullie weer kunnen overschakelen op Engels, zodat ik het ook kan volgen?'

Jacara heeft zonet nog eens heel het verhaal verteld. Over de Reyes del Cerro en hun Peruaanse legerhelikopter. Over Wolf en El Rey. Over de zakendeal met het Comando Vermelho. En over het plan van Abraxo.

'Sorry, Rosie. Terug naar het plan dus,' zegt Philip. Hij

neemt het woord over, want Jacara's Engels is maar matig. 'Het plan van Abraxo. Dat doet me eraan denken, laat ons zijn horloge nog eens zien, Wolf? Misschien geeft het nieuwe aanwijzingen.'

Met zijn vrije hand voelt Wolf in zijn broekzak. Hij wordt helemaal koud. Zijn andere broekzak is ook leeg. 'Ik... Momentje, ik...'

Jacara roept: 'Zeg niet dat je het kwijt bent!'

Nerveus zoekt Wolf in al zijn broekzakken. 'Nee, ik dacht... Wacht...' Hij rent naar de sofa en draait alle kussens om. Hij gaat op zijn knieën zitten en tuurt onder de zitbank. Maar dan komt de herinnering aan de vorige nacht opdoemen door de alcoholmist. Hij verbergt zijn ogen in zijn hand. 'Jawel... Ik ben het wel kwijt. De gokkers moeten het gestolen hebben.'

'*Porra!*' Jacara's ogen schieten vuur. 'Hoe is het mogelijk!'

'Batisto! Niet vloeken!'

'Zwijg, moeder. Weet je wel hoe belangrijk dat horloge is? Alles valt in duigen als we dat niet terugkrijgen.'

'*English please!*'

'*Lobo fucked up, that's what he did. The motherfucker fucked up, porra de mierda!*'

Philip schraapt zijn keel. 'Batisto, kalmeer. Het is nog niet te laat. Ze hebben het horloge sinds vannacht. Sindsdien heeft nog geen enkele rivierboot aangelegd. Het horloge is dus nog in Fonte Boa. We kunnen het terughalen.'

'En dan heb ik die klootzakken nog twaalfhonderd reais toegeworpen ook. Hoe is het mogelijk?' Jacara klopt op tafel.

Plots gaat Wolf een licht op. Langzaam haalt hij zijn hand voor zijn ogen weg. 'Ho. Wacht. Momentje. Ik herinner me iets.'

'Wat?' vraagt Jacara schamper. 'Je herinnert je plots dat je het horloge al die tijd veilig in je kont hebt bewaard? Te veel *Pulp Fiction* gekeken zeker, *cara de bobo? Porra! Cai fora!*'

'Batisto, nu is het genoeg. Zwijg!'

Wolf werpt een dankbare blik naar Maricela en schraapt zijn schorre keel. 'Ik herinner me iets van toen ik moest tolken voor El Rey, toen hij in Rio was om met het Comando te spreken. Ik spreek Spaans ook, zie je. Hij had een chique hotelsuite met uitzicht op het Pao de Açucar. Ik moest mee, want hij had een Braziliaans hoertje bij zich.'

Jacara grijnst. 'Dit wordt toch nog interessant.'

'Niet zomaar een hoertje van het strand in Copacabana, maar een donkere Indiaanse. Ze zat al bij hem in de privéjet van het Comando toen ze in Rio landden. Ze waren met hun helikopter ergens in het Amazonegebied gedropt en die privéjet was hen daar gaan oppikken.'

Rosie kijkt hem verbaasd aan. 'En die El Rey wou dat je tolkte terwijl zij met hem, nou ja, je weet wel...?'

'Nee, hij wou dat ik haar een snelcursus Spaans gaf. Hij had haar eerder al meegenomen uit de Amazone naar het hoofdkwartier van de Reyes in Chili, maar ze sprak nog altijd geen Spaans. Ze vertelde me dat El Rey destijds met een grote helikopter in haar Amazonedorp was geland, één nacht was gebleven, haar had uitverkoren en vervolgens was teruggevlogen.'

'Godverdomme, dat moet hier geweest zijn,' zegt Philip.

'Dat was die legerhelikopter van de Reyes, ongetwijfeld,' vult Jacara aan. 'Wat was haar naam, Lobo? Ken je haar naam nog?'

Wolf schudt het hoofd. 'Nee... Iets met een a... Maar wat ik wel nog weet, is dat ze me foto's heeft getoond. Twee stoere, brede kerels, echte bodybuilders. Ook Indianen, kaalgeschoren, met hun schedel vol tattoos. Haar broers, zei ze. Het geld dat ze had verdiend in Chili, had ze meegebracht voor haar broers.'

Jacara grijpt zijn pols beet. 'Lobo... Heette ze toevallig Gatalata?'

'Gatalata! Dat was het! Iets met een a, ik zei het toch?'

Jacara lacht luidop. 'Gatalata Rukipori! En haar broers heten Toqi en Yupaso. Ik ken die kerels, en zij kennen mij!'

Wolf knikt. 'Dus misschien kunnen we met hun hulp...'

'... het horloge terugkrijgen van die gokkers,' maakt Jacara zijn zin af. 'Lobo, ik heb je onderschat, man.'

'Ik doe mijn beste denkwerk met een houten kop,' mompelt Wolf. 'Zeker als mijn verstand ook nog eens is wakkergeschud door een flinke rammeling.'

Jacara maakt aanstalten om recht te springen, maar Philip houdt hem tegen. 'Wacht. Niet overhaast te werk gaan. Daar gaat weer een hoop trammelant van komen, dus laat me er eerst voor zorgen dat de Bem Lembrado klaar is om meteen weg te varen. Maricela, ga Anna halen. Zij, jij en Rosie gaan onmiddellijk met me mee. Jacara gaat met Wolf naar de broers, jullie halen het horloge terug en komen dan zo snel als je kan naar de haven. De boot op, en weg. Akkoord?'

Jacara klopt opgewonden met zijn vuist op tafel. '*Ta bom, vamos fazer assim!* Lobo, we springen op de motor.'

De nachtelijke arbeid is voorbij op de Rua Tertuliano Rodrigues wanneer Jacara en Wolf er arriveren. De snel klimmende ochtendzon doet de regen op de zinken daken van de hoerenbarakken verdampen tot kringelende wolken die de bromelia's in de overhangende bomen aaien. Met graffiti volgespoten luiken zijn neergelaten. In het moeras erachter roepen onzichtbare roerdompen.

Jacara laat de gashendel van zijn motor los. Pruttelend komen ze tot stilstand. Toqi Rukipori, die met een tuinslang de verschraalde resten van drank, drugs en sperma van tussen de barakken aan het spuiten is, knijpt zijn ogen tot spleetjes. Hij gebaart naar zijn broer Yupaso, die meteen de watertoevoer afsnijdt. Beide broers doen duidelijk aan bodybuilding. Hun stierennek is zo breed als hun getatoeëerde kop en hun kabelspieren rollen onder hun strakke, witte, mouwloze shirts.

'Jacara?' zegt Toqi zuinigjes. 'Ben jij dat? *Porra*, de laatste keer dat ik jou heb gezien, kwam je nog maar tot aan mijn

navel. Maar dat weerhield je er niet van om met je fikken in mijn zakken te zitten, weet je nog?’

Jacara zwaait zijn been over de motor. ‘Dat ben ik helemaal vergeten, *amigo*,’ antwoordt hij brutaal. ‘Kindertijd. Dat verjaagt snel, weet je wel?’

‘Nog altijd even rad van tong, hoor ik. Al is je stem inmiddels gezakt, zo te horen. Je ballen ook? Kom je je maagdelijkheid voor de kaaimannen gooien, Jacara?’

Uit een ooghoek ziet Jacara dat Yupaso langzaam op Wolf afstapt. ‘Mijn maagdelijkheid is al lang geleden ergens van de *morro* van Rocinha gedruppeld, Toqi. Ik kom om...’

Hij kan zijn zin niet afmaken, want Yupaso is inmiddels met zijn gezicht op vijf centimeter van dat van Wolf gaan staan. ‘De Rua is gesloten tot vanavond, toerist. Wat kom je hier doen? *What you do here?* Is één blauw oog niet genoeg, Sneeuw witje?’

‘Laat hem, Yupaso,’ zegt Toqi.

‘Niet nodig,’ antwoordt Wolf in zijn vettigste Braziliaans Portugees. De stinkende adem van de Indiaan walmt in zijn neusgaten. Hij wordt er bijna misselijk van. Zijn kater is nog lang niet over. ‘Ik kan heus wel voor mezelf spreken. Heren, ik kom met de groeten van jullie zus.’

Met een ruk draait Yupaso zijn hoofd en zoekt oogcontact met zijn broer.

Wolf zet de puntjes op de i. ‘Jullie zus Gatalata.’

Toqi priemt naar Jacara. ‘Wie is deze kerel, snotneus?’

Jacara schokschoudert. ‘Dat kan hij zelf ook wel uitleggen.’

‘Ik heet Lobo. Ik kom uit Belgica. En toen Gatalata met haar Chileense *sugar daddy* op bezoek kwam naar Rio, heb ik getolkt tussen de Reyes del Cerro en het Comando Vermelho.’ Meteen alle troeven op tafel. Misschien geen elegant spel, maar je graait wel meteen al de kaarten in je richting.

Yupaso heft zijn arm op, brengt zijn dikke wijsvinger tot vlak voor Wolfs neus en loopt dan zwijgend met grote passen tot bij zijn broer.

‘Oké, Jacara,’ zegt Toqi. ‘We zijn onder de indruk van je entree. Wat heb je nodig?’

De vrijwel lege verbindingsstraat tussen de twee stadsdelen davert van de bulderende lach van de broers Rukipori als Jacara vertelt over Lobo’s uit de hand gelopen tandartsbezoek en zijn gokdebacle in de Arena das Tarantulas.

‘Een antiek zakhorloge,’ zegt Toqi terwijl hij de lachtranen uit zijn ogen wrijft. ‘En hoe herkennen we dat Europese prul?’

‘Het komt uit Rusland,’ zegt Wolf. ‘Er staan cyrillische letters op het dekseltje.’

‘Cyril z’n letters,’ lacht Toqi terwijl hij zijn hoofd schudt naar Jacara. ‘Weet je zeker dat het Braziliaans is dat onze tolk hier spreekt? Moeten we op die manier dat prul herkennen?’

Wolf knikt. ‘Oké, ik heb het begrepen.’ Hij was even vergeten dat de ongeletterdheid in het Amazonegebied ruim boven driekwart van de bevolking ligt. ‘Als je twijfelt, plooi het dekseltje open. Achter de wijzerplaat zitten drie kleine, ronde raampjes. Voor een ervan zie je een spin.’ Een siddering loopt over zijn ruggengraat als hij denkt aan de verminkte tarantula’s. ‘En voor een tweede raampje staat een geanimeerde prent van een libel. Of een waterjuffer, ik kan het onderscheid nooit onthouden.’ Een waterjuffer. Zou die model staan voor de helikopter die hen een paar honderd kilometer verder zal komen oppikken, vraagt Wolf zich af. Hoe heeft die ouwe Abraxo dat allemaal klaargespeeld?

‘Antiek, zilver, rare letters op het dekseltje en kleine raampjes met kindertekeningen.’ Toqi knikt. ‘Begrepen. Yupaso, haal de juwelen uit de kluis.’

Een minuut later komt Yupaso weer tevoorschijn met twee zilveren boksbeugels op zijn handpalm. Ze zijn bewerkt met barokke krullen en ingelegd met diamanten. De broers wringen de wapens om hun knokkels en knijpen hun vuisten open en dicht. Ze kijken elkaar verbeten aan en grommen als hitsige tapirs.

‘Bono en Aristide liggen hoogstwaarschijnlijk nog in hun nest te stinken,’ zegt Toqi. Zijn hoofdhuid rimpelt, zodat zijn schedeltatoeage een moment lang vloeibaar lijkt. ‘En de Anaconda Bar gaat pas in de late namiddag weer open. Niemand verwacht ons. Jullie blijven hier. Beweeg geen millimeter. Hou je koest en wacht tot we terug zijn. Jacara, ik heb geen zin om mijn mooie motorfiets te bezoedelen. Laten we die hoestbui op wielen van jou maar eens gebruiken.’

Met tegenzin gooit Jacara de contactsleutels naar de gespierde Indiaan. Zonder er nog woorden aan vuil te maken, gaat die in het zadel zitten. Hij wacht tot Yupaso achter hem heeft plaatsgenomen en draait dan de gashendel helemaal open. De motor knalt en huult. Terwijl ze over de Rua weggrijden in de richting van het koloniale stadsgedeelte, fladdert een vlucht knalrode papegaaien hees gillend uit de kruin van een half in het moeras gezakte kapokboom.

‘En nu?’ Wolf kijkt Jacara met grote ogen aan. ‘Dit is het? Dit volstaat? We kunnen die kerels vertrouwen?’

Jacara grijnst. ‘Jij was toch zo dik met hun liefvallige zus? Vertel jij het mij maar.’

Zonder antwoord af te wachten, loopt de pezige puber naar de achterkant van de barak. Zijn vingers spelen met het hangslot waarmee Yupaso een gammel achterdeurtje heeft gesloten. ‘Denk je dat de hoertjes hier ook slapen, Wolf? In hetzelfde bed waar ze hun klantjes afwerken?’

Hetzelfde bed. Door Wolfs getergde hersenen schiet plots de herinnering aan het dronken trioetje met Anna en Rosie, op het bed in het hostel in Rio. Hij schudt met zijn hoofd om het beeld te verdrijven. ‘Weet ik veel, man,’ zucht hij. ‘Ik zou het niet doen. Maar hebben ze wel een keuze?’

‘In elk geval hebben ze dan niet de keuze om vroeg op te staan om een ochtendwandelingetje te gaan maken,’ zegt Jacara met een hoofdknik naar het hangslot. Hij tikt tegen de deur. ‘Hallo! Hallo, juffrouw? Juffrouwen? Nee? Niemand?’

‘Hou op, Jacara. Hier is niemand meer.’

‘Waarschijnlijk niet.’

Jacara steekt zijn handen diep in de zakken van zijn trainingsbroek en slentert naar de rand van het moeras. De zompige grond probeert zijn glimmend witte sportschoenen vast te zuigen. Het moeras tussen de verhoogde Rua Tertuliano Rodrigues en de oever van de rivier wordt grotendeels aan het zicht onttrokken door dicht struikgewas. Een van die struiken is aanzienlijk hoger en dichter, met een donkerder tint van groen. Jacara laat zijn nonchalante houding varen en krijgt een geconcentreerde blik in zijn ogen. Hij loopt op de struik af. Aandachtig knijpt hij in de blaadjes. Groen bladmoes bevekt zijn vingertoppen, maar dan glijdt ruisend een hele tak naar beneden. Het hout wordt zichtbaar, en Jacara ziet een verse, mooie snede van een machete.

‘Wat ben je aan het doen? Zie je iets?’ vraagt Wolf.

‘Lobo, help me eens?’

Jacara en Wolf beginnen steeds sneller losse takken en begroeide twijgen weg te plukken. De ‘struik’ blijkt een groot object te zijn waarover een kaki camouflagenet is gelegd, bedekt met afgesneden lover.

‘Jij links, Lobo. Ik rechts. En dan in één grote haal, oké?’

Het net waaiert achter hen weg en een glimmend metalen tuig wordt zichtbaar.

‘Godverdomme,’ mompelt Wolf. ‘Het is geleden van de vakantie in Florida met mijn ouders dat ik zo’n ding voor het laatst heb gezien.’

‘Abraxo was geniaal,’ zegt Jacara hoofdschuddend. ‘Die waterjuffer verwees helemaal niet naar de helikopter. Dít is de waterjuffer! We moeten onmiddellijk de kapitein waarschuwen!’

De broers Rukipori scheuren in volle vaart op Jacara’s motor de stad weer uit. Hun vuisten zijn opengeschuurd tot op het

rauwe vlees en hun t-shirts zijn besmeurd met bloedvlekken. Dat kan hun geen moer schelen, want ze hebben met bruut geweld het zakhorloge bemachtigd. Het zit in de jeans van Yupaso. De broers houden wel van een stevige knokpartij met een concreet doel. Het feit dat de corrupte bookmakers van de Arena de achtervolging hebben ingezet met hun eigen motoren en hooguit drie minuten achterstand hebben, maakt het alleen maar spannender. Stuiiterend over de oude plankenbrug rijden ze de Rua Tertuliano Rodrigues in, tot bij hun barak. Toqi ziet met een schok dat hun camouflage aan het moeras is weggewerkt. Bovendien merkt hij tot overmaat van zijn woede dat Jacara het hangslot van de barak heeft geforceerd en in een van hun walkietalkies aan het spreken is. Maar nog voor hij en zijn broer tot stilstand komen, heeft hij het al begrepen. Wat is die Jacara toch een verduiveld leep kereltje!

‘Yupaso!’ roept Toqi, zich half omdraaiend. ‘Spring van de motor. Nu! Loop naar het moeras, geef hen het horloge, scheep in en vertrek onmiddellijk. Zorg dat je de rivier bereikt, tot net voorbij het schiereiland. Komaan, Yupa. Je kunt het!’

Terwijl de motor stationair blijft draaien midden op de Rua, rent Yupaso op Jacara en de Europeaan af.

‘Heb je het horloge?’ roept Jacara.

‘Ja! Spring aan boord! Nu! De contactsleutels zitten erop!’

Onder het camouflagenet zat een moerasboot. Op de platte metalen bodem zijn een schipperszit en twee banken voor passagiers gelast. Achter de schipper staat, in een veiligheidskooi van fijnmazige tralies, een enorme propeller gemonteerd, als een obscene grote ventilator, die eerst langzaam, maar dan steeds sneller begint te draaien.

‘Heb je de rivierboot kunnen waarschuwen?’ roept Yupaso boven het steeds luider wordende geraas uit.

‘Ja!’ keelt Jacara. Hij toont de walkietalkie. Het gehuil van de propeller klinkt inmiddels oorverdovend. ‘Geef me het horloge,’ probeert hij nog te roepen, maar hij raakt niet meer boven het lawaai uit.

Yupaso gaat in de hoge stuurmanszetel zitten en maakt de ankerkabel los. Met een schok schiet de moerasboot vooruit. Het voertuig heeft een diepgang van nauwelijks twintig centimeter en is door de positioneerbare flappen achter de propeller zo wendbaar als een waterscooter. Hij kijkt achter zich en ziet door het trillende waas van de razendsnel rondtollende rotorbladen zijn broer op de Rua gas geven, met onmiddellijk daarna twee andere motoren achter hem aan, in de richting van het Indiaanse stadsgedeelte en de haven.

Eerst hobbelt de moerasboot over kronkelende boomwortels, grote leliebladeren en dichtgepakte wieren, maar al gauw laveert Yupaso hem handig in een zijstroompje van de Amazone, en dan maken ze snelheid. Na een paar minuten varen tegen halsbrekende snelheid, waarbij de boot als een hovercraft rakelings door de bochten glijdt, breken ze door de dichte plantengroei heen. De open rivier ligt voor hen. Rechts ligt een bebost schiereiland, van waarachter de Bem Lembrado tevoorschijn komt.

Jacara tikt met zijn vinger tegen de bovenkant van zijn pols. 'Het horloge!'

Yupaso schakelt een versnelling lager. Het geraas wordt minder en hun snelheid matiger. Hij steekt een hand in zijn jeans en stampet met zijn sandaal tegen de rug van Wolf, die aandachtig aan het kijken is wie hij op het dek van de rivierboot kan onderscheiden.

Geschrokken kijkt Wolf achter zich. Yupaso reikt hem het horloge aan. Cyrillische letters op glimmend zilver. Dit is het. En de wijzers lopen vooruit!

'Obrigado, amigo.'

'Doe de groeten aan mijn zusje, Sneeuwvitje.'

Alsof ik die ooit nog zal terugzien, denkt Wolf. 'Doe jij maar de groeten aan je broertje. En bedank hem.' Hij heeft geen tijd meer om een antwoord af te wachten, want de moerasboot is met dezelfde snelheid langs de Bem Lembrado gaan varen.

Anna, Rosie en Maricela staan klaar om hen aan boord te hijsen. Dat lukt zonder incidenten en de moerasboot zwenkt van hen weg. De propeller gaat weer sneller draaien. Yupaso steekt zonder om te kijken één hand in de lucht en duikt met een hels kabaal tussen twee palmbomen terug het moeras in.

Swartwater en ikzelf worden als allerlaatsten overgetakeld van het rode naar het zwarte vrachtschip. We staan in de speedboat, die langzaam om zijn as draait. Ik houd zijn rolstoel op zijn plaats. Hij reikt met zijn enige arm achter zich en knijpt met starre vingers in mijn hand. Hij heeft me een kwartier geleden gevraagd om een allerlaatste keer te controleren of de generator van de ene container die niet werd overgeladen, nog op volle kracht draait. Dan moest ik op de knop duwen die het anker van de verlaten oceaanstomer ophaalt. En nu hangen we in de lucht, terwijl het schip dat ons van Perth tot in het hart van de Atlantische Oceaan heeft gebracht, onder onze voeten door de zeestroming wordt meegenomen. Als de weersvoorspellingen kloppen, zo heeft de navigator ons verzekerd, kan het wel eens twee maanden duren voor het aan zijn lot overgelaten schip op de radar van de kustwacht van Rio de Janeiro verschijnt.

‘En dat ze dat dan maar eens uitpuzzelen,’ zegt Swartwater terwijl hij nog harder in mijn hand knijpt. ‘Tegen dat ze Dracovic hebben geïdentificeerd, hebben wij al wekenlang Kaap Hoorn gerond en zitten we in Valparaiso cocktails te drinken.’

Hopeloos. Terwijl ik hier boven de oceaan hang te cirkelen, kan ik niets in mijn boekje pennen. Dracovic. Kaap Hoorn. Valparaiso. Dat kan ik nooit onthouden. Mijn onderlip begint te trillen en ik vecht tegen het zwaarder worden van mijn tong. Ik merk nog net dat tussen de gebronsde en getatoeëerde zeebonken op het zwarte schip een jonge vrouw in een zeer kort rokje staat. Haar slanke, gespierde benen staan uitdagend uit elkaar. En ze glimlacht stralend naar Swartwater, die mijn hand loslaat zodra de speedboat voorzichtig op het dek van het zwarte schip wordt neergezet.

DEEL 14

DE ONTSNAPPING

CHILI, VALPARAISO
10 maart 2014

Vier maanden geleden deinde en zwalkte het zwarte schip, maar Gatalata stond recht als een pilaar op het dek. Met ogen zonder emotie zag ze hoe de ene na de andere container van het rode schip op het zwarte werd geladen.

En ze zag de man die twee jaar eerder met het cruiseschip uit Punta Arenas was gekomen. Of wat ervan overgebleven was. Een verwrongen, onderuitgezakte figuur in een rolstoel. Een man met maar één arm. Een man met een scheefgetrokken mond waaruit kwijl druppelde. Ze wou huiveren, maar ze had geleerd zich te beheersen. De rilling die over haar getatoeëerde huid liep, weet ze aan de kille Atlantische oceaanwind. Ze bleef onbewogen staan toen de rolstoel aan boord werd getakeld en de man vanuit zijn verkrampde mondhoek langgerekt en reptielachtig naar haar siste: 'Gataaaa!'

En ze zag de andere man. De Engelsman, die schichtig in de schaduwen bleef. Wiens ogen van links naar rechts schoten, als van een prooi in het nauw. Tot ze die van haar ontmoetten en in drie seconden tijd zijn hoofd rood opgloeide. Waarna hij wegdook achter de rolstoel, zijn blik naar beneden, zijn oren bijna in brand.

En toen was er maar één container meer over en hadden ze

het rode schip op drift laten slaan. Ze hadden het lang nagekeken, tot het nog slechts een pukkel op de horizon was. Toen waren de motoren van het zwarte schip op gang gekomen en voeren ze zuidwestwaarts. En de rilling was teruggekomen.

De rilling is niet meer weggeweest, telkens als Gatalata denkt aan de man in de rolstoel. Als ze hem moest bevredigen, zeker. Als ze hem moest voederen met een lepel, ook. Als ze zijn luiert moest verversen, absoluut. Maar ze heeft nooit zo erg gehuiverd als toen hij opstond van tussen de glasscherven en zich vastbeet in het oor van de Engelsman. Ebenezer, die nu in de kerker onder haar voeten zit, na de zoveelste woede-uitbarsting van Swartwater. Als je dan toch zoveel tijd met Desiderata doorbrengt, ga er dan maar bij zitten, had hij geroepen. Gatalata ijsbeert heen en weer over het plein. Er staat iets te gebeuren bij de Reyes, dat voelt ze. Swartwater heeft zich van de heuvel af naar de stad laten voeren. Een nieuwe tablet en een nieuwe tand, zo zei hij. Hij vroeg niet eens of ze mee wou gaan. En El Rey, die in zichzelf vloekend op de brug boven de toegangspoort naar de oceaan staat te staren. Die heeft ook al geen oog meer voor haar. Er broeit iets, ze voelt het. Er hangt een spanning in de lucht, zoals vroeger in de Amazone, nog voordat El Rey haar uit het moeras trok en meenam naar zijn kasteel op de berg. Zo had hij het genoemd. Wist zij veel dat 'bordeel op een heuvel' een accuratere benaming was geweest. Een bordeel dat op ontploffen staat. Niet alleen door een hoer te veel. Ook door een pooier te veel. Een strijd aan de top, die weldra zal beslecht worden. Maar waar past Ebenezer hierin? Ze tekent met haar grote teen kringetjes in het opwaaiende stof. Hieronder zit hij. En zij. Hij.

El Rey bijt op zijn onderlip als hij de *trike* met Swartwater de heuvel op ziet kronkelen. Hij staat op het platform boven de toegangspoort en leunt met zijn gespierde armen op het teak-

hout. Langzaam ademt hij uit door zijn wijde neusgaten terwijl hij zijn woede onder controle probeert te houden. Hij vervloekt zichzelf in zeven eilandtalen dat hij naar Gatalata heeft geluisterd. Waarom heeft hij dat onvoorspelbare monster door de poort laten duwen? Voor een paar diamanten? Die zou hij zo van de heuvel naar beneden knikkeren, als dat wou zeggen dat hij van Swartwater verlost was. *Fucking* diamanten. Zijn diamanten groeien uit de grond, aan de overkant van de Andes. Groene bladeren die tot sneeuwwit poeder worden verwerkt, helderder dan de glimmendste edelsteen, witter dan de gletsjers van het zuiden. Dat is zo, dat weet hij en dat was tot nu toe altijd genoeg geweest. Tot Gatalata de belofte van de stenen kreeg ingefluisterd en over niets anders kon spreken. Hij zou eerst wegvaren, maar dan terugkomen en hen steenrijk maken. *Fuck that!* Hij is al steenrijk! Waar zat zijn verstand? In zijn lul wellicht. En nu is het te laat. Want kijk, daar komt hij al. Hij klimt net zo langzaam naar boven als een verroeste *ascensor*. Wedden dat hij aan de chauffeur van de *trike* heeft gevraagd om traag te rijden zodat zijn nieuwe tablet niet uit zijn ene hand zou dendereen? Swartwater grijnst, dat kan hij zelfs hierboven zien. Hij grijnst, de zieke geest. In zijn mond vangt iets een zonnestraal. El Rey is er tijdelijk door verblind. O, wat haat hij Andries Swartwater. Maar dat is niet het belangrijkste. Hij haat veel mensen. Hij haat eigenlijk bijna iedereen. Maar hij is van bijna niemand bang. Behalve van deze gek. Omdat hij zo onvoorspelbaar is.

‘Nee, laat me met rust. Blijf van me af, zeg ik je.’

Swartwater wappert met zijn nieuwe tablet de Reyes van zich af die zijn toegesneld om hem van de *trike* te helpen. Hij zet zich schrap en komt zelf rechtop. Op zware benen, als een soldaat die dikke lagen beschermende kledij draagt, zet hij langzaam maar zeker drie stappen in de richting van de poort. Dan zwaait hij naar boven. El Rey knikt zuur. Swartwater

grijnst opnieuw. Op de plaats van zijn snijtand zit een glinsterende diamant. En opnieuw zet hij een stap vooruit.

Gatalata komt bij El Rey staan. Die heeft zich inmiddels omgedraaid en kijkt peinzend toe hoe Swartwater tergend traag naar het midden van hun hoofdkwartier stapt.

‘Je wil van hem af, is het niet?’ vraagt ze.

De reus kijkt op haar neer. ‘Jij had een plan om hem hier te brengen,’ zegt hij met een diepe, gedempte stem. ‘Heb je er ook een om hem hier weg te krijgen?’ Hij laat ostentatief tien seconden stilte vallen. ‘Nee? Dat dacht ik al.’

Ze stompt hem tegen zijn biceps. ‘Hé, wat doe jij lelijk. Zo was jij helemaal niet toen je me kwam halen in de Amazone. Ben ik niet goed voor jou geweest? En voor je jongens?’

‘Ja, maar dat was voordat hij kwam.’

Haar zwarte ogen vatten vuur. ‘Jij ging akkoord, weet je nog? Jij hebt mij uitgezonden met het zwarte schip, om hem te halen.’

‘Om jou een plezier te doen!’ sist hij woedend.

‘Ach, loop heen, man,’ sneert ze. ‘Omdat je wist dat hij diamanten zou meebrengen. Eentje voor mij. Eentje voor mijn broers in Fonte Boa, die je trouwens nog steeds niet volledig hebt uitgekocht. En de rest voor jou, inhalige zak die je bent.’

Hij grijpt haar bij de pols.

‘Ai,’ kreunt ze. ‘Laat los. Je doet me pijn.’

Een moment lang knijpt hij nog harder, maar dan laat hij haar los. Met trillende onderlip masseert ze haar pols. ‘Stop ermee, Gatalata. Als wij het nu ook al niet meer eens kunnen zijn, heeft die man ons nog dieper verdeeld dan we dachten. Hij moet weg.’

‘Nee.’

‘Wat zeg je?’

Ze knikt, met haar ogen gericht op Swartwater, die nog steeds als een manke despoot over het binnenplein schrijdt.

‘Nee, hij moet niet weg. Integendeel. We moeten ervoor zorgen dat hij niet meer weggaat. Rey, als iemand hem kan stoppen, dan ben jij het. Doe die poort dicht, en zorg ervoor dat Swartwater nooit meer van deze heuvel af geraakt.’

El Rey laat zijn tong over zijn lippen glijden. ‘Nu herken ik mijn meisje weer,’ zegt hij, en hij legt zijn grote hand op haar kont.

‘Nee, ik hoef niet te zitten,’ zegt Swartwater terwijl hij zwendend in de volle zon rondbanjert. ‘Ik heb lang genoeg gezeten. Ik wil nooit meer zitten. De eerste die me een stoel brengt, haal ik open als een varken in het slachthuis. Hebben jullie dat begrepen, beschilderd tuig?’ Er staat schuim op zijn diamanten tandprothese. Hij probeert de woorden te lezen op zijn nieuwe tablet. Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes. Een e-mail uit Zuid-Afrika. ‘*Tot ons groot spyt...* Dat begint al goed.’ Al marcherend leest hij verder. ‘Operatie-Krimsøn mislukt... Duikboot gezonken onder ijskorst aan Groenlandse noordoostkust... Kinderen van Anna Lindqvist ongedeerd... Janus, Bles en Cornelius gesneuveld...’

Swartwater trekt zijn lippen over zijn tandvlees, als een dolle hond. Hij slaakt een oerkreet en roept zo hard als hij kan: ‘*Ek holnaai jou moer!!*’

In de kerker verstijft Ebenezer. ‘Dat is zijn stem,’ fluistert hij nerveus in Desiderata’s oor. ‘En hij spreekt zijn eigen taal. Hij spreekt alleen die taal als hij kwaad is.’

‘Rustig maar,’ zegt Desiderata. Ze strijkt haar vingers door zijn haar. Hij trekt haar naar zich toe en neemt haar vast. Stoort zich niet aan de groter wordende bult in haar slipje. Hij trilt van angst. Ze houdt een brandende lucifer tussen haar vingers en blaast hem uit. In de naar solfer geurende duisternis hijgt ze: ‘Wij gaan ontsnappen. Jij en ik. En dan gaan we naar jouw Rosie toe.’

Ze zegt het met zoveel overtuiging dat Ebenezer zich niet eens afvraagt hoe ze dat denkt te zullen klaarspelen.

Swartwater is naar de schaduwplek achter de *donjon* gestapt en leunt tegen het warme hout. Zijn gewrichten doen pijn, zijn hoofd bonst als een klok en de woede kolkt door zijn borst, maar tegelijk heeft hij zich in geen tijden meer zo goed gevoeld. Zo godverdomd levend. Hij voelt zich klaar om de touwtjes zelf in handen te nemen. Eindelijk. Hij kan het weer. Want op dat zootje amateurs uit het thuisland kan hij toch niet rekenen. Behalve die ene dan. Die jonge kerel. Als hij eraan terugdenkt wat die in Perth voor hem heeft gedaan, dan komt er kippenvel op zijn gerimpelde reptielennek. Hijgend houdt hij de tablet voor zijn gezicht. Met zijn duim bladert hij door een menu. En hij drukt. Een foto van een bijna plechtig glimlachende Teun Verwoere verschijnt op het scherm. De foto vibreert met tussenpozen van een paar seconden, verdwijnt en maakt plaats voor een bewegend beeld. Dezelfde gebronsde jongeman, met iets langere haren, kijkt vragend in de lens van zijn webcam.

‘Leier?’

Swartwaters stem raspt. ‘Waar zit je nu, Verwoere?’

‘Nog steeds in Manaus, Leier.’

‘En?’

‘Ze hebben zichzelf in de nesten gewerkt in een goudzoekersstadje een heel eind stroomopwaarts. Maar tot mijn verbazing zijn ze erin geslaagd zich er heelhuids uit te werken.’

Een korte piek van teleurstelling, maar het roofdier in Swartwater zorgt er onmiddellijk voor dat zijn jachtinstinct wordt aangescherpt. Deze keer wil hij liefst zelf afrekenen met de snol van Apinsa. Haar bleke Zweedse keel dichtknijpen met zijn eigen, stramme hand, tot haar blauwe tong als een slurf uit haar bakkes hangt. ‘En de eigenaar van de boot? Die Castaro?’

‘Ceçaro? Die is witheet van woede. Ik ben in zijn bedrijfje

geïnfiltreerd. *Piece of cake*. Hij wil nog één kans om Philip te pakken te krijgen. Hij wil vliegtuigjes sturen.'

'Waarheen?'

'Amataura. De laatste landingsstrip aan de Amazone vóór het drielandenpunt.'

Swartwater denkt een ogenblik na. Vliegtuigjes. Hoe inspiratieloos. Denkt die Cantarello dat hij een videogame aan het spelen is? 'Win zijn vertrouwen, Verwoere. Zorg dat je mee op een van zijn vliegtuigjes zit. Hij was een aantal van zijn ingehuurde mannetjes verloren in de speedboats, zei je? Dan kan hij vast wel een potige kerel als jij gebruiken.'

Teun houdt zijn hoofd even schuin. 'Hmm... Oké, Leier. Dat krijg ik wel voor mekaar. En dan? Wat wil je dat er gebeurt?'

'Heel eenvoudig,' zegt Swartwater. 'Iedereen is vervangbaar, behalve jij en de Zweedse en Britse snollen. Als die Circulo de darmen van Philip Owambo aan de piranha's wil voeren, dan wens ik hem daar veel genoeg bij. Als hij en zijn jongens dan als toetje van bil willen gaan met zijn dikke neukdoos, ze doen maar. En wat er met die hippie gebeurt, dat interesseert me al helemaal geen zier. Maar Anna Lindqvist en Rosie Banks, die wil ik voor mezelf, begrepen? Breng ze me op een presenteerblaadje, hier, in Valparaiso, op de Cerro del Milodon, en ik maak van jou de nieuwe nummer één van de AWB.'

De jonge kerel voelt zijn ogen prikken. Hij, Teun Verwoere, aan de top van de Afrikaner Weerstandsbeweging. In de voetsporen van Eugene Terre'Blanche. De nieuwe Opperpriester van het Broederschap van het Triskelion. Nog voor zijn tranen van ontroering zichtbaar worden, mompelt hij: 'U kunt op me rekenen, Leier.'

De voetstappen op de in de heuvel uitgehouwen trap naar beneden klinken vreemd. Anders. Slepnd. Traag, maar vastberaden en vergezeld van een raspnd gehijg.

'Dat is *hij*,' fluistert Désirée. Ebenezer zet zich schrap voor

wat komen gaat. Een rat rent trippelend over de vochtige vloer en verdwijnt in een barst in de muur.

Knarsend gaat de deur boven aan de trap open. Een krans van indirect zonlicht snijdt langs het silhouet van Swartwater. Glinsterende stofdeeltjes kolken in de stralen. Hij blijft zwijgend staan in de deuropening en komt dan hijgend naar beneden. Hij haalt een sleutelbos uit zijn zak en opent de celdeur. Désirée en Ebenezer wachten angstig af.

‘Ik heb je documentaire gezien,’ zegt Swartwater uiteindelijk, na twee lange minuten die uren leken te duren. ‘Rotzooi.’

Met een potlood dun laserlampje schijnt hij recht in de ogen van Ebenezer, die knippert en een grimas trekt in het kille blauwe licht.

‘Sterker nog, ik heb die rotzooi op mijn tablet staan.’ Hij bestudeert nauwlettend het gezicht van de Engelsman. ‘We zouden samen eens kunnen kijken? Misschien kan ik een commentaartrack inspreken, voor de dvd-versie? Dat zou verkopen, denk je niet?’ Hij verheft zijn stem. ‘Denk je niet?! Antwoord me, Ebenezer.’

Ebenezer likt zijn droge lippen. ‘Ik weet niet waarover u het hebt, meneer.’

‘Hmm...’ Swartwater houdt het lampje onder zijn eigen kin. Lange schaduwen lopen verticaal over zijn gezicht. De diamant in zijn tandvlees schittert. Hij rolt met zijn gele oogbollen. ‘Wat ben je beleefd, Ebenezer. Hou je me voor de gek?’

‘Nee, meneer.’

‘Je herinnert je die rotzooi niet meer? Die melige rotzooi over Zion Apinsa en zijn Zweedse neukdoos? Kuifje en Pippi Langkous in Afrika?’

‘Geen idee, meneer.’

Swartwater richt de laserstraal op het kruis van Désirée. ‘Wat denk jij, kween? Houdt hij me voor de gek?’

Ze antwoordt niet.

‘Antwoord, kween.’

Désirée zwijgt. Swartwater draait aan het focusringetje van het laserlampje. De straal vernauwt tot een dunne streep helblauw licht, waarvan het uiteinde als een puntvormig gasvlammetje op haar witte kanten slipje danst.

‘Als ik de straal straks stilhoud, Ebenezer, dan brandt die in drie seconden door dat minuscule onderbroekje. Nog eens drie seconden en er blijft een naar gebraden mensenvlees ruikend gat over waar nu haar dikke lul hangt. En waar gaan jullie elkaar dan mee warm houden ’s nachts, mijn tortelduifjes?’

Ebenezer zegt met trillende stem: ‘Ik herinner het me weer, meneer Swartwater.’

Het lichtje danst.

‘Wat herinner je je?’

Ebenezer haalt diep adem. ‘Alles.’

Als een roofdier springt Swartwater naar voor. Hij mikt één knie tussen de borsten van Désirée, die al de lucht uit haar longen voelt sissen en zwaar achterover slaat.

‘Desiderata,’ raspt Swartwater in haar oor, ‘je had me moeten antwoorden, kween.’

Hij houdt de laserstraal vlak bij haar linkeroog en geniet van het ijselijke geschreeuw dat zijn trommelvlies bijna doet scheuren. Eerst kringelt er witte rook van tussen haar oogleden en dan knapt haar oogbol als een balletje popcorn. Een mengsel van bloed, tranen en visachtige restanten van oogweefsel spat over Swartwaters gelaat. Hij knipt zijn lampje uit, likt aan het smeulende masker op zijn huid en zegt bijna zakelijk: ‘Neem een ooglapje, Desiderata. Dat zal je nog verleidelijker maken dan je al bent.’

In één ruk slaat hij de traliedeuren dicht, draait de sleutel om en verdwijnt naar boven, Ebenezer en Désirée verdoofd achterlatend.

El Rey ligt naast Gatalata in het met handgeschilderde *azulejos* bezette hemelbed dat hij heeft laten overkomen uit Cartagena,

aan de Caraïbische kust van Colombia. Ze klampt zich met vier ledematen vast aan zijn gespierde lijf. Het is heet en ze liggen op de zijden lakens. Ze is naakt, maar door de wirwar aan tatoos lijkt het of ze een nauw aansluitende catsuit draagt.

‘Ik heb geen medelijden,’ kreunt ze in zijn oor. ‘Het zat eraan te komen voor die teef.’

Hij bromt: ‘Ik had ze nooit op de Cerro mogen toelaten.’

Ze klemt zich nog wat dichter tegen hem aan. ‘Dat is heel juist, sire. Maar daarvoor is het nu te laat.’

‘Ze moet weg. Dat vrouwmens heeft godverdomme een lul. Een lul!’

‘Ik heb hem gezien,’ zegt ze terwijl ze zijn indrukwekkende lid tussen haar vaardige vingers laat rollen. ‘Niet zo’n stronk als die van jou, maar onmiskenbaar een volwassen en functionerende penis.’

‘Hou op,’ blaft El Rey. Hij duwt haar hand weg. ‘Ik krijg daar de kriebels van. Ik mag er gewoon niet aan denken of alle goesting stroomt uit mijn lijf. Ze moet weg! Weg!’

‘En de Engelsman?’

‘Ook weg. Dan staat Swartwater hier alleen. Dan kan de grote schoonmaak echt beginnen. Dan is hij van mij.’

Gatalata rolt van hem weg en vouwt haar armen achter haar rug. ‘Ik denk dat ik zo’n ooglapje voor haar ga kopen.’

El Rey springt uit het bed.

‘Waar ga je heen?’ vraagt Gatalata.

‘Ik roep mijn mannen bijeen. Kom mee. Tijd voor actie.’

Désirée ligt met de ongehavende helft van haar gezicht tegen Ebenezers borst. Ze schokt van de pijn en jammert zachtjes.

Hij zegt niets. Hij denkt. Hij waadt door de steeds sneller kolkende stroom van gedachten in zijn hersenen. Alles komt terug. Alle reportages die hij voor de BBC heeft gemaakt. Die over Swartwater, zeker. Maar ook het schrijnende verhaal van het stel uit Birmingham dat hun baby in een locker in het sta-

tion had opgesloten om ongestoord te kunnen gaan zuipen in de pub ertegenover. En de documentaire over het mysterie van de genitaal verminkte paarden in Belgisch Limburg. En ook een stuk over taaie oude boeren in de Cotswolds die door gewetenloze makelaars gechanteerd worden om hun eigendommen te verkopen, zodat die tegen waanzinnige prijzen kunnen worden doorverkocht aan steenrijke sportlui en mediafiguren. Hij herinnert zich zelfs het twitteroorlogje dat hij de dag na de uitzending heeft uitgevochten met Jeremy Clarkson. Alles komt terug. Dat stel uit Birmingham heeft trouwens een enorme schadevergoeding gekregen omdat het station al afgesloten was toen ze uiteindelijk stomdronken uit de pub kwamen. De baby was waarschijnlijk al eerder gestikt, maar dat kon de gerechtsdokter niet uitmaken.

Het schokken neemt af. Hij wil haar vragen of de pijn minder wordt, maar bedenkt zich. Het zou een domme vraag geweest zijn.

En dan denkt Ebenezer terug aan Rosie. In flitsen, als een te snel afgespeelde diareeks. De eerste keer dat hij haar kustte, toen hij nog getrouwd was met Wilma. Die keer dat ze ondeugend lachend haar bloesje opentrok voor een foto op het strand van Torquay. In tranen, toen ze door Wilma was ontslagen bij de krant. Gekke bekken trekkend in zijn flat, terwijl hij zich serieus probeerde te houden omdat Roger Stone aan de lijn was. In bad, met klodders badschuim op haar natte borstjes. Onze-ker glimlachend, voor het eerst met haar korte kapsel. Slappend in het halfdonker, waarna hij stiekem zijn koffertje op wiel-tjes de kamer uit rolde om zijn vlucht naar Australië te halen. In een ziekenhuisbed, met plastic buisjes in haar neus en mond.

Hij schrikt.

Dit is nieuw.

‘Nauwkeurige observatie is de sleutel tot alle deuren,’ doceert El Rey. Twee van zijn trouwste discipelen zitten in zijn konings-

kamer voor hem en knikken ernstig. Achter hen zit Gatalata in kleermakerszit ritmisch haar knieën tegen de grond te drukken om haar bekken lenig te houden. Maar ze vangt elk woord op.

‘We gaan Swartwater observeren. Elke beweging die hij maakt. Elke stap die hij zet. Hij is niet langer afhankelijk van de Engelsman om zich te verplaatsen, dat hebben jullie gezien. Dat maakt hem zo mogelijk nog onvoorspelbaarder dan tevoren. En zeker ook gevaarlijker.’

De Reyes schuifelen ongemakkelijk op hun houten stoelen. Er wordt gekucht.

‘Maar zelfs de meest gestoorde gek houdt altijd nog vast aan een zekere vorm van routine. Kijk maar naar jezelf.’ Gesmoord gelach weerklinkt. El Rey houdt zijn kolenschap van een rechterhand omhoog en kromt zijn wijsvinger. ‘Wanneer slaapt hij? Slaapt hij diep en vast? Slaapt hij in één keer door, of gaat hij een paar keer wandelen? Slaapt hij alleen ’s nachts, of ook overdag? Hoelang? Waar? Ik wil dat allemaal in kaart brengen. We gaan dat systematisch en professioneel aanpakken. Zijn slaapgedrag analyseren, dat is jouw taak.’

Hij priemt zijn middelvinger naar een magere kerel die ondanks zijn jonge leeftijd nog maar drie tanden heeft. Op zijn wangen zijn solseutels in spiegelbeeld getatoeëerd. Hij speelt fluit. Ze noemen hem Mozart.

‘Is dat niet eerder een baantje voor Gatalata?’ vraagt Mozart. Hij draait zich schuchter naar haar om.

Ze kijkt hem minachtend aan. ‘Als hij bij mij is, dan slaapt hij niet. Dat kan je alvast opschrijven, Mozart.’

‘Eten,’ gaat El Rey door. Hij kromt nu ook zijn middelvinger tegen zijn handpalm. ‘Wat eet hij? Wat lust hij? Wat lust hij niet? Vraagt hij naar iets speciaals? Eet hij zijn bord leeg? Wanneer eet hij? Ontbijt hij? Om hoe laat? Lunch? Avondeten? Snacks? Is hij misschien zelfs een *fucking* vegetariër?’

‘Hitler was een vegetariër!’ roept de kok van de *compound*, een diepbruine dertiger met een vriendelijk gezicht die tien jaar

in de gevangenis van Santiago heeft gezeten voor de moord op een culinaire journalist. Zijn bijnaam is El Critico.

‘Jaja,’ knort El Rey geïrriteerd. ‘En Hitler is in 1983 op gezegende leeftijd gestorven aan een hersenbloeding op zijn boerderij even buiten Puerto Varas, waarna zijn ezels twaalf dagen en nachten hebben gebalkt van verdriet. Dat verhaal heb je nog maar twintig keer verteld, Critico. Jij bezorgt me een overzicht van zijn eetpatronen, oké?’

‘Komt in orde, Rey.’

Nu vouwt El Rey ook zijn ringvinger. ‘Gata! Jij gaat over zijn hygiëne.’

Ze grinnikt, gaat rechtop staan en stapt tussen de twee stoelen door tot bij haar opperpooier.

‘Baadt hij zich? Of juist niet? Wanneer, of wanneer niet? Wast hij zich, of laat hij zich wassen? ’s Morgens, of juist ’s avonds? Na de seks, of voor de seks? Rukt hij zich soms af? Waar? Hoe vaak? Hoelang staat hij gemiddeld onder de douche? Is hij iemand die langer dan een uur in een bad blijft liggen, tot zijn huid helemaal gerimpeld is? Dat wil ik allemaal weten. Precies. Exact. Systematisch.’

De houten deur vliegt open en knalt tegen de binnenwand. Swartwater komt binnen en maakt een theatrale buiging.

‘Dame en heren, gegroet. Een uitermate goede nacht aan alle aanwezigen. Ik stoor toch niet? Wat zijn jullie aan het doen?’

Nog meer flitsende beelden. Buisjes van een andere kleur, in Rosies arm. Een grote tube in haar mond die pulseert op het zuchtende ritme van een beademingsmachine. Rosie met een blauwe bloes. Met een rode bloes. Met een groene bloes. Maar altijd met gesloten ogen. Rosie met haar ogen open, starend naar de vliegen op het plafond, terwijl een verpleegster vocht in haar ogen druppelt. Naakt op haar buik, terwijl dezelfde verpleegster zelf in haar doorligwonden masseert. Rosie die niet reageert wanneer een vrijwilligster naast haar bed voorleest

uit *Wuthering Heights*. Ze bloost. Ze is bleek. Ze kwijlt. Puree sijpelt pruttelend uit het buisje in haar neusgat. De ademhalingsmachine licht op en ALARM verschijnt op het display. En dan: Rosie die haar ogen wijd openspert, met een ruk rechtop komt in het bed, kokhalzend de buisjes uit haar mond en neus trekt en in een spray van bloedspatjes de naalden uit haar aders rukt.

Ebenezer stampst angstig met zijn benen en kruipt weg in de diepste en donkerste hoek van de kerker. Désirée hoort het niet. Ze ligt verzonken in een pijnlijk mengsel van semibewusteloosheid en koortsige halfslaap. Hij voelt de rat spartelen achter zijn rug, maar dat kan hem niet schelen. Hij kan maar aan één ding denken: waar komen deze beelden vandaan?

Hij heeft dit nooit eerder gezien, daar is hij zeker van. Rosie in een ziekenhuis met buisjes in haar neus? Neen. Hij heeft haar ooit een keer vergezeld naar de dagkliniek toen ze haar enkel had verzwikt tijdens Notting Hill Carnival, maar dat was het. Toen hij naar Australië vertrok, was Rosie nog perfect gezond.

Hij ook. Hij wrijft over de beurse plek boven zijn ooglid. Maar nu de beelden terugkomen, gaan ze steeds sneller. Eerst druppelsgewijs, dan stromend, nu als een dijkbreuk. Dan snapt hij het. De beelden waren niet live. Hij zag ze op een scherm. Het scherm van een computer. Of een laptop.

Nee, geen laptop.

Op een tablet.

De tablet van Andries Swartwater.

‘Dat was nipt.’

El Rey neemt de banaanlange havana uit zijn mond en kijkt om. ‘Wat zeg je?’

‘Dat het nipt was.’ Gatalata kronkelt als een slang in het bad op de bovenste verdieping van de *donjon*.

‘Ach nee.’ Hij neemt een schier eindeloze trek en blaast een meterslange rookwolk uit. ‘Hij geloofde mijn uitleg.’

Haar schoklachje doet het water rimpelen. 'O ja, sire? Een vergadering over hoe de Reyes Pasen zullen vieren?'

El Rey kijkt uit over de Cerro del Milodon. Verre ochtendgeluiden van de benedenstad kringelen gedempt naar boven. Een vlucht zwarte ibissen scheert rakelings over zijn hoofd. Hij speelt met de ineengestrengelde haren op zijn kin. 'Hoeveel kruistekens staan er op je huid getatoeëerd, Gata?'

Ze zwijgt.

'Juist. Mijn Reyes zijn stuk voor stuk doodsbang om in de hel terecht te komen. Ze nemen het katholicisme dat hen door hun dikke grootmoeders is ingehamerd, bloedserieus. Letterlijk. Ze weten maar al te goed waarmee ze bezig zijn, vergis je niet. Het zijn geen gevoelloze beesten. Jij zal het niet zien, maar hier wordt 's nachts meer gebeden dan geneukt. Vergiffenis, Gatalata. Vergiffenis. Het suikerklontje in de bittere thee van angst die het christendom nu al tweeduizend jaar schenkt. Een de facto vrijgeleide om te moorden, verkrachten en brandschatten. En Swartwater weet dat. Daarom was mijn uitleg wel solide.'

Gatalata is onder de indruk. 'Ik ben helemaal geil geworden van je speech, Jezus.' Ze klapt zacht met haar vlakke hand op het water. 'Kom je erbij?'

El Rey draait zich niet eens om. 'Nee,' antwoordt hij botweg. 'Vandaag blijf jij bij Swartwater. Hij is euforisch, nu zijn lichaam weer mee wil. Dat is goed nieuws voor ons. Euforie is funest voor de alertheid. Seks maakt dat nog erger. En daar ga jij van profiteren om je taak te volbrengen, Gata.'

'Terwijl Mozart en El Critico notities nemen voor de deur?'

'Je hebt het helemaal begrepen, mijn gladde arapaima.'

Ze zucht diep, leunt haar hoofd achterover en laat haar oren volstromen met warm water.

'Je hebt aan Rosie gedacht, is het niet?'

Swartwater is tussen Désirée en Ebenezer op de klamme

vloer gaan zitten. Zijn enige hand zit nonchalant in zijn broekzak. Zonder antwoord af te wachten gaat hij verder: 'O jawel, Ebenezer. Ik zie het aan je gezicht. Je neusvleugels flapperen. Net als die van Rosie trouwens, als ze het buisje weer eens uit haar luchtpijp had gehoest.'

Ebenezer voelt een zenuwtrek door zijn nekspieren golven.

'Een vechtertje hoor, die Rosie van jou. Ik begon al te denken dat ze voor eeuwig en altijd schone slaapster zou blijven. Maar nee. Plots zoog ze het leven weer in haar longetjes. Door dat kokette pijpmondje. We schrokken ons allemaal rot.'

'Wat heb je met haar gedaan?'

'Wat was dat, Ebenezer? Je moet echt leren articuleren.'

Ebenezer slikt en schraapt zijn keel. 'Wat heb je met Rosie gedaan?'

Swartwater haalt zijn schouder op. 'Niets. Plots besloot ze op te houden met ademen. En zes maanden later bedacht ze zich. Klaar.'

Hij durft het niet te vragen. Maar doet het toch. 'En waar is ze nu?'

'Onderweg.'

Ebenezer krijgt het in één ruk ijskoud.

'Dat heb ik je al eens verteld, maar je geheugen is niet meer wat het geweest is,' zegt Swartwater. Hij steekt zijn tong zo ver uit als hij kan en wiegelt er slurpend mee in alle richtingen. 'Ze nadert. Onthoud het nu. En dan zal ik haar oplikken als een kameleon een vliegje.'

Ebenezer kreunt zachtjes.

Swartwater geeft hem een zachte stoot met zijn knie. 'Hé, maak je geen zorgen. Voor ik dat doe, laat ik jou naar boven halen. Uiteraard.' Hij haalt zijn hand uit zijn broekzak. Tussen zijn duim en wijsvinger houdt hij een wit zijden ooglapje. Hij laat het als aas voor Désirée bengelen, die met haar hoofd in haar armen ligt te lijden. 'Cadeautje van Gatalata.'

El Rey del Cerro leunt met zijn ellebogen op de tafel, zijn hoofd

in zijn handen. Voor hem ligt een waaier van formulieren uitgespreid. Zijn oogbollen schieten heen en weer. Cijfers en kruisjes staan in warrig getekende tabellen gekriebeld. Streepjes staan achter voorgedrukte woorden. Uurnoteringen staan aangestipt en doorgekruist. El Rey voelt zijn brein knetteren. Dit is kinderspel. De gegevens zijn goed. Hij is het gewend om nog veel meer data te verwerken. Zonder computer. Uiteraard. De schema's op posterformaat van zijn plantages in Peru zijn veel ingewikkelder en die moet hij telkens weer afchecken aan de zich dagelijks wijzigende routes van de douanevliegtuigjes en de politiehelikopters. Om van de satellietbeelden nog maar te zwijgen. In vergelijking daarmee is dit een makkie. Mozart en El Critico hebben hun werk uitstekend gedaan. Gatalata wat minder, maar dat viel te verwachten. Zijn Polynesische zeevaardersgenen jagen oeroude algoritmes door zijn hersenen. En dan haalt hij zijn vingers uit zijn haren. Hij knikt, veegt de papieren bij elkaar en knijpt ze tot een prop. Hij haalt een nieuwe sigaar uit een lade onder de tafel en strijkt een lucifer aan. Puffend doet hij de kop van zijn havana gloeien, waarna hij de lucifer gebruikt om de prop in brand te steken. Hij veegt het smeulende papier achteloos van tafel. Terwijl prikkelende rook het vertrek vult, drukt hij op een knop aan de zijkant van het tafelblad. Met een elektromagnetische knal springt de deur open. Onmiddellijk komt een tenger en zeer donker kereltje de kamer binnengelopen. Het is de zwaar getatoeëerde jongen die ook vaak de *trike* bestuurt. El Rey nam hem onder zijn hoede toen hij als weeskind aan het zwerven was. Hij herkent zijn eigen strijd in de jongen en weet dat hij op hem kan vertrouwen.

'De nacht na deze,' zegt El Rey, 'om vier uur drieëntwintig.'
'Begrepen, Rey.'

Het mannetje verdwijnt zo snel als hij is gekomen. Aan een zilveren ketting op zijn borst brandt een koperen sleuteltje.

‘Laat me nou toch.’

Gatalata houdt het doekje met ontsmettingsmiddel klaar en probeert de armen waarmee Désirée haar gezicht beschermt open te wrikken.

‘Ebenezer, help me.’

De Engelsman legt zijn hand op de arm van de kween. ‘Het moet, Désirée.’

‘Die goedkope hoer blijft met haar fikken van me af.’ Désirée had gehoopt te krijsen als een hysterisch wijf, maar ze klinkt als een ouwe vent met een kater.

Gatalata laat zich niet uit haar lood slaan. ‘En hoe goedkoop denk je dat jouw tarief zal worden als de helft van je gezicht is weggerot? Er is vast wel een niche van klanten die vallen op transgenders als jij. Verdomme, ik wed dat er zelfs liefhebbers rondlopen hier op de Cerro. Maar perverten die kicken op een half gezicht? Nee meid. Vergeet het. Dus laat me die wonde verzorgen. Dan kan je op termijn zelfs dat ooglapje laten vallen en een mooi kunstoog laten zetten. In een andere kleur dan je echte oog, dat is intrigerend.’

Ebenezer zegt met sussende stem: ‘Hoor je dat? Alles komt goed, Désirée. Dus laat je oog verzorgen.’

Désirées armen gaan open.

Maar dan danst opnieuw de ijsblauwe laserstraal door de kerker. Een silhouet in de deuropening. De stem van Swartwater. Alles en iedereen bevriest.

‘Dit is een heel duur lampje, weet je dat? Niet zo’n prul dat tourgidsen gebruiken om de rotsschilderingen van de Bosjesmannen in Lesotho aan te wijzen. Nee, dit is *weapon grade material* uit Noord-Korea. Kim Jong-Un heeft er altijd zo een-tje in zijn zak zitten, om te gebruiken mocht een van zijn persoonlijke slaafjes noedelsoep morsen op zijn broek van Abercrombie & Fitch. Je gelooft me niet? Hier!’

Swartwater gooit het brandende laserlampje naar binnen. Het tolt in de lucht en tekent zwiepende lichtblauwe vinnen

in de dompige kerkerlucht. Zonder de rest van zijn lichaam te bewegen, grijpt Ebenezer in de lucht.

Swartwater lacht luidop. 'Uitstekende reflexen, Ebenezer. Jij bent er helemaal bovenop. In topvorm. En ik ook. Merkwaardig. Zou hier een helend metaal in de heuvel zitten dat golven uitstraalt die zenuwcellen herstellen? De gouden graal, Ebenezer. De gouden graal! Zie je die primeur al, primetime als eerste item in het journaal van de BBC. "Van onze reporter in Chili, meer dan een jaar na zijn raadselachtige verdwijning." Dat zou een Bafta betekenen, snotneus. Misschien wel een contract bij CNN. Als Piers Morgan het kon, dan jij zeker.'

Niemand verroert een millimeter. Ebenezer houdt het lampje in zijn vuist geklemd als een oester zijn parel. Het licht schijnt tussen zijn knokkels door. Hij voelt niets.

'Rosie Banks!' vervolgt Swartwater, nu met theateraal declamerende stem. 'Nog iemand van wie de hersencellen het zwaar te verduren hebben gekregen! Arme meid. Nog altijd een knap ding, daar niet van. Maar haar vingertjes willen niet echt meer mee. Hoofd-handcoördinatie gaat een beetje stroef. Niet heel praktisch, als je een meisje bent. Nietwaar, meiden? En daar reken ik jou dan gemakshalve maar even bij, Desiderata.'

Zo snel hij kan richt Ebenezer de laserlamp op het gezicht van Swartwater. Hij draait aan het buisje.

Swartwater lacht. 'Gefopt.' Met zijn wijs- en middelvinger trekt hij zijn rechteroogleden uiteen. Hij beweegt zijn hoofd tot de laserstraal pal in zijn pupil schijnt. 'Dacht je nou echt dat ik je mijn vintage materiaal zou toewerpen? Wat je in je poten hebt, is Chinese rommel. Zo naïef, Ebbie. Bij nader inzien is het toch nog wat te vroeg voor die Bafta. Het zootje dat je van de Okavango-documentaire hebt gemaakt, ligt nog te vers in het geheugen.'

Ebenezer opent zijn witgeklemde vingers als een krab. Het prul klettert op de vloer.

Swartwater draait om zijn as, maakt aanstalten om weg te

gaan en keert dan op zijn hielen terug. ‘Nog één ding. Desiderata, vergeet niet dat je traanklieren nog intact zijn.’

De geplande actie in de nacht van 13 op 14 maart duurt minder dan anderhalve minuut. Precies om 04.23 uur glipt het tengere zwarte ventje de kerker in. Hij opent de boeien van de gevangenen met het sleuteltje op zijn borst, begeleidt hen muisstil naar boven, loodst hen blootsvoets over het binnenplein van de *compound*, duwt hen door de poort en gebaart naar de wachter dat hij die mag sluiten. Het is nog geen 04.25 uur. Een uil vliegt geruisloos door de maan. De zon zit nog veilig opgeborgen aan de andere kant van de Andes. Andries Swartwater slaapt. In zijn lauwe bad. Een plastic bord vol pikante zwarte bonen met gestoomde eidereend dobbert voor zijn kin.

Désirée en Ebenezer rennen hand in hand kriskras de heuvel af. Ze wurmen zich door aarden steegjes waar verdwaasde junkies hen aanstaren uit bedompte ogen. Ze springen van gammele platformen en glippen tussen verweerde palen onder scheefgezakte houten woningen. Ze gebruiken verroeste sporen van afgedankte *ascensores* om sneller af te dalen.

‘Jij bent mijn rechteroog, Ebenezer.’

‘En jij kent de weg, Désirée.’

Nog voor de zon opkomt, verdwijnt het tweetal spoorloos in het driedimensionale labirint Valparaiso.

DEEL 15

DE OVERSTEEK

BRAZILIË, AMAZONE

11 maart 2014

Honderd stille kilometers op de rivier en een zwarte nacht tussen de oerwoudgeluiden waren nodig om het adrenalinepeil te doen zakken. Nu krijgen de vluchtelingen stilaan hun adem terug en klopt hun hart weer normaal.

Een perfecte avond valt over de Amazone. Het is windstil en de lucht ruikt naar bloemen. Grote vleermuizen scheren over de rivier en tollend links en rechts het woud in, op zoek naar rottende vruchten. Eén twinkkelende avondster verschijnt aan de rozige hemel.

Wolf is na een toiletbezoek op het achterdek gaan zitten. Rosie wou ook even de benen strekken en is hem gevolgd.

‘Goed dat Philip en Anna gepraat hebben,’ zegt Rosie.

‘Ja, zeer goed,’ zegt Wolf. ‘We kunnen eindelijk verder. Ik heb het gevoel dat we nu allemaal op één lijn zitten.’ Gemakshalve denkt hij even niet aan de verwijten die de Zweedse naar zijn hoofd heeft geslingerd toen hij met een bonzend brein ontwaakte in Fonte Boa.

‘Denk jij dat we Swartwater zullen vinden, Wolf?’

Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes, alsof een pijnscheut door zijn lichaam trekt. ‘We kunnen niet anders dan op Philip vertrouwen. Als er iemand is die ons toegang kan verschaffen tot Swartwater, zal hij het zijn.’

‘En als we Swartwater vinden...’

‘Dan misschien ook Ebenezer, ja. Ik weet dat je nog hoop koestert, Rosie.’

‘Zolang ik zijn roerloze lichaam niet heb gezien, is hij nog in leven,’ zegt ze vastberaden. ‘Ik voel het gewoon. Ebenezer is spoorloos verdwenen in Australië op het moment dat Swartwater daar ook moet zijn geweest. Hij was zo dicht bij een doorbraak, zijn verdwijning kan geen toeval zijn.’

‘Je bent wel heel zeker van je zaak.’

‘Misschien ken je me nog niet zo goed als je denkt, Wolf. Als ik me eenmaal ergens in heb vastgebeten, dan laat ik niet meer los. Ik moet en zal Ebenezer vinden.’

‘Misschien zit er meer wolf in jou dan in mij,’ zegt hij. ‘Wolvin dan.’ Ze lachen.

Na een korte stilte vervolgt Rosie op zachte toon: ‘Ik heb nooit van iemand zoveel gehouden, Wolf. Wat wij hadden, dat was meer dan een flirt of een zotte relatie. Het was gewoon moeilijk door de omstandigheden, maar...’

‘Hoelang waren jullie samen?’

‘Dat is het juist, eigenlijk waren we niet meer samen. Of we waren net weer opnieuw samen, om precies te zijn. We hadden elkaar leren kennen op een persconferentie. We raakten aan de praat en gingen in de pub nog wat napraten over de zaak. Het klikte en er volgden verschillende afspraakjes. We konden uren met elkaar babbelen. Eerst over het werk, maar al gauw over persoonlijke zaken. Hij was gehuwd met de hoofdredactrice van *The Times*. Mijn bazin dus, maar hij was niet gelukkig in zijn huwelijk. Tegen beter weten in begonnen we een relatie. De aantrekkingskracht was gewoon te sterk.’

Wolf fluit zachtjes tussen zijn tanden. ‘Dat was vast niet makkelijk?’

‘Ik haatte het stiekeme gedoe, maar we konden niet anders omdat we onze jobs niet wilden verliezen. We probeerden het zo te regelen dat we zo vaak mogelijk op dezelfde persmomen-

ten aanwezig konden zijn. We gingen creatief om met onze uurroosters en konden zo geregeld tijd winnen om samen te zijn. Soms een halfuurtje, soms een halve dag. We grepen wat we konden krijgen.'

'Zoiets is toch niet vol te houden?'

Rosie lacht wrang. 'Langer dan je denkt.' Ze kijkt Wolf indringend aan. 'Onze reis naar Costa Rica betekende een ommekeer.'

'Samen op reis? Hoe heb je dat geflikt?'

'Het was een persreis, op uitnodiging van de Costa-Ricaanse toeristische dienst. Het was in die tijd de gewoonte dat jonge journalisten zulke reisjes mochten maken als een soort beloning voor extra werk. Zo hoefde de hoofdredactie geen bonus uit te keren en kreeg ze er een reisreportage gratis bovenop. Tja, ik draaide mee in dat systeem.'

'En Ebenezer ging ook mee?'

'Ja, ik weet niet precies hoe, maar hij heeft de reis ontfutseld aan een jonge BBC-reporter. De andere deelnemers waren Fransen en Noren. Niemand die we kenden, dus we konden ongestoord samen zijn.' Ze staart dromerig voor zich uit.

Wolf glimlacht. 'Mooie herinneringen?'

'Wolf, het was gewoon heerlijk. Om middernacht samen op zoek naar reuzenschildpadden die uit de zee kropen om eitjes te leggen in het zand. Trekken door de vochtige jungle vol brutale aapjes en kleurrijke papegaaien. 's Avonds verse vis eten op het strand, met naast ons tafeltje een orkestje dat speciaal voor ons een liefdeslied speelde.' Ze zingt zachtjes. '*Cucurucucu... paloma...* Wolf, als ik kon smelten van geluk, was ik die week als een plas op de grond geëindigd.'

'En toen jullie terugkwamen?'

'Ebenezer heeft in Costa Rica beslist dat het zo niet verder kon. Hij verliet zijn vrouw, maar ze kwam er snel achter waarom. Ik ging op het werk door een hel, dat kan je je voorstellen. Vanaf dat moment zocht mijn bazin naar een reden om

me te ontslaan. De psychologische terreur werd steeds erger en uiteindelijk heeft Ebenezer onze relatie stopgezet. Hij zei dat het was om mij te beschermen, maar het deed zo'n pijn. Ik heb me nog nooit zo alleen gevoeld. Ik was ook kwaad, omdat hij toegaf aan die ex van hem. Op het werk ging het toen inderdaad beter, maar ik had het liever omgekeerd gehad. Ik overwoog even om ontslag te nemen, maar als beginnende journaliste zou ik dan mijn eigen ruiten hebben ingegoooid. Ik bleef. Uit lafheid.'

'Maar jullie zochten toch opnieuw contact?'

'Dat was meer dan twee jaar later, toen ik een stapel gelekte documenten moest doorworstelen op zoek naar bruikbare informatie en ik de naam "Andries Swartwater" zag staan. Ebenezer had heel die zaak tot op de naad uitgesponnen en er een documentaire over gemaakt. Maar wat ik in die documenten terugvond, was nieuw en schokkend. Ik wilde de informatie eerst aan hem voorleggen voor ik ermee naar mijn hoofdredactie stapte. En zo ging de bal weer aan het rollen. Ik dacht dat ik het louter professioneel kon houden, maar ik werd overspoeld door een vloedgolf van emoties. Alle gevoelens kwamen terug. En toen, terwijl ik lag te slapen, sloop hij de deur uit en verdween naar Australië...'

'We zullen hem vinden, Rosie. Ik laat je niet in de steek, ik beloof het je.'

Ze legt haar armen om zijn hals en drukt een kus in zijn warrige baard. 'Jij bent ongelooflijk, Wolf, echt waar. Ik bewonder je. Hoe je kinderen zoals Jacara hebt geholpen, in de favela. En nu ons. Ik ken niet veel mensen die zo belangeloos voor hun ideaal gaan.'

Hij haalt zijn schouders op. 'Wat moet ik anders met mijn leven aanvangen? Go-carts verhuren aan de Belgische kust? Nee, zo is het goed. Ik zou nergens anders willen zijn. Hier, nu, bij jullie.'

Ondertussen is het aardedonker geworden. Alle kaarsen zijn

uitgegaan en ze kunnen in het schijnsel van de sterren nog net de contouren van de boot zien.

Ze horen Philip roepen vanop het voordek. 'Crew, naar jullie hangmatten. Morgen is het weer vroeg dag.' Naast hem staat Jacara met een zaklamp te zwaaien. Honderden mugjes dansen in de lichtstraal.

Wolf geeft Rosie een hand en trekt haar recht. Hij knipoogt naar haar. 'Juffrouw, sta me toe u te begeleiden naar uw slaapvertrek.' Hij zwaait met een overdreven armgebaar naar de hangmatten. 'Welke suite kiest u?'

Ze voelt zich zo uitgeput als iemand die net een lange trektocht door de jungle heeft gemaakt. 'De dichtste,' zegt ze.

Terwijl de boot stilaan de westelijke buitenpost Amataura nadert, ontstaat een stilzwijgende verstandhouding tussen Jacara en de kapitein. De jongen geeft hem het scheepstouw aan, of een beker water, zonder dat hij erom moet vragen. Philip geniet van de routineklusjes waar hij vroeger een rothekel aan had. Hij is zich er pijnlijk van bewust dat hij straks voorgoed afscheid zal moeten nemen van dit grootse land dat hem heeft opgenomen in een groene omhelzing van water en zuurstof.

Maricela wijkt niet van zijn zijde. Ze zoekt taakjes en excuses om toch maar in de stuurcabine te moeten zijn. Nu hadden de ramen van de hut dringend een oplapbeurt nodig.

Anna, Rosie en Wolf kunnen niet anders dan zitten en wachten. Boeken hebben ze niet en het kaartspelen zijn ze inmiddels ook wel beu.

Wolf heeft hen uitgebreid verblijd met verhalen uit zijn Belgische geboortedorp De Haan. Maar dan neemt het gesprek een ernstiger wending.

'Er is nog één iets wat ik niet begrijp, Rosie,' zegt Wolf.

'Ja?'

'Dus toen Ebenezer was verdwenen naar Australië, ben je daarheen getrokken om hem te zoeken. Je hebt hem ginds als

vermist opgegeven. Maar het heeft nog bijna een jaar geduurd voor de Braziliaanse kustwacht meldde dat er een niet-geïdentificeerd lichaam was aangetroffen op een Australisch spookschip.'

'Wat wil je zeggen, Wolf?'

'Wel ja, je zegt dat je in Starbucks hebt gewerkt.'

'Ja, dat heb ik gedaan.'

'Een jaar lang? Bij Starbucks? Jij? Dat kan ik moeilijk geloven.'

Anna schuifelt ongemakkelijk heen en weer. 'Ze is ook een tijdje uitgeschakeld geweest.'

Rosie kijkt Anna bliksemend aan. 'Ik kan zelf wel antwoorden, Anna.' Ze richt zich tot Wolf. 'Waarom zou dit niet alles kunnen zijn?'

'Jij die zo verbeteren op zoek gaat naar de waarheid? Komaan, je gaat me toch niet vertellen dat je de zaak zomaar hebt laten rusten?'

Ze perst haar lippen op elkaar. 'Het is zoals Anna zegt, ik was een tijdje uitgeschakeld.'

'Hoe bedoel je? Had je een burn-out?'

Ze kijkt hem woedend aan. 'Is dat wat je denkt? Een burn-out? Ik die zo "verbeten naar de waarheid zoek"?''

'Oké, niet dus.' Wolf heft zijn handen in de lucht. 'Als je het niet wilt vertellen, dan wil je het niet vertellen.'

'Ze lag in een coma,' flapt Anna eruit.

'Wat?' Wolf kijkt haar ongelovig aan. 'Hoelang? Heb je een ongeval gehad?'

'Geen ongeval,' zegt Anna.

'Anna, zwijg nu eens,' snauwt Rosie. Ze richt zich tot Wolf. 'Ik wou het je niet vertellen om je niet ongerust te maken.'

'Wat niet vertellen? Rosie?'

'Ik heb zes maanden in een coma gelegen door een misdaad. Iemand heeft mij in Londen aangevallen in een steegje en geprobeerd me te wurgen. Maar het is niet gelukt.'

Wolf slaat zijn handen voor zijn mond. 'Wat vreselijk. O, nu begrijp ik...'

'... waarom ik soms moeite heb met mijn coördinatie?' Ze kijkt naar haar vingers. 'Ja, dat is nog een gevolg daarvan. Ik heb een halfjaar moeten revalideren. Toen ik naar Brazilië vertrok, was ik er net weer bovenop. Ongeveer...'

'Hebben ze de dader kunnen vatten?'

Rosie en Anna kijken elkaar snel aan, maar Wolf heeft hun blik gezien. 'Wat? Is er iets wat ik niet mag weten?'

'Je mag het wel weten, Wolf, maar het zijn speculaties. Wij weten ook niets zeker,' zegt Rosie.

'Rosie was niet het enige slachtoffer,' vult Anna aan. 'Roger Stone, de hoofdredacteur van Ebenezer, een andere BBC-journalist en de ex-vrouw van Stone zijn allen rond hetzelfde moment omgekomen.'

Rosie haakt weer in: 'Roger Stone heeft me die avond opgebeld met een vraag over Swartwater. De BBC zat dus weer op het verhaal. De conversatie werd afgebroken, hij zou me terugbellen, maar een tweede telefoontje heb ik niet meer gekregen. Diezelfde nacht ben ik aangevallen. Later vernam ik dat Stone zelfmoord heeft gepleegd. Nu ja...'

'En dat vertel je nu pas?' gilt Wolf.

'Rustig maar. Zijn secretaresse is veroordeeld voor de aanslagen en voor het laten vermoorden van de dochter van Stone, die op studie-uitwisseling was in Australië. Blijkbaar was die secretaresse een geschift wijf dat niet kon verdragen dat iemand anders in Stones buurt kwam. Er zijn ook geruchten dat ze ontslagen zou worden en wraak wilde nemen. De tabloids stonden er vol van. Ze hadden zelfs een bijnaampje voor haar bedacht: Secruella. Het mens is ontoerekeningsvatbaar verklaard en opgesloten op een Schots eiland. Nota bene in dezelfde instelling waaruit Swartwater is ontsnapt.'

'Toch wel erg toevallig allemaal,' zegt Wolf terwijl hij blazend zijn hand door zijn dreadlocks haalt.

‘Dat kan je wel zeggen. Ik was net aan de beterende hand en wou mijn tanden weer in het onderzoek zetten, toen het bericht kwam uit Brazilië.’

‘En jij wist dit?’ zegt Wolf bits tegen Anna.

De Zweedse kijkt hem met grote ogen aan. ‘Ho maar, je hoeft mij niet te beschuldigen. We zouden het je wel vertellen, alleen hadden we nog niet het juiste moment gevonden.’

‘Godverdomme, dat brengt die klootzak opeens wel heel dichtbij.’

De vrouwen knikken. Zij weten het en ze zijn opgelucht dat Wolf het nu ook weet.

Ceçaro zit met een verbeterd gezicht binnensmonds te vloeken in zijn oververhitte kantoor in Manaus. Een amechtig piepend tafelventilatorpje kan niet vermijden dat het zweet in dikke parels op zijn voorhoofd staat. Terwijl hij met slome regelmaat bladen papier van een cursusblok scheurt, tussen zijn hoogrode worstvingers tot keiharde proppen kneedt en vervolgens tegen de muur keilt, knettert zijn brein.

Het was een goede beslissing om de jonge Zuid-Afrikaan een job te geven. Niet dat hij veel keuze had, toen die sloerie van een Maricela op de loop ging met de verrader. De Zuid-Afrikaan spreekt nauwelijks Portugees, maar zijn Engels is perfect. Probeer in Manaus maar eens personeel te vinden dat behoorlijk Engels spreekt. Een kaaiman van drie meter uit de riolering trekken, is makkelijker. En hij is blank. Dat scheelt. Europese en Amerikaanse toeristen boeken een dubbel zo dure ‘ecotour’ van een blanke die vlot Engels spreekt dan van een stotterende neger of Indiaan met een moddervet Braziliaans accent. Meteen ook de reden waarom hij die vervloekte Philip nooit achter de balie heeft gezet. Al had hij dat beter wel gedaan, dan had hij die smeerlap tenminste in de gaten kunnen houden.

Ceçaro scheurt nog een blad af en snijdt zich aan de scherpe

rand van het papier. Hij vloekt. Een kogelrond druppeltje bloed verschijnt op zijn vingertop. Hij steekt de vinger tussen zijn lippen en zuigt als een kind op een lolly. En hij denkt voort.

Zeven jaar. Hij heeft het uitgerekend. Zeven jaar zal hij moeten werken om het verlies van de speedboats recht te zetten en de weduwen schadeloos te stellen van de idioten die zich hebben laten overhoopvaren. Hoewel die weduwen ondertussen vast al zwanger zijn van een andere vent. Daarom moet en zal hij zijn transportboot terug hebben. Anders wordt het dertien jaar. Hij dacht dan ook dat hij een hartaanval zou krijgen toen een van zijn twee eenmotorige vliegtuigjes niet bleek te starten. De enige kerels die zoiets konden oplossen, waren opgevreten door de piranha's, samen met de resten van zijn speedboats. Maar toen zei de Zuid-Afrikaan dat hij er verstand van had. Binnen het halfuur had hij de propeller aan de praat gekregen. Vervolgens bleek hij ook nog met een wapen te kunnen omgaan. En nu is hij samen met de rest van de jongens op weg naar Amatura, waar Philip zijn boot naartoe heeft gebracht met een hele meute passagiers. Daar was die Zuid-Afrikaan ook al achtergekomen. Die jongen is zijn gewicht in goud waard. Het is bijna te mooi om waar te zijn. Ceçaro weet zich met zijn nervositeit geen raad.

‘Ik durf niet in zo’n grote helikopter.’

Maricela, Philip en Jacara zitten in de stuurhut van de boot. Ze hebben de deur gesloten en het dak dichtgeklapt. De Europeanen staan vooraan aan bakboord naar een tamandua te kijken die balanceert op een overhangende tak. Met een lange tong uit zijn spitse en behaarde snuit likt hij een colonne rode vuurmieren van de met algen begroeide schors.

‘Vertrouw me, mama.’ Jacara legt een pezige arm rond de schouder van zijn moeder. ‘Dit zijn professionals.’

Maricela voelt een golf van paniek door haar borstholte spoelen. Haar hoofd wordt ijl. In haar naïeve verbeelding had

ze een toekomst met zijn drietjes gezien op de Bem Lembrado, ergens diep in het woud, op een stille, doodlopende zijader van de stroom. Schuilen voor het leven.

Philip ziet de angst in haar ogen. 'Maricela... We hebben al onze bruggen verbrand. Zeker ik. Jij ook. En zelfs Jacara. We kunnen onmogelijk nog in Brazilië blijven, en al evenmin ooit terugkeren. Hier is alles voorbij voor ons, Mari. Maar we kunnen een nieuwe toekomst tegemoet vliegen. Wij samen... alle drie.'

Ze kijkt haar zoon in de ogen. 'Wil jij dit ook, Batisto?'

In sneltempo razen de beelden van de gemaskerde militaire politie die de favela schoonveegt, door Jacara's hoofd. 'Ja mama, dat wil ik ook,' fluistert hij terwijl de sterke hand van Philip in zijn schouder knijpt.

'*Pois não!*' zegt Maricela. Ze veegt een traan uit haar ooghoek en omhelst haar mannen. 'Ik heb nog nooit gevlogen.'

'Niemand van ons heeft ooit gevlogen in een legerhelikopter, mama.'

Ik wel, denkt Philip, maar hij zwijgt en drukt de gedachte weg. Elke herinnering aan zijn vorig leven is er een te veel.

De Mil Mi-24 gevechtshelikopter wordt 'De Krokodil' genoemd, met zijn camouflagekleuren en afgeplatte snuit. De Tatuyo-Indianen van Amataura zijn niet bang van krokodillen. Ze laten hun kinderen van jongs af aan naakt poedelen in de rivier en de zijstroompjes, waar het wemelt van de kaaismannen, krokodillen en anaconda's. Maar deze Krokodil jaagt hen wel angst aan. Ze hebben hem al vaker zien overvliegen, dreunend als de donder. De Krokodil brengt zijn eigen orkaanwind met zich mee, zodat de boomtoppen nog steeds wild heen en weer zwiepen als hij al uit het zicht is verdwenen.

Maar dit is de eerste keer dat de Krokodil op de modderige landingsbaan achter het dorp is geland. Hij dreunt niet meer, maar gromt, terwijl zijn wiken de zware, vochtige lucht ver-

malen. De Tatuyo hurken achter de struiken, met wijd open-gesperde ogen in hun beschilderde gezichten. Ze houden hun kinderen stevig bij de hand. Zwangere meisjes knijpen hun ogen stijfdicht en leggen hun handen beschermend op hun bolle buik, biddend dat ze geen geschubde baby ter wereld zullen brengen. De hoofdman van het dorp, die een kroon van papegaaienveren op zijn rimpelige hoofd draagt, schraapt al zijn moed bijeen en zet met knikkende knieën een paar weifelende stappen op de landingsbaan. In zijn rechterhand klemt hij een staf met een slangenschedel erop. Hij is naakt, op een lendendoek van kaaimannenleer na. Op zijn koperkleurige lichaam zijn geometrische figuren geschilderd. Langzaam stapt hij tot vlak voor de helikopter. Achter het gepantserde glas trekt de piloot de helm met spiegelvizier van zijn hoofd. Zijn gezicht is even bruin als dat van de Tatuyo-hoofdman. Onder zijn oog staan drie zwarte tranen getatoeëerd.

‘Nog twee bochten,’ roept *captain* Philip. ‘Zijn jullie klaar om aan wal te gaan? Neem alleen het hoogstnodige mee. Het moet snel gaan.’

Anna voelt haar hart in haar keel kloppen terwijl ze de veters van haar All Stars dichtknoopt. Hoe oncomfortabel de boot vaak was, toch was de Bem Lembrado hun thuis geworden. De houten reling schermde hen af van de steeds onherbergzamer wordende oevers. En nu moeten ze die cocon achterlaten. Ze vindt het opwindend en angstaanjagend tegelijk.

Wolf glimlacht naar Rosie. Ze lacht flauwtjes terug, maar haar ogen staan triest. Wat heeft ze nu eigenlijk bereikt sinds ze in Brazilië is? Ze stapt in haar teenslippers en haakt een rugzakje achter haar schouders. Zo goed als niets heeft ze bereikt. Zo goed als niets.

De glimlach dooft ook uit op Wolfs lippen. Hij beseft maar al te goed dat hij waarschijnlijk nooit meer zal kunnen terugkeren naar dit grootse, schitterende land. Een land waar

superlatieven tekortschieten. De long van de wereld, waar elke seconde die je leeft telt voor twee. Brazilië. Ik laat dit land nooit meer los, denkt hij terwijl hij wat kleren in een plunjezak propt. Als ik niet meer terugkom, dan bouw ik voor mezelf een eigen stukje Brazilië. Thuis, in De Haan.

‘Stil!’

Het is een overbodige aanmaning van Jacara, want iedereen is in gedachten verzonken. De jonge kerel springt op het achterdek naast de kombuis, klimt lenig als een aap op de verluchtingspijp van de machinekamer en houdt een hand achter zijn oor.

‘Een vliegtuigje. Ik hoor een vlie... Nee... Twee vliegtuigjes! Er komen twee vliegtuigjes onze kant op.’

‘*Porra!*’ roept Philip en hij beseft dat dit waarschijnlijk zijn allerlaatste Braziliaanse vloek is. ‘*Ceçaro!*’

Teun Verwoere hangt uit het raampje van de Cessna. Het is een zweezer. Met zijn linkerhand houdt hij zich binnen vast aan een veiligheidsreling. Zijn rechtervoet klemt hij vast op het stalen gebinte boven het landingsgestel. Op zijn rug zit een opgevouwen parachute. Tegen zijn rechterschouder leunt de kolf van een machinegeweer. De warme lucht striemt door zijn korte haar als het vliegtuigje naar beneden duikt. De stroom wordt snel breder. De dichtbegroeide oevers waaieren als twee groene gordijnhelmen uit elkaar. Tientallen parkieten en papegaaien vluchten buiteland uit de boomtoppen. De boot komt dichterbij. Hij ziet de opvarenden in paniek wegduiken in de stuurcabine. Tegelijk komt langs de tegenovergestelde kant, met een brede bocht, de tweede Cessna naar beneden gedoken. Teun neemt een snel besluit en vuurt eerst. Een regen van kogels komt op het voordek terecht. De autobanden die aan de boeg hangen, worden herleid tot rokende flarden en de zinken visemmers dansen vonkend in het rond. Hij stopt niet met vuren tot het tweede vliegtuigje weer optrekt. Gelukt. Voorlopig.

De helikopterpiloot gebaart naar de Tatuyo-hoofdman dat hij opzij moet gaan. De oude Indiaan beweegt geen millimeter. De piloot slaat nijdig met zijn hoofd en zet zijn helm weer op. Hij haalt een schakelaar over. De schroeven gaan snel harder draaien. Het gebulder klinkt alsof de vuurgoden uit de bergen hier ver vandaan vloeibare stenen uitbraken en een wolk grijze as in de richting van het woud blazen. De hoofdtooiveren van de hoofdman vliegen een voor een de lucht in, als dode vlin-ders die door de wind worden voortgejaagd. Zijn staf breekt in tweeën. Hij wordt omver gedrukt door een muur van stof en wind. De Krokodil verheft zich verticaal in de lucht, gaat schuin hangen en vliegt dan met een razend kabaal in de rich-ting van de rivier, waarbij in één golf de palmbladeren daken van de hutten in Amataura eraf worden gerukt.

‘We gaan dood! We gaan allemaal dood!’

Rosie zit gehurkt met haar knieën tegen het bed te schreeu-wen en hamert hysterisch met haar vlakke handpalmen op haar oren. Terwijl Wolf en Anna haar proberen te kalmeren, duwt Jacara het dak van de cabine op een kiertje om naar buiten te gluren. Beide vliegtuigjes hebben hoogte gewonnen en maken nu een grote lus om straks terug in hun richting te duiken. Van de helikopter is nog geen spoor.

‘Komt hij eraan?’ roept Philip. Het angstzweet gutst van zijn kale hoofd. Hij heeft zijn gespierde armen om de schouders van Maricela geslagen, die met stijf dichtgeknepen ogen haar hoofd tegen zijn borst drukt.

‘Nog niet. En de vliegtuigjes gaan weer duiken.’

‘*Shit shit shit...*’ Philip knarst zijn tanden bijna kapot. ‘Eén zo’n salvo in de stuurhut en we zijn er allemaal aan. En wat er gebeurt als zo’n kogel de dieseltank raakt, daar hoeft ik al hele-maal geen tekeningetje bij te maken.’

‘We moeten overboord springen!’ schreeuwt Anna.

Philip steekt zijn wijsvinger vlak onder haar neus. ‘Geen

sprake van, hoor je dat? Geen sprake van! Je wordt meteen meegesleurd door de stroming en nog voor je goed en wel bent verzopen, beginnen de piranha's al het vlees van je tenen te knagen.'

'Daar is het sowieso te laat voor,' roept Jacara. 'Zet jullie schrap, want daar komen ze!'

Teun ziet de handlanger van Ceçaro die uit het andere vliegtuigje hangt, gebaren dat hij deze keer het eerste salvo zal afvuren. De Afrikaan zwaait de loop van zijn machinegeweer twee keer op en neer om te tonen dat hij de boodschap heeft begrepen. Hij steekt zijn hoofd naar binnen en schreeuwt tegen de piloot: 'Trek op! Zij gaan eerst!'

De piloot steekt zijn duim omhoog en trekt aan de stuurknuppel. Met een huilend geluid wint de Cessna hoogte. Teun draait zich om, kijkt naar beneden en beseft dat hij de volgende seconde niet de minste fout mag maken. Hij steekt de loop van zijn machinegeweer naar binnen en schiet drie kogels in de nek van de piloot. Die valt voorover op het dashboard. Bloemvormige bloedspatten besmeuren de voorruit. De neus van het vliegtuigje zakt en een moment lang is Teun gewichtloos. Hij profiteert ervan om zich af te zetten van het landingsgestel. Met zijn linkerhand geeft hij een forse ruk aan het touw van zijn parachute en met zijn rechterhand vuurt hij zo veel mogelijk kogels in de richting van het andere vliegtuigje, een honderdvijftigtal meter schuin onder hem. Dan klapt zijn parachute open. Door de schok vliegt het geweer uit zijn handen. Om zijn eigen as tollend in de turbulentie van de neerstortende Cessna ziet Teun nog net de Krokodil achter een bocht verschijnen, een tiental meter boven de rivier. En dan wordt de Afrikaan opgeslokt door de jungle.

Eerst beseffen de opvarenden van de Bem Lembrado niet dat het tweede salvo machinevuur niet voor hen was bestemd. Ze

zien pas seconden later de vuurbal in het woud oplichten. Kort daarna horen ze een ontploffing, maar die wordt onmiddellijk gesmoord door het snel luider wordende geloei van de enorme gevechtshelikopter die over de rivier op hen afkomt. Een touwladder hangt uit het benedenluik te zwaaien en kletst wild op het schuimende water.

‘De Krokodil!’ roept Jacara. ‘Hij is er!’

Philip kijkt nerveus naar buiten. ‘En de vliegtuigjes?’

‘Weg! Neergestort? Ik begrijp het ook niet. Maar kom, we moeten aan boord van de helikopter klimmen. Nu!’

Ze lopen uit de stuurcabine en worden bijna platgedrukt tegen het dek door de luchtverplaatsing van de machtige wieken. De Krokodil hangt pal boven de boot. Het lawaai is oorverdovend.

‘Eerst de jongeren!’ roept Philip. ‘Klim naar boven, jullie zijn het snelst. Ik kom als laatste, met Maricela net voor me!’

Wolf schreeuwt iets, maar zijn woorden gaan verloren in het geraas.

Philip buldert: ‘Er is geen tijd voor discussie! Klim, zeg ik je. Klim!’

Lenig klimmen Anna, Rosie en Wolf langs de zwiepende touwladder in de buik van de Krokodil. Jacara volgt hen, maar aarzelt als hij ziet dat zijn moeder onder hem moeite heeft om naar boven te geraken.

‘Niet naar beneden kijken, mama!’ roept hij. ‘Je gewoon concentreren op de volgende sport van de ladder. Eén tegelijk!’

‘Jacara, maak dat je in de helikopter bent!’ gilt Philip. ‘Zolang jij boven haar blijft hangen, durft ze niet verder te klimmen, zie je dat dan niet? Klim verder! Nu! Ik zorg wel voor je moeder!’

Langs achteren duikt inmiddels de tweede Cessna op hen af. De kogels van Teun hebben de motor niet geraakt en zijn dwars door de romp gegaan zonder ernstige schade aan te richten. De piloot van de Krokodil krijgt het naderende vliegtuigje iets

te laat in de gaten en ziet zich genoodzaakt snel voorwaarts te vliegen. Jacara zit inmiddels ook in het toestel, maar Maricela en Philip hangen nog aan de nu vervaarlijk heen en weer zwaaiende touw ladder. De vrouw klemt zich zo stevig als ze kan vast en begint vurig te bidden. Geratel uit een machinegeweer weerklinkt. Haar gebed eindigt abrupt in een vochtig, gorgelend geluid. Rode en roze bellen verschijnen op haar lippen. Haar longen zijn aan flarden gerukt door gloeiend hete kogels. Ze laat los, spreidt in vrije val haar armen en sterft tussen hemel en aarde. Uit de Krokodil klinkt een langgerekt 'Neeeee!' wanneer ze met een onhoorbare plons in de Amazone terechtkomt. Het lijkt of het water om haar lichaam heen begint te koken. Het is het gewriemel van hongerige piranha's, net onder het wateroppervlak.

De helikopter draait om zijn as en schiet simultaan twee raketten af van onder de linker- en rechtermunitie vleugels. Ze raken de Cessna, die uiteenspat in brandende brokstukken die op het dek van de rivierboot terechtkomen. Dan stijgt de Krokodil verticaal op. Philip klimt de laatste meters omhoog en kruipt door het luik naar binnen. De touw ladder wordt ingehaald. Terwijl ze wegvliegen, zien ze diep onder hen de Bem Lembrado in vlammen opgaan.

De Krokodil zwenkt zuidwestwaarts weg van de Amazone om het drielandenpunt bij Leticia te vermijden. Hier is het regenwoud zo dicht begroeid dat het vanuit de hoogte lijkt op het knobbelige groene oppervlak van een broccoli. Een handvol keer wordt het groen gebroken door een leemkleurig lint, als de helikopter rivieren kruist die luisteren naar oeroude Indianennamen als Itacuai en Itui. Dit is nog steeds Brazilië, maar hier komt nooit een westerling. Het is donker stamgebied, waar Indianen wonen die nog nooit met de buitenwereld in contact zijn gekomen. Ze zijn niet bestand tegen moderne ziektekiemen. Ze spreken een taal waar linguïsten het raden naar hebben.

Over hun leefgewoonten is weinig of niets bekend. Vanuit de Krokodil kun je hun hutjes in cirkelvormige open plekken in het woud zien staan. De naakte bewoners, nooit meer dan een twintigtal, staan wild te zwaaien met speren, de vrouwen met opgekrulde baby's aan hun lange, afgeplatte borsten. Soms richten de Indianen met bolle wangen hun blaaspijpen naar omhoog. Misschien denken ze dat de Krokodil een demon uit het moeras is. Of een vervloekt beest uit de brede stroom waar ze het bestaan van afweten uit de overgeleverde verhalen van hun voorouders, maar waar ze al generaties lang van wegblijven. Niemand die het weet. Deze stammen hebben zelfs geen naam.

De passagiers aan boord van de helikopter zijn murw door het besef dat ze weer maar eens door het oog van de naald zijn gekropen. Zij wel. Die arme Maricela niet. Anna probeert het gezicht van Jacara te lezen. De tiener zit met zijn hoofd tegen het raampje geleund en pulkt met zijn slanke vingers aan het kaki reddingsvest dat aan de rug van de stoel voor hem is bevestigd. Ze denkt aan de dag in Brussel waarop ze aan Line moest vertellen dat Zion dood was. De eerste uren keek ze net zoals Jacara nu. Stil. Onbewogen. Nadenkend. Geen rimpeling rond de mondhoeken. Bezigt met iets banaals, in Lines geval een solospelletje Dokter Bibber. En ze weet dat de emoties vroeg of laat door dat schild heen zullen breken, als een etterbuil die openbarst.

Ter hoogte van het Braziliaanse grensdorp Elvira, een zwerterig junglegat bevolkt door drie lome functionarissen, twee fuikvissende broers met een gezamenlijk IQ van 68, een tweetalige tamme ara en een tandeloze hoer uit Cruzeiro do Sul, volgt de Krokodil zuidwaarts de loop van de Javari. Aan de westkant van de rivier, in het Peruaanse Amazonebekken, bloedt een felrode zon in het eindeloze tapijt van groen.

Wolf is aan het indommelen. Hij schrikt op als hij gekriebel tegen zijn dij voelt. Intuïtief steekt hij zijn hand in zijn broek-

zak. Hij haalt het trillende voorwerp eruit en houdt het slaperig tegen zijn oor.

‘Hallo, met Wolf?’

Maar dan kijkt hij verbaasd naar wat hij in zijn handpalm houdt. Hij is meteen klaarwakker. Het is geen mobiele telefoon, het is het antieke zakhorloge van meester Abraxo. Dat was hij compleet vergeten. Rosie, die naast hem tegen zijn schouder lag geleund en zich door het gelijkmatige gebrom van de rotoren zo goed en zo kwaad mogelijk in een trance had laten wiegen – iets wat ze tijdens haar revalidatie had geleerd van haar yogalerares en goed van pas kwam in overvolle Londense metrostellen – opent haar ogen.

‘Wat doe je?’

Wolf houdt het horloge onder haar neus. In het kleine venstertje waar de spin stond, kantelt nu een prentje van een paardje heen en weer, alsof het galoppeert. Ze kijken elkaar aan en knikken nauwelijks merkbaar. Zonder iets te zeggen begrijpen ze wat de ander denkt: dit is de zoveelste postume aanwijzing van Abraxo. Niemand anders heeft het gezien. Wolf steekt het horloge terug in zijn broekzak.

Wanneer de helikopter Bolognesi bereikt, aan de Peruaanse oever van de Javari, is het bijna donker. De piloot zwenkt westwaarts, volgt nog een paar tientallen kilometers de rivier en vliegt dan definitief het luchtruim van Peru in. Het allerlaatste schemerlicht tekent haarscherp de silhouetten van de glooiende jungleheuvels van de Cerros de Canchyuaya af tegen de donkerpaarse lucht.

Philip is misselijk en hij weet dat het niet aan de vliegreis te wijten is. Het verstikkende besef dat al zijn hele leven lang mensen in zijn directe omgeving op vreselijke wijze aan hun einde komen, knijpt zijn keel dicht en doet zijn maag omkeren. Hij is vervloekt. Hij had het moeten weten, als kind in Angola, toen

de dorpsmaraboe hem in een regen van speeksel, vuurwater en stukgekauwde colanoot had vervloekt toen hij hoorde dat hij met zijn maat de Okavango wou overzwemmen naar Namibië. Zijn moeder, die een groot gezwel had in haar linkerborst en niet meer kon opstaan van haar rieten matje, had hem aangespoord om toch te gaan. Sindsdien laat hij niets dan warme lijken achter op zijn lompe voetafdrukken. De wraak van de maraboe. Misschien heeft hij Swartwater gewoon verdiend. Misschien is hij wel het zwarte spiegelbeeld van Swartwater. Nu weer die lieve Maricela. Een glimp van een normaal, liefdevol leven. Een smeulende splinter van hoop, meer niet. Een druppel op de tong. En nu is ook zij dood. En kijk naar haar arme jongen. Vijftien jaar en al een oude ziel. Hij kokhalst. Achtelooos trekt Jacara een papieren kotszakje uit de tas van ruw canvas en reikt het hem aan. Philip trekt het open, geeft luidkeels over en walgt van zichzelf.

Ten noorden van Pucallpa steekt de Krokodil de Ucayali over. Terwijl boven de huilende wieken het Zuiderkruis uitdooft achter dikke wolken, belichten de zoeklichten de vochtige flanken van de Cordillera Oriental. Uitgestrekte rijen van lage struiken met kleine, glimmend groene blaadjes lichten op, als theeplantages ergens in een vredige uithoek van Zuidoost-Azië. Ze zijn aangeplant op eeuwenoude terrassen die de Inca's in de hellingen hebben uitgegraven. De Krokodil gaat lager en trager vliegen en landt uiteindelijk in de stromende regen op een betonnen platform, veertig kilometer ten zuidoosten van Tingo Maria, de klamme, dampende, van muggen vergeven, met glibberige algen en rottende bromelia's overgroeide drugsdraaischijf van centraal Peru.

De piloot trekt de helm van zijn hoofd en draait zich om naar de passagiers. 'Blijf zitten,' zegt hij in het Spaans. 'We moeten bijtanken. Het duurt maar twintig minuten.'

‘Ik moet plassen,’ zegt Wolf terwijl hij naar de getatoeëerde tranen kijkt op het gezicht van de piloot.

Die bijt op zijn onderlip. ‘Jij moet plassen...’ Hij aarzelt. Het antwoord op deze vraag maakte geen deel uit van zijn briefing. ‘Oké, vooruit dan maar. Kom mee.’

De man springt uit de helikopter op het natte beton en trekt het passagiersluik open. Een wolk van klamme vochtigheid slaat in de buik van de Krokodil. Wolf klimt naar buiten. De regen hamert op zijn dreadlocks. In een mum van tijd raakt hij doorweekt.

‘Por aca!’

De piloot leidt Wolf naar de rand van het landingsplatform. Industriële schijnwerpers doen de helikopter baden in het licht. De regenstriemen glinsteren als vallende sterren in de felwitte stralen. De nerveuze bedrijvigheid rond de Krokodil doet hem denken aan de pits van een formule 1-circuit. Terwijl twee magere kereltjes in fluogele overalls een mobiele brandstofpomp dichterbij slepen, zijn mecaniciens bezig met een onderhoud van het landingsgestel. Ze pompen een hydraulisch platform op wielen omhoog om de raketmunitie onder de lanceervleugels te vervangen. Een gepantserde terreinwagen komt langzaam dichterbij gereden, maakt een bocht en nadert tot tegen het laadruim. Vier gespierde mannen in kaki shorts en nauwaansluitende T-shirts beginnen ongelabelde pakketten ter grootte van hoofdkussens over te laden van de 4x4 in de helikopter.

Waar het beton eindigt, houden ze halt.

‘Hier plassen,’ zegt de piloot met een armzwaai.

Wolf haalt zijn penis uit zijn broek en begint te wateren. Voor hem ligt, half zichtbaar door het strooilicht van het platform, een plantage, zo ver als hij kan kijken. Weer die groene struiken in keurige, strakke rijen. Coca, zo weet hij. Al eeuwenlang gebruikt door de Andesvolkeren om op te kauwen of om thee van te trekken, tegen de hoogteziekte. Maar je kan er ook cocaïne van maken...

'Finito?'

'Momentito.' Wolf schudt zijn lid af. *'It ain't over till it's over, right? Nee? No? No? No hablas Ingles?'*

'Geen grapjes, cabron. Dit heeft lang genoeg geduurd.' De piloot neemt Wolf bij de arm. *'Venga!'*

Ze lopen terug naar de helikopter. De onderhoudsploegen zijn aan het afronden. De kerels in fluokledij trekken de brandstofslang uit de flank van de Krokodil. Een scherpe kerosinegeur waait in Wolfs neusgaten. Zijn ogen prikken van het regenwater dat door zijn verzadigde wenkbrauwen stroomt. De piloot duwt hem door het zijluik terug naar binnen en klapt het dicht.

'En?' vraagt Rosie.

Wolf wil antwoorden, maar het donderende geraas van de opstijgende helikopter snoert hem de mond. Met een schok die hen diep in hun stoelen drukt, schiet het tuig voorwaarts. Al stijgend wint het snelheid. De Krokodil heeft gedronken en vliegt verder zuidwaarts.

De piloot brieft hen kort na het opstijgen door de intercom. Wolf tolkt. Dat het nu helemaal niet meer zo ver is als bij de eerste, lange vlucht. Maar dat de helikopter nu veel hoger zal moeten vliegen. Ter hoogte van centraal Peru zit er een oost-westwaartse knik in het Andesgebergte, waar verschillende besneeuwde vulkanen liggen van zesduizend meter of hoger. Op de oostelijke flanken liggen nevelwouden en plantages. In het centrale gedeelte, tussen de toppen, ligt op vierduizend meter hoogte de onherbergzame Altiplano, waar condors zweven en guanaco's grazen in de gure bergwind en smeltende sneeuw. Zo hoog kan de helikopter niet komen. Het hoogtebereik van de Krokodil bedraagt 3250 meter. Daarboven wordt de lucht te ijl en hebben de rotoren niet genoeg hefkracht om de machtige machine in de lucht te houden, een euvel dat de Sovjets meer dan eens zuur is opgebroken toen ze de eerste prototypes van dit

type gevechtsheli's inzetten bij de invasie van Afghanistan in de jaren tachtig. IJle lucht betekent ook een veel hoger brandstofverbruik, vandaar de grondige tankbeurt. Maar de Krokodil is niet in staat om hen over de toppen van de Andes te vliegen naar de Cordillera Oriental, laat staan verder naar het kustgebied. De piloot zegt dat hij hen zo ver en zo hoog mogelijk zal brengen, tot voorbij de marktstad Huancayo. Daar, ten westen van het door eenvoudige alpacaboeren bevolkte gehucht Pampas, zal hij landen op een lager gelegen deel van de Altiplano, nabij de vallei van Izcuchaca aan de Rio Mantaro, voorouderlijk Incaland waar van de buitenwereld afgesneden bergdorpen de kleurrijkste en warmste poncho's van het land weven. Een gids zal hen opwachten en hen vervolgens langs een bergpas over de Andes leiden.

'En met welk vervoermiddel zullen we dat doen?' vraagt Wolf. Maar hij weet het antwoord al. Hij kijkt door het natgeregende raampje naar zijn vervormde spiegelbeeld, met daarachter de vochtige duisternis. Terwijl helemaal in het oosten van dit machtige continent, boven de met favela's bestrooide *morros* van Rio de Janeiro, trillend de zon opkomt, voelt Wolf Goegebeur het zakhorloge van Constantin Rasputin Abraxo branden in zijn broekzak.

CHILI, VALPARAISO

14 maart 2014

Swartwater ziet aan de onderrand van zijn gezichtsveld het rode waas kolken als lava. Die prutters hebben Desiderata en Ebenezer laten ontsnappen. Hij probeert zich te beheersen. Hij zal helemaal loos moeten gaan. Dat weet hij. Dat voelt hij. Maar nu nog niet. Het is te vroeg. De wijven zijn onderweg. Op hen moet hij wachten. Dan pas mag hij bloed zuigen als een spons. Nu nog niet.

‘Dus je hebt geen spoor?’

El Rey haalt zijn schouders op. ‘Het moet snel zijn gegaan. En stil. Ze hebben de sloten opengeprutst, op een of andere manier. Er was niets stuk. Ik heb natuurlijk onmiddellijk zoekploegen uitgestuurd. Die kammen momenteel de stad uit.’

El Rey weet dat zijn zogenaamde zoekteams op hun gemak een koffietje drinken op een terras aan de haven. Maar zolang Swartwater binnen de muren van de *compound* blijft, kan hij dat niet weten. En is hij zijn persoonlijke slaafje kwijt.

Swartwater wrijft nadenkend over zijn kin. ‘Dit zaakje stinkt, Rey. Sloten opengeprutst? Zomaar? Jij hebt te veel boeken van James Bond gelezen, vriend. Run jij op deze slordige manier een coke-imperium zo groot als het rijk van de Inca’s? Hier klopt iets niet, kerel.’

‘Andries, ik zit er zelf mee in mijn maag, geloof me. Maar het komt in orde. De *cerros*, El Plan, de haven, Viña del Mar indien nodig... We zijn alles aan het uitkammen. Nog voor de middag staan ze hier terug.’

‘En anders?’

‘Anders?’

‘Wat als je ze niet terugvindt?’

El Rey zucht. ‘We vinden ze wel, Andries.’

‘Kijk,’ zegt Swartwater. Hij gaat wat dichterbij staan. Zijn neus raakt bijna die van de Polynesiër. ‘Het is eenvoudig. Glas-helder zelfs. Jij bent mijn voetvolk kwijtgespeeld. Ze terugvinden, verandert daar niets aan. Je hebt ze laten gaan. En daardoor sta je bij mij in het krijt. Wie bij mij in het krijt staat, verliest kostbare lichaamsdelen. In het beste geval.’

El Rey kijkt Swartwater strak in de ogen en zwijgt. Hij hoopt dat de eenarmige moordenaar nu zal zeggen waar hij op gerekend had.

Swartwater laat zijn stem een octaaf zakken. ‘Maar er is een alternatief. Anna Lindqvist en Rosie Banks naderen je plantages in Peru. Pik ze op. Help ze over de Andes. Stuur je zwarte

schip noordwaarts en breng ze hierheen. En dan hou je alle tien je vingers. Dat zijn er vijf meer dan ik nog heb.'

El Rey slaakt een zucht van verlichting. Exact wat hij wou horen. Zijn pact met het Comando blijft ongeschonden en hij kan de façade ophouden voor Swartwater. Hij fronsd zijn git-zwarte wenkbrauwen en kijkt zo boos als hij kan. Hij pauzeert. De stilte weegt als lood.

'Oké, jij wint,' zegt hij uiteindelijk. 'De *chicas* zijn voor jou. Ik laat El Barco Negro optuigen.'

Swartwater heft zijn hand en geeft drie zachte tikjes tegen de behaarde wang van El Rey.

'Brave jongen.'

PERU, ANDES

13 maart 2014

De zeven paarden steigeren hinnikend als de helikopter opstijgt. De rukwind van de rotoren zwiept de koude regen in hun van angst rollende ogen. Nerveuze hoeven schrapen op natte rotsen. Een gedrongen Indiaan in een zware poncho springt voor de paarden en grijpt naar de teugels. Hij zwaait met zijn armen op en neer en fluit sussend tussen zijn tanden. De Krokodil lost op in het laag overhangende wolkendek. Ondanks de regen en het zware ochtendgrijs is het licht scherp en fel op deze hoogte. De lucht is kil en smaakt naar bergkruiden. Het gedonder van de helikopter neemt snel af en de paarden kalmeren. Ze snuiven en briesen en schudden met hun kop. Het bit in hun muil rinkelt. En dan is hun angst voorbij. De spieren onder hun dampende huid ontspannen zich. Rustig beginnen ze het taaie gras tussen de rotsen weg te grazen.

Rosie en Anna staan rillend op hun benen. Ze zijn veel te licht gekleed voor deze hoogte. De jongen ziet het en loopt naar

de grote nylon zak naast de paarden op de grond. Hij haalt er poncho's van alpacawol uit. 'Caliente,' zegt hij in Spaans met een zwaar accent. Hij deelt de poncho's uit. 'En goed tegen de regen.' Ze krijgen er nog een gebreide muts met oorflappen bovenop. Hij wijst naar boven. 'La lluvia. Regenseizoen in de bergen. Maar maak je geen zorgen, straks klaart het op. Het klaart altijd op, elke dag, als de warme lucht uit de valleien de wolken hoger duwt. De warme lucht waarop de condor zweeft. Als we straks de condor zien, zal de regen stoppen.'

Er blijft een poncho over. De jongen kijkt om zich heen en telt de hoofden. 'Mij was gezegd dat jullie met zes zouden komen?'

Een moment van doodse stilte valt. In de verte echoot de roep van een caracara. En dan zegt Jacara: 'Maakt het iets uit? Zes, vijf, vier... Uiteindelijk eindigen we toch allemaal alleen.'

'Wat zegt hij?' vraagt de jongen, die niets begrijpt van Jacara's favela-Portugees.

Wolf grijpt snel in. 'Hij zegt dat we maar met vijf zijn. Hoe heet jij trouwens?'

'Sinchí.'

'Chichí?'

'Sinchí. Net als de tweede Inca.'

Het besef dat ze in een mysterieus, onbekend land zijn terechtgekomen, treft Wolf midscheeps. Hij ademt diep in en moet een momentje slikken. 'Ik heet Wolf. Lobo, als je wil.'

'Wolf?' Een glimp van herkenning schiet door Sinchí's hoofd. 'Dan heb ik iets voor jou.' Hij steekt een hand onder zijn poncho en haalt een donkerrood boekje uit zijn achterzak. 'Por favor.'

Met trillende vingers opent Wolf het boekje. Hij ziet zichzelf, lachend. Zijn geboortedatum en -plaats. En een paar pagina's verder: een Braziliaanse uitreisstempel en een inreisstempel voor Peru. Een nieuw Belgisch paspoort, perfect in orde. Hij is een vrij man.

Traag sjokken de paarden voort. De reizigers schuiven ongemakkelijk heen en weer om te wennen aan de harde zadels. De lucht is lichtgrijs geworden en het is opgehouden met regenen. Ze klimmen gestaag. De wegtrekkende wolken onthullen een desolaat, maar prachtig berglandschap.

Wolf rijdt vlak achter Sinchi, die aan zijn linkerkant het zevende paard met zich mee leidt, waarop hij alle bagage heeft vastgesjord. Hij gaat rechts naast hem rijden.

‘Sinchi, dat was je naam toch?’

De jongeman in kleurige poncho, een stuk jonger dan Wolf, knikt en blijft voor zich uitstaren.

‘Bedankt voor mijn paspoort.’

Weer een kort knikje.

‘Woon je hier in de bergen?’

‘Ginds.’ Hij maakt een weids armgebaar dat alles kan suggereren van ‘achter die berg daar’ tot ‘over de Andes en voorbij de oceaan’. ‘Mijn familie kweekt cavia’s op de boerderij. We hebben ook deze paarden om de alpaca’s te hoeden.’ Zijn Spaans klinkt moeizaam en met een zwaar accent. Waarschijnlijk spreekt hij thuis Quechua, de taal van de Indianen in de Andes.

Wolf probeert het ijs te breken. ‘Vandaar dat je de weg zo goed kent?’

De jongen knikt weer en kijkt Wolf nu ook aan. Drie tranen onder zijn oog steken als donkere inktvlekken af tegen zijn rode huid.

‘Leid je soms ook toeristen rond, zoals wij?’

Sinchi schudt het hoofd. ‘Jullie zijn geen toeristen.’

Wolf staart nadrukkelijk naar de tatoeage. Hij verzamelt al zijn lef en vraagt: ‘Heeft El Rey je zelf gestuurd?’

De jongen sjort aan de teugels van zijn paard, zodat het dier een bokkensprongetje maakt. Met vlamme ogen kijkt Sinchi Wolf aan. ‘Waar heb je het over?’

‘Maak je niet druk, Sinchi, je hoeft niet bang te zijn. Ik ken

Topatangi, of El Rey zoals jullie hem noemen. Ik heb hem al ontmoet.'

'Dat is onmogelijk. El Rey komt nooit in Brazilië en hij laat zich al zeker niet in met bleekscheten als jij.'

'O, toch wel, als hij ons kan gebruiken. Ik zie dat het pact tussen het Comando en de Reyes nog altijd standhoudt. El Rey is een man van zijn woord. Slim, heel slim.'

'El Rey is ontzettend slim,' zegt Sinchi.

Wolf plaatst een gok: 'Maar wat heeft hij te maken met Abraxo?'

'Met wie?'

'Abraxo. Heb je die naam ooit gehoord?'

De jongen kijkt Wolf met lege ogen aan.

'Nee, natuurlijk niet. Hoe zou je ook,' zegt Wolf meer tegen zichzelf dan tegen Sinchi. 'Waar gaan we eigenlijk heen?'

'Ik breng jullie over de bergpas, dat is mijn opdracht,' zegt Sinchi.

Dus niet naar Lima, denkt Wolf. Daar is ook geen enkele reden meer toe. Ik heb nu al mijn paspoort in handen. Misschien ligt achter de bergen een stad van waaruit ik naar huis kan vliegen?

'Wat ligt er achter de bergpas?'

Sinchi geeft zijn paard de sporen en galoppeert Wolf voorbij. Een duidelijk teken dat het gesprek afgelopen is. Hoog voor hen uit cirkelt een condor. Het wolkendek breekt open.

Ze zijn van hun paarden geklommen en rusten even uit bij een bosje kromgegroeide naaldbomen. Sinchi en Jacara maken de teugels vast en gaan water vullen in een bergbeekje. Philip gaat op een steen zitten en is duidelijk moe. Wolf komt bij Rosie en Anna. Ze lijken wel zusjes in hun identieke poncho's.

'Heb je die tatoeage gezien onder het oog van Sinchi?'

'De piloot van de helikopter had exact dezelfde tekening in zijn gezicht,' zegt Rosie.

‘Goed opgemerkt,’ zegt Wolf en hij wrijft ruw over haar korte haar. ‘Die drie gestileerde tranen zijn het kenteken van de Reyes del Cerro.’

‘Het Chileense drugskartel waarvoor je hebt getolkt in Rio, terwijl de leider met een hoertje in bed lag?’ grapt Rosie.

‘Het was ietsje serieuzer dan dat, vrees ik. Zo’n pact tussen twee kartels is ongekend.’ Wolf spreidt zijn armen uit. ‘We zijn nu in het gebied waarover het toen ging. Op de uitgestrekte flanken van de Andes verbouwen de boeren coca, op goed verstopte plantages. Met de helikopter waarmee we naar hier zijn gevlogen, transporteren de Reyes hun voorraden.’

‘Mijn God, waar zijn we in verzeild geraakt,’ zucht Anna. ‘Wellicht riskeren we al tien jaar in een smerige Peruaanse cel, alleen al door met hen om te gaan.’

‘Dat zou kunnen, Anna, maar je mag niet vergeten tegen wie we optornen. Misschien zullen we de bescherming nog goed kunnen gebruiken.’

Rosie knikt in de richting van Jacara en Sinchi. ‘Dus die twee spelen onder één hoedje?’

‘Onder het hoedje van Abraxo, denk ik. Volgens mij heeft hij dit allemaal uitgedacht om ons te helpen.’

‘Straks blijkt die Abraxo ook nog een drugsbaron,’ zegt Anna.

Rosie schrikt op uit haar gedachtegang. Ze probeert de puzzel in elkaar te passen, maar er ontbreken nog heel wat stukken. ‘Dus jij bent nu Brazilië uitgeraakt dankzij Abraxo. Je hebt zelfs je paspoort terug. Fantastisch. En wij zijn samen met jou in dit godverlaten berggebied gedropt, met de vage belofte dat we hier misschien op het spoor van Swartwater zouden kunnen komen.’ Ze kijkt even om zich heen. ‘Veel spoor zie ik niet. Wat zou Swartwater hier te zoeken hebben? Zich als een soort bin Laden proberen te verbergen tot in de eeuwigheid? En hoe zou Abraxo dat dan allemaal hebben geweten?’

Wolf zucht. ‘Sinchi zei dat hij ons over de bergpas moest

brengen, dat dat zijn opdracht was. Dat wou ik jullie zeggen. Meer kreeg ik voorlopig niet uit hem.'

Rosies gezicht betreft. 'Ik haat het dat niemand ons gewoon vertelt wat er aan de hand is.'

'Rosie...'

'Wat wil je zeggen? Dat dit alles voortaan ons probleem is en niet het jouwe? Jij hebt je paspoort terug, hé mannetje. Wat let je om in het eerste gehucht dat we tegenkomen een bus naar Lima te nemen en terug te vliegen naar *boring Belgium*?'

Wolf kijkt haar gekwetst aan. 'Dat is niet fair, Rosie.'

Een geladen stilte valt.

'En ondertussen zitten mijn kinderen steeds verder van me vandaan,' zegt Anna uiteindelijk. 'Ik moet dringend mijn moeder bellen.'

'Hier is vast geen bereik,' zegt Rosie.

'Waarschijnlijk niet, maar ik heb wel al telefoonkabels zien hangen,' zegt Wolf. Hij kijkt Rosie strak aan. 'Dus in het "eerste gehucht dat we tegenkomen" zal je vast wel kunnen bellen.'

Jacara komt naast Philip zitten en biedt hem een aarden kruik met water aan. De kapitein drinkt gulzig. Ze zitten een tijdje zwijgend naast elkaar. Dan vraagt Jacara: 'Toen je voor Ceçaro werkte in Manaus, had je toen veel contact met mijn moeder?'

Philip slikt moeizaam. De vraag van de jongen valt hem zwaarder dan hij had durven vermoeden. Hij ziet haar lachende gezicht voor zich als hij begint te vertellen: 'Ze was mijn rots in de branding, Batisto. Nooit ontmoette ik zo'n levenslustige vrouw. Na dagenlang op mijn boot zag ik er altijd tegenop om mijn papieren binnen te brengen bij die schoft, maar zij maakte het draaglijk. Nooit was ze slechtgezind, ook al zaten tien ongeduldige en veeleisende toeristen te wachten in haar kantoortje. Ze liet ze soms ook gewoon wachten als ik eraan kwam, om een praatje te maken of me snel een kop koffie toe te stoppen. Eén keer heeft ze zelfs mijn papieren ingevuld, toen ze

wist dat Ceçaro echt in een rothumeur was. Hij dreigde altijd met ontslag als ik met blanco papieren binnenkwam. Maar ja, ik en administratie...'

Philip gaat zo op in zijn verhaal dat hij niet merkt dat de tranen over Jacara's gezicht bengelen. '*Batisto, tenho pena,*' zegt hij.

'Je kent mijn moeder beter dan ik,' zegt Jacara met een dikke keel. 'Ik was geen goede zoon, Philip. Ze verdiende het niet om zo met ons af te zien. Al dat motorgeweld, al die drugs...'

'Ze had het vaak over jou, Batisto. Ze wist niet wat je precies deed in Rio, maar ze had er altijd vertrouwen in dat jij op je pootjes zou terechtkomen. Ze noemde je de verstandigste van haar drie kinderen.'

'Meen je dat, Philip?' Jacara laat een luide snik horen. 'Zie ons hier nu zitten. Waren we maar verstandiger geweest toen de helikopter kwam. We hadden haar eerst op de ladder moeten laten klimmen.'

De man schudt traag zijn hoofd. Het voelt alsof een steen van duizend kilo op zijn hart drukt. De gedachte aan Mari-cela's vallende lichaam doet hem fysiek zo'n pijn dat hij begint te duizelen.

'Ik had haar eerst en vooral niet op de boot mogen laten meegaan,' zegt Philip. 'En ik had je moeder jaren geleden al bij Ceçaro moeten weghalen.'

De kapitein zucht diep en kijkt Jacara aan. Hij voelt een verpletterende verantwoordelijkheid voor de jongen. Waar zijn de dagen dat hij zorgeloos op zijn boot zat tussen zijn vracht bananen? Waarom heeft hij ja gezegd tegen Abraxo? Nu heeft hij de dood op zijn geweten van de vrouw met wie hij een toekomst had kunnen opbouwen. Bovendien rekenen een puber en drie Europeanen op hem. Hij legt zijn hand op zijn gezicht. Net wanneer hij dreigt verstrikt te raken in zijn eigen sombere gedachten, zegt Sinchi dat het tijd is om weer in het zadel te klimmen.

Die namiddag komt de zon tevoorschijn, maar het blijft koud. Zwoegend klimmen de paarden steeds hoger. De lucht wordt ijl. Het gezelschap wordt kortademig en hun hart bonst in hun keel. Aan de horizon rijzen besneeuwde vulkanen op. Guanaco's en lama's kijken hen vanop veilige afstand nieuwsgierig aan.

'Wat is dit?' vraagt Wolf. Hij wijst naar afgebleekte graffiti, op regelmatige afstand aangebracht op de rotsen langs de rand van de weg. Telkens dezelfde twee letters, in verschaalde rode verf: SL.

Sinchi haalt zijn schouders op. '*Nada*,' zegt hij.

Rosie komt naast Wolf rijden. 'Ik weet wat dit is. SL. Sendero Luminoso. Het Lichtend Pad, een maoïstische guerrillabeweging.'

Wolf schrikt. 'Zijn we in oorlogsgebied terechtgekomen?'

'Nee, vandaag stelt de beweging zo goed als niets meer voor, maar door de voorgeschiedenis ligt het gebied dertig jaar achter op de rest van Peru. Slechte wegen, gebrekkige infrastructuur... Kortom, de ideale route om ons onopgemerkt over de bergkam te loodsen.'

In de late namiddag arriveren ze in een dorpje dat die naam nauwelijks waardig is. Drie huizen van afgebleekte adobe leunen tegen elkaar op een winderige hoogvlakte, in de schaduw van met grijswitte gletsjers bedekte bergen. Ernaast grazen drie zwarte alpaca's. Ze zijn met lange touwen vastgemaakt aan één in de grond geslagen heipaal, waaraan warrige elektriciteits- en communicatiekabels hangen. In een smerige zandbak van scheve planken knabbelt een handvol cavia's aan een halve baal stro. Voor de huizen zitten breed glimlachende vrouwtjes. Hun lange, kleurrijke jurken liggen in lagen om hen heen geplooid. Ze roepen naar de in het rond rennende kinderen, die nieuwsgierig blijven staan en met druipende neusjes de bezoekers aanstaren. Die klauteren van hun paarden en strekken hun stramme ledematen.

Anna legt een hand op Wolfs schouder. 'Wolf, ik moet nu mijn moeder bellen. Nu, of ik word gek.'

Wolf praat met Sinchi. Terwijl de anderen een kruik gefermenteerde drank krijgen aangeboden waarin de vrouwtjes enthousiast hebben gerocheld, leidt Sinchi Anna naar binnen. De kamer is kaal, donker en stinkt naar de rook uit het fornuis. Aan de ruw bepleisterde muren hangen gekreukte voetbalposters uit westerse tijdschriften. De telefoon hangt aan de muur en heeft een ouderwetse draaischijf. Met bonzend hart draait Anna het Groenlandse nummer.

Tien minuten later verbreekt ze uitgeput de verbinding. Ze laat haar voorhoofd zakken tot tegen de vloer van gestampte aarde en blijft in een bolletje liggen, de hoorn in haar dichtgeknepen hand geklemd.

De anderen hebben Anna's steeds hoger klinkende stem gehoord. Rosie en Wolf komen op haar afgelopen en helpen haar recht.

'Mijn kinderen,' stamelt Anna. 'Hij heeft mijn kinderen gevonden.'

'Wat bedoel je, Anna?' vraagt Rosie bezorgd terwijl ze Anna tegen zich aan drukt. Wolf, Sinchi, Jacara en Philip komen in een beschermende kring om hen heen staan.

Anna is te aangeslagen om te huilen. 'Swartwaters handlangers zijn met een duikboot naar Groenland gevaren, zei mijn moeder. Kan dat wel?'

'O mijn God, dat is de onderzeeër van de AWB,' zegt Rosie. 'De smeerlappen. Hebben ze...?'

'Ze zijn het dorpje van mijn moeder binnengevallen en hebben geprobeerd om mijn kinderen...'

'O Anna, dat meen je niet. Zijn ze oké?' vraagt Wolf.

Ze knikt. 'Ze hebben de ouders uitgeschakeld, zei mijn moeder. De duikboot is gezonken. De kinderen zijn getraumatiseerd, maar ze zijn niet gewond. Ze slapen. En ik ben hier...' Ze veert verschrikt op. 'Wat als Swartwater in Groenland is?'

Wat als we in een valstrik zijn gelopen en hij zich helemaal niet in Zuid-Amerika bevindt?’ Ze rukt hard aan de poncho van Rosie. ‘Rosie, misschien moet ik toch teruggaan?’

Sinchi neemt zacht de telefoon uit Anna’s gebalde vuist. Hij kijkt naar Wolf en zegt iets in het Spaans. Het lijkt een eeuwigheid te duren.

Dan knikt Wolf. Hij schraapt zijn keel. ‘Sinchi hoorde de naam Swartwater vallen. Hij zag je schreeuwen, Anna. Hij zegt dat hij ons naar Pisco moet brengen. En hij, euh... hij zegt ook dat hij weet waar Swartwater is.’

Rosie, Anna en Philip draaien met een ruk hun hoofd in de richting van de Indiaan. De jongen deinst verschrikt achteruit en heft zijn handen voor zijn gezicht.

Dan stamelt hij: ‘Swartwater. Reyes. Chili.’

Ze hebben het allemaal begrepen.

Na een koude nacht, waarin de wind om de hutten gierde en elkaar opvolgende regenvlagen tegen de vuile ramen sloegen, zijn ze wakker geworden onder een donkergrijs wolkendek dat nauwelijks een paar tientallen meters boven hun hoofden hangt. Er valt smeltende sneeuw, die de stenen spekglad maakt en de aarde omspoelt tot kleverige modder. De warmte die de cocathee bij het ontbijt van quinoa en zoete aardappel in hun botten had doen gloeien, verdampt vlug. Zeker wanneer Sinchi laconiek meldt dat dit hun eerste en laatste nacht onder een echt dak was. Er zullen nog minstens twee nachten volgen in tenten.

Anna zit ’s morgens bleek en stil op haar paard, maar in de loop van de voormiddag begint Rosie de vastberaden trekken in haar gezicht te herkennen waar ze zo van onder de indruk was bij hun eerste ontmoeting in Zweden. Het feitelijke verhaal van Rosie over de onderzeeër helpt Anna om haar gedachten te ordenen. Rosie zet nog eens op een rij wat zij en Ebenezer anderhalf jaar

daarvoor hebben ontdekt over de Afrikaner Weerstandsbeweging, de bondgenoten van Andries Swartwater. Het was met hun onderzeeër dat hij destijds uit zijn Schotse gevangenis was ontsnapt en het was met hun onderzeeër dat ze nu dus ook haar kinderen hadden proberen te treffen. 'De onderzeeër was hun ultieme wapen. Nu die gezonken is en alle opvarenden dood zijn, stelt die hele AWB nauwelijks nog iets voor. Swartwater en zijn nieuwe kompanen zitten een half werelddeel van Groenland verwijderd, dus je kinderen zijn veilig. Nu gaat het louter tussen ons en dat monster,' zegt Rosie met klem.

'Dus we zitten wel degelijk op het goede spoor?' vraagt Anna. Net als de dag voordien is het na de middag opgehouden met regenen.

'Wolf, vraag het nog eens aan Sinchi,' vult Rosie aan. 'Hebben die zogenaamde Reyes Swartwater gewoon bij zich, in hun hoofdkwartier in Chili?'

'Ja, Sinchi blijft dat maar herhalen,' zegt hij. 'El Rey heeft Swartwater onderdak verleend in het hoofdkwartier van de Reyes, in ruil voor diamanten.'

'Dat moet dan wel een deel van de buit zijn die hij in Afrika heeft gestolen van rabbi Samovsky,' zegt Rosie.

Anna huivert. 'Ik blijf me toch afvragen hoe Abraxo dat allemaal wist. En als hij er echt van op de hoogte was dat Swartwater in Chili zit, waarom laat hij ons dan zo'n tocht maken? Hij had het ons ook gewoon kunnen vertellen.'

'En wat dan, juffrouw Anna?' vraagt Philip, die achter hen rijdt. Ze schrikt van zijn stem. Na hun gesprek op de boot tolereren ze elkaars gezelschap, maar het is sindsdien de eerste keer dat de kapitein zich rechtstreeks tot haar richt. 'Zouden jullie er dan recht op af zijn gegaan? Hem op een draffe gaan opzoeken bij een van de grootste drugskartels van Zuid-Amerika en hem daar dan doodleuk gaan inrekenen?'

Rosie en Anna schudden hun hoofd. Nee, natuurlijk niet.

'We konden naar de politie zijn gegaan,' zegt Anna met een

fijn stemmetje, maar ze weet al wat de reactie zal zijn. De politie in Rio is door en door corrupt. En in Chili? Ach. Uit de verhalen van Wolf heeft ze opgemaakt dat het hoofdkwartier van de Reyes in Valparaíso een versterkte burcht is waar weteloosheid heerst en de politie niet eens durft te komen.

‘Abraxo wist al lang van het bestaan van Swartwater af,’ vervolgt Philip. ‘Ik heb het hem immers zelf verteld.’

Wolf slaat met zijn hand tegen zijn voorhoofd. ‘Natuurlijk! Philip, jij bent indertijd zelf geholpen door Abraxo, dus de man kende jouw verhaal.’

Rosie knikt en zegt: ‘Abraxo moet een verband hebben gelegd toen wij bij hem kwamen en vertelden over het lijk van Simon Dracovic in de haven van Rio.’

‘Toch vind ik het een omslachtig en geheimzinnig gedoe met dat horloge en wat weet ik nog allemaal,’ houdt Anna vol. ‘Volgens mij had die ouwe man te veel gevoel voor theater.’

‘Misschien toch niet,’ zegt Rosie. ‘Swartwater heeft overal handlangers.’ Ze kijkt naar Anna. ‘Dat heb je zelf al veel te vaak ondervonden, Anna. Hij wist waar jij en Zion waren, toen in Brussel. En hij wist waar je kinderen zijn. We mogen niet uitsluiten dat hij evengoed weet waar wij ons bevinden. Dan is het maar goed dat Abraxo die mistgordijnen heeft opgetrokken. Als wij zelf al niet weten waarheen we gaan, hoe kan Swartwater het dan weten?’

‘Maar ondertussen weten we het dus wel,’ zegt Wolf. ‘Dus weet Swartwater het misschien ook.’

De avond valt en het wordt snel kouder. Wolf, Rosie en Anna zitten met een deken om zich heen rond een houtvuurtje. Philip is de paarden aan het borstelen en geeft ze te eten. Sinchi heeft samen met Jacara de tenten opgezet. Jacara lummelt nu wat rond terwijl Sinchi een vijftal geslachte cavia's uit zijn zadeltas haalt. Zorgvuldig snijdt hij de vacht rond de poten los en met één handige beweging stroopt hij het vel eraf.

Rosie krijgt het in de gaten. ‘Yuk,’ zegt ze en ze krult haar neus als een verwend stadswicht. ‘Zie je dat? Ik lijd nog liever honger dan dat ik één hap neem van die schattige beestjes.’

Schattige beestjes. Pluizige knuffeldiertjes. Anna grinnikt onwillekeurig als ze eraan denkt dat haar tienjarige dochter nog geen 24 uur geleden een volwassen ijsbeer heeft geschoten. In Scandinavië is de disneyficatie van de dierenrechtenbeweging een stuk minder ver doorgedrongen. Je krijgt vanzelf een wat realistischer kijk op knuffelbaar bont als je wordt opgevoed in een huis waar ’s winters in de tuin verse wolvensporen in de sneeuw staan gedrukt.

‘Dan geef je je portie straks maar aan mij,’ zegt Anna. ‘Dan krijg ik het misschien wat warmer. Want wat is het koud!’ Ze kruipt dichter tegen Wolf aan.

‘Volgens Sinchi zijn we bijna op het hoogste punt van de bergpas,’ zegt die. ‘Dat moet toch zo’n 4000 meter hoog zijn.’

‘Heeft Sinchi ook verteld hoe het verder moet?’ vraagt Anna.

‘Die jongen vindt mij maar een lastpak, denk ik. Ik blijf hem maar uitvragen over Swartwater. Maar ik heb de indruk dat hij nu wel alles heeft verteld wat hij weet. Uiteindelijk is hij maar een luitenantje van de Reyes. Ik geloof hem als hij zegt dat hij ons naar Paracas moet brengen en dat zijn opdracht er dan op zit.’

Anna kijkt hem vragend aan. ‘Paracas? Pisco, had je toch gezegd?’

‘Pisco, Paracas, wat maakt het uit...’ mompelt Wolf. ‘Paracas is een schiereiland. Pisco een stadje dat er vlakbij ligt.’

‘Ontmoeten we in Paracas dan iemand anders?’ vraagt Rosie.

‘Ik heb het aan Jacara gevraagd, maar die weet het ook niet,’ zegt Wolf. ‘Bovendien zit die jongen in zak en as sinds de dood van zijn moeder.’

‘Het is immens wreed,’ zegt Anna. ‘Wat die jongen allemaal heeft meegemaakt. Het is echt niet eerlijk. Jacara?’ Ze wenkt hem en gebaart dat hij bij hen aan het warme vuur moet komen

zitten. Hij schuifelt dankbaar dichterbij en gaat tussen Rosie en Wolf in zitten. Philip is klaar met zijn werk en komt zich ook opwarmen.

Wolf kijkt hem aan. 'Kapitein, ik weet dat je er niet graag over praat, maar hoe zou jij Swartwater aanpakken?'

Geschrokken kijkt de pikzwarte man op. 'Ik... euh... ik weet niet...' stamelt hij.

'Komaan man, je was zijn handlanger,' sneert Anna ongeduldig.

Philip kijkt gekwetst. 'Deze conversatie hebben we al gehad op de Bem Lembrado, juffrouw Anna. En ik heb mijn spijt betuigd.'

Rosie probeert de dialoog te ontmijnen. 'Ergens heeft Anna gelijk: misschien ken jij wel de zwaktes van Swartwater.'

'Hij heeft geen zwaktes,' zegt Philip afgemeten.

'Dat kan niet. Iedereen heeft een zwakke plek,' antwoordt Rosie.

Wolf hoest blaffend, trekt een pijnlijke grimas en zegt met toegeknepen stem: 'Als het klopt wat Anna's moeder vertelde en zijn duikboot met handlangers is uitgeschakeld, heeft Swartwater in elk geval niet veel vriendjes meer over.'

'Dat is het!' roept Rosie uit. 'Hij blijft alleen over. Geen Afrikaners meer om zijn vuile werkjes op te knappen. Alleen nog de Reyes. Dus Philip, misschien zal hij wel heel blij zijn om jou terug te zien.'

Philip kijkt haar verbouwereerd aan: 'Hoe bedoel je?'

'Swartwater weet toch helemaal niet dat jij nu aan onze kant staat? Je kan toch doen alsof je weer bij hem wil gaan werken?'

'Ik weet het niet...' zegt Philip.

'Schitterend plan, Rosie.' Wolf geeft haar een kus op haar wang. 'Dat we daar niet eerder aan hebben gedacht. Het is zo klaar als een klontje. Philip is onze introductie tot Swartwater.'

Anna krijgt weer die jagersblik in haar ogen. 'Dat is *el capitan* ons wel verschuldigd, inderdaad.'

Wolf zegt snel: 'Wellicht is dit ook al die tijd de bedoeling geweest van Abraxo.'

'Laat Abraxo erbuiten,' bromt Philip bars. De kapitein staat op en stapt met opeengeklemd lippen in de richting van de paarden.

Rosie kijkt Jacara aan. 'Ga naar hem toe, hij kan je gezelschap gebruiken,' zegt ze zacht. En ondanks haar eerdere weerzin voelt ze haar maag knorren nu Sinchi de cavia's op de barbecue heeft gelegd, knappend in de rook van weerbarstige bergkruiden die hij onderweg heeft geplukt.

De volgende ochtend, na een koude nacht in de tenten, worden ze opgeschrikt door een langgerekte kreet. Wolf springt uit zijn slaapzak en krabbelt uit zijn tent. Het is Jacara, die in paniek heen en weer loopt.

'Wat scheelt er?' roept Wolf hem toe.

'Wolf, kom vlug, misschien kunnen we hem nog inhalen!'

Wolf trekt een trui over zijn T-shirt en boxershorts en stapt snel in zijn versleten wandellaarzen. Het is nog niet eens volledig licht.

'Waar heb je het over, man?'

'Hij is weg. Philip is weg!'

Wolf probeert de slaap uit zijn ogen te wrijven en kijkt verward om zich heen. Het ochtendlicht kruipt langzaam over de Altiplano. 'Hoe kan Philip nu weg zijn, Jacara? Misschien kon hij niet slapen en is hij een ochtendritje gaan maken? Nu het voor één keertje niet regent 's ochtends?'

Jacara schudt heftig met zijn hoofd. 'Nee, hij is echt weg. Hij heeft al zijn spullen mee en een deel van onze mondivoorraad. Hij is er zelfs met twee paarden vandoor.'

'Dat meen je niet.' Wolf is op slag klaarwakker en komt bij zijn jonge vriend staan, op de plaats waar de twee paarden aan een paaltje stonden gebonden. Al wat achterblijft, is een hoopje half verdroogde paardenstront. Wolf staat er verslagen

naar te kijken en voelt een nieuwe golf van misselijkheid opkomen.

‘We moeten hem terughalen,’ zegt Jacara. ‘Vooruit, help me met de paarden.’ De jongen begint nerveus een zadel op de rug van zijn knol te sjoeren.

Sinchi heeft het lawaai ook gehoord en komt zijn tent uit. Wolf probeert uit te leggen wat er is gebeurd. De jongeman kijkt boos. Twee paarden weg?

‘Blijf hier,’ zegt hij tegen Wolf. Hij wijst van zichzelf naar Jacara. ‘Wij gaan zoeken.’

De twee jongens galopperen weg. Wolf blijft sprakeloos achter. Rosie en Anna zijn ondertussen ook wakker.

‘Wat gebeurt hier toch allemaal?’ knort Rosie en ze rekt zich helemaal uit. ‘Is er al thee? Ik ben duizelig.’

‘Philip is weg,’ zegt Wolf.

‘Wat zeg je?’ roept Anna.

‘Ja, hij is echt weg. Sinchi en Jacara zijn hem gaan zoeken.’

‘Ik wist het,’ snauwt Anna zo fel dat Rosie en Wolf allebei schrikken. ‘Ik wist dat die klootzak me dit opnieuw zou lappen.’

‘Rustig maar,’ zegt Wolf. ‘Niet voorbarig oordelen. Misschien vinden ze hem terug.’

‘Vergeet dat maar,’ bijt Anna terug. ‘Zie je het dan niet? Ik heb dit al eens eerder meegemaakt. In de Okavango Delta was Philip ook plots verdwenen. Twee keer zelfs. Eerst op de houseboat en daarna op het eiland. Telkens als het te moeilijk of te zwaar wordt voor meneer de kapitein, telkens als er verantwoordelijkheid op zijn schouders terechtkomt, muist hij er vanonder. Ondanks zijn mooie woorden. Ondanks zijn berouwvolle praatjes. De lafaard. De smeerlap. O, ik zou hem wel kunnen...’ Ze schopt hard tegen een leeg blikje bonen. Het ratelt over de stenen. De resterende paarden schrikken op en beginnen luid te hinniken.

Wolf stapt naar Anna toe en wil haar vastnemen. Met

malende, machteloze armen weert ze hem af. 'Dit is zelfs nog erger,' zet ze haar tirade voort. 'Eerst smeken om alles te vergeven en te vergeten, de grote redder uithangen, ons hoop geven. Hoop!' Het laatste woord perst ze er met een snik uit, waarop ze zich alsnog in Wolfs armen laat vallen. 'En die arme Jacara! Hoe kan hij dit die jongen aandoen?'

Niemand heeft weerwoord. Zodra Anna zwijgt, is enkel nog de huilende wind te horen, die de tentzeilen doet klapperen en de paarden doet huiveren. Om het knagende wachten draaglijk te maken, ruimen ze zwijgend het kamp op. Ze breken de tenten af, stoppen alles in de paardenzakken en drinken hete cocathee. De klimmende zon verjaagt de ochtendkou en de wind gaat liggen. Pas twee uur later komen Jacara en Sinchi terug. Aan hun gezichten is te zien dat ze Philip niet hebben gevonden. Op Jacara's wangen staan zwarte vegen van opgedroogde tranen. Zonder woorden zet de karavaan zich weer in beweging.

De rest van de dag hobbelen ze zwijgend verder. De stemming is teneergeslagen, bijna apathisch. Geleidelijk aan dalen ze af tot onder de drieduizend meter. Meteen komt er meer zuurstof in hun longen.

De paarden plaatsen handig hun poten op de keien van het dalende pad. Hier en daar beginnen de eerste knoestige pijnboompjes in het landschap te verschijnen. Hun gekronkelde stammen lijken bang om van de grond weg te groeien.

De hemel trekt helemaal open. Het felle licht doet Anna denken aan de midzomernacht in Zweden. Lucht zo helder dat je hem kan proeven. Alle kleuren om haar heen lijken uit het penseel van een morsende schilder te komen. De zuurstof laat een tintelende smaak achter op haar tong. Haar hoofd is ijl, maar het is geen onaangenaam gevoel. De frustraties, pijn en ontgoocheling worden naar de achtergrond gedrongen door een isolerende prop watten in haar brein.

'Mira! Inca!'

Sinchi staat opgewonden rechtop in zijn stijgbeugels en wijst. Een honderdtal meter van het pad verwijderd staat midden in het veld een muur met de restanten van een poort ernaast. De massieve stenen zijn met bijna machinale precisie in elkaar gepast.

'Straks zien we Machu Picchu nog opdoemen. Wat een prachtige excursie,' mompelt Rosie cynisch.

'No no,' lacht Sinchi. *'No es Machu Picchu. Pero es Inca, si si.'*

Ze hebben geen zin om van het pad af te wijken om de Inca-overblijfselen van dichtbij te gaan bekijken. Tegen de middag lunchen ze in volstrekte stilte in de schaduw van een verlaten berghut met verbrijzelde ruiten. De muren zijn vanbinnen en vanbuiten volgeklad met verbleekte communistische graffiti. Binnen ligt een metershoog tapijt van kleurrijke potscherven, restanten van toen het Lichtend Pad systematisch dorpsmarkjes vernielde als uitingen van verwerpelijk kapitalisme. Een verwilderde hond komt hen gezelschap houden en bedelt om een stukje vlees. Dikke vliegen krioelen in kale plekken in zijn pels. Hijgend begint het beest het been van Rosie te berijden. Het druipt pas af wanneer Sinchi een sigaret opsteekt en de rook recht in zijn snuit blaast.

Ze bereiken hun laatste kampeerplaats. Lage struiken rollen over het dalende landschap. De vogels worden kleiner, kleurrijker en talrijker. Overal om hen heen zijn terrassen aangelegd in de heuvelwanden, maar ze zien er verwaarloosd uit. Er groeit niets, en er zijn ook nergens landarbeiders te bekennen. Verwilderde alpaca's grazen en wroeten erin.

Wolf helpt Sinchi en Jacara met de opbouw van het kamp. Snuivend veegt hij het zweet van zijn voorhoofd nadat hij een tentharing in de keiige grond heeft gemept. Hij kijkt Jacara aan. 'Gaat het?'

'Vai com calma,' zegt de tiener. Hij controleert of de binnen-

en buitententen elkaar niet raken. 'Niets dat ik al niet eerder heb meegemaakt, niet.'

Wolf kijkt hem bezorgd aan. Hij weet dat zolang Jacara zijn hart niet lucht, alles zich in de jongen zal blijven ophopen, als een tijdbom. 'Jacara, doe niet alsof er niets is gebeurd. *Desabafa!*'

Jacara haalt zijn schouders op. '*Vai dar tudo certo*. Laat me met rust.'

Tijdens het avondeten spreken ze nauwelijks een woord. 'Ik ruik de *garua*,' zegt Sinchi, maar niemand reageert.

'Ik weet niet wat *garua* betekent,' zucht Wolf wanneer hij de vragende blikken van de anderen op zijn voorhoofd voelt prikken. 'En het kan me op dit moment niet schelen ook. Als het jullie om het even is, wil ik nu graag wat verloren slaap inhalen.'

De schemering is al ingevallen wanneer de *garua* langzaam vanuit de oceaan naar boven kruipt en met haar tentakels het tentenkamp likt.

Rosie steekt haar neus uit de tent. Een kille vochtigheid aait haar gezicht. Ze knippert een paar keer met haar ogen. Mist, zo dik als erwtensoep. Een paar meter verderop ontwaart ze het grijze silhouet van Sinchi, die in een pot quinoa staat te roeren. De vlammen van het kookvuur lijken op dansende rode schaduwpoppen. Sinchi pauzeert en houdt zijn armen in de lucht, alsof hij de deken van mist op handen draagt. '*Garua!*' zegt hij.

De ochtendlijke tocht door de mist maakt de paarden onrustig. Bij elk geluid slaan ze met hun hoofd en stampen ze nerveus met hun hoeven op het pad. De ruiters voelen zenuwtrekken door de nekspieren van de rijdieren schokken. Af en toe doemen links en recht schaduwen op van gebouwen. Of van ruïnes. Van grazende lama's. Eén keer zelfs van een persoon met een lang en spits hoofddekseel. Iets buldert echoënd in de verte.

Een vulkaan? Een aardverschuiving? Sinchi hult zich in stilzwijgen.

Ze lunchen in de mist terwijl boven hen onzichtbare gieren krassen. In de namiddag horen ze achter zich iets briesen. De karavaan houdt halt. Uit het grijze gordijn doemt een paard op, dat hen met hongerige ogen aankijkt. Het zadel hangt scheef op zijn rechterflank.

‘Mancu!’ roept Sinchi uit. Hij springt van zijn paard en loopt op de eenzame knol af.

Een angstscheut trekt door Wolfs borstkas. ‘Sinch, pas op, misschien is het een hinderlaag...’

‘Helemaal niet,’ zegt Sinchi terwijl hij de natte snuit van het paard aait. ‘Dit is Mancu. Het paard voor... Nu ja, het paard voor de persoon die niet is meegekomen. Waar Philip mee is vertrokken.’

Anna verstijft. ‘Is hij in de buurt?’ Ze gilt in de mist: ‘Laat je zien! Kom onder mijn ogen, als je durft!’

De paarden hinniken en trappelen angstig ter plaatse. Ze trekken hun bovenlip over hun tanden en rollen met hun ogen.

Sinchi schudt zijn hoofd. ‘Doe geen moeite.’ Wolf vertaalt wat de jongen daarna vertelt: ‘Philip zal ongetwijfeld hebben ondervonden dat het moeilijker is dan het lijkt om een onbereiden paard mee te leiden als je zelf in het zadel zit. Mancu heeft hem gewoon in de steek gelaten en is daarna ons spoor gevolgd door de *garua*.’

‘*Poetic justice*,’ mompelt Rosie en ze kijkt bezorgd naar Jacara, die als een ziek vogeltje ineengedoken op zijn paard zit.

De volgende uren slaan af en toe gaten in de mist. De zon doet flarden *garua* opkringelen, waarna de top oplost in de blauwe hemel. Het landschap verandert snel. Voor hen ligt een lege, zandkleurige woestijn, zo ver als ze kunnen kijken. De horizon is kaarsrecht. En het is plots bloedheet.

Sinchi geeft de paarden te drinken. ‘Hier laat ik jullie alleen,’ zegt hij. ‘Ik trek terug de bergen in.’

‘Hoe bedoel je, “alleen”?’ vraagt Rosie. ‘Komt niemand anders ons ophalen? Wij kennen hier de weg toch niet?’ Ze kijkt naar Wolf en gebaart ongeduldig dat hij haar vraag moet vertalen voor Sinchi.

Voorzichtig haalt die een kompas uit zijn achterzak en geeft het aan Wolf. ‘Van hieruit ga je dwars door de woestijn, in rechte lijn, pal in westelijke richting. Zonder pauze doen jullie daar tweeënhalf uur over. De paarden kunnen dat aan, wees gerust.’

‘Dus jij laat ons ook al in de steek?’ sneert Anna.

Sinchi kijkt gekwetst en mompelt iets.

‘Wat zegt hij?’ vraagt Anna aan Wolf.

‘Zijn opdracht zit erop.’ Om de discussie te ontmijden, vraagt hij: ‘En dan komen we dus in Paracas terecht?’

Sinchi knikt. Hij maakt een zwaaiend gebaar van honderdtachtig graden naar de okergele, zinderende vlakke. ‘Dit is territorium van de Paracas-Indianen. Hier mag ik niet komen. Ik ben Inca.’

‘Y Rey,’ zegt Wolf.

‘Y Rey,’ herhaalt Sinchi terwijl hij met zijn wijsvinger over de getatoeëerde tranen onder zijn oog strijkt. ‘Claro. Als jullie aan het schiereiland arriveren, zullen nog meer Reyes jullie opwachten. Zij zullen de paarden van jullie overnemen. Ga dan naar Chaco Dock. Daar zijn tickets voor jullie gereserveerd.’

‘Tickets?’

‘Tickets naar de eilanden.’

Heel in de verte weerklinkt monotoon Indianengezang. Het rolt over de vlakke, draagt ver en loopt als branding weergal-mend te pletter op de voet van de Andes.

Sinchi wordt plots nerveus. ‘Ik moet terug. Dit is het teken. Ik neem Mancu met me mee, is dat oké?’ Hij wacht niet op antwoord en springt in het zadel. ‘Pal westwaarts! Tweeënhalf uur! Tot je de zee ruikt!’ roept hij en hij galoppeert weg.

‘En hier staan we dan,’ zegt Rosie, ‘weer helemaal alleen.’

‘Nee!’ antwoordt Wolf beslist. Hij draait zich om zodat zijn eigen schaduw op het kompas valt. ‘West. Ik blijf bij jullie.’

De weg is makkelijk, maar heet. Ruw geschubde hagedisjes zigzaggen over het zand. De enige schaduw komt van overglijdende gieren. Trillende luchtspiegelingen zinderen aan de horizon. Ze rijden langs eeuwenoude open graven waarin grijnzende skeletten hen aangapen. De beenderen zijn door de zon spierwit afgebleekt. De gouden juwelen zijn honderden jaren geleden al geroofd, maar rond de beenderen zitten nog de zorgvuldig geweven doodskleden.

Een uur verderop rijden ze een dorp binnen dat bestaat uit een twaalfstal ronde hutjes van gevlochten bladeren. Lange, magere vrouwen zitten voor de lage deuropeningen. Ze dragen uitbundig geborduurde kleren. Op hun schoot zitten halfnaakte kinderen met abnormaal lange schedels, waarrond een strakke tulband is gebonden. Ze kijken niet op van hun handwerk en negeren de reizende ruiters.

Exact tweeënhalf uur na het afscheid van Sinchi eindigt hun reis, boven op een zanderige klif. Voor hen ligt de Stille Oceaan, kalm en spiegelend, met aan de horizon een katoenachtige laag van donkerblauwe nevel. Nog meer duinkliffen slingeren zich verder de zee in. Diep onder hen tekent zich een haven-tje af, geometrisch en abstract, als een foto op Google Earth. Chaco Dock.

‘Los caballos.’

Het is een reus van een vent en hij is uit het niets opgedoken. De hoge zon weerkaatst op zijn kale schedel, waarop verschillende lagen afgepelde huid een patchwork van schimmelachtige vlekken hebben veroorzaakt. Met handen als kolenschoppen neemt hij de teugels van Anna en Rosie over.

‘Laten we maar afstijgen,’ zegt Wolf.

Het hete zand knispert tussen hun tenen. Achtenveertig uur geleden lagen ze nog te bevrozen in hun tenten op de Altiplano. Rosie weet dat ze dit soort temperatuurschommelingen niet goed verdraagt. Haar keel begint te kriebelen. Straks begint ze te kuchen en tegen morgen is ze snipverkouden. Daar kun je de klok op gelijkzetten.

‘*Por ahí.*’

De reus wijst naar een zanderig pad dat langs de klif naar beneden slingert. Aan weerszijden groeien bruin geworden cactussen en vlijmscherpe grassen.

‘Naar de boot?’ vraagt Wolf.

De reus geeft een ruk aan de teugels om het paard van Jacara te kalmeren, dat zich ingesloten voelt tussen de stilstaande mensen. ‘*Si. Al Puerto Chaco. Boletos aca.*’

Anna tikt op Wolfs arm. ‘Wat zegt hij?’

‘Dat we ginds beneden tickets krijgen voor de boot. Of moeten kopen, weet ik veel. Hij is nogal kort van stof. Zoals iedereen hier. Ik begin de indruk te krijgen dat Peru het Spaanstalige land is waar die taal het zuinigst wordt gebruikt.’

Jacara is al begonnen aan de afdaling. ‘Komen jullie nog?’ roept hij.

Beneden komen ze terecht op het strand. Langs onderen zien de kliffen er vervaarlijk fragiel uit. Geregeld komen mini-atuurlawines van zand en kiezels van de wand af gewolkt. Op het strand stinkt het naar algen en bedorven vis. Het uitzicht over de azuurblauwe baai is idyllisch. De ooststrand van het schiereiland van Paracas, tot aan de afbrokkelende kaap van San Martin, bestaat uit adembenemende diepe gele duinen, gebeeldhouwd door de zeewind, waarop de in tegenwijzerzin cirkelende zon een spookachtig schaduwenspel werpt. Voorbij de kaap strekt de golvende oceaan zich uit tot aan de horizon, waar een eeuwige band van donkerblauwe mist kolkt en rolt.

En ze zijn niet alleen. Groepen toeristen in schreeuwerige

shorts, te klein gekochte t-shirts en lelijke sandalen volgen hun bruingebrande gidsen over het strand. Een kakofonie van Duits, Spaans, Engels en Hollands galmt tegen de klifwanden. Kleurrijke foldertjes fladderen weg en schrapen over het zand. De scherpe vislucht vermengt zich met de weeïg zoete geuren van zonnebrandolie en te hard gebakken *churros*. De wind verandert van richting en een banale *cumbia*-beat komt aangewaaid.

‘*Porra!*’ vloekt Jacara. ‘Is dit het geniale plan van Abraxo? Ons naar Disneyland Peru sturen?’

Wolf kijkt de jonge Indiaan boos aan. ‘Jij weet wel beter, Jacara. Zeg zulke dingen niet. Jij en ik, we hebben zoveel te danken aan de meester.’ De jongen kruipt weer in zijn schulp. Onmiddellijk beseft Wolf de tactloosheid van zijn opmerking. ‘Sorry, Jacara. *Me arrendo.*’

Jacara knijpt Wolf in zijn nek. ‘*Não importa*. Je hebt gelijk. Abraxo was *the nigga*.’

Wolf lacht. ‘Je Engels is nog een beetje... hoe zal ik het zeggen... *rough around the edges*. Begrijp je dat?’

‘Nee,’ zegt Jacara. ‘*But I don’t give a fucking porra!*’

Terwijl ze lachen, schrikt Wolf op. Twee tellen lang denkt hij dat een horzel in de pijpen van zijn shorts is gevlogen. Maar dan beseft hij dat het zakhorloge van Abraxo afloopt en trilt tegen zijn dij.

‘Als je over de duivel spreekt...’ Wolf graait het horloge uit zijn zak en flipt met zijn duim het dekseltje open. Aan weerszijden dringen Anna, Rosie en Jacara, schouder aan schouder tegen elkaar.

Het horloge geeft het correcte uur aan, maar de secondewijzer beweegt niet meer. In het venstertje waar de waterjuffer met haar vleugels klapperde, verschijnt een langwerpige, donkere tekening.

Rosie knijpt haar oogleden tot spleetjes. ‘Wat is dit? Een boot?’

Anna brengt haar hoofd dichterbij. 'Nee... O, jawel. Het is een boot. Een zwarte boot.'

'Een zwart schip,' zegt Wolf. 'Geen boot. Kijk naar de hoge achterboeg. Dit is een oceaanstomer.'

Anna trekt haar wenkbrauwen op. 'Verschoning, meneer de kenner. Een schip dan maar. *A ship*.'

'Yes,' zegt Jacara in zijn onbeholpen Engels. '*A ship*.' Hij kijkt nogmaals naar het prentje in het horloge. '*Um barco. O Barco Negro. The Black Ship*.'

Het absurde van de situatie doet Wolf duizelen wanneer hij tussen een bende toeristen staat aan te schuiven voor tickets. Tickets voor een boot. Waarheen? Naar 'de eilanden'. Welke eilanden? Waar? In welk land? En dan te weten dat zijn glim-mend nieuwe paspoort afgestempeld en wel in zijn zak zit. Een enkel ticket naar Brussel alstublieft. Enkel? Jawel, juffrouw. Om nooit meer terug te keren? Dat is het idee, juffrouw. Dat zal dan duurder uitkomen dan een retourticket, meneer. Wel juffrouw, dat is dan volkomen terecht. Aanvaardt u cash?

'*Gringo!*'

Wolf schrikt op uit zijn gedachten. Een breed glimlachende man achter hem maant hem aan om de rangen te sluiten. Snel zet hij twee stappen vooruit. Een puistige werkstudente met een beugel kijkt hem aan van achter een raampje vol cirkelvormige gaten.

'Islas Ballestas, señor? Of Sanganyan, maar dan moet u nog een uurtje geduld oefenen voor de *sunset cruise*. Wat geen straf is, want we kunnen u ondertussen op ons pontonrestaurant een heerlijke *ceviche* voorschotelen. Dit is het juiste moment daarvoor, *señor*.'

De Belg laat zich niet afleiden. 'Wolf Goegebeur,' gokt hij. '*Reservacion*.'

Sceptisch bladert de studente in haar agenda. 'Ouuuolf, zegt u? Ik vind geen reservering terug.'

‘Lobo?’

‘*Ab siii! Lobo!*’ Ze lacht haar metaalwerk bloot. ‘*Seis boletos, por favor señor. Esta pagado.* Geen geld nodig.’

Pas als hij terug bij de anderen staat, beseft Wolf dat hij twee tickets te veel heeft. Hij heeft niet gezien dat de man achter hem uit de rij is geglipt.

‘Blijkbaar moeten we een reddingsvest aantrekken,’ zegt hij tegen de anderen, ‘en dan in een van de grote speedboats gaan zitten.’

Jacara inspecteert de tickets. ‘Naar de... Ilhas Ballettas?’

‘Islas Ballestas,’ corrigeert een grijnzende man naast hen. Het is dezelfde kerel van daarnet. Hij steekt zijn dikke bruine hand uit. ‘Roberto Chavez,’ zegt hij. ‘*Vengo de Chiapas, Mexico.*’

Het reisgezelschap schudt vermoeid zijn hand. Islas Ballestas. Chiapas. *Whatever.*

‘Ik kan er ook niks aan doen,’ vervolgt de Mexicaan, ‘maar ik meen daarnet gezien te hebben dat jullie zes tickets hebben ontvangen? En jullie zijn maar met zijn vieren?’

Wolf antwoordt niet meteen. Hij wantrouwt de Mexicaan.

‘Ik heb een vriend meegebracht,’ zegt de Mexicaan. ‘Hij is doofstom. Hij is jong. Een student. Hij wil de wereld zien. Maar hij heeft geen geld. Willen jullie een ticket doneren? Voor hem? En mogelijk ook voor mij?’

Wolf kijkt de anderen aan. Jacara trekt zijn schouders op. Anna knikt. Rosie ook, terwijl ze de pols van haar trillende rechterhand vasthoudt. Haar vingers hameren alsof ze typt op een onzichtbaar toetsenbord.

‘Oké,’ zegt Wolf.

Met een ruk zet de grote speedboat zich in beweging. Zestien passagiers in feloranje reddingsvesten knipen hun ogen half-dicht voor het striemende zoute spatwater. Als een speer snijdt de boot door de milde branding.

Na een dikke tien minuten op en neer botsen over een steeds

ruwer wordende zee komt de metaalgrijze, horizonbrede mist-band dichterbij. Klamme nevelflarden slaan de warme zon uit het gezicht van de opvarenden en de temperatuur daalt van het ene op het andere moment een graad of vijftien.

Langzaam vaart de boot dieper de mist in. De passagiers zien geen hand voor ogen. Het wordt akelig stil. Hun haren zijn kletsnat van de klamme nevel. Iemand snuift. Nog iemand maakt een kokhalsgeluid. Bijna iedereen begint steunend te klagen. Een scherpe ammoniakgeur dringt door de mist en doet hun slijmvliezen branden.

En dan springt de Mexicaan recht. Hij trekt een machinegeweer uit zijn rugzak en schiet zonder te aarzelen een patroonlader leeg in de lucht.

‘Blijven zitten!’ roept hij. ‘Blijven zitten en er gebeurt niets.’ Met de loop van zijn geweer duwt hij de armen van de stuurman omhoog. Hij bukt zich, zet de motor af, trekt de sleutel uit het contact en gooit die in het donkere water. De boot dobbert een paar minuten op en neer, tot een grote zwarte schaduw voor hen de mist verduistert. Een diep gebrom, als van een boerende walvis, is voelbaar tot in hun borstkas.

‘*O Barco Negro,*’ fluistert Jacara in het oor van Wolf.

Rosie zit naast Anna en ze zegt met haar zakdoek tegen haar neus: ‘Ik weet niet wat er nu weer gebeurt, maar ik hoop dat het snel gedaan is, want deze stank is niet te harden.’

Een oorverdovend gekraak weerklinkt, gevolgd door geratel van een zware ketting. De doofstomme jongen staat nu ook op en gebaart naar Anna, Rosie, Wolf en Jacara dat ze uit hun stoeltjes moeten komen.

‘Haast jullie wat,’ blaft de Mexicaan. Hij richt zijn geweer op de andere passagiers. ‘De rest blijft zitten. Niets aan de hand. Geen paniek.’

Boven hun hoofden doemt uit de mist de ketting op, met leren riemen eraan. De doofstomme grijpt de onderste schakel en geeft er een stevige zwaai aan. De ketting slaat met een klap tegen de boeg van het schip. Het geratel stopt.

‘Eerst de *muchachas*,’ zegt de Mexicaan.

Anna kijkt angstig naar Jacara, maar die knikt haar bemoedigend toe. Zij en Rosie laveren tussen de stoeltjes met betraande toeristen naar de doofstomme. Die snoert de riemen stevig om hun middel en geeft opnieuw een ruk aan de ketting. Het geratel herbegint, en Rosie en Anna worden omhoog getakeld tot ze worden opgeslokt door de mist.

Nadat ook Jacara en Wolf op het zwarte schip zijn gehesen, duwt de Mexicaan de loop onder de neus van de stuurman.

‘Wat is hier zonet gebeurd?’

De man trilt en beeft. Zijn baseballpetje zakt bijna tot over zijn ogen. ‘N... nada...’ mompelt hij.

‘Wat was dat?’

‘*Nada! Se pasa nada!*’

De Mexicaan laat zijn geweer zakken. ‘*Se pasa nada*. Dat is het correcte antwoord, *amigo*. Je wint de hoofdprijs: je leven. *Se pasa nada*. En wat antwoord je als men je straks vraagt waar die passagiers naartoe zijn?’

De stuurman slikt en zegt: ‘Welke passagiers?’

‘Uitstekend, schipper! Je leert bij met de minuut.’ De Mexicaan trekt het petje van de man helemaal over zijn ogen. ‘Nu gaan de jongen en ik aan de ketting. Vertel ondertussen aan je passagiers dat het allemaal maar om te lachen was. Vertel hen over de *guano* op de Islas. Vertel hen dat de vogels hier goud schijten.

Hij schiet nog een salvo in de lucht. De passagiers slaken een simultane gil.

‘Ach, komaan,’ zegt de Mexicaan. ‘Jullie weten inmiddels dat ik de slechtste niet ben. Relax, jullie zijn op vakantie. Dit is niet eens een overval. Ik hoef jullie portefeuilles niet.’ Hij legt zijn grote hand als een grijpkraan op het hoofd van de stuurman. ‘Deze man is een professional. Als wij straks weg zijn, prutst hij het dashboard open, houdt hij twee elektrische draadjes tegen elkaar en weg zijn jullie. Terug naar Chaco, waar een

stevig glas *pisco* op jullie wacht.' Hij graait in zijn achterzak en gooit een prop bankbiljetten voor zich uit. 'Op mijn kosten. Roberto Chavez trakteert!'

DEEL 16

HET ONDERKOMEN

PERU, ISLAS BALLESTAS

17 maart 2014

Het hoge dek van het zwarte schip ligt boven de *garua*. Met open mond kijken de westerlingen naar de tienduizenden kwetterende jan-van-genten, meeuwen, stormvogels, aalscholvers en alken die af en aan vliegen boven hun hoofden. De vogels landen massaal op dode, zwarte rotseilanden die als versteende reuzen oprijzen uit de wollige deken van zeemist. Het donkere gesteente is bedekt met een witte, metersdikke laag uitwerpselen, alsof honderd jaar lang een woud van smeltende kaarsen op de rotsen heeft gebrand. *Guano*. Het stinkt, maar het is veel geld waard. Op de eilanden staan kranen en liggen groeves. Donker gekleurde Indianen scheppen in ontbloot bovenlijf en met bandana's voor hun neus en mond de *guano* in grote nylon zakken. De ammoniakgeur is nauwelijks te harden. Gelukkig trekt af en toe een flauwe zeebries een tijdelijke wolk van zuurstof en vislucht door de dikke soep van *garua* en vogelstront.

Krakend rolt de dikke ketting rond de gietijzeren katrol. De Mexicaan en de doofstomme doemen op uit de mist. Een kleine, zeer dikke kerel komt op hen afgelopen. Het sikje op zijn kin ligt direct in het verlengde van de tatoeages op zijn koperkleurige wangen.

‘El Gordito!’ zegt de Mexicaan terwijl hij de leren gordel van zijn middel gespt. ‘*Que pasa*, dikzak?’

‘Zelfs de dikste Chileen blijft knapper dan al jouw besnorde zussen samen,’ antwoordt het vierkante mannetje.

De Mexicaan lacht hartelijk terwijl hij zijn geweer demonstreert en opbergt in een koffer waarop de afbeeldingen van een merlijnvis en KEY WEST FISHING GEAR staan gedrukt.

Ondertussen zwaaien de kranen van de Islas Ballestas in de richting van het zwarte schip en vice versa. Zwarte zakken *guano* worden geruild voor luchtdicht verpakte kilopakketjes cocaïne.

De doofstomme komt bij Anna, Wolf, Rosie en Jacara staan. ‘Als jullie me willen volgen, alsjeblieft,’ zegt hij in het Engels. ‘Dan begeleid ik je naar jullie slaapvertrekken.’

Te verbouwereerd om te protesteren kijken de vier naar de deur die achter hen in het slot valt. Ze staan midden in een stalen kajuit, waar alleen wat licht binnenvalt door een rond venstertje tegen het lage plafond. In de ene muur is een metalen stapelbed ingewerkt. Twee dekens liggen keurig opgevouwen op de matrassen, die overtrokken zijn met een laken in blauw streepjesmotief. In de verte horen ze het doffe dreunen van de scheepsmotor.

Anna loopt naar de deur waar ze net doorheen zijn geleid door de man die toch niet doofstom blijkt te zijn. Ze rukt hard aan de grijze klink. Er is geen beweging in te krijgen. ‘We zitten hier opgesloten of wat?’

‘Hier is nog een deur,’ zegt Wolf terwijl hij naar de muur tegenover de stapelbedden loopt. Er blijkt een sobere badkamer achter te zitten, met tegels, toilet, wastafel en douche in smetteloos wit. Ook de handdoeken en kleine zeepjes aan de wastafel zijn wit. Een wiebelend peertje tekent hun schaduwen zwak af op de tegelvloer terwijl ze samentroepen in het kleine vertrek.

‘En daarachter?’ vraagt Rosie. Wolf duwt weer een andere

deur open, die zich tegenover de eerste badkamerdeur bevindt. Ze komen in een gelijkaardige tweepersoonskajuit terecht, ook met een ingebouwd stapelbed, een metalen rek, een verweerd houten bureaumeubel en twee bruine keukenstoelen. Wolf loopt naar de deur van deze kajuit, maar ook die blijkt potdicht te zitten.

‘*Fuck*, we zitten echt opgesloten,’ zegt hij.

Rosie bonkt met haar vuisten op het ijzeren portier. ‘Hallo, zijn jullie daar nog? Wat heeft dit te betekenen?’

Ze horen voetstappen naderen. ‘*Please relax*,’ zegt de stem van de ‘doofstomme’. ‘Dit zijn onze orders. Maak het jullie gemakkelijk. Straks komt er eten.’

‘Wat een show,’ zegt Wolf. ‘Kunnen ze ons niet gewoon vertrouwen? We zullen heus niet in hun voorraadkamers cocaïne gaan graaien.’

‘En wat een maskerade met die doofstomme. Eerst loopt hij achter die Mexicaan aan als een kneusje en nu spreekt hij plots vloeiend Engels,’ klaagt Anna.

Rosie laat zich zakken op een van de stoelen en ziet plots lijkkleek. ‘Voel je je niet lekker?’ vraagt Anna.

‘Ik wist het eerst niet zeker, maar nu wel,’ zegt Rosie. ‘Die jongen spreekt niet zomaar Engels. Hij spreekt Engels met een Zuid-Afrikaans accent.’

CHILI, VALPARAISO

18 maart 2014

El Rey propt het oortje dieper in zijn gehoorgang en concentreert zich. Godverdomme, dit is geen Engels.

Hij heeft de nieuwe tablet van Swartwater laten hacken. E-mails zijn makkelijk, maar die stuurt Andries zelden. Chatconversaties, dat gaat al een stuk moeilijker. Soms verschijnen

ze perfect leesbaar op het scherm, maar soms rolt een eindeloze stroom van code van rechts naar links.

Maar nu is het Skype. Het beeld komt gestoord door. Horizontale strepen in primaire kleuren schieten als laserstralen door het knappe gezicht van een jonge blonde kerel. Het geluid is intact en glashelder. Maar El Rey begrijpt er geen moer van.

‘As die valscherms ga open, ek es alleen in die bos,’ zegt de jongeman in het Afrikaans. ‘Daarna ging ik per boot naar Leticia, met mijn toeristenvisum over de Colombiaanse grens. Daar heb ik een vliegtuig genomen naar Lima, via Bogota. Toen was het een makkie om een lijnbus te nemen naar Pisco, en van daar een toeristenpendel naar Paracas.’

De stem van Swartwater. Hij schakelt nooit zijn webcam in. Op het scherm verschijnt een stockfoto van een dolfin die uit een overdreven blauwe oceaan tevoorschijn springt. ‘Jouw reis interesseert me al even weinig *as je moer se hol*, Teun.’

Teun... El Rey speelt met zijn lange sik. Hij begrijpt niets van de taal, maar de naam bijt zich vast in zijn trommelvlies. Dus deze blonde jongen is de fameuze Teun Verwoere. Wat lijkt hij jong, zelfs met die gekleurde strepen door zijn gezicht. Een handlanger van Swartwater die een groot potentieel gevaar zou kunnen betekenen voor zijn mannen op het schip. Ik mag hem niet onderschatten, denkt hij. Als die jongen eenmaal binnen mijn muren is, kunnen we twee vliegen in één klap slaan.

Swartwater vervolgt: ‘Mijn prooi, Teun. Heb je mijn prooi aan de ketting, *boykie?*’

‘Rosie en Anna zijn aan boord, Leier. Net als hun Belgische vriend en die pezige tiener van het Comando.’

Comando. El Rey wordt haast gek van de geïsoleerde woorden die hij opvangt zonder de context te kunnen vatten. Ze hebben het over het Comando Vermelho. Hij zal heel door-dacht te werk moeten gaan. Zijn verbond met het Comando moet absoluut in stand blijven.

‘En Philip?’ vraagt Swartwater.

‘Die laffe es nie mee gekoom nie. Gevlug in die berge van Peru.’

Swartwater klinkt tevreden. ‘Dat ligt in de lijn van de verwachtingen. Hou die wijven in de gaten en lever ze me zodra jullie aanmeren in Valpo.’

De verbinding wordt verbroken.

Ze spreken ook over Philip, begrijpt El Rey. Zijn hoofd tolt. Alles lijkt volgens plan te verlopen, maar de kunst zal zijn op het juiste moment toe te slaan. Niet te vroeg, niet te laat.

PERU, STILLE OCEAAN

17 maart 2014

Nadat ze van de eerste schrik zijn gekomen, installeren ze zich in wat onvermijdelijk hun onderkomen wordt voor de komende dagen. Ze hebben geen idee hoelang deze scheepsreis zal duren. Ze weten alleen dat ze richting Chili varen, maar dat is het dan ook.

Stilzwijgend zijn ze overeengekomen dat de mannen de ene kajuit zullen betrekken en de vrouwen de andere. Jacara heeft het bureau tot onder het raampje geschoven en heeft daarop een stoel geplaatst. Behendig klimt hij op zijn constructie. Het is de enige manier om een blik door de patrijspoort te kunnen werpen.

‘Zie je iets?’ vraagt Wolf.

‘Weinig,’ zegt Jacara. ‘We zitten juist op de waterlijn. Soms zie ik een streepje lucht, maar er klotsen telkens golven tegen het raampje aan. Het is trouwens al donker, al is de maan wel helder.’

Rosie steekt haar hoofd door de badkamerdeur. ‘Iemand er iets op tegen als ik nu een douche neem?’

De mannen schudden hun hoofd. ‘Oké, dan is deze deur vanaf nu *off limits* voor jullie tot ik een teken geef.’

Kort na Rosies douche wordt er op hun deur geklopt. Anna wijpt verschrikt op. Ze was de dekens over de bedden aan het spreiden en had net gestreepte slopen over de kussens getrokken.

De kleine dikke kerel van op het dek staat in de deuropening. De Mexicaan noemde hem 'El Gordito'. Hij rolt een karretje binnen waarop een grote kom rijst staat en vier borden met een onbestemde bruine smurrie. In een plastic doos vol ijsblokjes zitten blikjes frisdrank en flesjes water.

'Hier avondeten,' zegt de man in gebrekkig Engels.

'Hoelang moeten we nog varen?' vraagt Rosie, maar hij heft zijn handen niet-begrijpend in de lucht. Wolf en Jacara komen door de badkamer op het gestommel af. Wolf herhaalt de vraag in het Spaans, maar de man heft weer zijn handen in de lucht, richt enkele zinnen tot Wolf en verdwijnt. De hendel schuift knarsend in het slot.

'Hij kan niets zeggen, beweert hij, maar we moeten vertrouwen hebben,' vertaalt Wolf.

'Alweer,' zucht Anna. 'Ik heb steeds minder vertrouwen, moet ik zeggen.'

Jacara verdeelt het bestek en de servetten en plaatst de gerechten op het bureau. Hij haalt de twee stoelen uit hun kajuit en creëert zo een eettafel voor vier personen.

'Het ziet er niet uit, maar het ruikt niet slecht,' zegt Rosie. Ze beseffen nu pas hoe groot hun trek is en ze volgen Jacara's voorbeeld. De jongen schept een reuzenportie rijst op zijn stoofpot van bruine bonen en schrokt met grote happen zijn avondmaal naar binnen. De gekoelde blikjes cola en limonade smaken heerlijk na de bittere smaak van de cocathee van de afgelopen dagen.

Stipt om acht uur de volgende ochtend komt El Gordito hun lege karretje van de vorige avond halen. Hij plaatst een kan slappe koffie en enkele *empanadas* op hun tafel en verdwijnt zonder iets te zeggen.

Rosie stapt naar de badkamer maar bevriest als ze plots een kotsgeluid van achter de deur hoort komen. Met een zwaar gegorgel van diep in zijn keel ledigt Wolf zijn maaginhoud in het toilet. Rosie en Anna kijken elkaar bedenkelijk aan. Met het eten van gisteravond was toch niets mis?

‘Gaat het makker?’ roept Rosie hem toe. Even later steekt Wolf zijn groene kop hun kajuit binnen. ‘Het gaat niet, neen. Ik heb de hele nacht geen oog dicht gedaan. Dat klotsen van het schip maakt mij doodmisselijk. Wat is dit?’ Hij kijkt naar de geurige koppen koffie die Anna net heeft uitgeschonken en de verse broodjes in de mand en rent met zijn hand voor zijn mond terug de badkamer in.

‘Arme jongen,’ roept Anna hem na.

Wolf komt met een grauwe grijs bij hen zitten en Anna legt een handdoek doordrenkt met koud water op zijn voorhoofd. Dat helpt een beetje. Hij neemt wat slokjes van een blikje cola, maar de *empanadas* laat hij aan zich voorbijgaan.

‘Heeft onze doofstomme nog iets gezegd?’ vraagt Wolf.

‘Neen, het was die kleine dikke weer,’ zegt Rosie met haar mond vol kaasvulling. ‘Die andere laat zich niet meer zien.’

‘Wat denk jij?’ vraagt Anna aan Wolf. ‘Rosie zegt dat de man met een Zuid-Afrikaans accent spreekt. Dat doet toch wel heel hard denken aan...’

‘... Swartwater,’ vult Rosie aan. Een rilling loopt over hun ruggengraat. Even krijgen ze het heel koud. ‘En ze leken de beste maatjes: de dikkerd, de Mexicaan en de Zuid-Afrikaan.’

‘Ze moeten allen gelinkt zijn aan de Reyes,’ zegt Wolf met een zwak stemmetje.

‘Was Philip maar niet weggelopen,’ zegt Rosie. ‘Hij was de enige die Swartwater kon benaderen.’

‘Dat is waar, Rosie,’ zegt Wolf. ‘Maar vergeet niet dat we op het schip zitten van de Reyes del Cerro. Bij Swartwater kan ik niet geraken, maar wel bij de hoofdman van de Reyes.’

‘Dat kunnen we echt niet van je vragen,’ zegt Anna. ‘Je mag je leven niet op het spel zetten voor ons.’

‘Ik weet één ding,’ zegt Rosie. ‘Als die vetzak straks de lege koffiekkan komt halen, laat ik hem niet gaan voor hij ons antwoorden heeft gegeven.’

Maar El Gordito komt niet opdagen. De hele dag niet en ook die avond niet. Ze raken door hun voorraad eten en drinken heen. Wolf voelt zich uitgedroogd en uitgeput door de zeeziekte. Van het water uit de kraan durven ze niet te drinken.

Anna en Rosie doden de tijd door samen met Jacara spelletjes ‘wie ben ik’ te spelen. Om beurten nemen ze een persoon in gedachten. De anderen moeten raden wie het is door vragen te stellen waarop enkel met ja of nee mag worden geantwoord. Door het taalprobleem duurt het telkens een dik halfuur voor er juist geraden wordt. Als ze door het raampje de sterren zien, gaan ze weer op bed liggen, maar de slaap laat nog uren op zich wachten.

Tegen de middag van de volgende dag schuift de hendel van de vrouwenkajuit eindelijk weer open. Rosie staat net in de badkamer, waar ze een zoveelste douche neemt om haar opkomende verkoudheid te onderdrukken. Het is niet El Gordito die nieuw voedsel en blikjes frisdrank naar binnen schuift. Ook niet de Zuid-Afrikaan, maar een matroos die ze nooit eerder hebben gezien en die duidelijk geen woord Engels spreekt. Anna probeert enkele woordjes Spaans, maar er komt geen reactie. De jonge kerel, die er niet ouder dan veertien uitziet, rolt haastig en met verschrikte ogen het karretje binnen en verdwijnt even snel als hij is gekomen.

‘Ze mijden ons als de pest,’ zegt ze tegen Rosie, die stomend uit de badkamer komt.

‘Mmm, je hebt een punt. Als ze willen dat we hen vertrouwen, moeten ze toch tegen ons praten. Of op zijn minst komen uitleggen wat het plan is.’ Ze gilt naar de andere kajuit. ‘Wat denk jij, Wolf?’

Meer dan een zacht gekreun komt er niet als antwoord.

Jacara komt grijnzend hun kamer binnen, steekt zijn middelvinger in zijn keel en doet teken dat Wolf uitgeteld is.

‘Tja, van die stoere zeebonk hoeven we niet veel input meer te verwachten,’ zegt Anna, die snel even naar Wolf is gaan kijken. ‘Zijn gezicht slaat letterlijk groen uit. Zo zeeziek heb ik nog nooit iemand gezien.’ Met een doodernstige blik kijkt ze Rosie aan. ‘We moeten iets doen, Rosie. Ik heb hier een heel slecht gevoel bij.’

Rosie knikt. ‘Ja, deze hele situatie gaat ook compleet tegen mijn intuïtie in. Abraxo, allemaal goed en wel, maar de man is dood, het horloge zwijgt in alle talen en die Reyes zijn geen mannen waar ik in het donker mee gezien wil worden.’

‘Chili is een beschaafd land, Rosie. We kunnen daar toch naar de politie gaan, of naar een ambassade? Er moet toch iemand zijn die ons kan helpen?’

Jacara zit er wat onbeholpen bij. Hij begrijpt niet wat de vrouwen tegen elkaar zeggen en mist de steun van Wolf. Anna krijgt het in de gaten. ‘Jacara, we moeten weglopen in Chili,’ zegt ze in zo eenvoudig mogelijk Engels. ‘Help je ons?’

CHILI, VALPARAISO

20 maart 2014

Ebenezer en Désirée dwalen al zes dagen en zes nachten door de stad. Terug naar de hoerenstraat gaan, is uitgesloten. Dat is als een kip die met haar achterste gaat staan schudden voor een vossenhol. Ze hebben overnacht tussen de ratten in verlaten liftschachten. Ze hebben hele namiddagen weggescho-
len gezeten in donkere kelderbars, met een kap diep over hun ogen getrokken. Ze hebben een dichtgetimmerd heuvelpand gekraakt dat was uitgebrand bij een van de jaarlijkse bosbranden die elke zomer tot vervaarlijk dicht bij de stad komen en

soms hele hooggelegen buitenwijken in de fik zetten. Halverwege de nacht zijn ze naar buiten gevlucht, met tranende ogen en een pijnlijke keel, door de penetrante brandlucht die nog steeds in de paalwoning hing.

‘Nu houd ik het niet meer,’ zegt Désirée op de avond van de zevende dag. Ze zitten op een verroeste draaimolen op de speelplaats van een in onbruik geraakt schooltje, ergens in een achtergestelde wijk. De betonnen muren rondom vertonen brandsporen en zijn bedekt met lelijke graffiti. In één hoek is een stapel ontbindende vuilnis bijeengewaaid.

‘Ik voel me zo vies. Deze stad is te smerig. Ik word gek van al die vuiligheid. En mijn oog doet pijn. Laten we vertrekken, Ebenezer. Weg van hier. Een nieuw leven beginnen.’

‘Nee,’ antwoordt Ebenezer ferm. ‘Rosie is onderweg. Ik kan niet vertrekken zonder haar. Dat kan niet en dat mag niet.’

Désirée slaat met haar vuisten op haar knieën, die door vuile panty’s naar buiten priemen. ‘Ik houd het niet meer. Echt waar, Ebenezer! Ik moet me kunnen wassen, in een echte badkamer. En slapen in een echt huis.’

‘Wil je naar huis? Dat is te gevaarlijk. Je weet dat ze ons zoeken. En daarbij, ik moet de stad in de gaten blijven houden. De toegangswegen van de haven naar de *compound*. Tot Rosie er is. En dat gaat beter als we als straathonden door de steegjes blijven dwalen.’

Er gaat een licht op bij Désirée. Toegangswegen in de gaten houden? De haven? Een overzicht? ‘*Madre de dios!*’ roept ze uit. ‘La Sebastiana!’

‘Wat?’

‘La Sebastiana! Het huis van Pablo Neruda op de Cerro Belavista.’

Ebenezer kijkt haar verward aan. ‘Het huis van... Wat bedoel je nu? Pablo Neruda, dat was toch die dichter? Nobel-prijs Literatuur, juist?’

‘Juist. Zijn huis is een museum geworden.’

Ebenezer springt van de draaimolen, want de voze plek boven zijn oog begint te kloppen. Het ding komt tot stilstand met een geluid als van een versleten verwarmingsketel die zijn laatste stoot geeft. 'Een museum. Jij wil een museum kraken?'

'Waarom niet? De sluitingstijd is ongeveer nu. Stel dat de suppoosten en loketbedienden nog een uur nodig hebben om hun werk af te ronden. Dan is het aan ons.'

Ebenezer aarzelt. 'En wat gaan we daar dan doen, in dat museum?'

'Het blijft in de eerste plaats een huis, Ebenezer. Sterker nog: het mooiste huis van heel Chili. En daar gaan wij ons wentelen in luxe.'

'Maar...'

'...je overzicht?' Ze buigt zich voorover en neemt zijn gezicht in zijn handen. 'Ebenezer, vanuit La Sebastiana heb je het beste uitzicht over de stad dat je je maar kan dromen.'

Désirée hijst zich dampend en druipend uit de badkuip. Haar gezicht vertrekt een moment lang van de pijn. Het gat waar haar oog heeft gezeten, klopt zeurend. Boven haar navel verkleurt een grote blauwe plek, waar Swartwater haar heeft gestampt. Die plek heeft vaagweg de vorm van Frankrijk, denkt ze terwijl ze zichzelf keurt in de met bewerkt koper omlijste spiegel. Haar mondhoecken krullen op. Ze wrijft zich voorzichtig droog met de dikste, donzigste handdoek die ze ooit tussen haar vingers heeft gehad en stapt dan poedelnaakt de badkamer uit.

Ebenezer zit in de duisternis voor het raam, in de woonkamer, één verdieping lager. Buiten tintelen de lichtjes van de benedenstad. Vleermuizen scherpen vlak langs het raam, als zwarte bliksemschichten. Zijn ogen zijn strak gericht op de haven, waar de kaaïen baden in het licht van helle stadionschijnwerpers en waar torenhoge kranen langzaam hun stalen ledematen in de buik van vrachtschepen laten zakken. Hij schrikt zich rot als plots het licht in de kamer aangaat.

‘Wat doe je nou?’ Hij draait zich met een ruk om en ziet de naakte kween van de trap komen. Haar penis danst op en neer bij elke trede waar ze haar voet op zet. ‘Dat licht uit! Snel!’

Onverstoorde glimlachend schrijdt Désirée verder de trap af. ‘Maak je niet dik, man.’ Ze loopt naar het salon naast de bar, gaat in de fauteuil zitten en vouwt haar benen onder zich. ‘Een verduisterde Sebastiana, dát zou pas argwaan wekken. Dit huis is een baken op de Cerro, Ebenezer. Een lichtend ijkpunt.’

Ebenezer is allesbehalve gerustgesteld. ‘Een lichtend ijkpunt? Dat wil dus zeggen dat wij een doelwit zijn? Als weerloze konijnen, gevangen in een lichtstraal?’

‘*Hide in the light, baby,*’ zegt Désirée terwijl ze een ragfijne sigaret in een lang ivoren pijpje aansteekt.

Ebenezer legt zijn vlakke hand op zijn ogen en knijpt. Langzaam schudt hij zijn hoofd heen en weer. ‘*Hide in the light...* Hoe kan het nou dat wij hier zomaar doodleuk konden binnendringen? Eén hekje over, een raampje op een kier, en hop: binnen. Zijn al jullie monumenten zo goed beschermd?’

Ze haalt haar schouders op. ‘Waar denk je dat je bent? Londen? Dit is Chili, *mon amour*. Zuid-Amerika. Rommelig. En Valpo is de rommeligste stad van Chili. Weet je hoeveel de suppoosten hier verdienen per maand? Daar kun je in Londen nog geen etentje van betalen. Wees dus maar gerust dat die jongens hier geen seconde langer blijven rondhangen als hun shift eropzit. Die trekken na hun uren meteen naar de benedenstad om allerhande klusjes in het zwart uit te voeren.’

‘En nachtwakers? Camerabewaking?’

‘Geen budget voor. Wees gerust. We zitten hier gebeiteld tot zonsopgang.’

Ebenezer wil nog iets zeggen, maar bedenkt zich. Hij tuurt naar de traag voortkruipende schaduwen van de kraanarmen op de havenkaai. Dan draait hij zich om en kijkt naar de rokende vrouw. Haar welgevormde, melkwitte borsten gaan rustig op en neer. Weer gaan zijn lippen van elkaar: ‘Désirée, ben jij... Je weet wel... Ben jij zo geboren?’

Ze blaast een lange rookpluim in zijn richting. Met haar linkerhand grijpt ze haar ballen. 'Dit hier is echt. En het werkt prima.' Geamuseerd kijkt ze naar de gegeneerde uitdrukking op zijn gezicht. Ze laat haar pakket los en begint haar borsten te strelen. 'En deze fraaie dames zijn het resultaat van een dagelijkse hormonencocktail, uit een knalroze flesje. Waar ik trouwens dringend weer aan moet zien te komen, want anders krijg ik haar op plekjes waar zelfs mijn meest kinky klanten het niet zouden waarderen.'

'Bedankt,' zegt Ebenezer beduusd, 'en sorry dat ik het vroeg.'

Ze neemt een lange trek van haar sigaret. 'Hey, in jouw plaats zou ik het al veel vroeger hebben gevraagd.'

'Was het een lekker bad?'

'Heerlijk.'

'Toch bizar dat die badkamer gewoon functioneert. Warm water en zo... Dit is toch een museum?'

Désirée drukt de sigaret uit in een asbak op art-nouveau-pootjes. 'Instructies van de grote dichter, in zijn testament. Al zijn huizen moesten na zijn dood zodanig onderhouden worden dat het lijkt of hij een ommetje is gaan maken en elk moment kan terugkeren. Je weet maar nooit dat ik op een dag gewoon weer opduik, zei hij. Neruda had gevoel voor humor, maar ik denk dat hij dat eigenlijk ook wel stiekem een klein beetje meende.' Ze wijst naar de bar. 'Zo wed ik dat er uit die tapkraan echt bier komt en dat de koelkast gevuld is. Honger, Ebenezer? Dorst?'

Het is alsof die woorden zijn ingewanden wekken, want zijn maag begint grommend samen te trekken. 'Nou en of,' zegt hij.

Maar dan ziet hij iets in zijn ooghoeken dat hem doet verstijven.

De stadionlampen aan de kaai draaien om hun as. De lichtstralen glijden over het donkere water en onthullen een pikzwart schip dat langzaam de haven komt binnengevaren.

Ebenezer herkent het schip meteen. Honderden verdron-

gen herinneringen komen tegelijk los en stuiteren als flipperballetjes door zijn hoofd. Bevroren schapen in containers. De vrouw met de getatoeëerde benen. En de hypnotiserende blik van Swartwater, als een harpoen vastgehaakt in zijn frontale hersenlob.

‘Rosie!’ roept hij uit. Hij springt recht. ‘Rosie zit op dat schip! Ik moet erheen. Nu!’

Désirée duwt zich ongerust recht op haar ellebogen. ‘Ebenezer, wat ben je van plan?’

Hij staat al aan de trap. ‘Ik moet naar de haven. Rosie komt me halen!’

‘Ebenezer!’

Maar hij is de villa al uit gerend. Désirée trippelt naar het raam en ziet hem nog net over het hek springen en in de donkere straat verdwijnen. Om de hoek staan twee ongewassen straatjochies met open mond naar haar blanke borsten te gluren. Ze steekt een middelvinger naar hen op en loopt naar de bar. Dan vier ik mijn feestje wel alleen, denkt ze. Ik heb nog de hele nacht.

DEEL 17

DE SCHOK

CHILI, VALPARAISO

20 maart 2014

Als een bezetene rent Ebenezer door de steile, duistere steegjes naar beneden. Hij springt over slapende straathonden en brandende vuilnisbakken. Hij negeert joints rokende straatjochies die hem naropen. In de uitgaanswijk aan de voet van de *cerros* vloeken de dronken stamgasten als hij zich ruw langs hen heen wurmt. Het vlekkerige licht uit de bars en bodega's vormt slierten in de nacht. Hij spurt over de Plaza Sotomayor, waar de versteende helden van Iquique op hem neerkijken en roetzwarte duiven verschrikt opvliegen. De containers en kranen van de haven doemen op. Hij mindert vaart en grijpt hijgend het staal van de toegangspoort tot de dokken vast. Het zwarte schip. Geblinddoekte mensen op de loopplank. Zijn hart bonst in zijn keel. Zij is erbij. Rosie. Samen met de andere passagiers wordt ze over de loopplank geleid. Ebenezer herkent ook Anna. Gewapende Reyes bewaken de toegangswegen tot de havenkaaien van Valparaiso. De motoren van de *trikes* draaien stationair. Ongemarkeerde pakketten worden snel in- en uitgeladen. Het smerige water van de baai klotst tegen de met een dikke laag teer bestreken boeg van El Barco Negro. De zeeleeuwen op de boeien janken telkens als het licht van de vuurtoren over hen heen zwiept.

‘*Donde estamos?*’ roept Wolf zo hard als hij kan, wat niet erg luid is, want hij heeft last van rubberen benen en hij voelt zich nog steeds kotsmisselijk.

‘Zwijgen, *huevon!*’ Hij krijgt een por in zijn ribben. ‘Zwijgen en op je lompe poten letten. Nog één stap en je komt op het beton van de kaai terecht. Struikel niet, want niemand komt je oprapen.’

Wolf zegt niets meer, maar hij weet genoeg. De s'en die niet of nauwelijks worden uitgesproken. Het binnensmondse gemompel. *Huevon*. Onmiskkenbaar Spaans met een Chileens accent. Dit moet Valparaiso zijn.

‘Wat zegt hij?’ fluistert Anna.

‘Dat we moeten zwijgen. Dus doe dat maar. Laten we onze kans afwachten. We hebben op dit moment niet echt een alternatief.’

Wolfs woorden zijn nog niet koud als plots nerveus geroep weerklinkt, gevolgd door geweerschoten. Iedereen zakt meteen door de knieën. Instinctief trekken ze de blinddoeken van hun gezicht.

Eenkerel rent pijlsnel in hun richting, gevolgd door de wachters van de Reyes, die ratelende waarschuwingssalvo's over zijn hoofd schieten. Hun lange schaduwen krioelen over het beton.

‘Stop met vuren!’ schreeuwt een van hen plots. ‘Geweren naar de grond! Het is de Engelsman!’

Ebenezer kijkt schichtig achterom en rent dan in volle vaart verder. Hij kan alleen maar denken aan Rosie. Zijn blik vernauwt zich tot een tunnel. Rosie, zijn herwonnen liefde. Hij dacht dat hij haar nooit meer zou terugzien. De gevolgen kunnen hem niet schelen, alle ratio verdwijnt uit zijn pas ontwaakte brein. ‘Rosie!’ roept hij met overslaande stem. ‘Ik ben het, Rosie. Ik ben het. Ebenezer!’

Rosie zit op haar knieën op de kaaimuur. Haar handpalmen schrapen over het ruwe beton. Met grote ogen en open mond staart ze naar de man die op haar komt afgerend.

‘Eb... Ebbie?’ Zijn gezicht wordt vloeibaar als haar ogen zich met tranen vullen. ‘Ben jij het, Ebbie?’

Ebenezer laat zich vlak voor haar op zijn knieën vallen. Onhandig vallen ze in elkaars armen.

De Reyes naderen en omsingelen het herenigde stel, niet geheel zeker wat te doen. De jongste van de gevangenen maakt handig gebruik van het moment. Jacara maakt zich pijlsnel uit de voeten. Nog voor de Reyes goed en wel door hebben wat er gebeurt, klimt hij lenig als een aap op een van de laadkranen. Die zwaait in de richting van de kade met een lading *guano* aan de ketting. Jacara springt van de laadkraan op het zinken dak van een pakhuis en verdwijnt in de duisternis. Het ging zo snel dat zelfs geen schot is gelost.

‘Nu is het genoeg!’ Teun Verwoere, zijn gezicht vertrokken van woede, komt naast hen staan. ‘Iedereen terug de blinddoeken aan. Ook de tortelduifjes. Nu!’ Hij richt zijn loop op het hoofd van Anna. ‘Nu!’

Ook Ebenezer krijgt een blinddoek om. Hij voelt zenuwachtig gepor in zijn rug en wordt in een warme stoel geduwd die naar leer, benzine en marihuana ruikt. Het constante gebrom wordt luider. De druk achter zijn trommelvliezen neemt toe en de wind kolkte door zijn dunner wordende haren. De havenlucht van scherpe vis, dieseldamp en weeë olieresten maakt plaats voor de pittige, kruidige geur van de heuvels. De *cerros*. El Cerro del Milodon.

Terwijl diep onder de Andes een loodzwaar gerommel weerklinkt en de vlijmscherpe maansikkel gloeit aan de zwarte nachthemel, zwaaien langzaam de poorten van de *compound* open. In een wolk van diepblauwe rook, die opbult in het licht van de schijnwerpers, komen de *trikes* stapvoets het binnenplein op gereden. De bendeleden staan aan de buitenranden, weg uit het licht, met hun achterhoofd tegen de muur. De Reyes del Cerro weten dat ze hun rug gedekt moeten houden in nachten

dat er spanning in de lucht hangt. En dat is deze nacht meer dan waar. El Rey heeft hen duidelijk gemaakt dat dit zijn strijd is. Man tegen man.

El Rey staat met zijn benen lichtjes gespreid in het midden van het plein. Eén arm houdt hij achter zijn rug, de andere klemmt hij over zijn borst, met gebalde vuist. Hij heeft de versleten, met tribale motieven gebatikte lendenschort omgord die hij lang geleden droeg toen zijn door zout water en zeepokken aangevreten kano aan spaanders liep op de rotsen van Chiloé. Op zijn gespieerd bovenlijf heeft Gatalata met witte verf zorgvuldig strepen aangebracht in de bronzen huidlanen tussen de zwarte tattoos. Oorlogsverf.

Gatalata staat schuin achter hem, in een ultrakort, spierwit jurkje dat fluorescerend lijkt op te lichten tegen haar koperen huid. Naast haar staat een tafel waarop een langwerpige voorwerp staat met een scharlaken zijden doek erover, als op de set van een goochelaar in een variété-theater uit het interbellum.

De *trikes* komen tot stilstand. De Reyes achter het stuur, met hun gevlochten baarden en kaalgeschoren schedels, stappen af en gaan zonder om te kijken naar hun passagiers bij de andere bendeleden staan, in de schaduw, zoals opgedragen door El Rey. Ook Teun Verwoere zwaait zijn been over de benzinetank. Hij wrijft het stof uit zijn blonde haren en stapt zonder aarzelen op El Rey af. Hij gaat voor de boomlange Polynesiër staan, kijkt hem met zijn helgroene ogen strak aan, trekt zijn t-shirt omhoog en toont het triskelion onder zijn linkertepel.

El Rey ontvouwt zijn enorme vuist en grijpt hem bij de schouder. 'Welkom. Swartwater heeft ons jouw komst voorspeld.'

'Waar is de Leier?'

'Hij is hier. Hij komt meteen.'

Een rilling loopt over Teuns rug. Hij vindt een ogenblik de ogen van Gatalata, die hem een schuine glimlach schenkt. De

blonde jongen, denkt ze. Zo zeldzaam in Valpo als een haai in de Rio Negro.

Teun gaat wat dichterbij El Rey staan. 'Wat wil je eerst horen: het goede nieuws of het slechte nieuws?'

De gitzwarte wenkbrauwen van de bendeleider zakken als harige rupsen tot vlak boven zijn donkere ogen. Hij stoot een krachtige teug lucht uit zijn neus, als een stier vlak voor hij de arena in wordt gejaagd. 'Het goede nieuws eerst, *white boy*.' Hij knijpt nog wat harder in de schouder van de Zuid-Afrikaan. 'Want de kans bestaat dat ik je moet doodknijpen als het slechte nieuws me niet bevalt.'

Teun grijnst. Hij vertoont geen spoor van angst voor de beschilderde barbaar. 'Het goede nieuws is dat de Engelsman die jullie hadden kwijtgespeeld, recht in onze armen is gelopen.' Zonder zijn ogen van het gezicht van El Rey af te wenden, wijst hij met zijn duim achter zich.

'Ik had hem al herkend,' bromt El Rey. 'Dat is je goede nieuws? In dat geval popel ik om het slechte nieuws te horen.'

De kaaklijn van Verwoere verstart. 'Ze hadden een jong kereltje meegebracht uit Brazilië. Eentje van het Comando Vermelho. Piepjong, klein en pezig. Lenig ook. Hij is ons ontglipt.'

De zwarte rupsen wippen de hoogte in. 'Dat is het? Een insect is ontsnapt?' Een diepe, luide bulderlach galmt door de *compound*. 'Ramen en deuren dicht dan. Vervelende muskieten moet je buiten houden, dat weet iedereen.' Hij laat Teuns schouder los en geeft hem een ferme mep tussen zijn schouderbladen. 'Jij bevalt me wel, strokopje.'

'Ebenezer is terug?' vraagt Gatalata.

'Hij is terug,' antwoordt El Rey. 'Niet helemaal wat we in gedachten hadden, maar we blijven bij het plan. We zonderen hem mee af met de anderen en wachten op onze troefkaart, tot we kunnen toeslaan. We hebben de spinnen in ons web. Desiderata is er gelukkig niet bij, dus ik stel voor dat het zeuren

over haar nu ook wel kan ophouden? Ruk bij hen allemaal de blinddoek weg. En zorg er vervolgens voor dat aan elk van hen een Rey wordt vastgeklonken met handboeien, oké?’

‘Voordat het Beest komt?’

‘Uiteraard.’

Ebenezer verstijft. Nu pas herkent hij de blonde man die naast El Rey staat. De koele martelaar in de kelder in Perth. De man ook die bij hem op het strand stond in West-Australië en niet kon zwijgen over de stromatolieten. Het lijkt een eeuwigheid geleden.

Teun Verwoere loopt tot bij Gatalata en legt een hand op naar bil. ‘Heeft de Leier je goed behandeld?’

De hoer verdrinkt in zijn groene ogen. ‘Niet slechter dan de vijfduizend kloodzakken die hem zijn voorafgegaan,’ sist ze tussen haar tanden. Ze wendt haar blik af naar de gevangenen. ‘Welke van die twee sloeries is het vriendinnetje van de Engelsman?’

‘Het zwartkopje.’

Gatalata knikt langzaam. ‘Het zwartkopje. Uiteraard.’

El Rey draait zich om naar het tweetal. ‘Stil. Daar is hij.’ En straks krijgt hij de finale die hij verdient, denkt hij erbij. Voor Swartwater is alleen het zware geschut goed genoeg. Maar eerst nog even de maskerade volhouden.

Anna zit op haar knieën op het ruwe beton. Haar ene hand rust op de grond, de andere hangt slap in de boeien die haar vastklinken aan een pezige kerel met één oog. Haar gezicht staat zo strak als een trommelveel. Van achter de *donjon* komt Andries Swartwater tevoorschijn. Hij draagt hoge, glimmende laarzen met een zwarte katoenen pofbroek erboven. Zijn bovenlijf is bloot en wit. Het litteken van een oude schotwonde op zijn bast lijkt op een tarantula die met in elkaar gevlochten poten kronkelend is gestorven onder zijn huid. In zijn rechter-schouder gaapt een rauwe put van vlees en been waar ooit zijn

arm heeft gezeten, voor die door een dolgedraaid nijlpaard van zijn pezen werd gerukt. Het licht van de toortsen op de houten kantelen rond de *compound* speelt in de stukjes uitgerafelde metaaldraad die uit het kapotte schoudergewricht hangen.

Anna beseft dat ze geen zwakheid mag tonen. Deze man heeft geprobeerd alles kapot te maken wat haar lief was en is. Ze gunt het hem niet haar te zien rillen van angst, want ze weet dat hij zich daarmee voedt, als een vleermuis die zich vastbijt in de nek van een rund en siddert van genoeg bij elke huivering.

In zijn linkerhand klemt Swartwater een korte, glimmende sabel. Het lemmet is gekromd en er staat een zwierig logo in gegraveerd. De blauwige maan danst in het gepolijste metaal. Teun Verwoere glimlacht, want hij heeft de sabel herkend.

El Rey voelt zweetdruppels langs zijn nek glijden. Wat is die gek van plan? Het is te vroeg om nu al toe te slaan.

Swartwater laat zijn blik traag van links naar rechts glijden, als een toneelspeler die zijn publiek overschouwt. Zijn grijze baard is kort maar warrig, en zijn ogen liggen diep in hun kassen.

‘De Huzaren!’ roept hij, en hij pauzeert voor effect. ‘Toen de Huzaren vochten in de napoleontische oorlogen, deden ze dat hiermee.’ Hij houdt het lemmet vlak voor zijn gezicht. ‘Met de sabel. De Huzaren behoorden tot de lichte cavalerie. Snel, wendbaar en ongeduldig.’

Wolf is zich ervan bewust dat hij voor de beruchte Andries Swartwater staat. Hij voelt een mengeling van angst en ontzag. Tegelijk denkt hij: het lijkt wel een acteur in een slechte vaudeville.

‘Telkens als het landgoed van een aristocraat op het Oostenrijks-Hongaarse keizerrijk werd veroverd, werd er champagne gedronken. Maar niet alleen dan. Het keizerlijke motto was: “Bij een overwinning verdienen jullie champagne. Bij een nederlaag hebben jullie champagne nodig.”’

Swartwater schrijdt tot bij de gevangenen. Hij houdt de sabel vlak voor het gezicht van Anna. 'Kun je het logo lezen, *miss Lindqvist*?'

Anna ademt gespannen in en uit door haar neusgaten. Ze klemt haar tanden op elkaar. Ze hoort het bloed door haar oren suizen. Niet antwoorden, galmt het door haar hoofd. Sterk blijven.

'Nee? Heb je je leesbril niet meegenomen?' Hij zwiept de sabel tot voor de neus van Rosie. 'Jij misschien, juffrouw Banks?'

Rosie leest het zilveren logo. Maar ook zij houdt de lippen op elkaar geklemd.

'Jij ook al niet?' Hij draait zich om naar El Rey. 'Baardmans, wat is dit nu? Ik vraag je om mij deze jongedames te leveren. Ik bereid een mooi welkomstwoordje voor. Je levert me de jongedames, maar ze kunnen niet eens meer lezen? Nee maar. Hebben ze onderweg aan je spul gezeten, Rey? Is dat het?'

El Rey haalt zijn schouders op, maar vanbinnen kookt hij. Nog even volhouden. Desnoods moet hij het alleen doen.

Abrupt keert Swartwater zich om. Hij buigt voorover en geeft ritmische tikjes met het plat van de sabel tegen de wang van Ebenezer. Die krijgt kippenvel van het koele staal tegen zijn huid. 'E-be-ne-zer. Hoe-is-het-mijn-jongen? Tocht-het-nog-in-je-kop?'

Ebenezer laat zijn rechterooglid vallen en houdt het dicht. 'De mist is opgetrokken, klootzak.'

Swartwaters wenkbrauwen wippen omhoog. 'Echt?' Hij gluurt over zijn schouder. 'Gata, mijn koperen stukje canvas, hoor je dat? Wist je dat? Onze Brit is terug bij de denkenden. Wie had dat gedacht? Eerst ik, als Lazarus uit mijn rolstoel opgestaan. En nu Ebenezer, pas toegetreden tot de Mensa-club. Hier moet echt iets in de *cerro* zitten. Van die licht radioactieve, helende Indianenstenen, of bullshit van die strekking?' Met een grijns kijkt hij Ebenezer aan. 'Heb je daar nooit een reportage over gemaakt, toevallig? Nee? Enkel over mij? Tjongejonge,

ik ben vereerd. Maar hoor eens, als de mist in je voorhoofd is opgeklaard, dan kan jij vast dit logo lezen?’

De zilveren letters branden op Ebenezers netvlies. ‘Simonsig,’ fluistert hij.

‘Simonsig!’ buldert Swartwater zo luid als hij kan. ‘Simonsig! Een wijnhuis aan de Westkaap waar de edele kunst van de *sabrage* hoog wordt gehouden.’

Hij jongleert met de sabel en houdt halt voor Wolf. Hij prikt de punt van de sabel tegen zijn voorhoofd. ‘Jij bent de Belg, veronderstel ik. Jij woont dus op een boogscheut van de champagnestreek. Vertel op. *Sabrage*.’

Na de misselijkheid op het schip voelt Wolf een nieuwe malaise door zijn slokdarm trekken. *Sabrage*. Hij heeft het woord nog nooit gehoord.

‘Ook niet?’ Swartwater schudt het hoofd. Hij trekt de sabel weg van Wolfs voorhoofd en loopt naar het voorwerp onder het doek op het midden van het binnenplein.

‘De Huzaren waren ruiters,’ vervolgt Swartwater met luide stem. ‘Man en paard, zo stevig met elkaar vergroeid als man en lul. Huzaren kwamen enkel van hun zadel als ze moesten kakken. En dan nog.’ Hij schraapt met de scherpe snee van de sabel over zijn borst. ‘Dus wat denk je: stapten die kerels rustig van hun paard nadat ze een kasteel vol nobelen hadden veroverd? Om geduldig de ijzerdraad rond de kurk van de fles los te pulken? Nadat ze graven, markiezen en hertogen hadden opgehangen boven de brug, hun vrouwen en dochters tot bloedens toe hadden verkracht en hun kinderen hadden verzopen als ratten in de slotgracht? Denken jullie dat?’

Swartwater slentert rustig rond en kijkt iedereen die hij passeert indringend in de ogen.

‘Simonsig maakt iets wat op champagne lijkt. *Vonkelwyn*, noemen ze het. Ik ben geboren op het Afrikaanse continent. Ik heb me gelaafd aan wat het vruchtbare Moedercontinent voortbrengt. Ik heb larven uit het stof gelikt en sap uit een wel-

witschia gezogen als melk uit de moederborst. Ik heb heet bloed gedronken uit de halsslagaders van stuiptrekkende oryxen en het zachte vlees uit de staart van levende krokodillen gesneden.'

'Heil aan onze onverschrokken Leier!' schreeuwt Verwoere en hij legt drie vingers op de plaats waar de drie in elkaar hakende zevens op zijn borst zijn getatoeëerd.

Swartwater knikt naar de blonde jongeling. 'Onverschrokken. Jawel. Ik heb alles geproefd, maar ik moet tot mijn spijt bekennen: de *vonkelwyn* van Simonsig smaakt naar ezelinnenpis nadat je ze een kilo look te vreten hebt gegeven.' Hij maakt een rondje en gaat weer voor Anna staan. 'Schuimwijn die naar ezelinnenpis smaakt, dat willen we toch niet om onze langverwachte reünie te vieren, is het niet, juffrouw Lindqvist?'

'Mevrouw Lindqvist,' perst ze hees uit haar strottenhoofd.

'Wat was dat?'

Anna spreekt luider. 'Het is mevrouw Lindqvist! Ik ben een weduwe.'

Swartwater prikt de punt van zijn sabel op de vloer als een dandy zijn wandelstok en zegt gespeeld verwonderd: 'Nee toch. Waren jij en de halfneger getrouwd? Je meent het. En ik was niet eens uitgenodigd op het feestje. Dat valt me tegen van jullie. Wie was er dan wel? Nog luitjes van op de houseboat? Die dikke Ierse zeug misschien? Met haar Duitse handpop, die pedofiel, hoe heette hij? Hedwig? Nee, Helmut, dat was het. En wie was er nog? Was jij er, Ebenezer?' Hij pulkt met de tip van de sabel aan Ebenezers verminkte oor. 'Wel? De grote documentairemaker als eregast? Misschien heb je wel je camera meegebracht?'

Ebenezer slikt en zegt droogweg: 'Ik was niet uitgenodigd.'

'Dat schept meteen een band, Ebenezer,' lacht Swartwater, maar dan verstrakt zijn gezicht. 'De Huzaren hadden geen geduld,' briest hij. 'Na de strijd reikte een dienaar een fles champagne aan de soldaat in het zadel. Die trok zijn sabel, sloeg met één houw de kop van de fles en goot het schuimende goden-

vocht recht in zijn keelgat. En dat, weduwe Lindqvist, dat is het soort verfijnde etiquette dat ons langverbeid wederzien heeft verdiend. En jij krijgt het eerste glas.'

Hij stapte naar het centrum van het binnenplein en trekt met een ruk het zijden doek weg.

In een kast heeft Désirée kaarsjes gevonden. Ze heeft ze zorgvuldig rond het bed van Pablo Neruda geplaatst. Boven het hoofdeinde hangt een kleurrijk houten icoon uit Ethiopië, volgeschilderd met netjes achter elkaar gerangschikte Bijbelse figuren, als in een stripverhaal. Ze ligt uitgestrekt op het bed en nipt van een *pisco sour*. Eén nacht luxe, denkt ze bij zichzelf terwijl ze in de lucht klinkt naar de zinderende duisternis achter het raam. Oudtestamentische aartsvaders en hogepriesters kijken haar met een verstarde glimlach aan vanop het icoon. Abraham. Methusalem. Noach. Melchisedek. Hun gezichten zwart als ebbenhout. Grijnzend staren ze naar de kaarsjes, die plots beginnen te flikkeren. Een diep gerommel daverd door de fundamente van La Sebastiana. De ruiten trillen en de luchters zwiepen heen en weer. Désirée morst een scheut *pisco* op haar blote buik. De ijskoude vloeistof doet haar opschrikken. Ze klemt zich met één hand vast aan de rand van het bed. Het icoon zakt scheef. Het huis kraakt, maar dan wordt alles weer rustig. Een schokje, denkt ze, en ze neemt een slok. Genoegzaam laat ze zich in de kussens wegzakken. De Chileense kustbewoners hebben leren leven met frequente aardschokken. Ze moeten wel.

Een enorme fles champagne glimt in het toortslicht, met een kring van kristallen glazen eromheen. Swartwater staat er naast te pronken als een revuegoochelaar die zopas een jongedame in glittermaillot tevoorschijn heeft getoverd.

'Dertig liter!' buldert hij. 'Een groter formaat champagnefles bestaat niet en zou ook nauwelijks nog kunnen. De lege fles

alleen al weegt dertig kilo, zo dik is het glas. Weet iemand waarom?’

Swartwater wijst Rosie aan met zijn sabel. ‘Zwartkopje, jouw stem hebben we vandaag nog niet gehoord. Verblijd ons met je welluidende Britse accent. Waarom is deze fles zo zwaar?’

Rosie kijkt hem strak aan en zwijgt.

Swartwater stapt op haar af en bukt zich. Ze kan zijn adem ruiken, een stank van zwartgeblakerd vlees en rottende algen. ‘Waarom, Rosie? Waarom ben je zo stil? Heeft mijn mannetje je strottenhoofd verbrijzeld, in dat smerige Londense steegje? En ik heb hem nog zo zijn vet gegeven omdat hij volgens mij niet hard genoeg had geknepen. Misschien heb ik me wel vergist.’

‘Klootzak,’ sist ze.

‘Wat was dat?’

‘*You heard me.* Klootzak.’

Swartwater veert recht en kijkt gespeeld verwonderd. ‘Ebenazer!’ roept hij uit. ‘Je vriendinnetje heeft onderweg lelijke manieren opgepikt. Foei! We zullen samen haar *potty mouth* moeten uitschrobben met water en zeep.’

Net op het moment dat hij opnieuw wil neerhurken bij Rosie, trekt de beving uit de Andes door de heuvel. De boeien rond de polsen van de gevangenen rammelen en een paar houten planken uit de omheining schieten knallend los. In weerwil van zichzelf slaakt Anna een gil. De fles champagne begint vervaarlijk te wankelen en een handvol glazen valt rinkelend aan scherven. Swartwater vloekt hard. Net op tijd springt El Rey tot bij de tafel, klemt zijn handen rond de hals van de fles en wacht tot de aardschok over is.

‘*Carajo!*’ zegt El Rey wanneer alles weer rustig wordt. ‘Die fles is zwaar!’

‘Dat was het?’ vraagt Swartwater. Hij kijkt peinzend naar het beton onder zijn voeten en stampt er hard op met zijn laars. ‘Grond hoort niet te bewegen. En al zeker niet wanneer ik aan het woord ben.’

‘Maak je geen zorgen,’ zegt El Rey. ‘Dit gebeurt een keer of drie, vier per jaar.’ Hij spreidt zijn vingers en laat voorzichtig de fles los. Hij weet dat er nog meer komt. De aarde heeft gebeefd als een voorbode. Een beetje hulp van moeder natuur, waarom niet. Laat het nu snel gebeuren, denkt hij. Waar blijven ze toch?

Swartwater streelt het groene glas met het plat van zijn sabel. ‘Deze fles is zo zwaar omdat dertig liter nagistende champagne een druk ontwikkelt als van een splinterbom,’ doceert hij, minder luid dan voordien. ‘Een minder stevige fles zou simpelweg exploderen. Daarom krijgen flessen groter dan een magnum de namen van baardige titanen uit het boek Genesis. Beren van venten die 900 jaar oud werden en een honderdkoppig nageslacht uit hun verschrompelde zak schoten.’ Hij tikt tegen de fles. ‘Dit hier is een Melchisedek, vernoemd naar de koning van Salem en priester van El Elyon. Hij stichtte de aloude orde van hogepriesters in zijn naam, waarvan Jezus van Nazareth de laatste en eeuwige vertegenwoordiger was. Een gepaste naam voor de grootste champagnefles ter wereld, lijkt me.’

Swartwater kijkt geamuseerd naar de gezichten die hem verbaasd aanstaren. ‘Wat?’ vraagt hij. ‘In de Karoo werden wij van kinds af opgevoed met een tiet van een zwarte min in de mond, een bijbel in de ene hand en een jachtgeweer in de andere. En zoals je kan zien, heb ik maar één hand meer over.’

Hij gaat achter de fles staan. ‘De druk is ook waarom *sabrage* werkt. Eventuele glasscherven die bij de onthoofding van de fles zouden vrijkomen, worden door de druk naar buiten geslingerd.’ Hij pauzeert en zegt bijna plechtig: ‘Er heeft nog nooit iemand een Melchisedek *gesabreerd*. Niemand, behalve ik. Nu. Vannacht. Want alleen het feestelijkste is goed genoeg voor deze uitzonderlijke reünie.’ Hij zet zijn ene been achter zijn andere en klemt de sabel zo stevig in zijn hand dat zijn knokkels spierwit worden. ‘Klaar voor een huzarenstuk?’

Wolf wordt nerveus. Hij probeert al sinds hun aankomst oog-contact te maken met El Rey, maar die herkent hem niet, of doet alsof. Wat bezielt die man? Waarom grijpt hij niet in? Het lijkt Wolf niet aannemelijk dat El Rey onder één hoedje speelt met Swartwater. Misschien heeft hij iets anders in petto? Maar dan mag hij er verdomme haast mee maken, of ze gaan er straks allemaal aan.

Swartwater haalt diep adem, knijpt zijn ogen tot spleetjes en haalt uit. De sabel hakt in het glas. Met een knal vliegt de top eraf. Een wolk van CO₂ mondt uit in een gouden fontein van schuim.

‘Snel! De glazen! Gata! Verwoere!’ Swartwater kust zijn sabel. Teun en Gatalata houden de resterende glazen onder de champagnefontein, die snel aan kracht verliest.

Swartwater steekt de sabel in de broeksriem achter zijn rug, klemt twee volle glazen tussen zijn vingers en gaat ermee naar Anna. ‘Maak haar los,’ zegt hij.

Het bendelid dat zich aan haar heeft vastgeklonken, kijkt vertwijfeld in de richting van El Rey. Die knikt lichtjes. Goed bezig, jongen. Rustig blijven en meespelen. Nog even. Straks barst het spektakel los.

De jonge kerel maakt de boeien los en helpt Anna rechtop.

‘De afspraak is de volgende,’ zegt Swartwater terwijl hij de glazen in haar richting houdt. ‘Jij en ik gaan samen een glas champagne drinken. Wij gaan klinken op dit blijе wederzien. Op gevallen vrienden, een gedeeld verleden en een spannende toekomst.’

‘*In your dreams,*’ mompelt Anna.

‘Ogenblikje, ik was nog niet klaar. Wij gaan klinken en drinken. Maar als je dat weigert, *sabreer* ik het hoofd van je vriendinnetje.’ Hij knikt naar Rosie. ‘Het hoofd van zwartkopje hier. En dan krijgen we weer zo’n fraaie fontein, uit haar nek. Onze vriend Teun is daar dol op. Hij zal de glaasjes vullen met

haar warme bloed. En dan zullen we dáármee klinken. Aan jou de keuze.'

Anna heft haar gezicht en kijkt hem strak aan. Swartwater maakt een vochtig, slurpend geluid. 'Koele champagne of heet wijvenbloed...'

Anna neemt het glas aan. Haar maag krimpt samen als ze klinkt met het monster.

Swartwater giet het glas in één teug in zijn keelgat en boert luid. 'God- en god- en godverdomme! Dit is geen vuiligheid. Dit krijgt geen enkele ezelin bij elkaar gepist. Delicieu. Gata, breng nog eens twee glazen.'

Anna blijft hem in de ogen kijken. Ze heeft nog niet gedronken.

'Drink, weduwe. Er blijft nog 29 liter over!'

Terwijl een stormvloed aan verschrikkelijke herinneringen door haar hersenen kolkt, nipt Anna aan het glas champagne. De smaak is hemels en hels tegelijk. Haar maag, alsof die weet waar de drank vandaan komt, weigert dienst en krimpt samen als een vuist. Ze ziet haarscherp haar kinderen voor zich en kotst dan met volle kracht in Swartwaters gezicht.

Wat volgt, verloopt zo razendsnel dat Wolf en Ebenezer zelfs de kans niet krijgen om een kreet te slaken. Gatalata arriveert met de volle glazen. El Rey is een seconde afgeleid door haar verschijning en ziet niet hoe Swartwater, met zijn vertrokken gelaat vol kots, zijn sabel grijpt en uithaalt. Gatalata laat de glazen vallen, springt als een kat op zijn rug en klemt beide armen om zijn keel. De sabel mist Rosies nek, maar trekt een diepe snee, diagonaal over haar gezicht. Een gordijn van bloed loopt over haar wangen nog voor ze de pijn voelt branden en de glazen hoort breken op het beton.

El Rey draait zich bruusk om. Godverdomme, denkt hij. Te laat. Dit loopt uit de hand. Waar blijven ze?

Swartwater lanceert de sabel in de lucht en vangt hem weer

op in zijn vuist, met het lemmet naar beneden. Hij steekt schuin achter zich en duwt zo hard als hij kan. Het lemmet schramt zijn eigen rug en verdwijnt dan tussen de vierde en vijfde rib van Gatalata. Nog voor ze het bloed uit haar longen kan ophoesten, wordt haar linkerhartkamer doorboord. Haar ledematen vallen slap en als een geoliede lappenpop glijdt ze van Swartwaters rug.

‘Gatalata, nee!’ schreeuwt El Rey.

Het gerommel keert terug. Luiders deze keer. En dieper. Het nadert als een sneltrein. Désirée trekt een zuur gezicht. Nee toch. Eén droomnacht in La Sebastiana en juist nu wil de aarde zich per se roeren. Ze heeft niet eens de tijd om haar derde *pisco sour* in veiligheid te brengen. De aardbeving beukt met volle kracht in op de heuvel. De kaarsjes vallen om en tolleren als brandende kakkerlakken over het parket. Het schilderij komt los van de muur en valt. De scherpe hoek boort zich in Désirées goede oog. Ze sterft terwijl Melchisedek grijnzend toekijkt hoe de vlammen aan het behangpapier likken en de muur openscheurt als een stuk nat karton.

Wolf probeert zich wanhopig los te rukken. Hij wordt ziek van de aanblik van Rosie die haar hand op haar verminkte gezicht houdt terwijl het bloed tussen haar vingers stroomt, en Ebenezer die er hulpeloos bij zit te schreeuwen. Hij trekt, rukt en spartelt. Daarbij valt het horloge van Abraxo op het beton. Het glas van de wijzerplaat breekt. In het kleine raampje is de afbeelding van het paardje vervangen door het silhouet van een pikzwarte figuur. En dan snapt Wolf alles. Natuurlijk! Abraxo's meesterzet!

El Rey gooit zijn plan voor de spectaculaire afrekening met Swartwater overboord en loopt in blinde woede op hem af, wringt de sabel uit zijn hand en slingert het wapen zo hard als hij kan over de omheining. ‘Godverdomde gek,’ sneert hij

in zijn gezicht. 'Nu is het genoeg geweest. Je kan je diamanten in je reet steken.' Hij geeft hem een dreunende mep in zijn aangezicht. Swartwater voelt zijn neusbeen versplinteren, maar wankelt niet eens. Hij glimlacht zo breed als hij kan. Het bloed uit zijn neus loopt in zijn mond en kleurt zijn tanden rood. Hij likt smakkend zijn lippen af. Teun komt tussen hen in staan, met zijn rug naar zijn Leier.

En dan verschijnt een tengere, lenige figuur boven op de toegangspoort. El Rey ziet het uit een ooghoek. Dan toch, eindelijk! Hij roept: 'Reyes! Los!'

Onmiddellijk maken de benedeleden die zich hadden vastgeklonken aan de gevangenen, de boeien los. De overige Reyes treden uit de schaduw naar voren. Swartwater blijft sardonisch lachen, maar Teun kijkt nerveus om zich heen. Ebenezer, Anna en Wolf knielen meteen neer bij Rosie. Wolf probeert hun blik te vangen. Hij weet wat er gaat gebeuren. De benedeleden gaan als een schild om hen heen staan.

De pezige figuur op de toegangspoort wrikt twee verroeste metalen pinnen uit de scharnieren en springt achteruit op de omheining. De luiken van de massief houten toegangspoort kantelen, eerst langzaam, dan sneller, om vervolgens met een denderende dreun achterover te vallen. In het opwaaiende stof wordt een donker silhouet zichtbaar. Een ravenzwarte man stapt naar voor. Op zijn beide schouders rusten zware machinegeweren. Gekruiste kogelriemen spannen om zijn glimmende bast. De tengere jongen klautert van de omheining naar beneden, komt naast hem staan en steekt nonchalant een wijsvinger in de lucht. Uit de machinegeweren klinkt een oorverdovend luchtsaldo.

Swartwater herkent de zwarte. De rode glimlach smelt van zijn gezicht. Hij duwt Teun opzij en geeft El Rey een harde trap in zijn ballen. Nu is het de Polynesische reus die zijn gebit uitdagend bloot lacht.

'Philip?' vraagt Swartwater woedend.

‘Philip!’ antwoordt El Rey met een steeds breder wordende grijns. ‘Dacht je nu echt dat mensen nooit veranderen? We hebben zijn “laffe vlucht” in scène gezet. En daarna hebben we hem overgevoegen uit Peru, terwijl iedereen dacht dat hij het hazenpad had gekozen. Iedereen, behalve de zoon van zijn vriendin.’

Hij knikt naar Jacara, die zelfverzekerd naast Philip staat. Staalblauwe rook kringelt uit de loop van de geweren. De lucht stinkt naar kruit, zwavel en champagne.

‘Verrader,’ sist Swartwater, maar het verwijt verdrinkt in het gedreun dat uit de bergen naar de *cerros* rolt. Een schok, vergezeld van een knal als uit twaalf dozijn kanonnen, doet het beton scheuren en de omheining versplinteren. De champagnefles valt om en spat krakend uiteen. Het gouden vocht sist en tintelt op het beton. De aardschok doet iedereen omvallen, behalve El Rey en Swartwater.

‘*Lion. Attack!*’ brult Swartwater.

Teun Verwoere springt naar El Rey, bijt zich vast in zijn keel en schudt zijn hoofd als een leeuw. Het bloed sproeit alle kanten uit.

De heuvel stabiliseert. Tientallen Reyes rennen op hun hoofdman af. Teun laat los en gorgelt heet bloed.

Philip krabbelt recht, richt zijn geweren en vuurt op Swartwater. Hij mist, want een nieuwe schok doet de *cerro* daveren. De *donjon* wankelt en begint heen en weer te schudden. Water uit het zwembad op de topverdieping kolkt over de rand. Nog een schok. Met een oorverdovend geraas stort het gebouw in. Het water gutst als een springvloed over de binnenplaats en spoelt het bloed en de champagne weg. Versplinterend puin dondert naar beneden.

‘O Tracy, moet je dit nu zien,’ fluistert Swartwater tegen zichzelf terwijl hij een klauw in zijn eigen hart zet. Een muur van puin raast op hem af en slaat de lucht uit zijn borstkas. Hij komt hard met zijn achterhoofd op het beton terecht. In een wolk van sterren flitst zijn bestaan door hem heen. De moord

op zijn ouders, in het restaurant in Graaff-Reinet. De warme borsten van zijn zwarte oppas. De brandende kerk in de *township*. Zijn broeders in de Namibwoestijn, zacht zingend naast een stuiptrekkende oryx. De kreunende meisjes in de hutten in de verlaten lodge, vastgebonden in hun eigen uitwerpselen. Het waanzinnige nijlpaard, met zijn bloedende rechterarm in zijn muil. De diamanten. De eeuwige diamanten. Zijn zakken loodzwaar van de diamanten. Frank, die hem een betonnen erectie gaf toen hij tachtig kogels voor hem opving aan de Oranjerivier. De warme zomernachten in Londen, in lendendoek, terwijl hij likte aan gifpijltes en door open ramen gluurde. Het ijskoude water rond de rots van Miughalaigh. Het hete, rode land aan de andere kant van de wereld. De heropstanding van het triskelion. De hijgende zeug op het piepende bed. De vuurwoorden van de prediker en de rokende, vonkende oogkassen van de rabbi. O Tracy, wat is het mooi geweest.

Een wegslingerend metalen verbindingsstuk uit de *donjon* doorboort de borstkas van El Rey. De reus, die met beide handen het gutsende bloed uit zijn halsslagaders probeert tegen te houden, verstijft. Hij begint te trillen op zijn benen, slaakt een vochtige oerkreet en valt voorover, als een os op de natte vloer van het slachthuis.

De overlevende benedeleden zien het gebeuren. El Rey is dood. Ze twifelen geen moment en vluchten over de stapels rokend puin de nachtelijke stad in, waar de aardbeving tientallen brandhaarden heeft doen oplaaien. Verre sirenes mengen zich met gedempt gehuil.

De heuvel stopt met beven. Alles wordt akelig stil. Teun Verwoere laat zijn handen over zijn lichaam glijden. Hij voelt niets. Hij is niet gewond. Alleen zijn tandvlees doet pijn, want hij heeft twee kiezen achtergelaten in het strottenhoofd van El Rey. Hij wrijft zijn mond af aan zijn voorarm. Een vuile, rode veeg. Naast hem ligt Swartwater, tot aan zijn kin bedolven

onder een half ton puin. Het hoofd van de eenarmige moordenaar trilt en zijn ogen rollen in zijn kassen. Rozige luchtbelletjes verschijnen op zijn gescheurde lippen en donkerrood bloed sijpelt uit zijn oren.

Teun knielt neer. 'Leier?' zegt hij zacht.

'*Moe nie treur nie*, Verwoere,' prevelt Swartwater. De maan danst in zijn brekende ogen en glinstert in de diamant in zijn tandvlees. 'Keer terug naar het thuisland en maak ons ras weer sterk. Jij bent nu de Leier. Vertel de Boer over mij, zodat hij over mijn daden kan zingen bij bier en *braai*. Ik heb gebriest als een leeuw.'

'Nee!'

Teun schrikt op van de forse vrouwenstem. Anna Lindqvist staat met gespreide benen voor hen, haar gezicht vertrokken van haat en minachting. 'Jij hebt niet gebriest als een leeuw. Jij hebt gejackt in de nacht, als een laffe jakhals. Jij hebt gewacht tot anderen je prooien overmeesterden voor jou, om vervolgens hinnikend als een smerige hyena je tanden te zetten in hun weerloze rug.' Ze spuwt op hem. 'Jij bent niks, Andries Swartwater.'

De machinegeweren spuwen vuur. Teun Verwoere ziet de zwarte man en zijn jonge stiefzoon naderen door het opwaaiende stof, kijkt radeloos om zich heen, zoekt een laatste keer oogcontact met zijn stervende mentor en rent weg, als een dier in het nauw.

Anna gunt de vluchtende Zuid-Afrikaan geen blik en stapt terug tot bij de anderen. Glas kraakt onder haar voetzolen. Samen met Wolf en Ebenezer helpt ze Rosie rechtop. Ebenezer sluit haar in zijn armen, haar verminkte gezicht tegen zijn borst. In elkaar verstrengeld hinken ze naar de vernielde poort. De Europeanen kijken niet opzij wanneer Philip en Jacara hen kruisen. Ze kijken zelfs niet over hun schouder wanneer achter hen de twee laatste salvo's uit de machinegeweren ratelen. Ze willen maar één ding. Weg van hier. Naar huis. Het is voorbij.

EPILOOG

BELGIË, DE HAAN

16 november 2014

Jacara duikt diep weg in zijn winterjas en propt zijn verkleumde vingers in de met wol gevoerde zakken. ‘*Porra*,’ vloekt hij, ‘hoe kunnen jullie zo leven? Noemen jullie dit een strand?’

Een gure westenwind rukt aan de luifels van de gesloten horecazaken op de dijk van De Haan. Het strand is grijs en leeg, op een eenzame ruiter in de branding na. Een volgende regenbui klimt donker en dreigend over de horizon, waar zware containerschepen langzaam Het Kanaal doorploegen.

‘Wat zegt die jongen?’ kwettert de kleine Seamus Apinsa. Op zijn hoofdje staat een gebreide Andesmuts die twee maten te groot is, zodat ze telkens weer over zijn ogen zakt. Zijn zus heeft dezelfde muts, maar bij haar past ze beter.

‘Ik weet het niet,’ zegt Anna. ‘Batisto spreekt Braziliaans.’

Ze glimlacht naar Wolf, die neerhurkt bij haar kinderen. Zijn dreadlocks hebben plaatsgemaakt voor een keurig kort kapsel. ‘Batisto vindt dat het hier koud is,’ zegt hij. ‘Hij komt uit een land met mooie stranden waar het elke dag van het jaar warm is.’

‘Koud?’ Line Lindqvist spreekt verbazend goed Nederlands, al heeft ze maar een goed jaar in Brussel gewoond. Ze haalt onverschillig haar schouders op. ‘Wat een mietje. Het is helemaal niet koud. Dat hij maar eens op bezoek komt bij oma in Groenland, dan zal hij voelen wat kou is.’

Rosie en Ebenezer staan met hun schouders tegen elkaar aan de reling naar de zee te kijken.

‘Snijdt de wind niet in je gezicht?’ vraagt Ebenezer bezorgd. Hij is zo goed als helemaal hersteld, maar de lobotomie heeft zijn zin voor ironie uitgeschakeld. Rosie weet dan ook dat er geen dubbele bodem in zijn woorden schuilt. Ze heeft de kap van haar jas zo ver mogelijk over haar hoofd getrokken en legt haar hand op de zijne. ‘Het gaat prima, Ebbie.’ Het litteken op haar gezicht valt na twee operaties nog best mee. ‘Tyrion Lannister werd toch ook juist knapper na de slag aan The Blackwater?’ had een *Game of Thrones*-gekke vriendin op een kaartje geschreven. En ze had nog gelijk ook.

‘Toen ik als jongetje met mijn ouders voor het eerst naar België kwam, met de ferry tussen Dover en Oostende, heb ik hier ook gestaan,’ zegt Ebenezer. ‘Toen tuurde ik met mijn plastic verrekijker naar de horizon, om Engeland in mijn vizier te krijgen. Ik miste thuis van de seconde dat we op de boot stapten.’

Rosie knikt. ‘Ik mis thuis ook. Zie je die regenwolken? Die komen van bij ons. Ons cadeau aan het vasteland.’

Ze zijn vanmorgen met de Eurostar uit Londen gearriveerd, op uitnodiging van Wolf. Vanavond opent die zijn Braziliaanse cocktailbar in De Haan. Ze hadden graag Philip en Jacara laten overvliegen, maar alleen Jacara heeft het gered. Met zijn Angolees paspoort was het twijfelachtig of Philip achteraf naar Brazilië zou kunnen terugkeren. De adoptieprocedure voor Jacara loopt nog, dus ze wilden geen risico lopen.

Wolf loopt naar een grote, witte garagepoort, waarop groene algen groeien in bizarre patronen. Hij haalt een sleutelbos uit zijn zak, opent het slot en trekt de ratelende poort naar omhoog. Kleurrijke fietsen, steps en go-carts staan er te wachten op de zomer. Ze dragen de littekens van wild rijgedrag en bijtend zeezout. Eén fiets is echter splinternieuw en geurt naar rubber, hout, vernis en vers kettingvet. Een bakfiets, met aan beide kanten ‘Escola do Lobo’ erop gegraveerd. De fiets heeft

ingenieus in het hout verwerkte compartimenten met Portugese leerboeken en ander didactisch materiaal erin.

Jacara zet grote ogen op. Hij krijgt het op slag warm. 'Is... Is dit?'

'Ja, Batisto.' Wolf knijpt in Jacara's schouder. 'Dit mobiele schooltje voeren we morgen naar Zeebrugge, en daar zetten we het op een vrachtschip naar Rio. Ik had je toch gevraagd om mijn werk voort te zetten, weet je dat nog?'

Jacara knikt en slikt een krop door. Hij is zichtbaar ontroerd. '*Muito obrigado*, Lobo. Dit is... Ik vind geen woorden.'

Anna stapt naar voren en neemt de jongen in haar armen. Hij ligt snikkend tegen haar borst.

'Doe maar een proefritje,' fluistert ze in zijn oor. In het Portugees. Wolf heeft het zinnetje vooraf op een papiertje geschreven en ze heeft het uit het hoofd geleerd.

Jacara veegt met zijn mouw de tranen van zijn wangen en loodst de bakfiets uit de garage. Line en Seamus springen vooraan in de bak. De jonge Braziliaan klimt onwennig in het zadel, test de remmen en trapt op de pedalen. De kinderen kirren van de pret wanneer de bakfiets in volle vaart over de dijk snelt.

'Hé, Batisto!' schreeuwt Wolf lachend. 'Ik dacht dat je het koud had?'

Jacara toont hem zijn middelvinger en racet joelend verder. Iedereen lacht.

Wolf voelt iets trillen in zijn broekzak. Hij haalt er een zakhorloge uit en werpt er een blik op.

'Het is tijd,' zegt hij. 'Laten we naar het dorp gaan. Over een kwartier krijgt De Haan er een horecazaak bij. Over een kwartier opent Cocktailbar Abraxo.'